

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

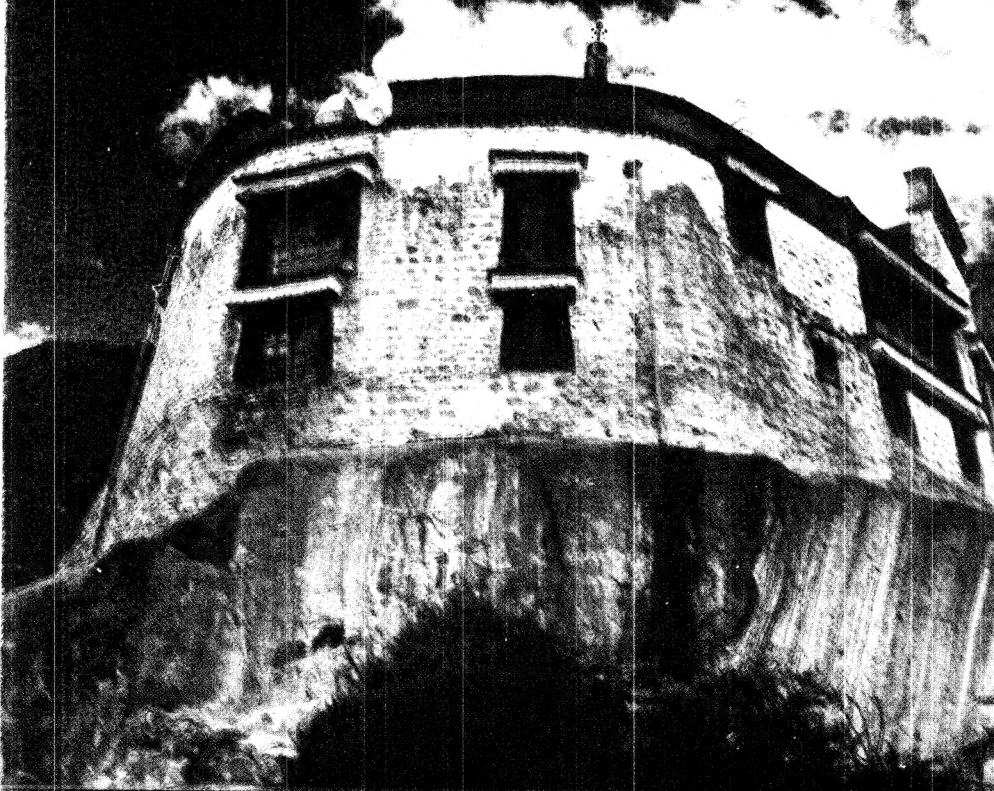
Work:	W29042	ImageGroup:	I01JW52
LCCN:	2004328691	ISBN:	n/a

Title:	གཞུང་ཞབས་མི་སྣ་ཁག་གཅིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྡེབས་ gzhung zhabs mi sna khag gcig gi lo rgyus phyogs bsdebs
Author:	n/a
Descriptor:	collective biographies of former cabinet officers and civil servants in the exile government of tibet
Original Publication:	ngag rgyun lo rgyus deb phreng;17
Place:	dharamsala, h.p.
Publisher:	bod kyi dpe mdzod khang
Date:	c2002
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006.

རྒྱ་མཚོ་ལྷ་ཁྱུང་འཕེལ་བཤེད་། ༡༧

ལྷ་ཁྱུང་ལྷ་ཁྱུང་འཕེལ་བཤེད་།

རྒྱ་མཚོ་ལྷ་ཁྱུང་འཕེལ་བཤེད་།

ORAL HISTORY SERIES NO. 17

གཞུང་ཞབས་མི་སྣ་ཁག་གཅིག་གི་
ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྡེབས།

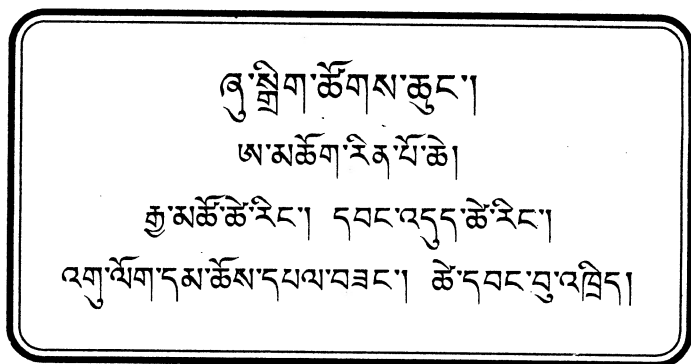
ངག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་སྡེ་ཚན་ནས་བཏུས་བསྐྱེད།

བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

© 2002 by The Library of Tibetan Works and Archives.
Tibetan Edition

ALL RIGHTS RESERVED

No portion of this book may be reproduced or used in any form,
or by any means, without prior written permission of the
publisher.

ཁ་ཕོག་གི་དཔར་རིས།

གངས་ཅན་གནས་ཀྱི་ཡང་ཕྱེ་དཔེ་གནས་པ་བོང་ཁ།

Published by the Library of Tibetan Works and Archives,
Dharamsala, H.P. 176215 India. Printed at Jayed Press, 5228
Ballimaran, Delhi.

སྒྲེང་བརྗོད།

༡༡། སྤྱི་མོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཡུལ་དབང་སྤྱི་ཕྱོང་བཙུ་བཞི་
པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་སྒྲུ་མེད་ཀྱིས་པོད་ཀྱི་ཆོས་དང་
རིག་གཞུང་གཅེས་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་གྱི་ཆར་གཞིའི་སྤྱི་ལུ་དམིགས་ཏེ་ ༡༩༥༠
ལོར་འདི་ག་བཞུགས་སྐར་པོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་འདི་བཞིན་ཆེད་དུ་ཅ་འདྲུགས་
བསྐྱེད་ས་པ་ལྟར། སྐབས་བབས་ཆོས་རིག་གང་སར་སྤྱི་སྤྲོན་ཞབས་འདེགས་
གཞི་རྒྱ་མི་ཆུང་བ་ཞིག་བསྐྱེད་ས་དང་སྤྱི་བ་བཞིན་པའི་ཡ་གྲུལ། པོད་བསྐྱེན་
སྤྱི་མི་རིགས་ལོ་རྒྱུས་གོམས་སྤོལ་དང་བཅས་པར་དུས་འགྱུར་རྒྱུན་དབང་
ཤུགས་དྲག་གིས་ཉམས་རྒྱུད་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་བྱུང་དང་ཡོང་འགྱུར་སྤོལ་འགན་
བཟོད་བལ་ལ་བརྟེན་རང་རེའི་སྐབས་བཅོལ་པོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ཁོངས་སེར་
སྤྱི་ཞི་དག་མི་སྤྱི་ཆེན་རབས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་རྒྱུན་ཁོ་ནར་གནས་པའི་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་
རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་། ཡུལ་དགོན་མཁར་རྫོང་གི་ཆགས་རབས། རིས་མེད་
སྤྱིས་ཆེན་དང་གྲུབ་ཐོབ་རྣལ་འབྱོར་པོ་མའི་མཛོད་པ་རྣམས་ཐར། གསང་སྤྲུགས་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་བཀའ་དང་མན་ངག་ཟབ་བྲིད། ལྷ་ལྷན་སྤྱོན་ལམ་
ཆེན་མོ་སོགས་གདན་ས་ཆོས་བརྒྱུད་མ་ལག་སོ་སོའི་མདོ་སྤྲུགས་ཕྱག་བཞེས་
ཆོག་རྒྱུན་དང་གར་ཐིག་དབྱེད་ས་གསུམ། ཆབ་སྤྱི་ཞི་དྲག་གི་སྤྱི་མོ་བ་དང་།
དཔོན་བརྒྱུད། རིག་གནས་དང་ལག་རྩལ་མཁས་པ་སོགས་མི་སྤྱི་ཤུགས་ཅན་
འབྱུང་པར་མཁས་མྱོང་གཉིས་ཅན་གྱི་རང་རིགས་བགྲེས་སོང་ཁག་རིམ་

གཤེགས་ལོ་རེ་ཇི་ཉུང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ལ་བརྟེན། རྒྱ་གར་སྡོམ་ཕྱགས་གཞིས་ཆགས་
 ཁག་དང་། བལ་ཡུལ། འབྲུག་ཡུལ། ཀ་དོར་སྐང་གསུམ། ན་ས། གི་ཏི།
 ཀེ་ཞོར། ལ་དྲགས། མ་རྒྱ་ལྷོ་སོགས་བོད་མི་འདུ་སྡོད་ས་གནས་གང་སར་
 ད་ལྟ་འཆོ་བཞུགས་མེར་སྐྱེ་བཞེས་སོང་ཁག་ཆེད་དུ་གདན་ཞུས་དང་། ཡང་
 ཅ། ཁུངས་སོ་སོར་མི་འགྲོ་ཆེད་བཅར་གྱི་ལམ་ནས་བོད་ཆོལ་གསུམ་རྒྱ་བྱབ་
 ཆང་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཅི་རིགས་འཆོལ་ཞིབ་སྒྲུ་རྒྱུད་འཁོར་ཐག་ནང་བཅུག་སྡོམ་གསོག་
 སྐབ་ལས་དོན་ཤེད་པོ་ངག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་སྡོམ་ཆོན་འདི་བཞིན་ཟུར་འཇུགས་གནང་
 བ་ལྟར་འགན་ཁུར་ཡིག་འབེབ་ཀྱིས་རང་རེའི་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་མང་སྤོད་
 དུ་དར་སྤེལ་སྤར་ལམ་རྒྱུན་འཇགས་འབྱུང་ཐབས་སུ་དེབ་སྤེང་རིམ་མཐུད་པར་
 འདོན་སྤུབ་ཐབས་ཁུར་བཙོན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། དེ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་གསུང་པ་པོ་
 སོ་སོའི་ཚྭ་རྒྱུས་དགོངས་ཚུལ་གང་གསུངས་སོར་བཞག་ཡིག་འབེབས་གུང་
 བསྐྱགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོའི་སྤྱན་ལམ་དུ་ཉམས་ཞིབ་དཔུང་གཞིར་པར་
 འབྲེམས་ཞུ་རྒྱུ་ལས་བརྗོད་དོན་རྣམས་ལ་བཙོས་སྐྱིག་གི་འགན་དབང་སྤྱད་མེད་
 པས་འདི་ག་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ངམ་ཞུ་སྐྱིག་ཚོགས་ཚུང་གི་འདོད་དབང་
 བསམ་ཚུལ་ཡིན་པའི་བྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། ལས་དོན་འདི་ཐོག་ ༡༩༥༦ ལོ་
 རས་བཟུང་ཐོག་མར་གལ་ཆེར་དགོངས་བཞེས་འཆར་འགོད་ཀྱིས་སྤྱི་མཐུད་
 ཐུགས་ཁུར་བཞེས་མཁན་དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན་ལས་ཟུར་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་རིང་
 མཚོག་དང་། འགན་འཛིན་ཨ་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་སློ་བཟང་ཐུབ་བཞུན་འཕྲིན་
 ལས་མཚོག་སྤྱི་ཞབས་ཀྱི་ཏི་རིན་པོ་ཆེ་སློ་བཟང་བཞུན་འཛིན་མཚོག་ ཉམས་
 ཞིབ་པ་བཀྱིས་ཆེ་རིང་མཚོག་ རོ་འབུམ་སྤྱི་སྤྱི་སློ་བཟང་བཞུན་འཛིན་མཚོག་
 ཤར་པ་སྤྱི་སྤྱི་བཞུན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་མཚོག་ ཁམས་ལུང་སྤྱི་སྤྱི་འཇམ་

དཔལ་བསྐྱན་འཛིན་མཆོག་ རྒྱལ་ཅེ་དབང་འདུད་ཆེ་རིང་། གཞན་ཡང་སྡེ་
 ཆོན་འདིའི་ལས་བྱུང་ནས་པ། ལྷག་པར་ལས་རིམ་འདི་ཐོག་ད་ཕན་དཔལ་འབྱོར་
 གྱི་རྒྱབ་ཏེ་རྒྱུན་མར་གནང་མཁན་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་དང་། དེ་བཞིན་
 Ford Foundation (India) རོགས་རམ་ཆོགས་པའི་བཀའ་དྲིན་ལ་རྩེས་
 དཔལ་བསྐྱན་དང་།

དེ་བཞེད་ ༡^ཨ འདིའི་ནང་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་འདུ་དཔར་མི་
 ཉུང་ཙམ་པར་འདེབས་ཞུ་དགོས་ཐུག་པའི་དཔར་ཤོན་ཞལ་གསལ་ཐོག་གཟིམ་
 སྤྱང་རིང་པའི་ལུས་སྤྱོད་ཆེ་རིང་གཡང་འཛོམས་མཆོག་ནས་ཉིན་སྟོར་ལྷ་སྟོང་
 ཐམ་པ་གནང་བ་དང་། གཞན་ཡང་དཔར་གཞི་གཏན་འཁེབས་མཐའ་དཔྱད་
 འདི་རྒྱུར་བྱ་རིམ་ནང་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་ཁག་ནས་རམ་འདེགས་
 ཕན་ཐོགས་གང་དག་གནང་བར་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་ཐུགས་རྩེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་བཅས།
 བཞུགས་སྐར་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་སྡེ་ཆོན་ནས། བོད་རྒྱལ་
 ལོ་ ༡༩༩༠ རབ་བྱུང་ ༡^ཨ རྒྱ་ལུག་བོད་ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༡༥ ལ། །

དཀར་ཆག

- ༡ བཀའ་བྱུང་ཕྱེད་རིང་ཇ་སག་འཛིགས་མེད་སུམ་ཅེན་
དབང་པོ་མཆོག་གི་སྐྱེ་ཆའི་ལོ་རྒྱུས།.....1
- ༢ རིམ་བཞི་ཕྱེད་རིང་འགྱུར་མེད་རིག་འཛིན་རྣམ་ཀུལ་
ལགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆའི་ལོ་རྒྱུས།.....9
- ༣ ཀ འབྲུག་ནང་པོད་མི་གཞིས་ཆགས་རིམ་འཛུགས་སྒྲིལ།
ཁ འབྲུག་པ་ནང་ཁུལ་འབྲུག་བྱིང་སྐབས་པོད་གཞུང་
སྐྱེ་ཆ་དོན་གཅོད་ཀྱི་ལངས་སྒྲིགས།
ག སྤྱི་ཚོགས་སྤེང་སྤྱགས་སྒྲན་བཅོམས་དང་། སྒྲན་པའི་
སྤྱིང་བདར།
- ༤ བཀའ་བྱུང་ཕྱེ་གཤེད་ས་ཆེ་དབང་ཏེ་མགྲིན་མཆོག་གི་
སྐྱེ་ཆའི་ལོ་རྒྱུས།.....41
- ༥ ཀ ས་སྐྱའི་ཆགས་རབས།
ཁ ས་མེན་མའི་སྒྲིལ།
ག རིམ་སྐབ་ཆེ་མོ་དང་སྒྲིལ་སྒྲིལ།
ང འབྲུག་སྤྱད་སྐྱེ་ཆ་བཞུགས་སྤྱོད།
ཅ སྤྱད་བཞུགས་འཛིན་སྤྱོད།
ཆ བདག་ཆེན་གདུང་བརྒྱུད་རིམ་པའི་རྣམ་ཐར་རགས་རིམ།

- ༩ དཔལ་འབྱོར་དུང་བུར་ཅེ་ཕུག་ནང་རྫོང་ལགས་འཆི་མེད་
མགོན་པོའི་སྐྱེ་ཆེད་ལོ་རྒྱུས།.....79
- ༡༡ སྙེ་མོ་ཁུལ་ཀན་རབས་ངག་རྒྱན་ལས་འཕྲོས་པའི་
ཐོན་མི་སམ་རྩོལ་ཁྲིའི་རྣམ་ཐར།
- ༡༢ ལ་ཀྱལ་ཆབ་རྩ་སྤྱོད་རྩོམ་འཆང་གི་གསུང་མཁུར་
ཐོར་བུ་དང་མཆོམས་སྦྱོར་འགྲེལ་བཤད།
- ༡༤ མཁས་དབང་ཅིས་དཔོན་ལྷ་སྐབ་པ་དབང་ཕུག་བདེ་ལྷན་
མཆོག་ནས་ལོ་འཁོར་ལས་བསྡོམས་ཆོགས་ཆེན་སྤེང་
སྟུལ་བའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ལས་དྲངས་པའི་
བཀའ་སློབ།.....111
- ༡༦ འཇམ་དབྱངས་དཀྱིལ་མཁན་ཚུང་སློབ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན་
ཀྱི་སྐྱེ་ཆེད་ལོ་རྒྱུས།.....131
- ༡༧ ཤག་ཆང་གི་བུང་རིམ་ལོ་རྒྱུས།
- ༡༨ བཀྲས་ཐུང་སྒྲིལ།
- ༡༩ ཡང་མེད་ཅད་དཔྱོད་སྒྲིལ།
- ༢༠ གཞིས་ཅེ་སྤྱི་རྩོད་སྒྲིལ།
- ༢༡ མཐུག་བྱང་།
- ༢༢ ཅེ་དུང་བདེ་ཡངས་བྱམས་པ་བཙུན་འགྲུས་ལགས་ཀྱི་སྐྱེ་
ཆེད་ལོ་རྒྱུས་དང་། ལས་རོགས་ཅེ་དུང་བུབ་བསྟན་ཉིན་
བྱེད་དང་བྱམས་པ་དབང་འདུས་གཉིས་ཀྱི་རྩོད་སྒྲིལ།.....165
- ༢༣ བཀའ་བུར་བུབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད་མཆོག་གི་སྐྱེ་ཆེད་ལོ་རྒྱུས།.....187

- ༧ ཅེ་བྱང་ནམ་གྱ་བྱམས་པ་དབང་འདུས་ལགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 ཆེའི་ལོ་རྒྱུས།.....229
- ༡༠ ཅེ་མགོན་མེར་སྤྲད་ཡེ་ཤེས་རྩོན་གྲུབ་ལགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེའི་
 ལོ་རྒྱུས།.....241
- ༡༡ ཅེ་བྱང་མེར་བྱེས་བྱམས་པ་ཡོན་ཏན་ལགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེའི་
 ལོ་རྒྱུས།.....259
- ༡༢ བོད་ཤོག་གི་ནམ་གངས་དང་ཐོན་ཁུངས།
 ཁ དེ་སྤྱི་བོད་དུ་ལས་ཁུངས་ཚུགས་སྤངས།
 ག རི་ཁྱུང་ཙུ་ཆོག་སོགས་གཞུང་ཡིག་ཁག་ལ་ཕྱག་
 ཏགས་དང་སྒྲུག་དམ་སྟེ་ལ་ཁུའི་སྒོར།
 ང ཁ་མཚུ་ལྗོས་གྱར་སྒོར།
- ༡༣ ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་ཡོད་འབྲ་དཔར་ཁག་.....293

བྲུང་རིང་ཇ་སྐག་འཛིགས་མེད་སྐུམ་ཅེན་ དབང་པོ་མཆོག་གི་སྐྱེ་ཆེད་ལྟ་བུ།

ཕ བཀའ་བྱུང་བྲུང་རིང་ཇ་སྐག་འཛིགས་མེད་སྐུམ་ཅེན་དབང་པོ་མཆོག་
 (༡༩༠༥-༡༩༧༡) ཅེ། རབ་བྱུང་ ༡༥ ས་སྤྱིལ་ ༡༩༠༥ ལོར་འབྲས་མོ་
 རྫོང་ས་སྐུ་ཡལ་བྱུལ་སྐས་གཙོ་བླ་མ་བྱུལ་དང་། ཡུམ་སྐར་མདོ་སྤེའི་སྐས་
 མོ་ཆེ་རིང་སྤྱོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སྐུ་འཁུངས། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་དུ་སོན་པ་
 ༡༩༡༦ ལོར་བྱུལ་ཅེར་བོད་ཡིག་དང་དབྱིན་ཡིག་སྤྱོད་སྦྱོང་འགོ་བཙུགས་ཏེ་
 རིམ་པས་ཀ་སྤྱུག་ Homes དང་། རོར་སྤོང་ Saint Paul དབྱིན་ཇིའི་
 སྤྱོད་གྲུ་སོ་སོར་ལེབས་ཏེ་སྤྱོད་ཐོན་རྒྱུ་ ༡༩༣༣ ལྷགས་ལུག་ལོར་བོད་གཞུང་
 ཀ་དང་སྐྱེ་སྦྱང་འགོ་དཔལ་སྐུམ་ཅེན་བྱུལ་ཅེར་དབྱིན་གཞུང་ཆོང་དོན་སྐྱེ་
 ཆབ་པའི་སྦྱང་དཔལ་གི་ས་ནས་མི་ཤིན་ལྷན་དང་། ལག་འཁོམ། མེ་སྤྱོད་ས་
 སོགས་བླ་ཙམ་སྤྱོད་སྦྱོང་དུ་གཏོང་གནང་སྐབས་གཞུང་གི་བཀའ་འབྲེལ་བཞིན་
 སྤྱད་སྦྱར་དང་ཆབས་ཅིག་བླ་ཙམ་སྤྱོད་སྦྱོང་གནང་། དེ་རྗེས་ཆུ་བུ་ ༡༩༣༣
 ལོར་བརྒྱད་གཏོར་ཆེ་མོའི་མཇུག་ཆེན་སྐབས་བརྒྱན་བོད་སྐྱོར་སྐས་ནམ་པའི་
 གདན་ཐོབ་ཐོག་གཞུང་ཞབས་གསར་མཇུག་ཞུས། རིམ་བཞིན་གྲོང་བླ་དཔལ་ག་
 རྒར་གསར་དུ་ཆུགས་པའི་མདའ་དཔོན་དུ་བསྐོས་གཞིག་སྤྱུལ་བ་དང་། གྲོང་
 བླ་དཔལ་སྐར་གྱི་མདའ་དཔོན་གནང་མུས་བཀའ་འབྲེལ་བྱ་གར་དབྱིན་གཞུང་
 ཅས་བོད་གཞུང་ལ་གོ་མཆོན་སྤྱུས་འབུལ་ཞུས་པ་ཅིས་ལེན་དུ་ Calcutta

ཕེབས་ཏེ་སྐབས་དོན་ལུ་སྒྲ་ལེགས་བསྐྱབས་ཀྱིས་གོ་ལག་ནམས་པོན་གཞུང་
དམག་སྤྱི་ཁང་གི་གོ་མཛོད་དོ་ཤི་སྒྲིང་དུ་ཅིས་འབུལ་ལུས།

དེ་རྗེས་ ༡༩༣༧ ལོར་གྲོང་དྲག་དམག་མི་ནམས་རང་རང་པ་ཁྲིམ་
སོ་སོར་ཕྱིར་སྒྲོག་གནང་འཕལ་གྱ་བཞི་དུལ་པར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱ་དང་།
སྟོད་ལུང་བྱི་ཟམ་དུ་སྤྱགས་ཟམ་གསར་འཛུགས་ཀྱི་དོ་དམ་པ་ཆོ་རིང་ཆེ་བཟང་
དག་འདུལ་གྱི་ལས་བྱ། ཆེ་བྱང་ཕྱག་མཛོད་ལོ་བཅེ་བརྒྱད་རིང་། དེ་བཞིན་
གོར་ཞིབ་ལས་ཁུངས་དང་། གདན་འཇགས་ཨར་པོའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དོ་དམ་
སོགས་རིམ་པར་འགན་བཞེས། ༡༩༤༧ ལོ་བོད་རྒྱའི་དབར་ཞི་མོལ་སྒྲེ་མཐུད་
དུ་ཕེབས་མི་མཁན་ཅིས་སྒྲེལ་པོ་ཅེ་ཕྱག་མཁན་ཚུང་སྟོན་དུག་སྤྱག་ཐུབ་བཞུག་
རྒྱལ་པོ་དང་། ཅིས་དཔོན་ལུ་སྐབ་པ་དབང་ཕྱག་བདེ་ལུན། གདན་ས་གསུམ་
ཀྱི་འཐུས་མི་འབྲས་སྒོ་སྒྲིང་གོ་བོད་གོ་བཤེས་སྒོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ། རྒྱ་ནག་གི་སྐད་
ཡིག་གསུང་སྒྱུར་ཡབ་གཞིས་སྤྱག་ལྟའི་སྐུ་སྤྱན་ཚོགས་བཀྲིས། དབྱིན་ཇིའི་
སྐད་ཡིག་གསུང་སྒྱུར་ཕྱིར་རིང་སྐུ་འཇིགས་མེད་སྐུ་ཅེན་དབང་པོ། ལས་
བྱ་མེར་སྒྱ་བཅས་རྒྱ་གར་དུ་སྟོན་ཕེབས་གནང་སྐབས་དབྱིན་ཇིའི་གསུང་སྒྱུར་
དུ་ཕེབས། ༡༩༥༣ ལོ་ནོར་སྒྲིང་པོ་བྱང་འཛུགས་སྒྱུན་རྒྱ་སྒྲིད་དང་འབྲེལ་
ཏག་བཞུག་མི་འགྲུར་པོ་བྱང་གསར་སྒྱུན་རྒྱ་དཔེ་རིས་འཆར་འགོད་པ་དང་།
ཨར་ལས་དོ་དམ་པ་གཅིག་སྒྲོགས་གནང་།

༡༩༥༤ དང་ ༡༩༥༥ ལོར་ལགོང་ས་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
དང་། གཞུང་ཞབས་མེར་སྒྱ་སོགས་སྟོན་འཁོར་ལྟན་རྒྱས་རྒྱ་ནག་དུ་གཟིགས་
བསྐྱར་གདན་ལུས་མར་ཕྱིར་ལོ་གཅིག་ཕེབས་འགོར་བྱུང་རིང་ཆེབས་ཞབས་
ཁོངས་སྟོན་བཅར་དང་། ༡༩༥༦ ལོར་ལྷ་སྐབས་མགོན་ལྷ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོན་འཁོར་སྟོན་རྒྱས་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། འཕགས་ཡུལ་བྱང་
 རྒྱུ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཆོགས་ཐུན་མོང་ནས་ཇི་ཏྲར་གདན་ཞུས་གསོལ་བཏབ་བཞིན་
 བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བླ་ཁྲ་ཐུབ་པའི་རྗེས་དྲན་ཆོགས་ཆེན་གྱི་དབུ་
 གཙོར་ལ་ཞབས་སོར་འཁོད་པ་དང་སྐྱགས་འཕགས་ཡུལ་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་
 མཆོད་འབུལ་གནས་གཟིགས་དང་། རྒྱ་གར་ནང་མི་སེར་དབང་གཙོའི་ཆབ་
 སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་སྟོར། ཡར་རྒྱས་གྱི་རྟེན་གཞི་ཁག་ལ་གཟིགས་བསྟོར། ཆབ་
 སྲིད་གྱི་དབུ་ཁྲིད་མི་སྣ་མངལ་འཕུད་སྐོར་ཆོས་སྲིད་མངོན་འཛིན་ཇི་བསྐྱེད་ས་
 སྟོན་བརྟན་དང་། རྒྱ་དཔར་ཁག་སྟོན་ཞུས་ཤེབས་བཅར་གྱིས་ཞབས་འདེགས་
 གཟེངས་སུ་ཐོན་པ་བྱུང་བར་བརྟེན་པོད་དུ་ཕྱིར་ཤེབས་རྗེས་ཇི་སྐག་ཏུ་གནས་
 སྤར་བསྐྱེད་ས།

ལ་ཁོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གདན་ས་ནམ་གསུམ་དུ་གྱ་
 བསྟོར་ཆེབས་སྐྱུར་སྤྲུལ་རིམ་བསྐྱེད་ས་སྐབས་མངོན་སྟོན་ཁག་དངོས་བཟུས་
 སྟོན་བརྟན་སྐྱུ་དཔར་བསྟོན་ལེན་གནང་བ་ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་སུང་ཕྱི་ནང་
 ཀྱན་གྱིས་པོད་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་དན་དཔང་འཕེར་ངེས་གྱི་སྐྱུ་དཔར་མང་པོ་མངལ་
 རྒྱ་ལོད་པ་འདི་དག་བྱུང་། ༡༩༥༩ མེ་ཕག་ལོར་པོད་རང་དབང་སྟེར་ལངས་
 གྱི་འཐབ་ཚོད་སྐབས་མི་མང་ཆོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་ཁོངས་ཤེབས་ཏེ་ནོར་
 སྤང་པོ་བྱང་ནང་སྐྱ་ཕུ་བརྟན་སྲིད་གྱི་བདེ་རྒྱས་འགན་ཁུར་ཕྱག་ལས་གནང་
 ཞིང་། ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༡༩ མཆོན་མི་ནོར་བུ་སྤྱིང་ཁས་གཙོས་པའི་པོ་
 བྱང་ཡས་མས་གཙུག་ལག་ཁང་དང་བཅས་པར་རྒྱ་དམག་ནས་མེ་སྐྱོགས་གྱི་
 མདེལ་ཆར་ཕབ་རྟེ་ལོ་རྒྱུས་ནང་གྲགས་མ་ཕྱོང་བའི་མི་གསོད་ཁྲག་སྐྱོར་ཆབས་
 པོ་ཆེ་བྱེད་སྐབས་ལོ་གཞིན་འཐབ་འཛིང་པ་ཆོར་མེ་སྐྱོགས་དང་འབར་མདེལ་

ལ་ཉེན་ཐོན་རང་སྤྱང་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་བཀོད་བྱས་དང་། རྒྱ་དམག་གིས་ཉོར་སྤང་པོ་བྱང་ཕྱི་ནང་ལ་དག་པོའི་གཏོར་གཤིག་གཏོར་སྤངས། བོད་མི་བསད་ཆས་ཇི་བྱང་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རྒྱུ་ལྷིའི་ཐོག་དཔང་པོ་འཕེར་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་པར་གཞི་ལེན་ཐབས་སུ་སློབ་ཉེན་ལམ་སྟོན་པར་ཉོར་སྤང་ཕྱི་ནང་ཤར་རྒྱབ་གང་སར་ཕེབས་ཏེ་པར་ལེན་གནང་ནས་མཐར་མཛུགས་ཀྱི་ཁྲིད་ཉོར་སྤང་བྱང་སྟོན་ལ་དམ་རའི་ནང་བརྒྱད་འཕམ་པོའི་ནང་བར་མོ་ཆས་སུ་བརྩས་ཏེ་བྱོས་ཕེབས་གིང་། དེ་གར་ནམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་གི་གཞིས་སྟོན་སྟོ་བཟང་ལེགས་བཤད་ནས་ཕྱིང་རིང་རྒྱལ་སྤྱི་ཡིན་པ་ཞུ་འདོད་ཆེན་ཏེ་སྤྲེལ་ལེན་གང་གཟབ་དང་ཕེབས་རྒྱུ་ཆེད་སྤྲེལ་ཏེ་བཅས་ཁོང་པ་འོ་མས་སྟོ་ཁ་འོན་རྒྱལ་བཟང་གཞིས་བར་ཕེབས་སྤྱུལ་ཞུས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ས་མཆོམས་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ཏུ་ཕེབས། ༡༩༥༩ ལོར་སྐབས་དེའི་བཞུགས་སྐར་མ་སུ་རིར་ཕེབས་ནས་སྤྱི་སྤྱོད་ཡིག་ཆ་དུ་དབྱིན་རྒྱུར་ཕྱག་ལས་ཞབས་ཞུ་དང་། བྱོས་འབྱོར་ཞབས་འབྲིང་པ་ཆེན་དབྱིན་ཡིག་དང་ཨང་ཅིས་སྟོ་བ་སྟོང་གི་དགོན་ཅན་གནང་། ༡༩༦༠ ལོ་ལྷོ་ཁོང་ས་མཆོག་ནས་བཅན་བྱོལ་བོད་མིའི་བྱ་ཕྱག་ནམས་ཀྱི་ཆེད་གཏན་འཇགས་སྟོ་བ་གྲུ་ཁག་དུག་གསར་འཇུགས་བསྐྱང་ཁོངས་མ་སུ་རིར་སྟོ་བ་གྲུ་འཇུགས་གནང་བསྐྱངས་སྐབས་ཐོག་མའི་སྟོ་བ་སྤྱིར་བསྐྱོད་གཞི་སྤྱུལ། ༡༩༦༡ ལོ་སྟོ་བ་སྤྱིའི་ལས་འགན་རང་འཇགས་ཐོག་ཤེས་རིག་བཀའ་སྟོན་དུ་གནས་སྐར་བསྐྱོད་གཞི་སྤྱུལ་བ་ལྟར་༡༩༦༥ ལོ་བར་ཤེས་རིག་བཀའ་སྟོན་གྱི་མཛུགས་འགན་བཞུས། ༡༩༦༣ ལོར་དུ་ས་བཞུགས་སྐར་དུ་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གསར་འཇུགས་བསྐྱངས་སྐབས་བོད་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁང་པའི་བཀོད་དབྱིབས་མཛོན་གསལ་འབྱར་ཐོན་བྱེད་པ་ཡོང་བྱིར་དགོངས་བཞེས་ཕྱག་ཅུལ་བྱས་འདོན་ལྷགས་བཀོད་རོགས་

ཕན་སྐྱབས་ཆེ་གནང་། ༡༧༥༤ ལོ་བཟེས་ཡོལ་དུ་སྟོན་བཞུགས་གནང་འབྲས་
དགོངས་ལུ་ལས་སེང་བཀའ་འབྲིལ་བཞིན་རྒྱུ་ཡུར་ཐེང་རིང་གཟིམ་ཤག་
‘ཏུ་བཞུགས་འཛིགས་གནང་ཡང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་འགྱུར་འགྲོས་དང་བརྟན་
ཏེ་པོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་མཛད་དོན་གཤམ་ཆེའི་སྐོར་དམིགས་བསལ་བཀའ་བརྒྱུར་
རིམ་ཅན་སྐབས་དང་། པོད་སྤྱལ་གཞིན་སྤྱིས་ཆང་མར་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱོང་
སྟོན་ཕྱོགས། སྤྱི་ཚོགས་གནས་སྡངས་སྤྱ་བརྟན་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཐབས་སོགས་
གང་ཅིར་དུས་བརྟན་སྤྱི་ཐོབ་སྐྱབས་ཆེ་བའི་དགོངས་འཆར་སྤྱ་གསང་མེད་པར་
འབྲལ་འདོན་རྒྱུན་བསྐྱངས་གནང་ཡོད་ཅིང་།

༡༧༥༩ རྒྱ་ཕག་ལོར་སྤྱི་ནོར་ལགོང་ས་ལས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
དགྲུང་གངས་ཞེ་དགའི་དགྲུང་ཀེག་འཁེལ་སྐབས་གཞིས་བྱས་གཉིས་སུ་གནས་
པའི་དེ་སྤྱིའི་པོད་ཀྱི་ཅེ་པོད་གཞུང་ཞབས་མེར་སྤྱ་འཆོ་བཞུགས་སྤྱི་མཁུན་ནས་
ལས་སྐབས་མགོན་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་མཆོག་བདག་སོགས་བརྟན་འགྲོའི་གསོས་
སུ་ལས་སྤྱ་ཆེ་ལེགས་པད་བསྐྱལ་བརྒྱུར་བརྟན་པའི་ཡུར་རྒྱུགས་གསོལ་འདེབས་
དང་འབྲེལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་བསྐྱར་འབྲལ་ལུ་སྐབས་སུའང་བཀའ་བྱར་
འཛིགས་མེད་སུམ་ཅེན་དབང་པོ་དེ་ཉིད་དང་། གཙུང་རིམ་བཞི་འགྱུར་མེད་
རིག་འཛིན་ནམ་རྒྱལ། རག་ཤག་མདའ་དཔོན་བསོད་ནམས་སྤྱི་ཐོབ་སྐྱབས་སྤྱས་སོགས་
གཞུང་ཞབས་ལྷན་བཅར་ལ་དགྲེས་བཅེའི་རྩིས་འཛིན་དབྱགས་དབྱུང་གི་སྐལ་
བཟང་བགོ་སྐལ་བྱ་ན་མེད་པ་ཐོབ།

དགྲུང་གངས་བདུན་ཅུ་དོན་བརྒྱད་ཐེབས་པ་མེ་སྟག་ ༡༧༥༤ ལོར་
ཆ་ལྷན་སྤྱལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་འདྲ་བརྟན་རིན་པོ་ཆེ་བརྟོན་དགྲོལ་ཅན་
ཞིག་ཐུགས་ཚིལ་ཆེན་པོས་ཕྱག་བསྐྱར་གྱིས་གསར་བཞེངས་མཛད་པ་དེང་།

སྐབས་བཞུགས་སྐར་དེ་རམ་ས་ལའི་པོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་ཉེན་གསུམ་
བཀམ་སྟོན་ཁང་དུ་བཞུགས་ཡོད་པ་དེ་སྐོར་འབྲེལ་བཤད་ཐུག་དེ་བཅིག་ཀྱང་
འབྲི་ཚུལ་གནང་།

བཀའ་ཟུར་སྤེང་རིང་འཛིགས་མེད་སྐུ་ཕྱིན་དབང་པོ་འདི་ཉིད་ནས་
གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀར་པོད་རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཡགོང་
ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོར་པོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་བསྟན་ཆུས་འཕྲོ་འགྱུར་བདེ་རྒྱལ་
གི་གནས་བབ་ལེགས་ཉེས་གང་དུ་འང་དུས་སྐབས་ཆོད་ཅིས་དང་རང་མགོ་གང་
ཐོན་མིན་པར་སྤྱོད་ནི་སྤྱི་ཞུ་ཞབས་འདེགས་སྐྱོ་ཆེ་མཐའ་འབྲིངས་ཞུས་ཡོད་པ་བཅས་
དམ་པ་གང་དེ་ལོ་རྒྱུས་དང་། མཁྱེན་འབྲོན་གང་ཐད་ནས་པོད་སྤྱོད་ནི་ལ་བྱས་
པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་སྐྱ་གཤེགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་བསགས་སྤྱི་ལྟངས་ཅུང་ཅུང་སྐྱུ་
མ་ལུས་པར་བྱང་ཞིང་། ཆེ་རབས་ཀྱན་རྒྱ་འཕགས་མཆོག་སྐྱོན་རས་གཟིགས་
ཀྱིས་འབྲེལ་མེད་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་མཐར་ཐུག་སྐྱ་བཞིའི་གོ་འཕང་ལ་རེག་
པའི་ཐུགས་སྟོན་སྐབས་འདུག་རྒྱ་གང་ཆེ་གནང་འོས་ཆེ་ངེས་ཡིན་པ་དང་།

མདོར་ན་བཀའ་ཟུར་སྤེང་རིང་དེ་ཉིད་ནི། དགྲུང་ལོ་གཞོན་ནུའི་དུས་
ནས་སྤྱི་པོ་བྲག་ཞན་མཆོག་དམན་ཀྱན་ལ་མཐུན་གཤིབས་བདེ་བའི་ཐུགས་
གཤིས་ཤིན་ཏུ་འཇམ་ཞིང་། གཞན་གྱིས་འགྱུར་བ་གཏོང་མི་ཐུབ་པའི་རང་
བཞིན་རྒྱན་གཤིས་བཟང་ལ་བརྟན་པའི་སྐུ་བརྒྱུད་ཆུགས་ཐུབ་ཅན། རང་
གི་ཡབ་ཡུམ་དང་། དགེ་ཆེན། རྒྱ་དཔོན་གོང་རིམ་སོགས་ལ་བཀའ་བརྩེ་
གུས་བཀུར་ཆེ་བ། སྐྱ་མཆོད་དང་ནང་མི་འཁོར་གཡོག་ཞབས་འབྲིང་རྒྱ་
ལ་ཐུགས་བརྩེ་ནམ་ཡང་མི་འདྲོར་བའི་འོས་འཆམས་ཀྱི་སྦྱོང་བདར་བྱིན་
འཇགས་ཆེ་བ། རྒྱ་ནུ་མ་མཆོས་པའི་འདི་ཕྱིའི་སྐབས་གནས་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་

མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་བཅོས་མིན་རབ་གྲུས་དང་བ་ཆེན་པོས་རང་གི་བགོ་
 སྐལ་གཞུང་དོན་ཁི་དྲག་གི་ཕྱག་ལས་ཆེ་ཕྱ་གང་སར་དམིགས་དོན་ལྟར་འབད་
 བཅོན་གནང་རྒྱུར་བརྟན་པ་སྟོང་མེད་ཀྱིས་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་བཟོད་པའི་སྤྱིར་སྟོབས་
 དང་། བྱ་བ་གང་ཡང་དམིགས་དོན་ལྟར་མཐའ་སྐྱེལ་གནང་རྒྱའི་བཅོན་འགྲུས་
 ལྡན་པ། ལྷག་པར་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་མངོན་དོན་གལ་པོ་ཆེའི་སྤྱི་ནང་
 གསང་གསུམ་གྱི་འགན་སྲུང་བྱ་རིམ་ཁག་ནང་གསང་ཐུབ་སློབ་གཏད་འཕེར་བའི་
 གཞུང་འབབས་མིག་དཔེར་འཛིག་འོས་གཅིག་གི་གནས་བབ་དང་བརྩུང་གནང་
 ཡོད། ཁོང་ནི་ད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་མཁྱེན་ཆ་དང་མངོན་སུམ་གྱི་ཆ་དང་ཞིག་
 ཡིན་རུང་ཆེ་འགྱིངས་ཁང་ས་སྒྲོམ་མེད་པ། རྒྱལ་ཐོག་དཔོན་ཐོག་རིགས་ལ་
 སྐབས་འཆོལ་ངོ་བོ་སྟོང་སྐྱེལ་ལད་རིགས་ནམ་ཡང་མི་གནང་བར་རང་ཚུགས་
 བརྟན་བརྩུང་ཐུབ་པ། གཞན་གྱི་ཁ་ཐུགས་རྒྱ་དངོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་རིགས་
 ཡེ་ནས་མི་གནང་མཁན། སྤྱིར་བཏང་ས་ཁམས་གཏེར་རྩིས་རིག་པ་དང་། སྤྱི་
 དངོས་ཤིང་སྒྲ། མེ་ཏོག་ཆལ་རིགས་སོགས་འདེབས་རྩྱེལ་ལས་རིགས་ཀྱི་
 ལ་ཐུགས་སྒྲང་ལྡན་པ། ལྷག་པར་ས་ཁྲ་དང་། རི་མོའི་ནམ་གངས། གནའ་
 དང་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཁང་བཟོའི་སྐྱེ་རྩལ་དང་བཟོ་རིག་ལས་ཐབས་མཐའ་དག་ལ་
 མཁས་པ་བཅས་ནི་ཁོང་གི་རང་གཤིས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་
 རེད་ཅེས་ལྟ་སྐྱེ་རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མ་མཆོག་ནས་མི་ལོ་ ༦༡ རིང་ལྷན་གཤིབས་
 ཐུགས་ཁྱོང་གི་སྒོ་ནས་ཐུག་བྲིས་གནང་བ་རྩུང་གསལ་ལྟར་དང་།

མཐར་སྐྱེན་སྤྱི་ཆེའི་ཁར་སྐྱེན་གཞི་བཞེས་པར་སྤྱན་བཅོས་རིམ་གནང་
 དྲངས་བརྒྱུད་མ་བྱུང་བར་རྒྱུད་པུར་གཟིམ་ཤག་ཏུ་དགྲང་གངས་བརྒྱུད་ཅུ་གྲུ་གསུམ་
 སོན་པ་ ༡༩༩༡ ཟླ་ ༦ ཆེས་ ༩ ཉིན་སྐྱེ་ཆེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་ཤིང་།

ཁོང་ནི་༧ རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྱེང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་རིང་
 བོད་གཞུང་གི་སྤྱི་ལུང་ཞབས་འདེགས་ལྷག་བསམ་ཆེན་པོས་འབད་སྐབ་གནང་
 མཁན་གཞུང་ཞབས་བྱས་ཅན་ཞིག་འཛིག་རྟེན་འདི་དང་ཞལ་གྱེས་པའི་ཡིད་
 བྱེན་དུ་སྐྱོ་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་བཀའ་ཤག་ནས་གསལ་མ་ཐག་ཅུམ་སྐྱར་
 ཐུགས་གསོའི་བཀའ་ཏར་གནང་ཐོག་ཐུགས་གསོ་འབྲལ་མི་ཆེད་གཏོང་གནང་
 བ་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ནས་ཀྱང་ལམ་སང་ཆོགས་འདུ་
 མཆོམས་འཛིག་གིས་ངག་བཅད་གྱས་འདུད་མུ་ངན་སྐར་མ་གཅིག་རིང་ཞུས་
 ཐོག་ཅུམ་སྐྱར་ཡིད་གདུང་ཆེན་པོས་ཐུགས་གསོ་འཆོམས་འདྲིའི་ཕྱག་བྲིས་
 གནང་བ་མ་ཟད། ༡༩༩༡ ལྷ་ ༦ ཆོས་ ༩ ཉིན་དབུས་ལྷན་ཁང་ཁག་ནས་
 ཀྱང་ལས་མཆོམས་ཆེད་འཛིག་གནང་ཐོག་བོད་མི་ཆོང་མས་སྤིང་ཐག་པ་ནས་
 མུ་ངན་རྗེས་དྲན་དང་འབྲལ་ཅུམ་སྐུ་རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མ་ལགས་ཀྱིས་དབུས་པའི་
 རྒྱལ་བཞུགས་ནམས་ལ་ཐུགས་གསོ་འཆོམས་འདྲི་ཞུས་ཡིད་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདི་
 དག་གི་རྩ་བའི་འབྲུང་ཁྲུངས་ལྷ་སྐུ་རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མས་གནང་བའི་ཕྱག་བྲིས་
 རགས་ཟིན་དང་། གཞན་ཡང་བཀའ་ཟུར་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོར་བུ་
 འཁོད་པའི་ཡིག་ཆ་ཁྲུངས་བཙུན་ཁག་ནས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ངག་རྒྱན་
 ལོ་རྒྱུས་སྡེ་ཆོན་གྱིས་ཕྱོགས་བདུས་ཞུས་པ་བཅས་༥༥ ༥༥

རིམ་བཞི་ཕྱང་རིང་འགྱུར་མེད་རིག་འཛིན་ནམ་ རྒྱལ་ལགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེད་ལོ་རྒྱུས།

ལྟ་ རིམ་བཞི་ཕྱང་རིང་སྐུ་འགྱུར་མེད་རིག་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་མཆོག་
 (༡༩༣༤-༡༩༥༩)ནི། འབྲས་ལྗངས་ཆོས་རྒྱལ་མཐུ་སྟོབས་ནམ་རྒྱལ་ནས་
 ལྷ་ལྷམ་དང་པོ་གཞིས་རྩེ་པ་རྒྱུད་གི་སྐུ་མོ་ཞིག་དང་། ལྷ་ལྷམ་གཉིས་པ་སྒྲེར་
 ལྷ་རྒྱུད་ས་པའི་སྐུ་མོ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོལ་མ་རིམ་བཞིས་གནང་བའི་ལྷ་ལྷམ་དང་པོར་
 སྐུ་མོ་གཉིས་ཕྱུང་བའི་བགྲེས་པ་རྒྱལ་སྐུ་མོ་གཙོ་བོ་དཔལ་ནམ་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་སྒྲེར་
 མདོ་རྒྱུད་སྐུ་མོ་ཆེ་རིང་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་མོ་རབ་ཕྱུང་། ༡༥ པའི་མོ་
 ལྷག་ ༡༩༣༤ ལོར་རྒྱལ་རྩེ་ཕྱང་རིང་སྐུ་མོ་གཞིས་སུ་སྐྱེ་འབྱུངས་ཤིང་། ཁོང་
 དང་ཡབ་ཡུམ་གཅིག་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བགྲེས་གཞིན་བདུན་ཕྱུང་བའི་ཁོངས་ནས་
 བགྲེས་ཤོས་སྒྲེར་མདོ་མཁར་བའི་བཀའ་སློན་པོ་ད་རྒྱུད་ས་དམག་སྤྱི་ཆེ་བ་ཕུན་
 ཆོག་ས་རབ་རྒྱལ་ཀྱི་ལྷ་ལྷམ་རིག་འཛིན་ཕུ་འབྱིད་དང་། དེ་ལོག་སྒྲེར་སྤྱིད་
 ལྷག་བཅོད་ནམས་དབང་འདུས་ཀྱི་ལྷམ་སྐྱེ་སྐུ་ལ་ལྷན་དབང་མོ། བཀའ་ཟུར་
 ཕྱང་རིང་ཇ་སག་འཛིགས་མེད་སུམ་རྩེན་དབང་པོ། གཞིས་བཞུགས་སྐུ་མོ་
 མེད་དོན་རྩེ། རྒྱལ་རྩེ་བཀའ་ཁྱུང་བཙུན་དགོན་གྱི་རྩེ་བཙུན་མ་ཆོས་ཉིད་དབང་
 མོ། སྒྲེར་ལྷ་མ་པའི་མདའ་དཔོན་གྱི་ལྷམ་ཁྱུང་ཆེ་རིང་དཔལ་སྒྲོན། ཁྱུང་
 ཤོས་ཕྱང་རིང་སྐུ་མོ་རིམ་བཞི་འགྱུར་མེད་རིག་འཛིན་ནམ་རྒྱལ་བཙས་ཡིན།

ཐོག་མར་ལྷ་ཡུན་ཏར་ཁང་སློབ་གྲུང་སྤྱི་གཞི་ཞུགས་ཀྱིས་དགྲུང་གངས་ ༡༣
མ་སོན་བར་དུ་བོད་ལུགས་སྤར་གྱི་ཡི་གེ་འབྲི་སློབ་དང་། རེ་ལ་ཅིས། དགུ་
ཟླ་ཆ་ཕན། འབུན་ཅིས། ཐོན་སྐྱོར་སོགས་སྤར་སློབ་བོད་ཀྱི་གཞི་རིམ་སློབ་
སློང་ནམས་ལེགས་པར་གནང་ཞིང་། དེ་རྗེས་དགྲུང་ལོ་ ༡༩ ཐོག་ཀྱི་གར་
རོར་མེད་ St. Joseph སློབ་གྲུང་འབྲས་ཡུངས་ཀྱི་ལ་ཁང་ནས་སློབ་ཡོན་གཏོང་
གནང་གིས་འབྲས་ཡུངས་ཀྱི་ལ་ཁང་གི་སྤྱི་མཐུན་མཉམ་སྤྲོད་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་དབྱིན་
ཏིན་སློབ་སློང་གནང་རིང་ཀྱི་ལ་སྤྱི་སྤྱོད་མཆོད་ཆོས་ George-Taring ཞེས་
མཆོན་བཏགས་པ་དེ་དག་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར།

ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་མཁའ་ལོན་སློབ་གཉེར་མཇུག་རྩོམ་གནང་བཅུ་རྗེས་
སྐབས་དེ་དུས་བོད་ཀྱི་ལ་ཁང་ཆེན་པོ་རང་དབང་རང་བཙན་གྱི་དུས་སྐབས་
བཟང་པོར་གནས་ཡོད་གཤིས་རབ་བྱུང་ ༡༦ མེ་ཁྱི་ ༡༧༧༦ ལོར་སྤྱི་
བདག་ཀྱི་ལ་ཐོག་སྐབས་ལ་སྐབས་མགོན་སྤྱི་ཕྱིང་ ༡༧ ཆེན་པོ་སེ་འབྲས་ཆོས་
ཞུགས་ཀྱི་མངོན་ཆེན་སྐབས་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྤྱི་མཉམ་པའི་གནས་རིམ་ཐོག་ནས་བོད་
གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཞབས་ཏིན་སྤྱི་མེར་གྱི་སྤེ་ཆོན་
ཕེབས་ཁྲུངས་ཅེ་བོད་ཁག་གཉིས་སུ་ཕྱི་བའི་བོད་དུང་ཁོངས་ཞབས་སྤྱི་ཐོག་
མ་བཀའ་མགོན་བསྐྱོད་གཞུག་གསར་མངལ་ཞུ་གནང་གིས་བཀའ་ཤག་འགག་
གི་ཞབས་ཞུ་བཀའ་མགོན་དུས་ལྷན་ལོ་དགུ་ཙམ་རིང་ཞུས་པ་དང་། དེ་རྗེས་
༡༧༥༧ ལོར་རིམ་བཞིར་གནས་སྤར་སློབ་འབྲེལ་སྤྱི་མོར་ལ་ཐོང་ས་ལ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྟོན་འཁོར་ཆོས་འཁོར་ཀྱི་ལ་ལྷ་མོའི་བླ་མཆོར་ཐོག་མར་
ཆེབས་བསྐྱུར་བསྐྱུར་གཏན་འཁེལ་བའི་ཐུགས་མཁོ་དབུ་གར་སོགས་ཏི་སྤྱི་
གནང་བར། ༡༧༥༩ ལོར་གཞུང་གནས་ནས་ཀྱི་གར་ས་གནས་ Kanpur

ཁྱུ་ལ་དུ་ཆེད་གཉེར་བསྐྱུངས་པར་གཏན་ཁལ་གཉིས་ལྟན་རྒྱས་ཕེབས་ཏེ་གཤམ་གསལ་རིགས་སྤྲས་ཨ་ཤར་བཞི་ཕྱིང་རིང་སྒོས་གཞིས་སུ་མ་ཡུམ་རིན་ཆེན་སྒོལ་མའི་སར་བཞག་སྟེ་ཕེབས་པས་ཨ་ཤར་རྣམས་ ༡༧༥༧ ལོར་བོད་དུ་རྒྱ་མིའི་བཅན་འོག་ལུས་རྒྱུན་དེ་ལྟར་ཡིན།

སྐྱ་གཤེགས་དམ་པའི་ལུ་མ་རྒྱུད་ནི། ཡབ་སྐེར་ཆ་རྩིང་གི་བཀའ་སློན་ར་སག་ཟླ་བཟང་དག་འདུལ་དང་། ཡུམ་རིན་ཆེན་སྒོལ་མ་ཕྱིང་རིང་དུ་མ་ཕེབས་གོང་གི་སྤྲས་མོ་ཆེ་རིང་གཡང་འཛོམས་ལགས་ཕྱིང་རིང་དུ་བསུ་བཞེས་ཀྱིས་ ༡༧༩༩ ལོར་བྱང་ས་བསྐྱོན་གནང་བཞིན་ཁོང་གཉིས་ལ་རིགས་སྤྲས་བགེས་གཞོན་བཞི་རིམ་པར་བྱུང་བ་སྐྱ་གཤེགས་སྤྲས་མོ་རོར་སྐྱོན་དང་། དེར་ལྟ་སར་ཡོད་པ་སྤྲས་འཛིགས་མེད་དབང་ཕྱུག་སྤྲས་མོ་ཀྱན་བཟང་བདེ་ཆེན། རྩེ་ལི་རྒྱ་གར་གཞུང་བོད་སྐད་རྒྱུད་བསྐྱེད་ས་ལས་བྱངས་ནང་ཕྱག་ལས་གནང་ཞིང་། དེར་སྐབས་ཨ་རིར་ཨེ་ཤེ་ཡའི་རྒྱུད་འཕྲིན་ཁོངས་ཕྱག་ལས་གནང་ལུས་སྤྲས་བསྐྱེན་འཛིན་རོར་བུ་བཅས་ཡིན།

སྐབས་དོན་ Kanpur ཁྱུ་ལ་གཞུང་དོན་ཞུ་སྒོ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱིས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་གནང་ཅིས་མུར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་རྒྱ་དམར་ནས་ལག་སྤྲད་གཞོན་བྱས་ཏེ་དུས་ཟླ་ལོ་ལང་ཅི་ཆེ་བྱུང་སྐབས་སྤྱི་རོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མེ་པག་ ༡༧༥༧ ལོར་ལྷ་ལྷན་སྐྱོན་ལམ་ཆེན་མོར་ལྷ་རམས་མཆོན་བཞེས་མཛད་སྒོ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་འཕལ་བོད་མི་ས་ཡ་དུག་གི་རེ་འདོད་བདེ་དོན་རང་དབང་སྤར་གསོའི་སྤྲད་གསང་སྐབས་སུ་ཆིབས་ཐོན་གྱིས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡུལ་སོར་འཁོད་རྗེས་ཆིབས་ཞབས་སུ་བྱོས་བྱོལ་དུ་འཁྱོར་བའི་བོད་མི་རྣམས་རྒྱ་གར་ཨ་སམ་ Missamari

སྤྱོད་སྤྲོད་གཞི་དང་དྲག་ཞན་ཆང་མར་འཆོ་ཐབས་དང་། འཕྲོད་བརྟེན་གོམས་གཤེས་
 སོགས་གང་ཐད་སྐྱོད་པ་དྲ་ཅང་ཆེ་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་ལུ་ཁྱེད་ལས་དོན་ཆེ་གསར་རིང་
 གནང་བ་དང་། ཡ་རྒྱལ་བའི་གསུང་སྐྱོད་ཞབས་ཞུས་མཆོན་པས་ཁྱེ་ལེར་བོད་
 གཞུང་སྐྱོད་ཆབ་དོན་གཅོད་ཅིས་དཔོན་ལྷ་སྐབ་པ་དབང་ཕྱུག་བདེ་ལྷན་མཆོག་
 གི་ལས་བྱ་དང་། (ལྷ་སྐབ་པའི་ཕྱུག་དེབ་ ༡ རོག་གངས་ ༥༦༣ ནང་
 དོན་གཅོད་ལས་རོགས་ཡིན་ཞེས་གསལ་) ༡༩༦༠ ལོར་ཁྱེ་ལེར་ Afro-
 Asian རྒྱལ་འདུས་བོད་དོན་རྒྱལ་སྐྱོད་གི་ལྷན་ཆོགས་བསྐྱེད་སྐྱོད་སྐྱོད་གཞུང་
 འབྲེལ་ཆོགས་མེར་ཐེབས་ཞུགས། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྐྱོད་ཁྱེད་ཁྱེད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་
 པའི་ལྷན་ཆོགས་གི་ཆོགས་གཅོད་རྒྱ་གར་གི་ཁྱེད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་ Purshultam
 མཆོག་དང་ལྷན་དུ་རྒྱལ་སྐྱོད་ཁྱེད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་
 དོན་གནང་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་
 གཞུང་བསྐྱེད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་
 དང་པོ་མ་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་
 བོད་ཡིག་འབྲེལ་ཆོགས་ཡིག་ཆུང་དཔར་མ་བྱུར་ཡོད་ནང་གསལ་ལྷན་དང་།

སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་
 ཁང་དབང་ཆེན་དགེ་ལེགས་དང་། སྐྱོད་གཅོན་པོ་སྐྱོད་བཟང་བསམ་གཏན།
 གཟིམ་དཔོན་མཁན་པོ་བསམ་མཁན་ཐུབ་བསྐྱོད་དོན་ཡོད། མཁོན་གཉེར་
 ཆེ་མོ་པ་ལྷ་ཐུབ་བསྐྱོད་འོད་ལྷན། མཁན་ཆུང་རྟ་ར་བ་མདོ་ལྷགས་མཐར་ཐུན་
 ནམ་བསྐྱོད་འཛིན་ཆོས་ཉིད་མཆོག་ ཅིས་དཔོན་ལྷ་སྐབ་པ་དབང་ཕྱུག་བདེ་
 ལྷན། རིམ་བཞི་ཆ་རིང་སྐས་བདུད་འདུལ་ནམ་རྒྱལ། རིམ་བཞི་ཐོང་རིང་
 སྐས་འགྱུར་མེད་རིག་འཛིན་ནམ་རྒྱལ། ལས་ཆོན་ས་འདུ་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ།

རྣམ་གྲུ་མཆོད་གཡོག་ཐུབ་བསྟན་འཇམ་དབྱངས། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སྡེ་
ལེན་ཕྱག་རོགས་ཁྱམ་སྤྱོད་བས་རྒྱ་ཡར། གསུང་སྤྱིར་ཡ་པ་སྤོབས་རྒྱས་ལགས།
ཡུ་པི་གཞུང་གི་སྤྱི་སྤྱང་འགོ་དཔག་བཅས་སྟན་བཅར་གནང་ཡོད།

དེ་རྗེས་འབྲུག་ནང་ས་མཆོམས་ཁག་མང་ནས་བོད་མི་བཅན་ཁྱོད་པ་རིམ་
འབྱོར་ཡོང་མཁས་རྣམས་ཀྱི་འཕུལ་ཕྱགས་དཀའ་ངལ་སེལ་ཕྱིར་རིམ་བཞི་ཕྱང་
རིང་པ་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་འབྲུག་ནང་ལྟ་སྟོར་དུ་ཆེད་གཏོང་མཇུག་པ་ནས་ཕྱིར་
འཁོར་ལས་དོན་ལས་སྟན་སེང་གནང་བྱུང་རྗེས་སྤྱི་ཚེར་ལགོང་ས་ལས་སྤྱོད་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་འབྲུག་གཞུང་ལ་བོད་མི་བཅན་ཁྱོད་པ་དེ་དག་འབྲུག་ནང་
གཞིས་ཆགས་ཀྱིས་རྫོང་སྡོད་རིགས་རྣམས་ལ་བཅན་ཁྱོད་པ་སྤྱི་མཆུངས་
ལྟར་འབྲུག་གཞུང་ནས་རོགས་རམ་ཡོང་བའི་རེ་སྤྱོད་མཇུག་དོན་འབྲུག་རྒྱལ་
མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཐོག་གསུམ་པ་ལམ་རྗེ་འཛིགས་མེད་རྟོ་རྟེ་དབང་
ཕྱག་མཆོག་ནས་བོད་འབྲུག་གནའ་རབས་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་འབྲེལ་ལམ་གང་སར་
དགོངས་བཞེས་ཀྱིས་ས་གནས་ཁག་སེ་སེར་བོད་མི་ཁེ་གཙང་གིས་གཞིས་ཆགས་
ཆོག་འཐུས་བཀའ་བཞེས་པ་ཟུང་པོ་ཐོབ་སྟེ་འབྲུག་གཞུང་གི་དགོངས་མེས་ལྟར་
རིམ་བཞི་ཕྱང་རིང་རིག་རྣམ་མཆོག་དམིགས་བསལ་སྤྱོད་ཆབ་དོན་གཙོད་དུ་བསྟོ་
གཞག་སྤུང་ཏེ་འབྲུག་གཞུང་ནང་སྲིད་ལས་ཁྲུངས་སམ་སྤྱིད་རྒྱལ་སྡོན་པོའི་ཡིག་
ཆར་དུ་ཐོག་མར་དྲག་ཤོས་རྒྱལ་མགོན་འཕྲིན་ལས་དང་། དེ་རྗེས་མགོན་ཆུང་
དྲག་ཤོས་སངས་རྒྱས་དཔལ་འབྱོར། གཞུང་མགོན་གཉེར་དྲག་ཤོས་ཤིང་
མངར་བ་དོན་གྲུབ་ཕུན་ཆོགས། དྲག་ཤོས་དར་སྟོ་ཆེ་རིང་སོགས་རིམ་བྱུང་
ལ་འབྲེལ་ལམ་ཁྱེད་གནང་གིས་བོད་འབྲུག་ས་མཆོམས་བརྒྱུད་བོད་མི་བཅན་ཁྱོད་
དུ་འབྱོར་རིགས་རྣམས་འབྲུག་དུ་གནས་རྫོང་ཆོག་པའི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ས་ཡུལ་

འབྲུག་གཞུང་ནས་གསོལ་རས་གནང་བ་དང་། འཇུགས་སྐྱོན་གྱི་རོགས་དངུལ་
 རྣམས་ཀྱི་གར་གཞུང་དང་རོགས་ཆོགས་ཁག་ནས་སྡེ་ལྷན་གྱི་བཅས་པོད་འབྲུག་
 ཀྱི་གསུམ་གཞུང་ཕན་ཚུན་དབར་ ༡༩༦༡ ལོར་ཀ་ལི་ཀ་ཏར་འབྲས་སྤྱི་མོན་
 ཆེན་ཨ་ཡེ་ཤེའི་བ་དྲུ་དུར་སིང་དང་། འབྲུག་གི་སྤྱི་མོན་འཛིགས་མེད་དོ་རྩེ་
 མཆོག་ ཀྱི་གར་གཞུང་གི་ཕྱི་ལས་དྲུང་གཞིན་པི་ཨེན་ཀའུལ། པོད་གཞུང་
 སྐྱོམ་བཟེང་རིང་འབྲུར་མེད་རིག་རྣམ་བཅས་སྣུན་འཛོམས་བཀའ་བསྐྱར་གྲོས་
 ཆོད་གཏན་འཁེབས་མངའ་བློན་ནས་འབྲུག་དུ་གཞིས་ཆགས་ཚུགས་ཐངས་དང་
 པོ་སྤྱི་ཁྱོེ་གིང་སྐར་ཀུན་དགའ་སྦྱང་དང་། དཀར་སྤོས་ས་ཀུན་ཕན་སྦྱང་གཉིས་
 སུ་ཐུག་ལྷ་སྤྱིངས་སྤོས་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་དང་། ཅེ་ཕུག་ཇོ་ལགས་
 འཆི་མེད་མགོན་པོ་(༡༩༡༣-༡༩༩༠) གཉིས་གཞིས་འགོར་བསྐྱོད་གཞག་གིས་
 (༡༩༦༣-༡༩༦༥) བར་ལས་མཇུག་བསྐྱེལ་བྱུང་བ་བྱུང་། ༡༩༦༧ ལོ་མཇུག་
 དུ་གཞིས་ཆགས་ཚུགས་ཐངས་གཉིས་པ་ཁ་ས་ཁ་ཀུན་དགའ་རབ་བརྟན་དང་།
 འཛིགས་མེད་ནང་རབ་བརྟན་སྦྱང་གཉིས་སུ་དགའ་བྱང་ཕ་ར་ཞལ་ཟུར་དག་
 དབང་མཐར་ཕྱིན་(༡༩༡༥-༡༩༩༠) དང་། སྤྱན་རྟོན་པའམ་སྐྱར་སྐབ་པ་
 ཆོ་དབང་རྒྱལ་པོ་གཉིས་གཞིས་འགོར་བསྐྱོད་གཞག་གིས་ ༡༩༦༩ ལོ་འགོར་
 ལས་མཇུག་བསྐྱེལ། ༡༩༧༡ ལོར་གཞིས་ཆགས་ཚུགས་ཐངས་གསུམ་པ་
 པོད་སྐར་ནང་རྣམ་རྒྱལ་སྦྱང་དང་། སྦྱངས་མཆོ་ཡིད་སྐྱོན་སྦྱང་། དུས་ཐང་
 བསམ་གཏན་སྦྱང་བཅས་པར་གཞིས་འགོར་དགའ་བྱང་ཞལ་ཟུར་དང་། སྤྱན་
 རྟོན་པ། དགའ་གདོང་སྐྱོ་བསྐྱར་ལགས་སོ་སོར་བསྐྱོད་གཞག་གིས་ ༡༩༧༣
 ལོར་ལས་མཇུག་བསྐྱེལ་བ་བཅས་ཁྱོན་གཞིས་ཆགས་ཁག་བདུན་དང་། ཐེམ་
 ཕུ་ཁུལ་འཆོ་བ་རང་འཆོ་ཐེམ་དུ་ཉི་ཤུ་རྩེ་བཅས་པར་ ༡༩༧༩ རེས་སུ་

འབྲུག་ཏུ་འབྱོར་བའི་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་ཁྱིམ་བསྡེ་མས་མི་གྲངས་ ༤༠༠༠
 བཞུལ་བའི་འཛོལ་བས་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ཐོག་མའི་ས་ཡུལ་ཐབས་འཛོལ་
 དང་། ཕ་འཇུག་ས་འཆར་འགོད། རྒྱ་འབྲུག་གཞུང་གཉིས་ནས་ཆོག་མཆན་
 རོགས་དངུལ་ཐབས་ཤེས་འཇུག་སྐྱོན་དང་བཙས་པའི་ཕྱག་ལས་རྣམས་བཏུན་
 བསྐྱོང་ཆེན་པོའི་ངང་མཛད་དེ་གཞིས་ཁག་སོ་སོར་གཞིས་འགོ་རྒྱ་ཕྱག་ལྷ་རྩིངས་
 བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་དང་། རྩེ་ཕྱག་ནང་རྩི་ལགས་འཆི་མེད་མགོན་པོ།
 དགའ་བྱང་ཞལ་རྒྱུར་ངག་དབང་མཐར་ཕྱིན། སྐུ་སྟོན་པ་ཆེ་དབང་རྒྱལ་པོ།
 ཅན་དབང་ཆེན་ལགས། དགའ་གདོང་སློབ་ཆུན་ལགས་སོགས་རིམ་པར་འཕྲོ་
 ལེན་བསྐོས་འཇུག་ས་འགན་དཀྱིག་ནང་སྟེ་ཕྱི་ནང་གང་ཐད་ནས་ལབ་སྐྱོང་མེད་པར་
 མང་ཆོག་ས་རྣམས་མགོ་འདོན་གཟིགས་བསྐྱུངས་ཆོག་སྟེ་གྱིས་ ༡༩༥༩ ལོ་
 མཇུག་ཏུ་འབྲུག་ནང་དོན་གཅོད་ལས་ཁུར་ནས་དགོངས་ཁུ་གནང་ཞིང་། ལྷན་
 འབྲུལ་རང་གཞུང་ནས་དོན་གཅོད་ལས་རོགས་རྒྱ་ཕྱག་ལྷ་རྩིངས་སྤྲས་བསོད་ནམས་
 དཔལ་འབྱོར་མཆོག་དོན་གཅོད་དོ་མར་བསྐོས་གཞུང་བསྐྱུངས་པར་རྩིས་སྟོན་གནང་
 གྲུབ་མཆམས་རང་གཞུང་ནས་དམིགས་བསལ་ཐུགས་གཅིགས་ཆེན་པོས་ཁྲི་ལེར་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་རོགས་ཆོག་ས་ནང་བོད་གཞུང་སྐྱེ་ཆབ་གྱི་ལས་འགན་བསྐོས་གཞུང་
 བ་ལྟར་རོགས་ཆོག་ཁག་དང་འབྲེལ་མཐུད་གྱིས་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ཁུལ་བོད་
 མའི་བཅོམ་གཞིས་ཁག་མང་གི་འཛིན་སྐྱོང་གཟིགས་རྟོག་སྤྱི་ཁྱབ་ལས་ཁུངས་ཁྲི་ལེར་
 རྒྱུགས་པའི་འགན་འཛིན་གྱི་ལས་ཁུར་དང་ཁྲི་ལེ་དོན་གཅོད་དོ་མའི་ཕྱག་ལས་འགན་
 ཁུར་འབྲུས་ཆང་གནང་།

དེ་ནས་མན་སྐར་ཕན་བདེ་སྤྱིང་གཞིས་ཆགས་གྱི་འཆར་འགོད་དང་།
 འཇུག་ས་སྐྱོན་ཐུགས་འགན་ཆ་ཆང་བཞེས། དེ་རྗེས་ ༡༩༥༦ ལོ་ནས་བཟུང་

འབྲས་ལྗོངས་ཁྲུལ་ར་སྤང་ལམ་རྩ་གིང་གཞིས་ཆགས་སུ་འཆར་འགོད་འཇུགས་
 སྐྱེན་ཆ་ཆང་གི་ལས་དོན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་འགན་གཙང་མཇུག་སྐྱོང་
 གནང་བ་དང་སྐྱགས་འབྲས་ལྗོངས་སུ་བཞུགས་ཅིང་འབྲས་ལྗོངས་ས་གཞུང་
 གྱི་ཁྲབ་གྲང་ཁྲོན་གཅི་ལྷན་གྲུབ་དོན་མཆོག་ནས་ཁྲི་ཡིར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མཇུག་འབྲད་སྐབས་ཡ་སྐན་མེང་བཀའ་འཁྲོལ་བཞིན་
 འབྲས་ལྗོངས་ནང་ས་ཁྲུལ་གྱི་བྱིངས་ལྟར་བྱ་གར་དབུས་གཞུང་ནས་དམིགས་
 བསལ་སྐྱེ་ཆབ་འཇུགས་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པ་རིམ་བཞི་ཕྱང་རིང་
 དམ་པས་གཞིས་ཆགས་དབུ་འཛིན་དང་དམིགས་བསལ་སྐྱེ་ཆབ་གཉིས་ཀའི་ལས་
 འགན་གཅིག་ཕྱོགས་འཛིན་སྐྱོང་འབྲས་ཆང་འགན་བཞེས་གནང་ཐོག་འབྲས་ལྗོངས་
 སུ་བཞུགས་ཅིང་སྐར་ཏོག་དོན་གཙོད་ལྷག་ལུང་གཟིམ་སྤྱིལ་ཉི་མ་བཟང་པོ་ལགས་
 སུ་དེང་སྐབས་སྐྱེན་གྲགས་ལྷན་པའི་བོད་ཀྱི་གསོལ་མགོན་ཁང་ Tibet Hotel
 གྱི་གཞུང་ལ་སྐྱེན་པའི་ཕྱག་འབབ་བཟང་ཞིང་མཛེས་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་
 འདི་ལྟ་བུ་གསར་འཇུགས་ཀྱི་འཆར་འགོད་ལས་གཞི་གང་སར་བྱས་འགོད་སློབ་
 རྟོན་སོགས་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞིགས་འདེགས་མཇུག་སྐྱོང་ཡོད་པ་བཅས་མདོར་
 ཅན་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀར་སྤྱོད་པ་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 དང་། བོད་གཞུང་གི་དབུ་འོག་ལམ་སྟོན་ཁོ་ནའི་འོག་གར་ཕེབས་མཇུག་དེ་སྐྱེ་
 ཆོལ་པོར་སྐར་དོན་ཁོ་ལས་རིགས་ཅུ་བ་ནས་གནང་སྐྱོང་མེད་པའི་ཕྱི་ནང་མཁུན་
 ཆང་འདབ་གསོག་གཉིས་ལྷན་དངོས་འབྲེལ་གཟུར་གནས་ཕྱི་ནང་ཡོངས་ཀྱིས་
 George Taring ཞེས་ཆ་མཐོང་ཆེན་པོས་ཆད་མར་འཛིན་པའི་བོད་ཀྱི་གཞུང་
 ཞབས་མཁུན་འཛིན་ནམ་དུས་དྲུག་ལ་བཀྲག་ཐུབ་འཕེར་བའི་དུས་རབས་ཀྱི་མི་
 བཟང་གཅིག་གི་གནས་བབ་དངོས་སུ་བཟུང་ཡོད་ཅིང་།

ཡང་སྐོས་ཇ་དག་དང་སྐེར་ཉེན་ཡོད་པའི་གནས་དུས་ཀྱི་རིགས་ལའང་
 དེ་མའི་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་མེར་སྐྱེའི་ཁ་རྒྱུན་དུ་ 'ཚུབས་པ་མགོ་དང་། རྒྱལ་ས་
 དཔལ་ཡུལ་' ཞེས་ཚུབས་ཤིག་ཟེར་ན་རང་གི་པོ་མགོ་ལ་ཡིན་ཅུང་གཞུ་
 སོད་པ་དང་། རྒྱལ་ས་ཤིག་ཟེར་ན་དཔལ་པོའི་ཡུལ་དུའང་འགོ་རྒྱུང་བྱེད་པའི་
 ཆོད་སེམས་བཟུང་སྒྲུངས་ཁ་དཔེར་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་ལག་ལེན་ཐོག་བསྟར་
 གནང་མཛད་ཡོད། དཔེར་ན། ༡༧༥༩ ལོར་འབྲུག་ནང་བོད་མིར་ཆབ་
 སྐྱོང་དོན་འབྲེལ་དམིགས་བསལ་དཀའ་ངལ་ཆེ་འབྲད་ཀྱིས་འབྲུག་བོད་དོན་
 རྒྱུ་སྐྱོར་རྒྱལ་མངའ་བར་མོལ་ཞུ་ཆེད་ཕྱང་རིང་རིམ་བཞི་དེ་ཉིད་འབྲུག་ཏུ་
 གཏོང་རྒྱུར་སྐབས་དེའི་བཞུགས་སྐྱར་རང་གཞུང་བཀའ་ནང་སྤྱི་གསུམ་ནས་
 འཆར་གཞི་ལ་སྟན་སེང་ཞུས་པར། ལགོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 ནས་འདི་སྐྱོར་ཕྱང་རིང་དོ་བདག་ལ་བཀའ་ཅོད་བཀའ་བསྟར་སྤྱི་ཕྱེབས་སྐབས་
 ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཇི་ཕྱེབས་རང་ཉིད་ནས་ཁོ་ཉིད་སྐོས་མེད་དང་ལེན་ཞུ་གི་ཡིན་
 ཞེས་སྒྲིག་ཆོད་པོས་གཟི་བཞིན་ངང་ལ་སྟན་སེང་ཞུས་པར་མཐའ་དོན་གནས་
 རྒྱུ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོར་ཕྱང་རིང་འབྲུག་ཏུ་གཏོང་པོས་དོན་ཕན་ཆེ་མིན་བཀའ་
 ཡུང་ཞུས་པར་ཇེ་ཞིག་གཏོང་བལ་མེད་པའི་ཡུང་བསྟན་ཕྱེབས་པ་དཔུ་མང་
 ཡོངས་ཀྱི་དགོངས་ཆོད་ཡིན་པ་འདིས་མཆོན་ཐུབ་པ་མ་ཟད། དེ་གོང་འབྲུག་ཏུ་
 ༡༧༦༩/༡༧༧༥ ནང་འབྲུག་པ་ནང་ཁྲལ་སྤྱི་དོན་འབྲུག་ཉེན་བྱུང་སྐབས་
 སུའང་ཕྱང་རིང་དམ་པས་འགན་ཁུར་རྒྱུ་འབྲེལ་བཞེངས་ཕྱོགས་དང་ཐུག་ལས་
 གནང་བབ་ཅེ་ཐུག་ནང་ཇོ་ལགས་འཆི་མེད་མགོན་པོས་གསུངས་པ་གཤམ་གསལ་།
 ཞ འབྲུག་ནང་རིམ་བཞི་ཕྱང་རིང་སྐྱོར་འབྲུག་མེད་རིག་འཛིན་ནམ་ཁྱལ་མཆོག་
 ནས་བོད་གཞུང་སྐྱོམ་ཆབ་དོན་གཅོད་འགན་བཞེས་ཀྱིས་འབྲུག་ཁྲལ་གཞིས་ཆགས་

ཐོག་མ་སྔ་མོ་ཀུན་དགའ་སྒྲིང་དང་། དཀར་བྱེ་ས་ཀུན་ལན་སྒྲིང་གཉིས་གསར་
 འདུགས་ཀྱིས་ལོ་གཉིས་སོང་མཚམས་སུ་ ༡༩༦༤/༡༩༦༥ ལོར་སྔོན་མོན་
 འཛིགས་མེད་དེ་རྩེ་ལྷོ་སྐྱེ་མཆེད་གཞོན་པ་དྲག་ཤོས་ལམ་དཔོན་ལྷན་གྲུབ་དོན་
 ཅན་གྱི་ཤོག་ཁག་ནས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་སྔོན་བཅན་འཕྲོག་བྱེད་ཅིས་ཀྱི་འཆར་
 དོན་ལག་ལེན་བསྐྱར་སྐབས་འབྲུག་སྐད་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚམས་སྤྱི་ཁྱབ་ཤི་མི་རིན་
 ཆེན་ནས་ཡིག་སྐྱེལ་ལས་བྱེད་གཅིག་ཆེད་བཏང་གིས་ཕུན་ཚོགས་སྒྲིང་པོད་
 གཞུང་དོན་གཅིད་ཁང་དུ་སྤྱོད་ཐྱང་རིང་སར་མཚན་མོ་འཕྲོར་ཏེ་འབྲུག་གཞུང་
 གི་གོ་རྒྱུས་སྤྱི་ཁྱབ་མེ་ཐོར་དེ་ཕན་སྐབས་ལ་འབྲུལ་ཡིག་གཅིག་སྤྱོད་ཐྱང་རིང་
 ནས་འབྲུལ་རོགས་ཞེས་ཤི་མི་རིན་ཆེན་ལགས་ནས་བཀའ་མངགས་གནང་
 ལུགས་ཟེར་བར་ཡི་གེར་ལྷ་སྐབས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཡི་གེར་བརྟན་དེ་ཕན་སྐབས་
 སར་བང་མི་ཁྱིད་རང་ཕྱིན་ཏེ་ཕུལ་ན་མེ་ཐོར་བཞུགས་ས་དམག་སྐར་མདུན་
 གྱི་དར་ཆ་ཡོད་པའི་ཀོ་གྱི་དེ་རེད་ཅེས་འགོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུས་བསྐྱབས་ཏེ་
 བཏང་རུང་སྐར་ཡང་མཚན་མོ་དེར་བང་ཆེན་ཕྱིར་ལོག་གིས་སྤྱོད་ཐྱང་རིང་
 སར་བཅར་ཏེ་ཡི་གེ་སྔོན་ས་རྟེན་གྱི་མི་འདུག་སྤྱོད་ཐྱང་རིང་གིས་འབྲུལ་རོགས་
 ཞེས་ཡི་གེ་དེ་ཐྱང་རིང་སར་བཞག་ཤི་མི་ནས་གཞུང་གི་ཡིག་སྐྱེལ་རྒྱུ་ཆེད་བཏང་
 ཡོད་པར་བརྟན་ཡི་གེ་དེ་བཞིན་ཅིས་ལེན་བྱ་དགོས་བྱུང་སྤྱི་སང་ཉིན་སྤྱི་ཆར་
 གོ་སྤྱོད་ཕན་སྐབས་སར་ཕུལ་བར་གཏོང་གནང་སྐབས་མེ་ཐོར་དེ་ཕན་སྐབས་སྤྱོད་
 ཐྱང་རིང་སར་དེ་འབྲུལ་ཚུར་ཕེབས་ཏེ། སྤྱོད་ལགས། འབྲུག་སྐད་ཕྱོགས་
 ཤི་མི་རིན་ཆེན་ལགས་ནས་ཡི་གེ་འདི་ནང་དྲག་ཤོས་ལམ་དཔོན་ཅན་ལ་གོ་རྒྱུས་
 གང་མཚམས་དགོས་གཤམ་དེ་དག་ཐྱང་རིང་ཁོངས་ཀྱི་པོད་པའི་མོ་ཁར་ཕྱོར་
 ཐུན་གཉིས་ནང་(པོད་མི་རང་ཁྱུངས་ནས་མ་ཅ་གཡར་བསྐྱུ་བྱས་ཏེ་ཉོས་པའི་

མོ་ཏར་ཡིན་) ཇི་སེ་ཡོད་སར་སྐྱེལ་བར་གཏོང་དགོས་གསལ་འདུག་པ་ག་རེ་
 གྱེད་དགོས་སམ་ཞེས་ཐེང་ཅིང་ལ་དེ་ཅན་སྤྱབ་ནས་བཀའ་འདྲི་ཞུས་འདུག རྒྱ་
 རོ་ཐེང་ཅིང་མཆོག་ནས་ཐུག་བྱས་དེ་སྐོར་གྱེད་རང་ཆོ་འབྲུག་གཞུང་གི་ཕྱག་
 ལས་རེད། ང་ནི་བཅན་བྱུལ་བོད་མིའི་བདེ་ཐབས་ཆེད་བཙུགས་པའི་ལ་སྐྱབས་
 མགོན་ཏུ་ལའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་ཆབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། ང་ཆོའི་ཐུལ་ཁབ་ནི་ཐུ་མིས་
 བཅན་འཕྲོག་བྱས་པ་རེད། ངས་འབྲུག་གི་ནང་སྤྱོད་ལ་ཐེ་བྱས་བྱས་ན་ལ་སྐྱབས་
 མགོན་ཏུ་ལའི་སྐྱ་མའི་མཆོན་གས་དང་། བོད་དོན་བདེན་པ་རྩོད་གྲུང་ལ་གཞོན་
 རྒྱུན་ཡོང་རྒྱུ་དེ་སྐོར་ངས་གང་ཡང་ཞུ་མི་ཤེས་པས་དེ་ཅན་སྤྱབ་དགོངས་པ་
 མ་འཆོམ་རོགས་གསུངས་པར། དེ་ཅན་སྤྱབ་ཀྱིས་གོ་ལག་གཏོང་བར་ལ་ཐུལ་
 པོའི་བཀའ་འཁྲོལ་ཆོག་མཆན་མེད་པ་དང་། མ་བཏང་ཆེ་ལམ་དཔོན་གྱིས་
 རྟོག་ཁྲ་བཤད་སྤྱོད་པས་ག་རེ་གྱེད་འགབ་ང་རང་གཉིས་ཕྱོགས་པོར་སོང་བསྐབ་
 བྱ་ཞིག་བརྒྱུན་རོགས་ཞུས་པར། སྤར་ཡང་རྒྱ་རོ་ཐེང་ཅིང་ནས་དེ་སྐོར་ང་
 ལ་མ་གསུང་རོགས། དགོངས་པ་བྱིན་ནས་མ་འཆོམ་གསུངས། མཐའ་དོན་
 ཐེང་ཅིང་ནས་གཞི་རྒྱུད་དེ་ཅན་སྤྱབ་གྱེད་རང་ལ་འབྲུག་གཞུང་གི་གོ་མུས་དོ་
 དམ་པར་བསྐོས་གཞག་གནང་སྐབས་རྩ་བའི་དབང་ཆ་དང་། རྒྱུང་དོར་ལམ་
 རྟོན་འགན་དཀྱིའི་ཡོད་སོར་བཞག་ཐུག་ལེན་གནང་ན་གང་ལེགས་ལས་ངས་
 དམིགས་བསལ་གང་ཡང་ཞུ་ཤེས་པ་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས་པར། དེ་ཅན་
 སྤྱབ་ཀྱིས། དེ་ག་རང་རེད། ད་ཆ་ང་རང་བསམ་སྒྲིལ་མཐོང་སོང་། གོ་མུས་
 གཏོང་ཕྱོགས་སྐོར་འབྲུག་ཐུལ་པོའི་བཀའ་འཁྲོལ་མེད་པར་སུ་ལའང་སྤྱོད་ཐུལ་
 མི་ཆོག་པ་ངའི་འགན་བསྐྱར་ལག་རྩའི་ནང་གསལ་ཡོད་གསུངས་ཏེ་ཐེང་ཅིང་
 གི་དུང་ནས་ཕྱིར་ཐེབས་གནང་སྐབས་སྐབས་དེར་ལམ་དཔོན་ཕྱོགས་གཏོགས་

ལ་གོ་རྩལ་སྒོའ་མེད་པར་སྤོང་འབྲུག་གི་རྒྱལ་སྤྱི་དཔལ་འཛུགས་ཤིང་མ་གྲུབ་པའི་
 ལུས་འབྲུག་རྒྱལ་འཛིགས་མེད་དོན་དཔང་ཕུག་མཆོག་ཀྱང་ Switzerland
 ཅས་རང་རྒྱལ་དུ་འཕུལ་ཐེབས་ཐུབ་སྟེ་ལམ་དཔོན་ཕྱོགས་གཏོགས་དང་བཅས་
 པས་ Calcutta དངུལ་ཁང་ནས་འབྲུག་གཞུང་གི་དངུལ་སྒོར་འབུམ་ཉི་
 ཤུ་ཅུ་བཞི་སྒོར་བཏོན་ཏེ་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྱོས་ཕྱོལ་ཕྱིན་པ་རེད། རྩལ་སྤྱི་ལམ་
 དཔོན་ལྷན་གྲུབ་དོན་རྗེའི་ཤིང་འཛོལ་སྒོར་འབྲུག་སྤྱི་གོ་རིན་སྤྱངས་རྩོད་དུ་བཀའ་
 ཞིབ་འཇུགས་ཏེ་བཀྲིས་སྤང་གི་བྲིམས་དཔོན་ཡལ་ཆེར་དག་ཤོས་གཏམ་གྱིང་
 རྒྱ་གར་ཁུ་བ་དེ་དང་། རྒྱལ་པོའི་དགོ་གན་སྒོའ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་ཁུ་བ་གཉིས་
 ཅས་བྲིམས་ཞིབ་ཅད་དཔྱོད་གནང་སྐབས་སྒྲོ་རོ་ཕྱོང་རིང་པ་བྲིམས་ཞིབ་དེའི་
 སར་འཕོད་འབྲུག་གིས་དག་ཤོས་ལམ་དཔོན་སྒོར་འབྲི་ཅད་གནང་བར། ཕྱོང་
 རིང་ནས་ཁུས་དོན། དག་ཤོས་ལམ་དཔོན་ལྷན་གྲུབ་དོན་རྗེ་དང་རྩོམ་སྤྱོད་མཆོད་
 ཡིན་ཡང་ལམ་དཔོན་ང་ལ་དགའ་པོ་མེད། སྤྱི་ལོ་ལམ་དཔོན་ཁོང་ཆོས་ང་སྤྱོད་
 གོ་སྤྱོད་སྤོང་གོ་བྲིས་བསྐྱོངས་ཏེ་ས་གནས་ལོ་མའི་ཅུ་བར་(ཐིམ་ཕུང་དང་། སྤྱི་
 ཅན་ཁོའི་དབར་དོན་སྤྱོད་ལོའི་རྒྱལ་དུ་) ཆོགས་འདུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སར་
 ཕྱོང་རིང་ཕྱོད་རང་དང་། ལས་རོགས་ལྷ་སྤྱངས་གཉིས་ཡོང་དགོས་ཟེར་བུང་
 བར། ང་གཉིས་བཅར་གྱི་མིན། གང་ལགས་ཤེ་ན། ང་གཉིས་ནི་བཙན་
 ཕྱོལ་བོད་གཞུང་གི་ལས་ཤིང་ཅིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འབྲུག་གི་ནང་སྤྱི་ལོ་ཐེ་
 བུས་ཤིང་གྱི་མིན་ཞེས་ལབ་པ་ནས་བཟུང་ལམ་དཔོན་ཁྲིས་ཏེ་ཕྱན་ལ་འབྲེལ་
 བ་དེ་ཙམ་ཤིང་གྱི་མེད་ཅེས་ཁུས། གོང་གསལ་བྲིམས་ཞིབ་པ་ལྷན་སྤོང་ནས།
 འོ་ན། ཕྱོད་རང་ཆོ་བོད་པའི་མོ་ཏའི་ནང་དག་ཤོས་ལམ་དཔོན་ནས་གོ་ལག་
 འོར་འབྲེན་དགོས་པའི་ཡིག་བཏང་འདུག་ཅེས་གསུངས་པར། ཕྱོང་རིང་ནས།

སྐབས་དེར་ལས་ཁྱེད་གཅིག་ཉི་མེ་རིན་ཆེན་ནས་བཏང་བྱུང་ཞེས་ངའི་སར་
 མཆོན་མི་སྐབས་བྱུང་། དེ་ཕན་སྐབས་དང་ང་གཉིས་སྤྲེལ་བཀའ་མོལ་ཇི་ལྟར་
 བྱུང་ལུགས་གོང་གསལ་རྣམས་ཞིབ་སར་སྟན་མེད་ཞུས་པར། བྲིམས་དཔོན་
 གཉིས་ནས་སྐྱོད་ཁྱེད་རང་དང་། དེ་ཕན་སྐབས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གནས་ཚུལ་
 ལ་ཉེ་བཀ་མེད་པར་གཅིག་བྱུར་ཟེད། དེ་དུས་སྐྱོད་ཁྱེད་རང་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་
 ཆེ་འབྲུག་ནང་དཀའ་ལྷོག་ཅི་ཆེ་ཆགས་ཀྱི་ལས་མ་འདས་ཞེས་གསུངས་འདུག་
 པར། ཕྱི་རིང་ནས་པོད་གཞུང་གི་སྐྱེ་ཆབ་ཅིག་གིས་འབྲུག་གཞུང་གི་ནང་
 སྤྱིད་ལ་ཐེ་བྱས་བྱས་ཆེ་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་དང་
 ཡོངས་སུ་ཕྱོགས་འགལ་འགྲོ་གཞིའི་བྱེད་འཛུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ངས་དེ་
 འདྲ་ཅ་བ་ནས་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་ཞུས་པར། བྲིམས་དཔོན་གཉིས་ནས་
 ཕྱི་རིང་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་གསུངས། ཕྱི་རིང་གིས། ད་ལམ་བྲིམས་
 ཞིབ་ཁང་ནས་འདི་སྐོར་འབྲུག་ཀླུ་པོར་ཡ་སྟན་མེད་གསལ་པོ་ཞིག་ཞུ་རྒྱུ་གས་
 གནང་། གལ་སྲིད་རྣམ་གཉིས་ནས་ཞིབ་པར་ཐུགས་ངེས་མ་གྱུར་ཆེ་ངས་འཇོམ་
 སྒྲིང་སྒྲི་སྒྲོལ་དང་མཐུན་པར་ཡ་སྟན་ཞུ་དང་གནད་དོན་འདི་སྐོར་ཆོག་ཐོ་ཁ་
 གསལ་ཞིག་བྲིས་ཏེ་བྱེད་གཉིས་ལ་ཕུལ་འབྲུས། དེ་དག་མངའ་བདག་ཡ་ཀླུ་པོར་
 ཕུལ་བ་གནང་ཆེ་ང་རང་ཆོ་ཕྱོགས་ཆང་མར་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་གསུངས་པར།
 སྐྱོད་ཕྱི་རིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ། བྱེད་ནས་ཕུག་བྲིས་གནང་རོགས་གནང་། ཕུག་
 བྲིས་འཕྱོར་མ་ཐག་དྲུང་ཆོས་ཡ་ཀླུ་པོར་སྟན་མེད་ཞུ་གི་ཡིན་ཞེས་གསུངས།
 དོན་གཅོད་སྐྱོད་ཕྱི་རིང་འགྱུར་མེད་རིག་འཛིན་རྣམ་ཀླན་མཆོག་སྤྱོད་བྲིམས་
 ཞིབ་པའི་ས་ནས་ཀླུ་པའི་ངང་ཕྱིར་ཕེབས་ཀྱིས་སྐྱོད་ཕྱི་རིང་དང་། དོན་གཅོད་
 ལས་རོགས་མ་ཕུག་ལྟ་སྤངས་སྤྲས་བསོད་ནམས་དཔལ་འཕྱོར། དོན་གཅོད་

ལས་བྱ་ཅེ་ཕྱག་ནང་ཇོ་ལགས་འཆི་མེད་མགོན་པོ། ཟེམ་ཕུ་ཡན་ལག་དོན་
 བྱེད་དགའ་བྱང་པ་ར་ཞལ་བྱར་ངག་དབང་མཐར་ཕྱིན་བཅས་བྱམ་མོང་ནས་
 གོང་གསལ་གནས་ལུགས་ནམས་བོད་ཡིག་ཐོག་བྲིས་པ་དོན་གཅོད་སྐྱོང་ཁྲིམས་
 རིང་ཇོ་མས་དབྱིན་འབེབས་སྐྱགས་དཔར་བསྐྱོན་ཏེ་ཞིབ་སར་ཕུལ་བ་མངའ་
 བདག་ལ་རྒྱལ་པོའི་སྟན་འདྲིངས་བྱགས་ཞིབ་ཆུབ་སྟེ་རིང་མིན་དོན་གཅོད་སྐྱོ་
 ཇོ་ཁྲིམས་རིང་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་མཇལ་ཁར་འབོད་གནང་བཞིན་ཆེད་བཅར་ཁྱ་
 སྐབས་འབྲུག་རྒྱལ་འཛིགས་མེད་ཇོ་ཇོ་དབང་ཕུག་མཆོག་ནས་ཏ་ཅང་བྱགས་
 དབྱེས་མཉམས་གཟུགས་པ་སྒྲ་མེད་ཀྱིས་ཁྲིམས་རིང་པར་འབྲུག་གི་སྲིད་ཆོན་གྱི་
 མི་འགོའི་བྱགས་རེའི་གསུང་མཆོད་ཀྱང་དངོས་སུ་ཕེབས་པ་བཅས་བྱང་ཡོད་
 རུང་ཁྲིམས་རིང་དམ་པ་དེ་ཉིད་ནས་སྒྲེར་བསམ་ཁེ་བེད་ཀྱི་བསམ་སྒྲེ་པོར་ནས་
 ཡིད་གཞུངས་ཆོད་སེམས་བརྟན་པོས་དེང་སྐབས་ལ་སྐབས་མགོན་ཡིད་བཞིན་
 རོར་བུ་མཆོག་དང་། བོད་གཞུང་ཏ་ཅང་སྐྱོང་ལ་ཆེ་སྒྲུང་ལས་ཞབས་དབྱིན་
 ཇོའི་སྐད་ཡིག་ཤེས་པ་ཅུང་ཤས་ལས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་མགོ་གང་
 ཐོན་དགོངས་པ་ཁྱ་ལྟ་འོས་འཆོམས་མ་མཆིས་པའི་བསམ་ཤེས་གནས་ལུགས་
 འབྲུག་རྒྱལ་ཆེན་པོར་ཞིབ་སྟོང་སྟན་སེང་གསོལ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཡོད་པ་
 དང་། སྐབས་དེ་དུས་ད་ལྟའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུའི་ཇོ་བོ་དེ་བཞིན་
 སྐྱོ་གྲོ་ཆོགས་འཇོམས་ཞེས་པའི་ཆོགས་སྟེང་དུ་རྒྱལ་མགོན་འཕྲིན་ལས་དང་།
 ལམ་དཔོན་ལྷན་རྒྱུན་ཅོར་ཅན་གྱི་ཤོག་ཁག་ནས་བཙམས་པའི་ངན་བྱས་འབྲུག་ཡོད་
 བོད་མི་སྐབས་བཙེལ་བ་རྣམས་སྐྱ་བཙན་ལུས་བསྐྱར་གྱིས་བོད་མིའི་རྣམ་པ་
 འདོར་དགོས་པའི་ཇོ་དྲག་གི་བྱ་སྐད་ཅིག་སྐབས་དེ་དུས་ནས་རྒྱག་ལུས་ཀྱི་གནས་
 ཆུལ་དེ་ཡང་རང་སར་ཞི་བྱབ་པ་བྱང་སོང་བ་དང་། ད་དུང་འབྲུག་ནང་ལུ་

མཐུད་པོད་མི་ནམས་གཞིས་ཆགས་ཚུགས་བསྐྱེད་ཁག་ལྔ་ཙམ་ཡོད་པའི་ས་ཡུལ་
 བབས་འབྲེལ་འཛོལ་ཞིབ་བསྐྱར་བསྐྱོད་དང་། འཇུགས་སྐྱུན་བཀའ་འཁྲོལ་
 དགག་ཆ་མེད་པ་སོགས་གཞུང་མང་གཉིས་ཀའི་མཆན་ལ་དགྲུང་འདེགས་ཀྱི་
 སྤྱི་སྒྲན་མཛད་རྗེས་འགངས་ཆེའི་གནས་ཚུལ་འདི་དག་ཐིམ་སྤྱད་ཡན་ལག་དོན་
 གྱེད་སྐྱུ་གཤེགས་ནན་ཞལ་བྱུར་ངག་མཐར་དམ་པའི་ཞལ་ནས་ཡང་ཡང་གོ་
 ཐོས་བྱུང་ཁར་ད་ལམ་སྐབས་དེར་དོན་གཅོད་ལས་བྱ་གནང་མཁན་ཅེ་ཕྱག་
 རང་རྗེ་ལགས་འཆི་མེད་མགོན་པོ་དེང་སྐབས་ན་ས་གངས་སྐྱིད་དུ་གཞུང་ཞབས་
 བཞེས་ཡོད་ཀྱིས་བཞུགས་པ་རང་གཞུང་དཔལ་འབྱོར་བྱུང་བྱུར་དགེ་སྦྱོང་རྩོ་
 བཟང་དོན་ལྡན་མཆོག་ལ་གུས་པ་འབྲུག་ནས་འབྱོར་ཁོངས་ཀྱི་ལ་ཅེ་བ་དབང་
 འདུད་ཆེ་རིང་གིས་སྐབས་དེའི་དངོས་བྱུང་ལོ་རྒྱུས་ཁྲུངས་བཅུན་ཡོང་སྤྱིར་
 ༡༧༧༥ ལྷ་ ༧ ཆོས་ ༡༦ ཉིན་བསྐྱར་ནན་བཀའ་འདི་ལྷས་ཏེ་ཡིག་
 འཕེབས་ལྷས་གིང་། སྐབས་དེ་དུས་འབྲུག་གི་ཀྱལ་སྤྱིད་འཕྲོག་ཅིས་གྱེད་མཁན་
 གཅོ་གས་ནི། ༡ འབྲུག་ཀྱལ་འཛིགས་མེད་སེལྤེའི་ཞང་པོ་དྲག་ཤོས་ལམ་
 དཔོན་ལྷན་གྲུབ་དོན་རྗེ་དང་། ༢ འབྲུག་ཀྱལ་འཛིགས་མེད་སེལྤེའི་སྤྱི་མོ་ཨ་
 བེ་བཀྲིས། ༣ དམག་སྤྱི་དཔལ་འབྱོར། ༤ རེ་སི་རིན་ཆེན། ༥ ཀྱི་མི་སྒོ་
 བཟང་ཟེར་བ་སོགས་ནས་སྐབས་དེར་སྤྱི་གོ་ཨུ་སི་ནང་དང་། ཐེད་ཐིམ་དབར་
 རྫོང་སྤྱི་ལའི་ཀྱབ་ས་གནས་ལོ་མའི་ཅུ་བ་སོགས་སྤྱི་ངན་ཆོགས་ཡང་ཡང་བྱས་
 ལུགས་ཀྱི་སྤྱིང་གྲགས་ཆེན་པོ་བྱུང་སོང་། འདི་ཙམ་ནས་རིམ་པར་འབྲུག་སྤྱིད་
 རྫོན་འཛིགས་མེད་རྫོང་རྒྱ་བཀོངས་པ་དང་། དེའི་དོན་ཁྱེན་ལས་འབྲུག་ཀྱལ་
 འཛིགས་མེད་རྫོང་དབང་ཕྱག་གི་ཁྲུ་པོ་དམག་སྤྱི་ནམ་ཀྱལ་བ་དུ་དུར་ལ་སོག་
 ཐོག་གི་ཁྲིམས་ཉེས་བཅད་པ་སོགས་ ༡༧༩༡ བར་སྤྱིང་རིན་མི་ཆེ་བའི་

འབྲུག་པ་ནང་ཁྲུངས་ཀྱི་ཚྱོད་ནད་མ་བསངས་པར་གནས།

༡༩༡༡ ལོ་འགོར་འབྲུག་ཡོད་པོད་མི་ ༡༥༠༠ ཚོ་ཁག་རིམ་བཞོས་
 ཀྱིས་རྒྱ་གར་ནང་གནས་སྡོད་གནང་འགོ་བཙུགས་དེ་ནི་འུ་རལ་པའི་གུ་རིར་རྒྱ་
 གར་ས་གནས་ཐེན་གྲུ་གཞུང་ནས་འཕྲལ་སེལ་སྡོད་སྐྱར་གྲུ་སྒྲིག་གནང་བའི་
 སར་ཕྱེང་རིང་རིམ་བཞི་དམ་པ་དེ་ནི་ད་ནས་འབྲུག་འཕྲོར་མང་ཚོགས་ལ་
 འཚམས་འདྲི་གཟིགས་དྲི་ཏུ་ཆེད་ཕྱེབས་གནང་བྱུང་བ་ལྟར་སྐྱོད་རིམ་བཞི་
 ཕྱེབས་ནི་ན་ས་གནས་རྒྱ་གཞུང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁྲུངས་ཁག་གི་དཔོན་རིགས་
 ཏ་ཅང་མང་པོ་ཕྱེབས་ནས་གསོག་སྐྱར་བཅའ་ཡུལ་གྱི་མདུན་ཐང་དེ་བཞིན་མོ་
 ཇར་གྱིས་ཁེངས་པ་སྐབས་དེའི་ནང་སྤྱི་དྲུང་ཆེ་བཀྱིས་སྟོབས་རྒྱལ་ལགས་
 དང་། རང་སྤྱི་དྲུང་སྐྱོ་ཚབ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཞུག་འཛིན། སྤྱི་འཐུས་དངོས་གྲུབ་
 ཆེ་རིང་། སྤྱི་འཐུས་སྐྱང་ར་རིག་འཛིན་སོགས་ལས་ལྷག་པའི་ས་གནས་རྒྱ་
 གར་དཔོན་ཁག་ནས་ཆེ་མཐོང་གཟི་བརྒྱན་ལྷན་པ་ཁྱུ་ཡི་འབྲུག་ཅེས་འབྲུག་
 འཕྲོར་མང་ཚོགས་ནས་སྐྱེང་བཞིན་པ་དང་།

དེ་རིམ་ ༡༩༡༩ ཟླ་ ༩ རང་དེ་སྤྱི་པོད་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་མི་དྲག་
 རྒྱུང་པ་ཁྲེས་འཕྲོར་འཆོ་བཞུགས་སེར་སྐྱ་སྤྱི་མཁྱིན་ནས་སྐྱར་བཅས་སྤྱི་ཞིའི་
 འདེན་མཆོག་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་
 ཆེན་པོ་དགྲུང་གྲངས་ཞེ་དགྲུར་ཕྱེབས་པའི་དགྲུང་ཀེག་སྤྱི་དྲུང་སྐྱོ་ཚབ་སྤྱི་གེགས་
 ཀྱི་མཆོན་མ་ཅི་མཆིས་ཞི་ནས་སྤྱི་སྟོས་བཞུག་འཕྲོའི་དཔལ་མགོན་དམ་པར་
 ཡསྐྱོ་ཆེ་ཡཞབས་པད་ཡུན་དུ་བཞུག་པའི་ཕུར་ཚུགས་གསོལ་འདེབས་བཞུག་
 བཞུགས་རྒྱས་པ་འབྲལ་ལམ་ཁྱུ་བར་གཅེན་པོ་བཀའ་བྱུར་ཕྱེང་རིང་ར་སྐག་
 འཛིགས་མེད་སུམ་ཅེན་དབང་པོ་མཆོག་དང་། ང་དང་རྒྱལ་ཅེ་དམག་སྐྱར་

གྱི་མདའ་དཔོན་ར་ག་ཤག་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་སོགས་ལྟན་དུ་རིམ་བཞི་
རིག་ནམ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བཞུགས་སྐར་དྲ་སར་ཆེད་བཅར་དགུས་བཅའི་དབྱགས་
དབྱུང་སྐལ་བཟང་གི་དགའ་སྟོན་སྤྱི་པོར་ཐོབ་ཅིང་།

མཐར་དགྲུང་ན་དར་སྒང་ཡིན་རུང་ ༡༧༥༥ བོད་ཤིང་གི་ལོར་སྒང་
ཏོག་རང་གཞུང་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་སུ་ཕྱག་ལས་གནང་སྐར་སྤྱི་
གི་བ་གྱི་སྤྱིང་གཞི་སོག་སྟེ་གོང་ལོའི་བོད་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༡ དགྲུང་གངས་ལྗོངས་
བརྒྱུད་བརྒྱུད་ཕེབས་ཐོག་སྤྱིང་གཞི་དེ་གའི་ཁྱེན་གྱིས་སྤྱི་ཚབ་འདུ་ཁྱེད་སྟོངས་
པར་འབྲས་སྟོངས་ཁུལ་བོད་འབྲས་སྤྱི་ནང་མི་རིགས་དབྱུ་མང་དག་ཞན་ཆང་
མས་ཐུགས་ཡམ་ཆད་མེད་གིས་ཕྱ་ངན་གྱས་འདུད་ཁྱས་དང་ཁྱ་བཞིན་མ་ཟད།
མཁྱེན་ཐུན་ཀུན་གྱིས་དམ་པ་གང་དེའི་མཛད་བཟང་ལ་དུས་ད་རྟེན་འདུགས་
བརྗོད་རྗེས་དྲན་ཞུས།

སྤྱིར་རིམ་བཞི་དེ་ཉིད་ནི། ལྷན་གཏན་ཐུགས་གཤིས་བཟང་ཁིང་བརྟན་
ཚུགས་སྐམ་བསྐྱང་ཆེ་ཁར་ཕྱག་ལས་གང་སར་བབ་བརྟན་ངང་སྤྱན་རྒྱུང་རིང་
པོའི་སྤྱི་སྤྱན་དགོངས་བཞེས་གནང་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་དན་རྟགས་འགའ་
ཞིག་འདིར་དཔེ་མཆོན་དུ་བཀོད་ན། ༡༧༥༥ ལོ་ནས་རྒྱ་འབྲུག་ས་མཆོམས་
ཕུན་ཆོགས་སྤྱིང་དུ་འབྲུག་ནང་གཞིས་ཆགས་ཚུགས་བཞིན་པ་སྤྱད་ཀྱང་གཉིས་
དང་། ཐིམ་ཕུ་ཁུལ། བུམ་ཐང་། ཡང་ཅེ། ལྷན་ཅེ་སོགས་ཁ་འཐོར་ས་
གནས་ཁག་ནས་བོད་ཕྱག་ཤེས་རིག་བཀྱ་བ་མི་གངས་ ༡༥ སྟོར་དག་འདེམས་
ཐོག་མོ་ཏར་བཤིག་བསྐྱིག་གི་ལས་དོན་སྟོབ་སྟོང་སྤྱད་དེ་མོ་ཏར་ཁ་ལོ་བསྐྱར་
རྒྱ་དང་། བཟོ་བཅོས་བཤིག་བསྐྱིག་ཆ་ཆང་ཐད་གོ་འཕེར་ག་སྟག་ཆགས་ནས་
འབྲུག་ནང་རྫོང་རིང་སྐར་གྱི་འགྲུལ་འཁོར་གཏོང་རྒྱ་དང་། མོ་ཏར་བསྐྱར་བཅོས་

ཀྱི་ལས་གྲ་འཇུགས་གཉེར། ཁག་གཅིག་གིས་འབྲུག་གཞུང་སྒྲུམ་འཁོར་བསྐྱར་
 བཅོས་ལས་གྲ་ཆེ་མོར་ཡང་ལས་ཀ་རྒྱ་རིང་བྱས་པ་སོགས་བཏང་འགྲོ་བཞག་
 རྫོང་འཕེར་བ་ག་སྒྲག་ཡོད་ཀྱང་རང་ཕྱོགས་ནས་ལས་ཀའི་བཀོད་སྒྲིག་སྡེ་འབྲིང་
 མཇུག་སྐྱོང་ལམ་སྟོན་གནང་མཁན་མ་ཟུང་བར་དེང་སྐབས་དོར་སྐྱོང་དང་།
 དེ་མ་སྐྱར། རྩེ་ལ། རྩོ་ཕྱོགས་མོན་གོ་ཏེ་སོགས་སུ་ཆོང་ལས་གཉེར་ཏེ་རྫོང་
 ལུས་ཁ་གས་ཀྱི་མིང་རེ་བྱུང་སྒྲོལ་ཆོ། སྐམ་ལོ་ཕྱག་བསམ་གཏན་དང་། ཏ་མགིན།
 རྒྱུང་ཐག་དོན་གྲུབ། འཕེལ་རྒྱས། བརྟན་འཛིན་སྦྱིད་པ། བསོད་ནམས་
 རྟོབས་རྒྱས། རྟག་ཡུང་བ་རྣམ་རྒྱལ་སོགས་ཡིན་ཞིང་། རྟག་པར་ ༡༩༥༡
 ལོར་ཁོང་ཁོངས་རྟག་ཡུང་རྣམ་རྒྱལ་ད་སར་ཆེད་བཅར་གྱིས་གྲུས་ཅག་འབྲུག་
 འབྲོར་བའི་ཁོངས་སུ་མོ་ཏེ་བཞིག་བསྒྲིག་གི་ལག་རྩལ་ཤེས་མི་གང་ཅམ་ཡོད་
 རྒྱུར་སྐབས་དེའི་ནང་སྤྱི་དབང་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་རྟོབས་རྒྱས་ལགས་ཀྱི་དབང་དུ་སྟན་
 སང་གིས་ལས་ཀའི་མདུན་ལམ་དང་། ཡོད་སྤྱི་གཞུང་ལ་སྒྲན་པའི་ལས་འཆར་
 དམིགས་སྒོ་ལམ་སྟོན་ཞལ་བཀོད་གནང་རྒྱ་ཡོད་མེད་བཀའ་འདྲི་ལུས་སོང་བུང་
 བདག་སྤྱོད་དགེ་ཤེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གནང་རིགས་གང་ཡང་བྱུང་མ་སོང་།

དེ་བཞིན་ཕུན་ཚོགས་སྤྱིང་གི་ཉེ་འགམ་ཁར་པན་ཏེ་ཞེས་པའི་ས་གནས་
 ཡེ་ཤུའི་སློབ་གྲུའི་སློབ་སྤྱི་ལྷ་དར་དང་འབྲེལ་བ་གནང་སྟེ་གཞིས་སྐྱར་ས་གནས་
 ཁག་ནས་བྱ་ཕྱག་མི་འགྲོ་ཆེད་འདེམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཕྱིར་མི་གངས་ ༡༠ རྒྱུར་
 ལ་ཤིང་བཅོ་དང་། འཆོམ་བཅོ། རྩུགས་བཅོ་སོགས་ཀྱི་ལས་རིགས་སློབ་
 སྐྱོང་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་ནས་སྐྱེར་སོ་སོར་འཆོ་བའི་མདུན་ལམ་ཐོག་པན་
 ཐོགས་ངེས་ཅན་བྱུང་སོང་པའི་མི་མིང་གང་དུན་བཀོད་ན་ད་ལྟ་འཆོ་གནས་ཡོད་
 ལུས་བྲག་མཐོན་སྤྱས་རྒྱུང་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་དང་། དེང་བྲག་སློབ་ཁོངས་

ཡོད་དབང་འདྲད་ཀྱལ་པོ། འབྲུག་ཏུ་ཡོད་པ་པར་ཆོས་འཕེལ་དང་བསོད་ནམས་
བརྟན་འཛིན། རྩོད་བྱུང་འཇམ་དབྱེད་སོར་བུ། ཡོ་རྒྱུ་ཆེ་རིང་། ཀེ་ལི་
རྩལ་དུ་ཡོད་པ་ཆེ་རིང་ཆོས་འབྱོར་སོགས་དང་། འདས་གྲོངས་སོང་རིགས་
རྩོད་བྱུང་རིག་འཛིན་དང་། རྟག་ལུང་རྩོད་ས་རྒྱུ་མཁུ་པ་རི་བ་སྐལ་རྩུ་ན། གང་
དཔོན་པོ་ཆེ་རིང་དབང་འདྲད། རྩོད་བྱུང་པ་ནམ་གྲོལ་སོགས་ཡིན།

ཡང་། ཐིམ་ཕུ་རྒྱལ་ས་དང་ཁད་ཉེའི་ས་གནས་སྤྱི་མདོ་མཁའ་ར་མ།
དུས་ཕྱིས་སེམས་རྟོག་རྩིང་ཟེར་བར་སྤྱ་འགྱུར་རྟིང་མའི་སྤྱ་མ་རྒྱལ་དབང་ཉི་མ་
འབྱུངས་ཡུལ་ཁམས་མི་ཉག་ཁུལ་ནས་ཡིན་པ་སྟན་སུམ་རིག་གནས་ལ་ཤིན་ཏུ་
མཁའ་པ་ཞིག་བཞུགས་པ་དེས་ “གསང་བའི་རིག་གནས་སྤོབ་གཉེར་ཁང་”
ཞེས་པའི་སྤོབ་གྲུ་འཛིན་སྤྱིང་གནང་མུས་བཞིན་དེང་སྐབས་འབྲུག་གཞུང་གི་
ལས་བྱེད་དྲག་གས་ནམས་པལ་ཆེ་བ་སྤོབ་གྲུ་དེ་ནས་རིག་གནས་སྤྱིང་འབྲས་
ཐོན་པ་ཞེ་ཅིག་ལ་བརྟེན་དོན་གཅིད་ངོ་ལས་ནམས་ནས་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་ཕག་
རི་ནང་འོག་པད་དོན་ལགས་དང་། ཕག་རི་རྩིང་མཇུག་བུ་མོར་བུ། བདེ་བར་
གཤེགས་པ་ལ་སྐབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་གོང་མའི་སྤྱི་མཆེད་ཕག་རི་བ་ཁང་
གཉེར་ལགས་ཀྱི་བུ་ཆབ་ངག་དབང་ཕུན་ཆོག་གས། བྱུང་མཐོན་སྤྱི་མཆེད་དགེ་
ལེགས་ནམ་ལྟུང་སོགས་པོད་ཕྱག་ཁ་ཤས་དེར་སྤོབ་འཇུག་གནང་དོན་པོད་ཀྱི་
སྟན་སུམ་རིག་གནས་གོ་འཕེར་གང་ལེགས་ཆགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྒྱལ་དབང་ཉི་མ་ནི་སྤྱིར་སྤྱི་རྒྱུང་བཞེད་ས་པོ་དང་། རྩོད་
ཕྱག་ཆང་མར་ཆ་འཁུན་རྩིད་ནོན་ཆེ་བས་སྤོབ་གཉེར་བའི་རྒྱུང་འབྲས་ཐོན་
བརྐྱེད་ཅི་ཆེ་དང་། རྟག་པར་འབྲུག་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་གཤམ་འོག་ཙམ་
མ་ཟད་མདོར་ན་ཡིག་ཆང་གོང་མ་ཞེས་རྟོན་ཁང་ཆེ་ས་ནས་སྤོབ་གྲུར་ཕྱག་བྱིས་

འབྲེལ་བ་ལྷན་པས་བརྒྱུད་དོན་དག་མིན་རིགས་ཡོད་ཆེ་དེ་འཕུལ་སྒྲག་ཆ་དམར་
 པོས་བཀའ་བཅོས་དང་སྒྲགས་ཡིག་ངོ་ཕྱིར་གཏོང་གནང་གི་ཡོད་སྐད་ཐོས་པ་དེ་
 རི་ཕལ་ཆེར་བདེན་པར་སེམས་ཏེ། གང་གིས་ཤེ་ན། ཐངས་གཅིག་ཐིམ་ཕུ་ཡན་
 ལག་དོན་ཁང་ནས་རིན་པོ་ཆེར་བང་མི་འདི་མདུན་འབུལ་དངོས་འདི་ཞེས་བྱ་བ་
 ཕུལ་བ་ཅིས་བཞེས་ཡོད་པ་ཞེས་གནས་འབྲེལ་ལྷན་པར། བར་མི་འདི་མདུན་ཞེས་
 དག་ཆ་འགོད་ནིར་བྱུང་བ་རྗེས་སུ་ངོ་མཁའ་སྐབས་ང་དང་ཐིམ་ཕུ་དོན་བྱེད་པའི་
 དབར་བར་མི་མཆོམས་དོ་འབྲེལ་དགོས་པ་འབྲུག་པ་གཏུས་ཤིར་བ་རེད་ཅེས་ཞལ་
 ངོ་ནག་པོས་སྒྲ་ཅེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀའ་ཅད་དེ་ལྟར་གནང་ཚུང་ཡོད།

དེ་བཞིན་འབྲུག་ཐིམ་ཕུ་ཚུལ་ཡོངས་སྒྲན་ཁང་ཆེ་མོར་ Nurse དང་།
 Compounder ཀྱི་ལས་ཀ་སློབ་གཉེར་ཆེད་མི་འགྲོ་སྒྲག་ལུང་བ་དམན་ཨ་
 ཕུག་དང་། ཉིང་སྟོད་བྲེ་སྤང་ཆེ་རིང་སོགས་པོ་མོ་ཁག་གཅིག་བསྐྱོག་ཏོང་སློབ་
 འཇུག་དང་། དེས་མེད་པོད་པའི་ནད་པ་ནམས་ལ་རྒྱས་སྟོན་མཐུན་འགྱུར་
 བན་གྲོགས་ཡོང་ཐབས་སུ་སྒྲན་ཁང་ཆེ་མོའི་མ་བུ་དུ་པོད་རིགས་སྒྲག་ལུང་
 བ་གཡུལ་རྒྱལ་འདས་པོ་དང་། ད་ལྟ་མོན་གྲོ་ཆས་གསེའི་ཁོངས་འཆོ་གནས་
 བསོད་ནམས་བསྐྱན་འཛིན་ཅན་རིམ་པར་ཆེད་འཇུགས་གནང་།

ཕྱོགས་མཚུངས་འབྲུག་ཐིམ་ཕུ་འབྲུག་གཞུང་བཅོ་རིགས་སྤྱི་བྱབ་ཀྱི་
 ཁོངས་གཏོགས་སུ་སྒྲོ་བྲག་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་དང་། གུན་ཁུད་བསྐྱན་
 འཛིན། རྒྱ་སྐྱོབ་དོན་གུབ་སོགས་སློབ་འཇུག་གིས་སོའོ་ལྷེལ་ཏེ་གིང་གཤག་
 འཕུལ་འཁོར་ཀྱི་ལས་ཀ་དང་། ཕུག་སྐམ་མཆོད་གཤོམ་སོགས་འཇམ་བཅོ་
 སྒྲུ་ཆོགས་ལག་རྩལ་ལེགས་ཐོན་གྱིས་ཁ་ས་ཁ་དང་། འཛིགས་མེད་ནང་། པོད་
 ལྟར་ནང་། རྟོང་ས་མཆོ། བུམ་ཐང་བཅས་གཞིས་ཆགས་གསར་འཇུགས་

སྐབས་ཤིང་དགེ་དང་། སུམ་མེས་འཁོར་ལོའི་ཁ་ལོ་བ་ཕྱི་འཆོལ་མི་དགོས་པར་
རང་མི་རང་ལས་ཐུབ་པའི་ཕན་ཐོགས་སོགས་སྒྲིག་དང་སར་སྤྱི་མང་ལ་སྒྲུན་
ཐབས་དང་། སྤྱགས་རྒྱུང་རིང་པོའི་དགོངས་དཀྱུལ་འཆར་འགོད། ཕྱི་ནང་
གང་སར་འབྲེལ་མཐུད་ཟབ་བརྒྱུང་དང་སྤྱག་ལས་དེ་ལྟར་གནང་སོང་། སྐབས་
དེ་དུས་ཕུན་སྒྲིང་མོ་ཀླར་ལས་རིགས་བཅོ་སྒྲོབ་ན་གཞིན་ནམས་ཀྱིས་མཉམ་
གཞས་གསར་པ་འགའ་ཞིག་གཏོང་སྟེ་ལ་དར་བའི་ཁོངས་གཞས་སྒྲ་གཅིག་གི་
ཆོག་གཞིར།

༡ འདི་ནས་བྱང་ལ་ལྟ་བའི་དུས། མཁའ་ལ་སྤྱིན་དཀར་ལང་ལོང་འདུག
དེ་ལྟར་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་མཐོང་དུས། བོད་རྫོང་ས་དྲན་ནས་མིག་ལ་མཆི་
མ་འཁོར་བྱུང་། ང་ཆོས་པ་ཡུལ་སྒྲོས་སུ་གཏོང་ཐབས་མེད།

༢ ཕུ་ལ་སྤང་རྫོང་ས་ཅ་ཁ་ཡག་མདའ་ན་ས་གཞི་ཐོན་ཁུངས་བཟང་། མཐའ་
གཞི་ནམས་ལ་ཚུ་བཞི་རྒྱགས་ཤིང་། རྒྱུ་གསལ་ལྡན་པའི་གངས་རི་
མང་པོས་བསྐྱོར་ཡོད། ང་ཆོས་པ་ཡུལ་སྒྲོས་སུ་གཏོང་ཐབས་མེད།

༣ ཡཔ་ཆ་ཆེན་ལྷ་མས་གཙོ་མཛད་པའི། ལ་མོའི་རྒྱབ་ཀྱི་སྤྱན་རྒྱ་ནམས།
ངེ་ཅམ་དག་པོས་བཙན་གཞོན་བཏང་ཡང་། དེ་ཅམ་ཁོང་ཆོར་ངོ་གོལ་
སེམས་ཤུགས་ལྡན་ན། སྤྱིང་སྒྲོབས་དེ་ལ་ང་ཆོས་དགའ་བསུ་ལ།

༤ མི་ཡུལ་གྱར་བའི་བོད་མི་ནམས། སྒྲོབ་སྒྲོང་མཐར་ཕྱིན་ལེགས་བྱས་ནས།
ཡགོང་ས་ཆེན་པོ་དྲུ་ལའི་རྒྱ་མའི། འགྱུར་བ་མེད་པའི་དབྱ་འཕྲིད་བཟང་
པོའི་འོག་ཏུ། གནས་སྐབས་དཀའ་ངལ་ང་ཆོའི་ལས་འགན་ཡིན། ཞེས་
སོགས་དང་།

དེ་བཞིན་ ༡༩༥༦ མེ་རྩ་ལོར་འབྲུག་དབང་འདུད་པོ་བྱང་ཁུལ་དུ་གནས་འཁོད་

བོད་མི་ཆོང་རིགས་དུད་ཁྱིམ་ ༡༥ ཙམ་གྱི་ཆོང་ཁང་དང་། ཁྱིམ་དངོས་
 ལ་སྒོ་བྱར་མེ་སྒྲིན་དོད་དྲག་གིས་ད་ཀའ་ངལ་དམིགས་བསལ་འཕྲད་སྐབས་ས་
 གནས་འབྲུག་གཞུང་དབང་ཕྱོང་གིས་དཔོན་ལས་ཁྲུངས་ནས་དམག་མི་བཏང་
 རྟེན་སྒྲུག་སྒྲུག་ཁང་པ་བཅོ་རིགས་དང་། དུད་ཁྱིམ་སོ་སོར་བཟའ་འབྲུ་འབྲས་
 ཁལ་རེ་(གི་ལོ་ ༣༥ ཙམ་རེ་) སྒྲིབ་གསོ་གནང་བ་དང་། དོན་གཅིད་
 ཕྱང་རིང་དམ་པས་དུད་ཁྱིམ་རེར་མེ་སྒྲིན་གྲུན་གསོ་བཞིན་སྒྲོར་ ༡༠༠༠ ཐམ་
 པ་རེ་གསོ་ལ་རས་གནང་བར་ཐིམ་ཕུ་ཡན་ལག་དོན་བྱེད་དགའ་བྱང་ཞལ་བྱར་
 ངག་དབང་མཐར་ཕྱིན་དང་། ད་ཀར་སྤྱི་སྡེ་སའི་གཞིས་འགོ་ཅེ་ཕྱག་ནང་ཇོ་
 ལགས་འཆི་མེད་མགོན་པོ་གཉིས། ལས་བྱུང་ཕག་རི་ཇིང་མཇུག་ནོར་བུ་བཅས་
 ཆེད་གཉེར་གྱིས་གསོ་ལ་རས་གནང་ཡོད་པ་བོད་ནས་བྱོལ་ཡོང་སྐབས་
 མཉམ་འབྲེལ་ཁྱིམ་ཆང་སོ་སོའི་ནང་མི་པོ་མོའི་གཟུབ་གྱོན་ལུས་ཆས་དང་།
 འགངས་ཆེའི་རྒྱན་ཆའི་རིགས་ཀྱི་རིན་ཐང་དོ་ཐབས་མེད་པ་ཕུད། དེ་མིན་
 སྐབས་དེར་དཔུལ་ཐང་གིན་ཏུ་ཆེ་བས་འབྲུག་པ་གྲོང་གསེབ་ནམས་ཀྱི་རྒྱན་སྦྱོད་
 ནང་(ཏིག་རུབ་ཉི་ཤུ་གཅིག་ལྟེ་) སྒྲོར་ ༡༠༠ དེ་ནི་ཏ་ལམ་རྒྱ་གར་ནང་
 ཀ་རོལ་ཞེས་པ་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་གངས་གནས་མཐོ་ཆོད་ཅིག་ཏུ་བརྩི་བཡིན་པས་
 དེ་དུས་འབྲུག་པ་གྲོང་གསེབ་པ་ཆོས་བརྟུན་པར། “བོད་པའི་དཔོན་པོ་ཕྱང་རིང་
 ནས་དབང་འདུད་པོ་བྱང་གི་བོད་པ་མེ་སྒྲིན་བྱུང་བའི་གྲུང་པ་འཇུག་དུད་ཁྱིམ་རེར་
 ཏིག་རུབ་སྟོང་ཕྲག་རེ་གྲོགས་རམ་བྱིན་འདུག” ཅེས་ཆང་མ་ཏ་ལས་སྒྲུང་བྱེད་
 དགོས་བྱུང་སོང་བ་མ་ཟད། རང་རིགས་མེ་སྒྲིན་བྱུང་བའི་ཁྱིམ་དུད་སོ་སོར་ཡང་
 ཕུན་ཆོགས་སྤོང་དང་། ཀ་སྒྲུག་ཏུ་བྱིན་ནས་ཆོང་ཆས་བསྐྱར་ཉོའི་མ་དོད་ལོན་
 ཐུབ་པའི་རིགས་པན་གཟིགས་སྒྲོང་སྒྲན་རྒྱལ་ཅན་དེ་ལྟར་གནང་སོང་།

དེ་སྐབས་མེ་སྒྲོན་བྱུང་བའི་བྱིམ་དུ་དུ་ནམས་ནི།

༡ རྒྱ་བྲག་དཀྱིལ་མ་ཆེ་དབང་རྒྱལ་པོ།

༢ རོ་ཆང་བྱུང་བ་སྒྲོན་དབང་ཕྱུག

༣ སྤེལ་དོན་གན་ཆང་བ་སྒྲོན་འཕེལ།

༤ སྒོ་བཞི་ཁམས་དགོན་གཞིས་ལུང་ནོར་བུ་ཕུན་ཚོགས།

༥ ལུང་དམར་སྤེལ་སྒོད་གར་སྒྲ་དབང་།

༦ རྒྱག་ལུང་འབྲོག་པ་ཟླ་བ་ཆེ་རིང་།

༧ ལུག་ར་སྒོ་མའི་པ་སངས་ཆེ་རིང་།

༨ ཉིང་སྒྲ་བདེ་སྒོན་ཆེ་རིང་ཆོས་གྲགས།

༩ ཉིང་སྒྲ་བསམ་སྒོན་ཉི་མ་ཆེ་རིང་།

༡༠ རོ་བྱུང་སྒོ་རྒྱུབ་བ་སྒྲོན་འཕེལ།

༡༡ སྒོ་གར་གཡང་དཔོན་ཆེ་རིང་།

༡༢ སྤེལ་དོན་ཕུན་ཁང་ནོར་བུ།

༡༣ སྒོ་བཞི་ཁམས་དགོན་རྒྱག་པ་ཚོགས་པ།

༡༤ སྒོ་བཞི་བྱ་ཆང་སྤེ་སྒྲག་ཐོ་སྒྲིན།

༡༥ རོ་བྱུང་སྒོ་རྒྱུབ་ཨོ་རྒྱན།

༡༦ དཔོན་མོ་སྒྲིད་པ་ལགས།

༡༧ ཁམས་སྒོ་མ་འཕར་འཛིགས་བྲལ།

༡༨ ཁམས་སྒོ་མ་འཕར་རིག་འཛིན།

༡༩ པོད་རིགས་སྤྱེ་འབྱུར་གན་པོ་ཆེ་དབང་ལགས་དང་དབྱ་རྩ་སྤྱོད་ལམ་ལོ་ནོ།

སྤྱོད་ལམ་མཚུངས་ ༡༧༥༩ ལོར་འབྲུག་དོན་གཅོད་ཕྱིང་རིང་དམ་པས་

པོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་འཛུགས་སྐྱུན་ཆེད་ས་མོས་འཁོར་ལོ་ Tractor
 དམར་པོ་སྐྱུས་ལེགས་གཉིས་ཀྱི་གར་ནས་འདོན་འདྲན་གནང་སྲིད་བ་སྐབས་
 དེ་དུས་འབྲུག་ནང་ས་མོས་ཀྱི་འཁོར་དར་ཐོན་བྱུང་སྲིད་མེད་སྐབས་འབྲུག་
 པ་གྲོང་གསེབ་པ་ཆོས་ “པོད་པའི་གཞིས་ཆགས་ནང་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུང་
 ཐོན་འདུག” ཅེས་ལ་མཚན་དང་ཏ་ལས་སྒྲུང་བྱེད་པ་བཅས་བྱུང་སྲིད་།

༡༩༦༩ ལོ་མཇུག་ཙམ་དུ་འབྲུག་དོན་གཅོད་ཁྲེང་རིང་རིམ་བཞི་འགྱུར་
 མེད་རིག་འཛིན་རྒྱལ་མཆོག་དང་། དོན་གཅོད་ལས་རིགས་ལྷ་སྡེ་དང་ས་
 བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་། གཞིས་འགོ་དགའ་བྱང་ཁལ་ཟུར་དག་དབང་
 མཐར་ཕྱིན་དང་སྐྱུར་སྲིབ་ཆེ་དབང་རྒྱལ་པོ་བཅས་ནས་ཁ་ས་ཁ་ཀྱན་དགའ་
 རབ་བརྟན་དང་། འཛིགས་མེད་ནང་རབ་བརྟན་གླིང་གཞིས་ཆགས་གཉིས་
 སུ་གིང་ནགས་གཅོད་བྲེགས་དང་། ས་དོ་འོར་འདྲེན་། རྫོང་ཁང་གསར་རྒྱག་
 ས་ཁིང་འཕྱུ་འདུལ་སོགས་གཞིས་ཆགས་འཛུགས་སྐྱུན་གྱི་ལས་དོན་རྒྱམས་
 འཆར་གསལ་དུས་ཡུན་ལོ་ཕྱེད་དང་གསུམ་ནང་བེན་པ་བྱ་དགོས་འགོ་མང་
 ཡོངས་ནས་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་ངལ་ཁྲུར་དང་ལེན་ངང་སྐྱབ་མུར་རིགས་
 དངུལ་གནང་མི་ཀྱ་གར་དབུས་གཞུང་གཞིས་ཆགས་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་བྱང་ཆེ་
 དགུང་ལོ་བཅུས་སྲིད་ཞིག་དང་། འབྲུག་གཞུང་དངུལ་ཅིས་སློན་ཆེན་དྲག་
 བོས་ཆོས་རྒྱལ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་གཉིས་སྤྱོད་དང་། དཀར་བྱེ་ས། ཁ་ས་ཁ། འཛིགས་
 མེད་ནང་བཅས་ས་གནས་སོ་སོར་གཞིགས་བསྐྱོར་དུ་གདན་ཁུས་ཆེད་མེད་ས་
 གནང་སྲིད་བར་འཛིགས་མེད་ནང་གཞིས་ཆགས་ཉིན་སློབ་ནས་པོད་དབུས་
 ཀོང་ཁུལ་གྱི་བྱོ་གར་དང་། གཞས་སྒྲ། གཡག་སེང་། ཁ་ས་ཁའི་ཉིན་སློབ་
 རས་མདོ་ཁམས་ཆོ་བ་རོང་དང་འབའ་ཕྱོགས་ཀྱི་རས་པའི་གཞས་སྒྲ་ཁག་དང་།

རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ཇི་བཙུན་མི་ལ་བཞད་པ་དོན་ཇི་དང་ཁྱི་ར་བ་མགོན་
 པ་དོན་ཇི། བ་བ་དང་བ་ཁྱི་སོགས་གྱི་འབྲལ་སྟོན་གཟིགས་འབྲལ་ཞུས་པ་མ་
 ཟད་མཇུག་རྩིས་འབྲལ་ཆན་ཁོངས་བྱིས་པ་ལོ་དྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་ཀྱལ་པོ་(དེང་
 འབྲུག་དྲུ་ཡོད་)དང་། དུ་མོ་བཙེ་ལྷ་ལྷ་མོ་(དེང་སྟོ་ཕྱོགས་མོན་སྟོ་གཞིས་
 ཁོང་དགུ་པར་ཡོད་)ཟུང་ནས་དམིགས་བསལ་འབྲུག་གཞས་གྱི་རྣམ་གྲངས་
 གཟིགས་འབྲལ་ཞུས་པ་དང་སྐྱགས་སྒྱུ་མགོན་རྣམ་པར་བྱུགས་ཇི་ཆེ་ཞུའི་མཇལ་
 དར་ཕྱལ་བར་དྲག་ཤོས་ཆོས་ཀྱལ་དོན་ཇི་མཆོག་ཏུ་ཅང་བྱུགས་ཡིད་སྦྱོང་པའི་
 རྣམ་པ་དང་བཅས་སྐྱུན་ཆབ་གསེལ་བཞིན་པའི་རང་བཀའ་སློབ་གསུང་བཤད་
 གནང་བའི་དོན་སྟོང་དུ། ༥ “ཁྱེད་ཅག་ཤོད་པ་རྣམས་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་
 གཟིགས་གྱི་མི་སེར་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཁྱི་གཞན་དག་དང་ཁྱི་འདྲ་བར་འདུག
 ཁྱི་རྣམ་པ་ཆོས་ས་ཁང་འཛོལ་ནི་གྱི་ལས་གཞི་ཁག་དུས་ཡུན་ཐུང་དུའི་ནང་འབད་
 ཚོལ་ཅི་ཆོས་ས་གཞིན་བྱིས་ལེགས་གྲུབ་འབྲས་སྟོ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་བྱུང་འདུག་
 པའི་ཁར་ཁྱེད་བྱིས་པ་འདི་རྣམས་ནས་ཀྱང་རང་གི་སྐད་ཡིག་དང་། ཆས་གོས་
 རིག་གཞུང་གི་སྟོ་རྣམས་གཞས་སོགས་འབྲལ་ཆན་ཁག་ལ་སྦྱང་པ་མཐར་ཕྱིན་
 པ་སྐྱལ་པའི་སྒྲོས་གར་དང་འདྲ་བར་གཞན་སེམས་རང་དབང་མེད་པར་འཕྲོག་
 རུས་པ་ཞིན་དུ་རྣམས་ངོ་མཆར་ཆེ་བས་ཕྱན་པ་རང་ཡང་སེམས་པ་དགའ་སྟོ་ཟུང་
 འབྲེལ་དུ་བྱུང་སོང་། འདི་དབང་ལ་གཞིགས་ཆེད་ལྷ་དག་ཡི་ལག་པར་ཤོར་
 སོང་བའི་ཁྱེད་ཅག་རའི་པ་ཡུལ་ཤོད་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་ཁམས་དེ་ཡང་རིང་པོར་
 མི་ཐོགས་པར་སྦྱར་ལོག་ཐུབ་པར་བློ་ཆོས་མི་འདུག ཁྱེད་ཅག་ཤོད་པ་རྣམས་
 ཞི་གཞན་དང་ཁྱི་འདྲ་བར་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་
 པའི་ཁྱིར་འདུག གལ་ཏེ་དེད་འབྲུག་པ་རྣམས་ཁྱེད་ཅག་ལྟར་གཞན་ཡུལ་དུ་

འབྲུང་དགོས་པ་རེ་བྱུང་ཆེ་སྟོ་ཆས་བཟའ་བྱུ་ཡང་འཐོབ་དགའ་བར་སེམས།
 ད་རིང་ཕྱན་པ་རང་ཡང་སེམས་ལ་དགའ་ཆེར་སྦྲོམ་པོ་ཐོབ་ཅིང་། བྱིད་ཅག་
 མྱི་གན་པ་རྣམས་ལ་གསོལ་རས་ཉ་ག་སྐམ་པོ་དོ་ཆད་ལོན་པ་སྐམ་གསུམ་དང་།
 བྱིས་པ་སློབ་གྲ་བ་རྣམས་ལ་གསོལ་རས་ཏིག་རུབ་ཁལ་བཅོ་ལྔ་ (དེན་སྒྲིབ་སྤུ་
 བརྒྱ་ཐམ་པ་) ཡོད།” ཅེས་བཀའ་སློབ་གསུང་བཤད་དེ་ལྟར་བྱ་གར་གཞུང་
 གཞིས་ལས་དྲུང་ཆེ་ལྟན་ཡོད་པར་གནང་སོང་།

འཇིགས་མེད་ནང་གཞིས་ཆགས་སུའང་དག་ཤོས་ཆོས་རྒྱལ་དོན་མཆོག་
 ཅས་སྤྱན་ཆབ་གསེལ་ཡོད་མེད་ཙམ་ལས་གསོལ་རས་དང་། གསུང་བཤད་གནང་
 བབ་ཕྱོགས་མཚུངས་གནང་ཞིང་། དེ་བཞིན་བྱ་གར་གཞུང་དབུས་གཞིས་ལས་
 དྲུང་ཆེ་མཆོག་ཅས་ཀྱང་བཀའ་སློབ་གསུང་བཤད་དང་། ཁོང་རང་སྤྱི་སྤྱོད་ནས་
 ཕྱ་གུར་ཕྱག་དངུལ་གསོལ་རས་བཅས་གནང་སོང་བ་མ་ཟད། དོན་གཅིད་མེད་
 རིང་ངོ་ལས་རྣམས་ནས་འཆར་གསལ་གཏན་འཁེབས་དུས་ཆོད་ལོ་ཕྱིད་དང་གསུམ་
 ཅན་བྱ་གར་གཞུང་གི་རོགས་དངུལ་འགྲོ་བཞིན་རྣམས་དམིགས་ཡུལ་ཐོག་སྤྱིན་གཏོང་
 དང་། མི་མང་བྱིམ་དུད་སོ་སོར་ཐོན་སྐྱེད་གྲུབ་འབྲས་འཇུགས་སྤྱོད་ས་ཞིང་དང་།
 ཁང་པ། བ་མང་། བྱ་ཕག་གིང་འབྲས་སྤོང་པོ། སོ་ནམ་ལག་ཆས་སོགས་ཀྱི་
 ཆ་རྒྱུན་རྣམས་བགོ་སྦྲོད་སོགས་འདོད་པ་ཁེངས་པ་བྱུང་འདུག་ཅེས་ལེགས་སོ་
 བརྒྱགས་བརྗོད་གནང་བ་དང་། མང་ཆོགས་རྣམས་ནས་ཀྱང་ཡ་སྤྱབས་མགོན་
 ཏུ་ལའི་བླ་མས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡུལ་ཆུ་བདུང་ནས་ཡུལ་ཁྱིམ་ལ་འབྲེར་
 དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་བཀའ་སློབ་ཕེབས་མཁུ་རྣམས་སྤོང་བཅངས་ཀྱིས་རང་རང་
 འཆོ་ཐབས་ལས་དོན་གང་སར་དུར་བསྐྱེད་འབད་བཅོམ་རྒྱུན་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་
 པའི་བཀའ་སློབ་གསུང་བཤད་གནང་བ་བཅས་བྱུང་སོང་།

དོན་སྤྲོད་ཐེང་ཅིང་རིམ་བཞི་དེ་ཉིད་ནི། འགག་ཙམ་ཐུག་སྐབས་སྤྱི་
 སྒོས་འགན་ཁུར་གཞིར་བཟུང་སྐབས་དང་འཆོམས་པའི་ལངས་ཕྱོགས་བཟན་
 བཟུང་གིས་དགོངས་དཀྱུལ་ནམ་དཔྱད་སྤྲོད་སྤྱི་སྒོའི་ཐུས་ཅུལ་སྐབས་ཐོག་
 དེ་གར་པོད་སྤྱོད་གཏོང་སྤངས་མི་འཆོལ་བའི་གནས་སྤངས་དང་། འབྲུག་ཙམ་
 མ་ཟད་རྒྱ་གར་ནང་དུའང་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་འདུ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞིས་སྤར་ཆེ་ཁག་
 མང་པོའི་ཙམ་འཇུགས་འཆར་འགོད་རོགས་འཆོལ་དང་། མང་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་
 ཙམ་འཆོམས་པའི་བོགོད་བྱས་འཇུགས་སྒྲུན་སྤར་བཟན་འཛིན་སྤྱོད་འགན་ཁུར་
 གལ་འགངས་གང་ཆེའི་སར་ཡམན་བདེའི་སྤྱོད་ཅོར་རང་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་
 བྱང་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། རྒྱ་གར་དབུས་དང་མངའ་སྡེའི་གཞུང་ཁག་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་རོགས་ཆོགས་ཁག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྡན་ཆོགས་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་
 ལྡན་ཁང་། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཆོགས་དང་བཅས་པས་ཐུགས་གཅིགས་ཆ་མཐོང་
 ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོས་རེ་བཙུན་གོང་བཀུར་བསྐྱོག་ཞག་འགན་བཞེས་རྒྱུན་བསྐྱངས་
 མཐའ་འཁྲིངས་ལྡག་སྒྲོ་ཆེ་བསྐྱེད་གནང་ཡོད་པ་གཙོ་བོར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་
 འཁྲིད་དང་། འཛིན་སྤྱོད་མཐོ་རིམ་མི་སྣ་དུག་འབྲིང་དཀྱུས་གསུམ། རྒྱ་
 ཆེའི་མང་ཆོགས་ཡོངས་ཀྱི་དགོངས་ཆོད་ལྟར་མ་ཟད་ཁྲུང་ས་སྤོན་དན་ཏགས་
 མཆོན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོངས་འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་ཆ་བྱུང་ཡོད་ཁག་ནང་གསལ་པོར་
 འཁོད་འདུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེད་ཀྱི་ ༡༩༩༩ ལོར་རིམ་བཞི་ཐེང་ཅིང་
 པ་དེ་ཉིད་གཤེགས་རྗེས་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་འཆོམས་འདྲི་བསྐྱོར་ཞིབ་པ་སྤྲོད་
 ཏོག་དུ་ཆེད་ཐེབས་སྐབས་དོན་གཙོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དབུལ་དངོས་ཁག་ཅིས་
 སྤྱོད་གནང་ཆོག་གཞུང་ཁྲུ་ཁམས་དྲངས་འགད་གཙང་ཨང་གསར་རང་ཡོད་
 པ་དང་། གཞུང་མང་གི་སྤྱི་ཞུ་ཞབས་ཡུན་ལ་སྒྲོས་པའི་སྤྱི་གཤེགས་རང་ཉིད་

སྤྱི་སྡེར་ལ་ཕྱག་རྩེས་ཀྱི་ཆེ་གང་ཡང་མེད་པ་དངོས་གཟིགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཞིབ་
 པ་ནམས་དྲ་ལས་ཡི་རང་གིས་སྤྱི་ཕྱང་གདན་ཞུ་ཞུགས་འབུལ་སྟོགས་ཞབས་
 འདུག་ཞུ་སྟོའི་ཕྱག་གོན་ནམས་ཀྱི་གར་དབུས་སའི་གཞུང་ནས་ལེགས་སྦྱོར་སུ་
 གསོལ་རས་ནར་གཏོང་བཀྱིན་ཆེ་བ་བྱུང་གནས་སྐོར་གཅེན་པོ་སྤེང་རིང་བཀའ་
 ཟུར་ཇ་སག་འཛིགས་མེད་སུམ་ཅེན་དབང་པོ་མཆོག་དེ་ཉིད་དང་། དེར་སྐབས་
 རྩི་ལི་བོད་སྐར་བསམ་ཡས་སྤྱིང་དུ་བཅའ་བཞུགས་ཀྱི་ལ་ཅེ་སྐོ་བཞི་ཀྱི་བྲག་རྩེ་
 བུར་ཆེ་བ་ཞོར་བུ་གཉིས་རྒྱུ་ཕུར་སྤེང་རིང་གཟིམ་གཤམ་དུ་ངོ་མཇུག་སྐབས་
 གསུང་མོལ་དེ་ལྟར་བྱུང་ཞེས་ཆེ་བ་ཞོར་བུ་ལགས་ནས་ད་སར་འདི་གང་ག་རྒྱུན་
 རྩི་ཆོན་དུ་ ༡༠༠༠/༥/༡༩ ཉིན་གསུངས་པ་བཅས་དོན་སྤྱི་ཆེ་རྩི་ལི་པོ་སྡེར་
 དོན་སྤངས་ནས་སྤྱི་མང་གི་སྤྱི་ཞུ་ཞབས་འདེགས་ཐུགས་འགན་ལེགས་བསྐྱབས་
 མཐའ་འཁྱོངས་གནང་བར་རང་ཅག་ཆོང་མས་དྲིན་གཤམ་རྩེས་བྲན་དང་བཅས་
 སྤྱན་རྟོས་བཞེས་འོས་ཆེ་བའི་ལེགས་མཇུག་བཟང་པོའི་མཇུག་རྩེས་ལོ་རྒྱུས་འདི་
 བཞིན་བཞུགས་སྐར་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ངག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་རྩི་ཆོན་ནས་
 ཕྱོགས་བསྐྱུས་འཆོལ་གསོག་ཞུས་པའོ།།

༡༡། རན་མྱོད་བཀའ་རྒྱུན་ཕྱག་རོགས་སྐྱེལ་བས་ཕྱང་རིང་རིག་རྣམ་མཆོག་ལ།
ཆེད་ལྟ།

ཉི་ལམ་ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༧ ཉིན་འབྲུག་གཞུང་ལ་ཤོད་ཆེག་བསྐྱེལ་
ཆོགས་པས་བྱས་ངན་ལས་འགྲུལ་བརྩམས་པ་འཛིན་བཟུང་དོ་དམ་གནང་ཚུལ་
དང་བདེན་འགྲེལ་བཤད་ཅེས་འཁོད་པའི་དེབ་ཆུང་ཞིག་འབྲུག་གཞུང་ནས་ཤོད་
མིའི་ཁྲིད་དུ་བྱུང་སྟེ་ལ་གནང་བ་འདི་སྐོར་འབྲེལ་ཡོད་སེ་སེས་དངོས་ཡོད་དང་
བདེན་གྱི་དག་སེལ་གནང་འོས་རིགས་ཆོག་རྩལ་དང་། ཁོང་ཁྲིའི་རྣམ་པའི་
གོ་སྐབས་མ་ཡིན་གཤེས། སྤྱང་པའི་གནས་ལུགས་རྣམས་ཞི་འཇམ་གྱི་སྒོ་ནས་
རང་དབང་གསར་ཤོག་ཐོག་འགྲེལ་བཤད་ཞིབ་ནན་གནང་འོས་འཕྲལ་ལ་གནང་
ཐུ་དེ་དོན་དགོངས་འཇགས་འཆོལ། ང་ས་བཞུགས་སྐར་བཀའ་ཤག་ནས་ ༢༩
ཟླ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༠ ལ།

ཐུབ་བསྟན་ཉིན་ཕྱེད།

༡༡། ༡༧༥༩ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༣༠ འཁོད་པའི་འབྲུག་གཞུང་ཁྲབ་
 བསྐྱུས་ཀྱི་འབྲུག་གཞུང་ལ་པོད་ཆིག་སྒྲིལ་ཆོག་པས་བྱས་ངན་ལས་འགུལ་
 བཅུམས་པ་འཛིན་བཟུང་དོན་མ་གནང་ཚུལ་དྲང་བདེན་འགྲེལ་བཤད་ཅེས་པའི་
 ཡིག་ཆའི་ནང་འབྲུག་དོན་གཅོད་སྒྲིལ་སྤྱི་བསྐྱུས་འཛིན་བཟུང་གནང་དགོས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་དོན་ཆོན་གཉིས་པར་ཕྱན་ཕྱེང་རིང་རིག་ནམ་ནས་འབྲུག་དོན་གཅོད་
 སྒྲིལ་སྤྱི་བསྐྱུས་ལ་ཡིག་བཏང་པའི་སྒྲིལ་བཞིན་སྒྲིལ་བོད་ནས་གསར་འབྱེད་འབྲུག་
 པ་གཏམ་ཤིང་དབང་འདུད་ཀྱི་ངག་ལམ་ནས་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡབ་གཞིས་
 ལས་ཆེས་གསལ་འདོད་ཡོད་པས་ཁོ་པ་ནི་ར་སྒྲིལ་དུ་གཏོང་དགོས་དང་།
 གལ་སྲིད་གཏམ་ཤིང་དབང་འདུད་བསྐྱུས་མེད་ཆེ་འབྲུག་ཤོག་མི་འདུག་ཅེས་
 ཚུགས་ཏར་འབྲུལ་དགོས་ལས་ཆེའི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་ཕྱན་གྱི་བཏང་ཡིག་
 རོམ་འབྲུག་གཞུང་གི་གོང་གསལ་ཁྲབ་བསྐྱུས་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ལས་གཞན་
 གྱི་འགྲེལ་སྒྲིལ་ཐེ་བྱས་གཏན་ནས་མེད། ལར་ནས་ཕྱན་རང་འབྲུག་དོན་གཅོད་
 ལོ་ལྔ་བྱས་པའི་རིང་འབྲུག་ནང་ཁྲལ་གནས་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྤྱི་བསྐྱུས་ལྟར་སྐབས་
 ཀྱང་རང་ངོས་ནས་ལག་ལ་སྒྲིལ་བའི་བཀའ་སྒྲིལ་དགོངས་དོན་རང་འཁྲིའི་
 ལྷ་བྱ་བོད་མི་སྐབས་བཅོལ་བ་ནམས་ཀྱི་བདེ་དོན་ཐོག་སྒྲིལ་གསུམ་ཡོད་ཀྱི་ཅུལ་
 སྐྱུགས་ལྷས་པ་ལས་འབྲུག་གི་སྲིད་དོན་ཐོག་ཐེ་བྱས་ནམ་ཡང་བྱས་རིགས་མེད་
 པ་ཀྱང་གྱིས་ཤེས་གསལ་མ་ཟད། ཕྱན་རང་འབྲུག་ནས་ལས་དོན་ཕྱིར་བཤོལ་
 སྐབས་འབྲུག་རྒྱལ་ཁོང་གཤེགས་མཆོག་ནས་ཀྱང་དགུས་ཚོར་ཆེན་པོའི་ངང་
 གཞིགས་བཅོས་སྒྲུལ་བ་དང་འགྲེལ་ལས་ཁྲར་འབྲུས་ཆང་ལྷས་པ་ཆང་མས་
 མཐུན་གསལ་བཅས། རྒྱ་ལི་ནས་ཕྱན་ཕྱེང་རིང་རིག་ནམ་གྱིས་ ༡༧༥༩ ཟླ་
 ༡༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

གོང་གསལ་རིམ་བཞི་ཕྱང་རིང་འགྱུར་མེད་རིག་འཛིན་ནམ་གུལ་དམ་པའི་སྐུ་
ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་ནམས་དཔེ་མཛོད་རག་གྱུན་སྡེ་ཆེན་དུ་འཛོལ་རུབ་ཞུ་བྱུབ་པར་
མཐུན་འགྱུར་གྱིས་ལོ་རྒྱུས་གསུང་མཁན་གཙོ་བོ།

༡ ཕྱང་རིང་ལྷ་སྐུ་རིན་ཆེན་སྒྲོལ་མ་མཆོག་དང་།

༢ རང་གཞུང་དཔལ་འབྱོར་དུང་ཆེ་ཟུར་པ་ཙེ་ཤུག་ནང་འཆི་མེད་མགོན་
པོ་མཆོག་གསལ་ཆོས་མིང་དགེ་སློང་སྒོ་བཟང་དོན་ལྡན།

༣ ད་ལྟ་ཇི་ལི་བོད་སྐར་དུ་ཡོད་པ་ཀྱང་བྲག་སྡེ་ཐུར་རྒྱ་བཞོར་བུ་ལགས།

བྱེ་གཞིངས་ཆེ་དབང་རྟ་མགིན་མཆོག་

གི་སྐུ་ཆེ་འེལ་རྒྱུ་ས།

༥ བོད་གཞུང་དཔལ་འབྱོར་བཀའ་བྱར་བྱེ་གཞིངས་ཆེ་དབང་རྟ་མགིན་
(༡༧༣༠-༡༧༧༡) མཆོག་ནི། རབ་བྱུང་ ༡༥ རྒྱལ་སྤྱུང་ ༡༧༣༠ ལོར་
བོད་རྒྱལ་རྒྱུ་ས་སྐུ་ཅེ་གདོང་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་། ཁོང་གི་ཡབ་བྱེ་གཞིངས་
པལ་རྒྱལ་པོ་ནས་དེ་སྡོན་གཞིས་ཅེ་སྤྱི་ཚེང་ཁོངས་བོད་གཞུང་གི་བཀའ་འབྱུང་
དོད་མ་ལས་བྱ་ས་བཀའ་གཉིས་ཀྱི་མི་འགྲོའི་འགན་ཁུར་གནང་ཚུངས་ཡོད་པ་
ཁོང་དང་། ཡུམ་ཐོབ་རྒྱལ་སྡོན་མཁར་བའི་སྤྲུལ་མོ་སྤྲུལ་བཟང་བདེ་སྦྱིད་ལྷ་
བ་གཉིས་ལ་བཀའ་བྱར་ཆེ་དབང་རྟ་མགིན་དེ་ཉིད་དང་། ཁོང་ལས་བཞེས་
པ་གཅེན་པོ་ཆེ་རིང་དོན་གྲུབ། གཅེན་མོ་སྤྲོལ་མ། གཞོན་པ་གཙུང་པོ་དཔལ་
ལྷན་དང་། གཙུང་མོ་ཆོས་བཙུན་དམ་ཆོས་སྤྲོལ་མ། གཙུང་འཇམ་དབྱངས་
ཆོས་འཕེལ། དེ་ལོག་རང་གཞུང་གིས་བྱ་གསར་ཁང་གི་ལས་བྱེད་གནང་མི་
གཙུང་བཀྲིས་དབང་རྒྱལ། ཐ་ཆུང་སྤྱིས་མ་ཐག་པར་འདས་གྲོངས་སོང་བ་
གཅིག་བཅས་ཁྱོན་སྐུ་མཆེད་བཞེས་གཞོན་བརྒྱུད་རིམ་པར་བྱུང་འདུག
བཀའ་བྱར་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་མའི་མངལ་དུ་ཡོད་སྐབས་སོག་པོ་གྲུབ་ཐོབ་
ཅས་པའི་བྱ་བཏང་བ་ཞིག་ནས་མངལ་གནས་བྱིས་པ་འདི་བཞིན་བྱ་ཡིན་
པ་དང་། མིང་དུ་ཆེ་དབང་རྟ་མགིན་འདོགས་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་མཆོག་

དེ་ལྟར་བཏགས་ཤིང་། དགུང་གངས་ ༡ ཙམ་མེན་སྐབས་ཡབ་ཀྱི་སྤྱོད་མཛུགས་
ནས་ཡུལ་མི་སློབ་ཕྲུག་ ༥༠ ལྷོར་དང་ལྷན་དུ་བོད་ཡུགས་ལྟར་གཞི་རིམ་
ཡིག་ཅིས་ཀྱི་སློབ་གཏེར་གནང་། དགུང་གངས་ ༡༥ ཙམ་ནས་ལྷ་ཀྱུ་གླིང་
གསུམ་(ལྷ་བུ་དང་། ཀྱུ་མཚོ། འོད་ཡུག་གླིང་དཀར་ཚྭ་) གྲུལ་དུ་དགུན་
དུས་པགས་སྤྱོད་ལས་ཁུར་དང་། དབྱར་ཐོག་ཀྱུལ་ཅེ་དང་ཕག་རི་གྲུལ་ནས་
ལྷ་འབྲས་ཚོང་ལེན་སོགས་ཀྱི་ལས་ཁུར་བྱས།

དགུང་གངས་ ༡༩ ཐོག་དཔལ་ས་སྤྱིའི་འབུལ་སྤྱད་པའི་ལས་དོན་ཁོངས་
སྤྱོད་ཀྱི་གཏེར་པའི་འགན་བཞེས། དགུང་གངས་ ༢༥ ལོར་ལྷ་ལྷན་
ཀྱུལ་སར་ས་སྤྱིའི་ཁོངས་ས་མིའི་དོན་རྒྱུན་འབྲུག་ཅོད་སྒྲོམ་གྱར་ཁག་མང་གི་
འབྲུག་གཅོད་ལས་ཀའི་དོན་གཅོད་དུ་གཏོང་བ་གནང་། དགུང་གངས་ ༣༥
ལས་སྤྱོད་ལས་མེ་བྱང་ནས་ཅེ་གདོང་གཞིས་སྤྱོད་དུ་བསྐྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་
༡༩༥༩ བར་འགན་བཞེས་གནང་།

༡༩༥༦ ལོར་ཀྱུ་དམར་ནས་བོད་དུ་བཅན་དབང་དག་བྱགས་ཀྱི་སྒྲོམ་
ལྷ་སར་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གྲྭ་སྤྱོད་ལྷན་ཁང་ཟེར་བ་གསར་འཛུགས་སྐབས་
གཞིས་ཅེ་ཡན་ལག་ལྷན་ལྷན་ཁང་ཟེར་བའི་ཁོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་
ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་གས་སྤྱོད་གཞིས་ཅེ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་བཀའ་ལྟར་ལས་ཁུར་
གནང་། ཀྱུལ་ས་ལྷ་སར་ཀྱུ་མིས་དམག་དབུང་ཀྱི་སྤྱོད་དག་གཞིན་བཅན་བཟུང་
བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་གསན་མ་ཐག་དུ་ད་ལྟ་བུལ་འགྲོའི་གསོལ་སྤྱོད་འཆོ་
ཞིང་གཞིས་པའི་དཔལ་ས་སྤྱིའི་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་འཁོར་གདན་ཁུས་
ཆེབས་ཞབས་སྤྱོད་ལྷན་བཅར་གྱིས་ལ་ཆེན་བརྒྱད་འབྲས་སྤྱོད་སྤྱོད་འོག་དུ་
བཅན་བྱེད་དུ་ཐེབས།

དེ་ནས་རིམ་པས་གཞིས་ལུས་ནང་མི་རྒྱུས་པ་ཅན་ཤོད་དུ་བཞེས་ཐབས་
 མཛད་ཤོགས་ཀྱི་འཆར་འགོད་གནང་སྟེ་བདག་གི་རིན་པོ་ཆེར་བྱུགས་དམ་ས་
 བོན་འབྲུལ་ལམ་ཁྱུས་འབྲས་བཟང་ཐེབས་ལྟར་མི་འགྲོ་ཆེད་གཉེར་གནང་བས་
 ཁོང་རང་གི་སྦྱ་རྒྱས་གཙོས་ནང་མི་རྒྱུས་པ་ཅན་ཤོད་དུ་བཞེས་ལེན་གནང་
 ཐུབ་པ་བྱུང་ཞིང་། ཤེས་འཕྱོར་པོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པའི་ཆབ་སྲིད་
 འཛིན་སྲྀང་གི་སྒྲིག་སྟོན་མང་གཙོ་ཅན་དུ་རིམ་བརྒྱུར་མཛད་འགོ་བཙུགས་
 གནང་བཞིན་ ༡༩༥༠ ཟླ་ ༥ རང་པོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་སྐབས་དང་པོའི་
 ཁོངས་དབུས་གཙང་ཆོལ་ཁའི་སྤྱི་འབྲུས་སུ་འོས་ཐོན་འཆར་གཞི་ལྷན་འབྲུལ་
 ཁྱུས་དོན་བཞིན་སྤྱོད་པ་ལོང་ས་ལྷན་པས་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བསྐོས་གཞུག་
 ཕྱག་ནགས་སྤྱི་ཐེབས་ལྟར་དབུས་གཙང་སྤྱི་འབྲུས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་འགན་ཁུར་བཞེས།
 སྤྱི་འབྲུས་སྐབས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ཆོག་ས་གཞི་ནང་། དེ་རྗེས་སྐབས་གཉིས་
 པ་གསུམ་པ་སོ་སོར་འོས་ཐོན་ལྟར་ཆོག་ས་གཙོ་བཞེས་པའི་འགན་ཁུར་བཞེས།
 སྤྱི་འབྲུས་སྐབས་བཞི་པར་བརྒྱུར་འདེམས་མི་ཡོང་བའི་ཡོངས་ཁྲུབ་གསལ་
 བརྒྱགས་གནང་སྟེ་ས་གཞིས་སྤྱར་མ་ལར་གཞིས་ཆགས་གསར་པ་འཛུགས་
 སྤྱན་ལས་འཆར་ཐོག་ཕན་ལུས་འབྲུལ་བའི་དགོངས་བྱུས་ཐབས་ཁུར་ཟབ་དཀྱེལ་
 གནང་། དེ་རྗེས་ ༡༩༥༩ ལོར་བདེ་ནང་བཀའ་རྒྱུན་ལས་འཕར་དུ་བསྐོ་
 གཞུག་གིས་པོ་བཞི་སོང་མཆོམས་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༡༣ ཆོས་ ༡༩ ཉིན་
 དཔལ་འཕྱོར་བཀའ་རྒྱུན་ཐེངས་དང་པོར་གནས་སྤར་བསྐོས་གཞུག་སྤྱུལ།

སྐབས་དོན་རང་གཞུང་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ནང་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྲྀང་གི་དཔལ་
 འཕྱོར་ཕྱག་ལོན་དམིགས་སྤོའི་ཡོང་འབབ་འདུ་འགོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གསར་
 འཛོལ་ཡར་རྒྱས་དང་། ཕྱག་འགྲོས་བསྐོས་ཆོག་ས་འབྱུང་སྤྱད་ཐོག་མར་ཞི་ལི་

སྤྱི་ཆ་བོད་ན་གཅིང་ཁང་ཚུགས་ཡུལ་ཁང་ཁྲངས་ལོ་ལྟར་ཁང་གཅི་ཆེ་རྒྱན་མར་
 རྒྱུད་འཇལ་གནང་དགོས་གཞུང་གོན་གིན་དུ་ཆེ་བ་བསྐྱེ་ཆགས་ཐུབ་པའི་ཐབས་
 ལམ་དགོངས་བཞེས་ཀྱིས་སྐབས་དེའི་དཔལ་འཕྱོར་དུང་ཆེ་སྤྱི་འབྲས་ཆོགས་
 ཟུར་ཡར་འབྲོག་ཉལ་ཡུང་གཟེམ་སྤྱི་ལ་ཉི་མ་བཟང་པོ་ལགས་ཆེད་གཏོང་གིས་
 རོན་གཅིང་ལས་ཁང་རང་བདག་སྤྱི་གཟེགས་གནང་བ་དང་། ༡༩༣༤ ལོར་
 མའི་མོར་སྤེལ་གོ་བ་ལུགས་བསམ་གཞིས་ཆགས་སུ་ལི་ཐང་ཨ་ལོ་ཆོས་མཛད་
 ཆེ་རིང་དོན་དང་མཉམ་སྤྱེལ་ཐུགས་སྤོའི་བཟོ་གྲ་འཇུགས་གཉེར་འཛིན་སྤྱིང་
 སྐོར་ནང་ཁྲལ་དན་མིན་འགལ་ཆེ་ཆོད་སྟོག་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་དུང་ཡོད་ཀྱང་མཐའ་
 རོན་བདེན་རྒྱུན་ཁྲིམས་སར་གཏུགས་བཞེར་འབྲུན་ཐག་བཟང་ཕྱོགས་སུ་ཆོད་
 ཐུབ་ཀྱིས་ཉེན་གཞིའི་ས་ཆ་ཨེ་ཀར་ཐུད་གསུམ་སྤོང་འཇུགས་སྤྱོན་གནང་བའི་
 བཟོ་གྲ་དང་། རོས་ཁང་། ཆོང་ཁང་ལེ་ལག་དང་བཅས་པ་རང་བདག་གཅིང་
 བཟོ་གཞུང་སྤྱན་ཆེ་བར་གནང་།

༡༩༣༥ ནང་བཅན་ཕྱོད་པོད་མའི་རུམ་ཐག་བཟོ་ལས་ཁག་མང་ཉེན་
 གཞི་རྒྱ་སྤྱི་ཆེང་འབྲེལ་གསར་གཏོང་ངལ་སེལ་དང་། རང་གཞུང་གི་དཔལ་
 འཕྱོར་ཐུག་གོན་དམིགས་སྐོར་ཐུགས་ཕན་གསོས་རེས་སྤྱར་ཡང་ཨམ་རིཏ་
 སར་སྤྱན་དོག་ཆོང་ལས་ཁང་ཆེད་འཇུགས་དང་། ས་ཆ་དང་ཁང་པ་རྒྱ་ཆེ་
 ཉོ་སྤྱོད་གནང་སྒོ་ཁག་ ༡༩༣༤ ལོ་ནས་བཟུང་བོད་མིས་བཏགས་པའི་རུམ་
 གདན་ཐོན་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྱི་ཆེང་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུན་བསྐྱོང་ཐུབ་ཆེད་ཞི་ལིར་ཕྱི་འབྲེལ་
 ཆོང་ལས་ཁང་གསར་འཇུགས། རྒྱུན་ཡོད་ཀ་ལི་ཀ་ཏ་ཀུན་དགའ་ཟུང་ཐོག་
 བཅུགས་གསུམ་འཕར་མ་ཨར་བསྒྱུན། ༡༩༣༥ ལོར་འབྲས་ཆོངས་རྒྱལ་
 ས་སྤང་དོག་གི་རུབ་བརྒྱུད་ཁྲིམ་གཞུང་སྤོང་བའི་ནང་བོད་ཀྱི་གསོལ་མགོན་ཁང་

ཞེང་དཀྱུས་སོ་སོར་མེ་ཉི་ ༡༥x༥ ཅན་ཐོག་བཙེགས་བརྒྱད་ལ་སྤྱིར་ཁང་
མིག་ ༡༣༠ སྐྱོར་དང་། དེའི་ཡང་སྤྱིར་དུ་བོད་གཞུང་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་
ལས་ཁུངས་ཤག་སྐྱོར་དང་བཅས་པ་ཆབས་ཡིད་ཕྱི་ནང་ཀྲུན་གྱི་ཡིད་དབང་
འཕྲོག་རྒྱས་པའི་བོད་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁང་བཟོའི་བྱུང་ཆོས་ཀྲུན་
ཆང་མངོས་བཀོད་ཐུན་སྤྱི་ཚབ་ཆོག་པའི་བོད་ཀྱི་གསལ་མགོན་ཁང་ད་ལྟའི་
གནས་སྐབས་སུ་གཞུང་འབབ་དམིགས་ཤིན་ཕྱག་འབབ་དག་གས་སུ་གྱུར་ཐུབ་
པ་འདི་དག་གསར་བྱས་གནང་།

༡༩༥༥ ལོར་ལ་དྲགས་སྤྱི་ཁྱོད་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་སུ་གོང་བཞིན་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བོད་ལུགས་ཁང་བཟོའི་དབྱིབས་བཀོད་ཐུན་པའི་གསལ་མགོན་
ཁང་ཤག་མིག་ ༣༠ སྐྱོར་ཡིད་ཐོག་བཙེགས་གཉིས་ཅན་ཡུལ་གྱི་མངོས་
བྱན་ལྟ་བུ་ཞིག་གསར་སྤྱོད་གནང་བ་ས་ཐག་རིང་བས་མགོན་ཁང་གི་འཛིན་
སྐྱོང་ཆོག་མཁན་ཆུད་ཇི་བཞིན་ཡོང་མིན་སྤྱི་དལ་འཕྲད་ཀྱིན་དེ་དག་ན་ས་བོད་ལུག་
བྱིས་སྤེར་ཐུགས་ཕན་གསོས་གཞིར་དམིགས་དོན་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པར་སོང་
ནང་བཟུག་གནང་།

༡༩༥༥ ལོར་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དུས་
གསུམ་གསལ་གཟིགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་སྤུལ་བཞིན་བཞུགས་སྐྱོར་
དུ་བོད་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེན་བཞེངས་ལག་རྒྱན་ཅ་ཆེ་མི་ཉམས་
རྒྱན་གནས་ཤུལ་འཛིན་དར་སྤེལ་གཏོང་སྤྱད་དེན་བཞེངས་བཟོ་ལས་ཁང་གསར་
འཛུགས་གནང་།

དེ་ཡང་ན་གོད་ཟུར་གསོག་དེན་བཞེངས་བཟོ་གྲི། ༡༩༥༥ ལོར་
འགོ་བཙུགས་བསྐྱངས་ཤིང་། དེ་སྤེལ་སྤྱི་ཚབ་གཞིས་ཅེ་གདོང་ཞེས་པའི་

ཆེན་པོས་བསྐྱབ་བསྐྱོང་མཐུན་སྦྱར་དང་འབྲེལ་སྐབས་དེར་སྟོ་སྒྲིགས་གཞིས་
 ཆགས་ཁག་གཙོ་བྱེད་གྱིས་པོད་མི་སྟོན་སྐར་ས་གནས་གང་ས་ནས་ན་གཞོན་
 བྱ་ཕྱག་ཉི་ཤུ་སྟོར་ཆེད་བསྐྱོང་གིས་སྦྱོར་སྦྱོང་གནད་སྟེན་སྤྱད་པ་དང་། རྟེན་
 བཞེངས་ཀྱི་སྦྱོབ་གཉེར་བྱ་རིམ་ཐད་ཁི་ཁྲིའི་སྐྱེ་བརྒྱན་ཆོད་ལྷན་རིགས་རང་
 མགོ་ཐོན་པའི་བཞེངས་སྐྱེན་འགན་འདྲོངས་ཕྱག་ཆོད་བཅོ་ཙལ་ཕུལ་ཕྱིན་ཡོང་
 བར་མ་མཐར་སྦྱོབ་ཡུན་མི་ལོ་ ༡༣ ཅམ་ངེས་པར་འཛིག་དགོས་པའི་ཆོད་
 གཞི་གཏན་འབབས་གནང་དགོས་བྱུང་ཡོད་པ་ལྟར་དོན་དངོས་ལའང་དེ་ལྟར་
 ཏན་ཏན་འགོར་གྱི་ཡོད་ཅིང་། གཞི་ཙེར་བཞག་སྟེ་ལོ་རྒྱུན་གསུམ་བཞི་སོང་
 མཚམས་སྦྱོབ་ཕྱག་སོ་སོའི་རིག་ཙལ་རྣམ་དཔྱད་བཟང་ཞན་ལ་ཞིབ་བརྟག་དང་
 འབྲེལ་རིག་ཙལ་ཆེ་བ་འོས་བབ་ལྷན་པ་ཉུང་ཤས་ཐོན་པ་རྣམས་སྤྱད་རྟེན་
 བཞེངས་ལག་ཙལ་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་བྱ་མཁན་གྱི་དམིགས་རྟེན་དུ་ལུ་མཐུད་
 སྦྱོབ་སྦྱོང་སྤྱད་པ་དང་། དེ་བྱིངས་ལ་སྦྱིར་བཏང་མཚོད་ཆས་སོགས་དགོས་
 མཁོ་གཞན་དག་བཅོ་སྐྱེན་གྱི་སྦྱོབ་སྦྱོང་སྤྱད་དེ་སྐབས་དེའི་སྦྱོབ་ཕྱག་མང་པོ་
 ཞིག་ནས་རང་རང་གི་སྒོ་མོས་དང་བསྐྱེན་པའི་ལག་ཤེས་སྦྱངས་བཅོན་གྱིས་
 རང་མགོ་འཕེར་བའི་ལག་ཙལ་པ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བསྐྱེད་བསྐྱང་བྱུང་པ་བྱུང་ཡོད།
 རྟེན་བཞེངས་ཀྱི་དམིགས་སྟོར་ཟུར་བཅད་གནང་བའི་སྦྱོབ་ཕྱག་རྣམས་ཀྱང་
 ལུ་མཐུད་སྦྱོབ་སྦྱོང་ཉམས་སྦྱོང་ལེགས་ཐོབ་གྱིས་རང་མགོ་ཐོན་ངེས་ངང་དེང་
 རོར་སྦྱང་པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་བརྟེན་གནས་ཁང་གི་རྟེན་བཞེངས་ལས་གྲུའི་ཁོངས་
 ལུ་ལུ་མཐུད་འགན་ཁུར་བྱ་བཞིན་པ་བཅས་དོ་དོན་ཐོག་མའི་དམིགས་ཡུལ་
 གཞིར་བཟུང་ན་གཞོན་དེ་ཆོའི་ཁོངས་ནས་ཕ་གྲུལ་བྱས་འཛིན་བྱུང་བའི་དགེ་
 ཅན་ཆེ་མོ་བ་སྐྱེ་ཞབས་སྟེན་དོར་ལགས་ལྟ་བུའི་རྟེན་བཞེངས་ལག་ཙལ་པ་རིམ་

ཐོན་བྱང་ཡོད་པ་འདི་ནི་རང་རེའི་ཅ་ཆེད་རིག་གཞུང་གཅེས་སྦྱོང་རྒྱུ་འདོན་གྱི་སྤྱི་ལུང་ཆ་གས་སུ་སྒྲན་སྡེ་བས་དག་མཆན་དངོས་སུ་བྱང་ཡོད།

སྤྲོགས་མཆུངས་ཤིང་བཟོ་ཆེ་མོ་བཟོས་ཕུན་ཚོགས་ལགས་སུ་དག་ཀན་བསྐྱོ་གཞག་དང་འབྲེལ་སྐབས་དེར་སྦྱོབ་ཕྱག་བཙུ་ནས་བཙོ་ཐུ་བར་གསར་འཛུགས་སྦྱོབ་སྦྱོང་གནད་སྒྲན་སྦྱང་ཡོད་ཅིང་། ཤིང་བཞོས་ལག་ཤེས་འདི་དག་གཞི་རྩའི་དགོས་ཡན་མཁོ་གཤམ་ཆེ་ངེས་ཤིག་ཡིན་ཡང་རྟེན་བཞེངས་དང་འདྲ་བའི་སྦྱོབ་ཡུན་དེ་ཅམ་རིང་པོ་འགོར་གྱི་མེད་པ་ལྟར་སྦྱོབ་ཕྱག་ལག་ཤེས་ཐོན་པ་མང་དག་སྦྱང་ཐོན་བྱང་ཡོད་པ་རྒྱལ་ས་དེར་རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རང་རང་སོ་སོའི་འཆོ་དོན་བདེ་ལྡན་དང་སྦྱེལ་བཞིན་པ་མ་ཟད། ཁག་ཅིག་གིས་སྐབས་བཙོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིག་འཛུགས་སྡེ་ཁག་ནང་དག་ཀན་གྱི་ལས་འགན་ཡང་ལུ་བཞིན་པ་རེད།

དེ་བཞིན་ཀོང་པོ་བ་དག་ཀན་ཨ་དར་པ་སངས་ལགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་སྦྱོབ་ཕྱག་ཉུང་གས་ཤིག་ལ་ལྷགས་བཟོའི་ལག་རྒྱུན་སྦྱོབ་སྦྱོང་སྦྱང་དེ་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོ་ལྷགས་དང་། གྱི་ཆེ་ཆུང་། ལྷག་པར་རྟེན་བཞེངས་མཆོད་ཆས་སོགས་ལ་མཁོ་བའི་ཡོ་ཆས་ཆག་གཟོང་ཆེ་ཆུང་གི་རྒྱལ་གྲངས་སོགས་ཀྱི་དང་ཁྲངས་གཞན་ནས་ཉོ་མངགས་མི་དགོས་པར་རང་ཁྲངས་ནས་བཟོ་འདོན་ཐུབ་པ་བྱང་ཡོད། རོ་དོན་རྟེན་བཞེངས་བཟོ་སྦྱོབ་ཁང་དེ་ནས་རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲིད་ཀྱི་གཞུང་སྐོར་དགོན་སྡེ་ཁག་དང་བཅས་ནས་བཀའ་མངགས་གནང་བའི་རྟེན་བཞེངས་ཞི་བོའི་སྤྱི་བརྒྱན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཆོད་པའི་ཡོ་ཆས་ཆེ་ཕ་ཅི་རིགས་དང་། གཞན་ཡང་བྱིམ་གྱི་དགོས་མཁོ་སྤྱི་ཚོགས་བཟོ་འདོན་རིམ་ཅན་ལུ་ཐུབ་པ་བྱང་ཡོད་གཤིས་རྟེན་བཞེངས་དང་། ཤིང་བཟོ་གཉིས་ཀར་

སྒྲིབ་ཕྱག་གསར་པ་ལུ་མཐུད་འབྲུག་ཉར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གནང་མཛད་ལུས་སུ་
 ༡༧༧༩ ཟླ་ ༩ རང་སྤྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་སྤྱི་གོ་གསལ་བར་རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་ལྟ་བུར་རང་
 རིགས་སྒྲིབ་ཕྱག་གཅིག་དང་། རྒྱ་གར་པ་གཞིན་སྤྱིས་ཁག་གཅིག་འབྲུག་
 འཛིངས་བྱུང་བའི་དོན་རྒྱུ་ལས་རྟེན་བཞེངས་བཟོ་བྱུར་ཡུལ་མིས་མེ་བརྒྱབས་
 པ་སོགས་ཟིང་ཆ་བྱུང་བར་བརྟེན་རེ་ཞིག་བཟོ་བྱུ་ཐོར་བ་ལྟ་བུར་བྱུར་ཡང་གཞི་
 ཅུའི་གོང་གསལ་ལས་གཞི་གཉིས་ཀ་ད་ལྟོ་མོར་སྤྱིང་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་བརྟེ་
 གནས་ཁང་དུ་ལག་རྩལ་ཕྱག་རྒྱུ་ལུ་མཐུད་སྒྲིབ་གཉེར་ཐོན་སྤེལ་འཛིན་སྒྲིབ་
 ཕྱག་བརྟེན་གནང་ལུས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྟེན་བཞེངས་ཀྱི་དགོ་ཆེ་སྤྱི་ཞབས་
 རྟེན་དོར་ལགས་དང་། བེང་བཟོའི་དགོ་ཆ་ཆེ་མོ་བ་ཆོས་སུ་ཆོག་གསལ་ལགས་
 གཉིས་ནས་འགན་ཁུར་རྒྱུ་ལུ་མཐུད་བཞེས་ལུས་ཡིན་ཁར། རྟེན་བཞེངས་ལས་
 དོན་བྱེད་མི་ཡང་ཐོག་མར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤར་སྤོལ་ལག་རྒྱུ་བཟང་
 པོ་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་ཀྱི་དཔེ་གསལ་སྒྲོར་ཐུགས་རེས་བསྐྱེད་པའི་གཞིན་སྤྱིས་
 སྒྲིབ་ཐོན་ལག་རྩལ་པ་དྲག་གསལ་དེ་དག་ཡིན་ནོ།

ད་མོད་རྟེན་བཞེངས་བཟོ་བྱའི་འགན་འཛིན་རིམ་བྱུང་ནི།

- ༡ བར་འཛོལ་རྟེན་ཆེན་དབང་རྒྱལ། ༡༧༧༧ ལས་ ༡༧༧༥ བར།
- ༢ བཀ་ལྟོ་ཕུར་བུ་ཆེ་རིང་། ལས་ཡུན་ལོ་གཉིས་ཙམ།
- ༣ བུམས་པ་ཆོས་འབྱོར། ལས་ཡུན་ལོ་གསུམ་ལྷག་ཙམ།
- ༤ བདེ་སྤྱིད་དོན་ལྷན། ལས་ཡུན་ལོ་གཉིས་ཙམ།
- ༥ ལྟོ་མོ་སྤོལ་དགར། ལས་ཡུན་ལོ་གཉིས་ཙམ།

ཐུགས་མཆུངས་བཞུགས་སྤར་ད་རམས་ལར་གཞུང་འབྲེལ་སྤྱི་མགོན་

ཕྱི་རྒྱལ་མི་སྒྲ་སྒྲན་གྲགས་ཅན་གྱི་རིགས་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་
 གནད་ཡོད་དཔོན་རིགས། ཆོས་རྒྱུད་རིས་མེད་གྱི་བླ་སྤྲུལ། མི་དྲག་མཁས་
 དབང་མོགས་ཐེབས་མི་རིམ་ཅན་མོ་སོར་རང་གཞུང་ནས་ས་གནས་འོས་བབས་
 གྱི་སྡེ་ལེན་ཐེབས་སློག་གནང་ཡུལ་གསོལ་མགོན་ཁང་ཆོད་ལྷན་ཞིག་ཀྱང་ངེས་
 པར་དུ་དུས་བརྒྱན་དགོས་གལ་ཆེ་གཏུགས་ལ་བརྟེན་ན་སྟེང་པོད་གྱི་གསོལ་
 མགོན་ཁང་ཐོག་བརྟེགས་བཞི་མ་འདབས་འབྲེལ་བ་ཁང་དང་། ཆོང་ཁང་།
 ཆོགས་ཁང་བཅས་ཁྲོན་ཁང་མིག་ ༩༩ ཅན་ཞིག་ཨར་སྐྱུན་གསར་རྒྱག་
 གནང་བ་སོགས་རང་རེ་བཅན་བྱོལ་བ་ཆ་རྒྱས་མཐུན་རྒྱུན་མེད་པའི་ཐབ་གསར་
 གཞིས་གསར་གྱི་གནས་དུས་ནས་བརྒྱུད་རིམ་པར་ཡ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་སློབ་
 དགོངས་གཞི་བཟུང་མོར་གོ་བརྒྱན་ངང་སྤྱི་ཆོགས་སློག་གཞུང་གི་ཕྱི་ནང་འཛིན་
 སྐྱོང་རྟེན་གཞིའི་ཕུག་སྟེར་སྤྲན་སྟེབས་བྲགས་ཕན་ངེས་ཅན་གསོས་པའི་ཐབས་
 འགོད་ལས་རིམ་གང་སར་ཐབ་ཁྱད་མེ་ཆའི་དཔེ་བཞིན་འབྲག་པ་གང་མོའི་སྟེང་
 མེ་ཁ་གསོས་ཏེ་དཀའ་སེལ་སྤྱི་ལུ་མཇུག་རྗེས་མི་དམན་པ་ཞིག་འཛོག་གནང་
 གིས་མཐར་ ༡༩༩༡ ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༡༧ དགུང་གུངས་ ༧༩ ལོན་སྟེང་
 སྤྱི་ཆའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པ་བཅས་ཕྱི་རབས་རྗེས་དྲན་ལུ་འོས་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་
 རྟོག་བརྒྱུས་སུ། །

ས་སྐྱའི་ཡུལ་ལུང་ཆགས་སྐྱངས་སྒྲོར།

༥ ས་སྐྱའི་ཡུལ་ལུང་འདི་བཞིན་གནང་སྒྲུ་མོ་འདི་དུགས་ཀྱིས་ཁོངས་པའི་བྱང་
 ཐང་ཞིག་ཡིན་ཆོད། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཧྲོ་
 བོ་ཧྲོ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་གཏམ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཞབས་རྒྱ་གར་ནས་
 རབ་བྱང་ ༡ ཟླ་ན་ ༡༠༩༡ ལོར་བོད་ལ་ཆིབས་བསྐྱར་བསྐྱངས་ཏེ་ས་
 སྐྱའི་འབྲོང་དུ་ལ་ནས་དཔོན་པོ་རེར་ཞལ་ཕྱོགས་སྐབས་འབྲོང་གཉིས་གཟིགས་
 པ་མ་འོངས་པར་གནས་དེར་མ་དུ་ཀ་ལས་འཕྲིན་ལས་མཛད་རྒྱ་དང་། ས་
 སྐྱའི་ཆོས་སྒྲོང་གར་ཞལ་གཉིས་ལ་བྱེད་པའི་ལུང་བཞུགས་གནང་། ཕྱག་འཆོལ་
 སྐང་དུ་ཐེབས་སྐབས་ཆིབས་ལས་བཞེལ་ཏེ་འཁོར་རྣམས་ལ་མཆོད་པ་ཤོམས་
 ཤིག་གསུངས་ནས་ས་དཀར་ལོགས་ལ་ཕྱག་མཆོད་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ས་སྐྱའི་
 དཔོན་པ་ཆགས་ཡུལ་དེ་ལས་རྫི་ཡིག་དང་། རྫི་ཡིག་རྫི་ཡིག་གི་རྣམ་པ་སོ་
 སོར་གཟིགས་པ་མ་འོངས་པ་ན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱུལ་བདུན་དང་།
 སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱུལ་གཅིག་ ཕྱག་ན་དེ་ཧྲོ་རྣམ་སྤྱུལ་གཅིག་བཅས་
 གཅི་བོད་གྲུ་དང་། གཞན་ཡང་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་སྤྱུལ་པ་རྒྱུན་མི་ཆད་
 པར་ཕྱོགས་འདིར་འབྲོན་རྒྱའི་ལུང་བཞུགས་གནང་བ་རེད་ཅེས་བཞོད་སྒྲོལ། ཡིད་
 འོང་ལྷན་པའི་རིན་ཆེན་ཐང་དེ་མ་འོངས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མདོ་སྤགས་
 ཀྱི་བཞུགས་པ་རྒྱ་ཆེར་དར་བའི་གདན་ས་ཆོས་སྐར་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་
 ལུང་བཞུགས་གནང་བ་ཧྲོ་བོ་ཧྲོའི་གསུང་རྣམ་དུ་གསལ་བར་འཁོད་ཡིད།

ལུང་པ་དེའི་ཆགས་སྐྱངས་སྒྲོར་མདོ་ཅམ་གླེང་ཆེ། ལུང་པ་འདི་ཁ་

ལྷོ་ལྷ། ས་དཀར་པོ་དེ་འང་ཁ་ལྷོ་ལ་བལྟས་ནས་ཡོད་པ་རེད། ལུང་པ་དེའི་
 བྱང་ངོས་དཔོན་པོ་རི་ནས་ལྷ་དུས་སྒྲུང་པོ་ཆེ་ཁ་ཤར་ལ་སློག་བསྟན་པའི་བཟོ་
 དབྱིབས་ཅན་གྱི་དཔལ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་མཇལ་གྱི་ཡོད་པ་དེ་འཁོན་
 དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོ་དགྲུང་གུངས་ ༩༠ བཞེས་པའི་ཆེ་ཕྱག་བཏབ་པར་
 གྲགས། དེའི་བྱང་ངོས་སུ་འང་འཁོན་དཀོན་མཆོག་རྒྱལ་པོས་ཕྱག་བཏབ་
 པའི་སྐགས་ཚུགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཞིག་ཀྱང་རི་དེའི་ཞེབས་སུ་ཡོད་པ་རེད། ས་
 སྐྱ་བྱང་ཟེར་བ་དེ་སྐགས་ཚུགས་ལྷ་ཁང་དང་། ལྷོ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ས་སྐྱའི་ལྷ་
 ཁང་ཆེན་མོ་རེད། རི་མཆམས་དེའི་སྤྱིང་ཚུགས་སུ་ཇོ་བོ་རྗེ་བཞུགས་ཚུང་
 ཡོད་སྟེ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་ནས་ས་སྐྱའི་དཀོན་པ་ཆགས་སྟངས་
 དེར་གཟེངས་བསྟོད་ཅི་ཆེ་མཇུག་པའང་འདི་ལྟར་ཏེ། “ང་སྟོད་སའི་དཔལ་
 རྣམས་སྐྱ་འདི། འོག་མིན་གྱི་གནས་དང་མཐུན་པར་འདུག ཤར་གྱ་ཟུར་
 ངང་པ་ལྷ་མགོན་མ།” ཞེས་དང་། “ཤར་ངོས་ཡུལ་སྟོངས་ཀྱི་འགྲོ་བ་འདྲེན་
 པ་པོ། རྗེ་མི་བསྟོད་དོ་རྗེའི་བཞུགས་གནས་ཡིན། ལྷོ་ཁ་པོ་བྲག་གསུམ་གཙང་
 པོ་དེ། འགྲོ་བའི་བསམ་པ་དྲིན་པོ་ཅན། རྗེ་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་བཞུགས་
 གནས་ཡིན། རུབ་མཆོ་སྐྱག་ཟིང་སྐྱ་མ་བྱའི་མདོངས། འགྲོ་བ་ཆོས་ལ་འདྲེན་
 པ་པོ། རྗེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ཡིན། བྱང་གནམ་མཆོ་རི་ཡི་
 ཁང་ཁྱིམ་སོགས། འགྲོ་བའི་དོན་རྣམས་སྐྱབ་བྱེད་པ། རྗེ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་
 བཞུགས་གནས་ཡིན། ས་དཀར་པོ་སེལླའི་གདོང་པ་འདྲ། དཔལ་རྣམས་སྐྱ་
 སེལླའི་ལུས། འགྲོ་དུག་གི་བསམ་པ་འགེངས་པ་ཡོད། རྗེ་དོན་འཆང་གི་བཞུགས་
 གནས་ཡིན།” ཞེས་སོགས་གསུངས།

ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ་དེ་འང་རབ་བྱུང་ ༥ ས་འབྲུག་ ༡༣༦༤

ལོར་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སྐུ་དུས་སུ་ས་སྐྱའི་གདུང་བརྒྱན་དཔོན་
 ཆེན་ཤུག་བཟང་པོ་ཞུ་བས་བཞེངས་ཡོད་པར་བཤད་སྟོལ་འདུག ལྷ་ཁང་ཆེན་
 མོ་དང་ཤག་བསྐྱར་ཁག་བཅུས་པའི་རྩ་བའི་ས་ཁྱིན་ལ་འབྱུ་སོན་ཁལ་བཅོ་ལྔ་
 ཅམ་འགྲོ་གི་ཡོད་སྟེ། དེའི་ནང་གི་ཀ་བ་ཡོངས་རྫོགས་སྒྲིམ་པས་ཀ་བ་བརྒྱ་
 དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་ཆ་རེད་ཅེས་ངག་རྒྱན་དུ་ཟེར་སྟོལ་འདུག རོ་མཆར་ཅན་
 གྱི་ཀ་བ་མིང་ཆེན་བཞི་ཡོད་པ་ནམས་ནི། ༡ སེ་ཆེན་ཀ་བ། ༢ ནག་པོ་
 ཁྲག་འཇགས་ཀྱི་ཀ་བ། ༣ འབྲོང་པོ་ཀ་བ། ༤ རྟག་མོ་ཀ་བ་བཅས་སོ།
 བྱད་ཆོས་ལྷན་པའི་ཀ་བ་བཞི་ནི། ༡ རྩ་རམ་པའི་ཀ་བ། ༢ རྩེན་མའི་ཀ་བ།
 ༣ འཇག་མའི་ཀ་བ། ༤ ཡོག་མའི་ཀ་བའོ། རྩ་བའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་
 གཙང་ཁང་གི་ནང་དུ་ཀ་བ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་དང་། ལྷ་ཁང་གི་ཐོག་བཅེགས་
 བཅོ་ལྔ་ཡོད། ལྷ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོར་ས་
 སྐུ་བརྗེད་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མང་ཡུལ་སྐྱེད་གྲོང་དུ་འཕགས་པ་མ་ཉི་
 བཟང་པོ་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྐུ་རྟེན་ས་འཕྲོག་བྱེད་དགའ་བོ་འཁོར་
 བཅས་ཆོད་མ་གསུམ་གྱི་རིགས་པས་སུན་ཕྱང་བར་མཇོད་པའི་འཇམ་དབྱངས་
 རྩོད་རྒྱལ་མ་དང་། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་བཞེངས་པའི་ཐུབ་
 དབང་ཐོག་ཆོད་མ་དང་། ཐུབ་དབང་ལྷ་ཆེན་དཔལ་འབར། རོ་བོ་རྫོང་འཕགས་
 ཡུལ་ནས་གདན་དྲངས་པའི་ལུང་བརྟན་སྟོལ་མ་བཞེངས་སྟབས་ཅན། ཤེལ་
 སྟོམ་ནང་ས་སྐྱའི་ཆོས་དྲུང་དཀར་པོ་རྒྱང་གྲགས། ས་ཆེན་ཀྱན་སྟོང་གི་སྐབས་
 སུ་བཞེངས་ཤིང་འཇམ་དབྱངས་བསོད་ནམས་དབང་ཐུག་གིས་བྱང་ཕྱོགས་
 སྐུ་བོ་ཁ་གདངས་ནས་སྐྱན་དྲངས་པའི་ལུགས་མའི་ཐུབ་དབང་གསུང་ཕྱོན་ཐོག་
 ཆོད་མ། ༥ པའ་ཆེན་ཤུག་བཟང་པོའི་ནང་རྟེན་ལུགས་མའི་ཐུབ་དབང་ཐོག་

ཆད་མ། དཔོན་ཆེན་ཨང་ལན་གྱི་ཐུགས་དམ་ཏེན་རྩི་ལས་གྲུབ་པའི་ཐུབ་
 དབང་ཐོག་ཆད་མ། རྩེ་བཙུན་པད་འབྱུང་པའི་ནང་ཏེན་ལུགས་མའི་བུམས་
 མགོན་ཐོག་ཆད་མ། ཡུམ་མཆོག་བསྟན་འཛིན་དབང་མོ་དང་འབྲུ་མགོན་
 ཆོས་འཕགས་སོ་སོས་བཞེངས་པའི་གསེར་ཆོས་བཀའ་འགྱུར། གཞན་ཡང་
 པའ་ཆེན་དམ་པ་རིམ་བྱོན་སོ་སོའི་ཐུགས་དམ་གྱི་ཏེན་དང་གདུང་ཏེན། གསུང་
 འབུམ་དང་རྣམ་ཐར་བཙུམས་ཆོས་དཔེ་པོད་སོགས་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད་པ་
 བཞུགས་ཡོད།

རྩི་མོའི་བྲ་མཆོད་དོ་མཆར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་ནི། རྩིན་འགྲོ་མགོན་
 ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་རྒྱ་ནག་ནས་འབུལ་བར་ཡུལ་པའི་གིང་ཆ་ལ་སོགས་
 པའི་དངོས་ཆས་རྣམས་མཆོ་མིག་གཅིག་ལ་བཏབ་ཅིང་ལྷ་ལ་བསྐྱར་བ་མཐར་
 ས་སྐྱར་བྲ་མཆོད་འཛིན་ནས་ཆ་ཆང་གཏེར་ལས་བཞེས་པ་ཡིན་ཅིང་དོ་མཆར་
 ཆེན་པོ་ཡིན་འདུག

ས་སྐྱའི་ཕྱ་མེན་མའམ་འབའ་མོ་གྲགས་པ་ཅན་རྣམས་ནི། འབའ་མོ་
 དང་པོ་ནམ་མཁའ་སློལ་མ། གངས་ཞོང་དོ་རྩེ་བུ་འབྲིད། བཀྲིས་བཟང་མོ།
 འོར་བུ་ཆོས་སྐྱེད། སྤེད་ཆོས་བུ་འབྲིད། བྲག་མ་ཆོས་སྐྱེད། རྩེ་ལས་དཔལ་
 འཛོམས། ཡར་འབྲོག་ནས་ཡིན་པའི་ནམ་མཁའ་སློལ་མ། རྩི་ཅེ་སྐྱེད་སྐྱག་
 ནས་ཡིན་པའི་སྐྱེད་ལགས་སོགས་ཡོད། འབའ་མོ་དེ་དག་གི་འདྲ་གཟུགས་
 རྣམས་ས་སྐྱའི་རྩི་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་ཕྱགས་ཐག་གིས་བཏགས་ནས་དམ་ལ་
 བཞག་གནང་ཡོད། ལྷ་པས་རེ་གོང་གསལ་འབའ་མོའི་ཁྲིད་ནས་ཕྱགས་ཐག་
 ལས་ཤོར་ཏེ་ལུང་པའི་ནང་ཏེན་ཁའི་གནས་ཚུལ་དུ་གྱུར་སྐབས་གཞུང་ནས་རྒྱ་
 བྲུབ་ལ་བཀའ་རྒྱ་བཏང་སྟེ་མི་ཆང་མས་མཆོན་མོ་འགྲུལ་འཛོམ་དང་རྒྱན་དུ་

དོ་སྤྲོད་དང་སྤྲོད་ཀྱང་དང་སྤྲོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། འབའ་མོ་ཤོར་བའི་དུས་
སྤྲོད་པ་འདུག་མིག་མེད་པ་རྟེན་ཆེ་རང་གར་མི་སྤྲུག་པ་སོགས་སྤང་དོར་བུ་
དགོས་པའི་ལམ་སློལ་ཡང་སྤྲོད་ཆོག་པ་ཡོད་འདུག།

ས་སྤྲི་རིལ་བུ་ཙུ་ཆེན་བྲི་དོ་དང་། རྟོང་དོ། བརྒྱ་དོ་ནམས་ནི་བྲིན་
རྟེན་ཙུ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། རིལ་བུ་རིལ་ཙུ་ཆེན་བྲི་དོ་རིལ་བུ་དང་། དེ་
སྤྲོད་དཔལ་ས་སྤྲོད་པར་རྟེན་ཆེན་གསལ་བའི་སྤྲོད་ས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་དཀར་
མོའི་འོ་མ་དང་། གཞན་ཡང་བུ་མེ་སྤྲོད་པ་བྲིན་པའི་སྤྲོད་ཀྱི། དེ་འབྲེལ་སངས་
རྒྱས་དང་དམ་པ་གོང་མ་མང་པོའི་སྤྲོད་དཀར་ལས་བྲིན་པའི་རིང་བསྐལ་སོགས་
བྲིན་རྟེན་དུ་མའི་པལ་རྒྱུ་དང་རྟེན་པའི་ས་སྤྲི་རིལ་སྤྲོད་ཆེན་མོའི་ཐུག་བཞེས་
འདི་པོད་གངས་ཅན་སྤྲོད་ས་སྤྲོད་རྟེན་གྱི་བྲིང་རིལ་པོ་རྒྱས་སྤྲོད་ས་སྤྲོད་དང་
ཙུ་བ་ཆེ་པོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ཡང་བྲིན་རྟེན་སྤྲོད་སྤྲོད་ཐེར་བའི་རྒྱུ་བས་
མགོན་བདག་བྲི་རིལ་པོ་ཆེ་ཆོག་ས་དབྱར་བཞུགས་ཏེ་དགོ་འདུན་ཆོག་པ་ཡོངས་
ཀྱིས་སྤྲོད་པ་འཆུགས་དུས་བྲིན་རྟེན་ཀ་ཏོར་ཁ་ཤས་ནང་སྤྲོད་སྤྲོད་ཙུ་བ་ཙུ་
སྤྲོད་ས་སྤྲོད་བཞུགས་སྤྲོད་ཀ་ཏོར་བྲིང་ཁངས་སྤྲོད་སྤྲོད་པ་ལུང་པ་དང་། རྟེན་
ཐང་ཞལ་བའི་སྤྲོད་དཀར་མང་པོ་འབྲེལ་བའི་དོ་མཆར་ཅན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཡོང་
གི་ཡོད། དེ་ནས་རིལ་སྤྲོད་ཀྱི་པ་མཆམས་ཆོག་པ་ཡོངས་ལ་དམིགས་བསལ་
གྱི་བསྟེན་བཀའ་གཏོང་སྤྲོད་སྤྲོད་ཀྱིས་པོ་གཏོང་བ་དང་། རིལ་སྤྲོད་ཀྱི་ཞལ་འདོན་
ཁག་གི་གདངས་དབྱངས་ནམས་ཀྱང་ཏེ་ཅང་གི་སྤྲོད་པོ་དང་། རིལ་སྤྲོད་རྒྱས་པ་
གནང་སྤྲོད་ཀྱི་ཏེ་དབྱངས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་སྤྲོད་པ་བཅས་ཚུལ་དེ་རྟེན་སྤྲོད་ས་
བྲིན་རྟེན་རིལ་སྤྲོད་ཆེན་མོ་འཆུགས་སྤྲོད་རིལ་བུ་ནམས་ཇེ་མང་དུ་འབྲེལ་
བ་མཐོང་ཆོས་ཚུངས་ཀྱི་པ་ཡིན་པ་དང་། དུས་ཤིས་རྒྱ་གར་ནང་བྲིན་རྟེན་རིལ་

སྐྱབ་གནང་བའི་སྐབས་སུ་འང་རིལ་བུ་སློ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འཕེལ་བའི་གནས་
 ཚུལ་ཡོང་གི་འདུག དེ་ཉིད་འདི་དག་གི་ཕབ་རྒྱན་འགངས་ཆེད་གས་གཅིག་
 ལ་རིལ་བུ་རྒྱུང་རྒྱུང་བྱི་ཡོད་པར་བྱིད་པ་ལུང་མ་དང་། རྟོང་ཡོད་པར་རྟོང་དོ་མ།
 དེ་བཞིན་བརྒྱ་དོ་མ། བརྒྱ་དོ་མ་བཅས་གང་ལྟར་རིལ་བུ་རྒྱུང་རྒྱུང་བྱི་དང་རྟོང་
 ཡོད་པ་སོ་སོའི་གངས་ལ་སྟོས་ཏེ་བྱི་དོ་དང་། རྟོང་དོ། བརྒྱ་དོ། བརྒྱ་དོ་
 སོགས་ཀྱི་མཆན་བཏགས་ཡོད། བྱིད་པ་ལུང་མ་ཟེར་བ་དེ་རིལ་བུ་ཆེན་པོར་
 བུ་ག་ཡོད་པའི་ནང་དར་ཆོན་སྒྲ་ལྗེའི་ལུང་ཐག་བཏགས་ནས་སྟོས་མ་བརྒྱབས།
 ལྟས་མའི་མཛུགས་སྟོས་སྟོང་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱག་དམ་གནང་ནས་ཡོད་
 གཤིས་སྐྱིན་བདག་སོ་སོར་བྱིན་རྟེན་དོ་མ་འབྱུལ་མེད་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་
 དག་འདད་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ཕབ་རྒྱན་ཐང་མགོན་པོ་གྲུ་སེམས་པའི་
 ཞལ་སྐྱུག་ལ་བྱིད་པ་ལུང་མ་གསར་པ་རེ་དང་། དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མོའི་ཕྱག་
 ལ་གཅིག་ཁུ་བྲག་སེང་གི་བྲག་ཕྱག་ནང་དཔལ་མགོན་པོ་ཞལ་བཞུགས་ཡོད་
 པ་དེ་རུ་གཅིག་དེ་ལྟར་སྒྲ་ཁང་ཁ་གསལ་གྱི་ནང་རིལ་བུའི་ཕབ་རྒྱན་ཉམས་ཆད་
 མི་འབྱུང་ཆེད་བཅོལ་སྟོལ་ཡོད། དེ་ཉིད་དེ་དག་ལོ་གནངས་འཆར་ལ་སྐྱབ་
 པ་རྒྱུགས་དུས་གོང་དུ་བཅོལ་བའི་ཕབ་རྟེན་རིལ་བུ་རྟོང་པ་དེ་རྒྱུར་བྱས་གིང་
 ལྟར་གསར་པ་རེ་ཕུལ་སྟོལ་ཡོད་པ་བཅས་གང་ལྟར་ས་སྐྱར་ལོ་གཅིག་སྟོས་སྟོར་
 དང་། ལོ་གཅིག་བྱིན་རྟེན་རིལ་སྐྱབ་ཆེན་མོ་བསྟར་ཆགས་སུ་གནང་སྟོལ་འདུག
 སྟོས་སྟོར་དེ་འང་ས་སྐྱའི་ཏྲ་སྟོས་ཟེར་བའི་ཐུན་བསངས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་།
 གསང་སྐྱགས་ལྟར་བྱུགས་བྱུགས་དང་མཆོན་སྤང་ལའང་ཕན་ཐོགས་དག་
 མཆན་ཆེན་པོ་ཡོད་རེད། སྟོ་བུར་བཞེགས་བར་གྱི་གནོད་པ་སོགས་ལ་བདུག་
 རྩས་ཆེད་མེད་སྟོང་བྱེད་ཀྱང་ཏ་ཅང་ཕན་པོ་ཡོང་། སྟོས་སྟོར་གནང་སྐབས་

ན་གེ་བདུང་རྒྱ་དེ་ས་སྐྱའི་ཞབས་འབྲིང་ག་ཞོན་པ་ཆོའི་ལས་ཁྲལ་ལྟ་བུ་རེད། རྟ་
 སྐྱེས་མདའ་ཆོད་མ་སྐྱབ་པ་གནང་དུས་ཉིན་ལྟར་རེ་བཞིན་བྱ་གོད་ཁྲིང་བསྐྱོར་
 བརྒྱབ་ནས་བསྐྱད་ཡོད་ན། དེར་ཞོར་འབྲལ་མེད་པའི་རྟགས་མཚན་དུ་བརྟེ་
 བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་སྟོན་ཡོད། བྲིད་ར་ལུང་མ་ཞེས་པ་དེ་རིལ་བུ་རྒྱུང་རྒྱུང་བྲི་
 གཅིག་དྲིག་དྲིག་བྲས་ནས་བཅོས་པ་མིན་ཡང་རིལ་བུ་བྲི་གཅིག་གི་ཆད་དུ་བྲས་
 ནས་བཅོས་པ་ཞིག་རེད། བྲིད་ར་ལུང་མ་དེར་བདག་བྲི་རིན་པོ་ཆོའི་དམ་ཕྱག་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། སྐྱབ་ཞག་ཀྱང་ཟུར་དུ་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་ན་
 ཅང་རྩ་ཆེན་བརྟེ་བ་ཡིན། བྲིད་ར་ལུང་མ་དེ་མིའི་གཟུགས་པོར་བདགས་ཆེ་
 མཚོན་ཐུབ་པའི་ཞལ་འཆས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་དང་། མི་ཆང་ཆེ་
 ཁག་པལ་མོ་ཆེས་བྲིད་ར་ལུང་མ་རེ་གཡང་སྐྱམ་ནང་འཛིག་ཆེད་གདན་འདྲེན་
 ལུ་ཨེ་ཐུབ་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་སྟོན་ཡོད། བོད་ས་སྟོན་སྟོན་གང་སར་ས་སྐྱའི་
 རྒྱ་ཁག་འབུལ་སྟུང་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་སྟོན་ཡོད་པ་ཁོང་ཆོར་རིལ་བུ་ངོ་
 མ་བསྐྱམ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། དེ་མིན་ཁྲུང་ས་གཞན་ནས་རིལ་བུ་རྟུན་མ་བཅོ་
 འགྲེམས་བྱེད་མཁན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ཡང་བོ་དོང་བའི་ཕྱོགས་ནས་བཅོ་
 འགྲེམས་བྱགས་ཆེ་ཤོས་བྱེད་པ་རེད།

ས་སྐྱའི་སྒྲ་སྟུལ་ནམས་ཐག་རིང་དུ་རིམ་བཞིན་སྒྲ་ཆབ་དུ་གཏོང་སྟོན་
 ཡོད་པ་དང་། སྒྲ་ཆབ་ཁག་བསྐྱོ་གཞག་གནང་སྐབས་གཏོང་སའི་ཁྲུང་ས་
 དང་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་སྤྱི་ས་སྐྱ་ཡགོང་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེས་ཤིང་ཤིན་
 རྒྱལ་གང་སར་གདན་འདྲེན་ལུ་སྐབས་ལུང་པ་སོ་སོར་གནས་དགོན་གདན་
 ས་རེ་ཕྱག་བཏབ་གནང་ཡོད་པར་སོང་དེ་ཆོའི་འཛིན་སྐྱོང་གནང་མཁན་དུ་ས་
 སྐྱ་ནས་སྒྲ་མ་གཏོང་རོགས་ལུས་ཏེ་ཁོང་ཆོར་ས་སྐྱའི་ཆོག་ཕྱག་ལེན་གྱི་བཞེས་

ལྷན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དག་ནམས་ཆག་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲ་ཆ་བ་
 གཏོང་བ་གནང་བའི་བཞུགས་སའི་ཁང་པ་དང་། སྒྲ་བྲང་དེ་ཆོའི་འཆོ་རྟེན་
 དུ་ངོ་གཡོག་ཡོངས་ལ་པ་གཞིས་ཡོད་པར་བརྟན་དེ་ཆོའི་འཛིན་སྐྱོང་གནང་སྟེ་
 ཆབས་སྒྲགས་ལ་གཏོང་བ་གནང་ནས་སྤྱིན་བདག་གི་འབྲུལ་བ་རྣམས་བསགས་
 ཏེ་དགོན་པའི་ནང་གི་ཆོ་ག་སྐྱབ་མཚོད་སོགས་འཛིན་སྐྱོང་གཏོང་སྟེ་ཆ་ཆ་ང་
 བཏང་། དེའི་ལྷག་མ་རྣམས་ས་སྐྱར་བསྐྱམས་ཏེ་ས་སྐྱའི་གཏོང་གཞུང་གཞིར་
 བཟུངས་སྐྱ་བདག་ཆེན་དང་། གསུམ་མགོན་རྣམ་པ་སོ་སོར་དབུ་གནས་
 ཐོབ་ཐང་ལ་གཞིགས་པས་འབྲུལ་བ་འབྲུལ་དགོས་པའི་རིམ་པ་ཡོད་པ་རྣམས་
 མང་ཤོས་ས་སྐྱ་སྒྲ་བྲང་གཞུང་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་རྒྱུན་ཁོ་ནའི་
 ཐོག་སྤྱིན་གཏོང་གནང་བ་ལས་རང་བཞིན་བར་དོར་ཆུད་ཐོས་སུ་གཏོང་སྟེ་ལ་
 མེད། རྒྱ་བྲུབ་འབྲུལ་འབབ་ཡོངས་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་ས་སྐྱ་གཞུང་
 གི་ཆོས་རྒྱུན་གཏོང་སྟེའི་དམིགས་སྟོན་ལྟར་དུ་མེད་པའི་རིགས་ལ་བཅད་སྟེ་དགཏོང་
 གི་རེད། དེ་ཡང་གོང་མ་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲ་མ་ཞིག་བསྟོན་གཞག་གནང་ཆོ་དེ་ལ་
 གཉེར་པ་དང་གཡོག་པོ་གཞན་ཇི་དགོས་སྒྲ་མ་དེའི་གཞ་ཆང་ནས་བྱ་སྤྱིག་གནང་
 རྒྱ་སོ་སོའི་ཐོབ་བབ་ལྟར་བྱ་སྤྱིག་བྲས་ནས་འབྲུལ་སྟུང་སྒྲ་མར་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་
 ཡོད། དེ་དག་ས་མཚམས་ཡས་མས་གང་དུ་ཐེབས་རུང་ས་སྐྱའི་མི་སེར་ཡོད་
 ས་ནས་ཏྲ་ཁལ་མི་གསུམ་ཆང་མ་ས་སྐྱ་རང་བྲུངས་ནས་གཏོང་བེད་། ས་སྐྱའི་
 ཆོས་གཞིས་མི་སེར་མེད་སར་སྒྲ་བྲང་སོ་སོས་མགོ་བོད་ན་ནས་འགྲོ་རྒྱ་རེད།
 དཔེར་ན་རྒྱ་བོད་ས་མཚམས་དར་ཅེ་མདོའི་གཤམ་ནང་འབྲས་བུ་དགོན་པ་
 ཟེར་བའི་ས་སྐྱའི་དགོན་ལག་ཆེ་གས་ཤིག་ཡོད་པ་དེར་ཕལ་ཆེར་དགེ་འདུན་
 འལ་གངས་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་བཞུགས་པའི་གཞི་བྱོན་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་

ཡོད་ཅིང་། དགོན་པ་དེའི་སྐུལ་སྐྱེད་དུས་ཕྱིས་སྐར་ཏོག་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་ཕྱག་
 ལས་གནང་ནས་དེང་འབྲུག་ཡུལ་དུ་བཞུགས་ཡོད་སྟེ། དེ་ནས་སྐ་ལེ་སྒྲིང་
 ཆང་དགོན་པ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཉི་འགྲམ་དུ་ཨ་ཡར་དགོན་ཞེས་པར་
 དཔལ་ཆེན་ཕུར་པའི་གཏེར་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་ཉམས་བཞེས་གནང་ཡུལ་ཞིག་
 ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་འདམ་ཐོག་སྒྲ་གཏེར་ཞེས་སྒྲ་ཆོང་བུང་སྒྲེལ་གྱིས་ཆོང་
 དེར་སྒྲ་མ་གཅིག་དང་། ཡང་འོ་རག་སྒྲ་མ་ལུ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་སྟེ། གང་
 ལྟར་སྒྲ་ཁག་མང་པོ་ཞིག་བསྐོས་གཏོང་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག་པ་ད་ཆ་ངས་རེ་
 རེ་བཞིན་གངས་འདྲེན་ལུ་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག ཡང་ཨ་མ་དོའི་ནང་དུ་འང་ཕྱེད་
 ཆོས་ཆེ་དང་ཆེ་ཆོས་ཆེ་སོགས་ས་སྐྱའི་སྒྲ་མ་ཕེབས་ཁྲུངས་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་
 གཏིར་སྐྱེས་སུ་འཁྲུངས་ཡུལ་ཁམས་དང་འགྲུ་ལོག་གི་ས་མཆོམས་ནས་ཡིན་
 པའི་སྐུལ་སྐྱེད་ཀྱི་ཉམས་བཟང་ལུ་བ་དང་འོ་ཆོས་གྲོགས་སྒྲ་མ་གཅིག་ཡོད་པ་ཁོང་ནི་སྐྱེ་
 ཡོན་གིན་དུ་ཆེན་པོ་དང་ཆུ་སྟོད་ཀྱང་མཁས་པོ་ཞི་དག་ཡོད་པ་ཁོང་དང་སྐྱེ་ཆེ་
 སྐུལ་སྐྱེ་ལུ་བའི་ཕྱི་དགེ་བ་གཅིག་བཅས་སྐུལ་སྐྱེ་ནམ་གཉིས་དང་ང་ཆོ་ཆོས་
 གྲོགས་ཡིན། གཞན་ཡང་ནང་ཆེན་སྒྲ་མ་གཉིས་དང་། ཆོས་སྐྱ་སྒྲ་མ། མཐོ་
 མངོན་དགོན་པའི་སྒྲ་མ་གཅིག དེ་མིན་གྱི་སྒྲ་མ་ཁག་ཆོའི་མཆོན་པེས་པོར་
 དན་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག མདོར་ན་ཡ་སྐྱབས་མགོན་བདག་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེས་དཔུས་
 པའི་སྒྲ་ཁག་ཆང་མ་ས་སྐྱའི་དགོན་ཆེན་རང་དུ་གཞུང་ཆེན་ཁག་ལ་ཐོས་བསམ་
 རྒྱུ་བ་གཏེར་དང་། ཐ་ན་གར་འཆམ་གྱི་ཆོག་དང་ཕྱག་སྐབས་ཚུན་ཆད་སྤྱོད་
 བཅར་ཆ་ཆང་ཐོན་པ་གནང་དགོས་ཀྱི་ཅིང་། དམིགས་བསམ་ཅན་ཕུད་གཞན་
 དགེ་འདུན་པ་ཆོ་ལོ་ལྟར་དོར་ཆུ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་ལྟ་ཁང་ཆེན་མོར་བྱུང་
 ལ་སྒྲིག་ཞུགས་གནང་ནས་རིམ་པ་མཐོ་རུ་ཕེབས་མཁན་ཆོ་མདོ་རམས་པ་ཐོན་

མཆམས་པར་སྤྱིན་གྱི་དམ་འཛིག་ཆ་ཆང་གནང་དགོས་རེད། དེ་དག་གྲུབ་
 རེས་བྱམས་ཆོས་ལ་ཐེབས་ཏེ་རིམ་པར་སྤྲུགས་ལ་ཞུགས་དགོས་གིང་། སྤྲུགས་
 གྱི་ཕྱག་ལེན་གདམས་པ་ནམས་ཞུས་གྲུབ་འཕྲལ་གཞི་ནས་འབྲལ་སྤྱད་དུ་ཐེབས་
 གཏོང་གནང་གི་རེད། རྒྱུད་རིམ་ཆ་ཆང་བ་ཐོན་ཏེ་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་ཆར་མཆམས་
 མོ་བྱར་དུ་ལྷ་ཁང་སྤྱི་གཏོང་ས་ནས་འབྲལ་སྤྱད་ལ་གཏོང་བའི་ལམ་སྲོལ་འགྲོ་
 རྒྱུད་ས་དེ་ལྟར་ཡོང་། འབྲལ་སྤྱད་ལྷ་ཁག་ནམས་ཀྱི་གཙུག་ལྷན་གྲང་ཨ་མ་
 ནས་གནང་དགོས་པར་སོང་ས་སྐྱའི་ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱི་ལ་འགོ་བའི་གཙུག་པོའི་བཀའ་
 སྤྱང་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དམིགས་བསམ་ལ་འདི་དང་འདི་ལ་འཕྲིན་ལས་
 བཅོལ་འོས་པའི་བཀའ་མངགས་དམ་བཅོལ་གནང་གི་ཡོད་ཆོད་དང་། ས་སྐྱའི་
 ཆོས་ལུགས་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་ས་ངོར་ཆར་གསུམ་ཆང་མས་མགོན་པོ་གྲུར་གཙོ་
 བོར་བརྟེན་ཞིང་། དེའི་ཁར་ལྷ་མ་སྐེར་སོ་སོས་ཅི་འདྲ་དམར་པོ་དང་། ཁུ་
 བྲག་བཅན། རྒྱགས་ལྡན། ཤངས་པ་སོགས་བརྟེན་གྱི་རེད། ལྷ་ཁང་ཆེན་
 མོའི་ཆོགས་གཞུང་ནང་དུ་དགེ་འདུན་པ་ཆང་མས་ཤངས་པ་མ་གཏོགས་ཤུགས་
 ལྡན་བརྟེན་གྱི་མ་རེད། སྤྱིར་ས་སྐྱའི་ཤུགས་ལྡན་དེ་ནི་འཇམ་པོ་ཞི་དག་ཡོང་།
 སྐེར་སོ་སོས་ཤུགས་ལྡན་བརྟེན་གསལ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་དགེ་ལུགས་པའི་ཤུགས་
 ལྡན་དང་ངོ་པོ་རྩུང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག

ཉག་སྤྱལ་མགོན་པོ་དང་ས་སྐྱ་གཉིས་སྐྱ་མཆོད་ནན་གཞིན་ཡིན་པ་དང་།
 བརྟེན་རྒྱས་སྤྱིང་རྒྱལ་ཐོག་གི་སྐབས་སྤྱོད་མ་པོ་བྲང་གིས་ཉག་སྤྱལ་བཀའ་
 བཏགས་དམ་འདོགས་གནང་བ་ཞིག་རེད། འདི་དག་དེགས་པའི་གས་སོང་
 ཅང་བཅན་ཆས་གིག་གྱོན་ནས་ཅི་འདྲ་དམར་པོའི་འཁོར་གྱི་གས་སུ་གར་འཆམ་
 དུ་ཐོན་གྱི་རེད། འབག་གྱོན་ནས་འཆམ་རྒྱག་མཁན་དེ་ཡང་ས་སྐྱའི་གཉེར་

ཆང་ལས་ཁྲུང་སྒྲིལ་གྱི་ཞིང་ལས་འགོ་བྱེད་པའི་གས་ནས་ཐོན་གྱི་རེད།

ས་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོར་འཕགས་པའི་གནས་བདུན་བཅུ་དྲུག་གི་མཆོན་
 དོན་དུ་སྐྱབ་རམས་པ་ཞལ་བྲངས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་དག་འཕྲོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་དེ་ཆོའི་ཁྲོད་ནས་སྐྱ་མ་ངོ་མཆར་ཅན་རེ་རེ་བཅས་ཆང་པར་བྱོན་གྱི་ཡོད་
 རེད། ས་སྐྱ་ནས་ཐོད་གཞུང་ལ་ཁྲུང་འབྲུལ་དགོས་ཀྱང་ཁྲུང་དེ་དག་ས་སྐྱ་
 གླ་བྲང་གཞུང་གིས་དམིགས་བསལ་གཞུང་ཁྲུང་ཁྲུང་འབྲུལ་མི་དགོས་པར་མི་མེར་
 ཆོའི་ངོས་ནས་གཞུང་ཁྲུང་འབྲུལ་དགོས་རེད། ཁྲོད་ས་གཏོགས་གཞིས་ཀྱི་ཡོད་
 པ་ཁག་གི་སྟོན་འབབ་ཕལ་ཆེར་ས་སྐྱའི་ཆོས་གཞིས་གསུམ་རེད། ལུང་པ་
 ས་སྐྱའི་ནང་དགོན་པ་ཡོད་པ་དེ་ཆོའི་གཏོང་སྐྱོ་ཆོས་གཞིས་ཁག་ནས་དགོན་
 པ་ས་སྐྱའི་འགོ་བྱེད་བྲང་བའི་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་ལ་ཕྱི་ལྷ་དགོས་
 པ་ཡིན། གཞུང་འབྲུལ་ས་ཆོགས་ལམ་ཐོག་གི་ཏྲ་ཁལ་དང་། ས་ཁྲུང་འབྲུལ་
 ལག་སྐྱའི་ཁྲུང་ཁྲུང་གཞུང་གཞུང་སྐྱའི་མཆོང་ས་སྐྱའི་མཆོང་ས་སྐྱའི་ནང་
 སྐྱབ་བྲངས་ལྷ་དགོས། ས་སྐྱའི་ནང་གསེས་ཁྲུང་ཁྲུང་ཆོས་གཞིས་མི་མེར་
 གྱི་ཐོག་ས་སྐྱ་གཞུང་གིས་དམིགས་བསལ་བྱུང་དུ་ལས་སྐྱུལ་བྱེད་ཀྱི་རེད།
 ས་སྐྱའི་ཞབས་འབྲེང་པ་རྣམས་ཀྱི་གསོལ་ཕྱོགས་ཐད་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་གི་གཞིས་
 ཀྱི་སྐྱའི་བཀའ་བཅུག་འབྲུལ་ལང་ནས་མཐོན་གཏོར་དང་དུང་ཡིག་སྐྱའི་རིམ་
 བཞིན་གནང་བ་ལས་མི་མེར་ཐོག་ནས་བྱུང་དུ་བསྐྱུལ་ཡོད་མ་རེད། བདག་
 ཆེན་དང་། བློ་ཆེན་ཁག་གི་གསོལ་ཕྱོགས་ཐད་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་གི་སྐྱའི་མཆོང་ས་
 གཏོར་ཆང་ཟེར་བའི་མཆོང་སྐྱའི་ཁྲོད་ས་སྐྱའི་ནས་སྐྱུལ་གྱི་རེད། མཆོང་ས་གཏོར་
 ཆང་འགོ་འཕྲུགས་པ་ནས་བཟུང་ཕྱི་ལྷ་ཁྲུང་འབྲུལ་རིགས་དང་། དེ་བཞིན་མར་
 དང་ཇ་ལ་སྐྱའི་ལྷ་ཁང་འགོ་དགོས་མཁོ་གཞན་གྱི་རིགས་གང་ཡང་གཏང་ཆོག་ཡོད་

པའི་གཉེར་ཆང་ངམ་བང་མཛོད་གཙོ་བོ་དེ་ཆགས་ཡོད་ཅིང། སྤྱིར་འབྲུ་ཆའི་
 རིགས་ཆ་ཆང་ས་སྤྱིར་གཉེར་ཆང་ནང་འགྲོ་དགོས་ཅིང། གཉེར་ཆང་ནས་
 གཞུང་ཞིང་གི་ཐོན་འབབ་ནམས་གཉེར་པས་བྱུར་དུ་བསགས་ནས་བདག་ཆེན་
 དང་བྲི་ཆེན་སོགས་ལ་གསོལ་སོགས་འབྲུ་རུའི་ཁལ་ལ་འཇལ་ཏེ་འབུལ་དགོས།
 གླ་བྲང་རང་གི་འཛིན་སྐྱོང་ཕྱག་ལས་དེ་སྤྱི་བཅར་ཕྱག་མཛོད་ནས་གནང་དགོས་
 གཤིས་གླ་བྲང་ལ་ཕྱག་མཛོད་ཁང་དང་རྒྱ་ཆེའི་གཞིས་ཀ་མི་སེར་དང་བཅས་
 པ་ཡོད་ཅིང། སྤར་ས་སྤྱིར་གླ་བྲང་གི་གོང་མ་རིམ་ཤོན་ནམས་རྒྱས་སྤྱོས་ཆེར་
 མི་མཛོད་པར་བྲལ་བ་བྲལ་རྒྱུར་ལྟར་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་གཞུང་འཛིན་པའི་
 གསོལ་སོགས་རྒྱག་ཁྲུངས་དམིགས་བསལ་བྱུར་བཅད་རྒྱ་ཆེ་མི་དགོས་པར་
 གསོལ་སོགས་ཀྱི་ཁ་ལྟག་འཕྲོས་འབྲིལ་གྱི་ཐོག་ནས་ལྷེང་གི་ཡོད་ཆོད་འདུག
 ཕྱིས་སུ་དུས་བརྒྱུན་སྤྲོད་ཆོགས་བྲལ་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་པས་ཕྱག་ལས་མཛོད་རྒྱ་དང་
 ཞབས་འབྲིང་མི་འཁོར་གང་ཐད་མང་དུ་ཕྱིན་ཅང་འགྲོ་སྲིད་ཕྱག་འགྲོས་ཀྱང་
 གང་ཅམ་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅིང། ཅེ་གཏོང་གཞིས་ཀའི་གཏོང་སློ་ཆགས་ཚུད་མ་
 བྱུང་ཆེ་ཨ་ནེ་དགོན་པ་ཁག་གི་གཏོང་སློ་ཆ་ཆང་དེ་ནས་གཏོང་དགོས་པ་དང་
 ལྟག་མ་བྱུང་ཆེ་ས་སྤྱི་གཞུང་ལ་ལྟགས་ཅིས་ཞུ་དགོས་ཅིང། གླ་བྲང་ལ་ཡོང་
 འབབ་རྒྱ་ཆེ་ཡོད་ཀྱང་གཏོང་སློ་འགྲོ་སྲིད་ཡང་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཅིང། ས་སྤྱིར་
 གླ་བྲང་དང་གཞུང་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་ཁག་ཁག་ཅིང། ས་སྤྱིར་ཞབས་འབྲིང་
 དང་མཛོད་པ། རྩལ་ཡིག་ཆེ་མོ། མཐོན་གཉེར། ལྷ་གཉེར། བྱིང་གཉེར།
 བདུ་གཏོང་བ། ཞབས་འབྲིང་དཀྱུས་མ། ལྷེ་འཆང་བ་གཉིས་བཅས་ལས་
 ཆན་མི་འབྲུ་བ་ཁག་མང་པོ་ཞིག་དང་གཉེར་ཆང་ཨ་མར་གཉེར་པ་སྤྱི་སེར་
 གཉིས་ཡོད། གཉེར་ཆང་དུ་ལས་ཀ་སྤེད་མཁན་ས་སྤྱིར་རྩལ་འཁོར་སྤྱི་ལྟོག་

བརྒྱབས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཁོང་ཆོ་ཁིང་ལས་མོན་པ་རྒྱག་མཁན་ཆོས་ལས་ཀ་
འབྲས་ཆང་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་རྟོག་ཆེད་ཕེབས་དགོས་སྐབས་ས་སྐྱའི་དྲུང་འཁོར་
ཆོ་སྤྱོད་བརྒྱབས་ནས་མོན་པ་རྒྱག་པར་འགྲོག་འདུག་ཅེས་ཟེར་སྟོལ་ཡོད་ཀྱང་
དོན་དུ་མོན་རྒྱག་པར་ཕེབས་དགོས་ཀྱི་མེད། ས་སྐྱའི་བཀའ་ཁྲིམ་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཕྱག་
མཛོད་ཆེན་མོ་ཡིན། ས་སྐྱའི་ཕྱག་མཛོད་རིམ་ཅན་པོད་གཞུང་གིས་བསྐྱོད་གཞག་
གནང་གི་ཡོད་པ་མི་སེར་ཆང་མ་ཕྱག་མཛོད་དམ་འབས་པ་ད་ཆོའི་ཁྲུངས་གཏོགས་
རེད། ས་སྐྱ་རང་ལ་གཏན་བཞག་སྐབས་འབྲིང་པ་སྤྲུལ་ཅུ་སྟོ་གྲངས་དང་གཞིས་
ཀའི་བྱ་རྩ་གྲངས་གིག་ལ་གཞིས་སྟོད་ཡོད་རེད།

ས་སྐྱའི་བདག་མོ་རྣམས་ནས་ཆས་གོས་དམིགས་བསལ་སྟེང་བཅུགས་
གིག་མཆོད་བཞེས་གནང་བ་ཕྱད་དེ་བྱིངས་དབྱས་མེད་ཆས་གོས་ལྟར་བཞེས་
སྟོལ་ཡོད། དབུ་ལ་རྒྱན་ཆ་སྤྲུག་དང་། དེའི་སྟེང་སོག་ལྷ་རྒྱུང་རྒྱུང་ཞིག་
བཞེས་གིང་སྐྱ་རྒྱབ་དུ་མུ་ཏིག་གི་མར་འཐེན་ཟེར་བ་ཞིག་འདོགས་གནང་གིས་
ལྷ་སའི་དབྱས་མོ་རྒྱན་བཟང་མའི་གཟུབ་སྟོས་སྐབས་ཀྱི་རྒྱན་ཆས་དང་གཅིག་
མཛུངས་རེད། རེན་ཆེན་སྤྱི་ལོ་མཆོན་ཕྱེད་དུ་སྐྱ་གཟན་ཁྲ་པོ་ཞིག་ཀྱང་བཞེས་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། ས་སྐྱའི་གཞིས་ཁག་དང་སྤྱིར་བཏང་གྲོང་ཆོག་ཁག་ལ་ཇེ་བཅུན་
མ་རྣམས་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་ལམ་ཆེར་མེད། ས་སྐྱའི་དགེ་འདུན་བན་ཆང་
བ་རྣམས་ནི་ཅེ་རྣམ་རྒྱལ་གྲ་ཆང་གི་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་སྟོབ་གཉེར་
ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་སོ་སོར་རྒྱགས་སྟོན་ཆ་ཆང་ཆོགས་གཞུང་མཛོད་སྟོའི་སྐབས་
སུ་རྒྱགས་འབུལ་ལུ་དགོས་པ་མ་ཟད་དུས་ཡུན་ལོ་ཕྱེད་གཉིས་རིང་ལས་རུང་
ཡང་སྐྱེལ་སྐྱབ་གནང་དགོས་པར་སོང་སྐྱ་མཉམ་པོ་ཞེ་དྲག་ཡོད། དེ་ནས་
གཏོར་རྒྱག་གི་ཕྱག་བཞེས་ཐད་དཔལ་མགོན་ཞལ་དང་། དཔལ་ལྷན་རྣ་སོ།

རྫོང་འཛིགས་ཀྱི་ད། མགོན་པོ། དེ་བཞིན་དམག་ཐོར་མ། སློལ་མ་ཆེ་འཛིན་
 མ། ཅི་ལུ་དམར་བའི་སློན་ས་དོན་གཅོད་གཏོར་རྒྱལ་སྐོག་སྤྱལ་བཞེས་རྒྱུན་
 སློལ་རིམ་ཅན་ཡོད་ཅིང་། སྤྱལ་མཆོད་ནི་ཀྱི་རྫོང་དང་ཡུར་བའི་སྤྱལ་མཆོད་
 རྒྱལ་ས་པ་དང་། རྒྱ་བ་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནང་དཔལ་མགོན་ཞལ་གྱི་གཏོར་རྒྱལ་
 གྲུབ་ཆེ་ལས་བཞིའི་གཏོར་མ་གཏོང་གི་རེད། ཞལ་གྱི་གཏོར་རྒྱལ་གནང་མཁན་
 གྱི་རྫོང་སློབ་དཔོན་དེར་ས་སྤྱུ་བན་ཆང་ནས་ལོ་རེར་དགེ་འདུན་རེ་ཐོན་གྱི་ཡོད་
 ཀྱང་རྒྱ་གར་ནང་སྤྱལ་བཅོལ་དུ་བན་ཆང་བའི་དགེ་འདུན་པ་ཉུང་གས་ལས་
 སེབས་བྱུང་མེད། བསྟན་པ་བསྐྱལ་གྲུབ་རིམ་བཞིན་གཏོར་རྒྱལ་བསྟོན་སྐབས་
 བསྐྱབ་ཞུམ་ལ་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པར་དམ་ཞུམ་གཙང་མ་ཞེ་ཅིག་དགོས་ཤིང་།
 ཅི་སྟེ་དགེ་འདུན་པ་དེའི་བསྐྱབ་ཞུམ་སྐོག་ས་ལ་ཉམས་ཆག་ཡོད་ཆེ་གཏོར་རྒྱལ་
 བསྟོན་མི་རྫོང་སློབ་དཔོན་དུ་བཞེངས་ཆེ་སྟོན་ཆད་དགེ་འདུན་པ་བྱེ་བྲག་ལ་
 མི་ཤིས་པའི་མཆོན་མ་ངན་པ་བྱུང་ཡོད་སྟེ་འདུག མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་གཏོར་
 སྤྱལ་རྒྱ་བ་བརྒྱ་གཅིག་འཛུགས་རིང་གྲུབ་ཉམས་གྱི་མཆོན་མ་ངོ་མཆར་ཅན་རེ་འཆར་
 ཅན་བཟར་ཆགས་སུ་ཡོང་གི་ཡོད། ༡༧༥༧ བོད་ནང་དུས་འགྱུར་མ་བྱུང་
 བར་དུ་ཡ་སྤྱལ་མགོན་བདག་ཆེན་སྤྱི་ཐོག་རིམ་པའི་མཛད་ལམ་བཞིན་ད་ལྟོ་
 བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་འདིས་ཀྱང་སྤྱལ་གཅིག་དོན་གཉིས་ཀྱི་གཏོར་རྒྱལ་
 མཆོད་བསྟོན་སྟོར་འབྱུལ་དང་སྤྱལ་ས་སྤྱིའི་གཟིམ་པ་དང་། མཁན་པོ་རྣམ་
 པ། གསོལ་གཟིམ་རྣམ་གསུམ་དང་། དགོན་སྡེ་ཁག་སོ་སོའི་མཁན་པོ་དབུ་
 མཛད་དང་བཅས་པ་ཡོངས་ལ་གསོལ་ཆོགས་ཟབ་རྒྱས་ཡུལ་ཐོག་ཀྱི་རྫོང་སྐོག་ས་
 ཀྱི་ཡུག་དཔེ་ལེ་ཆན་མང་པོ་འདུག་པ་ངག་ཐོག་ནས་ཆ་ཆང་གསུང་སྤྱལ་གནང་
 བ་བཅས་དེ་ནས་བཟུང་མཛད་ལམ་རྒྱུ་མི་ཆད་པར་རྒྱས་ཐག་ཆོད་དང་། ཁང་

ཆོན་ནང་ལོགས་ལ་གོས་ཆེན་རྩིང་མ་རྒྱན་བཞི་ཆུ་བྲག་དང་། རྟོར་རྒྱན་བཞི་
 སོགས་ཀྱི་གནམ་ཡི་ལ་དང་ཀ་འཕན་སོགས་མཆོད་ཇུས་རྣམས་ཏ་ལས་པའི་སྤྲུལ་
 དག་པོ་ཡོད་རེད། བདག་ཆེན་ཡ་རྒྱབས་མགོན་པོ་སོས་ཀྱང་རང་གར་མི་
 བཞུགས་པར་སྐྱོང་ལ་ལྷུར་བཞེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་གྲུར་ཕེབས་སྒྲོ་དང་ལས་རྩུང་
 སྐྱེལ་བ་གནང་བྱ་སོགས་འཆར་ཅན་ལས་ལྷག་པའི་མཛད་རིམ་དང་གཏོང་སྒྲོ་
 ཕྱག་འགྲོས་གང་ཆེ་སྐྱོང་ལ་མི་ཆུང་བཞིག་བདག་གིར་སྐྱོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ས་
 སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་མ་རྣམ་པ་ཉི་གསེལ་བ་གསེལ་ཆས་སོགས་མཐུན་ཆུན་གྱིས་མ་
 སོངས་པར་ཏ་ཅང་གི་སྒྲོ་པོ་དང་། ཕྱག་དཔེ་གསན་སྐྱོང་ཉམས་བཞེས་སོགས་
 ལ་དམིགས་བསལ་ཆད་གཞི་རྒྱས་བཅད་གང་ཡང་མེད་པ་རེད། དེང་ཨ་རིར་
 བཞུགས་པའི་སྐྱོལ་མ་པོ་བྱང་གི་རྗེ་བཙུན་མ་དེ་དགྲང་ལོ་བཙུག་ཉིས་སྟེང་ལྷ་
 ཁང་བྱང་གི་འབྲལ་སྐྱུད་སྐྱུང་བྱང་བརྒྱད་ས་ཁུལ་དུ་ཕེབས་སྐབས་གྲུས་རང་
 ཕྱག་མཛོད་ཞབས་ཞུར་དངོས་སུ་འགྲོ་ཁྱོད་ཡོད།

ས་སྐྱའི་གདུང་བརྒྱད་ནི་གོང་མ་ལྷ་ནས་མཆོད་པའི་ལྷའི་གདུང་བརྒྱད་
 ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྤར་གདུལ་བྱ་དད་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུང་འཛིག་
 རྟེན་ཁམས་སུ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ནས་ཤོན་པའི་ལྷའི་བརྒྱད་པ་གཡའ་སྤར་
 སྐྱེས་དང་། སྤན་པོ་སྐྱུ་རེངས་ཁྲག་མིག་གཉིས་ལྷ་དང་སྤན་པོ་འཁོན་པའི་གདུང་
 བརྒྱད་ལས་རིམ་པར་མཆོད་པའི་འོད་གསལ་ལྷ་ཡི་འཁོན་གདུང་དུ་གྲགས་པའི་
 ཁྲད་ཆོས་གསུམ་ལྷན་གྱི་གདུང་བརྒྱད་དེ་དག་མཉམ་མེད་བླ་ཀྱའི་གདུང་བརྒྱད་
 དང་ཆད་དོ་མཉམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དང་། རྒྱན་
 དུག་མཆོག་གཉིས། གནས་བཞུན་བཙུ་དུག་གྲུབ་ཐོབ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་སོགས་
 པའི་སྤྲུལ་པ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གཞན་ཐ་མལ་པའི་གང་ཟག་གང་བྱང་རིགས་

འབྲུངས་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནམས་ས་སྐྱའི་འཁོན་གདུང་གི་འབྲུངས་
 རབས་འདུཾ་ཆེན་མོའི་སྡེ་བས་རིས་སུ་ཞིབ་ཕྱ་བཀོད་ཡོད། མངོད་པའི་
 ནང་ནས་ཀྱང་ས་ཆེན་ཀྱན་དགའ་སྤྱིང་པོ་དྲེར་རྒྱལ་པོས་གདན་འདྲེན་བྱ་སྐབས་
 སྐུ་ལུས་ཀྱི་བཀོད་པ་དུག་དུ་བསྟན་ནས་གསུང་ཆོས་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་།
 རྗེ་བཙུན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོས་སྐུ་ལུས་མ་སྤང་པར་དག་པ་མཁའ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིང་
 ལ་ཤེབས་སྐབས་ས་སྐུ་ནས་བདེ་མཆོག་ལྷ་ལྷས་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་ཆེབས་བསྐྱར་
 གནང་ལུགས། རྗེ་བཙུན་གཤམ་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་དོན་ལ་ནམ་མཁའ་བཞག་
 ཅིང་ཉི་ཟླ་དབང་དུ་འདུས་ཏེ་ཉི་འཛིན་ཟླ་འཛིན་ཡོང་བའི་ཁྲུངས་ཀྱང་དེ་ནས་
 དབུ་བརྟེས་པར་གྲགས། ཉི་ཟླ་དབང་དུ་འདུ་སྐབས་ཉིན་ཞག་བདུན་གྱི་རིང་
 ཉི་ཟླ་ཅ་བ་ནས་གསལ་མི་རྒྱས་པའི་མངོད་པ་འཕྲིན་ལས་དེ་ལྷ་བྱ་བསྟན་པར་
 གནང་། ས་སྐུ་པཊིཏྱ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཕྱེ་རོལ་མུ་སྟེགས་པ་འཕྲོག་
 བྱེད་དགའ་པོ་དང་ཙོད་པ་མངོད་ཅིང་མུ་སྟེགས་པའི་ལྷ་བ་ནམ་པར་སུན་ཐུང་
 ནས་མཐར་ནང་པའི་ཆོས་ལ་བཙུག་སྟེ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པར་མངོད། དེ་ནས་བོད་
 དུ་འབྲིད་པར་བརྟམ་པ་ན་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ས་མཆོམས་སྡེ་བས་དུས་ལམ་དུ་སློབ་དཔོན་
 རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་བཏགས་དམ་འདོགས་གནང་བའི་བསྟན་མ་བཙུག་ཉིས་
 སོགས་ཀྱི་བཀའ་ཆད་ཤོག་པ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་ས་སྐྱར་འབྲིད་ཅིས་གནང་བ་
 རེད། མུ་སྟེགས་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱི་རལ་པ་ས་ལོག་དུ་ཤོར་ཡོད་པ་དེང་ས་སྐྱའི་
 འཇམ་དབྱངས་དབུ་ཅེའི་རུབ་ཀྱི་ཀ་བའི་སྡེ་བས་སུ་ཤིང་གི་གཏུ་ཟུ་ལྷ་ཁང་གི་
 སྐྱག་དུ་ཡོད་པའི་རལ་པ་དེ་ཆེད་མངགས་སྐྱས་འཛོགས་བཙུགས་ཏེ་རྒྱང་ནས་
 མངལ་རྒྱ་འདུག ལུལ་དབུས་སྟོད་ཀྱི་ས་མཆོམས་དང་ཉི་བའི་ཆར་གསེར་
 མདོག་བན་མཆོ་བེར་བའི་མཆོ་གཅིག་ཡོད་རེད། ཏོར་རྒྱལ་པོ་དང་པ་སེ་ཆེན་

གྲིས་འགྲོ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་འཕགས་པ་སྒྲོ་གྲིས་ཀྱི་མཆོན་ཏྲེ་ཡུལ་དུ་གདན་
 དངས་སྐབས་སྐུ་ལུས་ཡན་ལག་ཁྲ་ཀྱི་བ་རིགས་ལྡེ་བཀོད་པར་བཞུགས་གནང་
 པ་སོགས་ཀྱི་མཛད་རྒྱུས་དབང་ཡོན་དུ་ཀྱི་པོ་ཤིན་ཏུ་དད་ནས་ཐོག་མར་བོད་
 བྱི་སྒྲོར་བཅུ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་བོད་ཆོས་ཁ་གསུམ། མཐར་ཀྱེ་མི་ཡུར་
 ཆེན་མོ་སོགས་རིམ་པར་ཕུལ་བ་དང་། ཉེ་རབས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཁུས་ཀྱང་ཡ་སྐབས་
 མགོན་བདག་བྱི་རིམ་པ་མང་པོའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
 པ་བྱུང་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ཕུན་ཆོགས་པོ་བྱང་གི་སྐབས་མགོན་ཨ་མི་རི་ཀར་
 བཞུགས་པ་དེའི་ཡབ་འཛམ་གླིང་མཁའ་རབ་དབང་ཀྱི་ལུ་བ་དེ་སྐུ་འཛོ་
 བཞུགས་བདག་ཆེན་གནང་སྐབས་ར་མོ་ཆེའི་ནང་བཞུགས་མ་ཁུ་བའི་ལྷ་མོའི་ལྷ་
 མཆོད་རྒྱུ་གསེལ་མཆོད་ལ་ས་སྐུ་བདག་ཆེན་ཆེབས་རག་ཆེན་མོ་བྱས་ཏེ་ཆེབས་
 བསྐྱར་གནང་ནས་ལོ་ལྔ་རེ་བཞིན་ཟླ་བ་ ༡ ཆོས་ ༡༤ ཉིན་གསེལ་
 མཆོད་དུ་ཆེབས་བསྐྱར་ཆེན་མོ་བྱས་ནས་ཐེབས་སྐབས་ར་མོ་ཆེའི་མཐུལ་དེར་
 དཔལ་ལྷན་ལྷ་མོ་སོམས་ཉིད་ཞི་བའི་མགོན་ཁང་ཡོད་པ་དེར་ཆེབས་བསྐྱར་
 གནང་སྟེ་ལྷ་མོར་གཏང་རག་གསེལ་མཆོད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་གནང་བྱུང་རྒྱུ་དེས་བྱུང་
 འཁོར་དང་། ཆོག་གྲ། དཔོན་འབངས་རྣམས་ལ་དབྱར་སྐྱིད་གཏོང་བའི་
 སྐབས་སུ་མཆོད་ཆང་དང་འབྲས་བུ་སོགས་བཀྲེ་འབྲེམས་སྐབས་བདག་
 ཆེན་མཁའ་རབ་དབང་ཕུག་གིས་མཆོད་ཕུད་བཞེས་ནས་ཐེབས་འབྲིང་པ་ཆོར་
 བྱིན་སྐབས་གསེལ་རས་གནང་སྟེ་སྐུ་ཉག་གི་མཛད་པ་བཞུགས་པ་བཟོད་ཀྱིས་
 མི་ལངས་པ་ཡོད། བདག་ཆེན་བྱི་པ་གསར་མཛལ་བྱུང་ནས་ལྷོ་ཁ་དང་ཀྱི་ལ་
 རྩེ་བརྒྱུད་ལྷ་སར་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་ས་ཁོངས་ནི་ཁར་རོ་
 ལ་དང་། ཡར་འབྲོག་གི་བར་དེར་བསམ་གཏན་གངས་བཟང་ཞེས་སྟོན་པའི་

གངས་ཅི་གཅིག་ཡོད་པ་དེའི་མདུན་དུ་དཔོན་གཡོག་ཆེབས་རག་པལ་ཆེར་ཐུ་
 བཅུ་སྟོར་ཞིག་ཐེབས་ཀྱི་འདུག ས་གནས་དེར་སྤྱིར་ག་ཆུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་
 པར་གསོལ་ཇ་དང་གསོལ་མཇར་ཐེབས་སྤྱི་ཁྱེད་སྐབས་ཡུལ་དེའི་གནས་བདག་
 ལྷ་མ་ཡིན་དེ་མིའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེས་ནས་སེལ་དཀར་མོའི་འོ་མ་བཞེས་དཀར་
 ཡུ་རིང་གང་འབུལ་བར་ཐུལ་བ་ས་སྐྱའི་བྱིན་རྟེན་དང་། ཏྲ་སྟོན་སོགས་ཀྱི་
 བྱས་གསོལ་པལ་ཆུན་གནང་སྟེ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་ལ་ཡོད་རེད།
 གནས་བདག་དེ་མིའི་གཟུགས་སུ་བརྟུན་ནས་འབུལ་བ་ཐུལ་བར་བཅར་བརྟེན་
 སོ་སྟེ་ཐ་མལ་པའི་སྒྲར་ངོར་མི་ཡིན་ཤག་མ་གཏོགས་གཞི་བདག་གི་སྐུལ་པ་
 ཡིན་པའི་དོ་སྒྲར་མ་ཤར། བོད་དུ་བདག་ཆེན་འདིས་ངོ་མཆར་ཆེ་བའི་མཇར་
 པ་འཕྲིན་ལས་དུ་མ་བསྐྱངས་ཡོད་འདུག མཐར་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་
 གཤེགས་ཏེ་སྐྱ་གདུང་ལྷགས་འབུལ་གྱིས་བདུན་ཕྱག་གཉིས་ཙམ་རྩེས་སྐྱར་ཁང་
 ཞལ་སྟེ་སྐབས་སྐྱ་རུས་ཐམས་ཅད་མེ་ཏོག་པད་སྟོང་གི་ཚུལ་དུ་གྱུར་ཡོད་པ་
 ཀུན་གྱིས་མཇལ་ཆུ་ཡོད། ཞལ་ཁ་སྟེ་ལ་ཉེ་བའི་པད་སྟོང་གི་སྐྱ་ཆད་བྱ་གང་
 ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཞལ་ཁ་སྟེ་ཆེ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་འབྲུངས་ཀྱི་ཡོད་རེད་
 ཅེས་བཤད་སྟོལ་འདུག སྐྱ་རུས་ལས་གྲུབ་པའི་པད་སྟོང་དེ་དག་ཤེལ་གྱི་ཟ་
 མ་ཏོག་དུ་བཅུག་ནས་དུས་བཟང་ཁག་ལ་མ་གཏོགས་མཇལ་ཁ་གཏོང་སྟོལ་མེད།
 བདག་ཆེན་འདི་ཉིད་ནི་གྲུབ་ཐོབ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་ཞིག་གོ་ཞིང་། དེའི་
 རྩེས་ཐོགས་ཀྱི་བྲི་པ་དབུ་རེས་ནི་ས་སྐྱ་སྟོན་མ་ལོ་བྲང་གི་བདག་ཆེན་དག་གྲུལ་
 འཕྲིན་ལས་རིན་ཆེན་ལུ་བ་དེའི་སྐྱ་རུས་སུ་ཆུ་ནག་ནས་བོད་ལ་བཅན་འཇུལ་
 དཔུང་འཇུག་བྱེད་པར་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་མགོན་པོ་བྲི་བཅུའི་སྟོན་ནས་དམག་
 བརྒྱུག་གནང་སྐབས་གཏོར་མའི་ཕྱི་ནས་མེ་རང་བཞིན་གྱིས་འབར་ཏེ་ཆུ་མིའི་

དམག་སྐར་གྱི་ཁྲི་དུ་གཏོར་བྱེད་དང་། ཐེབ་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་འཕྲོར་ནས་བཅོས་
 ཐབས་མེད་པའི་ནད་ཡམས་ཀྱིས་མཆེད་དེ་རྒྱའི་དམག་སྐར་ཁག་ཅུ་འཕྲོར་དུ་
 གྱུར་པ་རེད། ལྷགས་བསྟེན་སྒྲིང་བའི་སྐབས་སུ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་དང་
 ཀྱི་རྩོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་སེལ་ཞུ་མཇུག་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་ད་
 ལྱིའི་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡབ་ས་སྒྲིའི་བདག་ཆེན་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་
 ལྷན་གྲུབ་ལྷ་བ་དགའ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཐེབས་སྐབས་དགུན་ཐོག་ཆོ་བ་བཅུ་གཅིག་
 པའི་ནང་ཉིན་གསུམ་ཙམ་རིང་གར་ཐེབས་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་ཞབས་འབྲིང་པ་
 ཆང་མ་བྲེལ་བེད་ཅི་ཆེར་བཅོས་ཀྱང་ཉིན་གཅིག་ཐུག་ལ་མེ་ཏོག་གསོས་པ་སྒྲ་
 ཆོགས་བསྐྱམས་ཏེ་བྲངས་ཏོག་དཔལ་རིར་མེ་ཏོག་འདི་འདྲ་གཆོད་དགོས་ཀྱང་
 འདུག་ཅེས་གསུངས་ཏེ་ཆོ་བྱང་དུ་སྒྱུར་ཐེབས་གནང་བ་ད་ལྱིའི་བདག་ཆེན་རིན་
 པོ་ཆེའི་ཡབ་ངག་དབང་ཀུན་དགའ་ལྷན་གྲུབ་ལྷ་བ་དེ་རེད། དེ་ནས་དམག་
 བསྐྱོག་གནང་བའི་སྐབས་སུ་འདྲེ་ཁྲི་ཆེན་པོའི་ནང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་གསོལ་ཇ་བཀོལ་
 ནས་ཡོད་པ་རྣམས་དམག་བསྐྱོག་ལ་སྒྱུན་དམིགས་ཀྱིས་ཆོགས་ཁྲི་མགོ་མཇུག་
 སྒྲོག་ནས་གཤོ་བ་གནང་། ཞག་བདུན་གྱི་རྗེས་ཁྲི་དེ་ཁ་བསྐྱངས་པའི་ཆོ་དེའི་
 འོག་ནས་རྒྱ་མེའི་ལྷ་མོ་གཅིག་དང་། ཀྱང་པའི་རྗེས་གཅིག་ཐོན་པ་སོགས་རྒྱ་
 མེ་ཁོང་རང་ཆོ་ནང་ཁྲུལ་འབྲུག་པ་ཤོར་ཏེ་ཤོད་ལ་དམག་ཤོག་ཐོན་མ་ཐུབ་པའི་
 འཕྲིན་ལས་དེ་ལྟར་བྱུང་འདུག དེ་རྗེས་ཕྱན་རང་ཞབས་སྒྱུར་བཅར་སྐབས་
 ད་ལྱིའི་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་སྒྱུ་ན་ཆུང་ཆུང་ཡིན། ལྟོད་ནས་ས་སྒྱུར་
 ཆེབས་བསྒྱུར་གནང་སྟེ་ལྷ་སར་ཐེབས། ལྷ་ས་ནས་འཕན་པོ་ན་ལེ་རྒྱའི་དགོན་
 པར་གདན་འདྲེན་བྱས་ནས་བཅོ་བརྒྱད་ཆོ་བྱང་དུ་དམར་ཆེན་གཏོར་བསྐྱོག་
 གི་ཞབས་བརྟན་ཉིན་བདུན་སྒྲུབ་ཞག་གནང་བའི་ཉིན་གསུམ་པའི་སྒྲ་ཐོག་ལྷགས་

ཐུན་དུ་བཞུགས་སྐབས་གཏོར་མའི་ཅེ་ནས་འོད་ཟེར་སྐྱ་གྱའི་བཟོ་དབྱིབས་ལྟ་
 བུཞིག་སྐབས་མགོན་ཆོགས་ཕེབས་བཞུགས་སའི་གདོང་ཆའི་སྣང་གི་གཏོར་
 མའི་དབུ་ནས་གཟིམ་སྒྲིའི་བར་འོད་ཟེར་སྐྱ་འབྲིལ་ལེར་ཤར་བ་ཐུགས་ཀར་
 སྤོག་ལྷགས་བསྟེན་གནང་སྐབས་ས་སྐྱ་བ་དང་། ཅེ་གདོང་ཅེ་ཆོགས་པ། ཆོག་
 གྱའི་ཕྱག་རོགས་ཞུ་མི་འཕན་པོ་ན་ལེ་ལྷའི་དགེ་འདུན་པ་བཅས་ཆང་མ་དེ་ཉིན་
 དག་བཅད་སོང་སྐབས་ཞལ་གྲགས་མི་ཆོག་པར་རང་གིས་གང་མཐོང་བ་དེར་ཡ་
 མཚན་དང་ཁྱད་མཚར་རེད་བསམ་ཆུ་ཙམ་ལས་སྐད་ཆ་འདྲི་ས་མེད་སྐབས་དཔྱད་
 གཞིའི་ངོས་འཛིན་གང་ཡང་མ་ཐུབ། དེ་ནས་ལྷགས་བསྟེན་གྱུ་བ་མཚམས་སུ་
 འོད་ཟེར་སྐྱ་འབྲིལ་འབྲིལ་དེ་མར་ཉལ་བ་ལྟར་གྱུར་ཏེ་དགོང་དོ་མྱོད་གསུམ་
 པ་ཙམ་ལ་གཏོར་སྤང་ནང་དུ་ཐྲག་གིས་ཁེངས་ནས་གཟིམ་སྒྲིའི་བར་ཐུགས་བརྟན་
 པར་ན་ལེ་ལྷའི་ཆོགས་པའི་དགེ་འདུན་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཙམ་གྱིས་བང་བ་སྤྲིགས་ཏེ་
 མངལ་ཁ་ཡང་ཞུས་སོང་། དེ་དུས་ང་ཆོ་ཞབས་ཞུ་ནང་མའི་གས་ཡིན་ཙང་
 མངལ་ཁ་ཞུ་བར་བེངས་གཉིས་གསུམ་བཅར་ཆུ་བྱུང་བ་དེའི་དགོང་དོ་མྱོད་
 འཁོར་ཕག་གི་དུས་སུ་ཡབ་བདག་ཆེན་དག་དབང་ཀུན་དགའ་ལྷན་གྱུ་བ་རིན་
 པོ་ཆེས་གཏོར་མ་བསྐྱོན་གནང་མང་། ད་ལྟའི་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཨ་
 ཁུ་ལགས་བདག་ཆེན་སྐྱ་གཞིན་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་ཞུ་བ་དེ་ས་སྐྱའི་བདག་
 ཆེན་གྱི་ཁྲིར་མ་ཕེབས་གྱི་བར་དགེ་འདུན་པ་དགུས་མ་ཇི་བཞིན་བསྐྱབ་པ་སྒྲོ་བ་
 གཉེར་དང་། ལས་རུང་། བསྟེན་པ་སོགས་ཆ་ཆང་སྐྱེལ་བ་གནང་དགོས་
 པ་ལས་རང་གར་བདག་ཆེན་གྱི་ཁྲིར་སྐབས་བདེར་ཕེབས་མི་ཆོག་པར་ལྷགས་
 བསྟེན་ལོ་གཅིག་དང་ཟླ་བ་དྲུག་སྐྱེལ་དགོས་པའི་ཐོག་ས་སྐྱའི་དུས་མཚོན་ཡོངས་
 སུ་ཇོགས་པའི་ཆོགས་དབུར་སྒྲོ་བ་དཔོན་གནང་དགོས། དུས་མཚོན་དང་བསྟེན་

པ་སྤྱིང་སྤྱིའི་རྣམ་གྲངས་ཁ་སྤྱིང་དང་བཅས་པ་འགྲོ་ངེས་དང་། དབང་ལུང་
 རྗེས་གནང་ཞུ་སྟེ་མཐའ་དག་སྟེ་མ་སྐྱབ་དཔུང་རྒྱར་བཞུགས་སྐྱུ་དང་གཏོར་
 མ་བསྐྱོན་སྐབས་དོར་སྟེ་བཀོད་དགོས་གཤིས་སྐབས་སོ་སོར་བསྟན་མཆོམས་
 ལ་བཞུགས་དགོས། དེ་གྲུབ་མ་ཐག་དུ་དོ་རྩུར་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་མཆོད་འཕྲུགས་
 ཏེ་སྟོབ་དཔོན་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་རྩལ་ཆོན་སྐྱགས་གནང་སྐབས་རྩལ་ཆོན་གྱི་
 རྟེན་མེ་ཏོག་འབྲུངས་པ་སོགས་ངོ་མཆར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལྟར་བ་རེད།
 མེ་ཏོག་འབྲུངས་སའི་རྩལ་ཆོན་རྣམས་ནི་ཐུ་མ་སྐབ་པོ་ཞིག་མ་གཏོགས་མེད་
 པ་དང་། རྩུར་མེ་ཏོག་སྐྱེ་དངོས་རིགས་ལ་ཁུ་དང་། རྟོད་གཤེར་གྱི་མཐུན་
 རྟེན་མ་འཛོམས་ཆེ་མེ་ཏོག་འབྲུངས་མི་སྲིད་ཁར་རྩལ་ཆོན་སྐྱགས་པའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དེ་མཐོ་དམའ་མེད་པར་འཁོད་སྟེ་མས་ཡིན་ཀྱང་མེ་ཏོག་མཆོན་ཅམ་གྱི་
 བལ་པ་དེ་འདྲ་མིན་པར་རྩལ་ཆོན་རང་གི་རྟེན་མེ་ཏོག་འབྱར་མའི་རྒྱང་ཁྲད་
 དང་རྣམ་པ་གསལ་ཐག་ཆོད་འབྲུངས་པ་ཀྱན་གྱི་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྱུར། སྐབས་
 དེ་དུས་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ན་ཏེ་ཅང་སྟེན་པོ་མིན་རུང་བཞུན་སྲིད་བདེ་
 བོན་དམག་བསྐྱོག་དག་པོའི་སྐྱེ་རིམ་སྔ་རྗེས་གནང་དགོས་ལྟར་སྐབས་སྐྱེ་ཆེ་
 ཡུན་རིང་བཟན་མ་ཐུབ་པ་འདི་དག་རང་གིས་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་གྱི་གནས་
 རྒྱུ་ཡིན། ངས་དྲུང་ཡིག་གི་མིང་ཁྲུང་དང་མཉམ་དུ་གསེལ་དཔོན་གཅིག་
 ཡོད་པ་ངོས་གཉིས་ནས་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡབ་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་རྒྱུན་རིང་
 ཞུ་བའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་ཅིང་། སྐྱའི་དཔུང་རྒྱར་བཞུགས་སྐབས་ཀྱང་ང་གཉིས་
 མ་གཏོགས་གཞན་དག་དཔུང་འོག་ཞབས་ཞུར་འཛིག་གནང་མཇུག་མེད། ས་
 སྐྱའི་བདག་ཁྱི་སྐྱེ་ཐོག་སོ་སོས་གྲུབ་དགས་ངོ་མཆར་ཅན་བཞུན་པ་གཞན་གྱི་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་གོང་དུ་ཞུས་པ་དེས་བདག་ཆེན་ཁྱི་སྐྱེ་ལ་

གྱི་མཚན་གནས་ཅམ་ལས་བདག་ཆེན་ངོ་མའི་མཚན་བཞེས་གནང་མེད་ཀྱང་
 ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་མཇུང་འཕྲིན་གྲུབ་ཏུགས་དེ་ལྟ་བུ་གསལ་བཞེས་བསྟེན་པ་ཆད་
 ལུན་གནང་བའི་རྗེས་འབྲས་དང་། སྤྱིར་ས་སྤྱིའི་གདུང་བརྒྱད་རིམ་ཅན་གྱིས་
 དཔལ་ཆེན་ཕུར་པའི་ཉམས་བཞེས་དང་གྲུབ་ཏུགས་མ་བཞེས་པ་མེད། ས་སྤྱིའི་
 སྤྱབས་མགོན་བདག་ཆེན་གྱི་གདུང་སྤྱི་ཆང་མས་ཕུར་པའི་སྤྱབ་པ་རིགས་
 འཛིན་གདུང་སྤྱབ་ཀྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་བཞུར་ཆགས་སུ་བསྐྱུངས་ཏེ་གྲུབ་
 ཏུགས་བཞེས་གྱི་ཡོད། ད་ལྟའི་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཐོག་འདིས་ཀྱང་ལྟ་
 སར་གཞུང་གི་ཞབས་རིམ་དུ་ཕྱེབས་སྐབས་བདག་མོ་སྤྱི་བགྲེས་དང་ལུན་དུ་
 བསམ་ལས་སུ་གནས་བསྐྱོར་ལ་ཕྱེབས་ཏེ་ཁྲ་བསམ་ཁྲལ་གྱི་གཉེར་བདག་ཀྱལ་
 སོ་བེ་ཏར་ཡིན་པ་དང་། ཁྲལ་དེར་དཔལ་ལུན་ལྟ་མའི་སྤྱི་ཐོག་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་
 ལ་སྤྱི་གསོལ་ལུ་བར་བཅར་ནས་དེ་གོང་ས་སྤྱིའི་གདུང་བརྒྱད་སྤྱི་ཐོང་གཅིག་
 སྤྱི་ན་ཆུང་དུར་དགོངས་པ་རྒྱུགས་པ་དེའི་ཡང་སྤྱིད་ཕྱེབས་ཡོད་མེད་ལུང་བཏག་
 ལུ་སྐབས་ད་ལྟའི་བདག་མོ་སྤྱི་བགྲེས་འདི་ལུན་ཀྱས་ཡོད་པར་ས་སྤྱིའི་གདུང་བརྒྱད་
 འབྲུང་ས་འབྲལ་མེད་བདག་མོ་འདི་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ལུང་གསལ་བར་ཕྱེབས་ཏེ་
 གང་ལྟར་དེ་དུས་རང་བཞིན་གཅིག་མིན་པའི་ངོས་འཛིན་གྱིས་བྱེད་རང་ཆོ་བཅོམ་
 མ་བྱེད། ངས་རྩལ་བཤད་པ་མིན། རྗེས་སུ་ཀྱ་གར་ནང་དུ་གཏང་རག་ལེན་རྒྱ་
 ཡོང་བའི་ཁས་ལེན་བྱས་ཆོག་ཅེས་གསུངས་སོང་། ལྟ་མའི་སྤྱི་ཐོག་དེ་ནི་ལྟར་སྤང་
 དུ་ཐ་མལ་པ་ལྟ་བུའི་ཨ་ཕྱི་ཀན་མོ་ཐེབས་ཆག་ཅིག་འདུག་ཁར་ལྟ་ཆས་ནམས་ཀྱང་
 གཙུག་ཏྲོར་ཅོག་ཅོག་ཀྱས་སྤྱིས་ཆེར་མེད་པ་རུས་ཀྱན་གྱི་མཚོན་བྱེད་དུ་སྤྱད་པ་
 བཏང་ནས་བཅོས་པ་ཞིག་འདུག་པ་བསམ་སྒྲིབ་གཏོང་སྐབས་འདི་དངོས་གནས་
 ཡེ་གེས་འདྲོང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲལ་པ་ཞིག་རེད་སྟེ་ལྟ་པ་བྱུང་། སྤྱི་ལུ་བཞུར་

སྒྲུང་ས་ཡག་པོ་མ་བྱུང་བའི་སྐོར་ལ་བཀའ་བཀྲོན་ཡང་གནང་སོང་། དེ་རྗེས་སྐུ་
ཁོག་དེར་པེ་དྲར་ཡིན་ཞེས་ལྟ་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ཕེབས་སྐུ་འདུག གང་སྐར་ཨ་
ཐུ་མོ་བོ་གཅིག་གི་ཁ་ནས་ལུང་བརྟན་བྱངས་དག་གསུང་བརྗོད་ཐོན་པོ་དེ་སྐར་བཤད་
ཐུབ་པ་ནི་ཁོག་དུ་ལྟ་ཡེ་ཤེས་པ་ཞིག་ཞུགས་མེད་ཆོ་ལུང་ཆོག་དེ་སྐར་ཨ་ཐུས་བཤད་
ཐུབ་དཀའ་བར་སེམས། ལུང་བརྟན་གནང་ཡུལ་དེར་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་
ཁང་གི་གད་པ་མི་ནན་ལ་ཙམ་འདུག་པ་ཁོང་ཆོས་ཐུག་འཆའ་ནས་རྩལ་ནག་གིས་
ཞལ་བའི་མཐུལ་དུ་ལག་པའི་རྗེས་ཤུལ་གསལ་འགྲོ་བའི་ཞེད་སྐར་གང་ཆེ་བྱེད་འདུག

ཅེ་གདོང་ནས་ལྟ་སར་ཕེབས་སྐབས་འབྲུང་སྐུ་ཡོད་པ་སྟོ་གནས་ནས་
འཁོར་ཏེ་ཅེ་གདོང་གཞིས་ཀར་ཡང་སྲིད་སྐུ་བརྟམས་དུས་ང་རང་ལྟ་སར་ཡོད་
ཀྱང་ཅེ་གདོང་ཞོལ་གྱི་མི་ཆོས་བརྗོད་གསལ། ཞོགས་པ་ཚུད་ ། ཙམ་ལ་
ནམ་མཁར་འཇའ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་མཆར་པོ་ཞིག་ཤར་བ་རིམ་གྱིས་རྗེ་ཆུང་
དུ་ཕྱིན་པ་རབ་གསལ་བྲམ་དུག་ཅན་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ཐིམ་པ་སོགས་ཀྱི་དྲགས་
མཆན་དཔལ་ས་སྐྱའི་གདུང་སྲས་གཞན་དང་སྐུ་མཆུངས་བྱུང་ཤག དེ་དུས་
འབྲོག་པར་འབྲེ་བརྒྱ་ནས་མི་ཉུང་བའི་འོ་མ་བྱེར་ཤོག་གསུངས་པའི་གཞིས་ཡུལ་
ནས་བད་བཏང་ཚུལ་ལན་འབྲར་གཅིག་སྐབས་ཀྱང་གཞིས་སྡོད་ང་ཆོ་ཡིན་
སྐབས་གཞིས་ཀ་ནས་ལན་བཏང་བ་བྱུང་མི་འདུག ཞོགས་པ་དེར་འབྲོག་མི་
ཐུ་པ་དཀར་པོ་གསར་པ་གྲོན་པ་ཞིག་འབྱོར་ནས་འབྲེ་བརྒྱའི་འོ་མས་མི་ཆད་
སྟོང་ཐུག་གི་འོ་མ་ཐིན་གྲབས་བྱས་སོང་ཞེས་ཅེ་གདོང་གི་ཐུ་ལ་ཡོད་པའི་གནག་
ཐུགས་རུ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འོ་མ་ཡོད་ཅེས་ཐུལ། འབྲོག་པ་དེ་ཆོས་
ནི་ཐུལ་སྐུ་མ་བྱུང་། མར་གཞིས་ཀ་ཤོད་ལ་སྐད་ཆ་བྲིས་ཀྱང་ངས་འོ་མ་བྱེར་
ཤོག་ཟེར་སྐུ་མ་བྱུང་བས་ཐ་བྱང་ཅེ་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་མིན་ནམ་ཞུ་དུས་ཅེ་

ཐོག་ནས་གསུངས་མིན་གང་ལྟར་འོ་མ་ནི་བྲ་བྲང་དུ་བཞེས་ཆ་གནང་བྱུང་སྟེ་
 འབྲོག་མི་ཁོ་ལ་སྐབས་མགོན་ཆང་ནས་གསོལ་རས་བྱ་ནི་མ་པར་གནང་སྟེ་ཕྱིར་
 ལོག་བཏང་བེན་པ་རེད། ཞིགས་པ་འོ་མ་ལུལ་མི་འབྲོག་པ་དེ་དངོས་སུ་ཐུག་
 མེད་ཀྱང་སྒྲིལ་མ་པོ་བྲང་ཁོངས་ས་སྐུའི་ལྟ་བྱིས་ཆེན་མོ་བགྲས་སོང་ཞིག་ཡོད་
 པར་དེའི་སྐོར་ལོ་རྒྱུས་རི་མོར་འབྲི་རུ་འདུག་གནང་མཛད་ཆོད་གང་ལྟར་ལྟ་
 བྲིས་ཁོང་པར་བྱ་ལོན་ཆང་མ་ཆག་ཡང་གསོལ་རས་གནང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཁྱད་
 མཆར་དེ་འདྲ་ཡང་བྱུང་སོང་། གདུང་སྤྱི་དེ་དགོན་པར་ཐོག་མར་གདན་
 འདྲན་བྱ་སྐབས་ཀྱང་གྲུ་ཆང་གིས་མེར་སློང་ཕེབས་བསུ་དང་དོད་གཟབ་གཟེངས་
 གནང་སྟེ་དེ་དུས་ཕལ་ཆེར་ཟླ་བ་ལྷ་པ་དུག་པའི་ནང་ཡིན་འདུག་ཀྱང་གངས་
 ལྷ་བུའི་མེ་ཏོག་གི་ཆར་པ་སྐྱེ་སྟེ་བྲེ་བྲེ་བ་བབས་པ་གང་ཞིག་ལ་སྐྱབ་ཆལ་དང་།
 ར་། དུང་ཆེན་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ཆོན་པ་མི་ཆགས་པའི་སྐྱེ་བྲེ་བྲེ་བ་དེ་ནི་མེ་ཏོག་
 གི་ཆར་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག གཡས་གཡོན་ནས་འཇའ་དང་ན་བུན་
 གྱི་བཟོ་ལྷ་བུའི་ཉམས་སྤང་གི་མཛད་པ་འཕྲུན་ལས་དེ་ཆོ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་
 ཚུལ་བདེན་ཐུབ་ང་རང་གིས་བྲན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། ཡུན་ཆོགས་པོ་བྲང་
 གི་ལ་སྐབས་མགོན་བདག་ཆེན་གྱི་ཡབ་དེ་སྟོད་ཀྱི་གནམ་མཆོར་གཞུང་གི་མཆོ་
 རྩས་འབུལ་རྒྱ་དང་། སྐབས་དེར་མཆོད་རྟེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཉམས་གསོ་
 ཡང་མཛད་དགོས་ཡོད་སྟེ་སྐབས་རབ་དུ་གནས་པའི་ཕྱག་གནས་གནང་། ཡུང་
 པ་དེའི་ཐུ་ཐག་རིང་པོ་ནས་མི་དང་ཁལ་མའི་ཐོག་བཀལ་ཏེ་འོར་འདྲན་བྱ་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད་པ་བདག་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་རི་རྒྱུང་རྒྱུང་དེའི་ཐེབས་སུ་ཆིབས་བསྐྱར་གནང་
 སྐབས་ཁལ་འདོན་གྱུབ་རྩེས་མི་པ་ཆོ་རྒྱུ་འཆོལ་བར་འགྲོ་གི་ཡོད་དམ་ཞེས་བཀའ་
 ཅད་གནང་སྐབས་ཡུང་པའི་ཐག་ཉེ་སར་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད་ཞུས་པས། འདི་ཁྱལ་

དུ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱི་རེད། དེ་མིན་དེ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ལས་ཀྱི་དགོས་བྱུང་ན་ཁག་
 པོ་བྱེད་རྒྱུར་ཕ་གི་འི་མཆོམས་གཡས་གཡོན་གྱི་ས་ཆ་གཞུང་ཆོན་ཡོད་བསྐྱེད་
 པ་གཅིག་ལ་ཁོང་གིས་ཐུག་ནས་དང་དར་སྤྱོད་བཅུགས་གནང་མཛད་ས་དེ་རང་
 ཉན་ཆུ་གསར་དུ་ཐོན་ཏེ་ཁྲུལ་དེའི་ཡུལ་མིར་སྒྲིམ་གདུང་སེལ་བར་ཕན་ཐོགས་
 གང་མིན་བྱུང་བ་མ་ཟད་སྒྲོལ་མ་པོ་བྱང་གི་སྐྱེ་ཐོག་དེ་འང་ཅེ་གདོང་དུ་སྐྱེ་
 བརྒྱམས་པའི་ལོ་དེར་ལུང་པར་སྒྲོན་ཐོག་ཀྱང་སྤར་གན་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སུ་
 བྱུང་མ་ཆུང་བ་ཏེ་ཅང་ཡག་པོ་བྱུང་སྟེ་དུས་རྒྱུན་ཡོང་འབབ་སྐོར་མི་སྟོང་ཕྱག་
 ལས་མེད་ན་དེ་ལོར་སྐོར་མི་ཉིས་སྟོང་ཐམ་པ་ཅོམ་གྱི་སྒྲོན་ཐོག་ལྟུང་འཕར་བྱུང་
 བ་རེད། དེ་ནས་ས་སྐྱའི་མཆུལ་སྟེང་དུ་ཡང་བསྐྱར་ཐངས་གཅིག་ཆེབས་བསྐྱར་
 གནང་སོང་། ལོ་དེར་ས་སྐྱ་ལུང་པའི་ཁོར་ཡུག་གི་གྲོང་གསེབ་ཁོང་པ་ན་མས་
 ལོ་ལྷགས་འབྲུ་འབབ་འབེལ་སྤྱུག་གི་སྒྲོན་ནས་བསྐྱེད་བྱུང་བ་རེད། སྤྱིར་བདག་
 ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ས་སྐྱའི་ཡས་མས་ས་གནས་རྫོང་གཞིས་གང་དུ་ཆེབས་བསྐྱར་
 ཞབས་སོར་འཁོད་ཀྱང་ལུང་པ་དེར་སྒྲོན་ཐོག་ལོ་ལྷགས་གཞན་དང་མི་འབྲུ་བ་
 ཡོང་མུས་ལྟར་ཡུལ་མི་ཆོས་ཀྱང་ད་ལོའི་སྒྲོན་ཐོག་བཅོལ་མ་རེད་ཅེས་ལོ་ལྷགས་
 ཡོང་གཤམ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ཡིད་ཆེས་སྒྲོས་འགེལ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་རེད། ས་
 སྐྱར་ ༡༧༥༧ དུས་ཆོད་ལོག་པའི་སྐབས་དེར་དམིགས་བསལ་སྐྱེ་ན་མ་ཏེ་
 ཅང་རྒྱས་པོ་ཡུལ་མི་ཕལ་མི་ཆེའི་འཆོ་ཐབས་གནས་སྤངས་ཐུག་པོ་ཆགས་བསྐྱེད་
 ཡོད། ད་ལྟའི་འསྐྱབས་མགོན་བདག་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་
 ཅམ་བཞེས་སྐབས་ས་སྐྱར་ཡུར་སྐྱབ་གནང་སྟེ་སྤྲུལ་གཙོ་པོ་འཇམ་དབྱངས་
 མཁྱིན་བཅེ་རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་གདན་འུག་གནང་ནས་དཔལ་ཆེན་ཡུར་
 པ་དང་། སྤྱན་རྟེན་བཀའ་དབང་གནང་དུས་ཡུར་པའི་དབང་ལུང་དང་རྗེས་

གནང་སོགས་ཀྱི་ཕྱག་ལེན་མཐའ་དག་ལུ་བ་གནང་། ཡུར་པའི་བཀའ་དབང་གནང་ཕྱིར་སྐྱེ་བརྟན་མང་དག་གསར་བཞེངས་གནང་དགོས་ལྟར་ཡུར་པའི་སྣ་ཆོགས་བརྟན་ཅུ་གྲ་གངས་ཤིག་གསར་བཞེངས་དང་། སྐྱེ་མཆོམས་དཔུང་རྒྱ་ལའང་བཞུགས་རྒྱུན་རིང་ཐུང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་སྐབས་རེ་ཟླ་མཆོམས་རེའི་རྗེས་སུ་དབང་བསྐྱར་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག བདག་ཆེན་འདི་དགུང་ལོ་བརྟན་ལས་ཐེབས་མེད་རུང་ཡུར་པའི་བརྟན་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱག་ཐོ་འབུལ་རྒྱ་སོགས་དབུ་མ་འཛོད་ཀྱིས་ཕྱག་ལེན་གོ་རིམ་ཆ་ཙམ་མི་འབྲུག་པའི་ཐོག་མཁྱེན་བརྟེ་སྐྱེ་གོང་མར་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཚུལ་མཐུན་དང་བ་འདྲེན་པ་ལྟ་གནང་སོགས་ནི་དམ་པའི་རང་རྟགས་གསལ་བའི་མངའ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ་མཆར་ཙན་རང་གི་དངོས་མཐོང་དངོས་མངའ་གི་བྱུང་རིམ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་སྒྲིས་པའི་དེ་མིན་གྲུབ་རྟགས་བཞེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དམིགས་བསལ་ལྟ་རྒྱ་མེད།

ས་སྐྱའི་སྐྱེ་བརྟན་སྐས་དང་སྐས་མོ་འབྲུངས་རིགས་ཁོངས་ནས་སྐས་འབྲུངས་ཆེ་གདུང་འཛིན་དང་། སྐས་མོ་འབྲུངས་ཆེ་ཕལ་ཆེ་བ་རྗེ་བརྟན་མར་ཆོས་ཞུགས་གནང་ཞིང་། རྗེ་བརྟན་མ་རེ་བྱང་ཁྲུང་ས་བསྐྱོན་པའང་བྱུང་ཡོད། རྗེ་བརྟན་མ་སངས་རྒྱས་དབང་མོ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་ནམ་ག་གོ་མོ་ཞིག་ལ་ཡི་དམ་གྱིས་ཞལ་གཟིགས་ཀྱང་ལན་མང་བྱུང་ཡོད། ཡང་རྗེ་བརྟན་མ་རྟ་མགིན་དབང་མོ་ལྟ་བུ་ས་སྐྱེ་བདག་ཆེན་དྲག་ཤལ་འཕྱིན་ལས་རིན་ཆེན་གྱི་སྐྱེ་མཆོད་ཅིག་བྱུང་འདུག་པ་དེར་མཁའ་སྤྱོད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་སྐབས་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདུད་རྩི་དྲག་ཏུ་འཁོལ་བའི་བསེར་སྒྲ་ཐག་རིང་པོའི་བར་གོ་བ་དང་། བདུད་རྩིའི་དབུས་ནས་མཁའ་སྤྱོད་མའི་སྐྱེ་འབྱུར་ཐོན་གྱི་རང་ཕྱོན་འབྲུངས་པ་ཞལ་མངའ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་འདུག དེ་ནས་རྗེ་བརྟན་

མ་བསྟན་པའི་ནི་མ་ལུ་བདེ་བྱང་བརྒྱད་གནམ་རུ་ཕྱོགས་སུ་ཕེབས་དུས་བྱང་
 གནམ་རུའི་སྒྲོད་ཕྱོགས་ནས་ངག་པ་རྒྱགས་པས་དེའི་གདོང་ལེན་ཆེད་མཐུ་སྐྱབ་
 ལས་སྒྱུར་གནང་ལུགས་ཨ་པོ་དྲེར་པ་རྒན་རབས་ཆོའི་ངག་འགྲོས་སུ་དེ་ལྟར་
 བྱང་སྒྲོར་ཤོད་རྒྱུན་ཡོང་། ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་མ་འགའ་ཞིག་རྗེས་སུ་བྱང་ས་
 བསྐྱེན་པའང་ཡོང་གི་འདུག དེར་སྤྲས་སྒྲོས་བྱང་ཆེ་ཨ་ཤ་རྒྱམས་རྩ་བའི་དཔལ་
 ས་སྐྱའི་རིགས་བརྒྱད་འབྲུལ་མེད་དུ་བརྩི་བ་ལས་སྐྱ་བརྒྱད་དེ་དག་གི་བརྒྱད་
 ཅམ་མ་གཏོགས་སྐྱ་རུས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་མ་སོང་གཤིས་དམིགས་བསལ་གདུང་
 འཛིན་གྱི་ཁོངས་སུ་ཅིས་སྒྲོལ་མེད། སྒྲོན་ཆད་ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་མ་མང་ཆེ་
 བ་སྐྱ་ཆོས་ཉམས་བཞེས་ཁོ་ནར་གཞིལ་དེ་སྐྱ་ཆེ་ཐ་འཁྱོལ་གནང་མཁན་གཞན་གྱིས་
 བྱང་འདུག

- ༡ ལོ་རྒྱུས་གསུང་མི། བཀའ་བྱར་ཁྱེ་གཞིངས་ཆེ་དབང་ན་མགྱིན།
- ༢ ཇི་བ་ལུ་མི། རྒྱ་མཆོ་ཆེ་རིང་དང་། ཀེ་རི་སྤྱལ་སྐྱ་སྒོ་བཟང་
 བསྟན་འཛིན། དབང་འདུད་ཆེ་རིང་།
- ༣ ཡིག་འབེབས་གནང་མི། སྒོ་བཟང་གྲུ་སྤྱི།

དཔལ་འབྱོར་བྱུང་བུར་དགེ་སྦྲང་སྒོ་བཟང་དོན་

ཡུན་ལགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆེད་ལོ་རྒྱུས།

༥ གུས་པའི་སྐྱེ་མིང་ཅེ་ཕུག་ནང་ཇོ་ལགས་འཆི་མེད་མགོན་པོ་དང་། སྤེས་
སུ་ནན་ཆོས་རབ་བྱུང་བསྐྱབས་པའི་ཆོས་མིང་དགེ་སྦྲང་སྒོ་བཟང་དོན་ཡུན་
(༡༧༡༣-༢༠༠༡) གྱི་སྐྱེས་ཡུལ་ལྷ་ཡུན་ཡ་རྒྱལ་ས་ནས་བརྩིས་པའི་རྩལ་ཕྱོགས་
ན་པའི་ཞག་ཚུགས་ཕྱེད་གསུམ་མཁ་ས་ཆོགས་མེལ་ལེ་ ༣༥ ལྷག་ཙམ་ཡོད་
ཆོད། སྤེའི་ཁལ་ཁྲིམས་བདག་པོ་སྤེ་མོ་སྦྲོན་མཁར་ཇོང་འོག་དང་། ནང་གསེས་
ཁལ་བདག་པོ་དང་གྱི་ཐོག་མའི་ཡིག་འོ་སྤེ་ལ་གཏོང་མཛད་པའི་ཆོས་སྦྲོན་ཆེན་པོ་ཐོན་
མི་སམ་རྩོ་ཏའི་པོ་བྲང་ཐོན་གཞིས་ཀ་བསམ་བྱལ་མཐོང་སྦྲོན་ཞེས་པ་ཆགས་
སའི་ལུང་པ་དེའི་ཤར་ངོས་སུ་མི་ཆང་ཐེམ་དུད་དུག་ཅུ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཐོན་མདའ་
ཞེས་པའི་ནང་གསེས་ཕྱན་གྱི་སྐྱེས་ཁང་གོང་མིང་ལ་ཐོན་མདའ་སྦྲོན་གོང་དང་།
སོ་ནམ་ཞིང་ལས་ལ་བརྟན་པའི་བྱིམ་ཆང་སྦྱིད་རྒྱལ་འབྲིང་པོ་ཞིག་ཡིན། སྤེ་རབས་
ཆོས་རྒྱལ་སྦྲང་བཙན་སྐམ་པའི་སྐྱེ་དུས་ནས་ད་བར་བོད་གཞུང་དགའ་ཡུན་པོ་
བྲང་པ་ཆེན་པོའི་མདུན་ན་འདོན། སྤེ་དཔོན་མི་དྲག་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་གྲགས་
པའི་ནང་ཆེན་སྤེ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཐོན་པ་བ། ལྷ་སར་གཞིས་ཤག་སྤེ་བྲང་རྩིང་པ་
ཞེས་ཡོངས་གྲགས་སུ་འབོད་པ་དེའི་མི་སེར་དྲག་ཆེན་པ་ཞེས་པའི་ཁོངས་གཏོགས་
ཞིག་ཡིན། ངའི་ཡ་དང་ཨ་ཁུ་སྤེར་ཐོན་པའི་ཕུག་མཛོད་སྤེད་ཞི་འབྱོར་རྒྱུས་ཀྱི་
བར་མི་རབས་ལྡེའི་རིང་སྤེ་དཔོན་ཐོན་པ་བའི་ཕུག་མཛོད་ཕྱེད་ཚུང་ཞིང་།

ཐོན་མདའ་ཞེས་པའི་ཡུལ་ལུང་དེ་བཞིན་རི་རྒྱུང་ཚུ་གིང་གསུམ་
 འཛམས་པ། ལུང་པ་ཁ་ལྟོ་ལྟ། ལྷར་ག་དང་། ཀྱ་ཤ། ཁམ་བུ། སེའུ་འབུ་
 སོགས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་གིང་སྤྲས་ཁེངས་པ། ཐོན་ལུང་པའི་རྒྱུ་རི་གིན་དུ་
 མཐོ་ཞིང་དེའི་སྐྱེད་པར་དགེ་ཡུགས་པའི་བཙུན་དགོན་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་སྤྱིང་
 ཞེས་པར་བཙུན་མ་ཞལ་གངས་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་སྟོར་ཡོད། ཅ་བའི་ཆོས་སྟོན་
 ཆེན་པོ་ཐོན་མི་སམ་གྱི་ཁྱེད་པོ་བྱང་དེ་དག་ཐོག་བཅུགས་ལྟ་ཅན་གསེར་བཟངས་
 གྱི་གཞིར་དང་། རྒྱལ་མཆན། སྟོན་རྒྱུ། སྟོན་བད་སོགས་སོ་བྱང་གི་མཛེས་
 ཆོས་དགེ་མཆན་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཆང་ཞིང་། ཕྱོགས་བཞིར་དགའ་ཆལ་
 སྤྱིང་ག་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ཆོའི་ནང་ཐོན་པ་ངོ་འབངས་སྟོ་སྤྱིད་གཏོང་སའི་མདའ་
 ར་དང་། ཆ་གཞིངས། འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་གིང་སྤྲ་ཅམ་དུ་མ་བཟང་སྤྱར་པ་དགར་
 བག་དང་། རྩུང་མ། རྩུང་སྤྱ། རྩེ་ཡག་ བྱག་པ་པོ་བྱག་མོ་བྱག་སོགས་
 གིང་རིགས་འདྲ་མིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བ། གཙང་ཕྱོགས་ནས་རྒྱགས་པའི་
 རྒྱུ་པོ་ཆེན་པོ་ལུང་པའི་རྩྭ་ངོས་ཞིང་ཁ་རྩྭ་གས་མཆོམས་ས་བབས་དམའ་ས་ནས་
 དལ་གྱིས་རྒྱུ་བ། རྩྭ་ཕྱོགས་མདུན་རི་དབུས་ཀྱི་རྩྭ་མོ་མཁའ་རེག་ཅེས་པ་བཞུན་
 མ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆེན་བྱང་བཙུན་མའི་གནས་རི་དང་། མཁའ་རེག་གཡས་
 བསྐར་ཞེས་གནས་མཇལ་བསྐར་བ་བྱས་ཆོག་ནས་བཟང་ཅ་རི་དང་བྱང་མེད་ཕན་
 ཡོན་འགྱུར་བྱང་མཉམ་པ་སོགས་འཇམ་དབྱངས་ཐོན་མའི་སྤྲས་ལུང་དུ་གསུམ་
 པའི་ཐོན་མདའི་ཡུལ་ལུང་དེ་བཞིན་དགེ་མཆན་ཏུ་ཅང་ཆེན་པོར་བཅིས་ཡོང་།

ངའི་སྤྱིས་ཡུལ་སྟེ་མོ་སྟོན་མཁར་རྩྭ་འོག་ཐོན་མདའ་སྤྲ་གོང་དུ་
 བ་མིང་ཕུན་ཚོགས་དངོས་གྲུབ་དང་། མ་མིང་དབྱངས་ཅན་རྩྭ་མོ་གཉིས་ཀྱི་
 རིགས་རྒྱག་དུ་རབ་བྱང་ ༡༥ རྒྱ་སྤང་ ༡༧༡༩ ལོར་སྤྱིས། རང་ལོ་བདུན་

ཡགོང་ས་ཆེན་པོས་ང་ཆོ་མི་དྲུག་པོད་ཡིག་ཡིག་ཆད་བཞེས་ཏེ་སྒྲད་ཡིག་
 རུས་གཞུང་རུས་སྤུས་དག་ཡོང་ཆེད་སྒྲུ་སྒྲེར་ནང་མ་ཁང་ངམ། སྐབས་དེར་
 ཕྱག་མཛོད་ཁང་ཡང་ཁྱུ་འདུག་པར་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་ཡིག་ཕྱག་བྲིས་
 རོ་མའི་ཞབས་ཁྱུ་རྒྱ་རྩེ་རྒྱུང་ཐུབ་བསྟན་བཤད་སྒྲུབ་ལགས་ཁྱུ་བ་ཁོང་བཀའ་
 ཡིག་ཞབས་ཁྱུ་འོ་ཁོར་རྩོགས་སུ་སྐབས་དེར་ང་ཆོ་དེ་ཕྱག་སྟེ་མོ་བ་དྲུག་དང་།
 རྒྱལ་རྩེ་བ་བཞི། ཨེ་པ་གཅིག་ རྩོ་ཁ་ནམ་སྤུས་སྒྲིང་པ་གཅིག་ དྲུགས་པོ་
 གྲང་མདུན་ནས་ཡིན་པ་གཅིག་བཅས་དེ་ཕྱག་བཙུ་གསུམ་གྱི་པོད་ཡིག་དག་
 གན་དུ་བསྐོ་གཞག་སྒྲུལ་ཏེ་རང་ལོ་བཙུ་གསུམ་ལོ་འཕྲོས་དང་བཙུ་བཞི་འོ་རིང་
 པོད་ཡིག་ཡིག་གཟུགས་བསྐྱར་སྒྲིང་དང་། དག་ཡིག་སུམ་རྟགས་སོགས་རིག་
 གནས་ཀྱི་རྩ་བ་སྒྲོ་འཛིན། རྣམ་ཀུན་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་སྤྱན་
 བསལ་པོ་བྱང་ནས་ཞོར་སྒྲིང་བསྐལ་བཟང་པོ་བྱང་སོགས་སུ་ཉིན་ལྟར་སྤྲོད་
 ཚོད་ ༡༠ ཅམ་ལ་ཆེབས་བསྐྱར་གྱིས་དགོང་ཉི་ཚོད་ ༩/༧ ཅམ་ལ་སྤྱན་
 བསལ་པོ་བྱང་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་མུས་ལྟར་སྤྱན་སྒྲིང་ནས་ཞོར་
 སྒྲིང་དུ་གཟིམ་ཁྱི་རྒྱུང་བ་གཉིས་སྐམ་ནང་བཙུག་སྟེ་སྐལ་པར་འཁྱེར། དེ་ཕྱི་
 འཛེལ་མོ་ཡོད་པའི་སྤྱག་མའི་རྒྱུང་ཅོལ་གཉིས་ལག་པར་འཁྱེར་ཏེ་ཞོར་སྒྲིང་
 དུ་བཞགས་རྒྱུ་རིང་འཛེལ་མོ་ཡོད་པའི་རྒྱུང་ཅོལ་བསྐལ་བཟང་པོ་བྱང་གི་
 གཟིམ་རྒྱུང་ཕྱག་དཔེ་ཁང་གི་ཞལ་ཁྲ་ཤར་རྒྱབ་གཉིས་ཀྱི་ངོས་སུ་བཀའ་ལ། གཟིམ་
 ཁྱི་གཉིས་ཞལ་ཁྲ་རྒྱབ་གཟིགས་ཀྱི་མདུན་དུ་བཞག་ ཡང་དགོང་ཉི་མར་ཆེབས་
 བསྐྱར་ཐེབས་ཁར་དེ་དག་ཁྱུ་ལེན་དུ་བཅར་ཏེ་རང་འཇགས་སྤྱན་སྒྲིང་དུ་འཁྱེར་
 འབུལ་ཁྱུ་ ཕྱོགས་མཚུངས་དུས་རྒྱུན་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་པོ་བྱང་གཡམ་
 གཡོན་དུ་ཤིང་སྤྲད་། མེ་ཏོག་སྤྲ་ཆོགས་འདེབས་འཇུགས་གནང་རྒྱུར་ཐུགས་

སྒྲིང་དགེ་སྒོར་རྩོམ་ཆེ་བཞེས་མཛད་སྐབས་ཕྱག་རོགས་ལྷ་སྒོ་སོགས་ཀྱི་ཞབས་
འདེགས་ནམས་ལྷ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

རང་ལོ་བཙུང་སྐབས་མཆོམས་ང་ཆོའི་དགེ་ཆན་ནང་མ་སྒྲིང་གི་ཕྱག་
བྲིས་བཀའ་ཡིག་ངོ་མའི་ཞབས་ལྷ་སྒྲིང་ཆེ་དུང་ཕྱབ་བསྟན་བཤད་སྐབས་མཆོག་
ནས་བཀའ་སམ་སྒྲིང་གི་བཀའ་ཡིག་ངོ་མ་གཙང་བྲིས་བྱུང་བསྟན་གྲུས་པས་
ཕྱག་སམ་ནང་གི་ཕྱག་བྲིས་སྒོག་སྒྲིང་བཀའ་ཡིག་ངོ་མ་སྒྲིང་ཆན་ལགས་ནས་
གཟིགས་ཞིབ་ལྷ་དག་གནང་བེན་མཆོམས་ཕྱག་སམ་སྒྲིང་གི་བེན་བྲིས་ནམས་
གྲུས་རང་ནས་མ་དེབ་སྒྲིང་བཤུ་འབྲི་སོགས་ལྷས་ཏེ་རང་ལོ་བཙུང་གསུམ་ནས་
ཉི་ཤུ་མ་སོན་བར་ལོ་བདུན་རིང་སྟུན་བསལ་གླིང་ཁར་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་
བཙུང་ཞབས་ལྷར་གཏན་སྡོད་ལྷས་མཐར་རང་ལོ་ཉི་ཤུ་སོན་པ་ཚུ་བྱ་ ༡༧༩༩
པོད་ཆེ་ ༡༠ ཆོས་ ༩༠ ཉིན་པོད་གཞུང་འབངས་ཆང་མའི་སྐུ་མཐུན་
བསོད་ནམས་ཀྱིས་མ་གྱུབ་པར་སྐུ་ཚོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་སྐུ་ཕྱིང་བཙུ་
གསུམ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བཞེས་ཏེ་རེ་ཞིག་པོད་
ཁམས་ཡོངས་ཀྱི་བསོད་ནམས་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཉི་མ་དགྲང་ནས་རྒྱབ། ང་ཆོ་སྐུ་
བཙུང་ཞབས་འབྱིང་པ་ནམས་ཀྱང་མགོན་སྐུ་བས་དཔུང་གཉིན་དང་བལ་ཏེ་
གཞུང་གནས་ནས་དབྱེ་ཕྱག་ཞབས་ལྷ་བ་ནམས་རང་རང་གི་དཔོན་ཁྲུངས་སོ་
སོར་ཁབ་གོང་གཟེར་བྱས་ཚུལ་ཕྱིར་ལོག་གཏོང་བ་གནང་བྱུང་།

རང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་སྒྲིང་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་བདག་དཔོན་ཁྲུངས་སྒྲིང་
དཔོན་ཐོན་པ་བར་སྐབས་དེའི་ཡས་དབང་བྲི་སྒྲིན་ཚོར་བྱ་དབང་ཚུལ་ནས་
གཡོག་པོར་གསོལ་རས་ལྷས་སྒྲིང་གིས་ཡས་དབང་བྲི་སྒྲིན་གྱི་མགོན་གཉིར་
དང་དུང་ཡིག་གཅིག་ཚུགས་བྱས་ཏེ་རང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞི་བར་སྐུར་གཡོག་

ཚུགས་དགོས་བྱུང་། རང་ལོ་ནི་ཤུ་ཙ་ལྔ་སྡེ་བས་སྐབས་ཡ་རྒྱལ་ཚབ་རྩ་སྤྱོད་
 སྤྱོད་ལྔ་པ་བྱུང་བ་ལྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བཟན་པའི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ཕྱག་
 ཏགས་དགོངས་དོན་སྐབས་དེར་ཨེ་པ་ཁང་གི་ཡིག་འབྲིང་མི་འགོ་ཉག་ཕྱར་བྱག་
 ཡོད་པར་བཏེན་ཕན་ཆོ་སྤྱོད་མའི་ཞབས་ཞུ་དཔྱེ་ཕྱག་ཡི་གེ་འབྲུ་ཚ་དང་།
 ཚུགས་བྱུང་སོགས་ཡིག་གཟུགས་ལེགས་པ་མི་དྲུག་ཨེ་ཁང་དཔེ་ཚུགས་ཡིག་
 འབྲི་ཆོའི་ཁོངས་ལས་སྟོན་དུ་གསོལ་རས་སྐྱལ་ཏེ་ཨེ་པའི་འགོ་འདྲམས་ཅེ་ཡིག་
 ཚང་ལས་ཁྲུངས་ནས་གནང་མུས་ལྟར་བོད་གཞུང་ཨེ་པ་ཁང་གི་ཡིག་འབྲིང་
 ཞབས་ཁོངས་ཞུས། དེ་རྗེས་གྲུས་རང་ཨེ་ཁང་ཡིག་འབྲིང་ཁོངས་མི་རང་
 འཇགས་ཀྱིས་རྩ་སྤྱོད་ཡ་རྒྱལ་ཐོག་སྐབས་ཡ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་ཚང་སྐག་
 གྲུ་མ་འཇམ་དཔལ་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ཞབས་སྤྱི་མགོན་གཉེར་དང་། ཕྱག་བྲིས་
 དགེ་ལེན་ཆབས་ཅིག་ཞུས།

རང་ལོ་ནི་ཤུ་ཙ་བདུན་ཐོག་རྩ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་ཡ་རྒྱལ་ཚབ་མངོན་ཁྲུང་
 དགོངས་ཞུ་གནང་སྟེ་བཀའ་གདམས་བཟན་པའི་རྒྱ་འགོ་གདན་ས་རྩ་སྤྱོད་དགེ་
 འཕེལ་སྤྱོད་དུ་ཕྱིར་ཕེབས་གནང་གསོས་རྩ་སྤྱོད་ཡ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་
 གླེང་ཡིག་ཚང་གི་དྲུང་ཆེ་ཞུས་ཏེ་རང་ལོ་སྤུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་བར་བྱང་རྩ་སྤྱོད་
 དུ་བཟང་། དེ་ནས་ཡ་སྐབས་རྗེ་ཡ་རྒྱལ་བྱར་རྩ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེར་གྲུས་ནས་
 རང་གི་སྤྱིས་ཡུལ་དང་། རྩ་སྤྱོད་ཆུང་བྱང་གི་ཆོས་གཞིས་སྟེ་མོ་བཀྲས་གཤོངས་
 གཞིས་ཀ་ཐག་ཉེ་འབྲེལ་མཆུངས་ལ་སོང་སྟེ་མོ་བཀྲས་གཤོངས་གཞིས་སྟོན་
 དུ་གཏོང་རོགས་གནང་ཞེས་གསོལ་བ་ནན་ཏན་དུ་བཏབ་སྟེ་རང་ལོ་སྤུམ་ཅུ་
 སོ་གསུམ་སྟེང་སྟེ་མོ་བཀྲས་གཤོངས་གཞིས་སྟོན་དུ་ཞུ་མོས་ལྟར་བསྐོ་གཞག་
 སྐྱལ་ཏེ་གཏོང་གནང་དོན་སོན་བཀྲིན་ཆེ་བྱུང་རུང་སྟོགས་དུས་ཆེན་ངན་རུ་

འཛིངས་ཀྱིས་རང་ལོ་སྐུམ་ཅུ་ལོ་ལྔ་ར་སྐྱབས་སྐྱབས་རྩ་སྐྱོང་ལ་སྐྱབས་མཆོག་
 ལ་རྒྱལ་བུར་དམ་པ་གཞུང་གནས་ནས་དབུ་ཉེས་ཅི་ཤར་ཆེན་ཚུག་ཏུ་བཅོན་
 བཅུག་དོད་མ་ནང་སྐྱོང་ལ་ཆེན་པོའི་ངང་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གཤེགས་
 དགོས་བྱུང་མཐར་རྩ་སྐྱོང་ཁྱ་བྱང་གི་མཆོད་གཞིས་སྟེ་མོ་བཀྲས་གཤོངས་གཞིས་
 ཀ་དང་རྩེ་བ་སྐྱར་དམག་པོགས་འབྲོང་རྫོང་གཉིས་མ་ལམ་གཞིས་ཁག་བྱག་དང་།
 བཀར་འབྲུ་འབྲུ་ཁལ་བཞི་བྲི་སྒྲིར། ཉ་མཛོའི་འབྲི་གལག་ར་ལུག་དང་བཅས་
 པའི་ཕྱི་སྟོན་ནང་བཅུད་འཛིན་དབང་ཆ་ང་མ་གཞུང་གནས་ནས་རྒྱལ་ཐོག་སྟག་
 བྲག་ཁྱ་བྱང་ལ་འབྲལ་སྒྲིར་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྐར་མི་སྲིད་པའི་གུས་
 པ་གཞིས་རྫོད་མི་གཉིས་བཟའ་ཆང་བྱད་མེད་དང་བཅས་པའང་སྟག་བྲག་ཁྱ་
 བྱང་ལ་སྐང་དང་མེ་དོག་ཆབས་སྒྲགས་ཅིས་འབྲལ་གནང་སྟེ་སྟག་བྲག་ཁྱ་བྱང་
 ནས་ལྷེ་འཆང་ངག་དབང་མོ་ལྷན་ཟེར་པའི་གཡོག་བྱུང་དུ་ནགས་ཤོད་འབྲི་རྩ་
 ནམ་རྒྱལ་སྐྱོང་ཁལ་དུ་འབྲིད་བཅང་གིས་གཡོག་པོའི་ཐ་ཆད་དཀའ་ངལ་ཚུ་
 གཉེར་ལྷར་མྱོང་དགོས་བྱུང་།

རང་ལོ་སྐུམ་ཅུ་ལོ་དུག་ལོན་སྐྱབས་སྟག་བྲག་ང་སག་ཁྱ་མའི་ཤག་ཆང་
 དང་སྐུན་བསལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་སྐྱོང་ཅི་དུང་མོ་བཟང་ལེ་ཤེས་ལགས་ལྷ་བར་
 ཏུ་འཕོད་ཕུག་འཆལ་དང་སྒྲགས་ལ་སྐྱབས་ཉེན་སྐལ་ཉེ་མགོ་འདྲེན་བཅོལ་ནས་
 མཐར་ཁེ་ཁང་ཡིག་འབྲི་རང་འཇགས་ཐོག་རང་ལོ་སྐུམ་ཅུ་ལོ་བདུན་ ༡༧༥༠
 ལོར་ཕོད་གཞུང་ཅི་ཕུག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ནང་གཟན་ཅི་ཕུག་ནང་ལྷ་ལི་ཞེས་པའི་
 གོ་གནས་ཅི་ཕུག་ལས་ཁུངས་ནས་འཆར་སྐལ་ལྷར་སྲིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་རིན་
 པོ་ཆེ་ངག་དབང་གསུང་རབ་མཐུ་སྟོབས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་ནས་ཕུག་
 ཉལས་སྐལ་ཐོན་གྱིས་གུས་རང་ཕོད་གཞུང་གི་ཞབས་ཁོངས་སུ་ཚུད་ཅོམ་བྱུང་།

༡༧༥༦ ལོར་ཅེ་ཕུག་ལས་ཁུངས་ནས་དྲུག་པ་པོ་ལྷ་གསོལ་རྫོང་གཞུང་
འཛིན་གནང་བའི་རྫོང་རྫོང་མི་འབྲོ་གཉིས་ལ་ཤོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་སྤྱོད་
བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོར་འཆར་ཕུལ་ཕུག་ཏུ་གསལ་དགོངས་དོན་གྱིས་པ་རང་ལོ་བཞི་
བཅུ་ཞེ་གཉིས་ལ་སྐབས་སྐབས་དྲུག་པ་པོ་ལྷ་གསོལ་རྫོང་རྫོང་དུ་བསྐྱོད་གཞག་
སྐུལ་ཏེ་ལྷ་གསོལ་ས་གནས་སུ་ཐོན་བསྐྱོད་ཀྱིས་ ༡༧༥༦ ནས་ ༡༧༥༩ ཟླ་
༡༠ བར་དྲུག་པ་པོ་ལྷ་གསོལ་རྫོང་གི་ལས་ཁུངས་ལུས།

༡༧༥༩ ཟླ་ ༡༠ ནས་གཉིས་ལྷན་ཅེ་རྫོང་དུ་ལྷོ་ཁ་དང་། ལྷོ་བྲག་སྐྱ་
དཀར་ཅེ། འོན་རྒྱལ་བཟང་གཞིས་དང་བསམ་ཡས་རྫོང་། དྲུག་པ་པོ་ལྷ་གསོལ་
དང་སྤང་རྫོང་སོགས་རྫོང་ཁག་ཉི་ལྔ་ཙམ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནན་གཙུ་མི་དྲག་ནམས་རང་
མོས་ཆོགས་འདུ་ཆོགས་ཏེ་རྫོང་ཁག་ཉི་ལྔ་ཙམ་བརྒྱུད་ནས་བརྟན་སྤང་དང་གྲངས་
དམག་སྐར་གྱི་མི་ཏེ་ཡོངས་ལ་དམག་རྒྱལ་དགོས་མཁོ་ཆ་ཆང་རང་གསོམས་
དབང་མེད་དུ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་སོང་ད་ཆ་རང་ཅག་ནམས་དཔུང་
དམག་དང་གྲངས་སྐུལ་རྫོང་བྱས་ཏེ་དཔུང་མཉམ་རུབ་གདུང་བྱགས་གཅིག་
སྒྲིལ་གྱིས་བརྟན་དགྲ་རྒྱ་དམར་གུང་ཁྲན་མཐར་བསྐྱོད་ལས་འགྲུལ་ནང་དངོས་
སུ་ཞུགས་རྒྱུར་གྲོས་འཆམས་ཏེ་དང་གྲངས་དམག་གི་སྒྲིག་འཇུགས་བཟོས་ནས་
རྫོང་སོ་སོའི་མངའ་ཁུལ་མི་སེར་ལ་བཅན་སྐུལ་མ་ཡིན་པར་ཁམས་ཁུལ་རྒྱ་
པོད་དམག་ཟིང་བྱུང་སྤངས་སོགས་དངོས་བྱུང་གནས་སྤངས་ནམས་གོ་བསྐྱོན་
སྒྲོབ་གསོ་འགྲེལ་བཤད་བྱས་ཏེ་རྫོང་ཁག་ཉི་ལྔ་ཙམ་བརྒྱུད་ནས་ཁྲིན་བརྩོམས་
དང་གྲངས་ཡུལ་དམག་རྫོང་ཕྱག་དགྲ་ལྷག་ཙམ་བྱུང་བའི་དག་ ༡༧༥༩ ཟླ་
༡༡ ནང་ཡར་ལྷུང་དུ་གནས་གཞི་བཅས་པའི་བརྟན་སྤང་དང་གྲངས་དམག་
སྐར་ཨ་མ་རྒྱ་བཞི་སྐར་དུག་དང་དམག་དཔུང་ཟླ་བསྒྲིལ་བཏང་ཞིང་།

༡༧༥༧ ལོར་བོད་ཀྱི་ཡ་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་ཀྱུ་དམར་ནས་གནས་སའི་དྲག་
 གོན་བྱས་ཏེ་རེ་ཞིག་ལྷ་ལྷན་ཡ་རྒྱལ་ཁབ་ཤོར་སྐབས་ཡར་ལྷུང་བཞུགས་སྐྱུང་
 དམག་སྐར་ཚུ་སྐང་དབུ་འཛིན་ནམས་ནས་ལྷོ་དྲགས་ཁྲལ་གྱི་རྫོང་ཁག་ནི་ཤུ་
 ཅུ་བརྒྱད་ནས་སྐར་ཡང་དམག་མི་ལྷ་ཁྲི་བསྐྱེ་སྐྱོང་ཤེད་དགོས་གསུངས་པར་
 ལག་ཆ་འཕུལ་མདའ་སོགས་ལྷེང་རེས་མེད་པར་མི་འཁོར་མང་པོས་ཅི་ཕན་
 ལུ་སྐབས་ཨ་རིས་གནས་ཐོག་ནས་གྱི་གྱར་མེ་མདའ་མེ་སྒྲིགས་འབུམ་ཐེར་
 གཡུག་སྒྲེལ་བྱ་ལུས་ཡིན་ལུགས་གསུངས་ཏེ་རྫོང་ཁག་ནི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་ནན་
 གཙེ་མི་དྲག་གོ་འཕེར་ག་སྐག་མི་གངས་ཆིག་སྐྱོང་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་ལྷན་འཛོམས་
 བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ནམས་ཚུ་སྐང་གཙེ་འཛིན་ནམ་པ་དང་། རང་གཞུང་ཞི་དྲག་
 སྤྱི་ཁྲབ་མཁན་ཚུང་དངོས་གཞི་བྱབ་བཞུགས་བསམ་མཆོག་དང་། ཅིས་དཔོན་
 ནམ་སྤྱིང་དཔལ་འཕྱོར་འཛིགས་མེད་ནམ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་བཀའ་འབྲེལ་ནན་
 གཙེ་མི་དྲག་ངོ་གཡོག་ཆིག་སྐྱོང་ལྷ་བརྒྱ་སྐྱོར་ཡོད་པ་ནམས་རེ་ཞིག་རྫོང་གཞིས་
 སོ་སོར་མང་ཆོགས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱོང་འགན་ཁུར་དུ་སྤྱིར་ལོག་གཏོང་གནང་གིས་གུས་
 པ་དྲགས་པོ་ལྷ་གསོལ་རྫོང་རྫོང་ཅེ་ཕུག་ནང་འཆི་མེད་མགོན་པོ་དང་། གཡུལ་
 རྒྱལ་ལྷན་ཅེ་རྫོང་ཤོད་དུང་ལྷོག་སྤེ་བ་ཆེ་བཞུགས་འཕྱོར་རྒྱས་གཉིས་ལྷོ་དྲགས་
 རྫོང་ཁག་ནི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་དམག་སྤྱི་དང་གཙེ་འཛིན་གཅིག་ལྷོགས་སུ་འདེམས་
 བསྐྱོ་གནང་བྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ལས་འགན་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཡགོང་ས་
 ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། རང་གཞུང་བཀའ་ཤག་སོགས་བོད་
 གཞུང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྐྱོད་བང་མཆོན་གནས་ཆ་ཆང་ཡོད་པའི་ཡགོང་སྐྱོན་ནམས་
 ནས་གནས་སྐབས་བོད་རང་བཙན་གྱི་གཞུང་གཡུལ་རྒྱལ་ལྷན་ཅེ་རྫོང་དུ་གནང་
 རྒྱ་གཏན་འཁེལ་གྱིས་རབ་བྱུང་ ༡༦ ས་ཕག་ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༡༢ རེས་

གཟའ་ཕུར་བུའི་ཉིན་ཉིན་འབྲེལ་མཇུག་སྒྲོ་དང་། རྒྱ་ཁྲབ་དུ་གསལ་བསྐྱགས་
བསྐྱངས་ཏེ་ཞི་དག་གི་སྤྱི་ཁྲབ་ཀྱི་མིང་ཇ་སྐག་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། ཨ་
འབྲུག་ཇ་སྐག་མགོན་པོ་བཀྲིས་གཉིས་ལ་བསྐོས་གཞག་བསྐྱངས་རུང་ཁོང་ནམ་
གཉིས་རྒྱ་གར་ཚུགས་སུ་ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་ཆེབས་ཞབས་སུ་ཕྱེབས་ཆོབ་པོད་
གཞུང་ཞི་དག་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྲབ་མཁན་ཆུང་དངོས་གཞི་ཐུབ་བརྟན་བསམ་
མཆོག་དང་། ཅིས་དཔོན་ནམ་སྤུས་མིང་དཔལ་འབྱོར་འཛིགས་མེད་གཉིས་
བསྐོས་གཞག་བསྐྱངས་ཏེ་ཡར་རྒྱང་ཕོ་བྲང་དུ་བཀའ་འབྲེལ་བོད་གཞུང་དམག་
སྤྱི་ཁང་ཚུགས་པས་སྤྱོད་མཁན་ཅིས་གཉིས་ཀྱི་གཙོ་སྤྱོད་འོག་དམག་སྤྱི་ཁང་
གི་དམག་དྲུང་ཡང་གྲུས་པ་འཆི་མེད་མགོན་པོར་བསྐོས་གཞག་གནང་བྱུང་བ་ལྟར་
སློང་གསུམ་རྫོང་ཁག་གི་དམག་སྤྱི་དང་། མཁན་ཅིས་གཉིས་ཀྱི་དམག་དྲུང་གཅིག་
ཚུགས་ཞུས།

༡༩༥༩ ཟླ་ ༩ ནང་མང་སྤྱི་ཁྲུང་གིས་མ་བརྟན་པར་ཅིད་ཐང་གངས་
རྒྱལ་སྐགས་སྤོལ་ཁྲལ་ས་ཆ་ནམས་རིམ་མོར་དང་དམག་སྤྱིག་འཇུགས་ཁ་འཐོར་
གྲིས་མཐར་མོན་དམའ་སྤོ་བརྒྱད་རྒྱ་གར་ཨ་སམ་ Missamari ས་གནས་
སུ་དེ་ལོའི་ཟླ་ ༡ ནང་སྤེལ་འབྱོར་བྱུང་། ཟླ་ ༡༠ ནས་བཟུང་རང་རིགས་
སེར་རྒྱ་ལོ་གཞིན་མི་གངས་ཇ་རྫོང་རྫོང་ལ་བོད་ཡིག་སྤོབ་བྲ་འཛིན་རིམ་ཁག་གསུམ་
ཆེད་བརྟགས་བསྐྱངས་པའི་སྤོབ་སྤྱིའི་ལས་ཁུངས་དང་། ཞོར་ཚུགས་སུ་ས་གནས་
བོད་གཞུང་དོན་གཅོད་ཁང་གི་ཡིག་འབྲི་དང་། རྒྱ་སྐད་འགན་འཛིན་ཨ་འབྲུག་
མགོན་པོ་བཀྲིས་མཆོག་དང་མཁར་ཆེན་ཐུག་མཇུག་ཐུབ་བརྟན་དགེ་ལེགས་སྐགས་
ཀྱི་ཡིག་འབྲི་ཡང་ཞུས། དེ་རྗེས་ ༡༩༦༠ ཟླ་ ༡ ནས་རང་གཞུང་བཀའ་
འབྲེལ་ལྟར་ Missamari རྫོང་སྐར་རིམ་བརྟུས་དོན་གཅོད་སྤྱོད་ཅི་དྲུང་ཐུབ་

བརྟན་བཟོད་པ་ལགས་ཀྱི་ལས་རིགས་ཀྱང་ཁུས་ཤིང་། སྐབས་དེར་སློབ་སྦྱོང་གི་ལས་ཁུར་སྒྲངས་ཏེ་རང་གི་མིང་རྟགས་ཙམ་འབྲི་མི་ཤེས་པའི་ཡིག་མོངས་པ་བོད་མི་ཆུན་གཞིན་བར་གསུམ་མང་པོར་བོད་ཡིག་དང་། ཨང་ཅིས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོག་དང་གདངས་དབྱངས་སོགས་ལས་ཞོར་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོང་སྐབས་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཆུན་སྲིད་ཞི་ཕན་བདེ་ལགས་ཞེས་བརྗོད་མུས་བཞིན་དེ་དག་ཕྱིས་སྤྲད་པལ་འབྲུར་གནས་སྒྲངས་གྲ་རྒྱས་སུ་གྱུར་པའི་རང་རིགས་མང་པོས་གངས་རྒྱུད་ཁྲལ་དགེ་སློང་ལགས་དེ་ཉིད་མངལ་འཕྲད་སྐབས་ཁྱེད་ཆུན་སྲིད་ཞི་ཕན་བདེ་མིན་ནམ་ཞེས་བྱི་མཁན་ཡང་ཡང་ཡོང་གི་འདུག

དེ་རྗེས་ ༡༩༦༠ ལྷ་ ༦ རང་རྒྱ་གར་ཨ་མམ་ Baluk Pong མི་མང་སྤྱོད་སྐར་གསར་པའི་དོན་གཅོད་སྐྱོད་ཅི་དྲུང་པར་ལགས་དང་། དེའི་ལས་རིགས་རང་གཞུང་ནས་གྲུས་པར་བསྐོ་སྤྱོད་ལྟར་ལས་ཁུར་ཁུས། ༡༩༦༡ ལྷ་ ༦ རང་བཞུགས་སྐར་དེ་ས་བཀའ་ཤག་ནས་བཀའ་རྒྱ་ཆེད་ཐེབས་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བོད་དྲུང་བསྐོ་སྤྱོད་ལྟར་དེ་སར་བཅར་ཏེ་ལས་འགན་ཁུ་མུར་ ༡༩༦༡ ལྷ་ ༩ རང་འབྲུག་དོན་གཅོད་སྐྱོད་ཐོང་རིང་སྐྱོ་གཞིན་རིམ་བཞི་འགྱུར་མེད་རིག་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ལས་བྱུར་གཏོང་གནང་ལྟར་བཅར་ཏེ་འབྲུག་གི་ཤར་སྒྲོ་རྒྱལ་བཅས་ཀྱི་རྫོང་སྤོ་གོན་སྐར་ས་དང་། སྤྱི་ན་ཁ། དབང་འདུད་མོ་བྱང་། གྲོང་གསར། བྱ་དཀར། དབང་འདུད་ཆོས་སྤྱིང་། ཐིམ་ཕུ། སྤྱི་གྲོ། སྤྱིང་བཞི། ཡངས་ཅེ། ལྷན་ཅེ། དགྲིས་སྤང་། ཞལ་མོ་སྤང་བཅས་རྫོང་ཁག་བརྒྱ་གསུམ་ནང་བོད་མི་ལྔ་རྫོང་ལྟག་ཙམ་ཁ་འཐོར་གྱིས་ས་ཁྲལ་སོ་སོའི་རྫོང་དཔོན་དང་། ཆུན་པོ་སོགས་ནས་བག་ཐེབས་མི་འདུག་པར་ས་གནས་སྤྱི་བཟུག་ཡང་ཡང་བསུན་བཅོར་སྤྱག་མནར་གཏོང་མུས་དོན་

གཅོད་ངོ་ལས་མངལ་མ་ཐག་དུ་འབོད་ཡང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞུ་འདུག་པ་ཐག་
 རིང་ཚོང་ཁག་རེ་བྱང་ཉེ་སྐྱོར་ཟླ་སྟེན་ཚོང་ཁག་དགའི་ཁོངས་གནས་སྟོན་བོད་
 མི་རྒྱལ་གྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་དང་སྒྲགས་མིང་གཞུང་བླངས་ཏེ་སྐྱབ་གསོ་
 གནང་། ས་ཁུལ་སོ་སོར་མི་མང་གི་འགོ་འཛོལ་ཐུས་མི་གསུམ་རེ་མང་མོས་
 འོས་ཤོག་བསྐྱུ་རུ་བཅུག་སྟེ་མང་ཐོག་ནས་འདེམས་བསྐྱོ་བསྐྱུ་བ་སྐྱུ་ན་དེ་དག་
 འབྲུག་གཞུང་ཚོང་འགོ་སོ་སོར་ངོ་སྟོན་མཆོམས་སྦྱོར་བཀའ་ཚོལ་གནང་སྟེ་
 རིམ་བཞིན་རང་དབང་གིས་སྟོན་སྟོན་ཆོག་པ་བྱུང་སོང་།

༡༩༦༣ ལོར་སྤར་ཡང་འབྲུག་ནང་དོན་གཅོད་ལས་བྱུར་རང་འཇགས་
 གཏོང་གནང་གིས་ཐོག་མར་འབྲུག་ཁུལ་བོད་མི་གཞིས་ཆགས་ཁག་གཉིས་
 འཇུགས་རྒྱུར་སྤྱི་ཁོ་བོ་ཤིང་སྐང་དུ་བོད་མི་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་སྐྱོར་གྱི་འགོ་འཛོལ་
 རྒྱུ་ངོ་ལྟ་སྟངས་ཟླ་ཕྱག་བསོད་ནམས་དཔལ་འཕྱོར་དང་། འབྲུག་ཐིམ་བྱ་དཀར་
 གྲེ་ས་ཁུལ་བོད་མི་སུམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྷ་སྐྱོར་གྱི་གཞིས་ཆགས་འགོ་འཛོལ་
 གུས་པ་ཕྱག་ནང་འཆི་མེད་མགོན་པོར་བསྐྱོ་གཞག་གནང་བ་ལྟར་འགོ་འཛོལ་
 དང་། དདུལ་གཉེར། ཕྱིས་པ་བཅས་ཀྱི་ལས་ཁུར་མཉམ་སྦྲེགས་ཞུས་ཏེ་
 ༡༩༦༤ ཟླ་ ༡༣ རང་དཀར་གྲེ་ས་གཞིས་ཆགས་ལེགས་བྱུབ་མཛུགས་བསྐྱེལ་
 མི་མང་རྒྱལ་རང་ཁ་རང་གསོར་བཏང་སྟེ་ ༡༩༦༥ ཟླ་ ༩ རང་འབྲུག་
 གི་གཞིས་འགོ་འཛོལ་ལས་འགན་ནས་དགོངས་ཞུས་ཀྱིས་བཞུགས་སྐར་དྲ་སར་ཕྱིར་
 འཕྱོར་སྐབས་ལྷུལ་བའི་ཕོ་བྲང་ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྒྲིང་དང་། ལྷ་སྐྱོར་ཡིག་
 ཆང་སྐྱོར་བཅས་ཀྱི་ཨར་ལས་དབུ་འཇུགས་ཟིན་ཙམ་འདུག་པའི་བཀའ་འབྲེལ་
 གོང་གསལ་ཨར་པོའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དདུལ་ཕྱིས་བྱུང་གསུམ་གྱི་ལས་ཁུར་
 གཅིག་སྦྲེགས་ཞུས་ཏེ་ ༡༩༦༥ ཟླ་ ༡༠ རང་ཕོ་བྲང་སྐྱོར་བཅས་ཨར་པོའི་

ལས་མཐུག་གཙང་སྤྲིལ་གྱིས་འགྲོ་སྤྲོད་དངུལ་འབབ་བྱུང་སྤྲོད་བསྐྱད་བཅས་
ཅིས་ལྷ་ཁམས་དྲངས་ལུས་ཏེ་ཅིས་ཁྲར་དག་མཆན་ལུས་སྟུང་བྱུང་།

༡༧༦༥ ཟླ་ ༡༠ པར་ནང་སྤྲིད་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་ཅིས་པ་བར་
འཆོ་ཆེ་རིང་དཔལ་འབྱོར་དོར་སྤྲོད་དོན་གཙོད་དུ་འཕྲོས་ཆབ་དྲུང་ཆེ་གསར་
པ་གྲུས་པར་བསྐྱོག་ཞག་བྱུང་བ་ལྟར་ ༡༧༦༧ ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༡༧ པར་
ནང་སྤྲིད་དྲུང་ཆེའི་ལས་ཁྲུང་ལུས། དེའི་དབར་རིགས་བརྒྱའི་ཁྲབ་བདག་འཁོར་
ལོའི་མགོན་པོ་བཀྲིན་གསུམ་ལྡན་དེན་ཅན་ཅུ་བའི་སྤྲོད་མ་མཆན་བཟོད་པར་དཀའ་
བ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་སྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱང་དོ་རྗེ་འཆང་རྗེ་བཙུན་
སྤྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བཞུན་འཛིན་གྱི་མཆོ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་གྲུས་པས་གན་
ཆོས་ལུས་ཏེ་ཆོགས་སྤྲོ་མ་དགེ་བསྟེན་དང་། བར་པ་རབ་བྱུང་། དངོས་གཞི་
དགེ་ལྡན་གྱི་བསྐྱབས་སྤྲོ་མ་ཡང་དག་པར་ཞོད་ལྷའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་སྟེ་ཆོས་མིང་
དུ་སྤྲོ་བཟང་དོན་ལྡན་ཞེས་སྟུང་།

དེ་རྗེས་ཟླ་ ༥ པའི་ནང་ཡོངས་རྫོགས་བཞུན་པའི་མངའ་བདག་སྤྲོ་
ཞོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་བཞུགས་སྐར་པོ་བྱང་ཐེག་
ཆེན་ཆོས་སྤྲོད་དུ་བསྐྱབས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་
སྤྲོད་གི་དངོས་སྤྲོ་མ་སྟུང་སྤྲོ་བཀྲིན་ཆེ་བ་བཅས་སྤྲིད་ན་རྟེན་དཀའི་སྐལ་བཟང་
གོ་སྐབས་དེ་ལྟར་རིམ་ཐོབ་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་ལྷེ་ལི་དོན་གཙོད་ཁང་གི་
དྲུང་ཆེར་བསྐྱོག་ཞག་སྟུང་དོན་ ༡༧༦༧ ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༡ ནས་ ༡༧༧༣
ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༡ པར་ལས་ཁྲུང་ལུས།

༡༧༧༣ ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༡ ནས་དྲུང་ཆེའི་གནས་རིམ་པོགས་ཐོབ་
རང་འཇགས་ཐོག་རང་གཞུང་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་དྲུང་

ཆེ་དང་། དངུལ་གཉེར་གཅིག་ཚུགས་འགན་ཁུར་ཞུས་ཏེ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༤
 ཆོས་ ༣༠ ཉིན་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དངུལ་གཉེར་ཅིས་ལུ་ཁམས་
 དངས་འགད་གཙང་ཞུས་ཏེ་ལས་ཐམ་འབྱར་མའི་གཙང་འཛིན་ལུ་ལེན་གྱིས་
 ༡༩༥༩ ལྷ་ ༩ ཆོས་ ༡ ནས་བཟུང་སྤྱི་ལུ་ལས་ཤུད་པའི་སྒྲུང་དོར་སྤྱི་ག་
 སྤོལ་ལྟར་ནས་ཡོལ་དུ་གཏོང་གནང་གིས་སྤྱི་ག་གཞིའི་དགོངས་དོན་ནས་ཐོགས་
 དང་། ནས་ཡོལ་ལས་གཤམ་བཅས་སྤྱི་མཆུངས་གསོལ་སྤུལ་བཀྱིན་ཆེ་བྱུང་།

འདི་ཡན་སྤྱི་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱག་བཏུར་ཡིག་ཐོག་འགོད་གནང་གིས་དཔེ་མཛོད་
 དུ་འབྲུལ་ལམ་ཞུས་པ་ནང་གསལ་ལྟར་དང་། ནས་ཡོལ་དུ་ཐེབས་ཤིང་སྤྱི་ ༡༩༥༡
 ལོར་བོད་གཞུང་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་དྲག་རིས་བཀའ་
 མངགས་ཆེད་གཉེར་གནང་བ་ལྟར་ཀྱ་གར་ནང་བོད་མིའི་གཞིས་སྒྲུར་ཁག་དང་།
 གདན་ས་དགོན་ཁག་ ཁ་འཐོར་ས་གནས་ཆོས་སྡེ་དགོན་ཁག་དང་བཅས་པར་
 ༡༩༥༩ ལོར་བོད་དུ་ཆོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་ཇི་བཞུགས་དགོན་
 ཐོ་དཀར་ཆག་འགོད་པར་ཆེད་དུ་བསྐོར་བསྐྱོད་ལ་ཐེབས་ཏེ་འབྲེལ་ཡོད་སོ་སོར་
 བཅར་འདྲི་དཔེ་འགོད་རུང་ཞིབ་ཆགས་གནང་སྟེ་རང་གཞུང་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་
 ལུ་འབྲུལ་འབྱོར་གནང་། ཕྱོགས་མཆུངས་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༦ ཆོས་ ༩ ནས་
 བཟུང་འདི་ག་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་སྡེ་ཆོན་དུ་བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་
 ལོ་རྒྱུས་སྒྲམ་མང་སྤྱི་ཤུག་འཁོར་ཐག་ནང་ཡོད་རིགས་ཡིག་འབེབས་དག་བཅས་གནང་
 སྟེའི་ཕྱག་ལས་དང་། དེ་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་། བོད་མི་ན་གཞོན་སོགས་
 བོད་ཀྱི་དེ་སྡེའི་ལོ་རྒྱུས་གནས་བབ་ཅི་རིགས་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱི་བ་གནང་མི་ཁག་
 ལ་ལན་འདེབས་འབྲེལ་བཤད་སློབ་སྟོན་། སྤྱི་སྡེར་ཡིག་ཆ་དང་ཁོངས་ཀྱི་བྱུང་
 གཞིས་ཤུས་མང་ཆོགས་ནས་ཤུས་པ་པོ་མའི་མིང་ཤོག་གསོལ་རས་ལུ་མའི་

རིགས་ལ་གཞིས་རྒྱུ་ནས་སྤྲུལ་རྒྱུ་ཆེན་མོ་མཆོད་ཤོག་འབྲི་རྒྱུ་དང་། གཞན་
ཡང་ལྟན་ཁང་ཁག་དང་། ལས་ཁུངས་སྡེ་ཁག་རིག་གཞུང་ཆོག་མཁན་སྡེ་མོག་ས་
ཅི་རིགས་ཀྱི་ལས་ཤོག་སྡེ་འགོ་ཡིག་འབྲི་རྒྱུ་མོག་ས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་དང་།

༡༩༤༩ ལོར་རང་གཞུང་བཀའ་འབྲེལ་གཞུང་ཞབས་བགེས་ཡོལ་ཁོངས་
བར་ཁི་ཅེ་མཁོན་ངག་དབང་བཞུགས་སྐྱོང་དང་། ཉི་མ་པེ་ཅེ་མཁོན་ངག་དབང་རིག་
མྱོལ། བར་འཆོག་ཞོན་པ་དོ་རྩེ་དོན་གྲུབ། ཅེ་བྱང་གར་ཅེ་མཁོན་རབ་བཞུགས་
སྐྱོང་། ཅེ་བྱང་གཞུགས་པ་བཞུགས་དར། ཅེ་བྱང་འབྲས་ཁང་སྒྲོ་བཟང་མོར་བྲ། ཅེ་
བྱང་མེར་བྲེས་བྲམས་པ་ཡོན་ཏན། ཅེ་བྱང་བྲམས་པ་སྟན་གཞུགས་མོག་ས་དང་
ལྟན་དུ་དེ་གོང་པོད་རང་དབང་རང་བཅན་གྱི་སྐབས་ལོ་འཁོར་གཅིག་ནང་གཞུང་
འབྲེལ་མང་དུ་ཆེན་ཁག་རྩི་ལྟར་བསྐྱུང་ལམ་སྐོར་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་བསྐྱོགས། དེ་
བཞིན་ ༡༩༤༩ ལོར་རང་གཞུང་བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་འཁོར་གསོག་
སྐར་སྐྱོབ་གྲར་རྒྱ་དམར་གྱི་བཅན་འོག་ནས་བྲོས་བྲོལ་གྱིས་བྲི་ནང་སྐྱོབ་སྐྱོང་ལ་
དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་གསར་འབྱོར་རང་རིགས་ན་གཞོན་རིམ་འབྱོར་རྣམས་ལ་བོད་
ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡ་རབས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་འབྲེལ་བའི་བོད་
ཡིག་སྐྱོབ་བྱིད་ཀྱི་དག་ཆེད་ཕྱག་ལས་ལོ་འཁོར་ལྟག་ཅུམ་གནང་།

དེ་རྗེས་ ༡༩༥༡ ལོ་ནས་དགྲུང་ན་སྤྲིན་ཆེད་བབ་དང་། ལྟག་པར་
རྣམ་ཀུན་ཡི་དམ་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་མོག་ས་ཀྱི་ཞལ་འདོན་དག་སྐྱོར་
གྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེ་གནང་དགོས་དང་བཅས་པོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཕྱག་
ལས་རྩ་དགོངས་ཞུས་འབྲོལ་གྱིས་བཞུགས་སྐར་གངས་སྐྱོད་གཞུང་ཞབས་
བགེས་ཡོལ་ལས་ཤག་ཏུ་ཞལ་འདོན་དག་སྐྱོར་དང་ཕྱག་མཆོད་ཉམས་བཞེས་
བསྐྱུངས་ཏེ་དགྲུང་ན་ ༡༢ སྐབས་རུང་སྐུ་ཁམས་སྐྱོན་མེད་ངང་བཞུགས་

གདན་འདགས་ལུར་ ༡༩༧༥ ལོར་རང་གཞུང་ནས་དེ་ས་བཞུགས་སྐར་དུ་
 བཀྱིན་ཆེ་མེད་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་གོང་མ་རྗེ་ཐུབ་བསྟན་ཆུ་མཆོས་གངས་ཅན་
 བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཟུང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་སྐྱོང་བཞེས་
 མཛད་དེ་མི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་གཅིག་རྗེས་པོ་འཁོར་བའི་བཀྱིན་རྗེས་དྲན་གྱི་མཛད་
 སློ་གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱལ་གཤོམས་རང་བསྐྱུངས་སྐབས་སྐུ་ངོ་དགེ་སྐྱོང་སློ་
 བཟང་དོན་ལྡན་མཆོག་དང་། ན་བཟའ་ཆེ་མོ་ལས་ཆེན་པ་རྒྱལ་བསྟན་ཅམ་
 རྒྱལ་གཉིས་ལ་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཐོག་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ཞུ་ཞབས་འདེགས་ལེགས་
 བསྐྱབས་གནང་བའི་གཟེངས་བརྟེན་ཕྱག་འབྲེར་དང་བྱ་དགའ་གསོལ་རས་ཀྱང་
 གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྐབས་འདིར་གོང་གསལ་མཛད་སློང་དང་སྐྱགས་རང་
 གཞུང་སྤྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་སྤྱོད་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་
 སྐུ་ཆའི་མཛད་རྗེས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐུ་དཔར་ནམ་གངས་ཁག་དང་། དེ་བཞིན་
 སྤྱི་འབྲེལ་ཆབ་སྲིད་དང་། དམག་དོན་སློར་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་དཔར་རིགས།
 ལྷག་པར་ཚུ་གླུང་ ༡༩༧༩ ལོའི་རྒྱ་འབྲེམས་རྩ་ཆོག་ས་ཆེ་མོ་དང་། ལྷག་
 དམ་སྐུར་མའི་བཀའ་ཡིག་ཁག་ཆེ་ལོ་བཀའ་ཤོག་བོད་ཀྱི་ཤོག་དངུལ་དཔར་
 རིས་ལྷ་སྤྱི་འདྲམིན་ཅམ་གངས། གསེར་ཁྲ་ཁྲ་ཀ་དཀར་དམར། ལྷག་
 དམ་སོགས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་རང་བཅན་གྱི་ཆེ་ཉམས་མཆོན་པའི་
 དངོས་སྣ་འགངས་ཅན་སྣ་མང་འདུས་པའི་འབྲེམས་སྟོན་ཞིག་དམིགས་བསལ་
 གོ་སྐྱོག་གནང་བའི་ཐོག་མའི་སློ་འབྲེད་ཀྱང་གཞུང་ཞབས་བཞེས་སོང་དགེ་སྐྱོང་
 སློ་བཟང་དོན་ལྡན་ལགས་དེ་ཉིད་ནས་ཕྱག་བསྟར་གྱིས་གནང་དུ་བཅུག་པ་སོགས་
 བཀྱར་བཅོས་དང་ཆེ་འདོན་མཛད་ཅིང་། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་
 ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྟོན་འཁོར་བཞུགས་སྐར་གངས་ཅན་སྤྱིད་

གཤོངས་སུ་རང་གཞུང་བཀའ་ཤག་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་གྲོས་ཚོགས།
གནས་ཚུང་དོན་རྒྱ་དབྱངས་སྤྱི་འཛིན་མོགས་སུ་བརྟན་སྤྱི་མཐུན་དོན་གཤམ་
ཆེ་སྤྱོད་ཕྱི་རྒྱུ་ཆེད་སྤྱོད་ལ་འབྲུག་པའི་མཉམ་འཁོར་ལ་སྤྱོད་དགེ་སློང་སློབ་བཟང་
དོན་ལྡན་ལགས་དེ་ཉིད་དང་། ཀ་དང་སྤྱི་སྤྱོད་རུ་དཔོན་བསོད་ནམས་བཀྲིས་
ལགས་གཉིས་ལ་ལྟུང་བ་སྤྱོད་མའི་དུས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་བ་རེད་ཅེས་བྱས་པ་
རྒྱུ་ལ་འབྲུག་པའི་ལོ་རྒྱུས་པའི་དམིགས་བསལ་ཐུགས་བརྟེན་དུས་གཟིགས་ཆེན་པོས་
མཐུན་འདུས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་བཀའ་འཇོག་མཉམ་འཁོར་མོལ་དང་འབྲུག་
བྱིན་ཆེད་ཀྱི་ཕྱག་གི་བཀའ་དྲིན་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་མཆོག་དམན་ཀྱུན་
ཀྱི་མཐུན་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པ་ལྟར་དང་། དགེ་སློང་ལགས་དེ་ཉིད་གཤམ་གསལ་ཉིད་
ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གོང་ཚུལ་ནའང་ཕྱག་འཇོག་མཆོད་འབུལ་དགོར་སྤྱོད་དང་། ཡི་
དམ་ཀྱི་ཆེད་ཉམས་བཞེས་རྒྱུན་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཆེད་ཁར་ཞུ་ལ་ལག་གཡོས་
སྤྱོད་མོགས་རྒྱུན་གཏན་གཟིམ་ཤག་གི་ཕྱག་ལས་གང་ཡང་གཞན་རེ་མི་གནང་
བར་རང་མགོ་རང་ཐོན་འབད་བརྟེན་ཞེ་སྤྱོད་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་གཤམ་
ཀ་ཀོར་བདེ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་བཅོར་གསོལ་མི་མེད་རུང་གཟིམ་ཚུང་ནས་འབྲུག་
ཡོད་ལས་བྱེད་བདག་གཉིས་ཁང་དང་། བཀའ་དབྱང་ཡིག་ཆ་དང་། བོད་དཔེ་
སྤྱོད་པ་མོགས་ཆང་མར་ནང་མའི་བཀའ་མངགས་མཐུན་སྤྱོད་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཆང་མས་རོགས་པན་བྱམས་སྤྱོད་མཐུན་འབྲུག་གནང་སྤྱོད་ལ་དཀའ་ངལ་
གང་ཡང་མི་འདུག་ཅེས་ཡང་ཡང་གསུང་སྤྱོད་ཞིང་།

མཐར་ ༡༠༠༡ ཟླ་ ༡ གཤམ་ཁའི་དུས་མཆོམས་སྤྱོད་སྤྱོད་
ལ་གོང་ས་ལ་སྤྱོད་པའི་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱོད་ཡང་སྤྱི་ཐག་གཞུང་བཟང་
གི་བྱམས་དགོངས་ཐུགས་བརྟེན་གཏོང་མི་བྱ་བར་ནས་པའི་བཞུགས་ཤག་དུ་

ཡ་ཞབས་སོར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་འཁོད་ཀྱིས་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་གདུང་སེལ་
 དབུགས་དབྱུངས་སྐལ་བཟང་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་གོ་སྐབས་སྤྱི་པོར་ཐོབ་སྟེ་གཤེགས་
 རྒྱུན་གནད་གཅོད་བྱུག་རྩུ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསོས་དལ་ངང་གཤེགས་པ་བཅས་
 རང་གཞན་ཡི་རང་སྤྱན་སྟོས་བཞེས་འོས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་བཅས་ཀྱི་དངོས་
 ཆོར་ལོ་རྒྱུས་འདི་ག་འབྲེལ་ཡོད་ངག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་སྡེ་ཆན་ནས་ལྟན་ཐབས་སུ་
 བཀོད་པ་བཅས།། །།

ཐོན་མི་སམ་སྟོ་ཏེ་ནམ་ཐར་གན་རབས་ངག་རྒྱུ།

ཕ་སྟོ་མོ་ཐོན་ཁུལ་གན་རབས་ནམས་ཀྱི་ངག་རྒྱུ་ཁ་གཏམ་ཤོད་སྟོལ་དུ། ཐོན་
 དུས་སྟོ་ཁ་གཏལ་ནང་ཁྱིམ་ཆང་ཕུག་པོ་ཞིག་ལ་བུ་སྟུན་གསུམ་ཡོད་པའི་གན་
 པ་དཀར་ཡོལ་བཟོ་ལས་སོགས་ལག་ཤེས་ལ་གིན་དུ་མཁུལ་གྱི་འབྲུར་པ་ཆེ་
 བ་དང་། བུ་འབྲེང་པོ་པོ་ཞིག་ལུགས་གཏོ་མདོས་སོགས་བཅས་ཐབས་ལ་གིན་
 དུ་མཁུལ་པ་ཞིག་ཡོད། བུ་ཆུང་ཤོས་ཨ་ཁུ་སྒང་གྲགས་ཞེས་པ་དབང་པོ་བརྟུལ་
 བས་གཅེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་བསྐྱབས་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་བརྟེན། ཡ་མས་
 ཀྱང་རྒྱུ་དུ་གཤེ་བས་ཡིད་བསུན་ཏེ་ཡུལ་གྱར་ནས་རིམ་གྱིས་སྟོ་མོ་ཁུལ་
 ཐོན་ལུག་རྟ་བསམ་འགྲུབ་སྒང་དུ་ཕེབས་ཏེ་ཨ་ཆུང་ཁར་ངལ་གསོས་ནས་
 བཞུགས་སྐབས་ཨ་མ་ཞིག་ཆུ་ལེན་དུ་ཡོང་བ་དང་དུས་འགྲིགས། ཨ་མས་
 བུ་དེ་མཐོང་མ་ཐག་སེམས་ནང་དགའ་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་འདི་སྐད་ཅེས། བུ་ཁྱོད་
 གང་ནས་ཡོང་། གང་བྱེད་དུ་འགྲོ་སོགས་དྲིས་པས། ཨ་ཁུ་སྒང་གྲགས་ནས་
 སྐར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནམས་ཞིབ་དུ་བསྟན་པས། འོ་ན་ངའི་ནང་ལ་བུ་མོ་དབངས་ཅན་
 ལྟ་མོ་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་དང་ཁྱིམ་ཐབས་བྱས་ནས་ཁྱོད་འདིར་རྫོང་དམ་ཟེར་
 བ་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ་ཨ་མ་དང་ལྷན་དུ་ཁྱིམ་ལ་བྱོན། ནང་གི་ཤ་ལ་ཡང་
 རྒྱ་མཚན་ཞིབ་པར་བཤད་པས་ཡིད་འཐད་པར་བྱུང་སྟེ་བུ་མོ་དབངས་ཅན་ལྟ་མོ་
 དང་ཁྱིམ་ཐབས་བྱས། ནམ་ཞིག་བུ་མོ་ལུས་སྦྱུང་མར་གྱུར་པའི་ཆེ་ཁྱིམ་དེར་
 འཇའ་ཟུག་པ་དང་། རི་དྲགས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་བྱེད་པ། དེ་བཟང་པོ་འཐུལ་
 བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྟས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་པར་ཡུམ་
 གྱི་མི་ལམ་དུ་སྟེགས་བམ་དང་རལ་གྱི་འཛིན་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་ཕེབས་ཏེ་གནས་

ཆང་གཡར་པོ་ཐོངས་གསུངས་ནས་རང་ཉིད་ལ་ཐིམ་པར་རྒྱུས་པ་སོགས་ངོ་མཆར་
བའི་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་དང་བཅས་ཨ་ཁུ་སམ་རྩོུ་འབྱུངས།

རྩོུ་ཁ་བས་བྱ་ཆུང་ཤོས་ལ་ཨ་ཁུ་ཞེས་བརྗོད་སྟོལ་ཡོད་འདུག བྱ་ཆུང་
དེ་ལོ་གསུམ་སོན་སྐབས་ཡབ་ཨ་ཁུ་སྒྲ་གསུམ་ནས་འབྱུང་ཏེ་ཁིང་མོ་རུ་ཐེབས་
སྐབས་ཡབ་ཀྱིས་ལུ་ཐ་དེ་ཐུང་ནས་དེའི་ནང་བྱ་ཆུང་བཞགས་སུ་བཅུག་སྟེ་ཁིང་
མོད་བཞིན་པའི་སྐབས། གང་ནས་ཡོང་བ་མ་ཤེས་པའི་མི་གཟི་བརྗོད་ཆེན་
པོ་ཏྲ་ངང་པར་བཞོན་པ། མདའ་གཞུ་འཁོར་གསུམ་ཅན་ཞིག་སྟོ་བྱར་དུ་བྱུང་
བ་དེས་ཡབ་ལ་ང་ངོ་ཤེས་སམ་ཞེས་གསུངས་པས་མི་ཤེས་ལགས་ཞུས། འོ་
ན་ང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོ་ཡིན། ངས་དྲི་བ་བྱེད་པར་ལན་ཐེབས་
ན་བྱ་དགའ་དང་། མ་ཐེབས་ན་ཆད་པ་གཙོད། དང་པོར་མ་སྦྱས་ན་སྟེ་གཙོད་
དོ་གསུངས་ནས་དྲི་བ་འདི་ལྟར་གནང་། བྱོད་ཀྱི་ཁིང་ཁ་ག་དུས་མོས་གསུངས་
པར་ད་ནང་ཞོགས་པ་ནས་མོས་པ་ཡིན་ཞུས། ཡང་། བྱོད་ཀྱི་ཁིང་ཁར་མོས་
རོལ་ཤང་ག་ཆོད་བྱུང་ཡོད་མེད་གངས་ཀ་ཤོད་དགོས་གསུངས་པར། ཡབ་
ཀྱིས་གངས་ཀ་ཞུ་རྒྱ་ཆུ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་སྒྲག་སྟེ། མགོ་འཕུར། ཟེ་བཞུར། རུལ་
ཆུ་འཇག་བཞིན་སྟོད་སྐབས་ཡབ་ཀྱི་ལུ་ཐའི་ནང་ཡོད་པའི་བྱ་ཆུང་ལོ་གསུམ་
པ་དེ་ཡར་ལངས་ནས་རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་གསོལ་དོ། ཏྲ་ཆད་སྦངས་བ་གཏོང་
ས་དང་། མི་ཆད་ལ་ལ་བཞག་ས་ངའི་པ་ཕ་ཨེ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཡིན་ན་རྒྱལ་པོ་
བྱོད་ད་ནངས་པོ་བྱང་ནས་ཐེབས་ཚུན་ཆེབས་ཏེ་མིག་རྗེས་ངེ་ཙམ་བཞག་ཡོད་
པ་དེའི་གངས་ཀ་གསུང་རྒྱ་ཡོད་ཆེ་པ་ཕའི་ཁིང་ལ་མོས་རོལ་ཤང་གངས་ངེ་ཐོན་
ངས་ཞུས་ཆོག་བརྗོད་པས། རྒྱལ་པོ་ཐུགས་མཉེས་ཏེ་ང་ལ་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ཀྱིས་ལུང་བཞུན་པའི་བྱ་དེ་རྟེན་བྱུང་། བྱ་འདི་ང་ལ་དགོས། ཡབ་

ཁྱེད་རང་ལུ་མ་གྱོན་གསུངས་ནས། རྒྱལ་པོས་ཞིང་ས་སྤར་བ་གང་ཡབ་ཀྱི་
 པར་ཁའི་ནང་གནང་སྟེ་བྱིས་དུ་མ་སྟེབས་བར་ཁ་མ་ཕྱེ། འདི་ཨ་མའི་རྒྱ་རིན་
 ཡིན། ནང་མི་རྣམས་ལ་འང་རྒྱ་མཚན་དེ་སྤྲད་སྟོན་གིག་གསུངས་ནས། བུ་
 དེ་རྒྱལ་པོའི་ཆེབས་པར་དུ་བརྟམས་ནས་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལ་གར་སོང་མེད་པར་
 སེབས། ཡབ་ནས་ནང་མི་རྣམས་ལ་རྒྱ་མཚན་ཞིབ་པར་བཤད་དེ་ས་སྤར་བ་
 གང་འདི་ཨ་མའི་རྒྱ་རིན་ལ་སྤྲད་བྱུང་ཟེར་ནས་བརྟན་པས་གསེར་ཕྱེ་སྤར་བ་
 གང་དུ་གྱུར་ཞིང་། ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་དྲི་བ་མཛད་སའི་ཞིང་ཁ་དེའི་མིང་དུ་ཞིང་
 དྲི་བ་ཆེན་མོ་ཞེས་དེང་སང་ཡང་འབོད་ཀྱི་འདུག།

རྒྱལ་པོས་ཐོན་མི་སམ་རྩོ་ཏ་དང་པོད་ཕུག་སྟོན་པ་བརྒྱ་བཅས་རྒྱ་གར་
 དུ་སྒྲ་དང་ཡི་གེ་སྟོབ་ཕྱིར་བཤད་ས། རེས་སུ་ཐོན་མའི་འབྲུངས་གཞིས་དེར་
 འགྲོ་ལམ་ལེགས་པ་ཞིག་དགོས་པར་མཁྱེན་ནས་ཆོས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱལ་པའི་
 བྱད་མི་བཞིས་རང་བྱུང་ཤེལ་ལས་གྲུབ་པའི་དོ་རྩའི་སྐར་ལྷོགས་ནས་འཕྲང་
 སྟེབ་རི་དཀར་ཁུང་གསོ་ཆེན་དང་གསོ་རྒྱུང་ཞེས་པ་བཟོས། འཕྲང་གསོ་ཆེན་
 དང་གསོ་རྒྱུང་ཞེས་པ་ནི། ངལ་གསོ་ཆེ་བ་གཅིག་དང་རྒྱུང་བ་གཅིག་བྱེད་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད་པས་མིང་དེ་ལྟར་བཏགས་པར་གྲགས། ཕྱིས་སུ་ཐོན་པ་སྟོན་གཞིས་
 ཐོ་བྲང་བསམ་གྲུབ་མཐོང་སྟོན་ཞེས་པ་ཐོག་ས་ཁྲ་བཅེགས་ཙན་ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་
 བཙན་དང་ཐོན་མི་སམ་རྩོ་ཏ་སོགས་རྟེན་རྟེན་ལེ་མ་ལས་གྲུབ་པ་དུ་མ་དང་།
 སམ་རྩོ་ཏའི་ཕུག་བརྟན་ཕུག་བྲིས་སུ་གྲགས་པའི་མ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་
 དང་། བརྟན་འགྱུར་གསེར་བྲིས་ཙན་ལ་སོགས་པ་བཞུགས་ཤིང་། རིན་ཆེན་
 གཏེར་མཛོད་དུ་གྲགས་པའི་ཆོས་སྟོན་གྱི་དངོས་ཚོར་ཁྱད་ཙན་མང་པོ་ཡོད་པའི་
 ཕུག་མཛོད་ཁང་ཐོན་པ་སྟེ་དཔོན་ངོ་མའི་དམ་ཕུག་གིས་མནན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད།

ཕྱིས་པོད་རྗེ་ས་སྐྱ་པའི་སྐབས་སུ་འང་སྡེ་དཔོན་ཐོན་པའི་སྐུང་ཞིག་ནས་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོ་ལོ་བཞིར་མཇུག་པའི་ངག་འགྲོས་ལོ་རྒྱུས་པོད་སློབ་དང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱུས་དུས་ངམ་དམག་རྩོན་ཞེས་ཐོན་ཁོངས་ན་པ་གོ་ཆ་ཁབ་ཚོགས་མདའ་གི་མདུང་
 གསུམ་རང་འགྲེགས་ན་དམག་ལ་བརྒྱ་ཅམ་ལོ་གནངས་ཆགས་བརྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 མདའ་ཅེད་ཀྱི་དགའ་རྩོན་བྱེད་སློབ་ཡང་སྤང་། སྤྱིར་པོད་ལ་སྡེ་དཔོན་ཆེ་བ་བཞི་
 ཞེས་གྲགས་པ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིར་བཙན་སྐམ་པོའི་སྐུ་དུས་ནས་བཟུང་པོད་རྩོན་
 གསུམ་ཅན་རིམ་པའི་བརྒྱུད་པར་སྡེ་དཔོན་ཆེ་ཁག་བཞི་ཞེས་བཞེད་སློབ་ཡོད་པ་ལས།
 གཟེམ་ཐོན་པ་འང་སྡེ་དཔོན་ཆེ་ཁག་གི་གསུམ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། སྡེ་དཔོན་གསུམ་ཅན་
 རྣམས་ལ་རྒྱལ་པོས་གཟེགས་པ་ཆེན་པོས་ས་མི་བདག་ཐོབ་ཀྱི་བཀའ་ཤོག་ཤེ་བམ་
 ཞེས་པ་སོ་སོར་སྐུ་ལ་ཡོད། འདི་རྣམས་ཀྱི་མི་བརྒྱུད་ལ་སྤྱི་འཐུས་མ་ཐག་རིམ་
 བཞིའི་གདན་ཐོབ་ཡོད་ལུས་ཀྱིས་གཤམ་འོག་ནས་མཇུག་ཕྱག་དང་གྲུས་བཏུད་
 ཟུང་གོས་ཤིང་། རྩ་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་ཞིམས་ཀྱིས་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་
 སྤྱིད་བཞེས་པའི་དུས་སུ་དགེ་འབྲས་ཀྱི་རྩོག་ཟེང་འཐུག་གི་སྐབས་ཞིག་ཏུ་འང་
 ཐོན་པ་མདའ་དཔོན་ཞེས་སྤྱི་ཕྱོགས་མཇུག་རྗེས་ཆེ་བ་ཞིག་བྱུང་འདུག་པ་དེས་
 རྩ་ས་གཤོང་ཀ་ནས་བཞི་སྡེ་བསམ་གཏན་སྤྱོད་རྩ་སྤྱོད་རྒྱལ་པོའི་གཟེམ་རྒྱུང་གི་
 ཞལ་ཁྲར་གསང་བཤེད་མདའ་ཡིག་འཕེན་ཕུག་གིས་རྩ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
 སོགས་ཀྱི་མཇུག་རྗེས་ཅན་ཞིག་བྱུང་སྟེ།

གཞན་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་མོ་རྒྱལ་བྱེད་དགོན་པ་ཕྱག་
 འདེབས་མཇུག་པོ་མཁས་བརྩན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཞུ་བ་དེ་འང་ཐོན་པའི་སྤྱི་
 ཡིན་པ་བཙས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱུལ་མི་རབས་བཞི་ཅམ་བྱུང་སྟེ།
 འདུག ཐོན་པ་སྡེ་དཔོན་གི་བདག་ཐོབ་ས་མཆོམས་ནི། ཡར་རྒྱལ་ཐོན་པ་

ཞེས་ཤར་དུ་བྱི་ཟམ་ཡར་རྒྱལ་ཅུ་པའི་ས་ཐོབ་ཀྱི་ས་མཆོམས་དང་། རུབ་དུ་
 རྟོད་ཀྱི་རི་དམར་པོ་ཞེས་ངམ་རིང་གི་བཅག་དམར་པོ་ཐོན་ས་བར། བྱང་
 དུ་ཐུ་ལེབ་ཅེས་པ་ནག་ཆང་ཤན་ཅ་རྫོང་ཁོངས་ཀྱི་ས། རྩོམ་ཕྱགས་ནི་གྲུ་བཞི་
 ཞེས་པ་རྩོམ་གཞི་དོ་བ་རྫོང་གི་ས་ཁོངས་ནི་གྲུ་བཞི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིད་རྟེན་བཅས་
 ས་རིས་མངའ་བའང་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ཡིད་འདུག། །

ལ་རྒྱལ་ཚབ་རྩ་སྤྲོད་དོན་རྒྱུ་འཆང་གི་ གསུང་མགྲར་ཐོར་བུ།

།ཨོ་རྒྱན་པརྣམས་གནང་བའི།
།འཇད་མེད་གཏེར་གྱི་སྦྱོར་བུ།
།སྐལ་ལྷན་བུ་ལ་གནང་བས།
།ཕྱོགས་དང་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱན་ཏུ།
།སྤེལ་ལོ་ཆོག་པ་ཡོད་དོ།

།མཆོ་རྒྱལ་མཁའ་འགྲོས་གནང་བའི།
།ཁིམ་པོའི་ཨ་རག་བདུད་ཅི།
།དགའ་པོ་སྦྱིད་པོ་བྱས་ནས།
།བདུང་དུ་ཆོག་པ་ཡོད་དོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་གྱི་དོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་
པ་ཤུར་རྒྱལ་བོད་ཡུལ་འདུལ་ཞིང་སྦྱོབ་པའི་ཐུགས་རྒྱུ་རྣམས་མཐུ་དང་། འཕྲིན་
ལས་གཡེལ་བ་མི་མངའ་བའི་བཀྲིན་ཅན་གྱི་སྦྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པརྣ་འབྱུང་
གནས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཐུགས་རྒྱུ་དང་བྱིན་ཆའས་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་
གང་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་འདུག་པའི་སྐལ་ལྷན་གྱི་སྦྱོར་བུར་ངེས་པས་
བཀའ་དགོངས་གཏེར་གྱི་བྱིན་ཆའས་རྣམས་མཐུའི་ཕབ་རྒྱུན་རྣམས་རྒྱལ་ཁམས་
ཕྱོགས་མེད་དུ་སྤེལ་དུ་ཆོག་པ་དང་། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་བདེ་ཆེན་བདུད་ཅིར་

ངོམ་མེད་ཅི་དགར་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པའི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྦྱིས་བུར་ཞལ་
གྱིས་འཆེས་སམ་སྟམ་པ་དང་།

།པེ་རོ་ཙ་ནའི་ཞལ་མངལ།

།བར་ཁང་མཐོངས་ནས་མངལ་བུང་།

ཞེས་པ་ནི་ལྷགས་འབྲུག་ ༡༧༩༠ ལོར་བསྟན་པ་ཆོས་སྦྱིན་གྱི་མངའ་བདག་
གཞུང་ས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པ་ཆེན་པོས་དཔལ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ཨར་སྟོན་
མངོད་སྒྲོར་ཡ་རྒྱལ་ཆབ་རྩ་སྤྱོད་གཞུང་ཞབས་སྟོན་འཁོར་དང་བཅས་ཆེད་ཕེབས་
བསྐྱེད་སྐབས་ཡ་རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ལ་ལོ་ཆེན་པེ་རོ་ཙ་ནའི་ཞལ་མངལ་
བསམ་ཡས་བར་ཁང་གི་མཐོངས་ནས་ཐོབ་བུང་གསུང་རྒྱུ་ཡིན་འདྲ་ཞིང་།

།འཛམ་གླིང་དགའ་བའི་ཚོར་བ།

།རྒྱ་མཆོའི་གཏིང་ནས་བྲངས་ཡོད།

།རྒྱལ་མཆོན་བཟླ་ཤིས་དགུ་བཅེགས།

།མཛེས་པའི་དྲིག་ལ་བཀོད་ཡོད།

གསུངས་པ་ནི། ལྷར་བཅས་འགྲོ་བའི་འདྲན་དཔལ་རང་ཅག་ཁ་བ་གངས་ཅན་
པ་ནམས་ཀྱི་མེ་དྲིག་གང་ལ་ཕྱོག་པའི་ལྷ་སྐལ་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པརྟོ་བསམ་
བཞིན་མའི་སྲིད་པ་བཟུང་བ་ཡགོང་ས་ཡ་རྒྱལ་མཆོན་ཡ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་
ཅད་མཆིན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་ཡ་རྒྱུ་ཕྱོད་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་དེང་སྐབས་
ཆོས་རྒྱུད་དང་། མི་རིགས། རྣམ་པ་གྲུ་གོམས་སྤོལ་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་

པར་འདུས་པའི་འཇམ་གླིང་གར་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། ཆོན་རིག་ཆབ་
 སྲིད་དང་བཅས་པའི་དབུ་འབྲིང་ཆེ་ཤུས་མཆོན་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་མ་ལུས་པའི་དབང་
 པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ནམ་གསུམ་སྒྲིམ་བཅོན་དུར་སྒྲིག་གི་ཀྱུལ་མཆོན་འཛིན་པའི་མཆོག་
 སྐྱེ་མཐོང་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ། ཟབ་གསལ་ལེགས་བཤད་གསུང་གི་བདུད་ཅི་
 ཀྱན་ལ་བཅེ་བ་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་འདོམས་པ། གཞན་ཕན་བྱུམས་
 བཅེའི་ཐུགས་དགོངས་ཀྱི་མཆོའི་འཇིངས་ཟབ་ལྟར་གཏིང་མཐའ་མེད་པོག་པ། མད་
 བྱུང་མཛད་འཕྲིན་མཁའ་ཁྲབ་སྤྱོད་གསལ་མེད་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེའི་གསོལ་སྤྱི་སྤྱོད་བཞིན་
 པ་བཅས་ལ་སྤྱི་ནང་གི་སྐྱེ་པོ་ཡོངས་རྫོགས་ཏེ་ལས་དད་འདུན་ཡི་རང་གིས་ལ་སྤྱིའི་
 གསང་གསུམ་ཡོན་ཏན་ལ་ཅེ་གཅིག་མཛོན་པར་གཟེངས་སྤྱི་བསྟོད་པར་ཀྱན་ནས་
 ཐུལ་བའི་གནས་སྤངས་རང་གཞན་སྐལ་བཟང་མེག་གི་དགའ་སྟོན་དུ་མཛལ་ཀྱི་
 ཡོད་པ་འདི་དག་ལ་སོང་དོན་དམ་འཇམ་གླིང་སྐྱེ་པོ་ཀྱན་གྱིས་དགའ་ཞིང་གཅེས་
 བཀྱར་ལུ་བའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་སྐྱེ་ཐེང་ ༡༩ པ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་བསྟེགས་
 བཅད་བཅར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ་ཅད་དཔྱོད་ངོས་འཛིན་གནང་སྒོ་ཁག་འབྲུལ་
 བསྟེད་མེད་པའི་སྒྲོན་ས་སྤང་གིན་དུ་རིང་བ་པོད་གར་སྤྱོད་མཛོན་སྤྱོད་ལྟག་འཆར་
 གྱི་ཡུལ་ཀྱི་མཆོའི་གཏིང་ལྟ་བུ་ནས་གདན་དྲངས་ཏེ་གངས་ཅན་བརྟན་འགྲོའི་འཕུལ་
 ཡུན་བདེ་སྤྱོད་ལུ་མེད་དུ་སྤེལ་ཞིང་སྐྱོང་བའི་ལྷོ་གནས་དབུས་གྱུར་ལྟ་བུ་གཞུང་
 ས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཟུང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མདུན་ས་གྲུ་འཛིན་
 གཉིས་པ་པོ་བྱང་པོ་ཏེ་ལར་གདོང་ལྡས་བཏེགས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་
 པོར་མངའ་གསོལ་ངོ་མཆར་ལེགས་ཆོགས་བཀྲ་གིས་དགྲ་བཅེགས་ཀྱི་ཀྱུལ་མཆོན་
 རྒྱ་ན་འབར་བ་རང་ཅག་གངས་ཅན་པོད་འབངས་ཡོངས་ཀྱི་ལེགས་བྱས་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་ཏོག་དུ་མཛོན་པར་བཀོད་ཅིང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འབྲུལ་

བྲལ་ཆོལ་གསུམ་པོད་འབངས་ནམས་ཀྱི་ལག་དྲུ་གཏད་ཡོད་གསུང་རྒྱ།

།བྲ་ཁྱལ་ཁུ་བྱུག་ཕྱོན་མོའི།

།གསུང་སྟན་པོད་ལ་བསྐྱར་ཡོད།

།བྲ་ཀན་པ་ཡུལ་དན་བྱང་།

།རང་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་ལོག་འགྲོ།

ཞེས་པ་ནི་ཡ་ཁྱལ་མཆོག་སྐྱ་ཕྱེད་ ༡༩ པ་ཆེན་པོས་ཡ་ཁྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེ་
བྲ་ཁྱལ་ཁུ་བྱུག་ནིད་ལ་ཇི་ལྟར་ཐུགས་གཏད་བཀའ་མངགས་འགན་དཀྱི་
བསྐྱངས་དོན་དང་། པོད་འབངས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལྟ་སྡེ་མི་སྡེ་སྡེ་ནས་འགན་
བསྐྱར་རྗེས་འབྲེལ་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པའི་རྗེས་འབྲས་གསུང་སྟན་བཟང་པོ་པོད་
ཁྱལ་འབངས་ཐོག་ལེགས་པར་བསྐྱར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་དང་། ད་ནི་བྲ་ཀན་
ང་པ་ཡུལ་དན་ཆེ་བས་རང་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་ལོག་འགྲོ་ཞེས་རང་གི་གདན་ས་
བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་ཆུ་འགོ་རྩ་སྐྱེད་དགེ་འཕེལ་སྐྱེད་དུ་ཆེབས་ཞལ་ཕྱོགས་
རྒྱའི་དགོངས་པ་དངོས་སུ་བཏྲས་པ། དེ་ཡང་གང་གིས་རྒྱུན་ནམ་ཞེན།

།མཐོ་ལྷ་གངས་དཀར་མཐོ་བ།

།ཞིམ་ལྷ་སྤང་རྩ་ཞིམ་པ།

།དེ་ལས་ན་མའི་དཀྱིལ་གྱི།

།བདག་མེད་རྒྱང་དཀར་སྐྱེད་པ།

ཞེས་གསུང་གཅོད་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཤོར་གནང་དགོས་དོན་ཡང་ཁྱལ་ཆབ་ལྷ་
བྲ་མཐོན་པོའི་གོ་ས་དང་། སྤྱིང་པོས་དཔེན་པའི་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་། ལྷག་

པར་སྟིགས་ལྡེའི་རང་ག་ཤེས་ཆགས་སྤང་ཆོངས་གསུམ་གྱི་དྲུག་རྒྱུངས་རབ་དུ་
 འཕྱར་པའི་ཁོར་ཡུག་ཞབས་འབྲིང་སེར་སྒྱུ་ལས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཕྱོགས་ཡན་ཚུན་
 གྱི་དབྱ་གཉེན་ཆགས་སྤང་བརྟན་མི་ཚུགས་པའི་ཁྲེལ་བྲལ་གྱི་བྱེད་སྡོད་མ་རུང་
 བ་སོགས་གང་སར་ཐུགས་ཡིད་རབ་དུ་ཐུང་པས་མཐོ་ཞིང་རྒྱས་སྒྲོས་ལྡན་པའི་
 གོ་གནས་རྒྱལ་ཐབས་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྦྱོང་དང་། འདྲུ་ལོང་རབ་དུ་འབྲུག་
 པའི་ཡོ་ལང་ཆང་ཆོང་འདི་དག་དོར་ནས་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བག་ཐེབས་འདྲུ་
 འཛིན་དཔེན་པའི་བྱང་ཐང་ན་མའི་བྲིད་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱུང་དཀར་དང་མཚུངས་
 པར་སྒྲོས་མེད་ཁེར་བྱར་བཞུགས་སྒྲོ་བའི་དགོངས་པ་ལ་གཅིག་དུ་ཕྱོགས་གྲུབ་
 པ་ཞིག་མིན་གང་སྟུམ་ཞིང་།

།འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མས་གནང་བའི།

།ཚོན་པོའི་ཤེས་རབ་རལ་གྱི།

།སྲིད་པའི་རྩ་བ་བཅད་ཅིང་།

།ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཆས་འགྲོ།

ཞེས་སྒྲ་མ་འཇམ་དབྱངས་དབྱངས་ཀྱིས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཁྱེན་བརྩེ་རྣམས་
 གསུམ་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རལ་གྱི་ཚོན་པོས་སྲིད་པའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་གྱི་
 འགོང་སྤོང་སྒྲ་ཞིང་མཁྱེན་པ་དེ་བཅད་ནས་བྱང་ཆེན་ཆོས་སྒྱའི་དབྱིངས་སུ་
 ཆས་འགྲོ་གསུངས་པ།

།ཤར་གྱི་ཁྲི་གདུགས་ཉི་མ།

།དགྲུང་གི་དཀྱིལ་ནས་རྒྱབ་སོང་།

རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡགོང་ས་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་ཅག་བོད་
 འབངས་ནམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡོལ་གོར་དུས་གཉིས་སྐབས་དང་འཆོམས་
 པར་མ་སྡུ་མ་ཕྱིས་གིང་། ངོ་ཞོར་འཁྱལ་པ་མེད་པར་ཕྱིས་སྔོན་བསྐྱེད་པ་འདིའི་
 མཐུད་པལ་ཉག་གཅིག་ལས་ད་ལྟོ་ཆར་ཡང་བོད་བརྟན་སྤྱི་མི་རིགས་རིག་གཞུང་
 དང་བཅས་པ་གང་གི་ཐད་ནས་ཀྱང་ཉམས་པ་གསེས་གིང་མ་འོངས་པར་བྱགས་
 རེ་བཅང་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཡངས་པའི་འཛམ་གླིང་གི་པོ་འདིའི་ཁ་
 ཕྱོགས་འཆེ་བུལ་ཞི་བདེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱར་གནང་བཟོད་པའི་མཐུ་སྟོབས་མཛད་
 འཕྲིན་གཞན་འགན་མ་མཆིས་པ་མཆན་དཔེའི་གཟི་བྱིན་འབར་བཞིན་པར་འཆོ་
 ཞིང་གཞེས་པ་འདི་དག་ཡ་རྒྱལ་ཆབ་རྩ་སྒྲིང་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་རྗེས་བཀའ་དྲིན་
 གཞལ་མཐའ་བུལ་བ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལ་སོང་བཀའ་
 དྲིན་རྗེས་དྲན་ལུ་བ་དང་སྐྱགས་གོང་གསལ་གསུང་ཚིམ་ཐོར་བུ་ཁག་གི་ཞལ་
 སྐོང་རྟེན་ཐོབ་ཡོང་ཅེའི་ཆེད་ན་ས་བཞུགས་སྐར་དཔེ་མཛོད་ངག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས་སྡེ་
 ཆན་ནས་དབྱུད་གཞི་རགས་ཟིན་ཅམ་དུ་འཆོལ་སྟུང་འགྲེམས་སྡེལ་ལུས། །

ལྷ་སྒྲུབ་པ་དབང་ཕྱུག་བདེ་ལྷན་ མཆོག་གི་བཀའ་སློབ།

༥ མཁས་དབང་ཅིས་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་པ་དབང་ཕྱུག་བདེ་ལྷན་ནས་ ༡༩༥༩
ལོར་ད་སར་ལོ་འཁོར་ལས་སྒྲུབ་ཆོག་ཆེན་སྟེང་བཀའ་སློབ་གསུང་བཤད་
གནང་དོན། ང་རང་ཆོ་བོད་མི་རིགས་སྤྱི་འཛིན་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་འབྱེད་
སྤྱི་ཚོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྒྲུབ་ས་མགོན་ཆེན་པོས་དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཆོས་སྲིད་
བྱུང་འབྱེད་ཐོག་ནས་བཀའ་སློབ་རིམ་པར་གནང་དང་གནང་མུས་བཞིན་ང་
རང་ཆོ་བོད་པའི་གཏམ་དཔེར། ལྷ་ལས་ལྷག་པའི་ལུས་དང་། ཉི་ཟླ་ལས་
ལྷག་པའི་སྒྲོན་མེ་ལྷ་བུ་ཞིག་ང་ལ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཞུ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། གལ་པོ་
ཆེ་ལ་ནན་ཏན་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྒྱ་རྩའི་དཔེ་ལྟར་ངས་ཡ་རྒྱལ་བ་
རིན་པོ་ཆེས་སྤུལ་བའི་བཀའ་སློབ་དེར་རམ་འདེགས་ལྷ་བུ་ཐུང་བུ་ཞིག་ཞུ་བུ་
ན་སྙམ་པའི་རེ་འདུན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་ཆོ་བོད་ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་སྡེ་ངས་
འདིར་གནའ་སྡེ་མོ་བསྟན་པ་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱོང་བའི་ཆོས་རྒྱལ་གོང་མ་རིམ་ཅན་
གསེར་ཁལ་འཛོལ་ཞུགས་སྐབས་སྐྱེས་ལ་ང་ཆོས་དབང་ཤུགས་དཔུང་ངོམ་
བྱེད་ཐུབ་ཡོད་པ། མདོར་ན་སྟོབས་དང་དམག་ཤུགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་
བོད་ཟེར་བ་འགན་ཁུངས་དང་བལ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། འོན་
ཀྱང་བར་ལམ་མུལ་གོང་མའི་སྐབས་སུ་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བར་སྙད་བཏགས་
ཏེ་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་ཐེ་བྱས་རབས་དང་རིམ་པ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་ཡ་སྤྱི་ཚོར་

ཡགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྱེད་བཙུག་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བྲིན་
 གྱིས་བོད་ནང་ཡོད་པའི་མཚུངས་དཔོན་དམག་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་མཐར་སྐྱོད་
 བཏང་སྟེ་དུས་ཕྱིས་ ༡༩༥༠ བར་བོད་དེ་གཟི་བརྗེད་དང་ལྡན་པའི་རང་དབང་
 རང་བཅོན་གཙང་མ་ཞིག་བྱས་ཏེ་སྡོད་ཆུང་། རྒྱ་མི་གྲུང་བྱུང་ཏང་གིས་བོད་དུ་
 ཕྱི་རྒྱལ་བཅོན་དབང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྒྲོལ་སྤྱད་སྒྲུབས་ཡོད་པ་བཅེངས་གྲོལ་གཏོང་
 གི་ཡིན་ཞེས་དང་། བོད་ནང་ཡུལ་རྒྱུས་འཛུགས་སྐྱོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ། ཡུལ་
 རྒྱུས་བཏང་བྱེད་ཆེས་ལོག་འགྲོ་གི་ཡིན་ཞེས་ཕྱི་ལ་ཏམ་ཤེད་ཆེན་པོས་སྐད་ཆ་མཁུ་
 བོད་འདྲ་ཞིག་བཤད། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བོད་དུ་བྲག་པོའི་བཅོན་འཛུལ་དངོས་
 སུ་བྱས་པས་མ་ཆད། གྲོས་མཐུན་དོན་ཆེན་བཙུག་ཟེར་བ་ཁོང་རང་ཆོའི་
 འདོད་མོས་ཇི་བཞིན་བཅོན་དབང་གིས་བསྐྱོལ་འཛིག་བྱེད་དུ་བཙུག་པ་དེ་དག་ཀྱང་
 རྒྱ་མི་ཁོང་རང་ཆོས་སེར་གནས་མ་བྱས་པར་བཅུ་ལ་བཞགས་བཏང་། མཐར་བོད་
 མི་མང་འཆད་འཁྱུག་གིས་གྲོས་ཆོད་དེར་བཙུ་འཛིག་ཅ་བཞིན་ནས་བྱེད་མི་ཐུབ་
 ཅས་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་མིར་ངོ་མྱོལ་བྱ་དགོས་བྱུང་སྟེ་ལྷ་སར་བྲག་པོའི་གཏོར་
 སྐལ་བྱས་ནས་ཡུལ་བཞོན་གྱི་བདག་པོ་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་བཅོན་བྱོལ་དུ་ཕྱེས་
 དགོས་པ་སོགས་གནས་བབ་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་པ་ཆང་མས་མཁྱེན་བཞིན་པ་རེད།
 ང་ཆོས་རྒྱ་མིའི་བྱེད་སྤངས་ནམས་ལ་ཕྱི་མིག་བལྟས་ན་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་
 ཆགས་བརྒྱད་ཡོད།

དེ་ནས་ ༡༩༥༩ ས་ཕག་ལོ་ནས་བཟུང་བོད་ནང་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་དང་།
 གཞུང་ལབས། འཐུས་མི། ཆོང་པ་འབྱོར་ལྡན་ལ་སོགས་པ་ཆང་མ་མི་རེར་
 མིང་རེ་བཏགས་ནས་ཉེས་མེད་བཅོན་བཙུག་དང་། མཁར་དབང་གཞུང་ལེན།
 འཐབ་འཛིངས་ཉེས་བརྟུང་ལ་སོགས་པ་བཏང་སྟེ་བྲིམས་ཐོག་ནས་བསད་པ་

༥༤། ལྷག་པོ་སྤྱིང་མི་བཟོད་པར་རང་གི་རྒྱལ་དགོས་ཐུག་པ། ཁ་ཟས་ཀྱིས་
 བོངས་ཏེ་སྒྲིགས་རིང་ལ་ཕྱིན་པ་སོགས་སྤྱིགས་གཅིག་དུ་བརྩྭ་མས་ན་ཏེ་ལམ་བོད་
 མི་ས་ཡ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་མེད་པ་བཟོས་ཡོད་པས་མ་ཆད། ངལ་རྩོལ་དང་།
 འཐབ་འཛིངས་ལ་སོགས་པ་མི་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་ལྷག་སྤྱིང་སྒྲུ་ཆོགས་བཏང་
 རྟེན་པོད་མི་ཏེ་ལམ་ས་ཡ་གཅིག་ཙམ་གཅོང་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་དབང་
 པོ་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པར་སྤྱོན་ཆག་བཏང་བ་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད། བོད་པའི་
 རྩ་བའི་མི་འབོར་དེ་ས་ཡ་དུག་དུ་བཙིས་པས་སུམ་ཆ་གཅིག་ཙམ་མེད་པ་བཟོས་
 ཡོད་པས་མ་ཆད་རིམ་པས་ཤེས་རིག་གསར་བརྗེ་ཡིན་ཞེས་གོམས་གཤིས་རྟོང་
 པ་དང་། རིག་གནས་རྟོང་པ། ཆོས་དད་ཀྱི་བསམ་བློ་རྟོང་པ་སོགས་རྟོང་
 པ་བཞི་རྩ་རྟོར་གཏོང་གི་ཡིན་བཤད་ནས་ལྷག་ལུས་ཡོད་པ་རྣམས་ཆང་མ་ཡང་
 བསྐྱར་བཙོན་ལ་བརྟུག་ ངལ་རྩོལ་ལ་དེད། ཀྱན་སྤྱོད་ཞིབ་བཤེར་བྱས། ཆབ་
 མིན་ནག་ཉེས་ཀྱི་ཞུ་མོ་གཤེགས། བོད་ཀྱི་རྩ་ཆའི་དངོས་རྟོང་དང་། ཐོན་
 ཁུངས་ཡོད་རྒྱ་ཆང་མ་རྒྱ་ནག་དུ་རྒྱ་འབྲེལ་འོར་འབྲེན་བྱས། གཞན་ཡང་
 བོད་ནང་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། པོ་ཏ་ལ། སེ་ར། འབྲས་སྤྱངས།
 བཀྱིས་རྩུན་པོ་ཙམ་ཕྱི་མིར་བརྟན་ཆེད་བཞག་པ་ལས་དེ་བྱིངས་དགོན་པ་དང་།
 ལྷ་ཁང་། རི་ཁྲོད། མདོར་ན་ཆ་ཁང་ཡན་ཆད་གཏན་བཞིག་མེག་མེད་དུ་
 བཏང་བ་བཅས་སྐབས་དེར་བོད་ནང་གང་དུ་བརྟུས་རུང་ཁང་རོ་དང་། གྲང་གོག་
 འབའ་ཞིག་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་གནས་སྤངས་ཏེ་ཅང་ཐབས་རྟུག་དེ་འདྲ་ཞིག་
 དུ་བསྐྱར་ཡོད། བོད་ཀྱི་སྤྱོད་བརྟུད་གང་སར་གོད་ཆགས་ཐབས་རྟུག་དེ་འདྲ་
 ཞིག་བྱུང་ཡོད་པའི་ཁྲོད་ནས་ཆག་སྤོ་ཆེ་ཡང་གོད་ཁ་འབྲིང་གི་དཔེ་བཞིན་ལ་རྒྱལ་
 བ་དོན་གྱི་བདག་པོ་ལ་སྐབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་

ཡུལ་དུ་ཡེ་ཞབས་སོར་བཀའ་ངོན་ཆེ་འཁོད་བྱབ་པ་འདི་ང་ཆོར་སྐྱ་ན་མ་མཆིས་
 པའི་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་ཐོབ་བྱབ་ཡོད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ནང་གི་རྒྱ་ཆེའི་མི་
 མང་ནམས་དཀའ་སྤྱོད་སྤྱུག་མནར་ལུ་མཐའ་མེད་པ་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་རུང་།
 བསམ་མཁུགས་སུ་ཡ་རྒྱལ་བ་དོན་གྱི་བདག་པོ་ང་རང་ཆོ་བོད་མིའི་དབྱ་འབྲིད་
 དུ་གསེར་ཞལ་འཆོ་བཞུགས་ཡོད་སྐབས་ནམ་ཞིག་བོད་མི་ནམས་རྒྱ་མིའི་འོག་
 ནས་རང་དབང་ཡོད་གི་རེད་སྐྱེ་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་། སྤྱོས་ལིང་འགེལ་གྱིས་
 བསྐྱད་བྱབ་པ་དེ་ཡང་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱི་རྒྱལ་རང་དབང་ཡུལ་གྱུར་ཐེབས་
 བྱབ་པའི་བཀའ་ངོན་ཅིག་གཅིག་རེད།

ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་རྒྱ་གར་དུ་ཡེ་ཞབས་སོར་འཁོད་མ་ཐག་རང་
 བཞིན་སྐྱོ་སྟོད་དུ་སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མ་བཞུགས་པར་ཆོས་ལྟོགས་ཀྱི་མཛད་
 འཕྲིན་རྒྱ་ཆེ་མད་དུ་བྱུང་བ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་དར་སྤེལ་མཛད་པ་ཀུན་གྱིས་
 མཛོན་པར་བརྟོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་སྤྱོད་ས་ཆོལ་
 ཁ་གསུམ་གྱི་བྱོན་ལ་རྒྱ་མིས་ཡང་སྤྱིང་རྩེ་བྲལ་བའི་མནར་གཅོད་དང་སྤྱུག་
 སྤྱོད་ཆད་ལས་འདས་པ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པའི་གནས་ལུགས་ནམས་ཇི་
 བཞིན་འཛམ་གླིང་ནང་གསལ་བཤད་གནང་སྟེ་རྒྱ་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྒྲུར་
 གཏོགས་དཔོན་རིགས་ཁག་སྤྱུག་པ་སོས་མ་བརྟེན་པའི་དཔེ་བཞིན་གང་དྲག་
 ཅི་དྲག་གི་གནས་སུ་གྱུར་ནས་སྲིད་བྱུས་གྱུ་ཡངས་དང་ཆོས་དད་རང་མོས་ཡིན་
 རྒྱལ་སོགས་གང་ཏྱར་སྐད་ཆ་མང་དག་ཅིག་གསར་དུ་བཤད་དགོས་བྱུང་ཡོད།
 རྒྱག་པར་རྒྱ་མིའི་ཡིག་ཆ་དྲུག་པ་ཟེར་བ་དེར་བཞུས་ཆོ་བོད་ཀྱི་གནས་སྤངས་
 དེ་རྒྱ་ནག་གི་ཁོངས་གཏོགས་རང་སྤྱོད་ཁག་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་བོད་ཀྱི་
 ས་ཆའི་གནས་བབ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་དང་ཆོས་དད། སྤར་གྱི་

གོམས་གཤིས་སོགས་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་ལོ་ངོ་སྤྱིར་ཕྱག་འགའི་གོང་ནས་ཡོད་
 པའི་བོད་མི་རྒྱལ་སྤྱི་མཐུན་མིའི་རང་གཤིས་དང་གོམས་སྒོལ་བཅས་
 སུ་དཀའ་བ་ཞིག་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ངོས་འཛིན་མི་ཁྱེད་མཐུ་མེད་བྱུང་བ་དང་།
 བོད་མིར་དྲག་རྩུབ་ཀྱིས་སྒྲགས་མ་རྟེན་པར་སྒྱར་འཇམ་པོའི་སྒྲོན་ནས་བསྐྱུ་ཐབས་
 སྤེད་བྱས་གསར་པར་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་སྤྱི་ཞིང་དང་། སྤྱི་ཁང་ཆང་མ་སྒྱར་ཕྱིར་བསྐྱུ་
 བྱས་ཏེ་འགན་གཙང་སྤྱད། ས་ཞིང་ཐོན་སྤྱོད་རང་མོས་ཁྱེད་དུ་བརྩམས། དེ་བཞིན་
 རྩོན་མ་རྒྱུ་མི་རང་གིས་ལོག་སྤྱོད་དུ་མིང་བཏགས་པའི་མི་རྒྱལ་ལ་དཀའ་འདོན་
 བྱས། ཁག་གཅིག་ལ་བླུ་ཉོས་སྤེད་བྱས་སུ་མིང་བཏགས་ཏེ་དབུལ་མང་པོ་སྤྱད་
 པ་སོགས་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེར། གཞིག་པར་བྲངས།
 ཏིག་ཀ་ཚུར་སྤྱད་པ་ལྟ་བུའི་བོད་ནང་ཁྱེད་སྤྱོད་དེ་འདྲ་སྤེལ་ཡོད། འགྱུར་འགྲོས་
 དེ་དག་ཀྱང་ཡ་ལྟོ་བ་རིན་པོ་ཆེས་འཇམ་སྤྱིང་ནང་བོད་དང་བོད་མིའི་བདེན་
 འོན་སྐོར་གསུང་རྒྱུད་ལན་བརྒྱད་བརྒྱུན་པའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་ངིན་གྱིས་རྒྱ་ཕྱོགས་
 ནས་ཤུགས་མ་ཐུབ་ཀྱིས་ལག་ལེན་གསར་པ་བསྐྱར་དགོས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་
 པ་ལས། ང་ཚོ་སུ་ཞིག་གིས་འཁྱོན་པ་དང་། བྱས་པ་གང་ཡང་མིན་པ་དེ་
 ངོས་བཟུང་ཐུབ་པའི་སྒྲོན་ནས་བཀའ་ངིན་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་དགོངས་པ་ཡག་པོ་བཞེས་
 དགོས་ཀྱི་འདུག ཡ་ལྟོ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་ངིན་གྱིས་བོད་ནང་
 སན་ཐོགས་འགྱུར་འགྲོས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱ་
 ནག་གི་མི་སེར་ལ་འདྲ་སྤེལ་ཐོགས་སྤྱོད་ཆེ་འབྲེལ་བསྐྱུད་ཡོད་པ་འདི་དག་
 ཡ་ལྟོ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་གཞན་འགན་མ་མཆིས་པའི་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་ངིན་
 ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ང་ཚོ་གཞིས་ཀྱིས་ཡོངས་ནས་
 གསལ་པོར་མཐུན་ཐུབ་དགོས་པ་ལས། རྒྱ་མིས་རང་གར་བསྐྱུ་བ་བརྒྱུད་

བཏང་བཞིག་དང་། ཡང་ན་མི་རབས་དང་དུས་ཚོད་འཕྲོ་འགྱུར་གྱིས་ད་ཆ་
 རྒྱ་མིས་ང་ཚོར་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་ངོས་འཛིན་ནས་ཡང་
 གནང་མི་རུང་། བོད་ནང་དུ་རོགས་དངུལ་རྒྱ་སྒྲིལ་དུང་ཕུར་མང་པོ་བཏང་
 ལུགས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པར་ཏ་ལས་ངོ་མཚར་སྐྱེད་གོས་དོན་མེད་པ་རེད། གང་
 གིས་ཤེས། དངུལ་དེ་དག་ནི་བོད་མི་མང་གིས་ལུས་སྒྲིག་རྒྱུ་ཁྲག་འབེན་བཙུགས་
 དཀའ་སྤྱད་དང་དུ་སྒྲངས་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ལས་བྱུང་བ་ག་ལྟག་ཡིན་ཀྱང་། ཐོན་
 དངོས་རྒྱ་ཁོར་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་བོད་ཡར་རྒྱས་འཛུགས་སྐྱོན་གྱི་ལས་གཞིའི་
 རྩེད་རྒྱ་མིས་ཟུར་ཆ་གཅིག་ཙམ་ཡང་ཤེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་མེད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་
 པོ་རེད། ད་ལྟོའི་འགྱུར་འགྲོས་རང་བཞིན་གྱི་དུས་ཚོད་འདིར་ཚོགས་ཤེས་ལྟ་
 བུའི་བག་མེད་རྩོད་གཡེང་གི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་ཐུགས་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 ཏུ་བརྩིས་ཏེ་ང་ཚོས་ད་ཕན་དཀའ་སྤྱད་འབད་བརྩོན་གྱི་ཕུག་ལས་རིམ་པར་
 གནང་ཡོད་པ་བཞིན་ད་དུང་ཡང་ཁྱར་ལྷག་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་བཞེས་
 ཏེ་རྒྱ་མིའི་གཡོ་སྤྱོད་འཇམ་བསྐྱས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱས་ནང་དབུ་མ་འཁོར་བར་ཕུག་ལས་
 དམིགས་དོན་ཐོག་འབྲོལ་ཐབས་གནང་བྱེད་པའི་དགོངས་པ་ཟབ་ནན་བཞེས་
 དགོས་ཀྱི་འདུག རྒྱ་ཚུགས་ནས་སྤྱོད་བྱས་གྲུ་ཡངས་ཡིན་ཁུལ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་
 ཙམ་བརྟན་པར་ང་ཚོས་མགོ་རྩེད་སྤོལ་རྒྱུགས་རྩ་བ་ནས་གནང་མི་འོས། བོད་
 ནང་དུས་ད་ལྟའང་རྒྱ་མིའི་དམག་མི་གངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་པ་ཞིག་འབྲེམས་
 འཛུགས་གཏན་སྡོད་ཡོད་དང་ཡོད་མུས་ཐོག་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ཡར་
 རྒྱས་འཛུགས་སྐྱོན་ལ་ཁག་བཏགས་པའི་ལས་རིགས་པ་མང་པོ་ཞིག་བོད་ནང་
 བསྐྱར་དུ་འབྱོར། དེའི་ཐོག་དམིགས་ལུལ་ངས་ཙན་གྱི་འཆར་གཞི་དང་བཙས་
 པའི་རྒྱ་མི་གཞིས་ཆགས་པ་བྱིས་ཆང་བྲི་ཆོ་མང་པོ་ཞིག་ཆེད་མངགས་བོད་དུ་

བཏང་འབྱོར་གྱིས་དོན་དུ་བོད་མི་དང་ཕྱ་མིའི་དབར་མ་མཐར་མི་འཕྲོར་བཞི་
 ལྟ་བུ་ཅམ་གྱི་བར་བྱང་དངོས་སུ་ཆགས་བསྟན་ཡོད། ཕྱ་མི་ནམས་བོད་ནང་
 སེམས་འདྲུལ་བྱེད་སྒྲུངས་དཔེའི་ཐོག་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ཕྱ་མིའི་ལས་བྱེད་
 མི་སྣ་ཆུང་པོས་ཤིག་ཐོག་མར་ཕྱ་ནག་ནས་བོད་དུ་ཡོང་སྐབས་སྒྲེ་བྲག་སྒོང་
 པ་ཞིག་དང་། མོག་གཅིག་ལས་འབྱེར་ཕྱ་མེད་པར་གྱོན་ཆས་ཀྱང་སྤང་པོ་
 རང་བྱས་ཏེ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་བོད་ནང་ལོ་གཉིས་གསུམ་བསྟན་དེ་ཕྱ་ནག་ཏུ་
 བྱེར་ལོག་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་བོད་པའི་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་སྐམ་མང་
 པོ་བཀའ་ནས་འབྱེར་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་མ་ཆད། རུམ་གདན་དང་། བེང་གི་
 འཛིན་ཆས་ནམ་གངས་ཇི་དགོས་ཆ་ཆད་། མདོར་ན་བོད་ནང་ནས་ཕྱ་ནག་
 ལ་ལོག་འགྲོ་སྐབས་མི་དགུས་མ་རེར་རྐང་འཁོར་དང་། འཆོམ་བུ་འཁོར་ལོ་
 ཡན་གྱི་དངོས་ཆས་རྒྱངས་འཁོར་ཆེ་བ་བཀའ་ནས་འབྱེར་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་འདི་
 དག་ནི་ནམ་གངས་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལ་དཔེ་བཞག་ནས་ཞུས་པ་ཡིན། དེ་མིན་
 ཕྱ་མི་དཔོན་རིགས་ཤིག་ཡིན་ཕྱིན་བོད་ཀྱི་ཐོན་དངོས་གོང་གསལ་ལས་ལྟ་བུ་
 གསུམ་ཅམ་མང་བ་འབྱེར་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ང་རང་ཆོ་བོད་
 པའི་རྒྱ་ཁོར་ཡིན་པ་རེད། བར་ལམ་ལྟ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལས་ཀ་བྱེད་
 མཁན་ཕྱ་མི་དཔོན་པོ་ཞིག་མར་ལོག་ཁར་བཅའ་དངོས་སྐམ་མང་པོ་རྒྱངས་
 འཁོར་ཆེ་བའི་ནང་སྒྲགས་སྐབས་སྐམ་གཅིག་སར་རྒྱང་བའི་ནང་ནས་ལྟ་ལྟ་ན་
 ཇོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་མདུན་སྒྲིག་མཆོད་ཆས་ཁོངས་གསེར་གོང་ཞིག་ཐོན་ཏེ་འདུས་
 པའི་སྟངས་ཆའང་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་དངོས་ཇུས་ཇི་
 ཅམ་མདོན་སྒྲིག་ཐབས་ནམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཏམ་འབྱེར་བྱས་དང་བྱེད་
 བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ཆོར་ང་ཆོས་ཏན་ཏན་དོ་སྤང་ཞིབ་འདུག་མཐིལ་ཕྱིན་ངེས་

པར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག

ངས་འདྲི་མཚམས་ནས་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་
 ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་ཞུ་ཡི་ཡིན། དང་པོ་རྒྱ་མིས་རྒྱ་བོད་གནམ་དཔོན་ཞང་
 ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་རྒྱ་ཁྲིངས་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་སའི་ཞོ་ལ་
 དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་དོ་རིང་དེ་ཆོའི་སྤང་དཔོན་ཞང་
 གི་འབྲེལ་བ་དང་། ས་མཚམས་གང་འདྲ་བཅད་ཡོད་མེད། རྒྱ་ནག་གི་ས་
 གནས་གང་བར་བོད་ཀྱི་དམག་ཤུགས་སླེབས་ཡོད་མེད། རྒྱ་བོད་གནམ་མི་
 རིགས་དང་། རྒྱ་དེ་ཡིག་ཆས་གོས་སོགས་གང་ཐད་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡིན་
 རྒྱུར་གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད་པར་བརྟེན་དེང་སང་རྒྱ་མིས་དཔོན་ཞང་རྒྱུར་རྒྱ་
 ཆ་མི་ཡོད་པར་སོག་པོ་ཤིང་གེ་སེ་ཁྲུན་གྱི་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱང་ལེ་ཁྲུན་དང་འགྲོ་མགོན་
 ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་སློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གནམ་འབྲེལ་བ་བྱུང་ནས་ཀྱང་ལེ་
 ཁྲུན་ནམ། ཡིན་ཟེར་བའི་གོང་མས་ས་སྐྱའི་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་
 པ་བོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་དུ་བཏང་བ་ནས་བཟུང་བོད་དེ་རྒྱ་ཁྲིངས་ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད།
 དེ་ནི་མི་བདེན་རྒྱུན་སྒྲིག་གི་ནོར་འཁྲུལ་ཞིག་རེད། ཀྱང་ལེ་ཁྲུན་ནི་སོག་པོའི་
 མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་རྒྱ་མི་མ་རེད། ཁྲིང་གིས་ས་སྐྱ་དང་མཚོད་ཡོན་
 གྱི་འབྲེལ་བ་བཙུགས་ཏེ་གསང་སྤྲུགས་དོ་རིང་ཐེག་པའི་དབང་ལུང་ལྷས་ཏེ། གཙོ་
 བོས་ཤི་ལྟར་བཀའ་སྤྲུལ་པ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བཀྱི། ཞེས་སྒྲ་
 མའི་བཀའ་སྤྲུལ་པར་ཁས་ལེན་གཙང་མ་ལྷས། དེ་འདྲ་ཀྱང་ལེ་ཁྲུན་ཁྲིང་རང་
 གི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ཆོས་ལྷ་བའི་དུས་དང་། རྒྱ་དུ་སྒྲ་མ་དགུང་དུ་བཞུགས།
 རྒྱལ་བ་རྒྱུད་དང་། མག་པ། མི་དཔོན། མི་མང་ཆོགས་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་
 ཁམས་གཞོན་དགོས་པས་རྒྱལ་པོ་དགུང་དུ་བཞུགས། བོད་ཚྭ་གསལ་གྱི་བྱ་བ་ལ་

སྒྲ་མས་ཅི་གསུངས་དང་དྲུ་ལེན། སྒྲ་མའི་བཀའ་མེད་པར་རྒྱལ་པོས་ལུང་མི་
གནང་། རྒྱ་སྐད་གི་ཡུལ་སྐད་སྐད་བཅུ་དྲུ་ལ་སྒྲ་མ་སྤྱིར་རྩེ་ཆེ་བས་
ཞུང་འཛུལ་དུ་བྱུང་ན་རྒྱལ་ཁབ་མི་མོན་པས་སྒྲ་མས་མི་གསུང་བ་ཞུས་པ་བཞིན་
ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པས་ཞལ་བཞེས། དེ་ལྟར་པོད་སྐད་གཉིས་དབར་མཆོད་ཡོན་
གི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཆགས་ཏེ་པོད་ཀྱི་སྤྱིད་དབང་ཀྱལ་ལེ་ཁུན་གྱིས་རྩ་བའི་སྒྲ་མར་
སྤུལ་ཏེ་ལོ་བརྒྱ་དགའི་རྩེས་གཞི་ནས་ཀྱལ་ལེ་ཁུན་གྱིས་རྒྱ་ནག་དབང་དུ་བརྒྱས་པ་
ཞིག་ཡིན་སྟབས་ཀྱལ་ལེ་ཁུན་ནས་ཡོན་གྱི་གོ་ས་སྒྲངས་ཏེ་པོད་རྒྱ་ཁོངས་རེད་ཅེས་
གོ་སྐྱོད་ཀྱི་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དག་བདེན་དོན་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། དེ་ནི་ང་
ཆོས་ཞོར་འབྲུལ་དུ་བཅུས་པ་ཙམ་མིན་པར། ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཁག་གི་དཔེ་
དེབ་ཆང་མའི་ནང་ཀྱལ་ལེ་ཁུན་གྱི་བྱུང་རིམ་ལོ་རྒྱུས་གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད། ཀྱལ་
ལེ་ཁུན་གྱི་སྐབས་ནས་བཟུང་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་རིང་སྐད་པོས་རྒྱ་ནག་ལ་དབང་བསྐྱར་
ཏེ་རྩེས་སུ་དྲུ་མིན་གྱི་སྐབས་གཞི་ནས་སྐད་པོ་ཕྱིར་འབྱུང་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད། གོང་
མ་དེ་དག་སྐད་པོ་མིན་ཆེ་རྒྱ་ནག་ནས་ཕྱིར་འབྱུང་དགོས་དོན་མེད། སྐབས་དེ་
དུས་སྐད་པོས་དབང་བ་ཆང་མ་རྒྱ་མི་མང་འཁོངས་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཆེད་དེ་སྐབས་
ཟུ་རུ་སྤྱད་དང་། ཡོ་རོབ་ཀྱི་དང་ག་རི། ཏར་གྱི་ཟེར་བ་རྒྱམས་ཀྱང་སྐད་པོས་
སྒྲངས་ཡོད་པ་ཡིག་ཆ་ཆང་མའི་ནང་གསལ་པོ་འཁོད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱ་མིས་
རྩོད་པ་རྒྱག་ཐུབ་པ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཡོང་ཐུབ་ཐབས་མེད་པ་རྒྱ་མི་
རང་གིས་མིག་ན་ལག་པས་བཟོས་པའི་ཞོར་འབྲུལ་ཐབས་དྲུག་ཅིག་རེད། རིང་
གོ་སྐྱོད་རྒྱ་མི་མིན་པར་སྐད་པོ་ཡོན་སྐོར་རྩོད་སྐབས་སྐོར་ཆ་ཆོད་ཆོད་འཁྲུངས་
མ་འཁྲུལ་བར་མཆོད་གོང་མ་དང་པོ་དེ་མཇལ་བར་དྲུ་ལའི་སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་
ཕེབས་པར་གོང་མས་གསེར་གྱི་འཇའ་ས་དང་གསེར་ཐམ་སྤུལ་བ་ནས་བཟུང་

བོད་རྒྱལ་ཁོངས་ཡིན་ཚུལ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་འང་ནོར་འཁྲུལ་རེད། དེ་ནི་ཡ་རྒྱལ་
 བ་རིན་པོ་ཆེས་གོང་མ་མངལ་བར་ཕེབས་པ་མིན་པར་གོང་མས་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོར་དམིགས་ཏེ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཞུ་སྤྲུལ་མང་
 པོ་ཕུལ་བ་ཡིག་ཆའི་ནང་གསལ་པོར་འཁོད་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་སོག་པོས་
 རྒྱ་ནག་ལ་དྲག་ངོམ་བསུན་གཙོར་རྒྱ་མང་གཏོང་བཞིན་པ་དེ་ལས་གཡོལ་ཐབས་
 སུ་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ནག་གི་མགོ་འདྲན་དུ་དགོས་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཏེ་
 གདན་ཞུས་ཆེ་བསྟོན་ཞུ་དགོས་བྱུང་ནས་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་འཇུག་མཆོན་
 བསྟོན་དང་གསེར་ཐམ་སོགས་ཀྱིས་གཟེངས་བསྟོན་སྤྲོམ་མཐོ་འབུལ་དགོས་
 བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གོང་མར་
 མཆོན་གནས་ཆེ་བསྟོན་འབུལ་རེས་གནང་ཡོད་པ་དེ་དག་པན་ཚུན་འདྲ་
 མཚུངས་ཡིན་པར་བརྟེན་བོད་རྒྱལ་ཁོངས་ཡིན་ཞེས་ཤོད་པ་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་རྒྱ་
 མཆོན་ཅ་བ་ཉིད་ནས་ཆགས་ཐབས་མེད། ཡང་རྒྱ་ལའི་ལྷ་མ་དང་། ཡཔཱ་
 ཆེན་ལྷ་མས་གཙོས་པའི་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྤྱུལ་ཁག་ངོས་འཛིན་སྐབས་གསེར་བུམ་
 དཀྱགས་འདོན་གྱིས་ཐག་གཅོད་བྱས་ལུགས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། གསེར་
 བུམ་དཀྱགས་འདོན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཐད་ཀྱང་ཞུ་ལུ་རིན་ཆེན་བསོད་ནམས་
 མཆོག་གྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ནས་བོད་དུ་ཡོད་མུས་དང་། ཐུགས་སྤྲོས་རིན་ཆེན་ནམ་
 རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་ཆབ་བསྐྱོ་གཞག་གནང་པའི་སྐབས་སུ་གཟན་རྩལ་ཕུལ་ནས་བསྐྱོ་
 གཞག་གནང་བ། དེ་བཞིན་ཡ་རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཀྱང་རྩ་སྤྱོད་གི་ཉེན་
 གཙོ་ཇོ་པོ་འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེའི་སྤྱི་མདུན་དུ་གཟན་རྩལ་ཕུལ་ནས་ཐུགས་གདན་
 འཁེལ་བ་སོགས་ལག་ལེན་སྤྲོ་ཆོགས་ཤིག་བསྟར་ཡོད། གལ་ཏེ་མཆོད་ངོས་
 དོན་ཐོག་བོད་ཀྱི་ལྷ་མ་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུའི་དབང་ཆ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཆེ་གསེར་

བུམ་ཡིན་གཅིག་དཀྱགས་དགོས་དོན་མེད་པར་དྲུ་ལའི་སྒྲ་མའི་འོས་སྒྲུལ་དེ་མུམ་སྒྲུལ་
 ཐད་ཀར་བསྐྱོག་ཞལ་བྱས་ན་འགྲིགས་ངེས་ཀྱང་ཐད་ཀར་བསྐྱོག་ཞལ་བྱེད་པའི་
 དབང་ཆ་དུ་མེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་དཀོན་མཆོག་ལ་བདེན་བདར་གསོལ་
 བསྐྱོན་ལམ་བཏབ་ནས་གསེར་བུམ་དཀྱགས་སྐྱུའི་ལམ་སྒྲོལ་ཞིག་དང་དུ་སྒྲངས་
 ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེས་ཀྱང་མུམ་དེ་སྐོར་དབང་ཆ་མེད་པ་གསལ་ཐག་ཆོད་
 བསྟན་གྱི་ཡོད།

ཡང་དེ་རྗེས་པོད་པས་གོར་པའི་དམག་སྒྲགས་མ་འཁེལ་བའི་སྐབས་
 དམག་རྒྱུ་མེད་པའི་པོད་པས་པོད་རྒྱ་ཁོངས་ཡིན་ཟེར་པོད་པའི་སྐད་ཆ་དེ་ཡང་
 རྒྱ་མི་རང་གིས་ཡང་དག་པར་ཁྲུངས་སྒྲེལ་བྱུབ་མེད། གང་གིས་ཤེ་ན། གོར་
 པོད་དམག་དུས་རྒྱུན་མའི་སྐབས་མུམ་མི་སྣ་འགའ་ཞིག་བར་མོལ་དུ་བཏང་
 ཡོད་པ་མ་གཏོགས་དམག་བརྒྱབས་མེད། རྗེས་མ་གོར་དམག་གཞིས་ཅེར་
 སྐབས་སྐབས་མུམ་དམག་མི་བཏང་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་ཏ་ལས་རྒྱ་ཅ་བ་ནས་མེད།
 དེ་སྐབས་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྒྲུ་ཕྱེད་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོའི་ཡབ་ཀྱིས་ས་
 གནས་ལ་ཡུག་བྱིས་ཤིག་གནང་ཡོད་པ་དེའི་ནང་། ལྷས་ཁ་བཀག་ནས་བསད་
 པ་དང་། འདྲེས་རྒྱུབ་བཀག་ནས་བསད་པ་གཉིས་པོ་གསོད་སྒྲངས་མི་འདྲ་བ་
 མ་གཏོགས་བསད་པ་འདྲ་འདྲ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེའི་དོན་ནི་མུམ་
 དམག་དོན་ཐོག་ཕན་ཐོགས་དེ་ཙམ་མེད་པའི་དམག་མི་འཛོར་ཆེན་བཏང་བའི་
 གཟན་གོང་དང་། གོར་པས་དབྱ་པོའི་མིང་འབྲེར་ནས་དམག་མི་བཏང་བ་
 གཉིས་ཀ་པོད་པར་དཀའ་ངལ་བཅུ་བས་གསེགས་འདྲ་མཚུངས་བྱུང་ལུགས་དེ་
 ལྟར་བཀོད་ཡོད་པ་རེད། དམག་རྒྱུ་མེད་པའི་ཙམ་གྱིས་མངའ་ཁོངས་སྐྱུ་ཚུད་
 གྱི་ཡོད་ཆེ་བར་ལམ་རྒྱ་ཅག་དུ་ཉི་ཉོང་གིས་བཅན་འཇུ་ལ་སྐབས་ལུ་རུ་སྐབས་རྒྱ་མིར་

དམག་རྒྱལ་ས་བཏང་ཡོད་པས་ཀྱུ་ནག་ཨུ་རུ་སུའི་མངའ་ཁོངས་སུ་ཚུད་དགོས་ཀྱང་
དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དམག་དོན་རྒྱལ་
རམ་བྱེད་རེས་ཀྱི་ལུགས་སློབ་ཡོངས་བྱབ་དུ་དར་བཅད་པ་འདིས་མཆོན་ཐུབ།

དེ་བཞིན་ ༡༩༠༧ ལོར་དབྱིན་ཇིས་བོད་ནང་བཅན་འདྲེལ་བྱུང་བའི་
སྐབས་ཆིངས་ཡིག་ནང་གསལ་སྒྲོར་མོ་འབྲུམ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྡ་མཚུས་སྤྱད་
ལུགས་བཅོད་བཞིན་པ་དེ་ཡང་མཚུ་ཁོང་རང་ཆོས་ཆེད་མངགས་སྟོག་བ་བཅོ་
འདོད་ཀྱིས་དང་དུ་བྱངས་ནས་སྤྱད་པའི་དདུལ་དེས་བོད་མཚུར་དབང་གི་ཡོད་
ཟེར་ན། འདྲེལ་བྱེད་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་ལག་ཆ་དང་། དཔལ་འབྱོར་
འཕྲོད་བསྟེན་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་རམ་བྱས་རིགས་ཇི་སྟེད་ཅིག་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་
དག་ཆང་མ་པར་འཐེན་ཚུར་འཐེན་མ་ཆར་བར་སྤྱོད་དགོས་པ་ཆགས་ངེས།
གང་ལྟར་མཚུ་དང་བོད་དབར་འདས་པའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་རིམ་མཐའ་དག་མཆོད་
ཡོན་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཁོ་ནར་ཐུག་ཡོད་གཤིས། དོན་སྟོང་ཡིག་ཆའི་ཐོག་ནས་ཁྲུངས་
སྐྱེལ་ར་སྤོད་བྱ་རྒྱ་གཞན་མེད་སྐབས་རྒྱ་མིས་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱ་ཇོགས་ཏེ་བོད་
དང་རྒྱ་ནག་མགོ་དང་མཇེང་པ་བྲལ་ཐབས་མེད་པའི་བོད་རྒྱ་ཁོངས་བསྟོན་མེད་
ཡིན་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ང་ཆོ་བོད་པས་རྒྱ་བོད་གཉིས་པོ་མཆོད་ཡོན་གྱི་
འབྲེལ་བ་ཅུ་མ་གཏོགས་བོད་རྒྱ་ཁོངས་རྩ་བའི་དུས་མེན་པ་ཡིག་ཆའི་ཐོག་
ནས་ཁྲུངས་སྐྱེལ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་ཅེས་ད་ལྟའི་བར་བོད་རྒྱའི་གནས་སྤངས་དེ་འདྲ་
ཞིག་གི་སྟེང་གནས་ཡོད། འདི་དག་ད་རིང་ངས་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུང་
རིམ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ཞུས་པ་ཡིན། རྒྱ་མི་ནམས་རང་བཞིན་ཏུ་མ་ཤེད་ཆ་པོ་
ཡིན་སྐབས་དེ་རིང་ཏུ་མ་པ་བཤད་པར་སང་ཉིན་གང་ཡོང་བས་མ་སྒོ་བྱིན་ནས་
གཏོང་གི་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་ཆད་ཀྱི་སྐད་ཆར་བཅན་གསེལ་ཆ་འཛིན་མི་བྱེད་

པ་རྒྱ་མི་ཁོང་རང་ཆོའི་གཤེས་ལུགས་ཡིན་སྟབས་ད་ལྟའི་ཤོད་བབ་ལ་མ་གནས་
 པའི་སྐད་ཆ་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོག་གས་བཤད་སྲིད་པ་རེད། དེའི་སྐབས་བཀའ་ལན་
 གནང་སྟེགས་ཐད་རང་ཆོས་དགོངས་པ་ཟབ་ནན་བཞེས་དགོས། རང་རང་ཆོའི་
 ག་ན་མ་མཆོས་པའི་དབུ་འབྲིད་ཡུལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་མཆོན་སྟན་དང་
 མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་སྣང་འཛམ་གླིང་ནང་ཉི་མ་གར་བ་ལྟ་བུར་བྱལ་
 བཞུགས་ཡོད་པ་རང་ཆོ་ལྟ་བུས་གསལ་པོར་གསལ་སྒྱུར་དང་། ཉག་ཁུང་སྟན་
 མར་སྒྲིལ་སྒྱུར་བྱུང་གོས་གང་ཡང་མེད་པ་མ་ཟད། ཡུལ་བའི་མཛད་རྗེས་བཀའ་
 དྲིན་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པ་བྱས་ལང་བུལ་བ་ཆང་མས་མཁྱེན་ཆོད་རེད།
 ད་ཆ་རང་རང་ཆོ་སྟག་ལས་གནང་མཁན་གྱི་ངོས་ནས་ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་
 བཀའ་སློབ་དགོངས་གཞི་དང་མཐུན་པར་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་དབུ་འབྲིད་
 འོག་ཏུ་སྟག་ལས་སྤྱི་ལྟ་འཕུས་ཆང་བསྐྱབ་དགོས། དེ་ཡང་དཔེར་ན། སྟོད་
 ཁོག་སྟོགས་པའི་མིའི་མདུན་དུ་གདང་། པགས་སོགས་བཟའ་བཙའི་རྣམ་གྲངས་
 སྒྲོར་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཕན་པར་དེ་ལ་དངོས་སུ་སྟོ་ཆས་ཤིག་སྟོད་
 དགོས་པ་ལྟར། རང་ཆོས་པོད་རང་དབང་རང་བཙན་ཞེས་ཁ་ཅམ་ཆོག་ཅམ་
 གྱིས་མི་ཕན་པར། རང་བཙན་གྱི་དོན་དུ་སེམས་ཁུར་སྒངས་ནས་ལག་ལེན་
 ངོ་མའི་ཐོག་མདུན་བསྟོད་བྱལ་པ་གནང་དགོས། ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་
 འབྲིད་འོག་ཏུ་རང་རང་ཆོས་ཁ་མིག་ཡར་ལྟ་དང་། སོ་ནམ་གྲོང་པར་དཔེ་བལྟས་
 ཉས་སྟག་ལས་གནང་དགོས། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་ཆོས་པོད་རང་དབང་
 རང་བཙན་ཡིན་པ་དང་། རང་བཙན་དགོས་པའི་བཀའ་མོལ་རྒྱན་མར་གནང་
 བཞིན་པ་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དང་སང་པོད་ནང་རྒྱ་མིས་དཔལ་འཕྲོར་སྲིད་བྱས་
 ལག་ལེན་བསྟར་སྟངས་ཐད་ཞིབ་འདུག་དང་སྟགས་སྣང་ཆོན་པོ་གནང་དགོས།

དཔེར་ན་དེང་སང་ཆོད་ལས་བརྒྱལ་བའི་རྒྱ་མི་གངས་མང་དེ་ཙམ་པོད་ནང་སློབས་
 ཏེ་གཞིས་ཆགས་བྱས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་རྩ་ཆོའི་སྐྱག་སྤང་བྱགས་
 རྟེན། ད་བར་བོད་མིས་མི་རབས་མང་པོར་ལོངས་སྤྱོད་ཐུག་པའི་གཏེར་དངོས།
 བོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆོའི་ཁིང་འདྲེག་གི་ཐོན་ཁུངས། ཅི་ཤིང་ནགས་ཆལ་སྦྱེད་དོས་ལ་སོགས་
 པ་བོད་ནང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་མིས་རྒྱུན་མར་ཁོར་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་སོགས་
 ལ་སྦྱོར་བཅོད་གནད་དྲུ་ཡིགས་པ་གནང་སྟེ་སྤྲོམ་ཆོག་གསལ་པོ་འདོན་བྱུང་པ་གནང་
 དགོས། གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྲོན་མ་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེའང་བཙུ་གསུམ་པའི་སྐྱ་
 དུས་སུ་སྤྱོད་ཨར་ཡུང་གི་ནག་ཕྱ་བརྒྱད་རུ་དང་། ཨམ་བན་གཡུང་གི་ནག་ཕྱ་
 བཞི་བཙུ་ཞེ་བཞི་ཟེར་བའི་འདྲ་འགོད་གནང་མཛད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ནག་
 ཕྱའི་ཡིག་ཆ་ཞིབ་གསལ་བཀོད་དེ་ཕྱི་རབས་ཀྱི་སྒྲུབ་དྲུ་བཞག་བྱུང་པ་གནང་གལ་
 ཆེ། ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་གནང་མ་བྱུང་ཆོ་ནོམ་ཞིག་རང་མི་ཀན་རབས་
 པ་ཆོ་རིམ་ག་ཤེགས་ཀྱིས་གཞིན་པ་ཆོས་འདས་པའི་ཡོ་རྒྱས་ཕྱ་ཞིབ་མ་མ་བྲེན་པའི་
 དབར་འབྲས་ཁོར་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་ངེས། ད་ལྟའང་བོད་ནས་སྐྱབས་བཙུང་ལ་
 བ་ཟམ་མ་ཆད་པར་འགྱོར་དང་འགྱོར་ལྷུས་ཡིན་སྟབས་བོད་ནང་གི་མི་སྣ་ཀན་
 རབས་པའི་ས་ནས་སྤྱི་བྱེད་བྱུང་རིམ་རྣམས་ཆོག་ཐོ་བཞེས་ཏེ་མ་ལོངས་བོད་རྒྱའི་
 དབར་ཅིས་རྒྱག་བྱ་རྒྱའི་སྒྲིམ་གཞི་ཞིག་བྲངས་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མིར་དུས་དང་རྣམ་
 པ་ཀྱུན་དུ་ངོ་ཚོལ་གྱི་ཅོད་སློང་གནང་དགོས། དེ་ཡང་བོད་ཡིག་གཅིག་ཕྱ་མིན་
 པར་དཔྲེན་ཅི་དང་། རྟོན། ལྷག་པར་རྒྱ་ཡིག་རང་གི་ཐོག་དུ་ངེས་པར་གནས་
 རྒྱལ་རྣམས་གསལ་པོར་ར་སྤྱོད་གནང་བྱུང་པ་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་སྤྲོན་ང་ཆོ་
 ཨ་མི་རི་ཀར་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་མིའི་སློབ་གྲྭ་བ་མང་པོ་ཞིག་དང་བྱག་འཕྲད་
 བྱུང་ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་སྐབས་ཁོང་ཆོས་རྒྱ་མིའི་བྲུབ་བསྐྱགས་ཡིག་ཆ་དང་།

རྒྱ་མིའི་འདོད་དབང་འབྱོར་བཤད་ཀྱི་སྐད་ཆ་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་མཐོང་
 ཐོས་གཞན་མེད་པའི་ཁོར་ཡུག་དུ་ཆར་ལོང་བྱས་པར་བརྟེན་པོད་དོན་སྐྱར་
 གནས་ཚུལ་གང་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག ད་ཆ་ཨ་རིར་སླེབས་ཏེ་གཞི་ནས་
 ཐྱི་ནང་གི་བསམ་སློབ་མྱོང་མྱོང་རྟོགས་གོང་འཕེལ་གྱིས་པོད་དང་པོད་མིའི་གནས་
 ཚུལ་ཕྱན་བྱ་ཤེས་སྐབས་རྒྱ་ཡུག་དེ་ཆོ་དྭ་ལས་འགོ་ཡི་འདུག དེ་བཞིན་ད་ལྟ་
 པ་ཅིན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་བ་ཆོས་ཀྱང་པོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 རི་བཞིན་ཤེས་ཀྱི་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཆོས་ངེས་པར་དུ་རྒྱ་
 ཡིག་ཐོག་ནས་ཁྲབ་བསྐྱགས་གང་ཐུབ་གནང་དགོས་གལ་ཆེ་བ་ངའི་བསམ་
 འཆར་ཡིན། ང་ཆོས་རྒྱ་མིའི་ས་ཆ་དང་ཁེ་དབང་དགོས་ཡོད་ཟེར་གྱི་མེད་
 པར་ང་རང་ཆོ་བོད་པའི་ས་ཆ་དེ་བདེན་པའི་ཐོག་ནས་ང་རང་ཆོར་དགོས་ཞེས་
 ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད། རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་དུས་དྲག་དུ་ང་ཆོས་འཆོ་མེད་
 བདེན་པའི་སློ་ནས་འཐབ་ཚུད་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་ཕེབས་
 ཟུས་དེ་ལས་རྩ་འགངས་ཆེ་བ་མེད། རྒྱ་གྲི་མཐའ་མ་ལུགས་ཡིན་ཡང་བཞོལ་
 ཞེས་པའི་དཔེ་ལྟར་ང་ཆོར་བདེན་པའི་འབྲས་བྱ་ཏན་ཏན་འཐོབ་ངེས། རྒྱ་འབྲས་
 བསྐྱབ་མེད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པ་རེད། རྒྱལ་
 བ་རིན་པོ་ཆེས་དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་དུ་ང་ཆོར་བདེན་པ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་
 འབྲས་ལ་བསྐྱབ་མེད་པར་ད་ཆ་རིམ་པས་ནམ་ལང་གི་ཡོད་ཅེས་ང་ཆོར་བཀའ་
 གནང་བ་ནམས་གཞི་ལ་བཞག་སྟེ་ཕྱག་ལས་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག ང་ཆོས་
 སོ་སོའི་ལུང་པའི་དོན་དུ་སྐད་ཀྱི་གི་ཡོད་པ་འདིར་སློབས་པ་མཐོན་པོའི་ངང་
 ངེས་པར་དུ་ཕྱག་ལས་གནང་ཐུབ་པ་དགོས་ཀྱི་འདུག ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་
 ཆོས་སོ་སོའི་ལུང་པའི་དོན་དུ་འདི་ཕྱི་ཁོ་ནའི་ལ་བསམ་ཞིབ་གྱིས་ཕྱག་ལས་གནང་

གི་ཡོད་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་ལས་བསྐྱོན་མཁན་ཆོའི་གཟེ་བཟིང་ཀྱང་རེད་ལ། ད་དུང་
 ཡང་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཀྱི་ཙམ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབད་བཅོམ་གནང་དགོས་ཏེ།
 དེ་ཡང་། །ཤེས་རབ་ལྡན་པས་བཅའ་བྱས་ན། །མི་འགྲུབ་བྱ་བ་ག་ལ་སྤིང་།
 ཤེས་རབ་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐབས་
 དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་
 ཡོད། ཤེས་རབ་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱེད་པར་དཀའ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ཡང་འགྲུབ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ན་མི་ཆོ་འདི་སྤང་གི་བྱ་བ་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། ཐབས་
 དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངལ་བ་བྱུང་དུ་བསད་དེ་ཐུག་ལས་གནང་ཆོ་འབྲས་
 གུ་བཟང་པོ་མི་འབྱུང་བ་མི་སྤིང་པ་རེད། ཡ་ཀྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཉལ་དུ་ཤོད་
 རིགས་སྤྱི་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཤོད་རིགས་གཞོན་ནུ་ཆོ་ཤེས་ཡོན་ལ་དོན་
 གཉེར་ཆེན་པོ་དང་། འཕྲལ་སྤང་དཔལ་འབྱོར་ཁེ་ཕན་ལ་མི་ལྟ་བར། ཆབ་
 སྤྱིད་ཅ་དོན་ཐོག་དཀའ་སྤྱད་གདོང་ལེན་གནང་ཤོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མི་རིགས་
 ཀྱི་གྲུབ་འཛིན་དུ་དྲོ་རྩེའི་གསུང་གིས་བསྐྱགས་པ་ཡང་ཡང་གནང་གི་ཡོད་པ་
 བཞིན་དུ་ང་ཚོས་བཞུགས་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་མཐོང་ཚུལ་འདུག་ཀྱང་།
 རང་རེའི་མཐར་ཐུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་རང་དབང་རང་བཅོམ་གྱི་འདོད་དོན་མངོན་
 དུ་མ་གྱུར་བར་ད་དུང་ང་ཚོས་བསམ་འདུན་ལངས་སྤྲུགས་བཟན་པོར་བཟུང་
 རྟེ་འབད་བཅོམ་རྒྱུན་བསྤིང་མཐའ་འཁྱོངས་གནང་དགོས་པ་ལས། སྤྱི་དོན་
 རས་པོར་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་གཡེང་གནང་ནས་བཞུགས་པས་འཕྲས་ཐབས་ནམ་ཡང་
 མེད། །རྩིང་སྒྲོ་བས་ལྡན་པའི་སྤྱི་པོ་ཡིས། །མི་འགྲུབ་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད།
 །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ང་ཚོའི་དམིགས་དོན་བསྐྱབ་པར་སྤྱི་གཞུང་
 གི་སྤྱིག་འཇུགས་འདི་སྤྱ་བཟན་གོང་འཕེལ་དགོས་ཀྱི་གལ་ཆེ་བས་ད་ལྟ་ལག་

པོ་འདུག་ཅེས་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འཇོག་པར་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་གཏོང་
 དགོས་པའི་དགོངས་བཞེས་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག་པ་དཔེར་ན། ཉི་ཉོང་ལྷ་
 བུ་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་གཡུལ་ཉེས་ཕྱུ་ཁ་ཆད་མེད་ཏེ་ཅང་དཀའ་
 འཕྲི་བྱ་གནས་སུ་ལྷུང་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རྗེས་ཁོང་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱང་སྤྱད་གཤམ་ཆེའི་
 སྒྲིག་འཇུག་ས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་སྤྱིང་ཤར་བསྐྱོད་མདུན་མཆོངས་ཆེན་
 པོས་རིག་གསར་ཆོན་རིག་ལ་སོགས་པའི་ལས་གཞིའི་རྣམ་གཞག་ཆང་མ་ཕྱི་རྒྱལ་
 གཞན་ལ་རེ་བཅོལ་མི་དགོས་པར་ཉི་ཉོང་རང་གི་སྐད་ཡིག་ཐོག་གཏན་ཕབ་ཀྱིས་
 སློབ་སྦྱང་འབད་བཅོན་མཐར་སྐྱེལ་བྱས་ཏེ་ད་ཆ་འཇམ་གླིང་ནང་དཔལ་འབྱོར་
 ཆ་ནས་ཡང་གཉིས་པ་དང་། དམག་ཤྱགས་ཆ་ནས་ཡང་གསུམ་པར་སྒྲེབས་ཡོད་
 པ་འདི་དག་ལས་ང་ཆོས་དཔེ་སྒྲངས་བྱུང། རང་རེ་བོད་པར་ཡང་ལོ་ཉེས་སྤྱིང་
 བཞུལ་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་མཉམ་མེད་བྱུང་པའི་དབང་པོས་རྒྱ་གར་ལེགས་སྤྱར་གྱི་སྐད་
 དུ་གདམས་པའི་བཀའ་དང་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་གསུང་རབ་རི་བོའི་གཏོས་དང་མཉམ་
 པའི་གོ་དོན་ཆ་ཆང་བསྐྱར་བྱུང་པའི་བོད་ཡིག་དང་། བོད་སྐད་ཆད་ལུག་རང་སྤྱོད་
 འཕེར་ཞིང་ངོ་མ་ཆོག་པ་ཞིག་ང་ཆོར་ཡོད་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་དེང་རབས་འཇམ་
 གླིང་ཡར་ཐོན་པའི་རིག་གསར་ཐོན་དངོས་རྣམ་གྲངས་འདྲ་མིན་གྱི་མིང་དོན་རྣམས་
 བོད་སྐད་དུ་སྒྲ་སྒྲུར་གསར་སྟོན་གྱིས་ཕྱག་ལས་གནང་ཆེ་ང་ཆོའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་
 རས་ལས་དོན་ཆ་ཆང་གནང་བྱུང་པའི་རྣམ་པ་ཏན་ཏན་ཡོད་སྐབས་འདི་ཐད་དགྲང་
 ལོ་གཞིན་པ་ཆོས་ཕྱགས་ཁྱར་བཞེས་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ནས་ཁྱེད་རྒྱ་གཤམ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ང་རང་ཆོ་གཞིས་བྱེས་གངས་ཅན་པ་
 ཡོངས་ལ་དབྱ་ལ་ངོ་མ་རྒྱ་དང་། གཉེན་ལ་འཕྱར་རྒྱ་གཅིག་རང་ཡོད་པ་དེ་
 རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་ཁོང་སྤྱོད་ཆེ་ཞབས་པད་བརྟན་པ་དང་། ཁོང་གི་

དགོངས་བཞེད་འགྲུབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་གནང་དགོས། སྤྱི་ལོ་ཞབས་རིམ་གསེལ་འདེབས་ལ་སོགས་པ་སློན་སྐྱབ་ཞུ་རྒྱུར་ཆང་མས་འབད་བཙོན་དུར་སྐྱོད་གནང་གི་ཡོད་པ་ལྟར་ད་ལྟོ་ཆར་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སྤྱི་མཆོན་དཔེའི་གཟི་བྱན་དང་། གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་དགོངས་སྐབས་མཆོན་སྟན་མང་ད་འཕྲིན་འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ལ་དབྱར་གྱི་ཆུ་ཆེན་ལྟར་རྒྱས་བཞིན་པ་འདི་ནི་སྐྱེ་འགྲོ་སྐྱེ་དང་། རྩེ་བྲག་རང་ཅག་ཁ་བ་རི་པ་ན་མས་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུད་པལ་ལས་ཕྱུང་བ་བཞིན་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་ཀྱུན་གྱིས་ནང་གི་ཞབས་རིམ་དང་དམ་གཤིས་མེད་པའི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་པ་མཆོད་པས་མཉམས་པ་ཞིག་དང་། ཨ་རི་དང་། ཡུ་རོབ་ཁུལ་སོགས་སྤྱི་ལོ་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་དུ་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་སྐྱོང་སྤྱིར་ཕེབས་བཞུད་གནང་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་གཞུང་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ཆོགས་སྡེ་ཁག་ས་ཁུལ་སོ་སོའི་སྤྱི་ནང་མི་རིགས་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཡ་སྤྱི་སྤྱང་སྐྱོབ་སྤྱི་ཞུ་འགན་ཁུར་བཀོད་སྐྱོག་རིམ་སྒྲིལ་ཆོགས་འཆུད་འཐུས་ཆང་གང་ལེགས་ཡོད་མུས་ད་དུང་སྟོད་ཡང་དུ་མ་སོང་བའི་སྐོན་ནས་གང་དྲག་གནང་རོགས་ཞེས་རེ་སྐུལ་ཞུ་གི་ཡོད།

རྒྱ་བའི་ང་རང་ཆོའི་བཅན་ཤོལ་གཞུང་གི་སྤྱི་ལོ་འདུགས་འདི་ད་བར་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཁས་ལེན་གནང་གི་མེད་ཀྱང་ནམ་ཞིག་ཁས་ལེན་གནང་གི་རེད་དགོངས་ནས་སྟོད་བཞུགས་མི་གནང་བར་ང་རང་ཆོ་ཆང་མས་འབོད་སྐུལ་གནང་དགོས་འདུག གཞི་རྩའི་ཆ་ནས་བོད་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་རྒྱ་གར་དཔོན་རིགས་ལྟེ་མི་མང་ནས་ཀྱང་གསལ་པོར་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་ལ་རྒྱ་མི་སྡེ་བས་པ་དེས་རྒྱ་གར་ལ་བཟོད་བདེ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་གྱི་དྲུག་ཇི་ཙམ་སྤྱད་ཡོད་པའང་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་པར་གཞིགས་ཏེ། བོད་དོན་ཡག་པོ་ཡོང་བར་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་

པོད་བཅན་ཤྲོལ་གཞུང་ཁས་ལེན་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེད། དེ་ལྟར་ཡོང་བཅས་
 ལ་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་འཔོད་སྐྱུལ་གནང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག
 ད་ཕན་དངོས་སུ་ལག་ལེན་དོན་འཁྲོལ་ཐུབ་མ་སོང་བ་ལས་རྒྱ་གར་གྱི་སྤང་སློན་
 ལུལ་བ་དྲ་དྲར་ཤུ་སྐྱེ་མཆོག་ཡིན་སྐབས་ཁོང་ནས་ངའི་མདུན་དུ་བོད་བཅན་ཤྲོལ་
 གཞུང་ཁས་ལེན་གནང་གི་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པ་ཞེས་གནང་བུང་ཡང་ཉིན་གསུམ་རྗེས་
 སྐྱེ་མ་ཐེན་པར་བརྟེན་ཐུག་ལེན་མ་འཁྲོལ་བར་ད་ལྟ་བར་དུ་ནར་ལུས་སུ་གྱུར་
 པ་དེའི་ཐོག་མཐུག་སྤྱིང་འཔོད་སྐྱུལ་ཞིག་གནང་རྟེན་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཞུས་པ་ཞེས་
 དོན་སྤྲིན་བུང་ཆོ་རྒྱ་མེར་ན་ཆ་ཆེན་པོ་ཞིག་གཏོང་ངེས། རྒྱ་མེར་ན་ཆ་ཆོ་རྒྱ་མེར་
 བཟོ་ཐུབ་པ་དེས་ང་ཆོར་ཕན་ཐོགས་དང་ང་ཆོའི་ལས་ཀར་རྒྱས་པ་ཞིག་སྤྲེལ་སྐབས་
 ཀྱི་ཡོད་པ་ང་རང་གི་འཆར་སྣང་ཡིན། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ད་ཕན་ང་ཆོར་གནས་
 ལུལ་ས་ཆ་ལ་སོགས་པའི་རོགས་རམ་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་པས་ང་ཆོས་
 དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཅོ་ཆེར་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཁྲིམས་དང་མི་འགལ་བ་ཞིག་
 དང་། གཉིས་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་མི་རིགས་དང་མཐུན་ལམ་ལག་པོ་བུང་ན་རྒྱ་གར་
 གཞུང་གི་སྤྱད་བུས་དེ་ཡང་རང་འཇགས་གནས་ཀྱི་ཅེད། དེ་བཞིན་རྩྭ་མ་དང་།
 ཐང་ལེན་ཏུ། ཉི་ཉོང་། ཁེ་རི་ལྗང་སོགས་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ནམས་ནས་ཀྱང་
 ནམ་ཞིག་ང་ཆོར་ཐུགས་ཕན་གསོས་པའི་དུས་ཤིག་གར་སྤྱད་པ་ཡིན་པས་འབྲེལ་
 གཟབ་ངེས་པར་གནང་དགོས། དེ་ཡང་མ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་ཐུགས་ཀྱི་
 མཇུག་པ་འཕྲོན་ལས་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ནང་པ་ཡོངས་ནས་
 དད་གུས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞུ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་ང་ཆོས་དགོས་པ་
 གལ་ཆེར་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་
 གནང་རོགས། དེ་ལས་ལྷག་པ་ང་ལ་ཞུ་རྒྱུ་གཞན་མེད། ངས་མཁས་པོ་སྟན་པོ་

ཞུ་ཤེས་ཀྱི་མེད་པས་ཁྱུ་མཁན་གྱིས་ཁྱུ་མ་ཤེས་རུང་། གསལ་མཁན་ཆོས་གསལ་
མཁུན་པ་གནང་སྟེ་གང་ལྟར་ང་རང་ཆོ་བ་ཀྱིས་ལོ་ལོ་གསལ་ཀྱི་ངང་ནས་བོད་རང་
དབང་རང་བཅན་ལེན་ཐབས་བྱས་ཏེ་མགྲོགས་ནས་ཕྱར་དུང་ཆོ་བོད་ལ་ལོག་ཐབས་
རྒྱུ་ལྟེ་སྒྲིན་ལམ་ཁྱུ་ཡི་ཡོད། བཀྱ་ཤིས་བདེ་ལོགས།

གསུང་བཤད་གནང་བྱུང་རྗེས་སྐབས་དེར་སྤྱི་མོན་དང་གསུང་མོལ་བྱུང་
སྐོར་ཡིག་ཆ་འདྲ་ཡོད་མེད་དོགས་གཅིང་བསྐྱར་འདྲི་ཞུས་པར་བཀའ་ལན་གནང་
དོན། ང་རང་སྤྱི་མོན་ལྷལ་བ་དུ་དུར་ཤུ་སྒྲིམ་པ་རྒྱུ་ལྟེ་དུས་ཆོད་ཅིག་དང་སྐབས་
འཁེལ་ཏེ་ཁོང་ནས་གོང་དོན་ལྟར་བོད་བཅན་བྱོལ་གཞུང་ངོས་ལེན་གནང་རྒྱུ་
ཞུས་པའི་སྐབས་གནང་བྱུང་བར་ལམ་སང་ཨམ་ཐུག་ནང་དུ་མཇུག་དར་གཅིག་ཡོད་
པ་བཏོན་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཐུག་པ་ཁོང་ནས་མཇུག་དར་དེ་རྟེན་ཆོགས་བསྐྱོན་
ཏེ་ལོག་ཐུག་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཐུག་གནང་སོང་། དེ་སྐབས་སྐྱེ་བཅར་དུང་ཡིག་
དེས་ཀྱང་སྤྱི་མོན་གྱིས་གང་གསུངས་ཡི་གེར་ཐབ་འབྲི་གནང་སོང་རུང་། འདྲ་
བཟུས་ཁྱུ་ཉར་བྱ་རྒྱུ་མ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ངས་ཁོང་ལ་འདི་སྐོར་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་
པོ་ཆེར་ལ་སྟན་སེང་ཞུས་ཆོག་གམ་ཞུ་སྐབས་ངས་པར་དུ་ཞུས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་
མ་ཐུག་ལ་སྟན་སེང་ཞུ་བར་རྒྱ་གར་རྩོམ་ཐོགས་སུ་བཅར་སྐབས་ལ་གོང་ས་མཆོག་
ཀྱང་ཐུགས་དགུས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ནས་མའི་སོར་ནས་ཐུ་ལོར་ཆེབས་བསྐྱར་
གནང་སྟེ་ལྷལ་བ་དུ་དུར་ཤུ་སྒྲིམ་ཆོག་དང་མཇུག་འཕྲད་གནང་སྐབས་རྒྱ་གར་གྱི་
ཤེས་རིག་མོན་ཆེན་སྐྱེ་ཞུ་ཞུས་ཅག་ལ་མཆོག་ང་ཆོ་ལྷན་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཕྱི་ནིན་
སྤྱི་མོན་མཆོག་ཨུ་རུ་སུར་ཐབས་ཏེ་ཕྱིར་ལོག་གནང་མ་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་གྱིས་
ཡིག་ཆ་སོགས་གང་ཡང་བཞུན་རྒྱུ་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་གནང་། །།

འཇམ་དབྱངས་དཀྱིལ་མཁན་ཚུང་ཚྭ་བཟང་

ཀུལ་མཆན་གྱི་སྐྱ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས།

༥ འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པ་རྫོའི་གདུལ་ཞིང་བསེལ་ལྟན་སྐྱ་ལའི་སྒྲན་རྫོང་ས་
གངས་ཅན་པོད་ཀུལ་ཁབ་དུ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིད་པ་བཟུང་སྟེ་ཆར་ལོངས་བྱས་པ།
མགོན་པོ་གང་གི་ཕྱགས་རྗེའི་སྐུབས་ལོག་དུ་བཙེ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་པོད་
གཞུང་ཙེ་སྐར་ཞབས་འབྲིང་དུ་གཏོགས་པ་གྲས་པ་འཇམ་དབྱངས་དཀྱིལ་མཁན་
ཚུང་ཚྭ་བཟང་ཀུལ་མཆན་ནི་(༡༩༠༦-༡༩༥༦)རབ་བྱུང་ ༡༥ མེ་ཏྲ་ལོར་
དབུས་སྟོན་སྟག་ཙེ་རྫོང་ཁོངས་ལ་མོ་གྲོང་སྟོན་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། ལོ་ན་ར་མོན་
རྗེས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་དཀར་སྤངས་པའི་གྲ་ཆང་ཆེ་བཞིའི་
ལ་གྲལ་སྒོ་གསལ་མཁས་མང་གྱེ་བའི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་ལུགས་བྱས། དེ་རྗེས་གཞུང་
སའི་ཞབས་སྟེར་གཏོགས་ཏེ་ད་བར་བབྲང་བྱ་བཅུ་ཕྱག་བརྒྱད་བཞུལ་བའི་མི་
ཆེན་མི་ལམ་ཇི་བཞིན་སྐད་ཅིག་དུ་སོང་བཞིན་ཞིང་། རང་རེའི་གངས་ཅན་
པོད་ཀུལ་ཁབ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་བསྟན་དག་ཀྱང་མར་གྱི་བཅན་འཇུལ་དག་
གཞོན་ལོག་ཚུད་དེ་ད་ཆ་མིང་གི་སྟག་མ་ཅམ་དུ་གྱུར། ལོན་ཏེ་མཆོད་རྟེན་
མགོ་མཇུག་ལོག་ཀྱང་བང་རིམ་ཤིང་པར་གནས་པའི་དཔེ་བཞིན་དུ་སྤྱོ་ནོར་
ལོང་ས་ལ་སྐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྐྱེང་ལ་བརྒྱ་ཕྱག་སྐྱར་བཞེས་
ཀྱིས་ཀྱ་གར་དུ་ཕེབས་འཁོད་རྗེས་འཇམ་སྤྱིང་འདི་སྟེང་པོད་དོན་བདེན་པའི་
མཛད་འཕྲིན་གྱི་ཉི་འོད་ཉིན་རེ་བཞིན་རྗེ་གསལ་དུ་ཕྱིན་དང་འགྲོ་བཞིན་མཆིས།

མ་འོངས་པར་པོད་འདི་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་མ་བྱུང་
 བར་པོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གི་སྡོན་འགྲེལ་རྗེས་ཡངས་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩིད་རྒྱན་
 བསྐངས་གནས་ངེས་ལ་པོད་མི་མི་རེ་ངོ་རེས་རང་རང་ལོ་རྒྱུས་རེ་འགོད་འཛིག་
 ཐུབ་པ་བྱུང་ཆེ་མི་རབས་རྗེས་མ་སྤར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་དོ་སྣང་ཅན་ཆོར་ཉམས་
 མྱོང་ཕན་ཐོགས་ངེས་ཅན་ཡོང་ངེས་སྒྲིམ་པའི་ལྷག་བསམ་གྱིས་ཀྱན་ནས་སྒྲངས་
 ཀྱང་ཤེས་རྒྱུ་ངས་ནས་པོ་བདག་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱི་འཕྲུག་སྒོ་ཏུ་ཅང་དམན་པ་དང་།
 ལོ་མང་སོང་བེན་པའི་གནས་ཚུལ་མང་ཆེ་བ་རང་གི་ལོ་ནའི་བབ་ཀྱིས་བརྟེན་
 ངས་སུ་གྱུར་བར་དྲན་ཤེས་ལ་བརྩོན་པའི་ལྷག་གིས་བསྐྱལ་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་མདོ་ཙམ་
 འདི་བཞིན་འབྲི་རིན་ཆོག་པ་གང་ཡང་མི་སྣང་ཡང་གཅོད་པོར་གོང་རིམ་དང་། རང་
 མཉམ་ལས་རོགས། དགའ་ཉེ་འབྲེལ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་སློབ་དང་རེ་སྐྱལ་
 རིམ་ཅན་སྤྱི་ཐེབས་བཞིན་འབད་རྩིས་གྱིས་བྲིས་པ་ལགས།

དང་ཐོག་འབྲས་སྒོ་སྒྲིང་གྲ་ཆང་དུ་ཆོས་ཁུགས་དང་འབྲེལ་དགོན་པའི་
 འདོན་མཆོད་སྒོར་འཛིན་དང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སྤྱངས་པ་རུང་
 ཟད་བྱེད་མུས་སུ་རང་ཉིད་ལོ་ན་ཕྲ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་དགོན་པའི་ནང་དོ་བ་དོ་བ་ཅེས་
 པའི་གྲ་གཞིན་དག་དང་མཐུན་བསྟེན་གྱིས་མཆོངས་རྒྱག་སྦྱིད་སྤྱུག་ཁོངས་
 སུ་ཁུགས། གྲ་གཞིན་དོ་བ་དོ་བ་ཁག་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་སྦྱར་སོ་ཐར་གྱི་བསྐྱབ་
 རྩིས་དང་ལྡན་ཡང་། འདུལ་བའི་བཅས་མཆོམས་ཇི་བཞིན་གྲ་ཆས་གྲོན་སྒྲངས་
 སོགས་རུང་མི་འདྲ་བའི་ཐོག་རྣམ་ཀྱན་དགེ་འདུན་པ་སྤྱི་མཆོངས་བཞིན་ཕྱག་
 དཔེ་གསན་སྦྱོང་སོགས་ཆེར་མི་བྱེད་པར་བརྟེན་དགོན་པའི་ནང་རྩ་ཐུག་ཁུ་འདྲན་
 དང་། དོ་པོ་འོར་འདྲན་སོགས་ངལ་ལས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་བྱེད་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་ཁོང་ཆོས་རྒྱུན་གཏན་སྣང་བ་སྦྱིད་པའི་ཐོག་དོ་བ་དོ་བ་མཆོངས་རྒྱག་གི་

ལྟོ་ཆང་ངམ་སྤྱིད་སྤྱི་ཅིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་དེད་དུས་ཀྱི་ལུས་རྩ་ལ་བའི་རུ་ཁག་
 དང་འབྲ་བར་མཆོངས་ཀྱི་གུ་དང་། རྟོ་འཕེན་པ་སོགས་ཤེད་ཤུགས་ཀྱི་སྤྱིང་
 བན་དང་འགན་བསྐྱར་བྱེད་ཆུར་མོ་ཁ་ཕྱོགས་ཏེ་སྤྱིད་སྤྱི་གཤེད་ཁོངས་སུ་
 འཛུལ་ཞུགས་བྱས། འོན་ཀྱང་ནང་མི་ཆོས་དགོན་པར་དཔེ་ཆ་ལྟ་ཡི་ཡོད་ཤིག་
 ལས་མཆོངས་ཀྱི་སྤྱིད་སྤྱི་ཁོངས་བསྐྱོད་ཞུགས་བྱས་ཡོད་པ་རྩ་བ་ནས་ཤེས་
 གི་མེད། རྩེས་སོར་ངའི་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་སྤྱིད་མ་དང་། སྤྱན་མཆོད་ཆོས་
 སྤན་ནས་དཔེ་ཆ་ཇི་བཞིན་ལྟ་ཡི་མེད་པ་རིམ་པས་མཁུན་ཆོར་གྱིས་ཕན་གདམས་
 གོ་བཀོན་བསྐྱབ་བྱ་རིམ་པར་གནང་སྟེ་བཀའ་སྤྱི་མ་གནང་རུང་། རང་ཉིད་
 ལོ་ན་ཆུང་ལྟེན་པས་བསྐྱོ་བ་ནར་གཟོན་འབའ་ཞིག་གིས་ཉན་འཛིག་མ་ཞུས་པར་
 ལུ་མཐུད་དོན་དོན་སྤྱིད་སྤྱི་གནང་ཞུགས་ཏེ་མཆོངས་ཀྱི་གུ་དང་། རྟོ་འཕེན་
 སོགས་ལ་དབྱིངས་ཞུགས་མཁས་ཆོམ་དང་། ང་ཆུལ་གྱིས་མདོར་ན་སྤྱི་དང་
 འགན་དགོས་ཀྱང་ཞུས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་སེམས་སེམས་ཀྱིས་པའི་སྤྱོད་སེམས་དེར་
 མཆོངས་ཀྱི་གི་འགན་ལ་སེར་སྤྱད་གྲ་ཆང་གི་དོན་དོན་ཆོད་དང་འགན་བསྐྱར་
 བྱ་བྱ་འཁེལ། འགན་བསྐྱར་བྱ་ཡུལ་ནི་འབྲོམ་ཐོད་ཆུ་མདའ་ཞེས་པ་ལྟ་ས་
 ནས་ཏེ་པའི་ཉིན་ལམ་གཉིས་ཀྱི་སར་ཡོད་པའི་གྲོང་གསེབ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཏུ་
 ཡིན། སྤྱོད་སེམས་དེར་སྤན་ཆོ་མཆོངས་ཀྱི་གུ་འགན་བསྐྱར་ནང་ཞུགས་མཁས་དོན་
 དོན་མི་གངས་ཉི་ཤུ་ལྟ་ཅམ་ཡོད་པ་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
 གསོལ་དར་འཛུགས་སོགས་རང་རང་སོ་སོར་ཆུལ་ཁ་འཐོབ་ཕྱིར་སྤྱོད་འཕྱོད་
 བྱེད་སྤྱོད་རིམ་པ་ནམས་འཕུས་ཆང་ཞུས་ཏེ་གདན་འཁེལ་བཟོས་པའི་དུས་ཆོད་
 དང་སྤྱོད་སེམས་ཀྱི་མཆོངས་ཀྱི་གུ་འགན་བསྐྱར་བྱེད་པར་བྱིན། འགན་བསྐྱར་
 དངོས་གཞིའི་ཉིན་མོར་སྤྱོད་སེམས་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་བདག་ནམས་བར་དཔང་དུ་

བཞུགས་པའི་དབུས་སུ་གཡས་གཡོན་དུ་ལྟ་མོ་བ་མི་ཚོགས་མང་པོས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱར་ཏེ་མཆོངས་ཀྱག་འགོ་ཚུགས་ཀྱིས་དངོས་གཞིའི་འགྲན་བསྡུར་བྱས།
མཆོངས་ར་ནི་མཐོ་ཆད་ཐོག་ས་གཅིག་ལྟག་ཙམ་གྱི་སྟངས་ནས་རྒྱང་མཆོངས་
བྱེད་དགོས་པའི་མཆོངས་ཆད་རིང་པོ་དགོས། རྡོ་འཕེན་པ་ལ་ཡང་རྒྱང་རྡོ་
དང་། རྒྱབ་རྡོ་། རྒྱུབ་རྡོ་། མོན་རྡོ་སོགས་འཕེན་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཅི་རིགས་
ཡོད། དེ་ལོའི་ཤེད་མཆོངས་ཅེད་མོའི་འགྲན་བསྡུར་ཉིན་གསུམ་བྱས་མཐར་
ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ལ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་། སེ་ར་སྤད་པའི་མཆོངས་ཀྱག་མཁན་ཚོར་
རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པར་བརྟེན་དེ་ཉིན་ནི་ཕྱན་རང་མི་ཚོའི་ནང་དོ་ཆ་ཤོས་དང་སློ་ཕམ་
ཆེ་ཤོས་ཤིག་བྱུང་། དེ་ཕན་དེ་འདྲ་བྱུང་མ་ཕྱིང་བས་ད་ཆ་དགོན་པར་ལོག་
སྟངས་ཇི་ལྟར་བྱ་སྟམ་པ་དང་། ཤག་ཏུ་ལོག་འགོ་སྐབས་ཀྱང་དོ་ཆ་ཁ་སྐྱེད་ས་
ངང་འགོ་དགོས་བྱུང་ཐོག་ཤག་ནང་སྟེབས་སྐབས་བཀའ་བློན་ཅན་གྱི་སྐྱེད་མ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་གུས་པར་འཕྲ་སྟོང་དང་སྟོང་ཆོམས་ནན་ཏན་དུ་གནང་བ་ད་ལྟངས་
གསལ་བར་བྲན།

དེ་ནས་དགོན་པར་མ་བསྐྱད་པར་གུས་ཚོའི་ཤག་ཆང་མི་ཐོག་གོང་རིམ་
ཅེ་བྱུང་སློ་བཟང་བཟན་སྟོང་ལུ་བས་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེ་ཕྱེད་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་
པོའི་སྐུ་དུས་སུ་ལས་ཆན་ཐེམ་པ་རིམ་འཛུགས་ཀྱིས་བཀའ་སྟོན་བླ་མའི་མཆན་
གནས་ཀྱི་བར་གཞུང་སའི་ཞབས་འདེགས་སྐྱ་ཆེ་བྱེལ་མཐར་འབྲེལ་བ་དང་།
དེའི་ཤག་ཆང་རྗེས་བྱལ་ཕྱན་གྱི་གཅེན་པོ་མཁྱེན་རབ་བཟན་འཛིན་གྱིས་ནག་
ཁུ་མཁན་པོ་གནང་སྐབས་སྐུ་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ལ་སྐྱེ་ཕྱེད་བཅུ་
བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཐོག་མར་ཡང་སྟོན་ཅེད་དཔྱད་དང་། རྒྱང་སྟོན་གདན་
ལུར་མདོ་སྤྲད་ཨ་མདོའི་ཡུལ་གྱ་ཁག་ཏུ་ཕེབས་པ་དང་། ཡང་སྟོན་རིན་པོ་

ཆེ་གྲུ་ཁབ་དུ་གདན་ཞུ་བྱུང་ཆེས་ཁོང་ནས་སྐྱེ་བཅར་གཟིམ་དཔོན་མཁན་པོ་
 དང་། དེ་ནས་རིམ་པར་སྤྱི་བྱུང་མཁན་པོའི་མཇུག་ཁྲར་བཞུགས། སྐབས་དེ་
 དུས་ང་ཆོའི་ཤག་ཆང་ཞབས་སྡོད་ཅེ་དུང་བྱུང་བ་སྐྱན་བཤད་སྐྱུ་བྱ་བས་ཀྱང་
 ལ་གྲུ་དབང་སྐྱེ་གོང་མའི་སྐྱེ་དུས་སུ་ནང་མ་ཁང་གི་ཕུག་བྲིས་ཞབས་ཞུ་ལོ་
 མང་གནང་སྟེ་ལོ་ན་ཆུང་དུར་སྐྱེ་ཆེ་མ་ཟེན་པར་བཞེན་དེའི་བྱས་ཆེས་གཟིགས་
 བཟོས་སུ་ཆེ་སྟོན་སྤྱིང་གི་དོད་མ་གསེལ་རས་སྐྱུ་ཐོབ་བྱུང་བ་ལྟར་གྲུས་པས་
 ཆེ་སྟོན་སྤྱིང་དོད་མ་ལས་ཁྲར་ཞུ་མུར་གཅེན་པོ་ནག་ཆུ་མཁན་པོ་མཁྱེན་རབ་
 བསྟན་འཛིན་མཆོག་ཡང་སྤྱད་མཆོག་སྐྱུ་ཅན་དཔྱོད་ཞུ་བར་ཕེབས་དགོས་
 བྱུང་བ་ཁོང་གི་ཞབས་ཞུར་གྲུས་པའང་བཅར་དགོས་བྱུང་ཞིང་། ཡང་སྤྱད་
 གདན་ཞུའི་སྐོར་གནས་ཚུལ་འདིར་བྱུར་དུ་ཞུ་མ་དགོས་པ་དང་། སྐབས་དེར་
 ཨ་མ་དོད་དང་བེ་མིང་དུ་འབྱོར་སྐབས་གདན་ཞུ་བ་སྐྱེ་འཁོར་ངོ་ལས་བྱོན་ཆེ་ཡོད་
 གཤིས་བེ་མིང་གཞུང་འཛིན་སྐྱེ་ཕང་གིས་སྐྱེ་འཁོར་ངོ་ལས་ཆང་མར་ཐོ་འགོད་
 དང་། མི་རེ་ངོ་རེར་འབྲ་དཔར་ལེན་ཀྱག་སོགས་བྱེད་སྐབས་གྲུས་རང་ཆོང་
 པ་ཡིན་ཚུལ་བཟྍ་དེ་ཐོ་འགོད་དང་། དཔར་ཀྱག་སོགས་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་མ་
 འོངས་པར་གནས་ཚུལ་ཇི་ཡོང་ངེས་མེད་ལ་སོང་གྲུས་པར་སྐྱེ་ཕང་ཅན་གྱིས་
 དོགས་གནས་མི་འབྱུང་བའི་དགོངས་བྱས་ཐབས་ཤེས་དེ་ལྟར་གནང་ནས་གྲུས་
 པས་ཆོང་པའི་མིང་འབྱེར་དེ་སྐྱེ་འབྱུང་དང་ལྟ་སའི་དབར་འགྲུལ་བཞུད་སྟེ་ཆེས་
 བྱས། དེ་ནི་ཡང་སྤྱད་རིན་པོ་ཆེ་ངོས་འཛིན་གདན་ཞུའི་སྐོར་སྐྱེ་ཕང་ཅན་
 ནས་ཀ་ཀོར་འགོག་ཀྱིན་ངེ་སྟེད་ཅིག་བཟོས་དང་བཟོ་བཞིན་པ་ནམས་གཞུང་
 ལ་འཕུལ་འཕུལ་སྟན་སེང་གནང་རྒྱར་ཁ་དཔར་དང་ཏར་འཕྲིན་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཀྱིན་
 ཞན་པ་དང་། ཇ་དྲག་གལ་ཆེའི་གནས་ཚུལ་ཡར་འབྱུང་མར་ཞུའི་གསང་བྱུང་

སྔ་ཉར་བྱུར་འཛིག་སྒྲ་རྗེས་རིམ་པར་མངགས་གཏོང་གནང་བ་དེ་རེད། སྐུ་འབྲུམ་
 དང་རྩ་སའི་དབར་ས་ཐག་རིང་བས་ཡར་ཕྱིར་འགོར་ཡུན་ཏེ་ཅང་རིང་བ་དང་།
 ལམ་བར་ཇག་རྒྱན་གྱི་ཉིན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སོགས་ཐེངས་གཅིག་གྲས་པ་ཇ་དྲག་
 གིས་རྩ་ས་ནས་སྐུ་འབྲུམ་དུ་ཕྱིར་བསྐྱོད་སྐབས་སྒྲོ་བྱར་ཇག་པ་ཕོན་ཆེ་ཞིག་འཕྲད་
 དེ་ཇག་པ་དང་། མེ་མདའ་འཕེན་རེས་མི་བྱ་མཐུ་མེད་བྱུང་ག་གིས་ཐུན་གྱི་ཆོང་
 གཡོག་སེ་རའི་གྲ་རིགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་ཇག་པའི་མེ་མདའི་འོག་རྒྱན་འདས་སོང་
 བ་དང་། ཁོང་གིས་མེ་འཕེན་བྱས་པ་ཇག་པ་ཞིག་ལ་ཕོག་སྟེ་རྒྱན་ལམ་དུ་བཏང་
 སོང་བ་དེ་འཕྲལ་ཇག་པ་ལྟག་འཕྲོས་རྒྱུ་མཉམས་རང་མགོ་གང་ཐོན་གྱིས་ཕྱིར་བྱོས་སོང་
 བ་གྲས་ཆོས་རྗེས་འདེད་འགྲོ་སྐབས་གོང་དུ་རྒྱན་ལམ་སོང་བའི་ཇག་པ་དེ་བཞིན་
 སོགས་པ་ལོ་སྤུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་སོན་པ་ཞིག་འདུག ཁོའི་ཕུང་པོ་དང་མཉམ་དུ་ཡུ་
 རུ་སྤུས་བཅོས་པའི་མེ་མདའ་སྒྲ་རག་ཅེས་པ་དངུལ་ཤན་ཙན་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ང་
 ཆོས་སྒྲངས་ནས་འགྲོ་ལམ་དེ་རང་བརྒྱད་ཕྱིན་ཆེ་ཇག་པ་ལྟག་ལུས་རྒྱུས་
 རིགས་ལྷན་བྱན་ཏེ་ཚུར་ཕྱོགས་འབྱུང་དོགས་ཀྱིས་ལམ་གཞན་ཞིག་བརྒྱུད་བསྐྱོད་
 སྐབས་ཉིན་གཉིས་སོང་རྗེས་ལམ་ཉིས་མདོ་ཞིག་དུ་སྒྲེབས་ཏེ་སྐུ་འབྲུམ་དུ་འགྲོ་ལམ་
 གང་ཡིན་མ་ཤེས་པར་ལུས། མི་མེད་བྱང་ཐང་དེར་སྐད་ཆ་འདྲི་ཡུལ་མི་ལྟ་ཅི།
 མདོར་ན་དུད་འགོ་དང་བྱ་བྱིབྱ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་རྒྱུ་དཀོན་པས་ཅི་བྱ་གཏོལ་བུལ་
 དུ་ཀྱར་ནས་སྒྲར་ཡང་ལམ་གང་དུ་འགྲོ་འོས་དུ་བྱད་ཞིབ་བྱེད་པར་ཉིན་གཅིག་གི་
 སར་བསྐྱོད་སྐབས་གང་མཆམས་ཤིག་ནས་ལམ་སྟེང་དུ་བྲེལ་གྱི་རྒྱང་རྗེས་དང་།
 ཨོང་རིལ་སོས་པ་ད་ལྟ་རང་འགྲུལ་པ་ཞིག་སྒྲེབས་པ་ལྟར་མཐོང་བྱུང་བས་ལམ་
 དེར་ཡོད་ཆེས་བྱས་ཏེ་བསྐྱོད་པས་འབྲོག་པ་དུད་ཆང་ཞིག་མཐོང་བས་སེམས་ནང་
 དག་འཛོར་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་བྱུང་།

ལམ་འཕུལ་འབྲོག་དུད་སར་བསྐྱོད་དེ་སྐྱུ་འབྲུམ་དུ་འགྲོ་ལམ་གར་ཡིན་
 འདི་ཅད་ཐུང་སྐབས་འབྲོག་པ་དེས་ཁྱིད་ཆོར་མེ་མདའ་འདི་གར་ནས་བྱུང་ངམ་
 ཞེས་ངག་པའི་མེ་མདའ་དེར་མཛུབ་མོ་བཅུགས་ཏེ་སྐད་ཆ་དྲིས་བྱུང་བར། ངས་
 མེ་མདའི་བྱུང་ཚུལ་གནས་ལུགས་གོང་གསལ་དངོས་འབྲེལ་གསལ་བཤད་ཐུང་
 སྐབས་ཁྱིད་ཆོས་བསད་པའི་ངག་པ་དེ་ནི་འདི་ཁྲུལ་འབྲོག་པ་དང་། འགྲུལ་
 པ་ཆང་མར་བཅོམ་འཕྲོག་ཐུང་མཁན་ངག་པ་གཙོ་གསུམ་གིག་རེད། ཁོའི་ལྷག་
 མདའ་འདིའི་འོག་དུ་མི་མང་པོའི་ཆོ་སྤྲོ་གོར་བ་རེད་ཅེས་མེ་མདའ་དེ་ཁོའི་
 ཡིན་པ་ངས་ངོ་མེས་བྱུང་བེར་བ་དང་། ཁྱིད་ཆོ་སྐྱུ་འབྲུམ་དུ་འགྲོ་ལམ་འདི་
 རང་ཡིན། ལམ་གཞན་དེ་བརྒྱད་ནས་སྤྱིན་ཆོ་རྒྱ་གཅིག་ཙམ་དུ་འང་སྐྱུ་འབྲུམ་
 དུ་སྐྱེབས་དགའ་ཞེས་བརྗོད་བྱུང་། ང་ཆོའི་འགྲོ་ལམ་དེ་ནི་སྐྱུ་འབྲུམ་དུ་འགྲོ་
 བའི་ལམ་ཆེན་མིན་པར་བརྟེན་འགྲུལ་པ་འགྲོ་མཁན་ཏ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པ་
 དང་། ང་ཆོའི་རྩོན་ལ་འགྲུལ་པ་གཞན་དག་སྤྱིན་པ་བྱུང་མི་འདུག་པར་གཞིགས་
 ཆོ་ང་ཆོར་གཞུང་གི་བཀའ་ཡིག་ཇ་དྲག་གལ་ཆེ་ཞིག་འབྲུལ་རྒྱ་མཉམ་འབྲེར་
 ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་དུས་བཀག་ནང་ཡང་སྤྱིད་ཅད་དཔྱོད་གདན་ཁུ་བ་ནམ་
 པའི་སར་འབྲུལ་དགོས་ཡོད་པ་ལམ་སྤྲོགས་གར་འགྲོ་འདིར་འགྲོ་མ་མེས་པའི་
 སྐབས་དེར་དེལ་གྱི་རྐང་རྩེས་དང་ཨོང་རིལ་འཕྲད་པ་དེ་ནི་འདོད་ཁམས་བདག་
 མོ་དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོས་འཕྲིན་ལས་ལམ་སྟོན་དངོས་སུ་མཛད་
 པར་ཡིད་ཆེས་ངེས་རྟེན་བྱུང་བ་དང་། གུས་ཆོ་སྐྱུ་འབྲུམ་དང་ལྷ་སའི་དབར་
 འགྲུལ་བཞུད་ལན་དེ་ཙམ་བྱས་ཀྱང་མི་ཕྱགས་ཐོག་གསུམ་ལ་ངག་རྒྱུ་དྲུང་།
 འབྲུང་བའི་གཞོན་རྒྱུན་སོགས་གིགས་མེད་བདེ་བཟོད་བྱུང་བ་ནི་བརྟན་སྲུང་
 གང་གིས་ལུས་དང་དྲི་མ་བཞིན་འགྲོགས་ནས་རོགས་མགོན་འཕྲིན་ལས་དངོས་

སུ་མང་དེ་པའི་བཀའ་དྲིན་ཉག་གཅིག་དུ་ཟད། དེ་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་
 ཡང་སྤྱིད་རྒྱལ་ཁབ་དུ་གདན་ཞུ་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་རྗེས་གཞུང་གནས་ནས་གྲུས་
 ལ་དམིགས་བསལ་བྱས་རྗེས་གཟིགས་བཞེས་སུ་གཞུང་སྟོན་མང་དེ་ཆེན་ལྷན་
 བརྒྱན་མི་དགོས་པར་ཅེ་སྟོར་གཞུང་ཞབས་ཁོངས་སུ་ཞུགས་འཇུག་ཆོག་པ་སྟེ་
 བ་མ་ཟད། སྟོ་ཁ་འོན་རྒྱལ་བཟང་རྒྱུད་སྤྱོད་བསྟོག་ཞག་སྟེ་བ་མོགས་གཞུང་
 ས་མཆོག་ནས་རང་ཉིད་ཤེས་འཕྲོན་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ལ་བོང་བ་གསེར་
 གཟིགས་ཀྱི་གཟིགས་བསྐྱེད་ས་བཀའ་དྲིན་སྒྲ་མེད་དུ་ཆེ་བ་བྱུང་ཞིང་། འོན་
 རྒྱལ་བཟང་རྒྱུད་སྤྱོད་ལོ་གསུམ་ཞུས་རིང་གཞུང་སའི་བཀའ་དྲིན་སྟོང་བཅངས་
 ཀྱིས་རང་འཁྲིའི་བཤོ་སྐལ་ཞབས་ཞུར་རང་རྒྱས་གང་ཐོན་རྟག་བསམ་ནམ་དག་
 གཞུང་འབངས་གཉིས་དགེ་སྦྱང་མེད་ཞུས། དེ་རྗེས་ལས་ཆོན་འཕྲོ་འཁྲུར་གྱིས་
 གནས་ལྷ་པ་གཙང་ཁྲལ་འབྲུ་ཤོགས་དོད་མ་བསྟོག་ཞག་སྟེ་བ་བཞིན་ལས་ཁྲར་
 ལོ་དྲུག་རིང་གཞུང་འབྲུ་བརྒྱ་གཏོང་ཞུ་སྟོ་ཙམ་མིན་པར་ཆབ་འབངས་མི་སེར་
 ཉམ་དམན་གྱི་བདེ་ཙམ་གང་ཕན་གང་བྱམས་ཞུས་རྗེས་གནས་བཞི་པ་གཞིས་
 ཅེ་སྟེ་རྒྱུད་མཁན་རིམ་བུར་སྟེ་ལ་དུ་བསྟོ་སྟེ་བ་བཞིན་གྲུས་དང་། ག་དང་མདའ་
 དཔོན་རིམ་བཞི་ལུ་བྱ་ཆོད་བར་རིག་འཛིན་བུར་སྟེ་ལ་གྱིས་འགན་ཁུར་ཞུ་སྟེ་
 སྟེ་རྒྱུད་གི་བཤོ་སྐལ་ཁྲལ་བརྒྱ་བྲིམས་གཞོན་ལས་དོན་འགན་ཁུར་ཞུ་རྒྱ་རྒྱ་སྟེ་
 མེད་ཀྱང་སྟེ་བས་དེར་བོད་དུ་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་འཇུག་སྟོན་ལུགས་གཞིས་
 ཅེར་རྟགས་འཕྲོར་ཟིན་པ་དང་། ཡུལ་གཟིགས་པའཆ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་
 སྤྱིད་ཀྱང་བོད་དུ་ཞེབས་ཟིན་ཡོད་པ་བཅས་བཀྲས་སྒྲའི་ཞབས་འབྲིང་པ་དོན་
 མ་གོ་རེ་བུར་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྱད་ལ་བོར་ཏེ་ཡཔའཆ་སྟེ་སྟོན་མ་དང་།
 ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེད་བཅུ་གསུམ་པ་ནམ་གཉིས་དབར་བྱགས་སྤྱང་མི་མཐུན་

པའི་གནས་ལུགས་མི་བདེན་རྒྱུན་བསྐྱེགས་ཀྱིས་རྒྱ་དམར་དཔོན་རིགས་ལ་བཤད་
 པ་སོགས་དགྲིག་ཀྱི་ཆེན་མོང་སྤྱོད་བྱས་པར་བརྟེན་རྒྱ་དམར་ནས་གོ་སྐབས་བཟུང་
 རྒྱེ་ནང་ཁྲལ་འགལ་བ་ཆེད་བསྐྱོགས་ཀྱིས་བོད་པ་ཁ་བྱལ་དུ་མ་བྱར་གཏོང་བྱའི་
 བྱ་སྤྱོད་མངོན་སུ་མ་འཛེམས་མེད་ངང་སྤེལ་བ་སོགས་མི་མཐུན་པའི་འགལ་
 བ་ཇི་ཞན་ཇི་སྤྱད་ཏུ་སོང་བ་དང་། གཞུང་མའི་མི་སེར་ནང་ཁྲལ་འབྲུག་ཅོད་
 ཇི་སྤྱོད་བྱང་བ་སོགས་དགྲ་དགའ་གཉེན་སྤྱོད་གནས་ཚུལ་ཐབས་སྤྱད་རིམ་ཅན་
 བྱང་ཁིང་། གུས་སྤྱོད་རྒྱུང་ནས་བོད་པ་ནང་ཁྲལ་ཕན་ཚུན་ལེགས་ལམ་ཡོང་
 ཐབས་རིམ་པར་བྱས་ཀྱང་བཀྲས་སྤོང་གནད་ཡོད་ཞབས་འབྲིང་རེ་བྱང་གིས་
 བོད་གཞུང་ལ་གནས་དུས་ཆོད་ཅིས་ཁྲིམས་ལུགས་དོག་རོལ་གཏོང་རྒྱང་གིས་
 ས་གནས་སྤྱོད་ལའང་འགྲོ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་རིམ་སྤེལ་བྱས་ཀྱང་མེས་འཆིག་
 མེར་གཏུགས་ནང་ཁྲལ་མཐུན་ལམ་གཅིག་སྤྱི་ལྟེན་གྱིས་སྤྱོད་གྲར་པར་གྲོལ་རྒྱས་
 ཐོན་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་ཙ་དོན་རྒྱུན་འབྲེངས་འབད་ཅོལ་རིམ་པ་བྱས་ཀྱང་ངལ་
 བ་སྤོང་བཟང་ལས་མཐའ་འབྲས་གང་ཡང་མ་ཐོན་པར་མཐར་རང་གཞན་གཉིས་
 འཕུང་གི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཆོང་མའི་དགོངས་ཆོད་ལ་འདྲིར་གསལ་ཞུ་མ་དགོས།

དེ་རྗེས་སྤྱོད་ལས་ཁྲུང་འཕྲོ་འཁྲུར་གྱིས་གུས་དང་། རིམ་བཞི་སྤོང་
 མདའ་སྤོང་བཟང་ཡར་འཕྲེལ་གཉིས་ལ་ཀ་སྤྱད་བོད་གཞུང་ཆོང་དོན་སྤྱོད་ཁབ་ཏུ་
 བསྐོ་གཞག་སྤྱོད་བྱང་། ཆོང་སྤྱོད་ཀྱི་པ་རིམ་བཞི་སྤོང་བཟང་ཆོད་བང་གི་སྤྱོད་
 ཁོངས་ལ་སྤྱོད་མཛོད་སྤྱད་གི་སྤྱད་པ་འབྱར་མའི་ལག་འཛིན་ཁག་ཅུ་ནང་
 གསལ་གསེར་དངུལ་ནམས་སྤྱང་ཏོག་ཏུ་འཛིག་གནང་མཛོད་ཡོད་པའི་དོད་མ་
 ཡང་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་དམར་བོད་དུ་བཅན་འཕྲེལ་རྗེས་དབང་ལུགས་
 ཇི་ཆེར་སོང་ནས་ལ་སྤྱོད་མཛོད་སྤྱད་གི་སྤྱད་རྗེས་གསེར་དངུལ་འབྲས་སྤྱོངས་

ས་ཐོག་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་པོད་ནང་ཕྱིར་ལོག་འོར་འདྲེན་དགོས་ཚུལ་སྟན་བསྟན་
 རིམ་ཞུས་ཀྱིས་མཛད་དཀའ་ཅི་ཆེ་བཟོས་པར་བརྟེན་ལྷ་ལྷན་བཀའ་ཤག་ནས་
 གུས་པའི་སྤྱོད་ཁོངས་གསེར་དངུལ་རྣམས་རིམ་བཞི་སྟོམ་མདར་ཅིས་སྤྱོད་
 དགོས་ལུགས་གུས་པར་བཀའ་བྱ་སྤྱི་ཐེབས་བྱུང་ཞིང་། སྐབས་དེར་ ༡༧༥༩
 ལོ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྟོན་འཁོར་བྱ་ནག་དུ་གདན་ཞུས་
 ཆེབས་བསྐྱར་བྱུང་བའི་གོ་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ཏེ་སྐར་ཡང་ཕྱི་མི་ནང་འཐབ་ཀྱི་
 རང་གཞུང་མཛད་དཀའ་ཅི་དབང་གིས་བྱ་དམར་གྱི་ངན་དབང་དུ་སོང་བ་མཐོང་
 ཆོས་ལ་བརྟེན་གསེར་དངུལ་འདི་རྣམས་ལོ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་
 ལ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱུ་ཕྱག་རྩས་ཡིན་གཤིས། རང་བཞིན་བྱ་དམར་གྱི་ལག་དུ་
 ཅིས་སྤྱོད་བྱ་བྱུ་འགབ་མིན་ལ་བོད་ནང་བཅུ་བཅུ་གི་གནས་ཚུལ་བརྟན་མྱོང་དང་།
 ལོ་གོང་ས་མཆོག་བྱུལ་ས་ལྷ་སར་ལ་ཞབས་སོར་འཁོད་ནས་ལུགས་བྱུང་ཆབ་
 སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་དབང་ལྷ་སོར་ཆུད་མཆོམས་ལོ་གོང་ས་མཆོག་གི་ཕྱག་དུ་གསེར་
 དངུལ་ཉ་མིག་ཅོམ་པོར་བརྒྱག་མ་སོང་བར་ཅིས་འབུལ་ཞུས་ཆོག་པ་ཞེས་སྟན་
 ཞུ་ཆ་ནན་ཕུལ། དེ་རྗེས་གཡོ་ཐབས་གཞན་བསྐྱར་གྱིས་གུས་པར་བཀའ་བྱ་
 ཐེབས་པའི་དགོངས་དོན་དུ་གུས་པ་བྱུལ་ཅེ་ཆོང་སྤྱིར་གནས་སྟོས་མཛད་པ་དང་།
 གསེར་དངུལ་རྣམས་སྟོམ་མདར་ཅིས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཕན་བྱུལ་ཁབ་དུ་ཕྱིར་ལོག་
 དགོས་པའི་ཨ་དུང་ན་ཤད་བྱ་གར་ས་ཐོག་ཀ་སྤྱག་དུ་ཆེད་རྫོང་ས་མཛད་བྱུང་
 བ་དང་། དེ་བཞིན་ཀ་ཏར་སྤྱོད་པའི་བྱ་ནག་གི་དོན་གཅོད་པ་རོ་མ་གུས་ཀྱི་
 སར་ཆེད་དུ་ཡོང་སྟེ་ཁྱོད་ལ་མའོ་ཅེ་དུང་དང་། ཀུའུ་ཏེ་གཉིས་ཀྱིས་དམིགས་
 བསལ་འོས་བབས་ལྟར་བོད་རང་སྤྱོད་རྫོང་ས་ག་སྤྱིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཞིང་
 འཕྲོག་ཁྱུ་ཟེར་བའི་ཁྱུ་ཀྱང་གི་གོ་གནས་སྟུལ་འདུག་པས་བོད་དུ་ཕྱིར་ལོག་

བྱ་དགོས་ཞེས་བཞིན་བྱུང་བར་སྐབས་དེར་གུས་ནས་གལ་སྲིད་ང་པོ་དེ་དུ་ལོག་
 དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཆེ་བོད་ནང་བཅན་འདྲེལ་བྱས་པའི་ཆུ་མའི་དམག་དབྱུང་ཡོད་
 ཚད་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་དགོས་པའི་རེ་འདུན་གསལ་པོར་བཏོན་པ་དེ་སྐབས་ཆུ་
 དམར་དོན་གཅིད་པས་གལ་སྲིད་ཁྱེད་རང་པོ་དེ་དུ་ལོག་འདོད་མེད་ཆེ་ངོ་གཡོག་
 བདུན་ལ་ཕོག་ས་ཐོབ་སྲོད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་མགོ་བསྐྱར་གཡོ་ཐབས་འདྲ་མིན་དེ་ལྟར་
 སྤེལ་བྱུང་བར་གུས་པ་ནི་མི་མུས་ཤག་ཚང་གཞུང་སའི་བཀའ་དྲིན་ལས་འཆོ་
 བའི་གཞུང་ཐབས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ང་ཆོ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་བར་གཞུང་
 ས་ཆེན་པོའི་ཐུགས་རྗེས་ཟས་གོས་གང་ཅིར་དཀའ་ངལ་རྩ་བ་ནས་ཐུག་མེད་
 པས་ཆུ་གཞུང་ནས་གསོལ་ཕོགས་ཞུ་དགོས་མི་འདུག་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བཤད་
 པ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྐབས་དེར་ངོ་སྤྱུང་མཐུན་ལམ་དང་། གཉིད་ཆུང་ཁྱོད་འདར་
 གྱིས་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཡོད་ཆེ་གཟིམ་སྒྲག་མཛོད་ཆུང་གི་གསེར་དདུལ་
 རྣམས་དག་ལག་ཏུ་ཕོར་རྒྱུར་གདོན་མི་ཟ་བར་བརྟེན་རང་ངོས་ནས་ལྷག་བསམ་
 དམ་བཅའ་བཏན་བཟུང་གིས་གསེར་དདུལ་དོད་མ་ལུ་མཐུད་ཞུས་མཐར། སྤྱི་
 རྒྱུ་ལོ་ལྔ་པ་ལོ་ལྔ་པ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྟོན་འཁོར་ ༡༩༥༩ ལོར་
 ཆུ་གར་ས་ཐོག་ཏུ་ལཞབས་པོར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་འོས་སྐབས་གོང་གསལ་ལག་འཛིན་
 ཁག་ཕྱིར་ནང་གསལ་གསེར་དདུལ་རྣམས་ལྷ་སྐྱེས་ཡིག་ཚང་གི་སྐུ་ཚབ་སྤྱི་བྱུང་
 མཁན་པོ་དགའ་བྱང་ཁྱོད་བཟང་རིག་འཛིན་དང་། གཟིམ་དཔོན་མཁན་པོ་བསམ་
 མཁན་བཟུབ་བརྟན་དོན་ཡོད་གཉིས་ལ་གངས་ཚང་ཅིས་འབུལ་ཞུས་ཏེ་བྱུང་འཛིན་
 སྒྲག་དམ་འབྱུར་མ་གསོལ་སྒྲུལ་གནང་བྱུང་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བསམ་
 རེ་འདུན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཉིན་མཛོད་དུ་གྱུར་ཐུབ་པ་བྱུང་སྟེང་།

སྐབས་དེར་བོད་ནང་ཆུ་དམར་གྱི་བཅན་འདྲེལ་བྱས་ཐུགས་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་

བཞིན་ཡོད་པ་དང་། རང་རེ་གཞུང་འབངས་ཆང་མ་རང་བཞིན་ཅི་དགར་
 རྒྱུ་རྒྱུས་བཟོད་བུལ་ལ་གཞིས་བྱེས་ཕྱར་བ་མཉམ་འདེགས་ཀྱིས་ཤོད་ནང་
 གསང་བའི་ལས་དོན་ཆོགས་པ་ཞིག་ཆེད་བཙུགས་ཟིན་པ་བཞིན་སྤྱི་ཚུལ་ཁག་
 ལའང་ཤོད་དོན་བདེན་པའི་ལས་འགུལ་བྱེད་དགོས་གལ་ཆེར་བརྟེན་ཆུ་གར་
 དུ་བཞུགས་མུས་ཅིས་དཔོན་ཞུ་སྒྲུབ་པ་དབང་ཕུག་བདེ་ལྡན་དང་། ཡ་སྤྱིའི་
 གཅེན་པོ་ཆུ་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་གསུམ་པ་མཁན་ཆུང་སྒྲོ་བཟང་ཆུལ་མཆོན།
 ཤོད་ནས་ཆེད་ཐེབས་སྤྱིད་ཟུར་ཟུ་ཁང་བ་ཆོ་དབང་རབ་བརྟན་སོགས་ནས་ཀ་
 རྒྱལ་དུ་ཤོད་ཀྱི་བདེ་དོན་ཆོགས་པ་ཞེས་པ་གསར་དུ་བཙུགས་ནས་གོང་གསལ་
 གཅེན་མཁན་ཅིས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཁར་རྗེས་སུ་ཤོད་ནས་བྱོས་བྱོལ་དུ་ཞུལ་
 གཡར་གྱིས་ལས་སྒྲོམ་དུ་ཆེད་རྗེས་གནང་བ་ཆུལ་ཅེ་དཔལ་ཆོས་ཅེ་དུང་ཐུབ་
 བརྟེན་ཉིན་བྱེད་དང་། ཅེ་དུང་བུམས་པ་དབང་འདུས། ཅེ་དུང་བུམས་པ་
 བཙོན་འགྲུས་བཅས་གསར་དུ་འབྱོར་བ་ནམས་དང་ཐུན་མོང་མཉམ་སྤྱེལ་གྱིས་
 གསུམ་ནས་ཀྱང་ཆབ་སྤྱིད་སྤྱི་དོན་ཞབས་འདེགས་གང་ཅམ་ཞུས།

ཆུ་གར་ནང་སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྤྱེལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བཙན་
 བྱོལ་ཤོད་གཞུང་གི་སྤྱི་གཞུང་འཇུགས་དབུ་བརྟེན་གསར་གཏོད་བཀའ་འདྲིན་ཆེ་བར་
 བརྟེན་གཞུང་གི་མཛད་བྱས་དང་བརྟེན་ཏེ་ཀ་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བདེ་དོན་ཆོགས་
 པ་འཁྲུབ་སྤྱེ་ཞུས་རྗེས་ཕན་ནས་ཀ་རྒྱལ་དོན་གཅོད་ལས་ཁུར་ལོ་གསུམ་དང་། བལ་
 ཡུལ་དོན་གཅོད་ལོ་གཉིས། དེ་རྗེས་ཏེ་ཏུན་དོན་གཅོད་དང་ཨ་མདོའི་རྒྱུས་གར་
 འགོ་འཛིན་གཅིག་ཕྱིགས་ལོ་གསུམ་བཅས་ཀྱི་ལས་ཁུར་བརྒྱུ་གཞག་ལྟར་ཞབས་
 འདེགས་ཞུས། དེ་ནས་ཇི་ལི་ཤོད་ཁང་གི་རྟེན་གསུམ་དངོས་རིགས་བདག་གཉེར་
 ལོ་བཙུག་གཉིས་རིང་འགན་ཁུར་ཞུས་པ་བཅས་ད་ཕན་ཡ་ཆུལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་དང་

བདེན་མཐུས་ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྱག་བརྒྱད་སོན་པའི་ལུས་རྟེན་གོག་པོ་འདི་ཉིད་ལ་ནད་
མནར་ངལ་གཏུང་གི་དཀའ་ངལ་ཉིན་གཅིག་སྟེན་ཁང་དུ་འགྲོ་དགོས་མ་གཏང་བར་
ལུས་སེམས་བདེ་ཞུག་ངང་རྐང་པས་ལུས་གོག་ནམ་ཐེག་རིང་གཞུང་སའི་ཞབས་
ཞུ་མཐའ་འབྲིངས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིད་བཞི་མགོན་པོ་གང་གི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བྲིན་ཉག་ཅིག་
གི་བྱིན་མཐུ་ཡིན་པ་གོར་མ་ཆག་ལ། ཆོ་རབས་ནས་ཆོ་རབས་སུ་དེ་བཞིན་རྗེས་
སུ་འཛིན་པའི་གསོལ་འདེབས་བསྟོ་སྟོན་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

ད་མཚམས་རང་ཉིད་ལོ་ན་མཐོ་བས་ཀས་ལོ་ལ་དུ་མི་རྒྱུད་མཐུ་མེད་གྱུར་
ཞིང་། ད་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་སའི་ལས་ཆེན་ཐེག་པ་རིམ་འཛུགས་ཀྱིས་
ཞབས་ཞུས་ལོ་རྒྱུས་ནམས་ལོ་མས་འབྲས་སྦྱབ་དུ་མ་སོང་བའི་དོན་སྟོང་མདོར་
བརྒྱས་སུ་བཀོད་པ་དེ་ཅུམ་ལགས་ཤིང་། གྲུས་བབྱང་བྱ་བརྒྱད་ཅུ་སོན་པ་ ༡༩༥༥
ལོར་ལྷར་བཅས་སྤྱང་ཞིའི་རྣམ་འབྲེན་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
ནས་གནས་མཆོག་དོན་རྗེ་གདན་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་བཀའ་བྲིན་
ཆེ་བ་དང་། ད་ཕན་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་ཕྱག་
ལྷག་ཅུམ་མཛད་ཀྱང་བསོད་དཔེན་པ་བདག་ནི་གཞུང་སའི་འགན་བབས་ལས་དོན་
གྱིས་རྒྱུན་པས་དབང་ཆེན་ཐེངས་གཅིག་ཀྱང་ཐོབ་པའི་གོ་སྐབས་མ་གཏང་སྐབས་
རྒྱུན་མཆེད་ཆོས་ད་རེས་ཀྱི་དབང་ཆེན་འདི་ངས་པར་ཞུ་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་པའི་
རེ་འདུན་དང་སྐུལ་མ་གནང་ཡང་གྲུས་རང་གཟུགས་བབས་ཀྱིས་བཅར་བསྐྱོད་
ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཐད་ཟད་དུ་གནས་ཀྱང་རང་ངོས་ནས་ཆོ་མཚུག་འདིར་དབང་ཆེན་
དེ་འདྲ་ཞིག་འཐོབ་ཐུབ་པའི་རེ་སྟོན་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་ལ་ཉག་དུ་འབད་པ་ཡིན་གཤིས།
སྟོན་པ་བཟང་པོའི་བདེན་མཐུ་ཟབ་མོས་གཟུགས་བབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཕན་
བྱེད་ལེགས་སུ་སོང་སྟེ་བལ་ཡུལ་ནས་པཌ་ན་བརྒྱད་གནས་མཆོག་དོན་རྗེ་གདན་

ཏུ་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་གསེར་ཁལ་མངལ་པའི་སྐལ་བཟང་
 དང་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བཀའ་དབང་སྒྲ་གོན་དང་བཅས་པའི་དབང་བཞི་
 ལེགས་པར་ཐོབ་པ་སྐལ་ལྷན་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་ནས་རེ་པའི་འབྲས་བུ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བས་ཆེས་བཀའ་དྲིན་བསམ་བཞིན་ལས་
 འདས་པ་ཞིག་ལ་སྐབས་དེར་སྤྱོད་པ་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་
 གྲུས་ལ་དམིགས་བསལ་ཐུགས་བརྩེ་གཟེགས་མཐོང་སྒྲུབ་དང་ཆེན་སྐབས་
 བཞུགས་ཁྲིའི་སྐྱ་གམ་དུ་གདན་ཐོབ་གསོལ་རས་གནང་བ་དང་། བཀའ་དབང་
 བྱུང་རྗེས་ཐོན་མངལ་དུ་བཅར་སྐབས་བཀའ་སློབ་གནང་དོན། “ང་རང་ཆོ་ཆང་
 མ་ཆེ་རབས་ནས་ཆེ་རབས་སུ་ལས་སློན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ལྟན་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཐུག་
 གིས་བསྐྱར་བ་འཁོར་པའི་ཐུག་རྒྱ་དང་བཅས་ཁྱེད་རང་སེམས་སྦྱིད་པོ་བྱས་ཏེ་རྫོང་
 ཅེས་རྗེས་བརྩེའི་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་དང་སྒྲགས་བྱིན་ཏེན་སྤྱད་མཁུན་བཅས་དཔུགས་
 བཞིན་གསོལ་རས་སྐལ་བ་མ་ཟད། དམིགས་བསལ་དད་ཏེན་རིང་བསྐལ་ཞིག་
 ཐུག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་འདི་ནི་ངོས་བཅན་བྱོལ་དུ་ཡོང་སྐབས་ནོར་སྤྱིང་བསྐལ་བཟང་
 བདེ་འབྲེལ་ནས་འབྱེར་ཡོང་བ་ཡིན་ཞེས་གསོལ་སྐལ་རྗེས་ང་རང་གཉིས་མཉམ་
 ཏུ་དཔར་ཞིག་རྒྱག་དགོས་བཀའ་ཕྱེབས་ཀྱིས་གྲུས་པའི་ལག་པ་ཐུག་གིས་འཇུག་ནང་
 མང་ད་བཞིན་པའི་སྐྱ་དཔར་གཉིས་སློན་དུ་འཇུག་གནང་དང་འབྲེལ་སྐབས་དེའི་
 བདེ་སྤྱད་དུང་ཆེ་ཆ་ཕྱིར་སློབ་ཐུང་ཚུ་ལ་བྲིམས་ལགས་སུ་ད་ཆ་མི་འདི་ཤས་ཤིང་
 འཁོགས་ཏེ་སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་འདུག ཁོང་རྒྱུད་དུས་ཤིང་པར་གྱི་དཔལ་
 དམ་རིང་པོ་ཞིག་གཟེར། སྐལ་པར་མེ་མདའ་རུ་ཅན་བཅས་འབྱེར་ནས་འགྲོ་
 གི་ཡོད་པ་ད་ཆ་ཤས་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད་” ཅེས་རང་ཉིད་ཆེ་རབས་
 ནས་ཆེ་རབས་སུ་ཐུགས་བརྩེས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་སྤྱོད་པར་

སྐྱུ་པ་ར་དགའ་དད་ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱུ་གཡོས་ཤིང་། མིག་ནས་མཆི་མ་ལྟར་བསྟོན་ས་
སྐྱུ་བསམ་བཤེད་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་སྐྱུ་པ་བཟང་དེ་ལྟར་ཐོབ་ལགས།

ད་ཕན་རང་རེའི་པོད་ཀྱི་ལོ་ལྟུང་ཐོག་བྱུང་མ་ཕྱིང་པའི་བཟུན་སྲིད་ཀྱི་
སྐྱུ་གེགས་སམ་སྐྱུ་མཐུན་དཀར་མེན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཟོག་ཏུ་མེད་པར་བྱུང་
ཁབ་ཉམ་ཉེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དཀར་པ་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་ཆོང་མས་མཁུན་
གསལ་ཁྱེ་མ་དགོས་ཀྱང་དེང་འདིར་རང་ཅག་པོད་གངས་ཅན་པའི་མེ་ཏོག་གང་
ལ་ཐོག་པའི་སྐྱུ་ལྟར་ཡག་ངས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐྱུའི་མཆོན་དཀྱིལ་
གཟི་བྱེན་མངོན་པར་གསལ་ཞིང་། པོད་དང་། འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་
མཛད་བྱུང་བུམས་བཙའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཟབ་མའི་བཞེད་དགོངས་ལས་འབྲུངས་
པའི་གཞན་ཕན་མཛད་འཕྲིན་ཕྱོགས་ཀུན་བྱུང་ཅིང་སྐྱུ་ཆོ་ཡལ་བས་པད་བཟུན་
བཞིན་བཞུགས་པ་འདི་ནི་རང་རེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐྱུ་ལྟར་ཐོབ་པ་ལྟར་
དགའ་སྟོབས་བྱས་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན། རེ་ཞིག་པོད་འདིར་ཉི་མའི་པོད་ཟེར་
མེ་འདོད་སྤྱིན་ངན་གྱིས་སྤྱིབ་ཏུ་དང་དུས་འཛམ་གླིང་སྟོང་ང་ཆོའི་བདེན་དོན་
ཀྱི་འཕེལ་བྱས་ནི་ཤར་སྐྱུར་མོས་ཁེབས་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་ཡོད་པར་བཞེན་
གངས་ཅན་པོད་དུ་བདེན་དོན་གྱི་པོད་ཟེར་སྐྱུར་ཡང་འཕྲོངས་པར་ཡོད་ཆེས་
གཙང་མ་ཡོད། ང་ཆོར་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་སུ་ལའང་ཡོད་སྟོན་མི་དགོས་
པའི་སྐྱུ་ན་མ་མཆིས་པའི་ལམ་སྟོན་དབུ་འཕྲིད་སྐྱུ་ཙོར་ཡག་ངས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་འདི་ལྟར་བྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དམངས་གཙོའི་གཞུང་གི་སྤྱི་འཇུགས་
སྐྱུ་བཟུན་ཡོད་པར་བཞེན་ང་ཆོ་ཆོང་མས་མཐུན་སྐྱུ་ལྟར་ཤོག་ཅ་གཅིག་བསྐྱུལ་གྱིས་
པོད་མི་མི་རེ་རེའི་རང་རང་ལུས་ཤུགས་གང་ཡོད་པོད་སྐྱུ་དོན་ཐོག་འདོན་སྟེལ་
བྱས་ཏེ་མ་འོངས་པོད་འདི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱིས་ཐུག་ཅིང་། རང་དབང་བདེ་

སྤྱི་ཉི་དཔལ་ཡོན་ལྷན་པའི་དམངས་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་འཛམ་གླིང་ས་ཡི་
 ཅུ་མོར་ཆགས་ཐུབ་པར་ཆང་མས་འབད་བཅོལ་དུར་ཐག་ཡོང་བ། དཀའ་
 འཕ་ཆེ་བའི་ལས་འགན་དེ་རང་རེའི་ཕྱག་པར་བབ་ཡོད་པར་བརྟེན་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་
 དང་ཆེག་སྤྱོད་དམ་ཟབ་ཀྱིས་དཀའ་འཕ་ལས་ལྷན་པར་རྒྱལ་ཏེ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 ཐོག་གཟེ་བརྟེན་ཀྱི་ལེའུ་གསར་པ་ཞིག་སྤྱི་བར་འགོད་ཐུབ་ཐུར་འཆི་ཁའི་རེ་
 འབོད་དུ་བྱིས་པ་ལགས་སོ།

།སྤྱོན་བསགས་ལེགས་བྱས་བཟང་པོའི་མཐུ་དཔལ་གྱིས།

།གངས་ཅན་ཆོས་ལྷན་དག་པའི་ཁིང་དུ་སྤྱེས།

།ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་དང་ཡིག་ཅིས་སོགས།

།བཀོ་སྐལ་ཅི་རྒྱས་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་སྤྱད།

།དེ་ལྟ་ནའང་ན་གཞིན་ཆར་གཡོང་གི།

།དབང་དུ་གྱུར་པས་ཅུ་ཆེའི་རིགས་ལམ་གནས།

།སྤྱིང་འཕྲོར་དོབ་དོབ་ཤེད་འགན་གྱད་རའི་ནང་།

།རང་རྫོམ་སྤྱོད་སེམས་བཅངས་མཐར་ཕམ་ཁ་བྱུང་།

།ཕ་རོལ་དག་པོས་གཡོ་སྤྱོད་ཅན་གཤོམ་གྱིས།

།ཁབ་འབྲུག་གང་འགྲོའི་བསྐྱུ་ཐབས་རིམ་བཅུམས་ཀྱང་།

།རང་འགན་ལར་དམ་དོ་རྟེན་ལྟར་བསྐྱུངས་པས།

།གཞུང་སའི་ཕྱག་རྩས་སྤྱང་དགའི་ཁར་མ་ཤོར་༥ ༥

གཤམ་ཆང་གི་བྱུང་རིམ་ལོ་རྒྱུས།

༥ དེ་སྤེལ་གྱིས་ཆོའི་གཤམ་ཆང་གི་མེས་པོ་འབྲས་སྒོ་མང་གྲུ་ཆང་གི་ཞལ་ཟུར་
 ཞིག་ཡིན་སྟེ། ཁོང་གི་དགེ་སྤྱུག་མོ་བཟང་བརྟན་སྒྲིང་ལགས་ཐོག་མར་འབྲས་
 སྒོ་མང་གྲུ་ཆང་དུ་སྒྲིག་ཞུགས་ཡོད་མཁས་སྐབས་སྤྱི་མོར་ཡ་ཤོང་ས་ཡ་སྐབས་
 མགོན་བཀའ་དྲིན་ཆེ་མེད་སྤྱི་ཤེང་བཅུ་གསུམ་པའི་སྤྱད་སུ་ཅེ་རིག་གནས་
 སྒོ་བ་གྲུ་མི་འགྲོ་གདན་ས་གསུམ་སོགས་དགོན་ཁག་ནས་དག་འདེམས་གྲུ་
 འཕྲུགས་བསྐྱངས་པའི་དུས་འཁེལ་གྱིས་སྒོ་བཟང་བརྟན་སྒྲིང་འབྲས་སྒོ་མང་
 གྲུ་ཆང་ཁོངས་ཀྱི་གྲུ་འཕྲུགས་སུ་ཚུད་ནས་ལོ་མང་ཅེ་སྒོ་བ་གྲུར་སྒོ་བ་སྒྲིང་ཞུས་
 ཏེ་ལོ་ན་གང་ཅུ་མ་སོན་པ་དང་། ཡིག་ཅིས་རིག་གནས་གོ་འཕེར་བྱུང་བར་
 བརྟན་གཞུང་ཞབས་ཅེ་དུང་དུ་བསྐྱོད་གཞག་སྤུལ་བས་སྒོ་མང་གྲུ་ཆང་ནས་ཁོང་
 པར་རང་ཁྲུངས་ཀྱི་གཞུང་ཞབས་ལ་སོང་སྟེ་སྤེལ་སྒོ་མང་གྲུ་ཆང་གི་ཁང་ཁྲུངས་
 འཇམ་དབྱངས་དཀྱིལ་ཟེར་བའི་སྟོན་ཁང་ལས་གཤམ་ཆུ་ཕུལ་ཏེ་སྐབས་དེ་ནས་
 བཟུང་འཇམ་དབྱངས་དཀྱིལ་གཤམ་ཆང་ཟེར་བ་དེ་བྱུང་འདུག

ཅེ་དུང་མོ་བཟང་བརྟན་སྒྲིང་དེ་ཉིད་ནས་ཐོག་མར་ཡིག་ཆང་ལས་བྱ་དང་།
 དེ་ནས་ལས་ཆན་ཐོག་པ་རིམ་འཇོགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་མཁན་དུང་བསྐྱོད་གཞག་སྤུལ་
 ཏེ་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁྲུངས་སུ་ཕུག་ལས་རྒྱུན་རིང་གནང་བ་དང་། སྐབས་དེར་
 གཞུང་ས་མཆོག་ནས་དུས་བརྟན་ས་མཆོམས་ལས་མས་ཆང་མར་ས་སྤྱང་དམག་
 སྐར་རྒྱ་ཆེ་གསར་འཇུགས་གནང་དང་གནང་རྒྱར་དེ་དག་གི་དམག་སོགས་ཡུལ་
 རྒྱུ་དུ་ཆེ་སྟོན་གྲིང་དང་། བརྟན་རྒྱས་གྲིང་མ་བྱང་གཞུང་ཆོད་ཀྱི་གཞིས་འབྲུ་

དང་། དེ་བྱིངས་སྒྲེར་ཆོས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་སྡེ་དཔོན་མི་དྲུག་ཁག་གི་ཁོངས་སུ་
 རང་རང་སྒྲེར་པ་མི་རབས་སོ་སོའི་བྱས་པ་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་ཞབས་ཏེན་པ་གཞིས་
 རྒྱ་ཆེའི་ཐོག་བཀའ་གཞིས་དང་། མདའ་གཞིས། གཞུང་འབངས་མི་སེར་དུད་
 རྫོངས་སོང་རིགས་ཀྱི་ས་ཁིང་རྣམས་ཆེ་བཅན་ཁག་ལ་བདག་པ་སོགས་གཡོ་ཁོངས་
 ལྷག་ཉར་བྱས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཞིབ་འཕར་འབབ་འབྲུ་འགེལ་དགྱི་
 དང་། སྤྱི་སྟོམས་ཁྲལ་རིགས་ཞིབ་དཔྱད། རྩྭགས་མཚུངས་བཀྲས་ལྷན་ཁྲ་བྲང་
 ལ་ཡུཀན་གཟིགས་པར་ཆེན་སྤྱོད་རིམ་པར་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་དམིགས་བསལ་
 གཟིགས་བསྐྱངས་ཀྱིས་མཆོད་གཞིས་སུ་གཞིས་འབྲོག་རྒྱ་ཆེ་འབྲལ་སྦྱོར་མཛད་
 དེ་སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་གཞུང་ས་གཉིས་པ་ལྷ་བུར་གྱུར་ཡོད་པར་བཏེན་ཆོས་
 གཞིས་རྫོང་ཁོངས་འདི་ནས་འབབ་འབྲུ་འདི་ལྷ་བུ་ཞེས་དམིགས་བསལ་མཛད་བཞིན་
 རྒྱས་བཅད་གནང་མ་དགོས་པར་གཞུང་གནས་ནས་དམག་པོགས་སུ་ལེ་རེ་འབྲུ་
 དུལ་ཇི་སོང་གི་བཞི་བུར་རེ་བཀྲས་ལྷན་ཁྲ་བྲང་ནས་སྦྱབ་འབྲལ་དགོས་པའི་བཀའ་
 དུད་སྡེལ་བ་བཅས་ཀྱི་འབབ་ཞིབ་འགེལ་དགྱི་དང་། སྦྱབ་ཆག་སོགས་ལ་ཅད་
 ཞིབ་བྱེད་མི་ཞིབ་འཕར་དོ་དམ་དུ་མཁན་དུང་མོ་བཟང་བཞུན་སྦྱོང་དང་། ཅིས་
 དཔོན་ལུང་གར་དོ་རྗེ་ཆེ་རྒྱལ་གཉིས་ལ་དྲག་རེས་བསྐོ་གཞག་གནང་བ་དང་།
 རྩྭགས་མཚུངས་རྫོང་གཞིས་སོ་སོ་ནས་ཞིབ་འཕར་འབབ་འབྲུ་བརྒྱུ་ལེན་གྱིས་འབྲེལ་
 མཚུངས་རྫོང་གཞིས་ཁག་ལ་བཀའ་འདུག་དང་། འབྲུ་རིགས་འཕྲོས་འབྲེལ་ཡོད་
 རིགས་ནས་མི་སེར་ཉམ་དམན་གྱི་ལེ་རེའི་སོན་ཅ། འཆོ་པན་སྐམ་ཆག་བཅུ་བུར་
 ཐོག་བུན་སྟེད་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་མེར་དབུས་གཅང་འབྲུ་སྟེད་དོ་དམ་སེར་སྦྱ་
 བཞི་དང་། གཞན་ཡང་སོ་རྣམས་ལས་ཁུངས་ཁོངས་ནས་ས་ཁིང་གསར་སྡེལ་གནང་
 ཁག་གི་གཞིས་འབྲུ། དེ་བཞིན་མདོ་སྤྱིའི་བྲལ་ཁོངས་སྡེ་བ་སྟོན་སྟེད་དང་རྗེ་དགེ་

སོགས་འབྲུ་རིགས་ཐོན་ཁུངས་ཡོད་རིགས་ནམས་སུ་འབྲུ་སྐྱབ་ཕྱིགས་ཁང་རྒྱ་ལས་
གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ་རྒྱ་བྱུང་ཆོད་མར་གཞུང་འབྲུ་རྒྱ་ཆེ་བཀར་འཛུགས་
དགོས་གཤམ་གང་སར་བཏང་ཆོག་ཨང་གསར་བྱུང་པའི་ཐབས་ཤེས་འདྲ་འགོད་
མངོད་རྒྱུ་འཕེལ་འགན་རང་ཐོག་ཏུ་འབྲི་བ་ནམས་གཞུང་སེམས་ལྟག་བསམ་ནམ་
དག་གིས་ཞབས་འདེགས་ཞུས་གནང་འདུག་པས་རྒྱལ་ས་ལྟ་སར་ཕྱིར་ཕེབས་རྗེས་
ཡ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ནས་བཀའ་བློན་མཆོག་ལ་བསྐོས་ཞུགས་ལྟེ་བཀའ་རྒྱུར་མངལ་
དར་དང་། གསར་མངལ་སོགས་འཕུལ་དུ་ཞུས་ཏེ་བཀའ་ཤག་ཏུ་མངོད་ཁུར་
རྒྱ་ཆེ་མཐའ་འབྲིངས་ཞུས་འདུག།

མཁན་ཆུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤག་ཆོད་དུ་ཆོ་བོ་བྱུང་བཞུགས་བཤད་སྐྱབ་དང་། མཁུན་
རབ་བཞུགས་འཛིན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཐུབ་བཞུགས་བཤད་སྐྱབ་ལགས་འབྲས་སྤྱངས་
མོ་གསལ་མྱིང་དུ་སྒྲིག་ཞུགས་ཀྱིས་ཅེ་སྟོབ་གྲུ་ཁོངས་སུ་ཚུད་ནས་རྗེས་སུ་ཅེ་དྲང་
ཞབས་རྫོད་ཞུས་ཏེ་ཡ་རྒྱལ་དབང་རྒྱ་ཕྱིར་བཅུ་གསུམ་པའི་རྒྱ་དུས་སུ་ཕྱག་མངོད་
ནང་མ་ཁང་གི་རྒྱ་བཙར་ཕྱག་བྲིས་ཞབས་ཞུ་ལོ་འགའི་རིང་ཞུས་ཏེ་ཡ་གོང་ས་ཆེན་
པོས་ཐུགས་བརྩེ་ཆེ་ཞིང་ཞབས་ཞུ་ལྟག་བསམ་ནམ་དག་ཞུས་འདུག་ཀྱང་རིང་པོར་
མེ་ཐོགས་པར་རྒྱ་ཆེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པར་བརྟེན་རྗེས་སུ་ཡ་གོང་ས་མཆོག་ནས་
བྱས་རྗེས་གཟིགས་བསྐྱངས་སུ་འཇམ་དབྱངས་དཀྱིལ་ཤག་ཆོད་ལ་ཆེ་སྟོན་མྱིང་
དོ་དམ་ལོ་གསུམ་རིང་འཛིན་བཤག་གསོལ་རས་སྟུལ།

དེ་རྗེས་ཤག་ཆོད་གི་རྗེས་གྲུལ་ཤག་བཞུགས་གུས་པའི་གཅེན་པོ་མཁུན་
རབ་བཞུགས་འཛིན་ལགས་དགའ་ལྡན་དགོན་ནས་ཅེ་སྟོབ་གྲུ་ཁོངས་སུ་འཕུགས་ཁོངས་
ཚུད་དེ་སྟོབ་གྲུ་ཐོན་རྗེས་གཞུང་སའི་ཅེ་སྟོར་ཞབས་ཞུ་གནང་སྟེ་ཡིག་ཆོད་སྟོབ་
ཕྱག་དང་། ཡིག་ཆོད་གཉེར་ཆོད། དེ་ནས་ཤོད་མགོན། གཤམ་རྒྱ་མཁན་པོ་

བཅས་རིམ་གནང་རྗེས་སྤྱི་ཚེར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཡང་སྲིད་
 ཅན་དཔྱོད་ཆེད་ཨ་མདོ་སྐུ་འབྱུང་མཁུགས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ཡང་སྲིད་གདན་ལྷུ་ལེགས་
 གུལ་བྱུང་རྗེས་སྐུ་བཅར་གཟིམ་དཔེན་མཁན་པོ་དང་། ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་
 སྐུ་ཕྱིང་བཅུ་པའི་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་བྲིས་དགེ་མཉན་གྱི་ཞབས་ལྷུ་བཅས་རིམ་པར་གནང་
 བ་མ་ཟད། དེ་རྗེས་སྐུ་བཅར་སྤྱི་བྱལ་མཁན་པོའི་མངའ་བྲུང་བཞེས་ཏེ་སྐུ་ཆེའི་
 འཕེན་པ་མ་རྗེས་བར་དུ་གཞུང་སའི་ཞབས་ལྷུ་མཐའ་འཁྲུངས་མངའ་།

སྒྲུབས་པའི་ནས་གྲུས་པ་གཤམ་ཆང་མི་ཐོག་བཞི་པ་སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན་
ནས་ཐོག་མར་གཤམ་ཆང་གི་ལས་འགན་ཆེ་སྒྲིང་དོད་མ་ཁྱུ་མུར་སྒྱུ་འབྲུས་དང་
རྩ་སའི་བར་གཞུང་དོན་ཞབས་འགྲུར་སྲི་བྱའི་གཟེགས་བརྗོས་སུ་ཅེ་སྒྲོར་གཞུང་
ཞབས་སུ་མངོན་ཆེན་སྒྲུབས་བརྒྱུན་མ་དགོས་པར་གསར་ཞུགས་ཆོག་པའི་བཀའ་
བཟང་དང་འབྲེལ་ལས་སྤྱར་རིམ་པར་ཁྱུས་སྒྲོར་གོང་དུ་གསལ་བ་རྩར་ལགས།

༡༥༥ །ཆང་མེས་པོ་མངའ་ས་འཇམ་རིམ་བྱོན་གྱི།

འཕགས་ཟུང་ཕན་གདམས་གསུང་རྒྱུ་དབྱངས་སྟུང་པོ།

།རྟག་ཏུ་དྲན་ཤེས་སྣོང་གི་དཀྱིལ་བཟུང་མཐུས།

|སྐབས་དོན་ཕྱི་གོས་བྲ་བར་མ་ཆོངས་ཙམ།

འཛིན་ཀྱང་གནའ་རབས་མི་བྲག་རིམ་བྱུང་ནམས།

༥ །སྒྲུག་གཟིག་དོམ་རྩེད་པ་ར་སྤྱང་གི་སྐབས།

གྲུལ་མཚམས་གར་འཛོག་རང་རེར་འགན་བབ་པས།

ནམ་དཔྱིད་གཟུ་བོའི་སྒོ་ཡིས་ཞལ་ཕྱེ་མཛོད།

།བདག་ཀྱང་གཞུང་སའི་ཞབས་སྒྲེར་གཏོགས་ཚུན་ཆད།

།རང་ལུས་སྟག་བསམ་ཡོད་སྐུ་ཅུ་ལ་བཏོན་པའི།

།སྤྱི་འཇམ་གཞུང་དོན་སྤྱི་ལུ་གང་ཐད་ལ།

།བསམ་བཞིན་བྱད་བསད་ཉེས་འགྱུར་བདག་ལ་མེད།།

བཀྲས་བླའི་སྐོར།

ལྷ དེ་སྤོན་ཡུལ་དབང་སྤྱི་ཐེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། ཡུལ་གཟིགས་པ་ཆེན་སྤྱི་ཐེང་དགུ་པ་བྱབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ནམ་གཉིས་དབར་བྱགས་སྒྲིང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་སྐབས་དེར་བཀྲས་བླའི་ཞབས་འབྲིང་རེ་བྱུང་གིས་ཡུལ་བ་ཡབ་སྲས་གཉིས་དབར་དབྱེན་སྦྱོར་དྲེག་གཏམ་སྒྲ་ཆོགས་བཟོས་ཏེ་ཡཔ་ཆེན་སྤྱི་གོང་མ་བཀྲས་ལྷན་གདན་སར་བཞུགས་བག་མ་ཐེབས་པ་བྱུང་སྟེ་ ༡༧༣༩ ལོར་སོག་ཡུལ་བརྒྱད་ཀྱི་ནག་དུ་ཆེབས་བསྐྱར་བསྐྱངས་དགོས་པ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་མཆོན་བཞིག་ལ་ཡཔ་ཆེན་སྤྱི་གོང་མ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཐོག་མཐར་སྐྱ་སྤྱི་རྒྱ་མཆོན་སྤྱི་ཐེང་ན་ལས་འདས་ཁར་ཡང་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་འང་ཨ་མའི་སྤྱི་འབྲུངས། བོད་དུ་ཀྱི་དམར་གྱིས་བཙན་འཇུག་བྱས་རྗེས་བཀྲས་བླའི་ཞབས་འབྲིང་ཆོས་ཡཔ་ཆེན་སྤྱི་གོང་མ་དང་། ཡུལ་དབང་སྤྱི་ཐེང་བཅུ་གསུམ་པ་ནམ་གཉིས་དབར་བྱགས་སྒྲིང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ཚུལ་ཀྱི་དམར་ལ་སྤྱི་ཐེང་གིས་བོད་གཞུང་དང་། ཀྱི་གཞུང་གཉིས་དབར་གྲོས་མཐུན་ཆེངས་ཡིག་སྒྲིལ་འཛིག་སྐབས་ཀྱང་ཀྱི་དམར་ནས་དགོས་དབང་གིས་ཡཔ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་འི་གནད་དོན་གྲོས་ཆེད་ཆེངས་ཡིག་དོན་ཆོན་ཁོངས་སུ་བཅུག་པས་མཆོན་བོད་མི་ནང་ཁྲུལ་དུ་ “བོད་ས་གནས་སྤྱི་གཞུང་དང་། པ་ཆེན་བླ་མ་སྒྲིང་། ཆབ་མདོ་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་” ཟེར་བ་

སོགས་དབྱེ་འབྱེད་ཁ་བྲལ་དུམ་བུ་གཉིས་གསུམ་དུ་བཏང་སྟེ་བོད་སྤྱི་ལོ་
བུ་ཉི་ལྔ་པ་ཉམས་དམས་སུ་གཏོང་བྱེད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཡོ་ཐབས་འོག་མགོ་
བོ་རྫོང་ས་ཏེ་གཞུང་ལྷ་ཞེས་ནང་ཁྲལ་འཐེན་འབྲེར་སྤྱོད་སྤྱོད་གིས་མི་མཐུན་
པའི་འགལ་བ་ཐོ་ཆེར་སོང་སྟེ་མི་སེར་ནང་ཁྲལ་ལའང་མི་གསོད་བྲག་སྤྱོད་ཀྱི་ཀྱེན་
ངན་ཐབས་སྤྱད་ཅིམ་པར་བྱུང་བ་རེད།

སྐབས་དེར་གསུང་བཞིན་ཅི་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་ནང་ཁྲལ་མཐུན་སྤྱོད་
ལེགས་ལམ་ཡོང་ཐབས་སུ་མེས་འཆོག་མེར་གཏུགས་ཀྱིས་འབད་བཅོན་ཅིམ་
པ་བྱས་ཀྱང་ངལ་བ་སྟོང་ཟད་ལས་མཐའ་འབྲས་གང་ཡང་མ་ཐོན། སྤྱོད་ར་
ཡ་གོང་ས་ཡ་སྤྱོད་བཅུ་བཞི་པ་མཆོག་ནས་ “ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ངོས་ཀྱི་མི་
དམངས་” ཞེས་པའི་མཇུག་ནས་རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་གནང་གསལ། ལྟ་ ཡཔའ་
ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཁོང་གི་རྗེས་འབྲངས་ནས་དམ་གཙང་གཡོ་སྤྱོད་མེད་
པ་ཞིག་གནང་ཡོད་ཆོ་བོད་དུ་ཀྱེན་ངན་འདི་ལས་ཉུང་ཙམ་ཡོང་སྟེ་ཅེས་བཀའ་
གནང་འདུག (ཤོག་གྲངས་ ༡༣༤/༡༣༥)

མཐའ་མའི་འབྲས་བུར་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐབས་རྒྱུ་འདི་འདྲ་ཞིག་
ཆགས་པ་དང་། ཡཔའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཞབས་འབྲིང་པ་རྣམས་ཀྱང་
དབྱེ་བོད་བྱན་དབང་དུ་ཡུན་རིང་སྤྱོད་ངལ་དཀའ་སྤྱད་སྤྱོད་མཆོངས་སུ་སྤྱོད་བཞེས་
གནང་དགོས་བྱུང་བ། བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དམར་གྱིས་བཙན་བཟོས་བྱས་
ཏེ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་པོ་ཁ་བྲལ་དུམ་བུ་དུག་དུ་བཞོས་པ་སོགས་དབྱེ་བོད་ངན་
ཀྱི་ཆང་བའི་གཡོ་སྤྱོད་ངོ་མ་ང་ཆོས་དངོས་སུ་མཐོང་བཞིན་པ་འདི་རེད།

།འཕྲལ་ཕུགས་ཁེ་གྲོང་རྫོག་འདུག་མི་སེམས་པར།

།རང་དང་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱང་པའི་འདོད་སྤང་སྟོ།

།སྤྲའ་ཀྱིས་བཏང་བའི་དྲ་བཞིན་ཁ་ཤོར་བའི།

།རྗེས་འབྲས་སྤྱི་གུན་ཇི་ཆགས་ད་གཞོད་མཐོང་།

།དེས་ན་རང་གཞན་ཆགས་སྤང་སྒོ་ངན་དྲ།

།ཞི་དུལ་བག་ཡོད་སྤྲའ་ཀྱིས་ལེགས་གཙུན་ནས།

།གངས་ཅན་སྤྱི་དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཐང་ཡངས་པོར།

།རྣམ་དཔྱོད་དཀྱུས་ཐག་ཚོད་ཅིག་གངས་ཅན་པ།

ཡང་སྤྱད་ཅད་དཔྱད་སྐོར།

ཕྱ ནག་ཚུ་མཁན་པོ་མཁུན་རབ་བརྟན་འཛིན་དམ་པ་དེ་ཉིད་དང་ཚུན་དུ་གུས་
རང་ཀྱལ་ས་ལྟ་ས་ནས་ཐོན་ཏེ་ཨ་མདོ་མཆོ་སྤོན་བྲལ་དུ་ཡང་སྤྱད་བཅག་དཔྱད་
ཞབས་ཞུས་ལམ་བར་ཁོ་ནར་ཆེ་གསུམ་ཅམ་འགོར་ཞིང་། དེ་ཡང་།

།ཁུ་ཆེ་རི་གཟར་གང་ངར་རྒྱང་འཛུབ་སྤང་།

།བསམ་ན་སྤིང་ཅ་འདར་བའི་ལམ་འཕྲང་དོག།

།བཞོད་པའི་ངལ་དུབ་རིང་དུ་མྱོང་ན་ཡང་།

།དགོས་འདོད་བསམ་འཕེལ་བསེལ་ལྟན་གཉེན་དུ་ཐོབ།

ཅེས་པ་ལྟར། སྤྱིར་བསྟན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་བྱིན་མཐུད་དང་། ཡང་
སྤོས་སྤྱབས་གཅིག་ཐུག་ན་པོ་ལོ་རྒྱུད་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་འཕྲིན་ལ་བརྟེན་
ནས་བདག་ཅག་མི་ཐུགས་ཀྱང་ལ་ཤེན་ངན་བར་ཆད་ཀྱི་རིགས་གང་ཡང་མེད་པར་
སྐྱེ་བྱུ་མདོར་འབྱོར་སྐབས་ཡུལ་གཅིག་ས་ཁུ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བརྟན་ཆོས་
ཀྱི་ཉི་མའི་དབྱེས་ཞལ་དངོས་མཇལ་གྱི་གོ་སྐབས་ཐོབ། སྤྱི་བྱུ་མདོར་ཆེ་གས་
བཞུགས་འཇགས་རྗེས་ཟླ་ལིང་སྐྱེ་འབྱུང་དུ་འབྱོར་ཏེ་གུས་ཆོ་ཨ་ཇ་སི་སྐར་པར་
གནས་ཆང་བཞུགས། དེ་ནས་ཟླ་ལིང་མཁར་དུ་ཕྱེབས་པར་མྱ་ཕུ་ཕང་གཞུང་ནས་
ངོ་ལས་ཆང་མར་འབྱོར་ཐོ་འགོད་པ་དང་། དཔར་བརྒྱབ་པ་སོགས་བྱེད་སྐབས་
གུས་པ་ཆོང་པ་ཡིན་ཚུལ་བཞིན་དེ་ཐོ་འགོད་དང་དཔར་བརྒྱག་བྱས་མེད། དེ་ནི་
གུས་པར་སྤྲད་དོགས་གནས་མི་འབྱུང་བ་དང་འབྱུལ་བཞུད་བྱེད་བདེ་ཡོང་ཁྱད་
དུ་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ནག་ཚུ་མཁན་པོ་མཁུན་རབ་བརྟན་འཛིན་དམ་པ་
དེ་ཉིད་སྤྱི་བྱུ་སྐྱག་འཆོར་དང་། དཔའ་རིས། ཞུ་དམར། རྟག་ལུང་། རབ་

རྒྱལ་ཁྲུལ་སོགས་སུ་ཡང་སྲིད་བཟླ་གི་བ་གནང་བར་ཕེབས་སྐབས་ཞབས་ཞུར་
 རྩན་དུ་བཅར། དེ་རྗེས་ཡང་སྲིད་ཅན་དཔྱོད་གནང་མི་ངོ་ལས་ལྷན་འཛུགས་ཀྱིས་
 བཟླ་དཔྱད་མཛད་པའི་ལྷན་ཁྲུལ་འབྲུལ་བར་གྱས་པ་སྐྱེའབྲུལ་ནས་ལྷ་སར་བསྐྱོད་
 མཁན་ཆེང་པ་དང་མཉམ་དུ་ཐེངས་གསུམ་བསྐྱོད་པར་ཐེངས་རྗེས་མ་པོད་ནས་
 སྲིར་བསྐྱོད་སྐབས་ཉིན་ཞིག་རྩ་བའི་ཡང་སྲིད་མཆོག་སྐུ་འཛིན་པོ་ཆེ་བཟླ་དཔྱད་
 ལམ་ཐོན་གྱིས་ཡང་སྲིད་དབུས་ཕེབས་མཛད་སྐྱེའི་གྲུ་སྒྲིག་གནང་མུར་སྐབས་དེའི་
 ཟླ་མེད་གི་ས་གནས་གཞུང་འཛིན་མུ་ཕུ་པང་ཟེར་བ་རང་བཞིན་འདོད་རུང་དང་།
 དན་འབྲུལ་གཡོ་སྐྱར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞིག་ཡོད་གཤེས། ཟ་སེམས་ཁོག་བཅངས་
 ཀྱིས་ཀ་ཀོར་རྟོག་ཁྲིའི་རྟོག་ཕྱོགས་ཀྱང་པོད་གཞུང་གི་ཆེད་གཉེར་ངོ་ལས་ནམས་
 ནས་དཀའ་ཆོལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་དཀའ་རྟོག་དང་བྲལ་ཏེ་ཡང་སྲིད་
 དབུས་སུ་གདན་ཞུ་གནང་ཆུར་གདན་འཁེལ་བྱང་རྟེ་སྐྱེའབྲུལ་ཆེ་ཤོས་སྐར་པར་
 ལྷ་ལྷ་དབང་སྐྱོང་མ་རྗེ་བྱབ་བཞུག་རྒྱ་མཆོད་བཞུགས་ཁྲིའི་རྟོག་ཆུང་སྲིད་རིན་
 པོ་ཆེ་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ་ངོ་གཡོག་ཆང་མར་མཛལ་ཁ་གནང་སོང་བ་ངའི་སེམས་
 པའི་ནང་དགའ་སྐྱོ་ཟུང་སྒྲེལ་གྱིས་མིག་ནས་མཆི་མ་ལྟར་བ་དྲན། སྐབས་དེར་
 ཡང་སྲིད་ཅན་དཔྱོད་གནང་མིའི་ལས་བྱ་སྐྱོང་སློབ་མཆོག་ཆེད་དབང་དམ་པ་དེ་ཉིད་
 མུ་ཕུ་པང་གིས་གཏེ་མར་ཉར་ཏེ་སྐྱེའབྲུལ་དགོན་དུ་རྗེས་སུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་
 སོང་། སློའི་དམ་པ་དེ་ཉིད་གསུམ་ཆོད་གཉེན་ཆོན་སོང་བས་ངོས་གཉིས་ཆུང་དུས་
 འདྲིས་གཤེབས་ཏེ་ཅང་ཆེ་གཤེས་ཁོང་གི་རོགས་པར་རྫོད་དགོས་རེ་བ་གནང་བྱུང་
 ཡང་གསུམ་པ་དེ་རྫོན་སྐྱེའབྲུལ་དང་ལྷ་སའི་དབར་ཐེངས་ཁ་ཤས་བསྐྱོད་སྐྱོང་ཡོད་
 རྒྱལ་ཁྲུལ་ཡང་སྲིད་རིན་པོ་ཆེའི་རྟེལ་བུམས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་འགན་ཁུར་ཞུ་དགོས་བཀའ་
 ཕེབས་བྱུང་བར་བརྟེན་སློ་ཆེ་ལགས་ཀྱི་རོགས་པར་རྫོད་ཐབས་བྲལ་གཤེས།

གུས་ཚོའི་ཞབས་ཁོངས་མིང་ལ་གཟིག་ལྷགས་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་གི་ཞབས་
 བྱར་བཞག་པ་ཡིན། རྒྱ་ཆོད་མ་པ་དེ་ཉིད་མདོ་སྨད་སྤོང་འཁོར་དགོན་པར་ཤེབས་
 སྐྱེལ་དུ་བཅར་ཏེ་ཁོང་སྐུ་འབུམ་དུ་སྤྱིར་ལོག་གནང་སྐབས་ཐམ་ཚུན་ཡིད་འཕྲེང་
 སེམས་པ་ཏ་ཅང་སྒྱུ་དགོས་ཀྱི་དུས་ཚོད་དེ་འདྲ་ཞིག་ཉམས་སྲུང་དགོས་བྱུང་།
 དེ་ནས་གུས་རང་དྲེལ་བྱམས་དང་མཉམ་དུ་རྟག་བཅར་བྱ་བ་ཞིན་པར་རྒྱུ་སྤྲོད་
 རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་ཞག་མང་པོར་དྲེལ་བྱམས་ཐོག་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་དགོས་དབང་
 གིས་སྐབས་རེ་སྐྱེད་ལ་དང་། ཐུགས་བསུན་སྤང་སོགས་མི་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་བཞེས་
 སྐབས་ངོ་ལས་ཞབས་བྱ་བ་ཆང་མས་རེ་མོས་ཀྱིས་སྐྱེད་དུ་འདེགས་པ་དང་། རྒྱ་བ་
 དུ་གདན་ཞུ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་གོ་སྐབས་བྱུང་བའི་རང་གཞན་སྐལ་པ་
 མཆོག་དུ་བཟང་བ་བསོད་ནམས་དམ་པའི་གསོས་སྲུ་གྱུར།

ཨ་མདོ་སྐུ་འབུམ་ནས་ས་སྤེལ་ལྟེ་རིམ་བཞུགས་ཀྱིས་རྩ་ཁྲུལ་ས་དང་ཉེ་པའི་
 ས་གནས་མཐུ་རྩོགས་ཚུལ་ཤེབས་འཕྲོར་ཟིན་མཆོམས་གཞུང་གནས་ནས་ཤེབས་
 བསུར་ཅེ་སྐོར་སྤེལ་ཤིང་ཐུག་བསུབ་བརྟན་ཐར་པ་དང་། ཤོད་དུང་རིན་སྤང་པ་གཉིས་
 (ཞུ་སྐབ་པས་མངའ་དཔའི་ཤོད་ཀྱི་སྤྲོད་དོན་རྒྱལ་རབས་སྤྲེགས་བམ་གཉིས་པའི་ཤོག་
 གངས་ ༡༦༠བ། ཅེ་ཐུག་མཁན་རྒྱུང་ཐུབ་བརྟན་ཐར་འདོད་དང་། རྩ་ཐུག་
 གསར་བྱུང་སྤྱོད་སོགས་ཡིན་ལུགས་གསལ།) ཤེབས་འཕྲོར་གྱིས་ང་ཆོག་ཞེས་
 གྲེས་ནམས་དཔའ་ཤོག་ལུལ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། ཞིང་པ་ལོ་ལྷགས་བྱུང་བ། ཆོང་
 པ་ཁེ་སྤོགས་བཟང་བ་བཞིན་དུ་དགའ་སྤྱོད་དང་སྤོབས་ཉམས་ལྡན་པའི་རང་སྟོན་
 འཛོམས་བྱུང་། དེ་ནས་རིམ་པར་རྩ་ཁྲུལ་སར་ཤེབས་ཉིན་རྩ་ཁྲུལ་པའི་ཉེ་འདབས་
 སྤང་རྒྱུད་འདོད་རྒྱ་ཐང་དུ་གཞུང་གི་ཤེབས་བསུའི་དབུ་གྱུར་ཇི་ལྟར་རྒྱ་སྐར་གྱི་འཕྲེང་
 ཆོགས་ཡངས་པའི་ཨོར་འཛིན་གྱི་གཞིར་འཕྲོས་པ་རྩ་བུའི་དཀར་འོད་འཕྲོ་བའི་

དབུས་སུ་ཆུང་སྲིད་མཆོག་སྐུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ཞུས་སེང་ཁྲི་མཐོན་པོར་
 བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། མཆན་ཞབས་ཀུའུ་ཆང་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་སྒྲོན་
 ལམ་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་ངོ་ལས་ནམས་ཕྱོགས་ཆས་བཞེས་མུར་གཞུང་
 གནས་ནས་མཁྱེན་རབ་བསྟན་འཛིན་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྐུ་བཅར་གཟིམ་དཔོན་
 མཁན་པོའི་མཆན་གནས་མཛད་འགན་བསྐྱོ་གཞག་སྐུ་ལ་བ་སོགས་ཞིབ་ཆ་ཡང་
 སྲིད་ངོས་འཛིན་གདན་ཞུའི་སྒྲོར་བཀའ་བུར་ཁེ་སྦྱད་སྐས་བསོད་ནམས་དབང་
 འདུས་མཆོག་ནས་ཕྱག་དེབ་བུར་འགོད་གནང་འདུག་པ་མ་ཟད། གུལ་བཡིད་
 བཞིན་ནོར་བུའི་མཛད་ནམ་ཙམ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་བ་སྐུ་ངོ་སྤྲོད་ཆུང་ངག་དབང་
 འོན་གྱུབ་ལགས་ཀྱིས་ཕུན་ལ་སྐུ་བས་དེའི་འབྲེལ་ཡོད་དྲན་གསོའི་དྲིས་སྒྲེང་སྤྲུལ་
 གནང་བུང་བར་རང་གིས་གང་དྲན་གསལ་པོར་ཞུས་པ་ཡུལ་བའི་མཛད་ནམ་
 ཀུས་པའི་ནང་གསལ་འཁོད་ཡོང་རྒྱུར་བཞེན་འདིར་བསྐྱར་སྒྲོས་མ་ཞུས།

།འཛམ་གླིང་དགའ་བའི་ནོར་བུ།

།རྒྱ་མཆོའི་གཏིང་ནས་བྲངས་ཡོད།

།རྒྱལ་མཆན་བཀྲ་གིས་དགྲ་བཅུགས།

།མཛེས་པའི་དོག་ལ་བཀོད་ཡོད།

།བྱ་རྒྱལ་ཁུ་བྱག་སྤོན་མོའི།

།གསུང་སྟན་བོད་ལ་བསྐྱར་ཡོད།

།བྱ་ཅན་མ་ཡུལ་དྲན་བུང་།

།རང་ཡུལ་ཕྱོགས་ལ་ལོག་འགྲོ།

(བཀའ་དྲིན་གྱི་མངའ་བདག་ཡུལ་ཆབ་རྩ་སྒྲིང་དོན་འཆང་གི་གསུང་མགྱུར་
 མོར་བུ་ལས་བདུས་པའོ།)

གཞིས་ཅེ་སྤྱི་ཚོང་སྤྱོད་།

ལྷ་ཡ་ཀུན་གཟིགས་པ་ཆ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཚོང་བརྒྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་ཀླུ་ལ་མཆོན་
 མཆོག་པོ་དང་དུ་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་རྗེས་བཀྲས་སྒྲུབ་ཞབས་འབྲིང་རྣམས་ཀྱི་
 དམར་གྱི་གསང་ཐག་འཐེན་མེར་གུར་ཏེ་བོད་གཞུང་ལ་སྒྲིམ་མེད་བྲིམས་འབྲས་
 བྱུང་གསོད་དང་། མི་དམངས་ནང་ཁྲལ་འགལ་འདྲིའི་དཔེ་རྒྱུ་སྤྱོད་། མི་དམངས་
 ཐོག་རྣམ་པ་ཅམ་འགྱུར་བའི་སྒྲིམ་བརྒྱུས་བསམས་འཕྲོག་བཅོམ་ཇི་སྟེད་
 བཏང་བ་སོགས་བྱས་པ་རེད། གཞིས་ཅེ་ཞོལ་དུ་སྟོད་པ་དེ་སྟོན་ལུང་ཅུན་ཀྱི་
 དམག་པོ་དང་གཞུང་ལ་མཁོ་བཏགས་ཞུས་ཏེ་སྒྲིག་བཅུད་གས་བཟའ་ཆེ་བོད་རིགས་
 ཡིན་པའི་རྗེས་འཇར་ཀྱི་མི་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོ་པ་རྣམ་ཀུན་གྱི་འཐག་གི་འཆོ་ཐབས་
 བྱས་ནས་སྟོད་སྤྱོད་ཀྱང་ཀྱི་དམར་གཞིས་ཅེར་འབྱོར་རྗེས་ཁོ་པས་ཀྱི་མིའི་སྤྱོད་
 སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་གསལ་ཁག་དུ་བསྐྱོད་དེ་མཁོ་སྤྱོད་ཀྱི་ལས་ཀ་སོགས་བྱས་
 ཏེ་མི་མེར་གྱི་ས་ནས་བྱ་དེ་དང་། སྤྱོད་དང་། ལ། འབྲུ་རིགས་སོགས་ཉི་སྤྱོད་
 བྱུང་སྤྱོད་ཁོ་པས་རིན་འབབ་ལུ་སྤྱོད་ཇི་བཞིན་མ་སྤྱོད་པ་དང་། བཅོན་
 སྤྱོད་འཕྲོག་འབྲེར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་བྲིམས་འགལ་སྒྲ་ཆོགས་བྱས་ཀྱིན་ས་
 གནས་མི་མེར་གྱིས་སྤྱི་ཚོང་ལ་བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞུ་རྒྱ་རིམ་འབྱོར་བྱུང་བར་བཞེན་
 གས་ཆོ་འབྲེལ་ཡོད་ཚོང་གཞིས་སྤྱོད་ནས་དེ་མུར་བཞག་པས་མ་འཐུས་སྤྱོད་ས་
 སྤྱོད་ཚོང་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་པ་དེར་བསྐྱོན་བཞེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆ་ཕྱག་མཛོད་ནས་ཁོ་པར་
 སྤྱོད་དེ་རིགས་མི་ཆོག་པའི་མོལ་བྱུང་བྱས་པར་ཁོ་པས་གནས་དུས་ཆོད་ཅིས་
 ཀྱི་དམར་དཔུང་ངོམ་གྱིས་བོད་གཞུང་ལ་དམའ་འབེབས་དང་། བྱུང་གསོད་
 བྱས་པར་བཞེན་གས་ཆོ་སྤྱོད་ཟུང་ཡང་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་ཆབ་འབངས་

མི་མེད་གྱི་བདེ་ཅུང་ཆེད་གཉེར་བཀོད་མངགས་མངའ་བ་བཞིན་ངན་པ་བྱས་
 ཀླུ་དུ་མ་མོང་བའི་མཇུག་གཞོན་མི་བྱེད་མཐུ་མེད་ལ་མོང་ཀླུ་མི་ཁོ་པ་སྤྱི་ཚོང་
 དུ་ངོ་བཀྲུག་ཞིབ་ཅུད་སྐབས་རང་གི་བྱས་འཛོལ་ངོས་ལེན་བྱ་རྒྱ་ཏུ་བཞག་ངན་
 བྱས་ངོ་འབྱེར་བྱས་ཀྱིན་དོ་དམ་བཅོན་འཇུག་མི་བྱ་མཐུ་མེད་བྱུང་། སྐབས་
 དེར་བཀྲས་སྒྲེའི་ཇ་སག་ཅེས་འདིགས་མེད་ཟེར་བས་གོ་མཆོན་ཐོགས་པའི་སྤྱི་
 སྤང་དམག་མི་བཞི་འབྲིད་དེ་སྤྱི་ཚོང་ལྷན་ཁང་དུ་ཡོང་སྟེ་ཀླུ་མི་ཁོ་པ་ནི་ཀྱང་
 དབྱང་གི་ལས་བྱེད་ཡིན་པ། བྱེད་ཆོས་གང་བྱུང་འཛོན་བཟུང་བྱས་པ་མ་འོས་
 གཤེས་འཕྲལ་དུ་སྒྲོད་བཀོལ་གཏོང་དགོས་ཞེས་དངོས་སུ་རྒྱན་རྒྱབ་རྒྱན་ལངས་
 དེ་ཏུར་བྱས་བྱུང་། གུས་སྤྱི་ཚོང་བྱང་ནས་ཁོ་པས་ཀྱང་དབྱང་མཁོ་སྤྱབ་གྱི་
 མིང་འབྱེར་ཏེ་དོན་དུ་མི་མེད་ཐོག་འཕྲོག་བཅོམ་བཅུབས་བསེགས་ཅི་ཆེ་བྱས་
 འདུག་པ་ས་གནས་མི་མེད་གྱི་བདེ་སྤྱུག་སྟན་ལུ་རིམ་འབྱོར་བྱུང་བར་བརྟེན་
 ཁོ་པའི་བྲིམས་འགལ་བྱ་སྤྱོད་ལ་གཞིགས་པས་དོ་དམ་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་
 གནས་ཚུལ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་མིན་ཁོ་པ་དོ་བདག་ངོ་མར་འདི་ཅུད་གནང་
 འཐུས་ལ་སྒྲོད་བཀོལ་ཡོང་ཐབས་མེད་ལུགས་བཟོད་པར་དེ་ལས་ཕྱོག་སྟེ་བཀྲས་
 སྒྲེའི་ཇ་སག་ནས་བྱེད་ཆོས་ཁོ་པ་སྒྲོད་བཀོལ་གཏོང་གི་མིན་ན་ང་ཆོས་དམག་
 མི་གཏོང་གི་ཡིན་ཞེས་འདིགས་སྤྱལ་བྱས་བྱུང་བར་ཕྲན་གྱིས་དམག་མི་བཏང་
 ནའང་འགྲིགས། ང་ཆོས་གཞུང་གི་བྲིམས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་ཐག་གཅོད་
 བྱ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བཟོད་དགོས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ཉིན་གསུམ་རྗེས་ཇ་སག་ཅེས་
 འདིགས་མེད་ཁོང་རང་དང་། གཞིས་ཅེའི་རྒྱ་དཔོན་ཀུའུ་ཐོན་ཀྱང་ཟེར་བ་
 མཉམ་དུ་སྤྱོད་བྱུང་། ཀུའུ་ཐོན་ཀྱང་ནི་གཤེས་རྒྱུད་དལ་པོ་དང་ངག་འཇམ་
 པོ་ཞིག་འདུག་པ་ཁོང་གིས་ཁོ་པ་ནི་ང་ཆོའི་མཁོ་སྤྱབ་ལས་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། ས་

གནས་མི་སེར་ཐོག་བདེ་བས་བསམས་ཤུང་ཡོད་ན་དགོངས་དུངས་ཡོང་བ་དང་།
 སྒྲན་ཕྱིན་དེ་རིགས་མི་འབྱུང་བའི་འགན་ལེན་ཞུས་ཆོག་པ་ཞེས་ཞི་འཇམ་དང་།
 རྣམ་འགྱུར་ཡག་པོས་ལུགས་མཐུན་བབས་མོལ་བྱས་ཤུང་བར་ད་རེས་ཐོན་
 གང་ཕེབས་ནས་བཀའ་མོལ་གནང་བར་བརྟེན་སྒྲོད་བཀྲོལ་བཏང་ཆོག་གྲང་
 གནས་ཚུལ་དེ་ང་ཆོས་གནས་སྡེ་སྡོད་ནས་རང་བཞིན་དབང་ཆ་བར་གཙོད་
 གྱི་གྲང་དབྱང་ལས་ཕྱེད་པར་རྒྱུད་རྒྱུད་དེ་ག་བཏང་བཞིག་གཏན་ནས་མིན།
 དེའི་ཐད་ཐོན་གྲང་དགོངས་པ་དུངས་པ་ཞིག་མ་ཤུང་ཆེ་སྒྲན་རྒྱ་པོད་དབར་གྱི་
 མཐུན་ལམ་ལ་འགལ་རྒྱུན་ཡོང་གཞིར་བརྟེན་ཁོ་པ་དོ་མར་རྩན་འཛོམས་སར་
 དྲི་བ་བཏང་ཆོག་པ་ཞེས་འདྲི་ཞིབ་བསྐྱར་མ་ཕྱེད་སྐབས་ཁོ་པས་ནོར་འབྲལ་
 ངོས་ལེན་གཙང་མ་བྱས་སོང་གཤིས་དེ་འབྲལ་ཁོ་པར་ཁྲིམས་ལུགས་གཞིར་
 བཟུང་ཐོན་ལྷག་བརྒྱ་ཐམ་པ་དང་སྒྲགས་སྒྲོད་བཀྲོལ་བཏང་། དེ་ནས་བཟུང་
 བཀྲས་སྒྲའི་ཞབས་འབྲང་ཆོས་གྲུས་ཆོ་གཞུང་གི་སྡེ་སྡོད་ལ་མི་དགའ་བའི་ཞེ་
 འཁོན་རྒྱུན་མར་བཟུང་སྟེ་ཉིན་ཞིག་སྤྱི་ལོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་
 བྱང་དུ་ཆོགས་འདྲུར་བསྐྱོད་དེ་ཕྱིར་ལོག་སྐབས་ལམ་བར་གྲ་གཟུགས་མི་འགའ་
 ཤས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་ཉེས་བརྒྱུད་ཆད་མེད་བཏང་སྟེ་གོམ་བཟོད་མི་ཐུབ་པ་བཟོས་
 པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུང་སོང་།

།དེ་ཙམ་ཤེས་བྱ་སྒྲོ་རྩལ་དུན་རིགས་སོགས།

།ལྷན་རུང་རྒྱབ་རྟེན་བསོད་ནམས་དང་བྲལ་ཆེ།

།ཅི་བྱས་ལས་རྣམས་དོན་ཐོག་མི་འཁྲོལ་བར།

།བདག་གཞན་འཁོས་སུ་ཕེབས་པའི་སྐབས་མེད་བཞིན།

།ཆོས་ལྡན་གངས་རྫོངས་བདེ་བར་གནས་བཅའ་ལུར།
།སྤྱན་པོ་མེར་བརྟུས་རྒྱ་དམར་ཇག་ཆོགས་ནམས།
།སིམ་འདྲུལ་བཅན་པོས་བོད་ཡུལ་ནང་པན་རྒྱན།
།དབྱེན་སྦྱོར་ཁ་སྤལ་དུམ་བུར་ཆེད་བཞོས་བཏང་།
།དེ་ནི་ཆོལ་གསུམ་གོང་བུ་ཆེག་སྦྱིལ་གྱིས།
།སེར་རྒྱ་པོ་མོ་ནན་གཞོན་ལུང་ཆན་སོགས།
།ཅོལ་རྒྱང་འཐེན་འབྲེར་རང་གཞོག་རང་སྤྲེའི།
།བྱ་ངན་དབང་དུ་སྐད་ཅིག་མ་ཤོར་མཛོད།

མཇུག་བྱང་།

༥ མཐའ་དོན་སྐྱོད་འཇམ་དཀྱིལ་མཁན་ཆུང་སྒོ་བཟང་ཀླུ་མཆན་དམ་པ་དེ་
 ཉིད་དགྲང་གངས་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་གཅིག་དུ་ཕྱེབས་པ་ ༡༧༥༥ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༣༤
 ཉིན་བལ་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་ཆེའི་འཕེན་པ་མ་རྩོགས་གོང་གང་ཉིད་ཀྱིས་ལོ་རྒྱུས་འདི་
 དག་ཟིན་བྲིས་སུ་འགོད་གནང་མཇུག་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ད་བར་མཇུག་སྐྱོང་མ་
 ཐུབ་པར་ལུས་ཤིང་། དེ་རྗེས་ ༡༧༧༡ ལོར་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བོད་མི་ཆང་མས་རང་རང་གི་མི་ཆེའི་མྱོང་ཆོར་ལོ་
 རྒྱུས་རེ་འབྲི་ཐུབ་པ་བྱུང་ཆོ་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་ཀྱང་བྱུང་དུ་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་
 སྤྱི་ཕྱེབས་བཞིན་ན་ས་བཞུགས་སྐར་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་སྐབས་དེའི་འགན་
 འཛིན་སྐུ་ཞབས་ཀྱང་མཆོ་ཆོ་རིང་མཆོག་དང་། དག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས་སྡེ་ཆེན་ནས་
 རྩ་སྤྱིར་ལོ་རྒྱུས་ཞལ་གསལ་འདྲི་སྤྱད་གཞིགས་འདེགས་དང་། སྐུལ་ཕྱག་ཡང་
 ཡང་གནང་ངོར་ད་ལམ་སྐྱོད་གང་དེའི་རྗེས་ཤུལ་གས་བདག་མིང་བརྟན་འཛིན་
 ཆོ་རིང་གིས་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་སྒྲོས་མ་ཟིན་ལ་མ་བཅོས་མ་བསྟན་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་འདི་དག་མཇུག་སྐྱོང་གང་ཐུབ་ཞུས་པ་ཡིན། སྐུ་གཤེགས་དམ་པ་དེ་
 ཉིད་ནི་རྣམ་ཀྱན་ནས་ཐུགས་གཤིས་ད་ཅང་བཟང་ཞིང་། སྤྱིང་སྟོབས་དང་
 རྣལ་བསམ་གཞུང་སྤང་ངང་ལངས་ཕྱོགས་བརྟན་བཟུང་གནང་མཁན། རྣལ་
 པར་བོད་ཀྱི་བརྟན་སྲིད་ཉག་ཕྱི་དུས་གཉན་སྐབས་དབུ་འོག་དཔུང་འདེགས་
 ཀྱི་སྤྱི་ཞུར་རྣལ་བཅོམ་ཆེ་བསྟེན་བཅས་སྐྱེ་ཆེ་རྩིས་པོར་གཞུང་སའི་ཕྱག་ལས་
 ཆེ་ཆུང་གང་ལའང་ཉིན་ལྟར་རྣལ་བསམ་གཤེམ་ཅིང་གནང་མཁན་ངོ་གནོང་མི་
 དགོས་པའི་གཞུང་ཞབས་ཆད་ཐུབ་ཅིག་ཡིན། གོང་གསལ་དུས་འཁོར་དབང་

ཆེན་ལན་གཅིག་མ་གཏོགས་ཁྱུ་གནང་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་དམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ང་ཚོར་གསུངས་པ་དཔེ་མཆོན་ཅམ་ཁུས་ཆོ། ང་ཚོ་གཞུང་གི་ཞབས་ཁུ་བ་
 ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གཞུང་དོན་སྤྱོད་ལ་འཛུགས་ཆོས་བྱེད་པར་ཕན་
 ཐོགས་གང་ཡང་མ་མཛོད། དཔེར་ན། ལས་བྱེད་ཞབས་ཁུ་བ་གད་པ་གཅིག་
 ལ་ཆ་བཞག་རུང་ཉིན་རེའི་རང་འབྲིའི་གཙང་སྤྱོད་ལ་མ་ཐུས་ཆོ་སྤྱིའི་འཕྲོད་
 བཞེན་ལ་གཞོན་སྤྱིན་རི་ཅམ་ཡོང་བ་བརྟེན་དཀའ་བ་བཞིན་ང་ཚོ་ལས་བྱེད་པས་
 ལས་ཀའི་དུས་ཚོད་སྐར་ཆ་གཅིག་ཅམ་ཆུས་ཐོས་སུ་ཕྱིན་ནའང་ཤོད་སྤྱི་པའི་
 ལས་དོན་ལ་འབྲས་ཤོར་ཅི་ཆོ་ཡོང་ངེས་པས་གཞུང་གི་ཞབས་འདེགས་ལྷག་
 བསམ་ནམ་དག་ཁྱུ་རྒྱ་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ངོ་མ་དང་བྱེད་ཅི་ཡོད། ངས་
 དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ཁྱུ་བར་བཅར་ཏེ་གཞུང་གི་ལས་ཀ་གཡུག་བཞག་ན་
 འགྲིགས་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཚུང་བ་བཞིན་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ལན་
 གཅིག་མ་གཏོགས་མི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་ཁོང་རང་གི་རྒྱན་གཏན་དགོངས་
 པ་བཞེས་སྤངས་ཁོ་ནར་ཐུག་པ་ཞིག་རེད་སྙམ་པ་བཅས་གང་དེའི་སྤྱོད་ཆོའི་མཛོད་
 རྗེས་ལོ་རྒྱས་མ་བཅོས་རང་བཞིན་བརྟེན་པ་རེ་ཞིག་འདི་ཅམ་གྱིས་རྫོགས་པར་
 བྱས་ཤིང་། གང་དེའི་ཤག་ཆང་གི་ཤུལ་བཞུགས་ཐུག་མཛོད་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་
 མཆན་དང་། ཁོང་གི་སྤྱོད་ཆོ་མཁན་ཆུང་དམ་པའི་སྤྱོད་ཆོ་ཐུན་ཆོགས་སྤྱོད་མ།
 ཆ་ཤོད་དབང་ཐུག་ཆོ་རིང་བཅས་ད་ལྟ་བལ་ཡུལ་དུ་འཛོལ་བཞུགས་ཡོད་པར་
 ༡༠༠༡ ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་མཐའ་དཔྱོད་བསྐྱར་ཞིབ་ནན་ཏན་ཟེན་
 པ་བཅས་དགེ་ལེགས་འཕེལ།

།བཤུལ་རིང་མི་ཆོའི་ཚུང་ཆོར་གང་ཡིན་པ།

།མ་བཅོས་རང་བྱུང་རྒྱག་པར་སྤྱས་པ་འདི།

།ཕྱི་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཡིང་ཕྱིར་ལས།

།རང་འདོད་བཏང་བྱུགས་ངོ་སོ་འབྱུང་ཕྱིར་མིན།

།དེས་ན་རང་རིགས་མཁས་སླུན་ཕུ་ལྟའི་ཆོགས།

།དགུས་སྒྲིང་མཆོད་པའི་སྤྱིན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་།

།དེ་སྤྱི་གནས་བབས་མཁྱེན་རྟོགས་དྲན་སྐྱལ་ཅམ།

།ཡིང་ཕྱིར་སྒྲོངས་རྟུལ་འབད་པས་བྲིས་ལགས་པར།

།མ་ཤེས་ཉེས་པའི་ཆོགས་དག་ཅི་མཆིས་པ།

།ཐམས་ཅད་དྲངས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་བཟོད་པར་གསོལ།

།ཡངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་དུ་བདེ་སྦྱིད་ཟླ།

།བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་མཆོས་རྟག་དུ་དགེ་བར་སྦྲོན། ॥ ॥

གོང་གསལ་སྐུ་ངོ་མཁན་ཚུང་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་ཟིན་ལ་
ཞིབ་བཅོས་ཞུ་སྐབས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྲིང་ནི།

།གཞུང་སའི་ཆབ་སྲིད་ནང་གསེས་སྲིད་དོན་གྱི།

།རྩ་གནད་སྦྱིང་ལ་འཆང་བཞིན་ཆོག་རེ་རེ།

།དོན་ལ་བསམ་ཞིབ་ཆོག་བཅོས་ཅུང་བདེ་ཐལ།

།འབྲུལ་བའི་སྦྱོན་ལ་གུས་པས་བཟོད་གསོལ་ཞུ།

ཞེས་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་རེ་མདོད་དཔུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་བོད་མི་རེ་རེས་

སྐུ་གཤེགས་ཁོང་གི་མངོད་རྗེས་དང་ཞལ་ཆེམས་དྲན་བཞིན་དམ་པ་ཁོང་ལྟར་

རང་ཉིད་བོད་པ་ཡིན་པའི་མི་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་བྱ་དགོས་པ་ལགས་སོ།

དགེ་ལེགས་འཕེལ། ॥ ॥

ཅེ་དུང་བྱམས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ལགས་

ཀྱི་སྐྱེ་ཆེད་ལོ་རྒྱུས།

ཕྱ གུས་པ་ཅེ་དུང་འབྲས་བུ་དེ་ཡངས་བྱམས་པ་བརྩོན་འགྲུས་(༡༩༡༩-
༡༩༤༩) ཀྱི་ཕ་མ་འི་སྐྱེས་ཡུལ་དང་། ལས་གནས། གཉེན་འབྲེལ་བྱ་བ་རྒྱུད་
བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིམ་བཞུགས་ཞུ་རྒྱུར། གུས་ཀྱི་ཕ་མ་ལྟ་ལྟོ་བོད་གཞུང་གི་ཆོན་
གཉེར་ཞབས་ཞུ་བཅོམ་ནམས་བརྩོན་འཛིན། སྐྱེས་ཡུལ་འཕམ་པོའི་ཕུ་བུ་དམ་
ཚིང་འོག་གཞུང་རྒྱལ་ཁབ་འཛིན་ཐོག་ལྟ་ལྟོ་བྱིས་ཆག་རྒྱུ་ཀྱང་གཅིག་གི་ཞབས་ཉེན་
དང་འབྲེལ་ལྟ་སར་ཟུར་འཕྲོངས་པ་ཞེས་ལྟ་བྱིས་མི་གངས་ཉིས་བརྒྱ་སྟོར་ཡོད་
ཁོངས་མི་ལོ་སྟུང་ཅུ་ལྟ་ལྟོ་ཙམ་ཞིག་གཞུང་གི་ཆོན་གཉེར་ཞབས་ཞུས་ཀྱི་བྱས་
རྒྱུ་སྐྱེས་ཆུལ་ཆབ་རུ་སྐྱེད་གི་སྐྱབས་བོད་གཞུང་ནས་དུང་གདོགས་ཀྱི་གོ་གནས་
སྐུལ་ཐོབ་ཡོད་པ་ཞིག་དང་། སྐྱེས་མ་གཡུ་སྟོན་ལགས་ཀྱི་འཁྲུངས་ཡུལ་ལྟ་
ས་རང་དུ་ཡིན་པ་ཁོང་གཉིས་ཀྱི་བྱ་གུས་པའི་སྐྱེ་མིང་འཕྲིན་ལས་ཆོས་རྒྱལ་དང་།
རྒྱུ་སྐྱེས་ཆོས་མིང་བྱམས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ ༡༩༡༩ ལོར་བོད་རྒྱུངས་ལྟ་ས་ར་
མོ་ཆེད་གཤམ་ལྟ་ཁང་གསར་སྟོར་གར་མའི་ནང་སྐྱེས་ཤིང་། པ་མ་གཉིས་ནས་
རྒྱུ་སྐྱེད་ཁང་གསར་རྒྱལ་གིས་དེར་ནང་མའི་འཆོར་རྒྱུ་སམས་ཅན་གྱིས་འཁོར་
འཕེན་གྱི་ཞིབ་ཆུ་འཁོར་གཉིས་དང་། ཁང་པའི་གར་སྟོགས་སུ་ས་ཆ་རྒྱ་ཁྲི་ཉེ་
ཀར་གཅིག་ཙམ་ཡོད་པའི་ཆུ་ཞིང་། དེ་བཞིན་སྐྱེ་ཐང་དང་། གཙུག་ལག་
ཁང་སོགས་ཀྱི་རྒྱབས་རིས་འབྲེ་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བོད་ལྷགས་ཆོན་སྟོར་

ཀྱི་ལག་རྩ་ལ་ཐོག་ནས་འཆོ་བ་སྐྱེལ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ལགས།

གུས་པར་ཕ་མ་གཅིག་པའི་སྲུང་མཆེད་གསུམ་དང་། ཡང་ཕ་གཅིག་ལ་མ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་སྲུང་མཆེད་གཉིས་བཅས་ལྔ་ཡོད། ༡ གཅེན་མོ་གཡང་སྐྱིད་ལགས་ཀྱི་མདུན་ཐབས་རྩེ་ཕུག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ཕུག་ནང་ཇོ་ལགས་ལྷ་དཀར་ལགས་མཉམ་ད་རྩ་རྩ་ས་གཡུལ་ཁ་སྐང་གཞུང་སོག་ཁང་ཁྲུངས་སུ་ཡོད་པ་དང་། ༢ གཞུང་པོ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་བཟའ་ལྷ་བུ་ཕུག་བཅས་འཕན་པོ་རྩུང་ངའི་ནང་ཞིང་ལས་པའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པ་ནས་ ༡༩༡༩ ལོར་བད་ཁག་ནད་གཞིས་འདས་གྲོངས་སུ་སོང་འདུག ༣ གཞུང་མོ་མཚམས་ལགས་འཕན་པའི་ཕུར་བཅུན་དགོན་གཟེ་ཕུག་དགོན་དུ་ཆོས་ཞུགས་བྱས་པ་ ༡༩༢༩ ལོར་དུས་ཟིང་བྱུང་རྗེས་རྒྱ་དམར་ནས་བཅུན་དགོན་རྩ་གཏོར་བཏང་བར་བརྟེན་ཞིང་རྟེན་དང་བལ་ཏེ་ད་སྐབས་རྩ་ས་ཨ་འབྲུག་ཆང་གི་རྒྱབ་ཕྱོགས་གོང་སྟོང་ཆོས་ཁང་དུ་སྲུང་མཆེད་ཕུན་སྐྱོན་ལགས་སར་ཡོད་ལུས། ༤ སྐྱེས་མ་ཐ་དད་ཡིན་པ་གཞུང་མོ་སྐྱིང་ཉེ་ལགས་ད་སྐབས་གནས་ཡུལ་མལ་གྲོ་གྲང་དཀར་ཁུལ་བཟའ་ལྷ་དང་མཉམ་ཞིང་ལས་ཁོངས་སུ་འཆོ་སྐྱེལ་བྱ་ལུས། ༥ ཕ་གཅིག་པའི་གཞུང་པོ་བུ་གྲང་ཏོག་ལགས་དང་ཨ་མ་ཨ་ནན་ལགས་མ་བུ་གཉིས་རྩ་སར་ཡོད་ལུས་ ༡༩༢༩ རྗེས་རྩ་སར་འཆོ་ཁྲུངས་མ་འབྲེལ་བར་ད་སྐབས་མ་བྲིམ་འཕན་པོ་ཐང་ཐང་དུ་བསྐྱོད་ཞིང་རྩ་བའི་འཆོ་རྟེན་ཞིང་ལས་ཡིན་ཀྱང་འཆོ་སྐྱོན་དུ་རྩ་བའི་སྐྱོབ་སྐྱོང་གིས་ད་སྐབས་དེ་ཁུལ་ཐང་ཀ་སོགས་བཞེངས་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལུགས་བཅས་ཕན་ཚུན་གནས་འབྲེལ་ཐོག་ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་།

གུས་པ་རང་ལོ་བདུན་སོན་སྐབས་ཕ་མ་གཉིས་ནས་ཨ་ཞང་བགྲས་པོ་དགེ་བཤེས་དཔལ་ལྷན་ལགས་ཞུ་བར་དགེ་ཞན་བཅོལ་ཏེ་འབྲས་སྤྲངས་བདེ་ཡངས་

གྲ་ཚང་དུ་ཆོས་ཁྱགས་ཀྱིས་རིམ་པས་དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཞུས་ཐོབ་ཀྱིས་གྲ་
 སར་ལོ་གཉིས་ཙམ་སྔོན་རིང་ལོན་དང་བརྟན་པའི་ཆོས་སྤྱད་སློབ་གཉེར་ཕན་
 བྱ་བྱས་པ་དང་། དེ་མཆོམས་སྒྲིམ་མ་གཤེགས་འདས་ཀྱིས་གྲས་པ་སྟ་ས་བརྟན་
 རྒྱས་སྒྲིང་གི་མདུན་དུ་ཡོད་པའི་ཏར་ཁང་སློབ་གྲར་ལོ་གས་དང་། དེ་རྗེས་
 མེ་རུ་དོན་ཁང་གཟིམ་གཤག་གི་ཁང་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པ་བཀའ་གཤམ་བྱང་ཡིག་
 ལགས་ཀྱི་སློབ་གྲ་བཅས་སུ་སྤར་སྟོན་གཞི་རིམ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཀྱང་སྦྱངས་
 འབྲས་ཇི་བཞིན་ཐོན་པ་མ་བྱུང་བར་ད་ཆ་སློ་ཕམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུར་ཡང་
 བྱ་ཐབས་བྲལ། དེ་ནས་སློབ་གྲར་བསྐྱོད་མཆོམས་བཞག་སྟེ་ཡགོང་ས་ཡ་སྦྱབས་
 མགོན་སྐུ་ཕྱེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་སྤྱང་རིན་པོ་ཆེ་ཅུད་དཔྱད་ཆེད་
 མདོ་སྤྱད་དུ་ཕེབས་མཁན་གས་གཞུང་ཞབས་ཅེ་སྟོར་སྤྱི་ཁབ་མཁན་པོ་མཁྱེན་
 རབ་བརྟན་འཛིན་མཆོག་གི་སྐུ་སྟོར་ཞབས་ཞུར་ལོ་གཉིས་ཙམ་བསྟན་རྗེས་པ་
 དམ་པ་དེས་ད་ཕན་གས་ནས་གཞུང་གི་ཆོན་གཉེར་ལས་ཁྲར་ལོ་མང་ཞུས་འབྲས་
 མི་དམན་ཙམ་ལ་བརྟན་ད་ཆ་རང་ཉིད་ལོན་མཐོ་སླབས་དང་བཅས་ཅེ་ཡིག་
 ཚང་དུ་ཞབས་སྔོན་སྟན་དར་སྔོན་ཕུལ་བྱིན་པ་གས་པའི་བྱ་འབྲས་བདེ་ཡངས་
 བྱམས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདི་གའི་བྱལ་འཛིན་སྤྱད་དུ་གཞུང་ཞབས་ཅེ་སྟོར་
 གྱི་ཞབས་སྔོན་འོས་ཁོངས་སུ་འཕྱོད་ཐབས་ཡོང་བ་ཞེས་ཅེ་ཡིག་ཚང་ལས་ཁྲངས་
 བརྒྱད་བླ་དཔོན་གོང་རིམ་ལ་སྟན་འབུལ་ཞུས་པར་ཡིག་ཚང་ནས་འཆར་ཕུལ་
 ཕྱག་རྟགས་དགོངས་དོན་ཕྱིར་ཕེབས་སུ། ད་ཕན་ཉིད་ནས་ཆོན་གཉེར་ཞབས་
 ཞུ་ལོ་མང་ཞུས་སྟབས་བྱ་བྱམས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཅེ་སྟོར་ཞབས་སྔོན་འོས་ཁོངས་
 འབྲུག་འཕུས་དམིགས་བསལ་འགོ་མཆན་སྟུལ་ཐོབ་ཀྱིས་ཞབས་སྔོན་ངོ་མའི་
 ཕྱག་རྟགས་བསྐོ་འབེབས་གནང་དོན། ༡༩༤༡ བོད་ས་བྱི་བོད་ཟླ་ ༡ ཆོས་

༡ ཉིན་པོ་ད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལོ་གསར་གྱི་དགའ་
 གསར་མཛད་ཆེན་ཐོག་ཅེ་དྲུང་གི་གསར་མཛའ་ཞུས་ཏེ་གཞུང་ཞབས་མེར་
 མོ་པའི་ཁོངས་སུ་གཏན་གནས་བྱུང་བ་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་ས་གྲང་ཆོ་འཕུལ་
 སྟོན་ལམ་དང་ཆོགས་མཆོད་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀྱི་གསོལ་ཇ་བཞེས་ཐུག་གི་ཐབ་
 ཤིང་འབད་སྐྱབ་བྱ་མཁན་སྟོན་ལམ་ཤིང་སྐྱབ་པ་གཟིམ་དོམ་པོ་པའི་ཞབས་སྟོན་
 ཐུབ་བཞུན་རྒྱལ་མཆོན་དང་། དེའི་ལས་རོགས་གུས་པར་བསྐྱོ་གཞག་གནང་
 བ་ལྟར་སྐབས་དོན་ཞབས་ཞུ་ལེ་འགྲིགས་འཐུས་ཆང་ཞུ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་།
 སྟོན་ཆོགས་ཤིང་སྐྱབ་པའི་ལས་ཁྲར་ཞུས་ཟིན་རྗེས་ཞབས་དེན་པ་གཞིས་ཤིག་
 གནང་ལམ་ལྟར་གུས་པར་ལྟ་སའི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མ་གྲི་ཁང་པའི་
 པ་གཞིས་ཡོད་སའི་ཤར་དང་ཐོག་ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོའི་ཡུམ་གྱི་
 འཁྲུངས་གཞིས་ཡིན་པ་རྗེས་སུ་བཞུན་རྒྱས་གླིང་གཞུང་ཆོད་ཁོངས་རྒྱ་མ་ཁང་
 གཅིག་གཞིས་སྟོན་ཅེས་པ་མི་མེར་དུད་རྒྱུང་རེ་བྱུང་ཡོད་པ་ཞིག་སྐྱུལ་སྒྲིན་བཀྲིན་
 ཆེ་བྱུང་བ་དེའི་ལས་འཛིན་ལོ་གསུམ་ཙམ་ཞུས་རྗེས་སྟོན་མང་འ་རིས་སྐར་སྟུང་
 ཁྲབ་ཁོངས་སུ་རྩེང་ཚུ་ཤོ་བསྐྱོ་གཞག་བཀྲིན་ཆེ་བ་བཞིན་ས་གནས་སུ་ངོ་བཅར་
 གྱིས་ཚུ་བལ་སོགས་ཁྲལ་འབབ་བསྐྱུ་ལེན་ཞུས་ཏེ་ལྷ་ལྷན་རྒྱལ་ཁབ་དུ་འབྲེལ་
 ཡོད་རྩ་ཚུ་ལས་ཁྲུངས་སུ་སྟུང་འབབ་ཅིས་ཞུར་བཅར་སྐབས་ལེགས་བཅོས་
 ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་མཛད་འཆར་ལྟར་རྩོད་གཞིས་གཞུང་འཛིན་གནང་སྐབས་དང་
 འཁེལ་བས་ད་པན་ཅེ་སྟོར་གཞུང་ཞབས་མེར་མོ་པའི་ཞབས་ཡུལ་རྩོད་གཞིས་
 རྣམས་དེ་ཚུན་ཅེ་ཤིང་རེ་མོས་ཀྱིས་ཞབས་གཏན་འཁེལ་ཏེ་ཤིང་སྟོར་དྲུང་འཁོར་
 ཞིག་ལ་བསྐྱོ་སྐྱུལ་ཟིན་འདུག་ཀྱང་གུས་པ་སྟུང་སོགས་དེ་སྟེང་ལས་ཡུལ་ཁག་
 དུ་དཔུལ་འབབ་བསྐྱུ་བསྟན་ལས་མཐུག་བྱ་རྒྱ་གང་ཙམ་ཡོད་པར་སོང་གཞུང་

སྒོལ་ཐད་ནས་བསྐྱར་བཅོས་མི་ཆོག་ཀྱང་ཕེབས་རེས་ཤོད་བྱུང་དེར་ནང་དོན་
 ཐོགས་འབབ་འབྲུལ་ཞུས་ཀྱིས་སྐར་སྐྱ་རྒྱུད་དུ་བསྐྱོད་དེ་ལས་དོན་མཇུག་སྒྲིལ་
 བྱེད་སྒྲུལ་ཏེ་སྐྱོད་སྐྱ་རྒྱུད་ནས་ཀྱ་གར་ས་ཐོག་བརྒྱད་ལྷ་སར་ཕྱིར་ལོག་བྱས།

སྐབས་དེར་ལམ་ཁོར་དོར་སྐྱོང་དུ་སྐྱ་བཞུགས་སྒྱུ་འི་གཅེན་པོ་ལྷ་སྐལ་ཀྱ་
 ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་དང་། ཀ་སྐྱུག་པོད་གཞུང་ཆོང་དོན་འཇམ་དཀྱིལ་མཁན་
 རྒྱུ་མོ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན་ལགས། ཅིས་དཔོན་ལྷ་སྐབ་པ་དབང་ཕྱུག་བདེ་
 རྣན་མཆོག་བཅས་ནས་ཀ་སྐྱུག་དུ་བོད་ཀྱི་བདེ་དོན་ཆོགས་པས་ཀྱ་གར་སོགས་
 ཕྱི་རྒྱལ་གང་སར་བོད་དོན་སྐོར་མཇོད་ཁུར་བཞེས་བཞིན་ཡོད་པ་ནས་སྐབས་
 དེར་ལྷ་རྣན་རྒྱལ་ཁབ་དུ་གསང་བའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཅ་དོན་ཐུགས་
 ཁུར་བཞེས་གཅོ་ཅི་མཁན་མགོན་ཆེ་བ་པ་ལྷ་སྐབ་བཞུན་འོད་རྣན་མཆོག་བརྒྱད་
 བོད་རིམ་ལ་སྟན་འབྲུལ་དང་སྐྱགས་སྐྱོད་ཀྱི་ལུ་བྱེད་སྐོར་ནང་མའི་བཀའ་
 མངགས་ཞིབ་སྒྲུལ་བྱུང་གཤིས་གྲུས་པ་ལྷ་འཁྱོར་སྐབས་དེ་དག་ཁུངས་འབྲུལ་
 དང་འབྲེལ་རང་ཉིད་ལའང་གོང་གསལ་གཅེན་མཁན་ཅིས་(ལྷ་སྐྱུ་འི་གཅེན་
 པོ་ཀྱ་ལོ་དོན་གྲུབ་དང་། མཁན་རྒྱུ་མོ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན། ཅིས་དཔོན་ལྷ་
 སྐབ་པ།) གསུམ་ནས་སྒྲོབ་སྟོན་ངེ་སྐྱུལ་སེམས་བཅངས་དོན་འཁྱོལ་ལུས།

གོང་དུས་སྐབས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་སར་སྐྱེ་ཞོར་ལ་གོང་ས་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཆེན་
 པོ་མཆོག་གི་དབུ་འབྲིད་འོག་བཀའ་ཤག་ལྷན་རྒྱས་དང་། བྱུང་ཅིས་སོགས་
 ཀྱིས་བོད་གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་མཆོན་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་གནང་བཞིན་ཡོད་
 ཀྱང་ནང་དོན་བཅོན་འཇུག་མཁན་བཞུན་དབང་ཀྱི་བཅོན་དཀྱིལ་འོག་
 ནས་བོད་དོན་སྐྱེ་སྐྱོན་གྱི་ཕྱག་ལས་དངོས་སུ་གནང་བདེ་བྲལ་བའི་མཇོད་དཀའ་
 ཅི་ཆེར་ཐུག་ཡོད་བརྟེན་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་བོད་རང་བཅོན་སྐར་

གནས་ཐུབ་ཐབས་སུ་གོང་གསལ་བཞིན་སྤྱིར་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་དུ་གཅེས་
 པའི་སྐྱོ་སློག་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཆ་ཆོད་སྒྲོལ་བ་དང་མཛད་མཁན་སྐྱོ་
 མགོན་ཆེ་པ་ལྟ་སྟེ་ཐུབ་བསྟན་འོད་ལྡན་མཆོག་གི་དབུ་འབྲིད་འོག་ཕྱག་རོགས་སུ་
 ཅེ་ཕྱག་མཁན་རྒྱུད་རྒྱལ་མཆོན་ཆོས་འཕེལ་ལགས་དང་། བོད་སྐྱོར་ཅིས་དཔོན་
 རྣམ་སྤྱི་སྤྱིང་པ་དཔལ་འབྱོར་འཛིགས་མེད། དབུས་མདའ་ཁ་དང་གྲ་བཞི་
 དམག་སྤར་གྱི་མདའ་དཔོན་བཀྲིས་དཔལ་ར་བ་དོན་ཆེ་བརྟན། ནང་གི་ལས་
 དོན་རྒྱུ་ཁྲུ་གནང་མཁན་ཅེ་སྐྱོར་དམག་སྤྱི་ཇ་སྤྱི་སྤྱི་ལ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་
 ལགས་ཀྱི་གཞི་ཆོད་ཡིན་པ་བོད་གཞུང་ཅེ་མགོན་སྤྱི་ལ་བཟང་དག་དབང་ལགས།
 གཞན་ཡང་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་གནད་ཡོད་མཁན་
 པོ་ལས་ཟུར། གཞུང་ཞབས་སེར་སྐྱ། བོད་གཞུང་དམག་སྤར་ཁག་གི་འགོ་
 བྱེད་རུ་བརྒྱ། དེ་བཞིན་ཆོལ་གསུམ་སེར་སྐྱ་མི་མང་གི་ཁོངས་ནས་ཀྱང་མི་
 ལྟ་བུས་ཅན་གང་ཅམ་ཡོད་པ་བཅས་རེ་རེ་བཞིན་ཁྱུ་ལང་བུལ་བས་རོབ་
 བསྐྱས་ཅམ་དང་། སྤྱིང་དོན་གོང་གསལ་མཆོན་སྒྲོལ་ཁྱུ་པའི་གཞིས་བཞུགས་
 དབུ་འཛིན་མཆོག་ནས་བཀའ་ཕེབས་སུ་བྱས་བཞུགས་ཀ་སྤྱི་བདེ་དོན་ཆོགས་
 པའི་དབུ་འབྲིད་སྐྱོ་གཅེན་མཁན་ཅིས་གསུམ་གྱི་ཞབས་ཁྱུ་ལས་རོགས་སུ་བྱེད་
 རང་བུམས་པ་བཅོམ་འགྲུས་དང་། གཞུང་ཞབས་མི་སྣ་སེམས་ཤུགས་དང་
 མིང་གསལ་ཅན་འབུས་མི་འགའ་གས་བྱས་བཞུགས་རྣམ་པའི་དགོངས་མཐུན་
 རམ་འདེགས་སུ་རྒྱ་གར་དུ་བཅར་ལེགས་བཀའ་ཕེབས་དོན་བཞིན། དེ་སྤྱིན་
 ཅེ་སྤྱི་བ་གྲ་དང་། གཞུང་ཞབས་ཅེ་དུང་ཁྱུ་ཇེས་མཛོད་སྤྱི་ལས་བྱ་ཡུན་
 རིང་གནང་ཞིང་། ཇེས་སུ་རྒྱལ་ཅེ་དཔལ་ཆོས་མཁན་པོ་དང་རྫོང་སྤྱི་གཅིག་
 ཅིགས་གནང་མུས་ཅེ་དུང་ལས་ཆོན་ཐུབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད་མཆོག་དང་། དེ་སྤྱིན་

ཞབས་ཞུས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་པ་ཞུ་བྱ་མེད་ཀྱང་གཞིས་ཅེ་སྤྱོད་ཀྱང་ཁྲུང་ཁྲིང་ས་བསྟན་
 རྒྱ་གཞུང་ཆོད་ཁྲིང་ས་ཆུ་དབར་གཞིས་སྤོད་ལོ་གས་དང་། དེ་རྗེས་གཞིས་ཀྱལ་
 ཁྲུང་ཁྲིང་གཞུང་སོ་ནམ་ལས་ཁྲུང་ས་ཀྱི་མི་ཙུ་ཁག་ནས་ལོ་འཁོར་མི་བོགས་དང་།
 དེ་བཞིན་ས་ཞིང་གསར་སྤོལ་བྱེད་ཁག་ནས་འབབ་འབྲུ་བསྟུ་བཞེས་ལས་འཛིན་
 འབྲུ་འདུལ་བའི་ལས་བྱ་ཡིན་པ་ཅེ་བྱུང་ནམ་གྱི་བུམས་པ་དབང་འདུས་ལགས་
 ནམ་གཉིས་དང་། ལྷ་ཁྲུལ་མི་མང་ཆོགས་འདུའི་འབྲུས་ཁྲིང་ས་ལི་ཐང་ཨ་ལོ་
 ཆོས་མང་དེ་ཆེ་རིང་དོ་རྗེ་བཅས་སོ་སོར་གྲུས་ནས་ནང་མོ་ལ་ཞུས་པར་གསུམ་
 ཀས་མོས་མཐུན་གནང་བྱུང་ཡང་སྐབས་དེར་སྤྱོད་བྱུར་བྱ་མེད་བཀོད་བྱས་འོག་
 རང་གཞུང་མཆོག་ནས་སེར་སྤྱོད་ཕུག་མཛོད་དམ་ཆོས་བསོད་ནམས་དང་།
 གཞིས་ཅེ་ལྷ་ཕུག་གྲགས་པ་འཕྲིན་ལས་སོགས་རེ་ཞིག་བཟང་བཙོན་ལྷ་བྱར་
 དོ་དམ་གནང་དགོས་བྱུང་ཁྲིང་ས་སུ་ཆུད་སྐབས་ཨ་ཆོས་ཆེ་དོར་རྗེས་སུ་མ་
 གཏོགས་མཉམ་ཡོང་མ་ཐུབ་པ་ཕྱད། སྐབས་དེར་བྱལ་ས་ལྷ་སར་བྱ་དམར་
 ནས་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་ག་སྤྱིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཟེར་བ་ཞིག་འཇུགས་ཉེ་
 དུས་གདུགས་ལ་བཞེན་གྲུས་ཅེ་བྱུང་གསུམ་ངོ་གཡོག་དྲག་བསྟུས་ཀྱིས་ ༡༧༥༥
 ཕྱི་ཟླ་ ༩ པ་མེ་སྤེལ་ལོའི་བོད་ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་བོད་ཀྱི་བྱལ་ས་ལྷ་
 ས་ནས་དོག་ཐོན་གྱིས་བོད་འབྲུག་ས་མཆོམས་ཉེ་རོ་བརྒྱད་ཕ་སྤྱིས་ལ་བཞུལ་
 ཉེ་འབྲུག་དང་རིམ་བཞིན་བྱ་གར་ས་མཆོམས་རང་ལྷ་ས་ར་བརྒྱད་ཀ་སྤྱིག་དུ་
 བཅའ་བཞུགས་བདེ་དོན་ཆོགས་པའི་དབུ་བཞུགས་སྤྱོད་ལྷན་ཐོག་ནས་ལམ་སང་
 སྤོད་ཁང་གིས་མཆོན་པའི་གང་ཅིའི་སྤྱོད་ལེན་མཐུན་འགྱུར་མུ་མཐུད་གོ་སྤྱིག་
 གཟུབ་གཟེངས་གནང་བ་དང་སྤྱིགས་ལས་དོན་ཞབས་ཞུ་འགོ་འཇུགས་ཞུས་
 པའི་བྱ་རིམ་དང་པོར།

བསྟན་དག་ཀྱང་དམར་གཞུང་གིས་བཙན་གྲགས་འོག་འཛིག་བཅུག་པའི་
 རྒྱ་བོད་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆཅན་བཅུ་བདུན་གྱི་ནང་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་རང་འཛུགས་
 དང་། ཡུལ་ས་རྒྱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་གི་སྤར་ཡོད་སྐྱོད་དབང་ལ་བསྐྱུར་བཞོན་
 མེད་ལུགས་སོགས་གསལ་ཡོད་ཀྱང་ད་ཆ་བོད་གཞུང་མང་ཡོངས་ཀྱི་ཐུགས་
 མོས་ཅུ་བ་ནས་མེད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་སྤྱོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་གྲུ་ལྷོག་ཡུལ་ན་ལྟ་
 ཁང་ཟེར་བ་གསལ་དུ་འཛུགས་ཀྱང་དང་། ཡུལ་ས་རྒྱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་ཆོགས་
 པ་དེའི་དབུ་འབྲིད་ཆེ་གསལ་ཡིན་ལུགས་སྤྱི་གུར་བརྗོད་མཁས་ཙམ་ལས་དོན་
 དུ་ལྟ་ཆོགས་དེའི་གྲོས་དོན་སྤྱི་བོ་ཀྱང་ཕྱོགས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་དོན་སྐྱབ་སྤྱོད་
 བོད་བཅུགས་དམག་སྲིད་ཡུལ་ན་ལྟ་ཁང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་པ་སོགས་
 ཐོག་མའི་གྲོས་དོན་ལ་སོར་གནས་ཅིས་འཛིག་མ་བྱས་པར་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་
 ཆ་ཆང་ཀྱང་དམར་གཞུང་ནས་བཙན་འཕྲོག་བྱ་སེམས་ཀྱི་འཆར་གཞི་རན་པ་
 དེ་ལས་སྐྱབ་ཐབས་རོགས་མགོན་པན་གྲོགས་རྩས་ལྟན་ཞིག་ཡོང་བ་ཞེས་འཛིག་
 སྤྱོད་ཀྱལ་སྤྱི་དང་། ཞི་བདེར་དགའ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་དུག་ཅུ་སྟོར་ལ་བོད་ནས་
 འཐུས་མིར་ཆེད་འབྱོར་གྲུས་ཅེ་དུང་གསུམ་གྱི་མིང་ཐོག་ནས་སྟན་འབུལ་ཞུས་
 པར་རྒྱལ་ཁབ་མང་ཆེ་བས་བོད་ལ་རྒྱལ་སྐྱོར་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་ལན་རིམ་
 ཅན་གནང་འབྱོར་བྱུང་།

བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མང་ཆོགས་ཀྱི་དོས་ནས་ཀྱང་དམར་གཞུང་
 ལ་དོ་ཞོལ་ལས་འགྲུལ་དང་པོ་གནང་མཁན་གྱི་འགོ་འབྲིད་གསལ་འབྲས་སྤྱངས་
 ཆོགས་ལ་སྤྱོད་གྲུ་ཆང་གི་གཉེར་ཆང་འཛུགས་དབུངས་ལྷ་བ་ལགས་ཅན་དང་།
 རྒྱ་དམར་ལ་ཞི་ཞོལ་མི་མང་ལངས་ཐངས་རྗེས་མའི་འཐུས་གསལ་ཨ་ལོ་ཆོས་
 མཛད་ཆེ་རིང་དོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱང་ ༡༩༥༦ ལོར་འབུག་བཅུད་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་

བ་དང་། དེ་རྗེས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་ནས་ཡིན་པ་ཕྱག་སྐྱུག་བསོད་
ནམས་དབང་འདུས་ལགས་དང་། གཙང་སྟོང་ཤེལ་དཀར་བའི་ཕྱག་མཛོད་
སྟོང་བཟང་དོ་རྩེ། ཁམས་ལི་ཐང་རྩེ་ཆོང་གི་མི་ངོ་དགེ་སྟོང་ལགས། འབའ་
པ་ལེགས་བཤད་ལགས། ཆ་ཕྱིང་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅས་ཀྱང་ཀ་སྐྱུག་དུ་རིམ་
འབྱོར་བྱུང་བ་དང་།

༡༧༥༦ ལོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ཡུལ་
གཟིགས་པ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་ནམས་རྩེ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ལྷ་དཔལ་
ལས་འདས་ཏེ་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་འཁོར་བའི་རྗེས་དྲན་ཆོགས་ཆེན་དུ་ཆེབས་
བསྐྱར་བསྐྱུང་ཉེ་ལོ་སྟོན་དུ་འང་པོད་ནས་འཐུས་མི་མང་པོ་ཞིག་ཕེབས་འབྱོར་
བྱུང་བར་བརྟེན་ཀ་སྐྱུག་བདེ་དོན་ཆོགས་པའི་ཆོགས་མིའི་གྲངས་འཕོར་རེ་མང་
དུ་སོང་བ་དང་འབྲེལ་གཞིས་ཤེས་པོད་དོན་ཁྲར་བཞེས་གནང་མཁན་ཕན་ཚུན་
དབར་གསང་བའི་འབྲེལ་ལམ་རིམ་པས་རྩེ་བསྐྱེད་ཀྱིས་པོད་གར་ཕྱོགས་མདོ་
ཁམས་ཁུལ་དང་། རྩུག་པར་སྟོ་ཁ་རྩུགས་ཆ་གི་གྲུ་ཐང་དུ་ཆོལ་གསུམ་བཞུན་
སྐྱུང་དང་ཐངས་དམག་གི་སྤྱིག་འཇུགས་ཀྱང་རིམ་པས་འགོ་ཚུགས་ཐུབ་པར་
ཁོང་ཆོར་དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་གོ་ལག་དང་། རྩན་རིགས། འགྲོ་གྲོན་གཏོང་
དམིགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར་འགངས་ཆེའི་མཐུན་འགྱུར་རིགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་
ཞིབ་སྒྲུས་ལ་གསལ་ཁྱུ་བྱ་རྩུ་མེད་པ་ཕུད་ཁ་ཆ་དགོས་གཏུགས་ཀྱི་ལས་དོན་
ཐོག་མཆོམས་སྦྱར་ཕན་གྲོགས་འཐུས་ཆང་གནང་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

༡༧༥༦ ལོར་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་སྟོན་འཁོར་རྩན་
རྩས་རྩེ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་ལྷ་དཔལ་ཀྱི་དུས་དྲན་མཛོད་སྒྲོར་དངོས་སུ་
ཆེབས་སྐྱར་བཀྲོན་ཆེ་སྐུབས་ཀྱང་ཀ་སྐྱུག་བདེ་དོན་ཆོགས་མི་ཐུན་མོང་ནས་

སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་པོད་དོན་ཐོག་མཛད་འཕྲིན་
 ལུས་ལྡན་ཡོང་ཆེད་གནས་སྐབས་རིང་རྒྱ་གར་དུ་སྐྱབས་འགྲུགས་སྐྱབས་འཇུག་ཡོང་
 བའི་གསེལ་འདེབས་སྟུན་ལུས་ལ་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་ནང་དོན་དགོངས་བཞེས་
 ཐུགས་མེས་མ་གནང་བ་མིན་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་བཞུགས་ཡུན་ཐུང་དུ་དེའི་རིང་
 རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་ཚོམ་ཀྱའི་ཨན་ལེས་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཛད་ལ་
 བཅར་དུ་ཐེངས་གཉིས་ཙམ་བརྒྱུད་མར་ཆེད་བཅར་གྱིས་ཁས་ལེན་ལུས་བབ་
 དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་སྲིད་ཚོམ་ནི་རུའི་དགོངས་འཆར་གསུང་མོལ་སོགས་
 གང་སར་སྐབས་བརྒྱན་དགོངས་བཞེས་མི་གནང་མཐུ་མེད་གྱིས་པོད་དུ་ཕྱིར་
 སེབས་གནང་དགོས་བྱུང་ལུགས་སྒྲོར་ཞིབ་ཆ་ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་མཛད་ཀླུ་
 ཐུག་དེབ་ “ངོས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ངོས་ཀྱི་མི་མང་” ནང་ཞལ་གསལ་བཀོད་
 གནང་མཛད་ཡོད་པ་ནས་ཆང་མས་མཁྱེན་མངའ་ཡོང་རྒྱ།

དེ་རྗེས་འབའ་པ་ནན་ཡེ་ཤེས་དང་། འབའ་པ་ཐུག་མཛོད་བཀྲིས།
 ཏེ་ཏོར་ཞི་མེར་ས་འདུ་སྡོལ་བཟང་སྟན་གྲགས། ལོ་འགའི་སྡོན་མི་མང་སྤྱི་
 འབུས་ཆོགས་གཙོ་གནང་མི་ཏེ་ཏོར་ཆེ་དབང་འཕྲིན་ལས་ལགས་ཅན་ཏེ་ཏོར་
 ཁུལ་གྱི་མི་དྲག་བཞི་ཙམ་དང་། དེ་མིན་གཞན་འགའ་ཞིག་བཅས་ཀྱི་སྤྱུག་ཏུ་
 འཁྱོར་བར་ཡང་བདེ་དོན་ཆོགས་པའི་དབུ་འཛིན་རྣམ་པས་སྤྱི་མཚུངས་མཐུན་
 འགྲུར་པན་གྲོགས་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་གནང་སྟེ་ཆེ་ཁྲངས་གཉིས་ཙམ་
 བཟུང་རྗེས་བྱེད་སྟེའི་བཀའ་སྟོབས་དང་སྤྱུགས་ཁོང་རྣམས་འབྲུག་བརྒྱུད་སྐྱར་
 རྒྱུ་ཁྱི་གྱུ་ཐང་དུ་ཡོད་པའི་བརྟན་སྤང་དང་མྱངས་དམག་དང་དཔུང་མཉམ་
 སྤེབས་གྱིས་སྤྱི་དོན་ཐོང་ཁ་གཅིག་སྤྲིལ་ཡོང་ཕྱིར་གཏོང་གནང་མཛད་སོང་།

པོད་གཞུང་པོད་སྒྲོར་ཞབས་རྟེན་པ་གཞིས་ངོ་མིང་བདེ་མཁའ་བ་ཡོངས་

གྲགས་མིན་ཟུར་སྒྲུ་ཁང་པ་ཆེ་དབང་རབ་བཏན་མཆོག་སྐུ་འཁོར་ནམས་ཀྱང་
 ༡༧༥༤ ལོར་སྐུ་སྒྲེར་གྱིས་རྒྱ་གར་ནང་གནས་གཞིགས་སུ་ཆིབས་བསྐྱར་གནང་
 མོང་བ་སྐབས་དེར་སྐྱོ་མཆོག་ནས་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོའི་མཛེས་
 བཅར་སྐབས་ཡར་ལུ་མར་གསུང་ངེ་མཛད་ཆ་ཆང་ལུ་བྱབ་བྲལ་ཡང་ཀ་སྐྱག་
 བདེ་དོན་ཆོགས་པའི་དབུ་འབྲིད་ནམ་པས་མིན་ཟུར་མཆོག་སར་ངོ་བཅར་དང་
 འབྲེལ་ད་ལམ་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱེབས་བཞུགས་གནང་སྐབས་དེ་ཐོག་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་
 ཕྱེབས་མ་གནང་བར་འདི་ག་བདེ་དོན་ཆོགས་པའི་དབུ་འབྲིད་དུ་སྐུ་བཞུགས་
 གནང་རོགས་ཞེས་ཞུས་ཏེ་ར་བཀའ་བཞེས་གནང་སྟེ་དེ་དོན་མཛད་ཁྲུང་བཞེས་
 སྐབས་ཡིན་པ་དང་།

༡༧༥༥ ལོར་རྩོ་ཁ་ཁྲུལ་བཏན་སྐྱང་དང་བླངས་དམག་སྐར་གྱི་འགོ་
 འབྲིད་ཐུན་མོང་ནས་སྟན་འབུལ་འཁྱོར་དོན་དུ་གྱུས་ཆོའི་དང་བླངས་སྒྲིག་
 འཇུགས་ཀྱི་འགོ་འབྲིད་དང་། ལམ་རྩོན་བཀའ་སློབ་གནང་བར་སྐྱོ་མཛད་
 གཙུ་ནམས་རྒྱ་གར་དུ་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་འདོམས་ཆེ་བར་བཏན་
 ཕྱེབས་ཁོམ་མེད་སྐབས་ང་ཆོའི་གྲས་སྐྱོ་བུ་བཏིན་མཆོག་ནས་འདི་གར་སྐར་
 བཞིན་ཞབས་ཞུ་དང་། ཅེ་བྱང་བྱམས་པ་དབང་འདུས་ལགས་དང་གྱུས་བྱམས་
 པ་བཙུན་འགྲུས་གཉིས་རྩོ་ཁྲུལ་དམག་སྐར་གྱི་ལས་བྱེད་དུ་བྱེད་སྟོའི་བཀའ་
 མངགས་དང་སྒྲགས་ ༡༧༥༧ ཟླ་ ༩ ཆེས་འགོར་ཀ་སྐྱག་ནས་གཏོང་
 གནང་བུང་བ་བཞིན་བསྐྱོད་ཐོན་མོན་ཏྲ་དབང་དུ་འཁྱོར་སྐབས་སྐུ་ནོར་ཡགོང་
 ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་རྩོན་འཁོར་རྒྱ་གར་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་གནང་
 བ་དང་ཞལ་མཛེས་གྱིས་གྱུས་གཉིས་ནས་མཛེས་བཅར་ལུ་ཐོག་ཀ་སྐྱག་ཁྲུལ་
 ཀྱི་གནས་སྐངས་དང་། ད་ལམ་གྱུས་གཉིས་རྩོ་ཁྲུལ་དང་བླངས་དམག་གི་ལས་

སྒོན་དུ་གཏོང་གནང་བུང་ལུགས་ཡ་སྟན་སེང་ཞིབ་གསལ་ལ་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྒྱུབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བར་ལམ་བོད་ནང་རྒྱ་མིས་དག་གཞོན་རྒྱུ་ངན་ངན་ཇི་
 བུང་སྐོར་བཀའ་སློབ་ཞིབ་སྒྲུབ་གནང་བུང་བ་དང་། སྐུ་བཅར་ལྟན་ཕེབས་
 བཀའ་ཤག་ལྟན་རྒྱས་སུ་ངོ་བཅར་གྱིས་གནས་ཚུལ་ཆ་ཆང་ཞིབ་ལུ་བྱས་པར་
 བཀའ་ཤག་ཕྱག་སྒྲེའི་ཁོངས་ནས་བོད་དཔུལ་དོ་ཆོད་བཅུ་གཉིས་ཙམ་དང་། བོད་
 རྩོམ་ཁྲུལ་ཙམ་མ་ཟད། ཡས་མས་ས་ཁྲུལ་གང་སར་བསྐྱོད་སྐབས་ཁོང་གཉིས་
 བོད་རྒྱངས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་བྱེད་པོར་མཐོང་བཅི་སྟོན་སྒྲིག་དང་། ཉུ་ཁལ་
 མཐུན་འགྱུར་ཇི་དགོས་སྐུལ་གཏོང་ཆོག་པའི་བཀའ་ཐམ་ཕྱག་འབྲེར་ཞིག་ཀྱང་
 གསལ་རས་སྐུལ་སྒྲིན་བུང་།

དེ་ནས་བཀའ་དོན་ལྟར་བོད་ཕྱོགས་སུ་ཉིན་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོད་སྐབས་
 བོད་ས་ཡས་མས་གང་སར་བཞུན་དག་རྒྱ་དམར་གྱི་དག་དཔུང་ཁྱོད་ཆེས་མནན་
 ཟེན་མི་སྒྲིད་ལས་འདས་པའི་དག་གཞོན་ཆོད་མེད་ལ་བཞེན་བོད་མི་ནམས་ཕྱེ་
 མ་ལེབ་མེ་འོད་ལ་མི་ཆགས་པ་ལྟར་རྒྱ་ཆེའི་ཞིང་འབྲོག་སེར་སྐུ་མི་མང་ཁྱོན་
 ཆེའི་ཁར་རྩོ་ཁྲུལ་དུ་ཡོད་པའི་དང་སྒྲངས་དམག་སྐར་གྱི་འགོ་མང་བཅས་རྒྱ་
 གར་ཕྱོགས་སུ་ཡ་གོང་ས་ཆེན་པོའི་ཕེབས་རྒྱུས་སུ་བསྐྱེགས་ཏེ་བཅན་བྱོལ་དུ་
 ཡོང་བཞིན་པར་སོང་གུས་གཉིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་རྒྱ་གར་དུ་ཕྱིར་ལོག་མི་
 བྱ་མཐུ་མེད་ཀྱིས་བོད་མི་སྐུབས་བཅོལ་བ་ནམས་ལ་གནས་སྐབས་སྒྲེ་ལེན་གསོག་
 སྐར་ཁག་གཉིས་ཡོད་པ་རྒྱ་གར་ཨ་སམ་ Tezpur གྱི་ཉི་འགམ་ Missamari
 གསོག་སྐར་སྐྱག་ཁང་དུ་གནས་པར་ངའི་ལས་རོགས་སྐུ་འབས་བྱམས་པ་དབང་
 འདུས་ལགས་ཅེ་ཞིག་སྒྲེ་ལེན་ལས་བྱེད་དུ་སྐུ་བཞུགས་དང་། དེ་བཞིན་འབྲུག་
 བརྒྱུད་ཡོང་མི་ནམས་ Buxa གསོག་སྐར་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲེ་ལེན་འགོ་བྱེད་དུ་

སྤྱི་ཐུབ་བརྩན་ཉིན་བྱེད་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུག་རོགས་སུ་གྲུས་བརྩོན་བཀའ་
འབྲེལ་ལོ་འཁོར་མ་ཟིན་ཅམ་རྫོང་རིང་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་ཁང་ལས་ཁྲུངས་བྱུར་ཡོད་
ཀྱི་སྐད་སྒྱུར་དང་ལས་སྒྲེལ་ཆབས་ཚུགས་ཞུས།

1760 རྒྱགས་བྱེ་ལོ་འཁོར་མ་སུ་རི་བཞུགས་སྐར་བཀའ་ཤག་རྩན་
རྒྱས་ནས་བཀའ་ཡིག་ཕེབས་གསལ་དུ། རང་རེའི་རྒྱབས་བཅོལ་བོད་མི་རྣམས་
ཀྱི་གནས་སྐབས་འཆོ་ཐབས་མདུན་ལམ་དུ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་ཆེད་དུ་གི་སྒྲིག་
གནང་བའི་འབྲས་ལྗོངས་སོགས་ས་ཁག་འགའ་ཤས་སུ་འཕྲལ་སེལ་སྒྲུ་ཕྱོགས་
ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལམ་བཟོ་བར་གཏོང་གནང་མཛད་པ་དེ་མུར་འཛིག་རྒྱ་
ཡུགས་ཡུལ་ངལ་བཅི་ཆེར་སོང་སྐད་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་འཆོ་ཉིན་སོ་ནམ་གཞིས་
ཆགས་བྱེ་ཡུལ་ས་ཆ་གསོལ་རས་ཡོང་ཐབས་སུ་རྒྱ་གར་དབྱས་གཞུང་ལ་ཁྱི་
ལི་སྒྲུ་ཆབ་དོན་གཅོད་ཅིས་དཔོན་ལྷ་སྐབ་པ་དབང་ཡུག་བདེ་ལྷན་མཆོག་བརྒྱད་
བཀའ་མོལ་ཞུས་འབྲས་སུ། རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ཉི་མུ་ཅལ་རི་རྒྱུད་ས་ཁུལ་
བྱི་ཤིང་ནགས་ལས་གཅོ་ཁག་ལ་ཁྱི་ལི་དབྱས་གཞུང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁང་ནས་
བོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་བཅའ་ཡུལ་ས་ཆ་བབ་འབྲེལ་མིག་རྟོན་དགོས་པའི་
བཀའ་ཡིག་གནང་རྒྱུར་ས་བརྟེན་ཆེད་དུ་པ་རྩ་རིམ་བཞི་བཀྲིས་དབང་ཡུག་དང་།
དེའི་ལས་རོགས་སུ་གྲུས་བརྩོན་ས་གནས་སོ་སོར་ངོ་བསྐྱོད་ཞིབ་འཇུག་
གིས་གནས་ཚུལ་ངོ་བུར་སྒྲིར་སྟན་འབུལ་བྱ་དགོས་བཀའ་ཕེབས་དོན་བཞིན་
གྲུས་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱི་ལི་དོན་ཁང་ནས་ས་ཁག་སོ་སོར་མིག་རྟོན་བྱེ་རྒྱུའི་ངོ་སྤྱོད་
ཡི་གེ་བྱ་འོས་རྣམས་ཞུས་ཏེ། དང་ཐོག་སིམ་ལའི་ཡུ་མདའ་ས་ཁུལ་ཁག་དང་།
དེ་ནས་ཀུ་ལུ་ཁུལ། ཇལ་ཏོར། ཅམ་པའི་ཡུར་ས་ཁག་གཉིས་བཅས་སུ་བརྒྱུད་
སྐབས་ས་གནས་སོ་སོའི་འབྲེལ་ཡོད་ཤིང་ནགས་ལས་བྱེད་ནས་མིག་རྟོན་བྱས་

པའི་ས་ཆ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱིམ་ཆུང་ལ། དགུན་ཐོག་གངས་འབབ་ཡུལ་དེ་འདྲ་ཞི-
 ཅིག་མིག་སྟོན་བྱས་བྱང་སྐབས་ཀྱི་ཆེད་ས་ཆ་གཞན་དག་མིག་སྟོན་གནང་དགོས་
 བཅོང་ལན་དུ་ང་ཆོར་གོང་རིམ་ནས་བཀའ་མངགས་སུ་བོད་མི་རྣམས་དེ་སྔ་
 གནས་ཡུལ་ས་བསིལ་ཁད་མཐོ་ནས་ཡོང་བར་སོང་དེར་བརྟུན་ས་གནས་འདི་
 དག་ངོ་སྟོན་བྱས་པ་ཡིན་ལུགས་ཀྱིས་དོན་དུ་ཤིང་ནགས་མེད་པའི་ས་སྟོང་ཁོ-
 རར་སོང་སྐབས་སོ་སོར་ས་ཁྲ་དང་སྒྲགས་གནས་ལུགས་ཆ་ཆང་རང་གཞུང་
 ལ་སྟན་འབུལ་ཞུས་པའི་མཐའ་དོན་བཀའ་ལན་དུ། རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་བོད་
 གཞུང་ནས་གཞིས་སའི་སྐོར་མུ་མཐུད་སྐབས་ཞུ་བྱས་འབྲས་སུ། རྒྱ་གར་སྐོ-
 ཕྱོགས་མའི་སོར་རྫོང་ཁོངས་སྡེ་ལ་གོ་བ་ས་ཁུལ་གྱི་ནགས་ཆ་ལ་ཁོངས་ནས། བོད་
 མི་གཞིས་ཆགས་བྱ་ཡུལ་ས་ཆ་ཨེ་ཀར་སྟོང་ཕྱག་ཁ་ཤས་སྡུལ་རྒྱུའི་རྒྱ་གར་
 དབུས་དང་། ས་གནས་གཞུང་གཉིས་ནས་མོས་མཐུན་བཀའ་འཁྲོལ་གནང་
 ཐོབ་བྱང་བར་བརྟེན་ད་ཆ་དེ་མུ་ཅལ་ཁུལ་ས་བསྐོར་བྱ་རྒྱ་མཚམས་འཛིག་གིས་
 ཁྱེད་གཉིས་ནས་མའི་སོར་གཞིས་གྲོང་དང་པོའི་གཞིས་མིར་དེ་ཁུལ་གནས་
 འཁོད་ལམ་བཟོའི་རུ་ཁག་ནས་མིང་ཐོ་ལེན་པར་ཆེད་བསྟོན་བྱ་དགོས་བཀའ་
 ཤག་ནས་འབྲེལ་ཡོད་ནང་སྲིད་ལྷན་ཁང་བརྒྱད་བཀའ་ཤེབས་ལྟར་ས་གནས་
 སུ་བསྟོན་དེ་ཐོ་འགོད་ཞུས་པའི་མིང་གཞུང་འབྲེལ་ཡོད་ནང་སྲིད་ལྷན་ཁང་དུ་
 འབུལ་ལམ་ཞུས་པ་དང་། གཞིས་ཆགས་སྤྱི་འདོམས་དབུ་འཛིན་མཁན་ཆུང་
 རྒྱལ་མཚན་ལགས་དང་། རིམ་བཞི་པ་ལྷ་བཀྱིས་དབང་ཕུག་ལགས་རྣམ་གཉིས་
 ཀྱི་ལས་བྱ་དང་། གཞིས་གྲོང་དང་པོའི་འགོ་འཛིན་གཅིག་ཕྱོགས་སུ་བསྐོ་སྡུལ་
 ཀྱིས་ཁལ་དོར་ནས་གཞིས་མི་འཆོམ་བཟོ་དང་། ཤིང་བཟོ་སོགས་སྟོན་སྟོབ་
 ཟིན་གས་འགའ་ཤས་དང་སྒྲགས་ཅམ་པ་ཁུལ་དང་། ཀྱུ་ལུ། དེ་བཞིན་སིམ་

ལ་ཁྲལ་བཅས་ནས་གཞིས་ཐོན་དང་པོར་བྱོན་མི་གྲངས་བཞི་བརྒྱ་སྟོར་ཞིག་
 གཏོང་གནང་མཛད་དེ་ ༡༧༦༠ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་ཡགོང་ས་མཆོག་
 ནས་མདེམས་གཞིས་ཆགས་དང་པོའི་མིང་དུ་འང་ལུགས་ཟུང་བསམ་གྲུབ་སྤང་
 ཞེས་གསོལ་རས་སྒྱུ་སྒྲུལ་གཞིས་ཆགས་འདི་བཞིན་ཐོག་མར་འགོ་འཇུགས་ཐུབ་
 པ་བྱུང་བ་དང་། གཞིས་གྲོང་རྗེས་མ་དང་བཅས་པའི་འགོ་བྱོན་རོགས་རམ་
 གཏོང་མཁན་གཙུག་པོར་དབྱེན་ལེན་པོད་དོན་ཆོགས་པ་ཡིན་པའི་ཐོག་གཞིས་
 ཆགས་བྱེད་ས་ཀྱི་འཆར་གཞིའི་ལས་དོན་ཡུན་འགོར་གང་ཆེ་ལ་བརྟེན་འཆར་
 དངུལ་ཁ་སྟོན་རི་དགོས་ཀྱི་གར་དབྱས་གཞུང་ནས་སྒྲུལ་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་གོ་ཐོས་
 བྱུང་བ་བཅས། གཞིས་གྲོང་དང་པོར་མི་གྲངས་ལྔ་རེར་སྟོད་ཁང་སོ་ལྷག་རྩ་
 ཐོག་ཅན་ཀྱི་བྱོན་པེ་ཉི་ཉི་ལུ་གྲུ་བཞི་མ་རེ་བཅས་བྱོན་གཞིས་གྲོང་རེར་སྟོད་
 ཁང་བརྒྱ་རེ་ཡོད། བོད་ནས་སྒྲུབས་བཙུལ་དུ་འབྱོར་རིགས་ཅན་གཞིན་བྱུང་
 མེད་མི་རེར་འཆོ་རྟེན་ས་ཞིང་ཨེ་ཀར་རེ་གནང་བ་དང་། དེ་ནས་རིམ་པས་
 གཞིས་ཆགས་སུ་གཏན་མཁོའི་སྟོབ་གྲུ་དང་། སྤོན་ཁང་། ཅུ་མ་འཐག་ལག་
 ཤེས་བཟོ་གྲུ་སོགས་ཀྱང་རིམ་པར་འཇུགས་གནང་གིས་ད་ཆ་གནས་སྤངས་གང་
 ལེགས་ཆགས་ཡོད།

༡༧༦༡ ལོར་རང་གཞུང་བཀའ་འབྲེལ་ཀྱི་གར་ཨ་སམ་ Baluk Pong
 སྒྲུབས་བཙུལ་བོད་མིའི་གསོག་སྐར་ནས་སྒྲེལ་གོ་བ་གཞིས་གྲོང་གསུམ་པ་
 དང་བཞི་པའི་ཆེད་དེ་རྩ་བོད་ནང་སོ་ནམ་དང་། བེད་ནགས་གཙོད་ལས་ཉམས་
 རྒྱུང་ཅན་ཞེ་ཅིག་ཐོ་ལེན་བྱེན་འཕྲལ་ན་ས་བཞུགས་སྐར་དུ་འབྱལ་ལམ་ཁུ་དགོས་
 པ་དང་། གཞིས་གྲོང་གཉིས་པའི་གཞིས་མི་རྒྱུས་ཀ་དོར་སྐང་གསུམ་ཁྲལ་
 ནས་མིང་ཐོ་སྟོན་བཞེས་བྱེན་པའི་འཕྲོས་མི་གྲངས་ ༣༠༠༠ སྟོར་ལྷག་བསྟན་

ཡོད་པ་རྣམས་ས་གནས་ནས་མཉམ་འབྲིང་གྱིས་མའི་སོར་དུ་བསྐྱོད་འབྱོར་རྗེས་
 ཉིད་རང་གཞིས་སྤྱི་མཁན་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལས་བྱ་དང་། གཞིས་གྲོང་གསུམ་
 པའི་འགོ་འཛིན་ཆབས་ཚྭ་གསལ་ཞུ་དགོས་བཀའ་ཕེབས་དོན་བཞིན། ཨ་སམ་
 Baluk Pong དུ་བསྐྱོད་དེ་བོད་མིའི་གསོག་སྐྱར་དབུ་འཛིན་སྐྱོ་སྤྲེལ་སྤྱི་ལས་
 ཆན་པ་ཅེ་དུང་པ་ལྔ་ལགས་དང་། སྤྱག་རོགས་སུ་ཅེ་སྤྱག་ནང་ཇོ་ལགས་འཆེ་
 མེད་མགོན་པོ་ལགས་རྣམ་གཉིས་ཐུན་མོང་ནས་ཀན་གཞིན་བསྐྱོམས་མི་གངས་
 དུག་བརྒྱ་སྐྱེར་གཞིས་ཐོ་སྒངས་ཏེ་རང་གཞུང་ལ་འབུལ་ལམ་ཞུས་ཐོག་བཀའ་
 དོན་བཞིན་ཚུར་ལམ་ཀ་དོར་གཉིས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ནས་སྤོན་འཕྲོས་མི་གངས་ཉིས་
 བརྒྱ་བདུན་ཅུ་སྐྱེར་ཡོད་པ་མཉམ་འབྲིང་གྱིས་མའི་སོར་གཞིས་ཆགས་སུ་འབྱོར་
 རྗེས་གཞིས་དབུའི་ལས་བྱ་དང་། གཞིས་གྲོང་གསུམ་པ་ཨར་ལི་ཀུ་མུ་རྩེའི་
 གཞིས་འགོ་མཉམ་ཚྭ་གསལ་ཞུས།

༡༩༦༩ ལོར་སྤོན་ཡོད་གཞིས་ཆགས་དབུ་འཛིན་སྐྱོ་མཁན་ཚུང་པ་ལྔ་ལགས་
 མཆོག་རྒྱུད་པར་བདེ་དོན་དུ་གནས་འཕོས་དང་། སྤྱག་རོགས་གཞིས་དབུ་ཕ་སྐྱ་
 རིམ་བཞི་དང་། སྐབས་དེའི་དབྱིན་དུང་བདེ་སྐྱོད་ལགས་གཉིས་ད་ས་བཞུགས་
 སྐར་དུ་གནས་འཕོས་གྱིས་གསུམ་བུམས་པ་བཙོན་འགྲུས་ལ་ལུགས་ཟུང་བསམ་སྦྱང་
 གཞིས་འགོ་ངོ་མ་བསྐྱོ་གཞིག་གནང་བ་བཞིན་ ༡༩༦༩ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༡
 ནས་གཞིས་འགོའི་ལས་ཁུར་ཞུས། དེ་རྗེས་ ༡༩༦༩ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༩ ནས་
 ལོ་འཁོར་གཅིག་རིང་གཞིས་ས་མུ་འབྲེལ་དུ་ཡོད་པ་གཞིས་ཆགས་གསར་པ་བདེ་
 སྐྱོད་སྐྱར་གསོར་ཡོ་རོབ་སྐབས་བཙོན་ཆོགས་པས་འཆར་གསལ་རོགས་རམ་ཆ་
 ཆང་གནང་སྟེ་ཞིང་ས་ཁུ་ཁྱོན་ཨེ་ཀར་ ༡༩༠༥ སྐྱེར་ཡོད་པའི་གཞིས་འགོའི་
 ལས་འགན་མཉམ་ཚྭ་གསལ་ཞུས། དེ་མཆོམས་གཞིས་རྟིང་ལུགས་བསམ་མཉམ་

འབྲེལ་བྱང་ཆེ་སྐྱེལ་བས་དཀོན་མཆོག་པས་མ་གཏན་ལགས་གཞིས་འགོ་ངོ་མ་བསྐྱོ་
སྐྱེལ་གནང་བར་ཅིས་སྤྱོད་ཁམས་དང་ས་འགད་གཙང་ཁུས།

སྤྱེལ་གོ་བ་བདེ་སྤྱོད་སྤར་གསལ་གཞིས་འགོ་ཡིན་མུས་ཐོག་ ༡༩༢༡ ལོར་
ཡོ་རོབ་སྐྱེལ་བཙུག་པ་མཆོག་ས་པས་གཞིས་འཆར་རོགས་རམ་ཆ་ཆང་གནང་འོག་
མའི་སོར་རྫོང་ཁོངས་དུན་སུར་རབ་རྒྱས་སྤྱིང་དུ་ཁྱེད་ས་ཨེ་ཀར་ ༡༩༣༠ ཡོད་
པའི་གཞིས་ཆགས་ཤིག་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་གཞིས་འགོ་བཀའ་དོན་
བཞིན་ལས་ཁུར་མཉམ་སྤྱོད་ཁུས་ཁྱེད་གཞིས་ཆགས་དེར་གཞིས་གྲོང་ཁག་བཙུ་
ལུ་ཡོད་པའི་གཞིས་མི་རྒྱུས་ལ་འཆོ་རྟེན་ས་ཁང་ཆ་ཆང་བགོས་འབྲེལ་ས་ཟིན་
མཆོམས་སུ་ ༡༩༢༩ ལོར་དུན་སུར་རབ་སྤྱིང་གཞིས་འགོ་རང་འཛུགས་བྱས།

༡༩༢༤ ལོར་གྲུས་པ་སིམ་ལ་བདེ་དོན་དུ་བསྐྱོ་སྐྱེལ་ལྟར་ལས་བཅར་
ཞུ་ཅིས་སུར་སྤྱོད་བྱང་འགྲུར་བ་བྱང་སྤེ་རང་གཞུང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་བདག་
གཉེར་ཁང་ནས་འཆར་སྐྱེལ་བྱག་རྟགས་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་དོན་གནས་རིམ་
ལུ་པར་གནས་སྤར་དང་འབྲེལ་ལ་དུགས་སྤྱོད་བྱང་སྤྱོད་འདོམས་སུ་བསྐྱོ་གཞུག་
སྐྱེལ་བ་བཞིན་ ༡༩༢༤ ལོར་ལ་སྤྱོད་ལས་ཁུར་ཞུ་བསྐྱོད་ཀྱིས་ཁུལ་དེར་ལོ་
གཉིས་མིན་ཅམ་ཞབས་ཁུས།

༡༩༢༩ ལོ་མཇུག་དུ་རྒྱ་གར་སྤྱོད་ཁུས་ཀོ་ལེ་སྐྱེལ་དོན་ལུན་སྤྱིང་གཞིས་
འགོ་བསྐྱོ་སྐྱེལ་བཞིན་ ༡༩༢༩ ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༡ ནས་གཞིས་འགོ་འི་
ལས་ཁུར་ཁུས།

༡༩༤༡ ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༠ འཁོད་བཀའ་རྒྱ་བྱག་བྱིས་ཐེབས་དོན་
དུ་འབྲས་སྤྱོད་ས་སྤར་དོག་དོན་གཙོད་སྤྱག་གཟིམ་ཉི་མ་བཟང་པོ་ལགས་འཕྲོས་
ཆབ་གྲུས་པར་བསྐྱོ་སྐྱེལ་གནང་བ་བཞིན་ལས་ཁུར་འབྲས་ཆང་ཁུས།

༡༧༩༦ ཟླ་ ༧ ཆོས་ ༡༩ འཁོད་བཀའ་ཕྱག་ཐེབས་གསལ་དུ་གྲགས་བདེ་དོན་ཅེ་བྱང་མེར་བྱེས་བྱམས་པ་ཡོན་ཏན་ལགས་བསྐྱེད་ལོ་དུ་ཐེབས་ཆབ་གསུ་བྱམས་བཙུན་ལ་བསྐྱོ་སྦྱུལ་གནང་ལུགས་ཐེབས་པ་བཞིན་ད་ལྟ་ལས་ཁྲར་ལུ་མུས་དང་། ༡༧༩༧ ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༣ འཁོད་བཀའ་ཡིག་དགོངས་དོན་འབྲེལ་ཡོད་ནང་སྤྱིད་ལྷན་ཁང་ནས་ཀྱབ་གཉེར་གནང་བ་ལྟར་བཀའ་ཤག་ནས་གསུ་པར་ནས་ཡོལ་འཕར་འགྲུངས་ལོ་གཅིག་དང་།

༡༧༩༨ ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༣༦ འཁོད་བཀའ་ཕྱག་ཐེབས་དོན་རང་གཞུང་བཀའ་ཤག་ནས་ལས་བྱེད་སྤྱིག་གཞིའི་བྱར་ཀྱན་དོན་བཞིན་འཆར་གཞི་སྤྱན་སྦུལ་གྱིས་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་གསུ་པར་ལས་བྱེད་ནས་ཡོལ་འཕར་འགྲུངས་ལོ་གཉིས།

༡༧༩༩ ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༥ འཁོད་སྐར་ཡང་བཀའ་ཕྱག་ཐེབས་གསལ། ཉིད་རང་ད་ལྟ་ལོ་ན་དང་གཟུགས་བབ་གང་ཐད་ནས་ལས་དོན་མི་འཕེར་བ་མེད་སྐབས་བཀའ་ཤག་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་པོར་འཆར་སྦུལ་ཕྱག་རྟགས་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་དོན་ནས་ཡོལ་དུས་ཆོད་ངེས་མེད་བར་འཕར་འགྲུངས་སྦུལ་ལུགས་ཐེབས་པ་བཅས་གཞུང་གནས་ནས་གསུ་པར་སྔ་རྗེས་བྱམས་སྤྱིང་དགོངས་བཞེས་བཀྱིན་ཆེན་པོའི་གཞིགས་སྦྱོང་བཀའ་ཕྱག་རིམ་སྦུལ་བྱུང་ཞིང་།

དེ་སྔ་ ༡༧༩༩ བོད་ས་བྱི་ལོའི་བོད་ཟླ་ ༡ ཆོས་ ༣ ནས་བཟུང་བོད་དུ་སྤྱི་ཆོགས་སྤོན་མའི་སྐབས་གཞུང་ཞབས་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་ཞབས་ཞུའི་མིང་འཛིན་གསར་མངལ་ཞུས་ཚུན་ནས་བཟུང་གོང་གསལ་བོད་ནང་གི་ཞབས་ཡུན་རིང་སྒྲོས་ཅི་ཆུ་གར་དུ་འབྱོར་ཚུན་ད་བར་དམིགས་བསལ་བྱས་འབྲས་ཞབས་རྩོགས་པ་བྱུང་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཟླ་དཔོན་གོང་རིམ་ནས་དགོངས་མངའ་

མཁའ་མཆོད་བཞིན་རང་ངོས་ཀྱི་ཕ་ཐོག་གོང་རིམ་ནས་བཟུང་གྲུས་པའི་མི་ཆེ་
 རྩེ་ལ་པོར་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པའི་བཀའ་དྲིན་ཟབ་མོ་སྟེང་དབྱས་
 སུ་བཅངས་ཏེ་ཅི་རྒྱས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་བསྐྱབས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷག་དོན་
 གྲུས་ཅེ་བྱང་གསུམ་རང་ཡུལ་ནས་ ༡༧༥༦ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་སྤོན་ཐོན་ཞབས་
 ཞུར་བཅར་བ་ནས་བཟུང་ད་ཕན་ལོན་དང་གཟུགས་བབ་ཐང་མིན། དེ་བཞིན་
 རང་བཞིན་ལས་ཞབས་དགོངས་སྡུལ་གནང་རིགས་ཤུད། དེ་མིན་གཞིས་བྱེས་
 གང་སར་བོད་གཞུང་མང་ལ་སྤྲོན་པའི་ཞབས་འདེགས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་
 རང་སློག་ཚུན་ཚོས་བཏང་གིས་ཞུ་རྒྱུར་རང་མོས་དམ་བཅའ་བྲས་པ་ཇི་བཞིན་
 གྲུས་ཅེ་བྱང་བྱམས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནས་འདས་པའི་དུས་ཡུན་ནང་གཞུང་ས་
 མཆོག་གིས་ལས་དོན་ཐོག་ས་གནས་ལེགས་ཉེས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་གཏོང་གནང་
 མང་ད་ཀྱང་དེ་ལ་དགའ་འདེམས་ཞན་བསྐྱར་གྱི་བདེ་སྤྱད་ཆོག་གཅིག་ཞུ་ཆུང་
 མེད་ཅིང་། ལས་དོན་ཞུ་བྱ་མཐའ་དག་ལ་གཤེས་རྒྱས་ཀྱི་གང་མེད་དུར་འབྱུངས་
 ལྷག་བསམ་ནམ་དག་ཞུས་ཡོད་ལགས་པ་དང་། སྤྱད་ཀྱང་ནམ་འཆོའི་རིང་
 ད་མུས་བཞིན་མཐའ་འཁྲིངས་ཞུ་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་ཡོད་ལགས་པ་བཅས།
 ཀྱུ་སྤྱད་བདེ་དོན་མིང་འཛིན་བྱམས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ནས་ ༡༧༩༧ ཟླ་ ༥
 ཆེས་ ༡༡ ལ་ཤུལ།

༥ ཅེ་བྱང་བྱམས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་མཛོད་དུ་བྱང་རིམ་ཐད།
 དཔལ་ལྡན་བོད་གཞུང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་དབྱེ་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སྐུ་
 བྱང་དུ། ཆེད་འབུལ། དེ་ལྡན་ནས་ ༡༧༩༧ ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༡༡ འཁོད་
 སྡུལ་ཕྱག་འདིར་བྱི་ཟླ་ ༦ ཆེས་ ༡༡ ཉིན་ཐེབས་གསལ། ཉེ་དུས་བཞུགས་

སྐར་དུ་འགན་འཛིན་གྱི་མཆོ་ཆེ་རིང་ལགས་པོ་མངལ་སྐབས་བཀའ་མོ་ལ་ཇི་ཡུང་
 ལྟར། དཔྱིངས་ཆོད་བཞིན་ད་ཆ་དེ་སྤེམ་གཞུང་ཞབས་བསྐྱེས་གས་རིམ་གཤེགས་
 གྱིས་སྐབས་སེ་སེའི་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་དངོས་ཡུང་ཙུ་འགངས་ཅན་
 ཅི་རིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་རིམ་ལུ་འགྱུར་ངེས་སྒྲིམ་གྱིས་བཟོད་མིན་ལ་བརྟེན།
 སྤྱི་མཆོག་ནས་དེ་རྒྱུ་རང་གཞུང་གི་ཞབས་སྤྱི་ཕྱག་ལས་ཐུགས་ཁུར་རིམ་བཞེས་
 གནང་སྐོར་ནས་མཆོན་པས་སྤྱི་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་ཐུག་བསྐྱེས་ཤིག་དང་སྤྱི་གས་བོད་དུ་
 ༡༩༥༩ ལོའི་དུས་བཟང་མ་ལངས་གོང་རང་གཞུང་གི་བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་སྤྱི་གཤེགས་
 བཀའ་བྱར་ཐུབ་བརྟེན་ཉིན་བྱེད་དང་། སྤྱི་ཞབས་བྱམས་པ་དབང་འདུས་ལགས།
 སྤྱི་ཉིད་ལྷན་རྒྱུས་ཀྱི་གར་ནང་གསང་ཐབས་རྒྱུ་ཕྱེད་ཀྱིས་བརྟེན་སྲིད་བཟོ་ཐབས་
 སྤྱི་ཞབས་འགྱུར་ཐུགས་འགན་རིམ་བཞེས་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གང་ཞིབ་ཅིག་འདི་
 གའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་མཛོད་ཁོངས་སུ་མ་ཡུང་མཐུ་མེད་འདུག་དོན་ཡིག་ཐོག་འགོད་
 གནང་གིས་འདི་གར་ཅིས་ཀྱང་གནང་ཐབས་ཡོང་བ་ཞེས་ཕྱེད་ཀྱིས་མཉམ་
 གྱི་གར་དུ་ཕྱེད་མཁའ་སྤྱོད་བཀའ་བྱར་ཐུབ་བརྟེན་ཉིན་བྱེད་མཆོག་དང་། སྤྱི་ཞབས་
 བྱམས་དབང་ལགས་གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་གནས་བབས་རྒྱུ་འབྲེལ་ཞུ་ཐུབ་དཀའ་
 ཡང་གང་ཐུབ་རིམ་འགོད་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཐོག་མར་གྱུས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཆེའི་གནས་
 ལྟངས་གང་བྲན་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་དང་།

དེ་ལྷན་ནས་རེ་འདུན་གནང་བ་བཞིན་ ༡༩༥༦ ལོར་གྱུས་བྱམས་བཙུན་
 མཉམ་དུ་གྱི་གར་ལ་ཕྱེད་མཁའ་སྤྱོད་བཀའ་བྱར་ཐུབ་བརྟེན་ཉིན་
 བྱེད་མཆོག་དང་། ཙུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གྱ་བྱམས་པ་དབང་འདུས་ལགས་གཉིས་ནས་
 གཞུང་སའི་མཛོད་ཁུར་ཇི་བཞེས་གང་ཡོང་གསལ་བཀོད་བྱ་དགོས་ཕྱེད་ཀྱིས་ལྟར་
 ༡༩༥༦ ལོར་གྱི་གནས་ལྟངས་རང་ཉིད་ནས་གང་གསལ་གོང་དུ་འགོད་འབྲེལ་ཞུས་

པ་ལྟར་དང་། རྒྱ་གར་དུ་ཕྱི་བས་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གང་དུ་འབྱུང་།

སྤྱི་གཤེགས་སྤྱི་ལོ་བུ་ཕྱི་མཆོག་ནས་ ༡༩༥༩ ལོར་རང་ཡུལ་བོད་
ནང་རྒྱ་དམར་དུག་དཔུང་ནས་བོད་ས་ཡས་མས་གང་སར་བཙན་གནོན་གྱིས་
བོད་མི་རྣམས་རང་ཡུལ་དུ་སྤྱང་མ་མེ་འོད་ལ་ཆགས་མ་ཐུབ་པར་བོད་ས་དང་
འབྲེལ་ཡོད་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་གྱི་ས་མཆོམས་བརྒྱད་འཁྱོར་ཁོངས་བོད་ནས་
འབྲུག་བརྒྱད་བོད་མི་མེར་སྤྱི་སྤྱབས་བཙུན་དུ་ཡོང་མི་རྣམས་རྒྱ་འབྲུག་ས་
མཆོམས་སྤྱི་ཡོད་པའི་ Buxa ཞེས་པར་དེ་སྤོན་རྒྱ་གར་དཔུན་རྗེས་གཞུང་
འཛིན་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་དུས་སྤྱད་ཐོག་ཉི་ཤོད་གི་གཞུང་དམག་
འཛིན་བཟུང་བུས་པ་རྣམས་དོད་མ་བྱ་ཡུལ་དང་། དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་རང་དབང་
སྐར་ལངས་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྐབས་སྐབས་ཆེའི་དབུ་འབྲིང་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་གཞི་མཆོག་དང་། སྤྱི་ལོ་མེ་མེ་དུ་སོགས་མི་སྤྱི་གཙོ་གནད་ཆེ་གས་རྣམས་
དོད་མ་བྱ་ཡུལ་བཙུན་ཁང་ས་བཙན་རྒྱ་ཆེ་ཁང་མིག་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་
པ་དེར་བོད་མི་སྤྱབས་བཙུན་པའི་གསོག་སྐར་བཙས་པ་ལྟར་འབྲུག་བརྒྱད་བོད་
ནས་ཐད་འཁྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་ Missamari གསོག་སྐར་
ནས་ཀྱང་ཆོས་རྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་དགེ་འདུན་རྣམ་པ་དང་། བཙུན་མ། བོད་
ཀྱི་གཞུང་དམག་སོགས་རྗེས་འཁྱོར་ཁག་བཙས་འབྲེལ་སེམས་སྤོད་སྐར་དེའི་འགོ་
འཛིན་ལོ་གཉིས་རིང་གནང་ཞིང་།

ད་ས་བཞུགས་སྐར་བོད་ཕུག་ཁྱིམ་རྗེ་གསར་དུ་དབུ་ཆུགས་ཀྱི་སྤྱི་བྱབ་
དབུ་འཛིན་སྤྱི་ལོ་གཙུག་མོ་སྤྱི་ཆེ་རིང་སྤྱི་ལ་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕུག་རིགས་
ལོ་གཉིས་ཙམ་གནང་ཆོད་དང་། དེ་ནས་ཐུ་ལི་སྤྱི་ཆེ་བོད་གཙོ་དེ་ཀྱི་ལས་
ཁུར་ལོ་ཡུན་རིང་ཙམ་གནང་། དེ་རྗེས་ཤེས་རིག་བཀའ་སྤྱོན་ངོ་མའི་མཆོག་

བཞེས་ཀྱིས་ལོ་གསུམ་རྩེས་སྟོན་མའི་སྟུན་ཁམས་ནད་གཞི་བསྐྱར་ཡངས་ཀྱིས་
 དེ་སྟུག་དུ་སྔོང་སྟབས་ད་ཆ་གཞུང་ཞབས་བསྐྱེས་ཡོད་དུ་སྟུ་བཞུགས་གནང་
 མུས་ཁར་བཞུགས་སྐར་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ་
 སློབ་སྡེ་བཅས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་མི། ༡༩༥༩ ལོ་ནས་
 བཞུགས་སྐར་དབུས་འོས་བསྟུ་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་སྐྱོང་དུ་ཐད་བསྐྱོས་གནང་
 བ་ལྟར་བྱགས་འགན་བཞེས་མུར་ ༡༩༩༤ ལོར་སྐྱེ་ཆའི་འཕེན་པ་རྩོགས་
 པ་དང་། སྐྱེ་ཞབས་བྱམས་པ་དབང་འདུས་ལགས་ཀྱིས་ ༡༩༩༤ ནས་ ༡༩༩༩
 བར་ངོས་གསུམ་མཉམ་དུ་ཀ་སྟུག་བདེ་དོན་ཆོགས་པའི་ལས་བྱ་དང་།

༡༩༩༩ ལོར་བོད་དུ་ཟིང་འབྲུག་བྱང་རྩེས་ཀྱི་གར་ Missamari སྐབས་
 བཙོལ་གསོག་སྐར་དེའི་སྟེ་ལེན་ཕྱག་ལས་སུ་སྟུ་བཞུགས་གནང་།

ཁོའི་རྒྱ་དང་སློབ་དམག་སྐར་དང་ཐོག་འགོ་རྒྱགས་སྐབས་ལས་རོགས་
 གཞན་ཡོད་ཆོད་ཀྱང་རང་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་བྱམས་དབང་ལགས་དམག་སྐར་
 དེའི་འགོ་འཛིན་དུ་བསྐོས་ཞབས་གནང་སྟེ་དུས་ཡུན་ལོ་གསུམ་བཞུགས་རྩེས་སྟུ་གཟུགས་
 བདེ་མེན་གྱིས་དགོངས་ཞུས་ན་སར་སྟུན་བཙོས་གནང་སྟེ་བཞུགས་པ་དང་།

དེ་རྩེས་བོད་གཞུང་བདེ་ནང་བཀའ་མྱོན་གཅིག་འབྲུས་གནང་སྐབས་བདེ་
 སྤང་གི་དྲུང་ཆེའམ་དྲུང་གཞིན་གང་ཡིན་གནས་རིམ་ངེས་གཏན་ཁྱུ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་
 དོན་དམ་བདེ་ལྷན་ཁང་དུ་ཕྱག་ལས་ཞབས་ཞུ་ཡུན་མི་ཐུང་ཙམ་གནང་འདུག

དེ་བཞིན་ཅིས་ཞིབ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཡང་གནང་སྔོང་སྟུ་མ་པ་ལས་
 གསལ་ཞུ་བྱུང་མིན་རང་ངོས་ནས་ལོ་རྒྱུས་གང་དྲན་འགོད་འདུལ་ཞུ་བྱུང་པ་
 འདི་ཙམ་ཡིན་ལགས།།

ཅེ་བྱང་ཐུབ་བརྟན་ཉིན་བྱེད་མཆོག་

གི་སྐྱེ་ཆེད་ལྟ་བུ།

༥ ཆོས་ཤེས་བཀའ་སློན་ཟུར་པ་ཅེ་བྱང་མེར་བྱེས་ཐུབ་བརྟན་ཉིན་བྱེད་
(༡༩༣༣-༡༩༤༩) གྱི་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡབ་གཞིས་ལྷ་སྐྱ་བའི་འདོན་ཁོངས་
སྟེ་མོ་སྟོན་མཁར་རྫོང་འོག་གཡག་སྟེར་བདེ་རབ་ཅེས་པའི་བྱིས་ཆང་དུ་པ་ཕུན་
ཆོགས་གཡུལ་བྱུང་དང་། མ་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པ་དཀར་གཉིས་ཀྱི་རིགས་སྐྱུག་དུ་
༡༩༣༣ ཟླ་ ༥ ཆོས་ ༥ ཟུ་ཕག་ལོར་སྐྱེས། སྤྱིར་པ་མེས་ཀྱི་འཆོ་བཤམས་
ཞིང་པ་ཡིན་པ་དང་།

རང་ལོ་གསུམ་ཙམ་སྟེབས་སྐབས་ཕྱ་ལགས་དེ་ཉིད་སྐྱེ་ཆེ་མ་ཟིན་སྟབས་
རྩ་བའི་སྟེར་ལྷ་སྐྱ་བའི་ཞབས་ཁོངས་དང་། ཨ་མ་ལགས་ཀྱི་འབྲུངས་ས་ལྷ་
ས་ལྷ་སྐྱའི་གཞིས་གཞི་གི་ཉེ་འཁོར་གྱི་དང་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་ཞིག་གི་བྱུ་ཡིན་སྟབས་མ་
བུ་གཉིས་སྟེ་མོ་ནས་ལྷ་སར་ཕྱིར་ལོག་གནང་། ཕུན་རང་ལོ་དུག་ཙམ་སྟེབས་
སྐབས་ཞང་ཞང་མེར་བྱེས་ཆ་བ་ཁང་ཆོན་གྱི་དགེ་བཤེས་ཤིག་ཡོད་པ་ཁོང་གི་
དགེ་ཕུག་དུ་འཛོག་གནང་མཛད་པ་ལྟར་མེར་བྱེས་གྲ་ཆང་དུ་ཆོས་ཞུགས་བྱས།
ཞང་ཞང་རྒྱན་དུ་རི་རྒྱུ་རི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས་ངའི་ཨ་མ་ལགས་
ནས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ཆ་མཐའ་འཁྲིལ་ཞིག་སྟོན་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེས་ཡོད་
ཀྱང་། ང་རང་ལོ་བརྒྱད་ཙམ་སྟེབས་སྐབས་དགེ་ཅན་ཞང་ཞང་ཡང་སྐྱེ་ཆེ་
མ་ཟིན་པར་བརྟེན་གྲ་ཆང་ཁང་ཆོན་གཅིག་གྱུར་ཐོག་མར་ང་རང་གྲ་པ་བྱེད་

སྐབས་ཁག་ཐེག་དགེ་ཆན་ཡིན་པ་དགེ་སྤྲོད་རིན་ཆེན་ལགས་ལྷ་བའི་སར་བཞག་
 བྱང་། དགེ་ཆན་དེའི་གཟིམ་གྱི་སྐྱེ་ར་བྱ་དོ་སྤྱི་ཁང་ཟེར་བའི་ནང་ཡོད་ཀྱང་
 མང་ཆེ་བ་མཁར་དོའི་འཛིན་ཁོངས་དོག་བའི་ལྷ་ཡོད་པའི་གནས་ནང་ཟེར་
 བའི་རི་སྤོང་དེར་བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར་དགེ་ཆན་གྱི་སྤྱི་མདུན་དུ་སྤྲོད་རིང་
 དགོན་པའི་འདོན་མཆོད་བརྗོད་སོགས་དཔེ་ཆ་ཕྱན་བྱ་སྤྱོད་འཛིན་བྱས། ༡༧༩༠
 ཅུ་ལ་ཡ་མོད་ས་སྤྱི་ཕྱོད་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་མདུན་ནས་རབ་བྱུང་གི་
 བསྐྱབ་སྡོམ་མཉམས་པའི་སྐལ་བཟང་སྤྱི་པོར་ཐོབ། དེ་ནས་ཨ་མ་ལགས་
 དང་གཞུང་གི་མཆོད་སྤྱིན་སྤྱོད་གར་བའི་གར་དཔོན་རྒྱལ་ཅེ་མཁར་ཁ་ཁྲུལ་
 ནས་ཡིན་པ་ལྟག་པ་དགོན་མཆོག་ལགས་ལྷ་བའི་དང་པན་ཚུན་བྱགས་མཐུན་བྱུང་
 རྒྱུ་ཕྱན་རང་རི་སྤོང་ནས་གནས་སྐབས་ནང་དུ་བསྐྱེད་འབྱས་དགོངས་པ་ལྟས་
 ཏེ་པོ་ཏེ་ལའི་ཞོལ་རྒྱལ་སྤྱོད་གཞུང་སྤོང་སྤོང་དུ་བཞུགས་མཁན་ཅེ་གཉེར་ཆང་
 བྱང་ཡིག་ལགས་ཀྱི་སྤོབ་བྱ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་འདུག་གནང་ལྟར་པོད་ཡིག་ཀ་
 ཁ་ནས་སྤྱོད་རྒྱལ་བར་སྤོབ་སྤྱོད་བྱས། དེ་ནས་རང་ལོ་བཅུ་སོན་པ་ ༡༧༩༣
 ལོར་ཡ་མོད་ས་ཡ་སྤྱི་བས་མགོན་སྤྱི་ཕྱོད་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གསེར་
 ཞལ་འཛོལ་བཞུགས་སྐབས་གཞུང་གནས་ནས་ཅེ་རིག་གནས་སྤོབ་བྱ་དེ་དག་ཡར་
 རྒྱས་གཏོང་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་བཀའ་མངགས་ཡོད་སྟེ་གར་ལྟར་སྐབས་
 དེའི་སྤོབ་བྱ་གཞིའི་མི་བབ་དང་། སྤྱོད་གཉིས་སོགས་ལ་ཞིབ་འདུག་གནང་
 སྐབས་ཤིག་འཁེལ་ཏེ་ཅེ་སྤོབ་བྱ་བ་མི་གངས་ལྷ་ཅུ་ལྷོར་འབྱུང་གནང་བའི་
 ཆབ་གསར་གྱི་འོས་ཁོངས་སུ་སེར་བྱེས་ཆ་བཤང་ཆན་ནས་འོས་དང་འོས་འདྲ་
 མི་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་ཕྱན་རང་གཏོང་གནང་བྱུང་བ་ལྟར་ཅེ་ཡིག་ཆང་ནས་
 ཁོར་སྤྱོད་དུ་མི་བབ་སྤྱིན་ལྷར་འབྲིད་གནང་ལྟར་བཅར་སྐབས་སྤོབ་བྱ་གསེར་

པའི་ཁོངས་འདེམས་ཐོན་བྱུང་སྤང་བར་བརྟེན་ ༡༧༩༡ བོད་ཆུ་བྱ་ཆ་ ༧
 ཆེས་ ༥ ཉིན་ཅེ་སློབ་གྲུར་གསར་ཞུགས་ཀྱིས་རང་ལོ་བཅུ་དགུ་ ༡༧༩༡
 ཟླ་གས་སྟུང་ཆ་ ༡༡ བར་ལོ་ངོ་དགུ་ཙམ་རིང་ཅེ་སློབ་གྲུར་བསྐྱོད་དེ་བོད་
 ཡིག་ཡིག་གཟུགས་དང་། སུམ་ཕུ་པ། ཉགས་འཇུག་དག་ཡིག་ངག་སྟོན།
 དགུ་ཆ་ཆ་ཕན། རྩ་པ་འཕྲོད་སྟགས་སློབ་གྲུའི་འདོན་ཆ་ཆམས་སྟོ་འཛིན་དང་
 དཔེར་བཅོམ་རྒྱ་རྒྱ། སྟོར་ཐོག་ནས་ཅིས་དེལ་གཏོང་སྟངས། རྒྱུན་དུ་བོད་
 ཡིག་འབྲི་སྟོག་གཙོ་གྲུར་ཐོག་ལ་ཆུ་དང་། སར་དུ། ཉོར་ཡིག་ཆག་ལོ་ཡིག་
 གསར། འགོས་ལོ་ཡིག་གསར། དབྱངས་ཅན་ཡིག་གསར། རིན་སྤྱངས་
 ཡིག་གསར་སྟགས་ཡིག་གསར་ཁག་བཞི་ཙམ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་།
 ཅེ་སློབ་གྲུ་འདི་བཞིན་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་སྐབས་
 གསར་འཇུགས་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཡ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ཀྱང་རེ་
 ཞིག་ཅེ་སློབ་གྲུར་རིག་གནས་ལ་ཐུགས་གཉེར་གསན་སྦྱོང་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་
 ཏེ་སློབ་ཁང་ཉིན་གཙོར་ཡ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་འབྲ་སྦྱར་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དད་
 ཉིན་དྲན་གསེའི་སྟེང་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཡོད། སློབ་ཕྲག་ཆམས་ཀྱི་འཆོ་བའི་མཐུན་
 རྒྱུན་ཐད་ཇ་མར་ཅུམ་པ་བཅས་ཅེ་ཤོད་ཕྱག་མཛོད་དང་། རྩ་ལོ་གཉེར་ཆང་
 ལས་ཁྱུངས་ཁག་ནས་ཞུ་རྒྱུའི་སྟགས་ཡིག་ཐོབ་ཁྱུངས་བཅད་མཛད་འདུག་
 ཀྱང་། བར་ལམ་ཞིག་ནས་དགུན་ཁ་ཆུ་གཅིག་ཙམ་རིང་ཞོགས་པ་ཅུམ་ཐུག་
 དང་། དེ་འཕྲོས་ཆུ་གཅིག་རིང་ཞོགས་པ་ཇ་ཐང་སོར་པ་དོ་རེ་ཙམ་ལས་དེ་
 མེན་ལྟོ་ཆས་གང་ཡང་གཏོང་སྟོལ་མི་འདུག་པ་སྟགས་ཐོབ་མང་ཆེ་དངུལ་བསྟུར་
 ཀྱིས་སློབ་ཕྲག་ཆོར་ལག་འབབ་ཆུ་རེ་སློབ་ཕྲག་རེར་ཤིང་དོད་དངུལ་ཞོ་གསུམ་
 དང་། ཅུམ་དོད་དངུལ་ཞོ་གསུམ། དབྱར་དགུན་ཁོན་རྒྱར་སྐམ་བུ་དགུས་

མ་ཕུབས་གཉིས་རེ་ལས་མེད་པ་དང་། གོང་གསལ་དངུལ་འབབ་དེས་ཆོག་
 སྒྲག་དང་སྒྲག་ཆའི་རིན་འབབ་ཀྱང་སྡེ་གི་མེད་བཞེན་རྒྱུན་གྱི་རྩོམ་ཆས་དང་།
 ཡིག་ཆས་སོགས་འགྲོ་སོང་ཆང་མ་སློབ་ཕྱག་རང་ཁོངས་ནས་གོ་སྒྲིག་ཁྱུ་དགོས།
 གཞུང་ནས་དམིགས་བསལ་ཉལ་ཁང་ཡང་གྲ་སྒྲིག་མེད་སྒྲུབས་ཅེ་མོ་བྱང་ནང་
 ཏུ་བཞུགས་མཁན་གཞུང་ཞབས་ཁག་སོགས་ལ་གནས་སྐྱེ་ཕྱུལ་ཏེ་རྩོད་དགོས་པ།
 རྒྱུན་དུ་ཉིན་དགུང་རྩོད་ ༡༠ ནས་ ༡༣ བར་རྩོམ་བཟའ་རྒྱུའི་དུས་
 གསེང་བཏང་རྩིས་རྩོད་ ༡༣ ནས་དགོང་དྲོའི་རྩོད་ ༩ བར་སློབ་གྲྲིལ་གྱི་
 མེད་པ་དེའི་རིང་རྒྱག་སོགས་གང་ཡང་སྟེར་སློབ་མི་འདུག་ཅིང་། ཅ་བའི་
 སློབ་གྲྲིལ་དུ་གྲག་གཞུང་ཞབས་མེར་མོ་བའི་ཞབས་དམིགས་རྒྱུ་སློང་བཟར་
 སློང་ཆེད་འཇུགས་གནང་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། མི་འགྲོའི་ཐད་གདན་ས་
 སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་དང་། མེ་རུ། བཞི་སྡེ། འཕྲོངས་རྒྱས་རི་བོ་བདེ་
 ཆེན། རི་བོ་ཆོས་སྤྱིང་། ཅུང་ཐང་ཅེ་ཆོགས་པ་བཅས་ཀྱི་དགོན་ཁག་ལ་ཁལ་
 འགེལ་ཆ་གསེས་ཀྱིས་སློབ་ཕྱག་མི་འགྲོ་ས་མིག་གཅིག་གི་ཐོག་འོས་དང་འོས་
 འདྲ་གཉིས་གསུམ་འགྲུགས་འབོད་གནང་སྟེ་ཅེ་ཡིག་ཆང་ནས་འདེམས་སྒྲུག་
 གནང་སློབ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱུན་དུ་སློབ་གྲྲིལ་ཚུགས་གྲོལ་ཐད་ཞིགས་པ་ནམ་མཁའ་
 རྒྱ་གསལ་མ་ཐག་ཏུ་ཚུགས་ཏེ་ཉིན་གུང་རྩོད་ ༡༠ ནས་ ༡༣ བར་རྩོམ་
 བཟའ་རྒྱུར་ཆོགས་སེང་དང་། རྩོད་ ༡༣ ནས་དགོང་དྲོའི་རྩོད་ ༩ བར་ཏྲ་
 ཚུགས་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་དང་། རིག་གནས་དགེ་ཆན་སོ་སོས་སློབ་འབྲིད་མཛད་
 ལམ་བཞིན་སྤྲ་དགོང་ཞལ་འདོན་དང་། དཔེ་ཆ་སློ་འཛིན། ཉིན་མོ་བོད་ཡིག་
 སློབ་སློང་བྱེད་རྒྱ་སོགས་ཡིན།

༡༩༧༡ བོད་ཚུགས་སྐུལ་ལོ་གསར་སྐབས་ལ་རྒྱལ་ཆབ་སྲིད་སློང་རྩ་སློང་

རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བརྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་རྒྱལ་
 ཆོལ་གྱི་མཆོན་ཁྲུང་དགོངས་ལྷ་གནང་སྟེ་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་གསུང་
 རབ་མཐུ་སྟོབས་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་སྲིད་སྦྱོང་གསར་པའི་མཇུག་ཁྲུང་
 བཞེས་པའི་ཁྲི་འདོན་མཇུག་ཆེན་ཐོག་ཕྱན་ལ་ཞབས་སྟོད་བསྐོས་གཞག་སྟེལ་བྱུང་
 ཞིང་། སྐབས་དེར་ཅེ་སྟོར་ཞབས་སྟོད་གསར་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ཕྱན་དང་།
 ད་ལྟའི་སྐབས་བྱུང་ཆེ་སྟོར་རབ་བརྟན་འཛིན་ཆོས་ཉིད་ལགས། སྐབས་བརྟོད་
 འོ་དམ་ཐུབ་བརྟན་བཟོད་པ་ལགས་བཅས་ང་ཆོ་གསུམ་ཡིན།

ལོ་དེར་ཆོགས་མཆོད་སེར་སྦྱང་ཆེན་མོའི་མཆོད་རྩལ་དོ་དམ་པའི་ལས་
 བྱའི་ཁོངས་བསྐོས་གཞག་བསྐྱངས་བྱུང་བ་ལྟར་ལས་བཅར་ལུས། རང་ལོ་ཉི་
 ཤུ་ ༡༧༤༡ ལོར་དྲགས་པོ་རྒྱ་ཆ་རྫོང་ཁོངས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདན་ས་དྲགས་
 ལྷ་སྐམ་པོ་ཞེས་དགོན་གནས་བྱིན་ཅན་དེ་དག་བར་ལམ་ཉམས་ཆགས་ཅི་ཆེར་
 བྱུར་སྟོར་གནས་འཛིན་གྱིས་ལ་སྟན་ལུས་ལྟར་གཞུང་གནས་ནས་ཉམས་གསོ་
 ཐུགས་འགན་གཙང་བཞེས་གནང་གདན་འཁེལ་བའི་ཨར་པོའི་དོ་དམ་དང་།
 དགོན་དེའི་ཆོས་རྒྱན་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་འབྱུང་ཐབས་སུ་འབབ་བཟོ་ཞིབ་
 དཔྱད་དོ་དམ་གཅིག་ཚུགས་སུ་ཅེ་མགོན་རྒྱལ་མཆོན་ཆོས་བྲགས་ལགས་སུ་
 བསྐོས་གཞག་སྟེལ་བའི་ལས་བྱ་གཉིས་དགོས་ཁོངས་ཕྱན་ལ་བསྐོས་གཞག་སྟེལ་
 བ་ལྟར་དྲགས་པོར་བསྐྱོད་དེ་ ༡༧༤༤ བར་ལོ་གཉིས་ལྷག་ཅམ་པིང་བསྟན་
 ཅིང་། གོང་ལོའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་ཨར་ལས་ལྷ་སྟོན་གཙང་ཟིན་གྱིས་ལྷ་སར་ཕྱིར་
 ལོག་ལུས་གིང་། ༡༧༤༥ ལོ་མཇུག་ཏུ་གཞུང་གི་རྩལ་མདེལ་དོ་དམ་དང་
 ཞོལ་དམག་ཐོགས་ཁང་གི་ལས་བྱ་གཅིག་ཚུགས་སུ་བསྐོས་གཞག་སྟེལ་བ་ལྟར་
 ལས་ཁྲུང་ལུས།

༡༧༤༦ ལོར་ནོར་གླིང་སྤྱི་སྤྱོད་མཛོད་སྤྱུག་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ལས་བྱ་བ་ཀྲས་ཁང་ཐུབ་བསྟན་ཆེ་འཕེལ་གནས་འཕྲོས་ཆབ་གསར་པ་ཕན་ལ་བསྐོས་གཞག་སྟེལ་བ་ལྟར་ ༡༧༥༩ བར་ལོ་ངོ་དགའི་རིང་མཛོད་སྤྱུག་དབུ་འཛིན་སྤྱི་བཅར་སྤྱི་ཁབ་མཁན་པོ་ཤེར་གྲེས་ངག་དབང་མོ་བཟང་མཆོག་དང་། འཇམ་དཀྱིལ་མཁན་ཆུང་མཁྱེན་རབ་བསྟན་འཛིན། མཁན་བྱང་འབྲུམ་ཐང་ངག་དབང་ནམ་བྱལ། ཡསྟེལ་གཅིན་པོ་མོ་བཟང་བསམ་གཏན་བཅས་སྤྱི་བཅར་སྤྱི་ཁབ་མཁན་ཐོག་བཞིའི་རིང་མཛོད་སྤྱུག་གི་ལས་བྱ་ཆན་གཞིན་གྱི་ལས་ཁྲུང་ལུས།

༡༧༥༩ ལོ་མཇུག་དུ་མུང་སྟོད་རྒྱལ་ཅེ་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྡེའི་མཁན་འཛིན་དུ་བསྐོས་གཞག་སྟེལ་བའི་ཁར་རྒྱལ་ཅེ་ཁུལ་གཙང་ཞིབ་མཁན་རིམ་གཉིས་ཆེད་རྫོང་བསྐྱངས་པའི་ལས་བྱུང་འོར་ཁྱོགས་ལུ་དགོས་བཀའ་རྒྱ་ཕེབས་སོན་བྱུང་ཡང་རྒྱལ་ཅེ་དཔལ་ཆོས་མཁན་པོའི་ཁྲར་འབྲིའི་ལུ་སྟོ་མང་པོ་ཞིག་འགོ་འཇུགས་ལུས་བྱིན་གྱིས་གཞིས་ཅེར་བཅར་ཁོམ་བྲལ་བས་ལབས་ལུ་ཐུབ་མིན་གཙང་ཞིབ་ལས་བྱ་དགོངས་པ་ལུས་འབྲིལ་བྱུང་བ་དང་།

༡༧༥༥ ལོ་མཇུག་དུ་ལེགས་བཅོས་ཆོགས་འདུའི་འཆར་དོན་ལྟར་གཞུང་ཁོངས་རྫོང་གཞིས་ཆེ་ཆུང་ཡོངས་རྫོགས་གཞུང་འཛིན་བསྐྱུང་རྒྱུར་ཐུགས་གཏན་འཕེལ་དོན་མི་འགྲོ་ཆང་མ་གསར་བསྐོས་གནང་དོན་ལྟར་རྒྱལ་ཅེ་དཔལ་ཆོས་མཁན་པོ་དང་། རྒྱལ་ཅེ་རྫོང་སྟོད་གཅིག་ཁྱོགས་ལུ་རྒྱུར་གནས་རིམ་ལྔ་པའི་ལས་ཆན་པ་ཤེར་སྤྱི་ཉིས་སྟེལ་ཞིག་བསྐོས་གཞག་བསྐྱངས་གཏན་འཕེལ་དོན་ལྟར་ཤེར་མོ་བའི་མི་འགྲོ་ཕན་ལ་བསྐོས་གཞག་བསྐྱངས་པ་བཞིན་གསར་མཇལ་ཡསྟན་ཐོག་ནས་ལུས་ཏེ་རང་ཉིད་དེ་སྤྱི་ཕན་ལོ་བཅུ་བཞིའི་རིང་གཞུང་ཁོངས་རྫོང་གཞིས་གང་ལའང་བསྐྱོད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་མ་མུང་བ་ཞིག་སྟོ་བྱུར་དུ་སྟེལ་

ཐོབ་གང་ལེགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་བྱ་སྤྲེལ་དུས་ངན་གྱི་དཔེ་ལྟར་རྒྱ་དམར་
 ནས་པོད་ནང་བཅན་འདྲེལ་བྱས་ཏེ་རིམ་བཞིན་རང་གཞུང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྐྱ་
 དབང་ཅུ་འཕྲོག་བྱས་དང་བྱ་རྒྱུའི་ངན་གཤམ་ཉིན་འགན་མི་བཟོད་པའི་དུས་
 ངན་མངོན་གྱུར་ཅི་བྱ་གཏོལ་བུལ་ལ་ཐུག་པ་དང་། ནང་མའི་གནས་ཚུལ་གོ་
 ཐོས་སུ་རྒྱ་གར་ནང་པོད་དོན་ལས་འགྲུལ་གནང་རྒྱུའི་གཞི་ཅུ་ཞིག་གསར་དུ་
 ཚུགས་ཐབས་ཀྱི་དགོངས་བཞེས་ཡོད་སྐད་ལ་བརྟེན་ཐུན་དང་། སྐབས་དེའི་
 གཙང་ཁུལ་སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བཅུ་པོགས་བསྟུ་དམ་ཅེ་བྱང་བྱམས་པ་དབང་
 འདུད་ལགས། གཙང་ཁུལ་འབབ་ཞིབ་དོད་མ་བྱམས་པ་བཙོན་འགྲུས་ལགས་
 བཅས་གསུམ་ནས་སྐབས་བསྟུན་གྱི་གཞུང་སྒྲན་ཞབས་འདེགས་ལྷ་ཕྱོགས་རི་
 དགོས་ནང་མའི་གྲོས་བསྟུར་ལན་མང་བྱས་པའི་སྤྱིང་དོན་ཅེ་མཁན་མགོན་ཆེ་
 བ་པ་རྩ་ཐུབ་བརྟན་འོད་ཟེན་མཚོག་ནས་དབུ་འཁྲིད་མངོད་ཁྲར་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ཀྱིས་པོད་དོན་སྐོར་གསང་བའི་ཐོག་ནས་མངོད་ཁྲར་བཞེས་མཁན་གྱི་ཚོགས་
 རྒྱུང་ཞིག་ཡོད་པ་རིམ་པས་ཤེས་ཏོགས་བྱུང་བར་བརྟེན་ཅེ་མཁན་མགོན་ཆེ་
 བ་པ་རྩ་ཐུབ་བརྟན་འོད་ཟེན་མཚོག་བརྒྱུད་པོད་གཞུང་ནས་རྒྱ་གར་ནང་པོད་
 དོན་ལས་འགྲུལ་ཞིག་གནང་འཆར་ཡོད་སྐད་ལ་བརྟེན་ཐུན་གསུམ་རྒྱ་གར་ནང་
 བརྒྱུད་དེ་སྤྱི་དོན་དེའི་ཐོག་ཐུགས་པན་གསོས་རེ་ཡོད་ཆེ་མཁན་དངོས་ནང་མི་
 རྒྱན་མཆོད་སོགས་གང་ལའང་ཆགས་ཞེན་མེད་པར་བརྒྱུད་འཐུས་ཚོགས་པ་དང་།
 དེ་མིན་སྐབས་བབས་ཀྱི་གཞུང་སྒྲན་ལས་དོན་གང་འདྲ་ཞིག་ལྷ་འོས་མཆོས་
 ཀྱང་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་བཏང་གིས་ལྷ་རྒྱུར་ལམ་སྤོན་བཀའ་སློབ་ཡོང་བའི་སྤྱན་
 སོང་ལུས་པར་ཅེ་མཁན་མགོན་ཆེ་བ་པ་རྩ་ཐུབ་བརྟན་འོད་ཟེན་མཚོག་སོགས་ལ་དུ།
 བྱེད་ཆོ་རྒྱ་གར་ནང་ཐོན་རྒྱ་བྱས་ན་གང་ལེགས། རྒྱ་གར་ནང་ཡོད་གཅེན་

མཁན་ཅིས་གསུམ་ནས་ཀྱང་བོད་ནང་ནས་དམིགས་བསལ་ལས་སྡོན་གཞུང་
 ཞབས་སྒྲིལ་ཐུབ་འགའ་ཤས་གཏོང་གནང་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་ཞུ་འདུག་པ་ལྟར་
 དེ་དོན་གསང་ཐབས་སུ་ངེས་པར་ཐོན་བསྐྱོད་བྱ་རྒྱུར་གཏན་འཁེབས་ཐུབ་པ་བྱེད་
 དགོས་མ་ཟད། བྱིད་ཆོ་རྒྱ་གར་དུ་ཐོན་རྒྱུའི་སྒྲིལ་ནང་མི་ཤག་ཆང་ལའང་
 གསང་བྱ་དམ་པོ་བྱེད་གལ། ལྷག་པར་ད་རེས་བྱིད་ཆོ་གསང་ཐབས་ཀྱིས་རྒྱ་
 གར་དུ་འབྱོར་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ཆེ་རིང་མིན་རྒྱ་དམར་ནས་བོད་རང་སྐྱོང་རྒྱུངས་
 བྱ་སྒྲིག་མུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཟེར་བ་ཞིག་འདྲུགས་ཉིའི་སྐབས་དེར་འགལ་ཆུན་ཞིག་
 གཏོང་ཐུབ་རྒྱུའི་རེ་བ་དང་། གལ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་གཞུང་ཞབས་དང་།
 མང་ཆོགས་ཀྱི་བྱིད་ནས་དོན་མགོ་རེ་བྱུང་གིས་རྒྱ་དམར་གྱི་ངན་བྱས་འོག་བོད་
 གཞུང་ལ་གནས་དུས་ཆོད་ཅིས་ཀྱི་བྱ་ངན་སྣ་ཆོགས་ཤིག་བྱེད་མུས་ཆོའི་བསམ་
 པར་ཡང་རྒྱ་གར་ནང་ནས་བོད་རྒྱུངས་རང་དབང་སྲ་སོར་ཆུད་ཐབས་ཀྱི་ལས་
 འགུལ་བྱེད་མཁན་ཞིག་འདུག་སྟེ་པའི་བག་ཡོད་དོགས་ཐོན་བསྐྱོད་གཞི་ཞིག་
 དང་། ཅ་བའི་རྒྱ་བྱུང་མང་ཆོགས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་མི་ཆགས་པར་ཕན་ཐོགས་
 དགེ་མཆན་ཡོང་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱིད་ཆོ་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་འཕུལ་ཡོག་ང་ས་
 ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། བཀའ་ཤག་ཅེ་ཡིག་ཆང་། གདན་
 ས་སེ་འབྲས་དགའ་གསུམ་བཅས་པར་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཡསྐན་ཞུ་འདུལ་ལམ་
 ཞུ་ཐུབ་ན་ད་ཕྱིན་བོད་རྒྱུའི་དབར་གྱི་མཇུག་བྱས་སྦྱི་དང་། གཞུང་དང་མང་
 ཆོགས་དབར་སོགས་གང་སར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུར་ཡསྐན་ཞུའི་ཅ་དོན་འགོད་
 ཕྱོགས་ཀྱང་ནང་དོན་བཀའ་སྒྲོལ་དང་འབྲེལ་ཡསྐན་ཟེན་ཞིག་གོ་སྒྲིག་ཞུ་དགོས་
 བཀའ་མངགས་གནང་བ་ལྟར་བཞེས་ཏེ་འདུལ་ལམ་ཞུས་པར་ཐུགས་ཞིབ་ཀྱིས་
 བཀའ་བཅོས་གནང་འོས་གནང་སྟེ་ཕྱིར་སྐུལ་བྱུང་བའི་བརྗོད་དོན་སྟོང་པོར།

བར་ལམ་རྒྱ་དམར་ནས་བོད་ནང་བཅན་འདྲེལ་དང་འབྲེལ་བཅན་དབང་གིས་
 བཞག་བརྒྱུ་པའི་རྒྱ་བོད་གོས་མཐུན་དོན་ཆེན་ ༡༥ ལའང་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་
 མོར་གནས་མེད་པའི་ཡལ་མ་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་དབང་ལ་མཐོ་
 འཆམ་བསྐྱར་བཅས་གནས་ཚུལ་ཇི་སྟེན་ཅིག་བྱུང་ཁར། ལྷག་པར་དབྱེ་ལོག་
 དཔུང་འདེགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་མཛད་འགན་རྒྱ་བཞེས་གནང་མཁན་སྲིད་ཆབ་
 རྒྱལ་གཉིས་ནས་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ཐོག་རང་གཞོན་སྤངས་ཏེ་གདོང་
 ལེན་བྱགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་གནང་མུས་ལ་བོད་མི་ཡོངས་ནས་སློ་མོས་གུས་བརྩེ་
 ཆེན་པོ་ལྷ་བཞིན་པ་དེ་དག་རྒྱ་དམར་རང་ཉིད་ཀྱི་ངན་བྱས་ལམ་སྟོང་ཡོང་ཆེད་
 དུ་སྲིད་ཆབ་རྒྱལ་གཉིས་ལ་ནག་ཉེས་གང་ཡང་མེད་པར་མཛད་ཁུར་བྱིར་བཤོལ་
 དགོས་ལུགས་དང་། གལ་ཏེ་མཛད་ཁུར་བྱིར་བཤོལ་མ་གནང་བྱིན་ན་ལམ་
 དྲག་གཞོན་འཛིན་བཟུང་བྱ་རྒྱུའི་དྲག་བྱགས་ངོམ་འཕྱར་ལུས་ཏེ་ཡལ་མ་ཆེན་
 པོའི་བྱགས་མོས་མེད་བཞིན་དུ་སྲིད་ཆབ་གཉིས་མཛད་ཁུར་བྱིར་བཤོལ་མི་
 གནང་མཐུ་མེད་བྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་ལྷ་སྟོན་རྒྱ་དམར་གྱི་སྐུ་ཆབ་
 པ་ཡལ་མ་ཆེན་པོའི་སྐུ་མདུན་དུ་ཐད་བཅར་ལྷ་རྒྱུ་གིས་མཛད་ཕྱོགས་གང་
 ཅིར་བྱི་ནང་མདོ་སྐྱུ་མེད་པ་ཡལ་མ་མཆོག་གི་མཆོན་གནས་དང་བོད་གཞུང་
 གི་སྤར་སྤོལ་མཛད་ལམ་ཁག་ལ་སྟོས་མེད་མཛད་དཀའ་ཆེ་ཆགས་ཐོག་རྩ་བའི་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཞབས་འགྲུར་དབྱེ་ལོག་དཔུང་འདེགས་ཀྱི་བྱགས་འགན་
 བཞེས་པོ་སྲིད་སྟོན་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་བཞེས་པ་དང་། བཀའ་བྲག་གིས་མཆོན་
 པའི་བོད་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་ལས་ཁུངས་ཁག་ནས་ཀྱང་རྒྱ་དམར་གྱི་སྲིད་
 བྱས་འདོད་དབང་དང་མཐུན་པའི་ལས་དོན་ཕྱག་ལེན་འགོ་ལ་ཐབས་ཁོ་ན་གནང་
 རྒྱུ་ལས་དེ་མེན་མཛད་གཅོ་རྒྱལ་སྤྱུག་ལས་མཛད་འགན་ནས་གོང་བཞིན་བྱིར་

འབྲུག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཡུགས་དངོས་ཤུགས་སུ་བསྒྲིགས་ར་བསྐྱེལ་ཏེ་གང་ལྟར་བོད་
 གཞུང་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་ནང་རྒྱ་དམར་གྱི་ངོ་ཚབ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་
 དམ་ལས་བྱས་ཀྱི་ཁ་ལོ་ཚང་མ་རྒྱ་དམར་རང་ནས་གང་བསྐྱར་ལྟར་ཕྱག་ལེན་
 མི་བསྟར་མཐུ་མེད་བཅོས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་དམར་རང་ནས་འཆར་
 ཟེན་བཀོད་པའི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་ ༡༢ ནང་གསལ་བོད་དྲུ་ཆོས་དད་
 རང་མོས་དང་། ཡུལ་གོམས་གཤིས་ཡུགས་ལ་བརྩེ་འཇོག་བྱ་རྒྱུ་སོགས་འཁོད་
 པ་དོན་འབྲེལ་ནམ་ཡང་མ་བྱས་པའི་ཁར། ཆོས་དད་རང་མོས་ཞེས་མིང་ཙམ་
 ལས། དོན་དྲུ་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། མདོར་ན་བོད་མི་རིགས་ཙམ་
 མེད་བཅོས་ཏེ་བོད་འདི་རྒྱ་དམར་གྱི་མི་མེར་སྡེལ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱུའི་ཁོག་
 ཅུས་དངོས་སུ་བཅངས་པའི་འཆར་དོན་ཁག་ལག་བསྟར་བྱེད་བདེའི་ཆེད་དྲུ་
 ༡༥ལོར་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། ༡༩༥༩་གཟིགས་པ་ཆ་ཆེན་རིན་
 པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་དབང་ཡབ་སྲས་ཞེས་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྒོལ་རྒྱུན་
 ལྟར་གྱི་དབུ་གནས་སོགས་ལ་མི་གནས་པའི་སྐྱེད་བང་འདྲ་མཉམ་བཅོ་ཐབས་
 གྱིས་བཀྲས་རྒྱན་ནང་མ་སྒྲིང་གི་ཞབས་འབྲིང་ཁག་ལ་རྒྱ་དམར་ནས་ཤོག་སྒྲག་
 རྒྱང་ཆང་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡིན་ཁུལ་དེམེན་སྐྱོར་གང་ཐུབ་བྱས་ཏེ་བོད་གཞུང་
 དང་། བཀྲས་རྒྱན་གྱི་བྱང་དབར་གཞི་མེད་འཐེན་འབྲེར་ཐེ་ཆེར་འགྲོ་ཐབས་
 བྱས་པ་སོགས་དོན་སྙིང་གཞུང་དང་གྲ་བྱང་། ཁམས་དང་དབུས་སོགས་དུམ་
 བུ་གསུམ་དུ་བཅོ་རྒྱུའི་བྱས་ངན་གདིང་བཞིན་མ་ཟད། བོད་རང་སྐྱོང་རྒྱུང་ས་
 གསྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཟེར་བ་ཞིག་རིང་མིན་ལྟ་སར་འཇུགས་འཆར་ཡོད་
 ཀྱང་རང་སྐྱོང་རྒྱུང་ས་དངོས་གཞི་ལམ་སང་འཇུགས་འཆར་མེད་འདྲའི་རྣམ་
 པ་ཐོན་ཐབས་ཀྱི་འདྲ་ཆགས་ཞུ་མཁུལ་ཙམ་ལས། གསྒྲིག་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་

བཅུགས་འཕྲལ་ཟུ་ཡིན་ལྟར་ཁང་དངོས་བཅུགས་དང་བྱང་པར་མེད་པ་པོད་
 རྒྱུངས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དམར་གྱི་དབང་བསྐྱར་གཙང་མ་ཞིག་བྱ་རྒྱུའི་ལས་
 དོན་ཆ་ཆང་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱ་ཡིན་པ་བཅས་འདི་དང་འདི་འདྲའི་དབྱ་བསྐྱར་
 བེའུ་རྒྱུང་འབྲིང་ཁོ་ན་ལྷ་བཞིན་བཅས་ཀྱི་པོད་གཞུང་གི་མཛད་བྱས་ལ་ལོ་རྒྱུ་
 བཞིན་ཉམ་ཉམ་རྟོག་རོལ་གཏོང་ལུས་དག་པོའི་སྲིད་བྱས་ངན་པ་འདིའི་འོག་
 ཏུ་ད་ལུས་རྫོད་ཐབས་བྲལ་ཁར་ད་ལྟའི་ཆར་པོད་ནང་ནས་ཆབ་སྲིད་འཛིན་རྒྱུང་
 རྒྱ་སོར་རྒྱུད་ཐབས་ཀྱི་མཛད་དོན་ཕྱག་ལེན་བསྟར་ཐུབ་པར་ད་ལམ་ཐུགས་
 རེ་ཆེར་མེད་པ་ད་ཕན་ལོ་གས་ཀྱི་ཉམས་རྒྱུང་དངོས་བྱུང་ནས་རྩ་དགོངས་མངའ་
 གསལ་ལ་བརྟེན་གྱིས་འབངས་གསུམ་གནས་སྐབས་ཀྱི་གར་ནང་བསྐྱེད་དེ་པོད་
 རྒྱུངས་རང་དབང་སྐྱར་གསོའི་ལས་འགྲལ་ཁོངས་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱུར་རྒྱུར་
 དགོངས་འབྲེལ་ཡོང་བ་ཞེས་སོགས་འཁོད་ཡོད་སྟུང་པ་གང་ལྟར་སྐབས་དེའི་
 གསུམ་ལྷའི་ངོ་བུས་སོགས་ཀྱི་སྐྱག་བདེ་དོན་ཆོགས་པའི་ཡིག་ཆ་ཆང་མ་སྐྱོ་
 ཅིས་དཔོན་ལྷ་སྐབ་པ་དབང་ཕྱག་བདེ་ལྟར་མཆོག་ནས་ཐུགས་ཉར་གནང་ཡོད་
 པར་བརྟེན་ད་རེས་འདིར་གནས་ཚུལ་ཞིབ་གསལ་འགོད་རྒྱ་བྱུང་ན་སྟུང་ཏེ་ཀ་
 རྒྱག་བདེ་དོན་ལ་སྐྱོ་ལྷ་སྐབ་པའི་སྐྱ་མདུན་ནས་ཡ་སྟན་ལྷའི་ངོ་བུས་བཞེས་
 ཏེ་འདི་གར་གཏོང་གནང་ཡོད་པའི་ནང་ཡིག་ཐུབ་ཡང་སྐྱོ་ལྷ་སྐབ་པ་ཨ་རིར་
 ཐེབས་བཞུགས་སྐབས་འཁེལ་གྱིས་ལག་སོན་མ་བྱུང་སྐབས་ལོ་མང་སོང་བའི་
 གནས་ཚུལ་ཞིབ་དེས་དཀའ་བས་འདིར་གང་དྲན་ཞིག་བཀོད་པ་ཡིན་ལགས།
 ལྟན་ལྷའི་ཟིན་བྲིས་དེ་དག་ཀྱང་ང་ཆོས་མཉམ་དུ་འབྲེར་རྒྱ་ལམ་བར་རྒྱ་དམར་
 ནས་འཛིན་བཟུང་གི་གནས་ཚུལ་རིགས་བྱུང་ཆོ་གང་མིན་བྱེད་རྒྱར་རྒྱ་གར་
 དུ་ཐད་ཀར་འགོ་མེད་བརྟན་ཞིག་ལ་རྫོན་བཏང་གིས་ང་ཆོག་སུམ་བཀའ་དགོངས་

ལྷར་རང་རང་ནང་མི་ཚོ་ལ་འང་གསང་བ་བྱས་ཏེ་ལྷ་ས་ནས་འབྲུག་ཡུལ་བརྒྱད་
 རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་ཐོན་བསྐྱོད་ཞུས་པ་ལྷར་ ༡༧༥༥ ཟླ་ ༩ པ་ཙམ་ནང་ཀ་
 རྒྱག་དུ་བདེ་འབྱོར་བྱབ་ཅིང་། ང་ཚོ་གསུམ་འབྲུག་བརྒྱད་ཡོང་དོན་ནི། བོད་
 ནས་རྒྱ་གར་ནང་ཡོང་སའི་གཞུང་ལམ་འཁེལ་ཡུལ་ཕག་རི་སོགས་ཀྱི་ས་
 མཆོམས་ལ་འཕྲང་སོ་སོར་རྒྱ་དམར་གྱི་ས་སྤང་དམག་མི་བཞག་ཡོད་པར་སྟོན་
 ཆེད་རྒྱ་དམར་གྱི་ས་ནས་དམིགས་བསལ་ལག་འཁྱེར་ཡོད་ན་ལས་དེ་མིན་ཐར་
 ཐབས་དཀའ་བ་དང་། གལ་ཏེ་རྒྱ་དམར་ནས་སྤྱད་པའི་ལག་འཁྱེར་ཐོབ་རུང་
 དེ་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་ནང་དུས་ཚོད་རིང་པོ་སྔོན་ཐབས་མེད་པ་བཅས་ཀྱིས་གནད་
 འགག་བཅིས་ཏེ་འབྲུག་བརྒྱད་ཡོང་དོན་དེ་ལྷར་དང་། འབྲུག་ནང་འཇུག་ཞུགས་
 ལྷབས་ཀྱང་འབྲུག་བོད་ས་མཆོམས་སུ་རྒྱ་དམར་གྱི་ས་སྤང་དམག་མི་མེད་པའི་
 རྒྱལ་ཅེ་འི་ས་ཁོངས་ཉེ་རོ་སྔོན་མ་སྐྱེས་ལ་ཟེར་བའི་གངས་ལ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་
 བརྒྱད་ཡོང་པ་དང་། ལ་དེར་རྒྱན་དུ་ས་གནས་དེ་ཁུལ་གཏན་སྔོན་འབྲུག་བོད་
 མི་ཅེང་འགའ་ཤས་དབྱར་དུས་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་པའི་གསང་ལམ་ལྷ་བྱ་ཞིག་
 ཡིན་པ་ལས། ལམ་ཆེན་རིགས་གང་ཡང་མིན་སྟབས་ས་གནས་དེར་རྒྱ་དམར་
 ནས་ས་སྤང་དམག་མི་འཇུགས་འཛོག་བྱས་མེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་ལམ་བུ་འདི་
 དག་རྒྱན་དུ་འགྲུལ་བཞུད་མེད་པའི་གངས་ལ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། མལ་དུས་
 དབྱེད་ཀྱི་འོ་སྐབས་འཁེལ་གྱིས་ང་ཚོ་ངོ་གཡོག་དང་། གཞིན་ན་གཞིན་དེ་ལ་རྣམས་
 ལམ་བཟོད་བྱབ་དཀའི་སོག་ལ་ཉེན་པའི་དཀའ་ངལ་ཅི་ཆེ་ཕྱད་བྱུང་ཡང་།
 མཆོག་གསུམ་བྱགས་རྗེས་ལམ་རྒྱས་བྱེད་མི་ཞིག་སྒྲོ་བུར་སྟབས་བཟང་བྱག་
 འཕྲད་བྱུང་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་དྭ་ཆང་མར་སྐྱོན་མེད་འབྲུག་ནང་བདེ་འབྱོར་བྱབ་
 ཙམ་བྱུང་། འབྲུག་གི་ས་མཆོམས་ནས་ཇོང་སྒོ་སོ་སོར་སྐྱེལ་སྐྱོལ་སྤང་དམག་

ཆེད་གཏོང་གནང་བ་དང་སྒྲགས་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ས་ཐིམ་བྱར་ཆེད་བཅར་སྐབས་
 འབྲུག་རྒྱལ་གསུམ་པ་ལ་མི་རྗེ་འཛིགས་མེད་དོན་རྒྱུ་མཆོག་ནས་ཕྱན་
 རང་འབྲུག་རྒྱལ་གྱི་མཇལ་ཁར་བཅར་འཐུས་བཀའ་འཁྲུལ་བྱུང་བ་བཞིན་རང་
 གི་བཞིན་ཏུ་སྤྲུལ་ལེགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་དག་མཇལ་ཏེ་ན་དུ་འབུལ་ལམ་ཁྱུས་
 ཏེ་བོད་ནང་གི་ཇ་དྲག་ཉེན་ཆེའི་གནས་ཚུལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསལ་ཁྱུ་རྒྱུ་འོག་སྐབས་
 བཟང་ཐོབ་བྱུང་ཞིང་། འབྲུག་རྒྱལ་མཆོག་ནས་ང་ཚོར་དགྲེས་བརྩེ་ཆེན་པོས་
 གཟིམ་ཆུང་དུ་རྒྱལ་བཅུཅན་ཨ་ཤེ་སྐལ་བཟང་མཆོག་གི་ཕྱག་བསྟར་གསོལ་ཇ་
 བཞེས་ཏིག་གསོལ་རས་གནང་ཁར་གར་བསྐྱོད་ཆོག་པའི་བཀའ་འཁྲུལ་སྐུལ་
 བ་མ་ཟད། རྒྱ་གར་དུ་མ་འཁྱོར་བར་གྱི་ལམ་ཆས་ཇི་དགོས་ང་ཚོའི་ལྷ་མོས་
 ལྟར་གསོལ་རས་གནང་ཐོག་མཇལ་སློག་ཏིན་སྟེར་ ༣༥༠༠ ཅམ་གསོལ་
 རས་སྐུལ་ཏི་ཀ་སྤྲུག་བར་སྐྱེལ་སློལ་ལམ་རོགས་འབྲུག་མི་ན་གཞིན་ཕུན་ཆོགས་
 ཟེར་བ་ཞིག་ཆེད་གཏོར་མཇེད་པ་སོགས་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་གཟིགས་
 བསྐྱུངས་སྒྲ་མེད་གནང་བྱུང་།

མགོན་ཆེ་པ་ལྟ་བུར་བཀའ་མངགས་ཐེབས་པའི་ལྷན་ཁྱུ་དེ་དག་འབུལ་
 བར་བོད་དུ་མི་འགོ་ཆེད་གཏོང་བྱེད་ཚུགས་ཇི་དགེ་སོགས་རྒྱ་གར་ནང་སློན་
 ཐེབས་གཅེན་མཁན་ཅིས་གསུམ་སོགས་ལ་བཀའ་སློབ་བཀའ་བསྟར་ཞིབ་ནན་
 ཁྱུས་མཐར་སྤྲ་འཕྲོས་སྤྲུག་ཐོག་རང་དུ་འབུལ་ཀྱང་བྱས་ན་རྒྱ་དམར་ནས་དོ་
 ལྟང་མེད་པར་ཁུངས་སུ་ངེས་འཕྲོད་ཐུབ་རྒྱུའི་རེ་བ་གནང་རྒྱུར་མང་མོས་བྱུང་
 བ་ལྟར་འབུལ་རྒྱ་དང་། གལ་སྲིད་སྤྲུག་ཐོག་ནས་ཁུངས་སུ་ཕྱག་འཕྲོད་མ་ཐུབ་
 ཆོ་ཡང་བསྐྱར་འབུལ་ཕྱོགས་ཐབས་ཤེས་ཇི་འོས་དགོངས་བཞེས་གནང་རྒྱ་
 བཅས་ལ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་བ་ལྟར་ལམ་སང་ལྷན་ཁྱུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསལ་ཁྱུ་

སྤྱག་ཐོག་འབྲུལ་ལམ་ཞུ་བྱས་པ་སྤྱབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ཅུ་པའི་སྤྱབས་
 དེར་བོད་ནང་གི་སྤྱག་ཡིག་ཁག་ཀྱང་དམར་ནས་ཅིས་ལེན་ཤེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་
 དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་མ་བྱུང་བར་ལ་སྟན་ཞུ་དེ་ནམས་སྟོ་སའི་གཙུག་ལག་
 ཁང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་ལེགས་བཅོས་ལས་ཁུངས་ཚུགས་ཡུལ་དེར་ཕུལ་འཕྲོད་
 ཆོགས་འབྲས་འབྲེལ་ཡོད་སོ་སོ་ནས་ཅིས་བཞེས་ཀྱིས་སྟེ་ཆོན་སོ་སོར་ཕུལ་འཕྲོད་
 ཐུབ་པ་བྱུང་སྟེ་ལ་སྟན་ཞུའི་བརྗོད་དོན་ནམས་རིམ་པས་ཕྱི་བསྐྱགས་ཡོངས་
 གཤམ་ལྟ་བུར་སོང་སྟེ་བོད་མི་ཀྱང་དམར་ཀྱི་རྒྱུགས་ཁྱི་ཤེད་མཁན་མང་དུ་
 མི་འགོ་བ་སོགས་ཐོག་མའི་དགོངས་བཞེས་ཇི་བཞིན་ཕན་ཐོགས་ཕན་བུ་བྱུང་
 ཆོད་དང་། ལ་སྟན་ཞུར་དམིགས་བསལ་བཀའ་ལན་གང་ཡང་གནང་འཕྲོར་
 མ་བྱུང་མུར་སྟོན་ཆབ་ཟུར་པ་སྟུ་ཁང་པ་ཆོད་དབང་རབ་བཏན་མཆོག་སྐྱེ་སྟེར་
 གནས་གཟིགས་དང་སྤྱགས་ཀྱི་གར་ནང་ཕེབས་འཕྲོར་གནང་རྗེས་ལྟ་སར་ཀྱང་
 དམར་ནས་རང་གཞུང་ལ་བཅན་སྐྱུལ་གྱིས་ང་ཆོས་ལ་སྟན་ཞུ་འབྲུལ་ལམ་ཞུས་
 པའི་སྟོར་སོགས་ཞོར་སྟོང་ཞབས་བཏན་ལྟན་ཁང་དུ་ཆོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་
 ཐོག་བཀའ་བསྐྱར་གྱིས་མཐར་ཀྱི་གར་ནང་ཡོད་སྟོན་ཆབ་སྟུ་ཁང་པ་དང་། སྐྱའི་
 གཅེན་པོ་སྤྱག་འཆར་རིན་པོ་ཆེ་ཐུབ་བཏན་འཛིགས་མེད་ཞོར་བུ། སྐྱའི་གཅེན་
 པོ་སྟོ་བཟང་བསམ་གཏན་ལགས། གཅེན་མཁན་ཅིས་གསུམ། ང་ཆོ་ཅི་བྱུང་
 གསུམ་བཅས་མི་དགུ་བོད་མིའི་གས་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱས་ལུགས་ཀྱི་ཁྲུབ་
 བསྐྱགས་ཀྱང་གནང་དགོས་བྱུང་འདུག་ཅིང་། ང་ཆོ་ཀྱི་གར་ནང་འཕྲོར་འཕུལ་
 བོད་འདི་རང་བཅན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་བཞིན་དུ་ཀྱང་དམར་ནས་
 བོད་ཀྱི་ཁོངས་ཡིན་ཚུལ་གྱིས་བོད་ནང་བཅན་འཕྲུལ་དང་འབྲེལ་བོད་ཀྱི་དབུ་
 འཕྲོད་ལ་སྤྱབས་མགོན་ཏུ་ལའི་སྟོ་མའི་སྐྱེད་དབང་ལའང་མཐོ་འཆོམ་གྱིས་བོད་

འདི་རྒྱ་མིའི་མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་དུ་བསྐྱུར་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་མིགས་ཡུལ་བཟུང་
 རྟེན་པོ་དེ་མི་རྒྱལ་ལ་མཁར་གཅོད་ཇི་བཏང་དང་། བོད་མི་ཚོས་རང་དབང་
 རྒྱ་སེར་ཆུད་ཐབས་སུ་འབད་བཅོན་བྱས་དང་བྱེད་མུས་ལ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་
 ཁབ་ཆང་མས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་གནས་ཚུལ་ཞིབ་འཁོད་ཤུན་གྱི་
 མིང་ཐོག་ནས་ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་ཡ་སྟན་ཞུ་རེ་བཏང་བ་མ་ཟད། དེ་བཞིན་
 བོད་འདི་རང་བཅན་བསྟོན་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་དམར་
 རྒྱས་བཅན་དབང་གིས་འཛིག་བཅུག་པའི་རྒྱ་བོད་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆུང་།
 ལའང་སེར་གནས་མ་བྱས་པར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་དབང་
 ལ་བསྐྱུར་བཅོས་དང་། བོད་མི་མང་ལ་རང་དབང་སྤྱུ་ཅམ་མེད་པར་འགྲོ་བམིའི་
 སྐྱོད་ཚུལ་ལས་འདས་པའི་མཁར་གཅོད་ཇི་བཏང་སོགས་ཀྱི་སྐོར་འཛམ་གླིང་
 ཆགས་པར་ཁག་ནང་དེལ་བསྐྱགས་རིམ་པར་བྱས་པ་དང་། དེ་རྗེས་བོད་རང་
 རྒྱས་གདན་ས་གསུམ་དང་། བོད་མི་མང་གི་འཐུས་མིར་འབྲས་སྒོ་གླིང་གྲག་
 འཛམ་དབྱངས་སྒྲ་བ་དང་། སེར་ནས་ཤེལ་དཀར་ཕྱག་མཛོད་སྒོ་བཟང་དོ་རྗེ།
 དགའ་ལྡན་ནས་སྒོ་བཟང་སྒྲ་བ། མདོ་སྟོད་སྟང་ནས་ལི་ཐང་རྒྱ་དོ་ཆང་གི་བུ་
 གན་དང་། རྒྱ་དོ་དབང་འདུད་ཅན། ལི་ཐང་ཨ་འབྲུག་སྒོ་གྲོས་ཕུན་ཆོགས།
 ཨ་ལོ་ཆོས་མཛད་ཆེ་རིང་དོ་རྗེ། ཆ་སྤང་ཆོས་སྐུབ། ཏེ་ཏོར་ཞི་གསེར་ཆང་
 ཆེ་དབང་འཕྲིན་ལས། འབའ་པ་ལེགས་བཤད། ཨ་མདོ་བགྲིས་འབྲེལ་ནས་
 གན་སྒོ་གྲོས་སོགས་རིམ་འབྱོར་བྱང་བ་བཞིན་ཀ་སྐྱག་བདེ་དོན་ཆོགས་པ་དངོས་
 སུ་འཇུགས་གནང་བསྐྱངས་པ་དང་། ཆོགས་པའི་དབུ་འཛིན་གཅེན་མཁན་
 ཅིས་གསུམ་ནས་གནང་ཞིང་། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་ནང་བཞུགས་མཁན་གཞུང་
 ཞབས་པའི་ཁོངས་ནས་ཡབ་གཞིས་ཕུན་ཁང་ཞེས་ཞལ་གཉིས་དང་། ཏུང་འཁོར་

མདའ་ཐང་པ། ལྷ་ཡུང་སློ་བཟང་ཕུན་ཚོགས་བཅས་ཀྱང་ཚོགས་ཁོངས་སུ་
 འདྲེལ་ཞུགས་གནང་སོང་ཞིང་། ༡༩༥༦ ལོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། ཡུཀ་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་ལྷན་
 རྒྱས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སྐུ་མུ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་ལོ་ངོ་ ༣༥༠༠ སོང་
 པའི་དུས་བྲན་མང་དྲུག་རྒྱ་གར་ནང་ཞབས་སེར་འཁོད་ཐབས་གདན་ཞུ་གནང་
 ལུས་ལྟར་དོན་འཁེལ་ཡོང་ཐབས་མང་དེ་ཡགོང་ས་མཆོག་རྒྱ་གར་ནང་ཞབས་
 འཁོད་བཀའ་བྱིན་ཆེ་བར་བརྟེན་དེ་རེས་བཅན་འོག་ནས་རང་དབང་ཡུང་པའི་
 རང་ཞབས་སེར་འཁོད་ཐོག་འདིར་སྤར་ཡང་རྒྱ་དམར་གྱི་བཅན་འོག་དུ་ཆིབས་
 འལ་བསྐྱར་མི་དགོས་པར་རྒྱ་གར་ནང་སྐུ་བཞུགས་གནང་བྱེད་པ་བྱུང་ན་བཟུན་
 སྟེད་གྱི་མང་དེ་དོན་ཐོག་ཕན་ཚུབས་གང་ལེགས་ཡོང་རྒྱུར་དེ་དོན་སྐུ་བཞུགས་
 གནང་བྱེད་ཡོང་བ་ཞེས་ཀ་སྒྲུག་བོད་གྱི་བདེ་དོན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་རྣམས་
 རྒྱ་གར་ནང་ཡགོང་ས་མཆོག་གནས་གཟིགས་ཆིབས་བསྐྱར་གར་གནང་སར་
 ཆེད་བཅར་གསོལ་འདེབས་ལན་བསྟུན་ཞུས་པར་ཐོག་མའི་དགོངས་གཞིར་
 དེ་དོན་སྐུ་བཞུགས་གནང་འཆར་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མཐར་རྒྱ་གར་ནང་སྐུ་
 བཞུགས་གནང་བདེ་མ་བྱུང་བར་བོད་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་མི་བསྐྱངས་ཐབས་མེད་
 བྱུང་བ་བྱེད་ཐབས་བྲལ་ཞིང་། སྐབས་དེར་ཆིབས་ཞབས་སུ་ལྷན་བཅར་བཀའ་
 སློན་ཟུར་ཁང་དབང་ཆེན་དགེ་ལེགས་དང་། དམག་སྤྱི་མདོ་མཁར་བ་ཕུན་
 ཚོགས་རབ་རྒྱས། ང་མོད་ངག་དབང་འཛིགས་མེད་བཅས་ལྷན་རྒྱས་སར་བདེ་
 དོན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་འཐུས་རྒྱས་བསྐྱས་གྱིས་ཕྱ་རྗེས་རིམ་བཅར་ཞུས་ཏེ་
 ང་ཆོའི་ལས་དོན་འདི་ཐོག་བཀའ་ཤག་ནས་དངོས་སུ་ཡོངས་གྲགས་རྒྱུ་རྒྱུར་
 གནང་བདེ་མེད་ཀྱང་། དོན་དུ་གཞིས་བྱེས་འབྲེལ་ལམ་དམ་ཟབ་ཡོང་བ་སོགས་

གནས་ལུགས་སྟན་མེད་ལྷ་སྐབས་བཀའ་ཤག་ནས་བྱོད་ཆོས་རྒྱག་ཕྱེ་རང་ཁྱར་
 གྱི་སྤྱོད་ན་ཐོག་རང་བདེ་སྒོས་བཏང་ངལ་བ་དང་ལེན་བྱས་པ་གང་ལེགས་ལ་
 རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡོད། ང་ཆོས་ཀྱང་དོན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་གང་ཡོང་གནང་འཐུས་
 སོགས་གསུངས་པ་དང་། དགོས་གལ་བྱུང་མཆམས་འབྲེལ་བ་ལྷ་རྒྱུར་གསང་
 ཏར་འབུལ་རྒྱུ་ཏར་དེབ་གཅིག་ཀྱང་ནམ་ཉིན་མེད་པར་གསར་བཅོས་ཀྱི་འདྲ་
 ལ་བཀའ་ཤག་ཏུ་འབུལ་ལམ་ལྷ་གནང་མཛད་ཁར་ང་ཆོའི་ཆོགས་པའི་ཐོག་ནས་
 བོད་ནང་དྲིལ་བསྐྱགས་བྱ་རྒྱུ་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་སྒྲིག་པར་འདེབས་མཛད་ཡོད་
 པ་བཀའ་ཤག་ནས་བོད་ནང་སྤེལ་འབྲེམ་གནང་རྒྱུ་ཞལ་བཞེས་གནང་སོང་
 ཡང་། བཀའ་སྒོན་ནམས་ལྷ་ལྷན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་ཞབས་སོར་འཁོད་མཆམས་
 ཡིག་ཆ་སྤེལ་འབྲེམ་གནང་རྒྱ་མ་བྱུང་བའི་ཁར། ཏར་དེབ་ཀྱང་རྒྱ་དམར་
 ལ་གནང་དགོས་སོགས་ཀྱི་མཛད་དཀའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་།

དེ་རྗེས་ཀ་སྤྱག་བདེ་དོན་ཆོགས་པ་ནས་བོད་ནང་གསང་བའི་འབྲེལ་མཐུད་
 ཀྱིས་ཆོགས་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལས་དོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བཅའ་དང་། རྫོ་
 ཁ་གྲི་གྲུ་ཐང་དུ་ཡོད་པའི་ཆོལ་གསུམ་བོད་མིའི་དང་སྒངས་དམག་སྤར་ལ་ལམ་
 རྫོན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་བཅའ་སོགས་གང་ཡོང་གནང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 བོད་རྫོངས་འདི་ཉིད་རང་དབང་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་བཞིན་དུ་རྒྱ་
 མི་དམར་པོས་འབུ་ཆེ་རྒྱུང་བཅོས་ཀྱི་བཙན་འཛུལ་དྲག་གཞོན་ཆད་མེད་བཏང་
 བ་སོགས་ཀྱི་སྐོར་སྟན་ལྷ་རགས་ཟེན་ཞིག་བཅོ་གནང་མཛད་དེ་རྒྱ་གར་ནང་
 ཁུལ་ཀ་སྤྱག་དང་། རྟོར་སྤྱིང་། འབྲས་རྫོངས་བཙས་ལ་གནས་སྡོད་བོད་
 རིགས་མི་མང་ཆང་མའི་སྡོད་གནས་སུ་ང་ཆོའི་ཆོགས་མི་ནམས་ཁག་བགོས་
 ཆེད་བསྐྱོད་ཀྱིས་ལ་སྟན་ལུ་འཛོད་དོན་གོ་བསྐྱར་གཏན་འབེབས་ཐོག་བོད་མི་

ཆང་མའི་ས་ནས་མིང་རྟགས་འགོད་ལེན་བྱས་ཏེ་རྒྱ་དམར་ཕུད་པའི་འཛམ་གླིང་
 རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཆང་མར་སྟན་བྱ་རེ་འབྲུལ་གནང་མཛད་ཡོད་པ་དང་། ང་ཚོས་
 རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་སྟན་བྱ་སྤྱུ་རྩེས་རིམ་བཏང་ལ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་བཀའ་ལན་
 གནང་བའི་ནང་། བོད་རང་བཙན་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་དམར་ནས་བཙན་འཛུལ་
 གན་གཞིན་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ད་ཕན་ང་ཚོས་གསལ་ཤོགས་མ་
 བྱང་ཡང་། ད་རེས་བྱིད་ཚོས་གནས་ཚུལ་ཞིབ་གསལ་གནང་འཁྱོར་ནས་གསལ་
 རོ་གསལ་ཤོགས་བྱང་། ང་ཚོས་ཀྱང་བྱིད་ཚོར་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་
 རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ལུགས་སོགས་འཁོད་ཡོད་པ་སྐབས་དེའི་སྟན་ཟིན་དང་
 ཕྱིར་ལན་སོགས་ཡིག་ཆ་ཁག་བདེ་དོན་ཚོགས་པའི་དབུ་བཞུགས་སྐྱོ་བྱ་སྐབ་
 པའི་ཀ་སླུག་གཟིམ་ཤག་དུ་ཡོད་སྐབས་ད་རེས་འདིར་བཛྲོད་དོན་སྤེངས་པོ་གང་
 གན་ལམ་རོབ་ཙམ་ལས་ཞིབ་ཆ་འགོད་མ་ཐུབ།

1944 ལོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྟོན་འཁོར་དང་བཙས་
 པ་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་འོག་ནས་གསང་གསུམ་མཆོད་དཔེར་ཉེ་ཞོ་མེད་པ་རྒྱ་
 གར་ནང་ཞབས་སོར་བདེ་འཁོད་བྱུང་རྗེས་ཡ་སྐའི་ཕེབས་རྗེས་སུ་བོད་ནས་བཙན་
 ཁྲོལ་བ་ཁྱོན་ཆེ་རྒྱ་གར་ནང་འཁྱོར་སྐབས་འབྲུག་བརྒྱུད་ཡོང་མཁན་བཙན་ཁྲོལ་
 བའི་ཆེད་དུ་ Buxa ས་གནས་སུ་འཕུལ་སེལ་གྱི་སྟེ་ལེན་གསོག་སྐར་ཞིག་
 འཛུགས་གནང་མཛད་པའི་འགོ་འཛིན་དུ་ཕྱན་རང་གཏོང་གནང་མཛད་པ་ལྟར་
 དབུར་ལོ་གཅིག་རིང་སྟེ་ལེན་པའི་ལས་ཁུར་བྱས་ཏེ་བསྐྱད་ཅིང་། དེ་ནས་
 ཕྱི་ཟླ་ 1 ཙམ་གྱི་ནང་མ་སུ་རི་བཞུགས་སྐར་དུ་བཙར་དགོས་བཀའ་རྒྱ་ཕེབས་
 པ་ལྟར་ངོ་བཙར་གྱིས་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མ་སུ་རིར་སྐྱ་
 བཞུགས་གནང་རིང་སྐབས་བཙོལ་གཞུང་གི་ངོ་བོ་མཆོན་བྱེད་དུ་སྐྱོ་སྤེལ་དང་

མཐུན་པའི་ལས་ཁུངས་ཁག་བཞི་འཇུགས་གནང་མཛད་ཀྱིས་ཐུགས་གཏན་
 འཁེལ་བ་བཞིན་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་དང་། ཅང་སྲིད་ལས་ཁུངས་གཉིས་
 དངོས་སུ་འཇུགས་གནང་བསྐྱངས་སོང་བ་ལྟར་སྐབས་དེར་ཕུན་རང་ཅང་སྲིད་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱུང་བཅར་དགོས་ཐེབས་པ་ལྟར་ཅང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་
 དབུ་འཛིན་མགོན་ཆེ་པ་ལྟ་བུ་བསྟན་འོད་ལྡན་མཆོག་དང་། ཀྱན་སྲིང་ཇ་
 སག་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཆོན། སྤང་རིང་ཇ་སག་འཛིགས་མེད་སུམ་ཅེན་དབང་
 པོ་བཅས་བསྐྱོད་གཞག་སྟལ་འདུག་ཅིང་། དབྱིན་བྱང་དུ་སྦྱིད་སྟུག་སྤྱི་ལོ་
 བྱུང་ལགས་ཀྱང་སློབ་གྲྭ་ནས་ཆེད་འབོད་གནང་སོང་།

ལོ་དེར་ལགོང་ས་ལས་བྱུངས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གནས་མཆོག་ནི་ཇ་
 གདན་དུ་གནས་གཟིགས་སུ་ཞབས་འཁོད་བཀའ་བྱིན་ཆེ་སྐབས་ལགོང་ས་ཆེན་
 པོའི་སྐུ་མདུན་ནས་གྲུས་པས་བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་རྩོམ་པ་ཞུས།

1960 ལོར་བཞུགས་སྐར་དེ་རམ་ས་ལར་གནས་སྡོད་བསྐྱངས་རྗེས་ཀྱང་
 རེ་ཞིག་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་དམིགས་བསལ་ལྟན་ཚུགས་གནང་བུ་པ་བྱུང་
 མ་སོང་བའི་མུར་སྐུའི་གཅེན་པོ་སློབ་སམ་མཆོག་དང་། སྐུ་སྤྱང་མདའ་དཔོན་
 ཕུན་ཆོགས་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་གཉིས་རྒྱ་གར་གར་ཕྱོགས་ཨ་སམ་ Missamari
 དང་། Buxa ཁུལ་དུ་བོད་མི་བཅན་བྱོལ་བ་ཁྱོན་ཆེ་འབྱོར་ཡོད་པ་རྣམས་
 དང་། བོད་མི་གང་ཅམ་འབྲས་སྡོངས་ཁུལ་དུ་ལམ་བཟོར་གཏོང་གནང་མཛད་
 ཡོད་པ་བཅས་ལ་རང་གཞུང་ནས་འཆོམས་འདྲི་དང་དམིགས་བསལ་གཟིགས་
 སྦྱོང་གསོལ་རས་གནང་རྒྱ་དང་སྟུགས་བུ་སྟུག་སློབ་གྲྭར་གཏོང་འདོད་ཡོད་པ་
 ཇི་ཡོད་ཀྱི་མིང་ཐོ་འགོད་ལེན་མཛད་ཀྱི་ཤུག་རོགས་སུ་ཕུན་རང་ཆེད་གཏོང་
 གནང་བྱུང་བ་ལྟར་ལྟན་བཅར་ཞུ་སྐབས་ས་གནས་དེ་ཆོའི་ནང་བུ་སྟུག་སློབ་

སེའི་བཞུགས་ཡུལ་ཁང་ཁང་ས་རྒྱ་ཁྱོན་ལ་དཔག་པའི་ཆ་གསེས་ཀྱིས་ཁང་ས་
 སེ་སེར་ཅིས་འབུལ་ཉར་འཛིག་གནང་དགོས་བྱུང་བ་དང་། སྤུ་གུ་དེ་ཆེའི་ནང་
 རང་ལོ་བཞི་ལྔ་ལས་མ་སོན་པ་གང་ཅམ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་ལམ་སང་ཁང་
 པ་ཐབས་འཛོལ་བྱས་ཏེ་ད་རྒྱའི་རང་རེའི་རྒྱུ་གར་ཆོགས་པ་གནས་ཡུལ་དེ་
 དག་ཁང་གླུ་རྩེ་ཐོབ་པ་ལྟར་དུ་སེའི་ Camp Commander ནས་རོགས་རམ་
 ཀྱིས་རྒྱའི་བར་ཆང་བྱས་པའི་ཉལ་གདན་བཅོས་ཏེ་སྤུ་གུ་རྣམས་ཁང་པ་དེར་
 གནས་སྡོད་ཞུས་ཏེ་བཟའ་བཅའ་སྐྱམ་ཐོགས་གནང་སོན་ལྟར་བྱ་གསོ་ཁང་ཐོག་
 མར་འགོ་འཛུགས་གནང་སྟེ་སྤུ་གུ་རྣམས་ཡོད་ས་ཆེན་པོའི་མངལ་བཅར་སྐབས་
 ལྟན་བཞུགས་ཀྱི་སྐུ་པར་བསྒྲིན་པ་རྣམས་སྤུ་གུའི་ཕ་མ་ཆེར་བཏང་སྟེ་རང་དབང་
 ཆགས་ཐོག་ཐོག་ཁྲུབ་བསྐྱགས་ཞུས་སྐབས་རིམ་པས་སྤུ་གུ་འབུལ་མི་དེ་མང་དུ་
 སོང་སྟེ་ད་རྒྱའི་པོད་སྤུ་གུ་ཁྱིམ་སྡེ་ཆུགས་ས་དེར་གནས་སྡོད་ཞུས་ཐོག་བྱ་གསོ་ཁང་
 གི་དབྱུ་འཛིན་སྐུའི་གཅེན་མོ་ཆེ་རིང་སྟོལ་མ་(༡༩༣༠-༡༩༤༤) མཆོག་ལ་བསྐོ་
 གཞག་སྐུལ་པའི་སྤུ་གུ་རོགས་ཞུས།

༡༩༤༡ ལོར་པོད་གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་དེ་བོ་སྤྱི་སྟོལ་དང་མཐུན་པ་བཅོ་
 གནང་མངོན་རྒྱུར་ཐུགས་གཏན་སྟོན་འཁེལ་ལྟར་ཆོས་དོན་དང་། ཕྱི་སྤྱིད།
 རང་སྤྱིད། བེས་རིག་དཔལ་འབྱོར། བདེ་སྤྱང་། ལས་བྱེད་བདག་གཉེར།
 ཇིལ་བསྐྱགས་བཅས་ལས་ཁང་ས་ཁག་བརྒྱད་གསར་འཛུགས་མངོན་ཐོག་པོད་
 མི་མང་གི་སྤྱི་འཐུས་འོས་བསྐྱའི་ལམ་སྟོལ་ཡང་གསར་གཏོད་མངོན། སྐབས་
 དེར་ཕྱན་རང་བེས་རིག་བཀའ་རྒྱོན་ལས་རོགས་སུ་བསྐོ་གཞག་བསྐྱངས་བྱུང་
 གཤེས་ཐོག་མར་མ་སུ་རིར་སྐུ་བཞུགས་གནང་སྐབས་ཆེབས་ཞབས་ཁོངས་ནས་
 གཞུང་ཞབས་གཞོན་དར་གང་ཡོད་ཐོག་སྤྱིགས་མཐའ་ཁག་ནས་ཁ་སྟོན་དག་

འདེམས་མི་གྲངས་ ༡༠ ཐམ་པ་ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཞིག་འདྲེན་གས་གནང་བསྐྱབས་
 ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་འདི་ལྟ་གསོ་ཁང་ནས་སློབ་ལེ་སོན་པ་ན་མས་ཁ་སློན་མཇུག་
 དེ་མ་སྤུ་རིར་སློབ་གྲྭ་ཆུ་བསྐྱེད་གནང་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། ལྷག་པར་དེ་ལོའི་
 ཟླ་ ༧ ནང་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཆུ་གར་སྤྱིད་སློན་
 པ་ཆེད་མེད་ཀྱི་མཆོག་མཇུག་འཕྲད་སྐབས་བོད་མི་བཅན་གྱིས་བའི་ཕུ་གུ་ཡོད་
 ཚད་ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྦྱང་གི་མཐུན་ཆུན་ཆུ་གར་གཞུང་ནས་སྤྲུལ་ཆུ་ཞལ་
 བཞེས་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་ཏེ་ཁྱེ་ལེར་དབུས་བོད་སློབ་འཛིན་སྦྱང་ཆོགས་པ་
 གསར་འདྲེན་གས་ཐོག་རང་གཞུང་ནས་ཤེས་རིག་སྒྲོར་ཆུ་གར་གཞུང་དང་།
 རོགས་ཆོགས་ཁག་ལ་འབྲེལ་བ་ཞུ་མཁན་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 ཅིག་ཟུར་དུ་འདྲེན་གས་གནང་གིས་ཐོག་མར་ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་ཀུན་སྦྱང་འོད་
 ཟེར་ཆུལ་མཆོན་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་ཁྱེ་ལེར་ངོ་བཞུགས་གནང་ཞིང་།

༡༩༦༡ ལོ་ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་ངོ་མ་ཁྱེ་ལེར་སྐྱབས་ཐུགས་གནང་མི་
 དགོས་པར་ཤེས་རིག་ལས་རོགས་གཅིག་ཆེད་འདྲེན་གས་ཁྱེད་དགོས་ཕེབས་པ་ལྟར་
 ཐོན་རང་གཏོང་གནང་བྱུང་བ་བཞིན་ཁྱེ་ལེར་གནས་སྡོད་ཞུས་ཤིང་། ལོ་དེའི་
 མཇུག་ཏུ་ཁྱེ་ལེར་ཡོད་པའི་ཤེས་རིག་གི་ཡན་ལག་ལས་ཁུངས་དེ་དག་ཁྱེ་ལེ་
 འོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་སུ་ཆེས་ལེ་ཞུ་དགོས་ཕེབས་པ་བཀའ་འོན་ལྟར་ཞུས་ཏེ་
 ཅུ་པའི་ལས་ཁུངས་ཆེས་ལེ་ཞུས་ཐོག་གུས་ནས་ཤེས་རིག་སྒྲོར་འགན་ཁུར་སྤར་
 ཆུན་ལྟར་ཞུས་ཏེ་བསྐྱེད་ཅིང་། ལོ་དེའི་ལས་མས་སུ་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་ལས་
 ཁྱེད་བཀོད་སྟོན་གསར་པ་ཞིག་གནང་འདུག་པ་དེ་སྐབས་ཐོན་པ་ཁྱེ་ལེ་ཤེས་
 རིག་ལས་འཛིན་ཞེས་པ་ལས་སྤར་ཡོད་བཀའ་སློན་ལས་རོགས་ཀྱི་གནས་རིམ་
 དེ་དག་མི་འདུག་ཀྱང་མཐུད་འགན་ཁུར་ཞུས་ཏེ་བསྐྱེད་།

༡༧༥༥ ལོར་ཇི་ལི་ཤེས་རིག་གི་ལས་འགན་སྤར་རྒྱུ་རང་འཇགས་
ཐོག་ཇི་ལི་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་ལྷ་སྐབ་པའི་ལས་རོགས་བསྐྱོག་ཞག་སྐུལ་བ་བཀའ་
དོན་ལྟར་ལུས།

༡༧༥༦ ལོར་ཇི་ལི་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་ལྷ་སྐབ་པ་ལས་ཁྲར་དགོངས་
ལུ་བསྐྱེདས་འཁྲོལ་གྱིས་འཕུལ་སེལ་ཆེ་དྲུག་རིང་ལས་ཆབ་བསྐྱོག་ཞག་བསྐྱེདས་
པ་བཀའ་དགོངས་ལྟར་འགན་ཁྲར་ལུས་ཏེ་ཆེ་དྲུག་ནས་འགྲུངས་མེད་ཇི་དོན་
སྐྱེ་ཆབ་གསར་པ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་གྱི་ལུས་ཀྱང་། ༡༧༥༧ བར་སྐྱེ་ཆབ་
དོན་གཅོད་ངོ་མ་བསྐྱོག་ཞག་མ་གནང་བར་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་པའི་ལས་ཆབ་
ཀྱི་མིང་ཁྲར་ཁོ་ནའི་མུར་ལོ་ངོ་ ༥ བསྐྱེད་པ་བཅས་ཡང་སྤྱིང་ཇི་ལི་ལོ་
ངོ་ ༡༡ རིང་སྤོད་དགོས་བྱུང་ཞིང་།

༡༧༥༨ ལོར་ཨ་རི་དོན་གཅོད་ཡུན་ཚོགས་དོན་ལྟར་ལགས་སུ་ཇི་དོན་
ངོ་མ་བསྐྱོག་ཞག་བསྐྱེདས་པར་ཅིས་འབུལ་ལུས་ཐོག་ཤེས་རིག་ཁོངས་ཀྱི་སྒོ་བ་
གྲུ་ཁག་གི་སྐྱོར་དང་། རང་སྤོད་ཁོངས་ཀྱི་གཞིས་ལམ་བཟོ་གསུམ་གྱི་དཀའ་
སེལ་ལས་དོན་མཐུག་སྐྱེལ་འགན་ཁྲར་ཡུན་ནས་ལུ་དགོས་བཀའ་ཕེབས་ལྟར་
༡༧༥༩ བར་ཇི་ལི་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་ལས་རོགས་ཀྱི་མིང་ཁྲར་ལུས་ཏེ་སྤོད་
རིང་། རྒྱ་གར་ནང་པོད་མིའི་གཞིས་ཆགས་དང་ལག་ཤེས་བཟོ་གྲུ་ཁག་མང་
ཞིག་གསར་འཇུགས་གནང་དང་གནང་མུས་ཁར། བཟོ་གཞིས་གསར་འཇུགས་
གནང་བྱིན་ཅུམས་རང་འཆོ་གདེང་འཁེལ་མ་ཐུབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་།
དེ་བཞིན་གཏན་ཉིན་སྒོ་བ་གྲུ་ཁག་མང་གསར་འཇུགས་གནང་དང་གནང་བཞིན་
ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་སྐྱོར་བཅས་གཙོ་བོ་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་
རོགས་རམ་ཚོགས་པ་ཁག་ལ་འབྲེལ་བ་ལྷན་སྐྱོང་སྤོངས་སྤྱོད་འཛིངས་ཏེ་ཅང་ཆེ་

སྐབས་ཤིག་འཁེལ་སྐབས་རང་གི་ཤེས་འཛིན་དང་། ཉམས་སྤྱོད་གང་ས་ནས་
 མི་སྡེ་དང་པའི་དཀའ་ངལ་ཅི་ཆེ་འཕྲད་བཞིན་ཡང་། ཡགོང་ས་ཡཾ་བས་མགོན་
 ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་གཞིར་བཟུང་ལས་དོན་ཆེ་ཆུང་གང་སར་འབྱས་ཤིར་
 མི་འབྲུང་བར་ཉམས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཅན་ཆུང་ཆུང་གི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལྟ་འོས་ལྟས་
 ཐོག་རང་ངོས་ནས་ཀྱང་ཐུང་ཐུང་གང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲུངས་གང་ཡོད་ལྟས་པ་
 མ་ཟད། སྤྱི་དོན་སྐོར་ལའང་སྒྱུ་སྐོར་ཡིག་ཆ་དང་བཀའ་ཤག་གི་འཆར་
 ཅན་བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་སྤྱི་རྒྱལ་གཞུང་ཆབ་ཁག་ལ་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ་དང་། བོད་
 དོན་ཐོག་དམིགས་བསལ་རྒྱུ་སྤྱོད་གནང་མཁན་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་
 གི་འཐུས་མི་ཁག་ཡོད་པའི་ Parliament Committee བེས་པའི་ཚོགས་
 པ་ཡོངས་གྲགས་ཤིག་གསར་འཛུགས་ལྟར་ཏེ་ཚོགས་པ་དེའི་ཚོགས་མིར་རྒྱ་
 གར་གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་གི་འཐུས་མི་གངས་ ༡༠༠ ལྷག་ཅུམ་དང་། ལྷན་
 གྲགས་ཅན་གྱི་བྲིམས་དཔོན་ Purshultam སོགས་ནས་དངོས་སུ་ཚོགས་
 ལྷགས་གནང་ཁར། དམིགས་བསལ་རྒྱ་གར་གྲོས་ཚོགས་འོག་མའི་འཐུས་
 མི་དེ་སྤོན་རྒྱ་གར་སྤྱི་སྤྱོད་དང་། བེས་རིག་སྤོན་ཆེན་གནང་སྤྱོད་ཡོད་པ་སྒྱུ་
 ཞབས་ཅག་ལ་མཆོག་དང་། ལྷ་ཙུ་ཀར་པ་ལ་ནི་གཉིས་ནས་ལྷན་ཚོགས་དེའི་
 ཚོགས་གཙོ་བགྲེས་གཞིན་གྱི་མཆན་ཁུར་བཞེས་ཏེ་ཕྱི་ལོའི་ནང་བོད་དོན་སྐོར་
 ཚོགས་འདུ་སྤྱི་ཚུལ་མང་པོ་ཚོགས་ཏེ་བགྲོ་སྐྱོང་གི་བརྗོད་གཞི་གཙོ་བོ་བོད་རྒྱ་
 ཁོངས་མིན་པ་དང་། བོད་མི་ཚོས་རང་དབང་སྤྱི་མོར་རྒྱུད་ཐབས་ལ་འབད་
 བརྩོན་བྱེད་བཞིན་པར་ཆང་མས་རྒྱུ་སྤྱོད་གནང་དགོས་པའི་གསུང་བཤད་
 གནང་བ་ཁག་སྐབས་སོ་སོར་ཡོངས་གྲགས་ཚགས་ཤིག་ཁག་ནང་རིམ་བར་
 བཀོད་ཐོན་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་ད་ལྟོ་རྒྱ་གར་སྤྱི་སྤོན་ཡིན་ལྷ་ར་

གླི་མཆོག་ནས་སྤྲོད་ཐོན་གནང་བེད་ས་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་གར་གྲོས་ཆོག་ས་
 བོང་འོག་གི་འཐུས་མི་གངས་ ༡༠༡ ནས་ཀྱི་གར་གཞུང་གིས་བོད་དོན་ཐོག་
 རྒྱུ་སྐྱོར་རུས་ཐོན་ཞིག་གནང་དགོས་སྐོར་སྟན་འཛུལ་གནང་མཛད་པར་
 བོང་གསལ་འཐུས་མི་ཡོངས་ནས་རྒྱུ་སྐྱོར་མཆོན་ཏེ་གསུང་འགོད་གནང་ཐོག་
 ཆོག་ས་པ་དེའི་སྐྱེ་ཆབ་ཀྱི་གར་གྲོས་ཆོག་ས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཁ་གསལ་ཆེད་ཐེབས་ཀྱིས་
 སྤྲོད་ཐོན་ལྷན་རྒྱུ་སྐྱོར་གླི་མཆོག་ལ་འབུལ་ལམ་ཁུས་ཡོད་པ་དང་། སྟན་འཛུལ་དེའི་
 རོ་བུས་ལའང་བོང་གསལ་ཆོག་ས་མི་ཆང་མའི་མཆོན་ཏེ་གསུང་འབྲུར་མ་
 Parliament ཡིག་ཆའི་ནང་ཆབ་ས་ཅིག་ཅིས་འབུལ་ཁུས་ཡོད། དེ་འབུལ་
 བོད་དོན་ཐོག་དེ་སྤྲོད་ནས་ཐུགས་སྐྱོར་ཆེ་བའི་སྟན་འགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་འབས་ང་
 ལ་ཕྱ་གྲུ་གར་རྒྱ་ཡུལ་མཆོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཁོངས་མིན་པའི་སྐོར་སོགས་བོད་དོན་
 ལ་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་བའི་གསུང་བཤད་ཡིག་ཐོག་དུ་བཀོད་པ་མཆོན་ཏེ་གསུང་
 འབྲུར་མ་ཞིག་ལ་སྐབས་དེར་མཆོན་སྟན་ཅན་གྱི་གྲོས་ཆོག་ས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཁག་
 ནས་དེར་མོས་མཐུན་ཡོད་པའི་མཆོན་ཏེ་གསུང་ཁུས་ཏེ་ཆོག་ས་ཐོག་ནང་འབྲེམས་
 སྤེལ་བྱས་པ་སོགས་བོད་ཀྱི་ཅེ་དྲུང་སྐོར་འཇམ་སྐྱོང་ནང་དེའི་བསྐྱགས་ཀྱི་གང་
 ཆེ་ཡོང་ཐབས་ཁུས་ཡོད་པ་ལྟར་སྐབས་སོ་སོའི་ཉིན་རེའི་ཆོག་ས་པར་ཁག་ནང་
 བོད་དོན་སྐོར་གནས་ཚུལ་ཇི་ཐོན་ཇི་དོན་ཡིག་ཁུངས་སུ་བཅད་ཐོག་ཉར་ཆོག་ས་
 ཐུས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁར་ ༡༩༦༡ ནས་ ༡༩༧༠ བར་གྱི་ཆོག་ས་ཐོན་
 བཅད་ཐོག་ཇི་དོན་དུ་གང་ཡོད་སྟེང་སྐྱེ་སྐྱོར་ཡིག་ཆང་ཁོངས་སུ་འད་བཅད་ཐོག་
 ཐུགས་ཉར་གནང་བ་ནམས་ཀྱང་གསལ་རས་ཁུས་ཏེ་ཕྱོགས་སྐྱིག་དེབ་རྒྱུ་ཞིག་
 བཟོ་རྒྱུ་ཟེན་ཟེན་སྐྱེ་སྐྱོར་ཡིག་ཆང་དུ་དཔར་འདེབས་ཆོག་མཆོན་འཛུལ་རྒྱ་རྒྱུར་
 འབུལ་ལམ་ཁུས་ཡོད། དེ་བཞིན་ ༡༩༦༠ ལོ་ཙམ་ལ་གསུམ་བཅུའི་དུས་

དན་སྐབས་ཀྱི་ལུ་ཁྲལ་གྱི་ལམ་ལས་པ་ཚོ་ཁག་གཅིག་ཇི་ལིར་བསྐྱོད་དེ་རམ་
 རྩོན་ཁྲིམ་བསྐྱོར་ཞིག་བྱས་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། སྐབས་དེར་བྲིམས་ལུགས་གཞིར་
 བཟུང་འབྲེལ་ཡོད་ནས་བཀའ་འབྲིལ་ཞུ་རྒྱ་སྒྲིག་གི་མྱོང་དོན་གས་དམན་སྐབས་
 ཇི་ལིའི་སྐོར་སྤྱང་དམག་མིས་འཛིན་བཟུང་བཀག་འགོག་བྱས་པ་སྒྲིག་གི་རྒྱ་
 བས་རེ་ཞིག་བོད་མིས་ཇི་ལིའི་ནང་རམ་རྩོན་ཁྲིམ་སྐོར་བྱེད་བྱུང་པ་བྱུང་མི་འདུག་
 ཀྱང་། སྤུང་རང་ཇི་ལིར་རྩོད་རིང་བོད་མིས་རམ་རྩོན་ཁྲིམ་སྐོར་ལན་མང་བྱས་
 པ་དེ་ནས་བཟུང་ལམ་སྐོལ་གསར་གཏོད་རྒྱ་ཆགས་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཡོད།

དེ་སྔ་ཇི་ལི་དོན་ཁང་འདི་བཞིན་ཁང་སྒྲ་ཁོ་ནའི་ཐོག་བཞུགས་ཡོད་པར་
 སྤང་རང་རེར་འོས་བབ་ཆེ་བའི་ཁང་པ་ཁག་གཉིས་འོས་འདེམས་བྱས་ཏེ་ཇི་
 འོས་སྤྱི་སྒྲིག་གཞིགས་གནང་རྒྱུར་ཁང་རིན་ཐང་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ལོ་རེ་དོ་བོའི་
 ཐོག་སྐོར་ ༥༠༠༠༠ ཐམ་པ་རེ་ཕྱིར་འབུལ་གྱིས་ལོ་རེ་ ༡༩ ནང་དོ་བོ་
 གཙང་འབུལ་ཞུ་རྒྱུར་སྐྱེད་མེད་གཡར་པོ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བྱུང་གཤིས། ལོ་རེའི་
 དངུལ་འབབ་འབུལ་དམིགས་ཐང་ཀྱང་ད་ཕན་རང་གཞུང་ནས་ལོ་རེ་ཇི་དོན་
 གྱི་ཁང་སྐར་ཟླ་རེ་བཞིན་དོན་སྐོར་ ༩༦༩༠༠ རེ་གནང་མུས་རྟེན་སྐོར་ ༩༩༠༠
 ཁ་སྒྲིན་གསོལ་རས་ཞུས་ཏེ་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་འབུལ་ལམ་ཞུ་རྒྱུར་བྱགས་གཏན་
 འཁེལ་བ་དང་། ཁང་པའི་ཐང་སྐབས་དེར་ད་ལྟའི་དོན་ཁང་དེ་དང་། བོད་
 ཁང་དང་ཐག་ཉིད་ Jorbag ཁྲིམ་གཞུང་དང་འབྲེལ་མཚུངས་སུ་ཁང་མིག་
 ༡༠ ཡོད་པ་གང་འོས་ཐག་གཙོད་བྱ་རྒྱུར་རྩོད་མུར། ཇི་ལི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཙོད་
 རོ་མ་ཨ་རི་དོན་གཙོད་ཕུན་ཚོགས་དོན་ཇུན་ལགས་སུ་བསྐོས་གཞག་བསྐྱུངས་
 པ་ལྟར་དོན་གཙོད་ཀྱི་རྩ་བའི་ལས་འགན་ཁོང་ལ་ཕྱིས་འབུལ་ཞུས་རྗེས་ད་ལྟའི་
 དོན་ཁང་འདི་དག་སྤྱི་སྒྲིག་གཞིགས་གནང་རྒྱུ་བྱགས་གཏན་འཁེལ་ཏེ་རྒྱ་གར་གཞུང་

ལ་གོང་གསལ་དངུལ་བུན་ལོ་དུས་ཀྱི་འབུལ་རྒྱས་མཚོན་པའི་མཇུག་སྐྱོང་ཡིག་
 ཆ་འཛིག་རྒྱ་རྒྱུ་མཁས་པུན་དོན་ལགས་ཀྱི་མཚན་ཐོག་ནས་གནང་ཡོད། དེ་བཞིན་
 བཀའ་འབྲེལ་ཇི་ཡིར་ཡོད་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་གཞུང་ཆོས་ཁག་བརྒྱད་ཁྲུང་ས་སོ་སོའི་
 རྒྱལ་ཁབ་ནང་བོད་མི་གཞིས་ཆགས་པ་གང་ཙམ་ལེན་ཐབས་ཡོང་བའི་བཀའ་
 མོལ་ཁྱུ་དགོས་སྤྱི་ཐེབས་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཞུས་ཁོངས་ Canada གཞུང་
 རས་བོད་མི་གཞིས་ཆགས་བཞེས་རྒྱུར་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་བ་དང་། ཕྱི་གས་
 མཚུངས་ཇི་ཡི་ལ་དྲགས་ན་རམ་ས་ལའི་ནང་དང་ཉི་འཁོར་དུ་དགུན་དུས་བོད་
 མི་གང་ཙམ་སུའི་ཀྱར་ཆོང་ལས་ཆེད་སྡོད་མུས་རྒྱུ་མཁས་ས་གནས་དེར་སྡོད་མི་
 ཆོག་པར་ཕྱིར་འབུད་གནང་བར་བརྟེན་ཁོ་ཆོ་སྡོད་ཡུལ་ས་ཆ་དམིགས་བསལ་
 ཞིག་གསལ་རས་ཡོང་ཐབས་ཇི་ཡིའི་རྫོང་དཔོན་སྤྱི་ཞབས་ཇ་ཡེ་ལ་ཁྱུ་སྤྱལ་ནན་
 བརྒྱད་བྱས་འབྲེལ་ད་ལྟའི་བོད་མི་སྡོད་གནས་མང་རྒྱ་ཁྱེ་ལཱ་ཟེར་བ་དེར་
 བརྒྱད་འབུས་ཆོག་པ་བྱུང་ཡང་རིམ་པས་ད་ལྟའི་བོད་མིའི་སྡོད་སྐར་འདི་དག་
 མ་འོངས་པར་གྲོང་ཁྱེར་ཡར་རྒྱས་འཆར་གཞིའི་ས་ཐིག་ནང་ཚུད་སྐད་ཀྱིས་
 གཙང་ཚུའི་ཕར་ཁར་ལྷུ་མི་ན་གར་ཞེས་པའི་ས་ཁུལ་དུ་གནས་སྡོད་བྱས་ཆོ་རྒྱ་
 གར་གཞུང་ནས་ཁང་པ་གསར་རྒྱག་གནང་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ཕྱི་སྤྱིད་ལས་
 ཁྲུང་ས་དང་། གཞིས་ཆགས་ལས་ཁྲུང་ས། ཇི་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་ལས་ཁྲུང་ས་བཅས་
 ཀྱི་སྤྱི་ཆོས་རྒྱན་ཆོགས་ནས་གྲོས་ཆོད་ཅིག་ཀྱང་འཛིག་གནང་མཛད་ཡོད་པ་
 ལྟར་སྐབས་དེར་བོད་ཡིག་ཆགས་ཤོག་ཐོག་རང་རིགས་ཆོར་གསལ་བསྐྱགས་
 ཀྱང་ཞུས་ཡོད་སྟེ།

ཇི་ཡིར་སྡོད་རིང་དོན་ཁང་དུ་ཁང་གཉེར་བྱུང་དུ་བསྐྱོད་གཞག་གནང་མེད་
 ལྟབས་ལས་ཁྲུང་ས་ནང་ཕྱིས་དར་རྒྱག་རྒྱ་སོགས་རྒྱན་ཐོན་ཁང་གཉེར་ནས་

གྱེད་པའི་ལས་འགན་འདི་དག་ལས་གྱེད་ཆོས་ཉིན་བདུན་རེ་རེ་འཁོར་གྱིས་ཞོར་
 ཚྭ་གས་ལུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་བཞིན་ང་རང་སྐྱེ་ཆབ་དོན་གཅོད་པའི་ལས་ཆབ་ལུ་
 རིང་ལས་ཁུངས་ནང་ཕྱིས་དར་རྒྱས་རེས་དང་། འཕྲོར་ཐོ་འགོད་རྒྱ་སྟོན་གས་
 ལས་གྱེད་སྤྱི་མཆུངས་ལུས་པ་ལས་དམིགས་བསལ་ཟོར་ཡང་དུ་བསྟན་ཚྭ་
 མེད་ཁར། མངལ་འཕྲད་ཁང་གི་ཞབས་སྟེགས་ཀྱི་ཤུབས་དང་ཁྲ་ཡོལ་བཀྲ་
 དགོས་རིགས་དང་། དེ་བཞིན་མངལ་འཕྲད་ཁང་དང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ས་གདན་
 རྒྱུ་ལས་ཀྱང་གཞན་ལ་འཁུན་སྤྱི་ལ་མི་དགོས་པར་རེ་གཟུགས་ཉི་མར་ཕྱན་རང་
 རས་འགན་ཁུར་ཐོག་ལས་གྱེད་ཁོངས་ནས་ཕྱག་ལས་གནང་རྒྱུ་ཁུར་བཅོན་
 ཡོད་རིགས་ལ་འབོད་སྐྱུལ་གྱིས་ལས་གྱེད་རང་སྐྱུལ་ནས་འཁུན་བཞུགས་བྱ་རྒྱུ་
 མཆོན་གཞུང་གོན་རྒྱུང་ཐབས་སྤྱི་ཆགས་གང་ཡོད་ལུས། ཡོད་རིགས་གཙོ་
 གྱུར་རང་རེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱ་གར་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཐོན་མཁན་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་
 རས་རང་རིགས་རྒྱ་གར་ནང་འཕྲོར་ཏེ་སྤྱིར་ཕྱིར་ལོག་གྱེད་མཁན་ཆོའི་གནམ་
 གུའི་ལག་འཁྱེར་ Travel Agency བརྒྱུད་ཏེ་སྐབས་ནང་ཁུལ་ནས་བརྒྱ་
 ཆ་བཞི་རང་རེར་འབབ་རྒྱ་བཟོས་ཏེ་རང་འབབ་ཇི་ཕྱིང་ཟུར་གསོག་གིས་སྤྱི་
 དོན་ནས་འཕར་གྱོན་གཏོང་དགོས་ཐོག་བདེ་སྤྱོད་བཏང་། དེ་ནས་བཟུང་དེང་
 སང་ཡང་བརྒྱ་ཆའི་འབབ་ཐོབ་ཡོང་མུས་ཀྱི་འབབ་བཟོ་གསར་གཏོང་ལུས། ལྷག་
 པར་རྒྱལ་ས་སྤྱི་ལི་འདི་བཞིན་གོང་ཁྲེར་ཆེ་ས་ཞིག་ཡིན་སྐབས་ཕྱོགས་མཐའ་
 རས་བོད་མིའི་ལས་དོན་ཐོག་དོན་གྱེད་འཐུས་མི་སྟོན་མང་ཆེ་བ་མེ་འཁོར་ནང་
 འགྲུལ་བཞུད་གྱེད་སྐབས་སལ་ཆེ་བ་དོན་ཁང་དུ་མཆོན་མོ་འཕྲོར་མུས་དང་།
 དེ་བཞིན་ཕྱོགས་མཐའ་ནས་ཏར་འཕྲིན་གནང་བ་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་མཆོན་མོ་གསྟེགས་
 འཕྲོར་གྱི་ཡོད་པ་བཅས་ལ་སྟེ་ལེན་འོན་སེང་གྱེད་མཁན་དེང་སྐབས་བཞིན་ཁང་

གཉེས་འཇུགས་གནང་མེད་སྐབས་ཕྱན་རང་ནས་འགན་ཁུར་ཀྱང་ལེན་གྱིས་
སྡེ་ལེན་ལྟོག་ཞུ་བྱ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་རེ་ཅན་རབས་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུན་དུ་ཉི་མོའི་
མི་དང་མཆན་མོའི་ཁྲིའི་དཔེ་ལྟར་ཉིན་མཆན་ཚུད་ ༡༤ རིང་ལས་ཀྱི་བྱེད་
པའི་ངོ་བོ་ཆང་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཁུར་འགན་ལེན་ཞུས་ཡོད་པ་སྐབས་དེའི་ལས་
བྱེད་པ་ཆོས་མཁྱེན་གསལ་ཡིན།

༡༩༧༣ ཟླ་ ༡ རང་ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་སྤེང་རིང་བགྲས་ཡོལ་དུ་
བཞུགས་འཇུག་དགོངས་པ་ཞུས་འཁྲོལ་གྱི་ཆབ་གསར་ཕྱན་ལ་བསྐྱོད་གཞག་
བསྐྱེད་འདུག་པར་བརྟེན་ནས་ཆེད་བཅར་གྱིས་ཅེ་བའི་ཤེས་རིག་གི་ལས་
འགན་ཞུ་བྱ་དེ་དོན་ཞུས་ཆོག་ཀྱི་བཀའ་སློན་གྱི་མིང་ཁུར་མི་དགོས་པར་བྱུང་
ཆེད་མིང་ཐོག་ནས་ལས་འགན་ཆ་ཆང་ཞུ་འཇུག་སྟན་སེང་ཞུས་ཀྱི་ཆོག་མཆན་
མ་ཐོབ་པར་བཀའ་དོན་ནས་བཞུགས་སྐར་དུ་བཅར་ཏེ་ཤེས་རིག་བཀའ་སློན་
གྱི་ལས་འགན་ཅིས་ལེན་ཞུས།

༡༩༧༥ ཆོས་དོན་བཀའ་སློན་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཆན་བགྲས་ཡོལ་དུ་
བཞུགས་འཇུག་དགོངས་པ་ཞུས་འཁྲོལ་མཆོམས་ཆོས་དོན་བཀའ་སློན་ཟུར་
དུ་བསྐྱོད་གཞག་གནང་མི་དགོས་པར་ཆོས་ཤེས་འགན་ཁུར་གཅིག་ཕྱོགས་ཞུ་
དགོས་བཀའ་ཕེབས་ལྟར་ཆོས་དོན་གྱི་ལས་ཁུར་ཡང་ཅིས་ལེན་ཞུས།

གོང་གསལ་ ༡༩༧༣ ལོར་ཇི་ཡིར་རྫོང་སྐབས་ཕྱན་རང་ཤེས་ཡོན་གཉིས་
དམན་ཁར་ཉམས་སྤྱོད་གང་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ལ་བོད་མིའི་སློབ་གྲྭ་དང་། གཞིས་
ཆགས། བཅོ་བྲུ་བཅས་ཁག་མང་གསར་འཇུགས་བསྐྱེད་འདུག་ཀྱི་ངལ་
སེལ་ཞུ་བྱ་ཏེ་ཅད་རྟོག་འཛིངས་ཆེ་བའི་སྐབས་འཁེལ་ཤེས་སྐབས་དང་། ལས་
འགན་རི་བོར་ག་འཛོལ་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་རྒྱུད་གི་ནད་གཞི་གསར་ཐོག་རིམ་

ཆགས་དང་། ལག་ཤེས་བཟོ་བྲུ་ཁག་དེ་བཞིན་པོད་མི་འདུ་སྡོད་ཀྱི་ས་གནས་
ཁག་མང་ལ་དེང་ཕན་སློབ་བྲུ་ཚུགས་མ་ཐུབ་པར་ལུས་པའི་ས་གནས་ཆང་མར་
སློབ་བྲུ་གསལ་འདུགས་ཐུབ་ཐབས་སུ་དོ་ཁུར་ཆེ་བསྐྱེད་ཞུས་ཏེ་རྒྱ་གར་ནང་
པོད་མི་འདུ་སྡོད་ཀྱི་ས་གནས་ཆང་མར་སློབ་ཁང་ལེ་ལག་དང་བཅས་པ་གསལ་
རྒྱལ་གིས་སློབ་བྲུའི་མཐུན་རྒྱུན་རོགས་རམ་ཆ་ཆང་ཡོང་ཐབས་ཞུས་ཏེ་པོད་
མིའི་སྡོད་སྤྱོད་ཁག་ལ་སློབ་བྲུའི་མཐུན་རྒྱུན་མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་སྟེ་མ་པ་
མ་ཟད། ད་སྤྱིན་པོད་མིའི་འདུས་སྡོད་ཡོད་སར་སློབ་ཕྲུག་གུངས་ཆད་ ༩༠
ལོན་སྤྱིན་དབུས་པོད་སློབ་འཛིན་སྐྱོང་ཆོགས་པས་དག་གན་གྱི་མཐུན་རྒྱུན་གནང་
རྒྱུར་དགོངས་བཞེས་གནང་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ལོ་རེའི་སློབ་བྲུའི་འགྲོ་གྲོན་
སྤོན་ཅིས་ཀྱང་རིམ་འཕར་གྱིས་ཕྱན་རང་ལས་ཁུར་འཕྲོས་སྐབས་ལོ་རེ་ཉིན་
སྒྲིལ་འབུམ་ ༧༠ སྒྲིལ་བར་འཕར་ཆ་བྱུང་ཡོད།

འབྲིང་རིམ་སློབ་བྲུ་ཐོན་ཐངས་དང་པོ་ཆོར་ཕྱིང་རིང་བཀའ་སློན་གནང་
སྐབས་འཁེལ་ཏེ་ཁོང་ཆོའི་ཆེད་དུ་རོགས་རམ་ཐོབ་རིགས་ནམས་ཡིག་ཆད་
ཀྱི་ཨང་རིམ་དང་བསྟུན་ཏེ་མཐོ་སློབ་ཁག་དུ་བསྐྱེད་རྒྱུའི་མཐུན་རྒྱུན་རོགས་
རམ་བཀོས་འགྲེམས་གནང་འདུག་པ་འདི་དག་སློབ་ཕྲུག་ནང་ཁུལ་བསམ་འཆར་
མི་འབྱུང་བ་གང་ལེགས་ལ་བརྟེན་དེ་དོན་རྩ་བ་བྱུང་གི་ལོ་རེ་འབྲིང་རིམ་སློབ་
ཐོན་ཁོངས་ནས་མཐོ་སློབ་དུ་བསྐྱེད་འདོད་ཡོད་རིགས་ནམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རོགས་
རམ་ཐོབ་ཐབས་འབོད་སྐུལ་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོང་ཞུས་ཏེ་རོགས་རམ་གཞི་རྒྱ་
གང་ཆེ་བྱུང་བ་དེ་དག་སྤོན་ལམ་གཞིར་བཟུང་གང་ཁེབས་ཆ་གསེས་ཞུ་རྒྱུ་རྩ་
འཛིན་གཏན་འབེབས་ཞུས།

དེ་བཞིན་པོད་ཕྲུག་དམའ་རིམ་སློབ་བྲུར་གཏོང་རྒྱུའི་རོགས་རམ་གཞི་

རྒྱ་གར་ཆེ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་རིགས་མི་མང་ནང་ཁྲལ་མོས་སྟོམས་དྲང་
 འབྲེལ་འབྲུང་ཐབས་སུ་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ནང་བོད་མི་འདྲུ་རྟོག་ཡོད་མར་
 བྱ་ཤུག་སྟོབ་གྲར་མ་ཚུད་པའི་ཤུ་གྲུའི་གྲངས་འཕྲོར་ཇི་ཡོད་ལ་གཞིགས་པའི་
 ཆ་གསེས་ཐོག་ས་ཁྲལ་སོ་སོའི་འཐོབ་ཆའི་མི་འགྲོའི་ཐད་ཤེས་ལྡན་ནས་ཐད་
 འདེམས་མི་དགོས་པར་ས་གནས་སོ་སོའི་བོད་མིའི་འགོ་འཛིན་དང་། རང་
 དབང་ཚོགས་ཚུང་བཅས་ཐུན་མོང་ནས་ཕ་མ་བ་སྦྱོའི་བྱ་ཤུག་ཤེས་རིག་བཀྲ་
 བ་སྟོབ་འདུག་འོས་རིགས་གཙོ་བཟུང་འདེམས་སྒྲུག་གིས་མིང་ཐོར་ས་གནས་
 སོ་སོའི་འགོ་འཛིན་དང་། ཚོགས་ཚུང་གི་འཐུས་མིའི་ས་འབྲུར་ཤུལ་འབྱོར་
 གཞིར་བཟུང་ཅ་འཛིན་སྟོབ་འདུག་བྱ་རྒྱུར་གཏན་འབེབས་ཀྱིས་སྐབས་དེ་རང་
 ལ་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱང་ཞུས་ཡོད། ལྷག་པར་བོད་ཤུག་སྟོབ་གྲ་ཐོན་པ་རྣམས་
 གྱི་ཁོངས་ནས་དགེ་ཆན་སྟོབ་སྟོང་ཐོན་པ་གང་མང་བྱུང་ན་མ་འོངས་པའི་བོད་
 ཤུག་ཆོར་དབྱེན་བོད་གཉིས་ཀའི་ཐོག་སྟོབ་སྟོང་སྟོད་ཐུབ་པ་མ་ཟད། བོད་
 ཤུག་ཆོར་རང་མི་རང་ལས་ཀྱི་རིགས་ཞེན་ཆེ་ཞིང་དབྱེན་ཡིག་སྟོབ་ཆན་འགའ་
 གས་བོད་སྐད་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བརྗོད་ཐུབ་པ་སོགས་ཀྱི་དགེ་མཚན་ཅི་ཆེ་ཡོང་
 རྒྱུར་བརྟེན་མཐོ་རིམ་དང་འབྲིང་རིམ་སྟོབ་ཐོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁོངས་ནས་དགེ་
 འོས་སྟོབ་སྟོང་དུ་བསྐྱོད་གལ་ཆེ་བའི་འབོད་སྒྲལ་རིམ་པར་ཞུས་འབྲེལ་དགེ་
 ཆན་མཐོ་འབྲིང་དཀྱུས་གསུམ་སྟོབ་ཐོན་པ་གངས་ ༡༦༠ སྟོར་བྱུང་ཡོད་
 པ་རྣམས་ནས་རང་རེའི་སྟོབ་གྲ་ཁག་ནང་དགེ་ཆན་གྱི་ལས་ཁུར་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཆོས་དོན་སྟོར། རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་དགོན་ཁག་
 སོ་སོའི་གཞི་བྱོན་གནས་སྟངས་ཞིབ་གསལ་དེབ་བཀོད་ཞུས་ཡོད་ཅིང་། དགོན་
 ཁག་དེ་ཆོའི་ཁོངས་སྒྲུབ་རྒྱུད་ཆེ་བཞི་ཚུང་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆན་བྱང་སྒྲག་ལུང་

གི་ཆོས་རྒྱུད་དེ་དག་ཏུ་ལམ་ཉམས་ཆག་འགྲེལ་ཆེ་པའི་གནས་སུ་མཆིས་པར་
 རྒྱ་གར་ནང་སྟག་ལུང་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་མཁན་ལྷ་སྤྲུལ་དགེ་
 འདུན་དང་། རྒྱ་གསུམ་བཅུན་ཇི་ཡོད་ཀྱི་བྱུང་ཏུ་ཅད་དཔྱོད་སྐབས་དོར་སྒྲིབ་ཁྲུལ་
 དང་། ཨོ་རི་ས་མུན་ཆོག་སྒྲིབ་དང་རྒྱ་གར་ཏི་ཏུ་དར་རྒྱས་སྒྲིབ་གཞིས་ཆགས་
 བཅས་ཀྱི་ས་གནས་སོ་སོར་ཁ་འཐོར་དུ་གནས་པའི་བྲ་བཅུན་རྒྱ་གསུམ་བཅས་རྣམས་
 ཨོ་རི་ས་གཞིས་ཆགས་ནང་ཆེ་སྤྲུལ་བྱུང་ཆེ་ནང་སྤྱད་ནས་དམིགས་བསལ་ས་སྤྲུལ་
 གཞིས་མི་སྤྲུལ་མཆོངས་སྤྲུལ་རྒྱུ་འཕེལ་བཞེས་བྱུང་བ་བཞིན་ཆོས་རྒྱུད་སྟག་ལུང་ཐང་
 པའི་ཆོས་རྒྱུད་འཛིན་མཁན་དཔྱོད་བྲ་བཅུན་རྒྱ་གསུམ་བཅས་གང་ཡོད་རྣམས་འཕྲུལ་
 སེལ་ཨོ་རི་ས་གཞིས་ཆགས་ནང་ཆེ་སྤྲུལ་གྱིས་དབང་ལུང་མན་ངག་ཇི་དག་ཆད་
 ཉེར་གཏུགས་པ་རྣམས་ལ་དུགས་ཁྲུལ་སྤྲུལ་བཞེས་སོང་ཞིག་ཡོད་སྟེ་སོགས་ནས་
 ཆོས་རྒྱུན་ལམ་འཕྲུལ་འཐོབ་ཐབས་ཀྱི་མཐུན་འགྱུར་མཆོངས་སྤྲུལ་བྱས་ཏེ་ཅ་པའི་
 ཆོས་རྒྱུད་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་བྱུང་ཐབས་འཕྲུལ་འཕྲུལ་ཕྱག་བཞེས་གནང་རྒྱ་
 དང་། འཕྲུལ་སེལ་གྱི་འགྲེལ་བཤེད་གཏོང་འོས་ཁག་སྟག་ལུང་མ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུ་
 གོང་མའི་སྤྲུ་ཆས་སྟག་བསྟན་རྣམས་ཆོས་དོན་ལས་ཁྲུངས་དང་བཀའ་བརྒྱུད་སྤྲུ་
 འཕུས་ཐུན་མོང་ནས་ཐོ་འགོད་བྱས་ཏེ་སྤྲུ་སྟེར་ཡིག་ཆང་དུ་བཅོལ་བྲི་བྱས་པ་ནས་
 མིག་སྟེན་མིག་པན་གྱིས་གཏོང་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་འགན་ཁུར་བྱས་ཏེ་དེ་མུར་ཕན་རང་
 ལས་ཁྲུང་དགོངས་པ་བྱས་འཁྲུལ་ཟེན་རྒྱུ་ཆོས་དོན་བྱང་ཆེར་དེ་སྟོར་དོགས་པ་
 ཆེན་པོས་ཞབས་སྤྲུལ་ཐངས་ཁ་ཤས་བྱས་པ་མ་ཟད། བཀའ་ཤག་ཏུ་འདུང་ཕན་རང་
 ཆེད་བཅར་གྱིས་གོང་གསལ་ཡོང་རྒྱུན་གནས་ལུགས་ཞིབ་གསལ་མཐུག་སྟེར་ཕྱག་
 ལེན་འཕྲུལ་འཁེལ་བྱུང་པའི་སྟེན་སང་བྱས།

༡༩༧༩ ལོར་ཨོར་མེའི་ཁྲུལ་གྱི་རོགས་ཆོག་སྟེ་ཉམས་ཤེས་རིག་སྟོབ་

གྲུང་ཐོག་ཕྱག་གུངས་ ༡༠༠༠ ཐམས་པའི་སློབ་ཡོན་རྟགས་རམ་ཐོབ་ཁྲིངས་
ནས་ཆོས་ལུགས་ཁག་སོ་སོའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་སྟེན་ཁྱེད་མཁན་ན་གཞིན་ཕྱག་
གུངས་ ༡༠༠ ཐམས་པ་དགོན་ཁག་ཆོར་ཆ་གསེས་ཞུ་རྒྱུར་དམིགས་བསལ་
ཟུར་བཅད་ཞུས་པ་མ་ཟད། ད་ཕྱིན་ཅུ་པའི་ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་ན་གཞིན་ཆོའི་
མ་འོངས་པའི་སློབ་ཡོན་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་བསལ་རྟགས་རམ་ཐོབ་ཐབས་ཞུས་
པ་དང་ཆབས་ཅིག་ Membership ཟེར་བའི་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཁབ་གང་
ས་ནས་ཆོག་གས་མི་གང་མང་ཡོང་ཐབས་ཞུས་ཏེ་ཆོག་གས་མིའི་ལོ་རེའི་ཆོག་གས་
ཞུགས་བརྒྱུ་ཆའི་ཞལ་འདེབས་དངུལ་འབབ་སྟེང་ནས་དགོན་ཁག་གི་སློབ་ཕྱག་
ཆོའི་མཐུན་ཁྱེན་མ་དངུལ་ལ་ཕན་སྟེབས་ཡོང་ཆེད་རྟགས་རམ་འབོད་སྐྱལ་
ཞུ་རྒྱུའི་ཡིག་ཆ་ཞིབ་གསལ་བཅོས་ཏེ་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་རང་གཞུང་དོན་
གཅོད་ཁག་དང་། ནང་པའི་ཆོས་ཆོག་གས་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་རང་རྟགས་སྒྲ་སྐྱལ་
དགེ་བཤེས་སོགས་ལ་འགྲེམས་སྟེན་གྱིས་རྟགས་རམ་འབོད་སྐྱལ་ཞུས་ཡོད་པར་
ད་ཕན་ནི་ཏོང་ཁུལ་ནས་རྟགས་རམ་གང་ལེགས་ཕྱག་སོན་བྱུང་ཡོད་ཆོད།

དེང་ཕན་གཞི་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཐོན་པའི་ཁྲིངས་ནས་དབུས་གཞུང་གི་ལས་
ཁྲེད་དུ་མ་ཆུད་པ་རྣམས་ལ་འང་སོ་སོའི་ཤེས་འཛིན་ལ་གཞིགས་པའི་ཟུར་སྦྱོང་
ལས་ཁྲིངས་ཁག་དང་། བཅོ་གཞིས་སོགས་ཕྱི་ནང་གང་འོས་ནས་ལས་ཀའི་
གོ་སྐབས་ཐོབ་ཐབས་གོགས་དན་གང་ཐུབ་ཞུས།

༡༩༧༩ རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱིས་པའི་ལོ་རྩིས་སྤྱང་གནང་བ་ལྟར་སྐབས་དེའི་
བྱི་ལོའི་ལོ་གསར་ཐོག་རྒྱ་གར་སྤྱི་དྲུག་ Moraji Desai མཆོག་ནས་ཡོངས་
ཁྱགས་གསུང་བཤད་ཅིག་གནང་བའི་ནང་རྒྱ་གར་ཡུལ་མིའི་ཁྲིངས་ནས་ཕ་མ་
ཐ་སྦྱོའི་བུ་ཕྱག་ཆོའི་འཆོ་ཐབས་སུ་ཕན་ཆེད་བུ་བཅོལ་ཁང་དུ་འཛོག་རྒྱུའི་མཐུན་

ཀྱི་རྒྱ་རྒྱལ་རམ་གཞན་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་གསུང་ཐོས་བྱུང་བ་བཞིན་དོ་སྒྲུང་ཆེ་
བསྐྱེད་ཁུས་དོན་རྒྱུས་སོར་ལས་དོན་དེའི་ཆེད་ལས་ཁྲུངས་དམིགས་བཀའ་ཟུར་
འཇུགས་གཞན་འདུག་པར་བརྟེན་པོད་མིའི་གཞིས་ལམ་བཅོ་གསུམ་ནང་ཡོད་
པའི་ཕ་མ་ཐ་སྐྱེའི་བུ་སྤྱག་རྣམས་ལ་འང་རྒྱ་གར་ཡུལ་མི་སྤྱི་མཚུངས་མཐུན་ཀྱིན་
ཐབས་ཤེས་ཁུས་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་རིག་ལས་ཁྲུངས་བརྒྱུད་སྒྲོར་འབྲུམ་དུག་བདུན་
ཙམ་གསལ་རས་འཐོབ་བཞིན་པ་ཡིན།

༡༩༢༧ ལོར་ཕན་ནད་བབ་ཏེ་སྤྱག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་ལས་ཁྲུངས་སུ་རྟག་བཅར་
མ་ཐུབ་པའི་གནས་ཀྱང་ལ་བརྟེན་ཁྱི་ལི་ Safdarjung མི་མང་སྤྱན་ཁང་གི་སྤྱིང་
ནད་མཁས་པའི་ཨམ་ཆེ་སྤྱ་ཞབས་ Bhatia མཆོག་དང་། རྒྱ་པོད་སྤྱན་པ་
མཁས་པའི་སྤྱི་བུ་སྤྱི་གཞན་དོན། ཁྱེད་རང་གི་ད་ལྟོ་ནད་གཞི་འདིར་ད་མུས་
ལས་ཀ་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་ན་དུས་ཡུན་རིང་འཛོའི་རེ་བ་ཆེར་མི་འདུག་གཤིས་ངལ་
གསེར་ཏེ་པོ་བྱེད་རྒྱ་སྤྱན་གྱི་མཆོག་དམ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། དེ་མིན་སྤྱན་བཙོས་
ཀྱི་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་ཡོད་རེ་མེད་ལུགས་གསུང་འདུག་པ་མ་ཟད། དངོས་
དོན་གྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ལས་ཀ་བྱེད་ཆ་བས་ཆེ་ཙམ་བྱུང་ན་ལམ་སེང་སྤྱིང་གཟེར་
རྒྱག་པ་དང་། འགྲུལ་བཞུད་ཀྱང་ཏེ་བཞིན་ཐུབ་མིན་ལ་བརྟེན་ད་ཆ་གཟུགས་
བབ་ཆ་ནས་ཞབས་འདེགས་སྤྱི་བུ་ཐབས་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཡགོང་ས་
ཡསྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་ནང་ཡསྤྱན་ཞིབ་གསལ་དང་འབྲེལ་ ༡༩༥༠ ལྷ་
༩ ཆོས་ ༡༡ ཉིན་སྤྱན་ལུ་དངོས་གཞི་འབྲུལ་ལམ་ཁུས་པའི་ལུ་དོན་སྤྱིང་
པོར་ ༡༩༢༩ ལོ་འགོར་ཡགོང་ས་ཡསྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་གུས་
པར་པོང་བ་གསེར་གཟུགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་བཀའ་བློན་བསྐོས་གཞན་སྤྱི་སྤྱུལ་ཁར།
དེ་རྒྱུས་ཆོས་བཀའ་ཀྱན་སྤྱིང་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཆོན་བཤེས་ཡོལ་དུ་བཞུགས་

འཕུས་དགོངས་འབྲིལ་སྐྱལ་ཆབ་ཀྱང་ཁོར་སྒྲོགས་ལུ་དགོས་བཀའ་སྤྱི་ཤེབས་
 བྱང་བ་རང་གི་ཤེས་འབྲིན་གཉིས་ཐད་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་འབས་འདེགས་སྐྱབ་རེ་
 བྲལ་ཡང་། སྐབས་དེར་རང་རིགས་ན་གཞིན་མང་ཆེ་སྒྲོབ་པ་ལམ་ལུགས་
 གྲིས་འབས་ལུ་གོ་འཕེར་མེད་པ་དང་། དེ་སྤྱི་ལས་བྱེད་བཟེས་གས་ནམས་
 དགྲུང་ལོའི་བབ་ནས་བྱ་ཅན་སྒྲོ་བད་ལས་ཡོལ་མི་སྐྱལ་མཐུ་མེད་ཀྱི་སྐྱུང་ལ་
 གཉིས་འདོམས་ལས་བྱེད་པའི་གནས་སྤངས་སྐྱུ་བད་ཚྱེ་བྱང་ལྟ་བུའི་སྐབས་
 འཁེལ་ལ་བརྟེན་དགོངས་ལུ་མཐའ་སྤྱིལ་ལུ་རུས་མ་གྱུར་པར་ད་ཕན་ངོ་སྤྲོག་
 རྒྱབ་མདུན་མེད་པར་ལྟག་བསམ་ནམ་དག་གིས་འབས་འདེགས་ཁྱར་སྒྲངས་
 ལུས་དང་ལུ་སེམས་ལགས་ཀྱང་། གུས་འབངས་བསོད་ནམས་ཆེས་དམན་
 པའི་རྒྱུན་གྲིས་ ༡༧༥༦ ལོ་ནས་གཟུགས་གཞི་མི་བདེ་བ་ཡོད་མུས་ངེ་ཡོད་
 དུ་སོང་སྟེ་འདི་སྤྱི་གཉིས་མཆོམས་སུ་གྱུར་སྐབས་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དམིགས་བསལ་གཟུགས་བསྐྱངས་སྒྲུ་མེད་ཀྱིས་ལོ་གཅིག་
 རིང་ཕྱགས་ཡོད་ངལ་གསོ་སྒྲན་བཅོས་སུ་བརྟུན་འཕུས་ཆོག་པའི་དགོངས་འབྲིལ་
 བཀའ་ངོན་ཆེ་བ་བཞིན་སྐབས་དེར་ངལ་གསོ་སྒྲན་བཅོས་གནད་སྒྲིན་ཞིག་བྱེད་
 རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་སྟེ་འཆི་ཉིན་ལས་གོལ་བའི་དྲག་སྤྱོད་གང་ལེགས་བྱང་ལགས་
 ཀྱང་། གུས་པའི་ནད་གཞིའི་ཅ་བ་རྒྱུང་ནད་ལ་སོང་བར་ལམ་བཀའ་རྫོན་ནམ་
 པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ལས་ཁྱངས་ཁག་གཉིས་ལ་ལྟ་རྟོག་འགན་ཁྱར་ལུ་
 དགོས་ཀྱིས་རྟག་དུ་སེམས་ངལ་ཅི་ཆེ་འབྱེད་དགོས་རྒྱུན་པས་ད་ཕན་ནད་གཞི་
 སེང་དྲག་ཐུབ་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཁར། དེང་སྐབས་སྤར་ཡང་ནད་གཞི་འཕར་
 རྒྱང་ཡང་ཡང་བྱེད་འདུག་པར་ཉིན་རེ་སྒྲན་ཆག་མེད་བཟའ་མུས་ཡིན་པ་འབྲེལ་
 ཡོད་ལས་བྱེད་ཆེ་སྤྱོད་ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་དང་། དེང་སྐབས་ཡགོང་ས་

ཆེན་པོའི་མཆོན་སྟན་མཛད་འཕྲིན་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་ཁྲུང་། ལྷག་པར་རྒྱ་
 དམར་གྱི་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་རང་རེར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བ་མི་ཞུ་
 མེད་དུ་གྱུར་ཏེ་ད་ཆ་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཅ་དོན་མཛད་ཤུས་སྦྱོང་སྤངས་
 སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་གཉན་འཕྲང་གལ་ཆེའི་དུས་ཚོད་འདིར་གྲུས་འབངས་
 སྤྱིར་སྤངས་ཤེས་འབྲོན་སྤྱིར་རྒྱལ་གང་ས་ནས་ཤིན་ཏུ་དམན་ཐོག་དུས་བསྟན་
 བྱི་རྒྱལ་སྤྲད་ཡིག་མི་ཤེས་པ། ནད་གཞི་ཉེན་ཆེའི་བབ་དང་བཅས་གང་ས་ནས་
 ད་མུས་ཨོ་ཆོད་ཀྱི་སྤོང་རྒྱ་གཞུང་མང་མཛད་དོན་གལ་ཆེར་རྟ་ལམ་བོང་བཀག་
 རྟ་ཤུའི་གཞོད་འགལ་ཏེ་ཡོང་སློམ་འགན་སྤྲད་ཅིག་ཀྱང་བཟོད་མིན་ལ་གཅོལ་བར་
 གཞུང་སའི་མཛད་དོན་ལ་མི་གཞོད་པ་དང་། རང་གི་ཆེ་ལྷག་ཏེ་ཡོད་ཆོས་
 སྤྲིད་གཉིས་ཀར་ཕན་མེད་སྤོང་ཟད་ལག་སྤོང་དུ་མི་འཕྲན་པར་དགེ་སྦྱོར་ལ་
 གཅིག་འགྲུས་ཞུ་ཅིས་ད་ཕན་གཞུང་མང་གི་ཞབས་འདེགས་ཏུར་འབྲངས་ཞུས་
 རེས་དང་། ཅ་བའི་གཟུགས་བབ་ཀྱིས་ཞབས་ཞུ་མི་འཕེར་ངེས་ཅན་གྱི་གནས་
 ལ་དགོངས་པའི་བཀའ་སློན་གྱི་ལས་ཁུར་དགོངས་འཁྲུལ་དང་འབྲེལ་ལས་ཤེད་
 གས་པོ་སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་གས་ཡོལ་འཆོ་རྟེན་མཐུན་རྒྱུན་གསོལ་རས་ཐུགས་རྩེ་
 ཆེ་བ་ཞུ་རྒྱ་མ་ཟད། གྲུས་པའི་ནད་གཞིའི་བབ་བསྟན་སྤོང་གནས་ཁུ་སིམ་ཞིག་
 ངེས་པར་དགོས་གནས་ཨེམ་ཆེས་སློབ་སྟོན་བྱུང་བ་བཞིན་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་
 མཐའ་གཤམ་ཁུ་སིམ་ཞིག་དམིགས་བསལ་གཡར་པོ་གནད་བྱུང་བར་ད་ཕན་དཔེ་
 མཛོད་ནས་གནས་སྤྱི་ཤེད་དགོས་ཀྱི་བསུན་གཅོར་གང་ཡང་གསུང་མཁན་མི་
 འདུག་ཀྱང་། དཔེ་མཛོད་དུ་ད་མུས་ཁང་གྲུ་ཡུལ་འཐུས་སུ་རང་འཇགས་བསྟན་
 འཐུས་ཆོག་པ་བཅས་ཀྱི་དོན་སྤྲིན་བཀའ་བཟང་སྤྱི་སྤྲིན་བཅེ་བས་གཟེགས་པ་
 ཞེས་སྟན་འབུལ་ཞུས་པའི་བཀའ་ལན་ ༡༩༩༠ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་སྤྱི་

སྒྲིག་བྱུང་དགོངས་སུ། བྱིད་རང་གི་གཟུགས་བབ་གནས་སྤངས་ཞུ་གསལ་དངོས་
 འབྲེལ་ལ་བཏེན་དགོངས་འཁྲིལ་དེ་དོན་ཡོང་འགྲོ་ཞིང་། ཉིད་རང་བོད་ནས་གཞུང་
 ཞབས་མེར་མོ་བའི་ཁོངས་གཏོགས་ཁར། རྒྱ་གར་དུ་འང་སྐབས་བབས་ཁྲར་
 འཁྲིའི་བྱེད་སྒྲོ་ཁག་ལ་སེམས་ཁྲར་ཆེ་བསྐྱེད་བྱུང་གཤེས། ལས་བྱེད་སྒྲིག་
 གཞིའི་ནང་གསལ་ནས་ཡོལ་འཛོལ་གས་མཐུན་རྒྱུན་དང་། དཔེ་མཛོད་ཀྱི་
 ཁང་ཁྲུངས་སུ་བསྐྱེད་འཐུས་བཅས་ཞུ་མོས་ལྟར་ཡོང་རྒྱུར། འབྲེལ་ཡོད་སོ་
 སོར་འདི་ཐོག་ནས་མོལ་འཐུས་ཡོད་འཇགས་བྱེད་ཅེས་སྒྲུག་དམ་འབྱར་མའི་
 བཀའ་ལན་སྤྱི་སྒྲིག་བྱུང་བ་ལྟར་དེའི་སང་ཉིན་ནས་བཟུང་བཀའ་ཤག་ཏུ་ཞབས་
 བཅར་ཞུ་མི་དགོས་པ་དང་། དེ་འབྲེལ་བོད་སློབ་འཛིན་སྐྱོང་ཆོགས་པ་དང་།
 ལྷར་ཁ་མཐོ་སློབ། ལྷ་ལི་བོད་ཁང་། ར་ས་དཔེ་མཛོད་ཁང་། ར་ས་དབུས་
 སྒྲན་ཅིས་ཁང་། མ་སུ་རི་བུ་བྱིམ། ར་ས་སྒྲོས་གར་ཆོགས་པ་བཅས་ཀྱི་འཛིན་
 སྐྱོང་ཆོགས་མིའི་མིང་ཁྲར་ཞུ་མུས་ཁོངས་ནས་དབུས་བོད་སློབ་ཆོགས་པ་དང་།
 ལྷར་ཁ་མཐོ་སློབ་འཛིན་སྐྱོང་ཆོགས་པའི་ཆོགས་མིའི་མིང་ཁྲར་ཞུ་མི་དགོས་
 པ་སྐབས་དེ་རང་ལ་དགོངས་པ་ཞུས་འཁྲིལ་བྱུང་བ་དང་། སྒྲོས་གར་ཆོགས་
 པའི་ཆོགས་མིའི་ཐད་ཤེས་རིག་བཀའ་སྒྲོན་གསར་བསྐྱོམ་གནང་བར་མིང་ཁྲར་
 ཞུས་ཏེ་ ༡༩༤༣ ལོར་ཤེས་རིག་བཀའ་སྒྲོན་གསར་བསྐྱོམ་བསྐྱུངས་པ་ལྟར་
 དེ་མཆོམས་ནས་ཆོགས་མིའི་མིང་ཁྲར་ཞུ་མི་དགོས་པར་དགོངས་པ་ཞུས་གཤེས་
 དེ་འཕྲོས་ར་ས་དཔེ་མཛོད་ཁང་དང་། ལྷ་ལི་བོད་ཁང་། མ་སུ་རི་བུ་བྱིམ།
 ར་ས་སྒྲན་ཅིས་ཁང་བཅས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་ཆོགས་མིའི་མིང་ཁྲར་ད་ལྟའང་
 ཞུ་མུས་ཐོག་ནས་རྩ་བའི་གཟུགས་བབ་ལ་སྒྲན་བཅོས་སྟོན་མེད་བྱས་འབྲས་སུ་
 སྐབས་འཕྲལ་ནད་བབ་སང་དྲག་མ་བྱུང་རུང་ཉིན་ཁ་ཆེ་བ་གང་ཡང་མེད་མུར་

༡༧༤༣ ལོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐབས་ ༡ པའི་འོས་བསྐྱོ་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་གཙོར་བཀའ་ཤག་ནས་འཆར་འབྲུལ་ལྟར་ཕྱག་རྟགས་བསྐོ་གཞག་སྟེ་ཐོན་བྱུང་འདུག་ཀྱང་རང་ཉིད་གཟུགས་བབ་ཆ་ནས་ལས་ཀ་མ་བྱུབ་པར་བཀའ་སློན་ལས་ཁུར་དགོངས་པ་ཞུས་འབྲིལ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་སྟབས་ནད་བབ་རྩེ་སྤྱག་འགོ་རྒྱ་དངོས་མཐོང་ཡང་ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྟགས་སྟེ་ཐོན་ཟེན་པར་སོང་བཀའ་དོན་དང་ལེན་ཞུས། འོན་ཀྱང་འོས་བསྐྱའི་ལས་ཀ་འདི་བཞིན་མི་མང་གི་ཕྱག་མང་པོའི་མིང་ཐོ་ཉིན་བསྟུན་སློག་སྟེ་གངས་ཅིས་བྱེད་དགོས་ལ་བརྟེན་པར་ལམ་གཟུགས་བབ་ངལ་གསོས་ཀྱི་ཕྱན་བྱུང་དག་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་འོས་བསྐྱའི་ལས་མཇུག་སྒྲིལ་ཉིད་མཆོམས་སུ་སྦྲར་ཡང་ནད་ལོག་བརྒྱབས་ཏེ་དེ་ལོའི་དགུན་ཐོག་ཏུ་སང་གི་གནངས་གི་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་སྐབས་དེར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མཐོན་ཆེན་པོས་དབུས་ཁྱེ་སྤུལ་ཁག་ལ་སྟོན་འགོ་སྐབས་ཞུ་སྤུལ་བ་སོགས་སྐབས་བསྟུན་ཀྱིན་སེལ་ཞབས་རིམ་སྟོན་སྤུལ་ཞུས་པའི་ཕྱགས་རྩིས་སྦྲར་ཡང་རྩེ་དག་འཆི་ཉིན་ལས་གོལ་ཙམ་བྱུང་ཡང་ཅུ་པའི་ནད་བབ་སོང་དག་ཅིག་གཏན་ནས་མ་བྱུང་བར་དེང་སང་ཡང་སྟོན་བཅོས་ལུ་མཐུད་བྱེད་ལུས་ཡིན་པ་དང་། སྐབས་དེའི་སྤྱི་འཐུས་འོས་བསྐྱའི་ཚོགས་ཆུང་ནང་ནན་ཡོལ་ཁོངས་ནས་ཕྱན་དང་བྱམས་པ་དབང་འདུན་ལགས་གཉིས་གཏོང་གནང་མཛད་འདུག་པར་ལས་རྒྱུན་ནམ་འགོར་ལ་ཕོགས་ཐོབ་སྟེ་ལྟར་དེ་ལུགས་དགོས་དཔུལ་སྟོན་ཅིས་སྤུལ་དགོས་བཀའ་ཤག་ནས་བཀའ་ཕེབས་བྱུང་ཡང་། རང་གཞུང་ལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྦྱང་ལ་ཅི་ཆེ་ཡོད་པ་གཤམ་གསལ་གྱིས་གུས་གཉིས་ལ་ནས་ཡོལ་སྤྱི་མཆུངས་ནས་ཕོགས་གསོལ་རས་ཐོབ་ལུས་ལ་བརྟེན་དེ་རིས་དམིགས་བསལ་ཕོགས་ཐོབ་འཕར་མ་འཆར་འབྲུལ་ཞུ་མི་དགོས་པ་ཞེས་སྦྱ་

སྔགས་ཁྱུས་རིགས་མེད། གོང་གསལ་གཞུང་ལབས་སྤྱི་ཁྱེད་དུས་རིང་ནས་
 རྩི་ལིར་སྤྱོད་རིང་ལས་ཀ་རྟོག་འཛིངས་ཆེ་ཤོས་ཤིག་སྐབས་འཁེལ་བྱུང་བར་
 ད་ས་བཞུགས་སྐར་ལས་ཁྲུངས་ཁག་དང་། ཟུར་སྦྱོང་ལས་ཁྲུངས་ཁག སྤྱི་ཚུལ་
 འོན་གཅོད་ཁག གཞིས་ལམ་བཟོ་གསུམ་གྱི་འགོ་འཛིན་དང་བདེ་དོན། སློབ་
 བླ་ཁག་སོགས་ནས་ཁྲུངས་སོ་སོའི་ཁྲུབ་ཁྲིངས་སུ་ཡོད་པའི་པོད་མིའི་དཀའ་ངལ་
 སེལ་ཐབས་སྒྲིར་བྱ་གར་གཞུང་གི་ལས་ཁྲུངས་ཁག་དང་། སྤྱི་ཚུལ་རོགས་
 ཚོགས་ཁག་སོགས་ལ་བཀའ་མོལ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གནང་རིགས་དང་།
 སྐབས་དེར་ས་གནས་སོ་སོ་ནས་རྩི་ལིར་དོན་བྱེད་མི་འགོ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་ཐེབས་
 པའི་སྒྲིར་སྐབས་སོ་སོར་འབྲེལ་ཡོད་ནམས་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་འཕྲལ་འཕྲལ་
 བཀའ་མོལ་ཇི་ཞུས་དང་། སྤྱུབ་འབྲས་བཀའ་ལན་ཇི་གནང་བཅས་འབྲེལ་མོལ་
 ཞུ་ཡུལ་ལས་ཁྲུངས་སྤྱི་ཚོན་འབྲས་མེད་ཀྱི་ཆོག་ཐོ་དེབ་ཆུང་ཟུར་ཉར་ནང་ཁ་
 གསལ་གང་ཐུབ་བཀོད་དེ་རྩི་ལིར་དོན་གཅོད་ལས་ཁྲུངས་སུ་བཞག་ཡོད་པ་དང་། དེ་
 འབྲེལ་ཤེས་རིག་བཀའ་སྒྲོན་བྱེད་སྐབས་སུ་འང་ཤེས་རིག་གི་ལས་དོན་སྒྲིར་བྱ་
 གར་གཞུང་གི་ལས་ཁྲུངས་ཁག་དང་། རོགས་རམ་ཚོགས་པ་ཁག་སོགས་ལ་
 བཀའ་མོལ་ཇི་ཞུས་འཕར་ཞུ་ཆུར་གསུང་གི་ཆོག་ཐོ་གསལ་བཀོད་ཤེས་རིག་
 ལས་ཁྲུངས་ནང་བཞག་ཡོད་པ་བཅས། དོན་སྤྱིང་ཕན་གྱི་མི་ཆེའི་རིང་རང་
 ལོ་ ༡༧ རྟེན་གཞུང་ལབས་ཞུས་ཏེ་མཐར་རང་ལོ་ ༤༠ ཐམ་པར་ནད་
 གཞི་དག་པོས་ལས་ཀ་མ་ཐུབ་པར་ནས་ཡོལ་མི་ཞུ་མཐུ་མེད་ཀྱི་བར་མི་ལོ་བཞི་
 བརྒྱ་ཞེ་གཅིག་ཙམ་གཞུང་ལབས་ཞུས་རིང་གཟེངས་དྲགས་སྡུལ་ཐོབ་ཀྱི་བྱས་
 རིས་དམིགས་བསལ་གང་ཡང་ཞུ་མ་ཐུབ་ཀྱང་། པོད་དང་བྱ་གར་ནང་སྐབས་
 སོ་སོར་བཀའ་དགོངས་ཞུ་སྒྲི་ཆང་མར་གཞུང་གི་དབུ་འཁྲིད་ནམ་པས་སྒྲིན་

བཟོད་པ་ཀའ་ཙུང་དང་འབྲེལ་བའི་པ་ཀའ་བཙད་གནང་དགོས་པ་དང་། མང་
 ཚོགས་ནས་ཞུ་སྐྱོད་ནི་ཆང་མ་བུང་བའི་སྐྱོན་བཟོད་སྐྱེད་ངན་རིགས་གང་ཡང་
 མེད་པར་བཟང་མཐའ་འཁྱིངས་པ་རྩ་བུའི་ཞབས་འདེགས་དུར་འབྲངས་ཞུས་
 ཏེ་གཞིས་བྱེས་གང་དུ་འང་ཞུ་བུ་ཆང་མར་བྱི་ཉལ་མཐུག་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲིག་ལབ་
 སྐྱེད་གཞུང་དང་གཞུང་ཞབས་སྤྱིའི་མཆན་ཤས་ཞབས་འདེན་དུ་མ་སོང་བར་
 ཡུང་ཁུས་གང་གྲུབ་ཁམས་དངས་འགད་གཙང་ཞུས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སུ། ༡༩༥༩
 ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༦ ལ། །

ཅེ་དུང་ནམ་གྱ་བུམས་པ་དབང་འདུས་

ལགས་ཀྱི་སྐྱ་ཆེ་ལོ་རྒྱལ།

༥ སྐྱ་ལབས་བུམས་པ་དབང་འདུས་(༡༧༣༠-༡༧༧༡)ལགས་ནི། མུང་
སྐད་གཞིས་ཅེ་ཆུ་ཤར་ལུང་རག་ཅེས་པའི་གཞུང་རྒྱལ་སྐལ་པའི་ཁྱིམ་ཆང་
དུ་ཡབ་ངག་དབང་དང་། ཡུམ་པ་སངས་སྒྲོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་
༡༥ པའི་ལྷགས་སྤེལ་ ༡༧༣༠ ལོར་འབྱུངས། མུང་དུས་ནས་ཡབ་ཡུམ་
གཉིས་གཤེགས་འདས་སུ་གྱུར་སྐབས་ཆོ་བོ་ལགས་དང་ཁང་པོའི་སར་བཞུགས།
དགུང་གངས་བཙུག་གཉིས་སོན་སྐབས་ཡབ་དམ་པའི་ཁྱིམ་ཆང་ནས་ལྷ་སར་སྐྱ་
བཙར་གསོལ་ཆེ་སྒོ་བཟང་སྦྱིན་པའི་ལབས་ཁྱར་བཙར་ཏེ་སྤར་སྒོལ་ལྷར་ཁར་
ཞོར་བོད་ཀྱི་གཞི་རིམ་ཡིག་ཅིས་སྒོ་བ་སྒྱུར་གནང་བ་དང་། དགུང་གངས་ ༡༥
སོན་སྐབས་སེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱ་ཆང་དུ་སྦྱིག་ཞུགས་གནང་། དགུང་གངས་
༡༧ རྒྱུང་ཅེ་ནམ་རྒྱལ་གྱ་ཆང་གི་གྲ་ཁལ་ཁོངས་ཞུགས་ཏེ་དགུང་གངས་ ༣༣
ཐོག་ཅེ་སྤར་གཞུང་ལབས་སྤྱི་སྒོལ་ལྷར་ལབས་སྤོད་གསར་མཇལ་ཞུས། དགུང་
གངས་ ༣༣ རྒྱུང་ལྷ་ལྷན་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་ཆོགས་མཆོད་སེར་སྤོང་
གི་ཞུགས་ཤིང་སྐབ་འཕྱལ་ཤིང་གཉེར་དོ་དམ་དུ་བསྐྱོ་སྒྱུལ་གྱིས་ཐུག་ལས་འགན་
ཁུར་བཞས། ཤིང་སྐབ་པའི་གུན་གསོལ་ཆེད་སྐབས་ཆང་ཁུལ་གྱི་གོ་ཁལ་སྐྱ་
ཕུ་དོ་དམ་ལོ་བཞིའི་རིང་དང་། ༡༧༤༧ དགུང་གངས་ ༣༧ རྒྱུང་ལོ་གོང་
ས་མཆོག་གི་དབུ་གདུགས་འགོ་པ་ལོ་གཅིག་རིང་། ༡༧༤༩ ལོར་ཆེ་སྒོན་

སྒྲིང་གཞུང་ཆོད་ཁོངས་ཀྱི་ཚུ་དབར་སྐར་སྤྱོད་གཞིས་སྤྱོད་གཞུང་ཞབས་མི་
འགྲོ་ཐོག་མ་དེར་བསྐོས་སྐུལ་དོན་བཞིན་ལས་ཁུར་ལོ་བཞི་བཅས་གནང་།

༡༧༥༣ ལོར་གཙང་ཁུལ་སོ་ལས་བཅུ་པོགས་བསྐྱེད་མ་བསྐོས་གཞག་སྐུལ།

༡༧༥༣ ལོར་བོད་ནང་བཅན་འདུལ་མཁན་ཀྱི་མིའི་དབང་ཤུགས་དེ་ཆེར་ཕྱིན་
ཏེ་བོད་སྤྱི་ཆབ་སྲིད་གནས་བབ་དེ་ཞན་དེ་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་སྐབས་རང་ཡུལ་
དུ་བཞུགས་དེ་སྐར་ཚུན་སྤྱི་ཞུ་ཞབས་འདེགས་རྒྱལ་པ་ཐོན་པ་ཞུ་བྱུང་བའི་རེ་བ་མེད་
སྐབས་ཀྱི་གར་ས་ཐོག་ནས་བོད་རང་དབང་འཐབ་ཚིད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཞིག་
གསར་ཚུ་མ་མཛད་བཞིན་ཡོད་པའི་གནས་ལུགས་གསན་མ་ཐག་ཁོང་དང་།
ཀུལ་ཅེ་དཔལ་མཛོད་གཅིག་ཚུགས་ཅེ་དུང་ལས་ཆོན་བྱུང་བསྐྱེད་ཉིན་བྱེད་ལགས།
གཙང་ཁུལ་འབབ་འདུལ་སྐྱེད་མ་ཅེ་དུང་བྱམས་པ་བཙོན་འགྲུས་ལགས་གསུམ་
ལྟན་དུ་ ༡༧༥༤ ལོར་འབྲུག་ཡུལ་བརྒྱུད་ཀྱི་གར་དུ་སྤོར་ཐོན་གནང་དོན་
ཚུར་ལམ་འབྲུག་དུ་འབྱོར་སྐབས་འབྲུག་ཀུལ་གསུམ་པ་མི་དེ་འདེགས་མེད་
དེ་དེ་དབང་ཕྱག་མཆོག་དེ་ཉིད་དང་མཛལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་ནང་ཀྱང་དམག་བཅན་
འདུལ་ཇ་དྲག་གི་གནས་སྐངས་བདེ་རྒྱལ་ཞིབ་ཏུ་སྐྱོན་མེད་ལུས། ༡༧༥༤ ཟླ་
༥ ནང་ཀ་རྒྱལ་དུ་འབྱོར་ཏེ་༧་རྒྱུ་ཤི་གཅིན་པོ་ཀྱི་ལོ་དོན་གྲུབ་མཆོག་དང་། ཅིས་
དཔོན་ཞུ་སྐབ་པ་དབང་ཕྱག་བདེ་རྒྱལ་མཆོག་མཛལ་འཕྲད་ཀྱིས་ཀ་རྒྱལ་དུ་
བཞུགས་ཡུན་རིང་བོད་ནང་ཀྱང་དམར་བཅན་འདུལ་གྱིས་སེར་སྐྱ་མཆོག་དམན་
ཡོངས་ལ་བདེ་འདེགས་བྲལ་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིར་བྱེད་
བསྐྱགས་ཁུལ་སྤེལ་དང་སྤྱགས་ཕྱི་ཀུལ་གཞུང་ཁག་ལ་བོད་དོན་བདེན་སྐབས་
ཡོང་བའི་སྐྱོན་ལྷ་འདུལ་རྒྱ། དེ་མེས་རིམ་པས་བོད་ནས་གདན་ས་གསུམ་དང་།
ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་མི་འབྲུས་རྣམ་པ་ཀ་རྒྱལ་དུ་རིམ་འབྱོར་གཅིན་མཁན་ཅིས་

གསུམ་ནས་དབུ་འབྲིང་པའི་ཀ་སྐྱུག་པོད་ཀྱི་བདེ་དོན་ཆོག་པ་པ་གསར་འཛུགས་
 བསྐྱེད་སྤོངས་སུ་ཕྱག་ལས་གནང་ཞིང་། ༡༩༥༩ ལོར་གཅེན་མཁན་ཅེས་
 གསུམ་གྱིས་བཀོད་མངགས་གནང་བ་ལྟར་ཁོང་དང་ཅེ་བླ་བྱ་མས་པ་བཙོན་
 འགུམ་ལགས་གཉིས་འབྲུམ་སྡེ་ལ་བརྒྱད་པོད་དུ་སྒྲིལ་ཆུགས་ཆ་གི་གྲུ་ཐང་དུ་
 ཡོད་པའི་བརྟན་སྤྱང་དང་ཐུངས་དམག་སྐར་གྱི་འགོ་དམག་ནམས་ལ་ལམ་སྟོན་
 བཀོད་བྱས་དང་རོགས་མགོན་གནང་བར་ཆེད་ཕྱབས་གནང་ཡང་བོད་ས་ཡས་
 མས་ཆང་མ་རྒྱ་དམར་ནས་བཅན་བཟུང་བྱས་ཟིན་ཏེ་བྱ་སྐད་བྱིའུས་འབྲེར་
 ལྷབས་གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྟོན་འཁོར་ཡང་
 རེ་ཞིག་ལྷ་ལྷན་རྒྱལ་སར་བཞུགས་སྒོས་མ་བཟོད་པར་རྒྱ་གར་ནང་བཅན་བྱོལ་
 དུ་ཆེབས་བསྐྱར་མི་གནང་མཐུ་མེད་ཀྱང་ཏེ་ཆེབས་རྗེས་སུ་བོད་མི་སེར་སྐྱ་ཞི་
 དྲག་གི་མི་སྣ་རིམ་ཅན་བྲོས་ལམ་གང་ཐོབ་ཀྱིས་ཕྱེབས་དང་ཕྱེབས་བཞིན་དང་
 གདོང་ཐུག་བྱུང་ལྷབས་བྱ་ཐབས་རིང་བྲལ་གྱིས་མཆོ་སྣ་ནས་ཆབས་ཅིག་རྒྱ་
 གར་དུ་ཕྱིར་ལོག་གནང་། རྒྱ་གར་ཨ་སམ་ Missamari ས་གནས་སུ་
 བཅན་བྱོལ་དུ་འབྱོར་རིགས་བོད་མི་ཁྱོན་ཆེར་འཕྲལ་སེལ་གསུང་སྒྱུར་གྱི་རོགས་
 རམ་ཁྱུས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཀ་སྐྱུག་དུ་ཕྱིར་ལོག་གིས་ཡ་སྐྱེའི་གཅེན་པོ་རྒྱ་ལོ་
 དོན་གྲུབ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་བཞུགས་སྐར་དང་པོ་མ་སུ་རིར་ཞབས་བཅར་ཁྱུས།
 དེ་རྗེས་ཀྱན་སྐྱིང་ང་སག་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་ Missamari སྡོད་
 སྐར་འགན་འཛིན་ནས་དགོངས་ཁུ་གནང་བའི་ཆབ་དུ་བསྐྱོད་གཞག་གནང་བ་
 ལྟར་ཟླ་བ་གཉིས་རིང་ཞབས་ཁྱུས་རྗེས་རེ་ཞིག་ཕྱག་ལས་དགོངས་ཁུས་ཀྱིས་
 དཔྱེན་ཡིག་སྒྲིབ་སྒྲིང་གནང་། དེ་རྗེས་སྐར་ཡང་མ་སུ་རིར་འཕྲལ་བཅར་ཁུ་
 དགོས་ཀྱི་བཀའ་ཏར་སྤྱི་ཕྱེབས་ལྟར་ ༡༩༥༩ ཟླ་ ༩ ནང་མ་སུ་རིར་བཅར་

དེ་ཐོག་མར་རང་གཞུང་ནང་སྤྱད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱ་དང་། དེ་རྗེས་ལྷ་མྱུ་པ་འཛིན་པ་བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལར་སློབ་བྱུག་གནང་སྐབས་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱེ་བས་སྤྱི་གཏོང་དམ་པ་འཛིན་པ་སུ་ ༡༩༦༠ ཟླ་ ༩ རང་དྲ་རམ་ས་ལར་བཅར། དེ་རྗེས་མིམ་ལ་ཁུལ་ལམ་བཟོ་འགན་འཛིན་དང་། ༡༩༦༡ ལོར་ལས་བྱེད་བདག་གཉེར་ཁང་གི་འགན་འཛིན་དུ་བསྐོས་གཞན་གནང་དོན་ལྟར་ལས་ཁུངས་གསར་གཏོད་ཀྱིས་ཕྱག་ལས་གནང་།

༡༩༦༤ ལོར་བཞུགས་སྐར་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་སུ་དབུ་འཛིན་ལས་རིགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་བཞུགས། དེ་རྗེས་བདེ་སྤྱང་དབུ་འཛིན་སྤྱི་མཁན་དགའ་བྲང་གློ་བཟང་རིག་འཛིན་མཆོག་མཇུག་ཁུར་དགོངས་ཁུ་གནང་བའི་ཆབ་གསར་མ་ཕྱེ་བས་བར་ལོ་གཅིག་རིང་བདེ་སྤྱང་འགན་འཛིན་ཀྱི་ཕྱག་ལས་འགན་བཞུགས་གནང་རིང་གཙོ་བོར་ལྷ་མྱུ་པ་འཛིན་སྤྱི་ཕྱོད་ཉེན་སྤྱང་གི་ཕྱག་ལས་ཁུ་བྱ་ཁག་སློམ་མེད་ཁར་རང་གཞུང་ལས་ཁུངས་མ་ལག་ཁག་ཚུགས་ཡུལ་དང་། ར་ས་བྱད་མེད་མཉམ་ལས། སྤྱང་གནས་སྒྲ་ཁང་། ཨ་ནེ་དགོན་པ་སོགས་གནས་གཞི་བཅའ་ཡུལ་ས་ཁང་མང་དག་ཅིག་གསར་དུ་བབས་ཤེས་ཉོ་སྤྱོད་གནང་བྱུར་དམིགས་བཀའ་འགན་བཞུགས་སྤྱི་སྒྲན་གྲུབ་འབྲས་ལེགས་ཐོན་བྱུང་ཡོད། ༡༩༧༤ ལོར་རང་གཞུང་ཅིས་ཞིབ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགན་འཛིན་དུ་གནས་སློམ་གནང་བ་བཞིན་སྐབས་འཕུལ་ལས་ཁུངས་གསར་འཛུགས་དང་འབྲེལ་ཕྱག་ལས་ལོ་གཉིས་རིང་གནང་། ༡༩༧༥ ལོར་སྤྱི་འབྲས་འདེམས་བསྐོས་ལྟན་ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་མིར་བསྐོས་ཕུལ་བཞིན་ལོ་གསར་རིང་ཕྱག་ལས་གནང་ཞིང་། དེ་རྗེས་སྤྱི་ཁམས་འཕྲོད་བཞེན་སྤྱད་ཕྱག་ལས་ནས་དགོངས་ཁུ་ཀྱིས་དྲ་རྒྱུ་མེག་ལོ་ཁྱེད་སྤྱད་འཛུགས་གནང་བུར་ ༡༩༧༧ ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༡ ཉིན་

དགྲུང་གངས་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་སྤེང་སྐྱེ་ཆེད་འཕེན་པ་རྫོགས་པ་བཅས་༥༥ ༥༥

(༡༧༦༩ ལོར་རྒྱ་བོད་ས་མཆོམས་སུ་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དབར་
 དམག་འབྲུག་རྒྱག་སྐབས་བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁྲབ་ཁོངས་ཏེ་ཏུན་དང་
 རྒྱངས་དམག་སྐར་གསར་འཛུགས་དང་འབྲེལ་ཐོག་མའི་འགོ་འདོན་དུ་ཕྱན་
 བདེ་སྤང་འགན་འདོན་ལས་རོགས་ཀྱི་མིང་གནས་ཅན་ཅེ་དྲུང་བྱམས་པ་དབང་
 འདུས་དང་། ལས་རོགས་སུ་བྱམས་པ་སྐལ་ལྷན། རྫོང་སྤྱིང་ནས་ལི་ཐང་
 རྒྱ་དོན་གྲུབ། ལི་ཐང་དབྱ་ཕྱག་ངག་དབང་བཅས་མི་བཞི་བསྐྱོད་གོང་གནང་
 རྒྱ་ཐུགས་གཏན་གཙང་འཁེལ་ས་གནས་སུ་འགྲོར་འཕུལ་ཆེ་ཤས་རིང་ཏེ་ཏུན་
 དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ཤིང་རྒྱ་བོད་ས་མཆོམས་ཁག་དུ་འགོ་དགོས་ཡོང་རྒྱུར་སེམས་
 ཐག་གཙང་བཅད་ཀྱིས་རང་གི་ཐབ་གདན་ཆས་སོགས་ཀྱང་དགའ་ཉེ་སྦྱོད་ཀར་
 ཁག་ལ་སྤྱད། མདོར་ན་ཁ་ཁ་འདོན་དཔེ་ཆ་ཙམ་ལས་དེ་མིན་ལམ་རིམ་ཆེ་མོ་
 ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་དཔེ་འཕར་ཐོལ་ཡོད་རིགས་ལ་སྐབས་ཡུལ་སྤྱི་མ་གོང་མ་
 རྒྱལ་པ་སོ་སོའི་གཟིམ་ཤག་དུ་འབྲུལ་ལམ་ཁྲུས་ཏེ་བདེ་སྤྱུག་ལེགས་ཉེས་ཤིར་
 ཐུག་ཀྱང་རང་གི་མི་ཆེད་ལྷག་མ་ཤི་ཡོད་རྒྱ་བོད་ས་མཆོམས་ཁག་དུ་སྦྱེལ་རྒྱ་
 ལས་བཞུགས་སྐར་དུ་བསྐྱར་བཅར་ཐུབ་རྒྱུའི་རེ་བ་རྩ་བ་ནས་མ་ཁྲུས་པར་བཀའ་
 དོན་ཐོད་བཅིངས་ཀྱིས་ ༡༧༦༩ ལོ་འགོར་ཏེ་ཏུན་དང་རྒྱངས་དམག་སྐར་
 ཀྱི་འགོ་འདོན་དུ་བསྐྱོད་དེ་ལས་ཁུངས་ཁྲུས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དམག་སྐར་སྦྱི་
 མཚུངས་དྲག་པོའི་སྦྱོང་བཟར་ཆེ་དྲུག་རིང་ཁྲུས་པ་མ་ཟད། གོང་གསལ་འགོ་
 འདོན་མི་བཞིའི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་སྐྱོག་སྦྱོས་བཏང་གིས་ཡང་དང་པོར་གནམ་
 གུའི་ནང་ནས་མཆོངས་རྒྱག་སྦྱོད་པར་བསྐྱོད་དེ་གནམ་མཆོངས་རྒྱག་པར་ལན་
 མང་འགོ་དགོས་བྱུང་བ་རང་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པ་ཆེན་པོ་དབུ་བརྟེས་

ཕ་ནས་བཟུང་གཞུང་ཞབས་སྟིང་པའི་ཁོངས་ནས་སྤྱི་དོན་གནས་མཆོངས་སུ་
 ཞུགས་མི་ཕྱན་ཅིང་དྲུང་བྱམས་པ་དབང་འདུས་མ་གཏོགས་ཤུང་མེད་སྒྲིམ་པའི་
 ང་རྒྱལ་ཡང་ཕྱན་ཏུ་སྤྱུས་ཤིང་། དེ་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སློ་ཆ་ཆང་བེན་པར་
 བཞེན་རྒྱ་གར་དམག་སྤྱིས་ཕྱན་ཆོར་ལས་བཞོས་བརྒྱབས་ཏེ་ཕྱན་གྱི་ལས་འགན་
 གཙོ་བོ་དང་དམག་མང་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་གནས་ཚུལ་ཇི་ཡོད་སྐབས་འབྲལ་
 གོང་རིམ་ལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ལས་ཁུངས་ཨ་མའི་བཀའ་ཇི་ལེབས་བརྒྱ་ཤོག་སྤེ་
 ཆན་ཁུངས་སོ་སོར་ཁྲབ་འདོམས་བྱེད་རྒྱ། སྤྱི་ཐོག་འདུགས་དང་སློབ་སྦྱོང་
 གང་སར་ལྟ་ཏོག་བྱ་དགོས་བཅས་ཡིན་སྐབས་ཉིན་ལྟར་བྲེལ་ཚུབ་ཁོ་ན་ལས་
 རྫོད་པ་ཕལ་ཆེར་མེད། དམག་བྱིངས་གཞན་ཆང་མར་རེས་གཟུང་ཉི་མའི་
 ཉིན་གྲུང་མེད་ཡོད་ཀྱང་ཕྱན་འགོ་འཛིན་བཞི་བརྒྱ་ཤོག་ཁག་ ༤/༥ ཆོ་ཁག་
 བཅོས་ཏེ་རེས་གཟུང་ཉི་མ་བསྟར་ཆགས་སུ་དང་དམག་མང་ཆོགས་ལ་སློབ་
 གསོ་རྒྱག་པར་བསྐྱོད་པའི་ལས་རིམ་དེ་དག་གིས་མང་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱལ་གཅིས་
 སེམས་བྱགས་དང་། སྤྱི་ཐོག་འདུགས་ཁུར་ཤེས་སོགས་གང་སར་ཆགས་ཚུད་
 ཡོང་བར་ཕན་ཐོགས་དགེ་མཆན་གང་ཆེ་ཡོང་མུས་ལ་བཞེན་ཕྱན་རང་དམག་
 ལྟར་དུ་རྫོད་རིང་སྤེ་ཆན་སོ་སོར་ཟླ་རེ་སློབ་གསོ་བྱེད་བསྐྱགས་ཐེངས་བཞི་རེ་
 ཆག་མེད་ཞུས། ཕྱན་ཆོ་འགོ་འཛིན་མི་བཞི་འུ་ལས་ཁུངས་ཀྱང་ཁེ་གཙང་གསར་
 དུ་སློ་འབྲེད་བྱས། སྤྱི་ལོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོར་ལ་སྟན་སེང་
 དང་འབྲེལ་གཙོ་བོར་བསྟན་སྤྱིད་སྤྱི་རིམ་དང་དམག་སྟར་སྤྱི་འདི་སྤྱི་ལེགས་
 ཆོགས་བསོད་ནམས་གསོག་ཡུལ་དང་། གཤིན་དགེ་གསོན་རིམ་སྐབས་སྤྱི་ལེགས་
 དགོས་དོན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དགེ་འདུན་བཞི་གྲ་གཅིག་བཞུགས་པའི་
 དགོན་པ་ཞིག་དང་། བོད་སྟན་བཞེན་འདོད་ཡོད་མཁན་ནམས་ཀྱི་ཆེད་བོད་

ལྷགས་གསོ་བ་རིག་པའི་སྒྲན་ཁང་གཅིག་བཅས་གསར་འཛུགས་བྱས་ཤིང་།
 རྒྱབས་དེར་དང་སློབ་མི་འགྲོ་གསར་འཛུགས་གནང་སྐབས་སློབ་གྲར་མ་ཚུད་
 པའི་རང་རིགས་ཤུ་ཡུག་ན་གཞིན་ནམས་དང་སློབ་ཁྲིངས་ཚུད་གང་ཐུབ་བྱས་
 རྒྱབས་བརྒྱ་ཤོག་མང་ཆེ་བའི་ནང་རང་རིགས་ལོ་ཆུང་ཁྱིན་ཆེ་ཡོད་ཁྲིངས་ནས་
 རང་ལོ་ ༡༦ མན་ཆད་ཆང་མ་ཕྱོགས་བསྐྱུས་ཀྱིས་དམག་སློབ་ན་གཞིན་
 བརྒྱ་ཤོག་ཟུར་འཛུགས་ཐོག་ཁྲིང་ཆོར་སྒྲོལ་གས་ལུས་རྩལ་སྦྱོང་བཟུང་ལ་ཞུགས་
 སྒྲིལ་མཆུངས་ལས་དེ་མིན་ལས་རིགས་ཐོར་ཡང་གིས་བོད་དཀྱིན་ཉིན་གསུམ་
 གི་སྐད་ཡིག་ཁོ་ན་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་བཅུག་སྟེ་ཤེས་ཡོན་ཐོན་སྐྱེད་བྱུང་འབྲས་
 གང་ལེགས་བྱུང་སྟེ་རྒྱབས་དང་པོའི་སློབ་ཤུག་གས་ནས་དེང་སང་སྟོད་པ་བ་
 ཆེ་རིང་ཞོར་བུ་ལྟ་བུ་སྐར་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་འགོ་འཛིན་ཆེ་གས་སུ་ཆུད་ཐུབ་
 པས་མཆོན་སྟེ་སྒྲན་མི་ཆུང་བ་བྱུང་ཡོད་པ་ད་ཆ་ཁྲིང་ཆོར་གས་ནམས་དམག་
 སྐར་ནང་ལོན་དང་ཤེས་ཡོན་སོགས་ཆ་ཁྱེན་གང་ཅི་འཛོམས་གས་སུ་གྱུར་ཐུབ་
 ཡོད་པ་མ་ཟད། རིམ་པས་དང་སློབ་དམག་སྐར་གི་དམག་གངས་ཀྱང་རྩེ་འཕར་
 ཐོག་དུག་པའི་སློབ་སྦྱོང་གནས་བབ་དང་། སྤྱི་ག་འཛུགས། ལྷག་པར་གནམ་
 མཆོངས་རྒྱག་རྒྱ་སོགས་གང་ས་ཅི་ཐད་ཞུམ་འཆོར་བག་ཁྲུམ་རིགས་མེད་པའི་
 སེམས་ཤུགས་དང་། དཔའ་ཉགས་རྩལ་སྟོབས་སོགས་གང་ཐད་བོད་དམག་
 གན་གཞིན་ཡོངས་ཀྱི་འབྲོན་སྐངས་གནས་བབ་གསེར་ས་འོག་དུ་བཞག་ཀྱང་
 འོད་ནམ་མཁའི་དཔེ་བཞིན་སྟེ་ནང་གང་སར་རྩེ་གསལ་དུ་སོང་ནས་ཡོངས་
 གཤགས་སུ་གྱུར་སྐབས་རྒྱ་གར་གི་སྤྱི་མཐོན་པོ་ལྷོ་མ་དང་ལྷ་ལ་ཞེ་དུ་མཆོག་
 ཀྱང་དང་སློབ་དམག་སྐར་དུ་དངོས་སུ་གཟིགས་བསྐྱོར་དུ་ཆེབས་བསྐྱུར་བསྐྱུངས་
 རྒྱབས་ཕྱན་འགན་འཛིན་བཞི་པེབས་བསུར་ཆེད་བཅར་གིས་མཇུག་དར་ཨ་

ཤེ་རེ་ཡུལ་བ་རང་སློབ་གཡོགས་གནང་ཐོག་འགོ་དཔག་ཡོངས་རྫོགས་ཐང་
 དཀྱིལ་དུ་ཆོགས་སྤེང་ཕྱན་འགོ་འདྲིན་ནས་དགའ་བསུའི་སྤང་མོལ་གསལ་བཤད་
 ཅང་དུའང་། འཕགས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་སྲིད་སློན་པཎྜིཏ་ཞེ་ན་རུ་མཆོག་
 ད་ལམ་ང་ཆོ་བོད་དཔག་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་ཡུལ་དུ་རི་ཆེན་གྲུངས་བབས་ལྷར་གྱིས་
 དངོས་སུ་གཟིགས་བསྐྱོར་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་པ་བཀའ་དྲིན་ཏེ་ཅང་ཆེ་བར་
 ངས་བོད་དཔག་འགོ་མང་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་སྤྲོད་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་
 ཆེ་ཞེས་སྟན་སེང་དང་། ང་ཆོས་འདིར་སློབ་སྦྱོང་ལ་འབད་བཅོན་ཆེ་སྦྱོད་ཞུ་
 དགོས་པའི་དམིགས་དོན་གཅི་པོ་རང་ཡུལ་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་སྤྱད་དང་། ཉིན་
 བོད་ས་མཆོམས་ཁག་བདེན་སྦྱང་གིས་དག་པོ་རྣམས་ཕྱིར་འབུད་ཐུབ་ཐབས་
 ཞུ་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེ་འདྲ་སོང་ཅང་ང་ཆོས་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱས་མཆོན་
 ལྷཔས་བབས་ཀྱི་ལས་ཁུར་གང་ཅིར་རང་དོན་རང་གཅེས་ཐོག་ནས་འབད་
 བཅོན་སྦྱོད་མེད་ཞུ་རྒྱུར། སྲིད་སློན་མཆོག་ནས་ཀྱང་ང་ཆོའི་རྩ་དོན་དམིགས་
 ཡུལ་མ་འགྲུབ་བར་དུ་སྐར་བཞིན་བོད་དང་བོད་མིར་ཐུགས་བརྩེ་འདོར་མེད་
 ཀྱི་དགོངས་བཞེས་ངེས་པར་གནང་རོགས་ཞེས་ཞུས་པ་དེ་དག་གསང་བའི་ལས་
 བྱེད་བ་ལྷོ་མི་རྣམས་དབྱེན་སྐད་ཐོག་བསྒྱུར། དེའི་བཀའ་ལན་དུ་སྲིད་སློན་
 མཆོག་ནས། བྱེད་ཆོས་འདིར་སློབ་སྦྱོང་ལ་འབད་བཅོན་དང་སྒྲིག་འཇུགས་
 འབྱེད་ཤེས་སོགས་ཡག་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་རིམ་ཐོས་བྱུང་བ་དང་།
 ད་ལམ་དངོས་སུ་མིག་མཐོང་བྱུང་བ་དགའ་པོ་བྱུང་། ད་དུང་སྤྲོད་རུས་བསྐྱོད་
 དེ་སྤྱང་བཅོན་དང་། ཕྱི་ནང་གང་སར་མཐུན་སྦྱོལ་བྱེད་རྒྱ་གཡ་གནད་ཆེན་
 པོ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་གནང་རྗེས་ང་ཆོ་བོད་དཔག་རྣམས་དང་ལྷན་
 དུ་སྐྱེད་པར་ཡང་བསྐྱོན་གནང་མཛད། དེ་རྗེས་རྒྱ་བོད་འགོ་དཔག་ཡོངས་

རྫོགས་ཐང་དཀྱིལ་དུ་འཛོམས་ཐོག་སྤྲོད་ཆོ་འགོ་འཛིན་བཞི་ལ་ཀེལ་ཁྱོ་གོ་
གནས་སྐར་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་དཔུང་རྟགས་རེ་སྟལ་ཏེ་གཙོ་སྤྱིང་དམག་སྤྱི་
དང་པོར་སྤྲོད་ཅེ་བླ་བྱམས་པ་དབང་འདུས་དང་། གཉིས་པར་བྱམས་པ་
སྐལ་ལྷན་ལགས། གསུམ་པར་དབྱ་སྤྱག་ངག་དབང་ལགས། བཞི་པར་རྒྱ་
རྩོ་ཆོང་དོན་གྲུབ་ལགས་བཅས་ལ་བསྐོས་གཞག་གནང་བ་དེ་ནི་དམག་སྐར་དེའི་
འགོ་འཛིན་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་གོ་གནས་པོད་པར་གནང་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན།

སྐབས་དེར་རང་གཞུང་ཆེན་པོའི་མངའ་དོན་གང་ཅིའི་ཕྱག་སྤྱོད་གཏོང་
སྒྲིལ་མཆིས་ལགོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐྱ་སྐར་གཟིམ་ཁུང་རང་ནས་
ནར་མར་གསོལ་རས་ཁྱུ་ཁྱོ་ན་ལས་གཞན་དག་འབབ་ཁྱུངས་སྤྱོད་གཅིག་མེད་
སྐབས་དཔལ་འབྱོར་ཕྱག་སྤྱོད་ཐོག་སྤྱིང་ལ་ཅི་ཆེ་ཡོད་པ་དེའི་ཆ་ཤས་ཙམ་སེལ་
སྤང་དང་སྒྲོབ་འགོ་དམག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཁྱེད་པོའི་ཐོག་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་བརྒྱ་
ཆའི་འབབ་གང་ཙམ་རེ་འབུལ་ལམ་ཁྱུ་ཁྱུ་བྱུང་ན་རང་གཞུང་དཔལ་འབྱོར་
ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་གང་ལེགས་ཡོང་གནས་སྐམ་སྤྱོད་སྤྲོད་ཆོ་འགོ་འཛིན་བཞིའི་བརྒྱ་
ཤོག་ཡང་ ༡༩ ཡིན་པ་དེའི་འགོ་དམག་ཡོངས་ནས་གོ་བསྐུར་གྱིས་ཆང་
མས་རང་རང་ཐོག་སྤྱོད་འབབ་ནས་ཁྱེད་པོའི་བརྒྱ་ཆ་བཞི་དེའི་འབབ་ ༡༩༦༩ ལོ་
ནས་བཟུང་སྐྱ་སྐར་ཡིག་ཆང་དུ་ལོ་ལྟར་ཆག་མེད་འབུལ་ལམ་ཁྱུས་ཐོག་བརྒྱ་
ཤོག་བྱིངས་ལའང་དེ་དོན་མིག་སྒྲོས་བཟང་པོར་ཡར་འགན་གྱིས་སྤྱོད་མཚུངས་
མོས་མཐུན་ངང་འབུལ་ཐབས་ཡོང་བ་ཞེས་ལམ་སྒྲོན་འཕོད་སྐལ་གང་ཡོང་ཁྱུས་
དང་ཁྱུ་བཞིན་མུར་བཞུགས་སྐར་ན་སར་ལས་བྱེད་ཆོག་སྤྱོད་ཆོ་འགོ་འཛོམས་
གནང་ཐོག་ནས་ལགོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐྱ་སྤྱོད་ཉེན་སྐྱོང་ཁྱེད་སྤྱོད་
འདི་ལས་གལ་འགངས་ཆེ་བ་གཞན་མ་མཆིས་པ་དང་། དེའི་ལས་འགན་གཙོ་

བོ་རང་གཞུང་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ལ་ཡོད་གཤིས་འགན་ཁུར་བ་ལས་ཕྱིད་
 དྲག་འོས་ཁ་གས་ཤིག་འཕྲལ་དུ་བསྐྱོད་འཇུགས་གནང་བྱ་ཐུགས་གཏན་འཁེལ་
 དོན་བཞིན་བདེ་སྤྱང་བཀའ་ཁྲོན་དུ་སྐྱོད་དགའ་བྱང་སྒོ་བཟང་རིག་འཛིན་མཆོག་
 དང་། དེའི་ལས་རིགས་སུ་ཕྱན་བདེ་སྤྱང་འགན་འཛིན་ལས་རིགས་ཀྱི་མིང་
 གནས་སྤར་ཡོད་བཞུགས་སྤར་དུ་འཕྲལ་བཅར་ཞུ་དགོས་སྐོར་སྐྱ་སྤེར་ཡིག་
 ཆང་ནས་བཀའ་ཡིག་ཐེབས་དོན་ལྟར་ ༡༩༧༩ ལོ་མཇུག་ནས་བདེ་སྤྱང་ལས་
 ཁུངས་སུ་ཞབས་བཅར་ཞུས་ཏེ་ ༡༩༧༩ ལོ་བར་མི་ལོ་ ༡༡ རིང་བདེ་
 སྤྱང་ལས་ཁུངས་སུ་རྫོད་རིང་སྐབས་རེ་འགན་འཛིན་ལས་རིགས་ཀྱི་ལས་འགན་
 དང་། མང་ཆེ་བ་དྲུང་ཆེའི་ལས་འགན། སྐྱོད་དགའ་བྱང་བཀྲེས་ཡོལ་སྐྱལ་
 མཆོམས་ནས་བཀའ་ཁྲོན་སྐྱ་གསར་སྐྱོད་དབང་འདུད་རྫོང་ཆེ་ལགས་སུ་བསྐྱོ་
 གཞག་མ་སྐྱལ་བར་པལ་ཆེར་ལོ་ ༡ རྟག་ཙམ་རིང་བདེ་སྤྱང་གཙོ་འཛིན་
 ཀྱི་ལས་འགན་ཞུ་དགོས་བྱུང་བ་སོགས་རང་ཉིད་ཀྱི་མིང་གནས་རྗེས་འབྲེལ་
 ཀྱི་ལས་འགན་དེ་དག་བདེ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་མ་ལག་ཁག་དཔེ་མ་གནང་གི་བར་
 བོད་རིགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཇུག་ཁྲི་ལྟུན་མེད་དང་འབྲེལ་མཇུག་
 བང་གོ་སྒྲིག་ཞུ་བྱ་དང་ཆབས་ཅིག་ལྟུང་ཉེན་སྤྱང་ཞུ་བྱ། བཞུགས་སྤར་ད་
 རམས་ལ་ཙམ་མ་བཟད་ཤོགས་ཐེབས་ཆིབས་བསྐྱར་དང་། བཀའ་ཆོས་གཞི་
 རྒྱ་ཆེ་རིགས་གར་སྐྱལ་སར་རང་གཞུང་སྐྱ་སྤྱང་བའི་འགོ་འཛིན་དུ་ཞབས་བཅར་
 ཀྱིས་ལྟུང་ཉེན་སྤྱང་གི་སྤྱི་ཞུ་ཆ་ཆང་སྤེད་གཟུང་གཟེངས་ངང་ཞུས།
 གཞན་ཡང་ལོ་གོང་ས་ལྟུབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཕྱོད་གསར་བཞེངས་མཇུག་
 ཡུལ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྤྱིང་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་གནང་ཡུལ་
 ཀྱི་སྤྱར་ཐ་ལ་དང་། གནས་རྒྱུ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་རྟེན་མཁར་བཞེངས་ཡུལ།

མི་མང་ལྟ་གསོལ་བྱ་ཡུལ་བཅས་ཀྱི་ས་ཆ། རང་གཞུང་ལྟན་ཁང་ཁག་ཚུགས་
 ཡུལ་གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོངས་ཀྱི་ས་ཆ་དང་དེར་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཆེ་ཆུང་ཁག་
 ༡༩ ན་ས་བྱུང་མེད་མཉམ་ལས་ལ་སྦྱལ་བ་རབ་རྒྱས་ཁང་གསར། ན་ས་སྦྱང་
 གནས་སྟེ་ཁང་། ཐོག་མར་རང་གཞུང་གི་སྡེ་ལེན་མཇུག་ཡུལ་མགོན་ཁང་ཀ་
 བེ་མེར་ཀོ་ཀྱི་བཅས་བྱོན་ཁང་ཁག་ ༥ བཀའ་དགོངས་བཞིན་ཐབས་ཤེས་
 སྤྱུས་སྦྱབ་ཞུས་ཐོག་སྤྱི་མོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྦྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་མཆན་ཐོག་
 ཏུ་བྲིམས་མཐུན་དེབ་སྦྱེལ་ཡིག་ཆ་བཟོ་འགོད་ཞུ་སྟོ་སོགས་ལས་འགན་ནམས་
 སྐབས་སོ་སོར་རང་བྲིམས་ཐོག་པ་ཁུར་ལེན་གྱིས་ཡར་རྒྱས་མར་ཐིགས་སྦྱང་
 རྟོགས་པ་མོ་ཅམ་མེད་པ་སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གཅང་སྤྱི་ཚོགས་དང་གཞུང་གནས་
 ལ་ཐུགས་པན་གསོས་ངེས་ཀྱི་སྤྱི་ཞུ་བསྐྱབས་ཡོད།

རང་གཞུང་ལྟན་ཁང་ཁག་གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོངས་སུ་སློབ་བཤུག་གནང་
 གཏན་འཁེལ་འཕུལ་ན་ས་སྤེང་ཤོད་གཉིས་དབར་ཐག་ཉེ་འབྲུལ་བཞུད་བདེ་བྱུང་
 དང་། ལྷུ་མགོན་ཆུང་བྱུང་སོགས་དགོས་ཚེགས་དུ་མར་དམིགས་ནས་ད་སྤེང་
 བྱུང་མེད་མཉམ་ལས་ཀྱི་བྱར་གདོང་ནས་གངས་ཅན་སྤྱིད་གཤོངས་བར་འཛིག་
 ས་རའི་གཞུང་ལམ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱར་ནས་འཛིག་ས་རའི་བར་ལྷུ་
 འཁོར་ཆེ་ཆུང་ཆང་མ་གར་བསྦྱོད་ཐུབ་པའི་འཁོར་ལམ་བསྐྱར་གསོ་ཞུས།

བདེ་སྦྱང་ལས་ཁུངས་སུ་སྤྱོད་རིང་གཞུང་དང་མི་མང་བཅས་པའི་ས་ཁང་
 ཁལ་རིགས་དང་། ཁ་མཆུ་ཚོད་སྤྱིང་ཆེ་སྤྱིང་གང་ཅིའི་སྒྲོར་རྒྱ་གར་ལས་ཁུངས་
 ཁག་དང་། བྲིམས་ཁང་ཆེ་ཆུང་གང་སར་རང་གཞུང་ནས་སྤྱི་ཚབ་ལས་བྱེད་
 མི་འགོ་གདོང་དགོས་རིགས་ནམ་གར་ལ་ཕན་གྱི་ལས་འགན་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་
 གདོང་གནང་མཇུག་དོན་ལྟར་ངལ་བ་འཛེམས་མེད་ངོ་བསྦྱོད་གྱིས་ལས་དོན་

ཁག་ལ་ཆ་བ་ཁས་སེལ་གྱི་འབད་བཅོན་གང་ཐུབ་ཞུས་འབྲས་སུ་ཆུ་ལེན་བན་
 རྫོང་དུ་ཕལ་ཆེར་ལོག་མྱོང་མེད་ཅིང་། དེ་རྗེས་རང་ཉིད་ལས་ཞབས་ནས་ནས་
 ཡོལ་བཟོད་བདེར་སྡོད་སྐབས་སྤྱི་སྤེར་ལས་དོན་ཆུང་ཙག་སྐོར་སྤར་བཞིན་
 རྒྱ་གར་བྲིམས་ཁང་ལས་ཁྲུང་ས་ཁག་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་དོན་གནད་ཆུང་དུ་འི་
 རིགས་ལའང་ཀ་ཀོར་གྱིས་རེ་འབྲས་སེན་པར་དཀའ་ཆོག་ས་ཅི་ཆེ་འཕྲད་འདུག་
 པ་དེ་དབང་ལ་གཞིགས་ཆེ་དེ་གོང་པོད་གཞུང་གི་གོ་མིང་བཟུང་མྱོང་མཁན་
 མི་ངོ་རང་འཇགས་ཡིན་ཀྱང་དོན་གྱི་འགན་ཁུར་དབང་ཆ་བཞོལ་ཟིན་པ་ཡིན་
 ཅང་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ལས་བསོད་དབང་ཐང་ནམས་ཀྱང་སྤྱལ་ཟད་བཅད་མེད་
 ལྟ་བུར་ཀྱུར་ཟིན་པའི་མངོན་ཏྲགས་རང་ཉིད་ནས་གསལ་ཆོར་བྱང་ཞེས་གསུང་
 གི་ཡོད་པ་བཅས།)

གོང་གསལ་གད་གྲག་ནང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞལ་སྐོང་ནམས་ན་རྫོང་དུ་བཞུགས་
 པ་ཅེ་དུང་བྲམས་པ་དབང་འདུས་དམ་པའི་ཚུམ་སྤྱི་ལྷ་ཆོས་ལགས་སུ་འདི་ག་
 ངག་རྒྱན་ལོ་རྒྱུས་སྡེ་ཆན་ནས་དེ་གོང་གཅེས་གསོག་འཆོལ་བསྐྱིགས་ཞུས་
 པའི་ལོ་རྒྱུས་མཐའ་དཔྱོད་སྤྱན་ཞིབ་དུ་སྤུལ་བར་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་གྱིས་
 ༢༠༠༣/༡༡/༢༣ ཉིན་སྤྱིར་ལན་དང་སྤྱགས་འབུལ་སྦྱོར་གནང་བུང་བར་འདི་
 ནས་བསྐྱགས་བཞོད་དང་འབྲེལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གུ། ॥

ཅེ་མགོན་ཡེ་ཤེས་རྩུན་གྲུབ་ལགས་

ཀྱི་སྐྱེ་ཆེད་ལོ་རྒྱུས།

ཕྱ གུས་པ་གཞུང་ཞབས་ནས་ཡོལ་མེར་སྤྲོད་ཡེར་པ་གུགས་པ་བརྟན་དར་
ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཞང་རྗེ་ཡེ་ཤེས་རྩུན་གྲུབ་(༡༩༡༩-༡༩༤༤) དམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྲོད་
བརྒྱུས་ཤིག་འབྲི་དགོས་ཐེབས་པ་གང་དྲན་སྤྲོད་བརྒྱུས་འགོད་འབུལ་ཞུས་པར།

པོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་ཁྱེད་ཁྲབ་ཁོངས་དྲགས་པོ་སྐྱེ་ནམ་རྗེ་དོན་
གཞུང་རྒྱགས་ཁྲབ་ཞབས་དང་། རྒྱ་ཕྱག་ཁོངས་ཤེ་འབྲི་ཞབས་ཞུས་ཁང་
ཡ་གཞིས་མ་ལག་དང་། གནག་ཕྱགས་འབྲོག་སྡེ་ཁག་འགའ་བཅས་ཀྱི་བྱིས་
འཛིན་ལབ་ལས་དྲུང་ན་མགོན་རྗེ་རྗེ་དང་། ཡུམ་འཕྲོན་ལས་གསལ་སྒྲོན་གཉིས་
ཀྱི་སྐྱས་སྐྱ་རབ་བྱུང་ ༡༥ རིང་ལྷག་ ༡༩༡༩ ལོར་འབྲུངས། ཡབ་རྟ་
མགོན་རྗེ་རྗེ་ཉི་ལྔ་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེས་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོར་པོད་ཡུལ་རྒྱ་ཁྲབ་
ས་ཁུལ་ངེས་མེད་ནས་ཆོ་དཔྱད་གསང་སྟན་འབུལ་མཁན་གྱི་གས་ཤིག་ཡིན་
པ་དང་། ཁོང་ཆོར་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྟངས་ཐད་ལྔ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་
ཞོར་གླིང་སྐྱན་བསལ་པོ་བྱང་ནས་ཞབས་འཆམ་དང་བརྟན་ནམ་ཀྱན་གཟིམ་
སྒྲོམ་སྤེ་བ་པོ་བྱང་རྒྱབ་རྒྱུད་རྒྱལ་སྤོའི་ནང་གསང་བའི་མཇལ་འཕྲད་གནང་
གི་ཡོད་ཚུལ་སྐབས་དེར་ཞོར་གླིང་དུ་དཔྱེ་ཕྱག་ཁོངས་ཕྱག་བྲིས་ཞབས་ཞུ་ཡུན་
ཟིང་གནང་ཚུང་བཤེངས་ང་བཤེས་ཡོལ་དགེ་སྤྲོད་སྤོའི་ན་ལགས་ནས་གསུང་
གི་འདུག་པ་ལྟར་དང་། ཞང་རྗེ་ཅེ་མགོན་དམ་པ་དེ་ཆུང་དུས་དྲགས་པོ་དགའ་

ཐུན་རབ་བརྟན་དགོན་དུ་ཆོས་ཁྱེད་གནང་། དེ་ནས་མེར་སྐྱོད་གྲུ་ཆོང་དུ་
 སྒྲིག་ཁྱེད་གནང་རྗེས་ཅེ་སྒྲོབ་གྲར་གྲུ་འཕུགས་ཁོངས་ཆུང་། དེ་ཐུང་གཞུང་
 ཞབས་ཤེབས་ཁྲུངས་ཅེ་ཤོད་གཉིས་ཡོད་པ་ནས་ཤོད་སྐྱོར་རྣམས་ཏེན་སྐྱོ་ཤོ་ཡིན་
 ལྟ་བུས་ཞབས་ཏེན་པ་གཞིས་རྗེས་འབྲེལ་པ་ཤུལ་བུ་འཛིན་ཞབས་ཁྱེད་གནང་གི་
 ཡོད་པ་དང་། ཅེ་སྐྱོར་རྣམས་གྲུ་པ་ཡིན་པ་དང་མང་མང་གཙོ་ལོ་ལམ་ལུགས་
 དང་མཐུན་པར་གྲུ་མང་གི་ཁོད་ནས་འཕུགས་འདེམས་ཀྱིས་ཅེ་སྒྲོབ་གྲུ་ཁོད་ཁོངས་
 ནས་གཞུང་ཞབས་གསར་མཇུག་ལུས། ཅེ་སྒྲོབ་ཁོངས་མ་ཡིན་པའི་མི་དྲག་
 བླ་ཆོང་སྐར་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཅེ་སྐྱོར་ཞབས་ཁྱེད་གནང་ཆོག་པ་རེད། ཞབས་
 ཁྱེད་ཐོག་མར་ཅེ་ཡིག་ཆོང་གི་ལས་བྱ་དང་། ཆོས་ལུང་གཞིས་སྟོན། དེ་རྗེས་
 འདམ་ཐུ་མ་ཞེས་བྱ་དུ་སྐྱེད་ཁྲུབ་ཁོངས་ཐུ་གཉེར་ཞིག་ དེ་ནས་སྒྲོ་ཁྲུ་ལུ་འདྲུ་
 འགོད་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་གཞུང་འབྲུ་མཁོ་སྐྱབ་དུ་ཤེབས། དེ་རྗེས་མདོ་སྐྱོད་ནི་
 དྲག་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱེ་འདོམས་ས་དབང་ང་ཤོད་ཀྱི་ལས་བྱའི་ཁོངས་གནས་ཐུ་པར་
 གནས་སྐར་མདོ་སྐྱོད་ཁྲུ་ཀྱི་འབྲུ་སྐྱེད་དོ་དམ་བསྐྱོ་གཞན་གིས་ཤེབས་ཐོན་
 ཉིན་ཞག་བཅུ་ལྔ་བྱང་སྐྱ་རི་འགོར་ཤེབས་འཕྱོར་སྐབས་སྐྱ་མི་ཆབ་མདོར་
 འཕྱོར་ཟིན་པས་སྐྱེར་ལོག་གིས་མདོ་སྐྱེད་པ་ས་དབང་སྐྱ་སྐྱ་ཆོད་པར་དོ་རྗེ་
 ཀོང་པོ་སྐྱ་མདར་བཞགས་པའི་བཀའ་འབྲེལ་གནས་སྐབས་རིང་ཀོང་རྫོང་ཁག་
 ཐུང་ཁོངས་ནས་སྐྱེད་ཐུག་བཀག་ཐབས་ལས་དོན་ཐོག་བསྐྱོ་གཞན་ཤེབས་ཐོན་
 མཇུག་ཀྱང་། ཤོད་སྐྱེད་ཁོངས་འབྲེལ་གནང་བཞེད་ཀྱིས་སྐྱ་སར་སྐྱེར་ཤེབས།

༡༧༥༡ ལོར་ཤོད་གཞུང་སྐྱེ་སྐྱེད་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་དོ་དམ་རྩ་སྐྱེད་
 བར་སྐབ་བརྟན་ཐར་པ་དང་། རིམ་བཞི་སྐྱེད་པ་བཞི་རྒྱལ་མཆོན་སོགས་
 གཞུང་ཞབས་མི་གྲངས་བཅུ་དགུ་ཁོད་ཁོངས་སྐྱེད་ནས་དུ་སྐྱོར་སྐྱོད་ཤེབས་ཏེ་སྐྱེད་

ནག་གི་ཁིང་ཆེན་པ་ལ་མོ་ཆེ་དང་། སྤྱི་འབྲུམ། ནང་སོག་ཁྲལ་དུ་འང་ཕེབས་གནང་གིས་ ༡༧༥༣ ལོ་ལྷ་སར་སྤྱིར་འཁོར། དེ་ནས་བཀའ་འབྲེལ་ལེགས་བཅས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚད་ལྟར་རྒྱ་བྱེད་ཆོད་གཞིས་ཡོངས་ཆོགས་གཞུང་འཛིན་གནང་སྟེ་ཆོད་སྟོང་མི་འགྲོ་ངོ་གཡོག་ལ་ཕོགས་ཐོབ་གཏན་འབེབས་དང་། ཆོད་གཞིས་ཁག་གི་གཞུང་འབབ་བུམ་པ་གསེབ་སྒྲགས། ཆོད་གཞིས་ཆེ་གས་ཚང་མར་མེར་སྐྱ་བྱུང་སྤྱེལ་བཀོད་བསྒྲིགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་བལ་བོད་ས་མཆོམས་གཉའ་ནང་ཚུ་གོ་བསྐྱོད་གཞག་ལྟར་ཕེབས་པའི་ལས་སྤྱེལ་གོད་དུང་སློ་མོ་གཞིན་ཚང་པ་ཡིན། གཉའ་ནང་དུ་ཕེབས་འབྱོར་སྐབས་བལ་བོས་སྟོད་ལབ་ཕྱི་སྒང་གི་མཆོད་ཁང་རང་མཆོམས་སློ་ལྷགས་བརྒྱབས་ཡོད་པ་ལམ་སང་སློ་ལྷགས་ཕྱེ་གནང་མཛད་དེ་བལ་བོ་དང་། ཁ་ཚར་བས་བལ་ཡུལ་ནས་ཆོད་འབྲས་ཇི་བཏོན་ལ་གོ་བྲལ་མ་ཕུལ་ཁར་བོད་པ་ཆོད་པའི་དོ་བོ་ཡང་ཁོང་ཆོས་མཉམ་འདོན་བྱས་ཏེ་རང་བཞིན་ཁྲལ་ཆག་འགོ་བཞིན་གྱིས་བྲིམས་ཁྲར་ཇི་བཞིན་མི་བྱེད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་བལ་ཡུལ་དུ་བཀའ་མོལ་གནང་བར་ཕེབས་པས་དེ་སྐབས་བལ་གཞུང་ནས་བཞུགས་ཁུངས་མགོན་ཁང་དང་། སློ་སྤྱང་སྟོར་བྱ་བ། ཕེབས་འཁོར་བཅས་ཆ་ཆང་ཆེད་འཇུགས་ཞུས་འདུག བལ་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་མཛལ་འཕྲད་ཞུས་ཏེ་ཡུལ་རྒྱ་བརྟུང་ནས་ཡུལ་བྲིམས་སྤྱི་མཆུངས་འབྲི་ཁྲར་ཞུ་དགོས་པའི་བཀའ་མོལ་གནང་། ༡༧༥༦ མེ་སྤྱེལ་ལོ་ནས་བཟུང་བལ་མིའི་ས་ནས་ཁྲལ་འབབ་གསར་འཕར་ཁེ་གཙང་ལ་འབྲས་རུའི་ཁལ་གསུམ་རེ་ཡོད་པའི་ལྟང་བརྒྱད་ཅུ་སྟོར་དང་། དེ་སྤྱི་ལོ་རེའི་ནང་གཞུང་འབབ་འབྲས་ལྟང་བརྒྱ་མ་ཟིན་ཅམ་ལས་ཕུག་འབབ་མེད་འདུག་ཀྱང་གོང་ལོ་ནས་གཞུང་འབབ་བུམ་པ་གསེབ་སྒྲགས་མཛད་པར་ལོ་རེར་འབྲས་ལྟང་བཞི་བརྒྱ་སྟོར་དང་། བལ་མིའི་ས་ནས་

བྱམ་འཕར་སྒང་འབབ་བརྩྭ་མས་པས་འབྲས་ལྗང་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་སྟོར་ལོ་རྒྱུར་
 འབྲུལ་གནང་བྱབ་པ་བྱུང་སྟེ་གོ་པ་རྗེས་མེད་ས་རིམ་པས་ཀྱང་དེ་རྒྱར་འབྲུལ་ལམ་
 ལྷ་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་གཏོང་། དེ་ནས་ཅེ་མགོན་བསྟོན་གཞག་གསར་མཇལ་
 ལྷ་གནང་གིས་ཅེ་མགོན་རེ་འཁོར་མི་གཅིག་ཅོར་བྱསྒྲིང་གར་གཏན་བཞགས་ཀྱིས་
 ཅེ་འགག་དུ་ཉིན་རེའི་མཇུང་སྟོང་བསྐྱངས་འགག་དེབ་དུ་འགོད་རྒྱུ་དང་། ཡགོང་
 ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཕྱི་བྱང་གཟིམ་རྒྱུད་དུ་ཕྱི་ནང་མཇལ་བཅར་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མཇུང་རིམ་གོ་སྒྲིག་སྟེ་ལེན་ཞབས་ལྷ་སོགས་གནང་དགོས་པས་ ༡༩༥༤/
 ༡༩༥༩ ལོར་ཅེ་མགོན་བཞགས་བྱ་མཇུང་རིང་དང་ཐོག་ལྷ་སྟོང་རྒྱ་ནག་གཞུང་
 ཆབ་འོ་མ་དང་། རྟེན་སྒྲུར་སོགས་མཇལ་བཅར་སྐབས་སྤར་ལམ་གཞིས་བཅ་
 དང་གནངས་བཅ་སྟན་སེང་གིས་བཅར་དགོས་ཀྱང་། ཞང་རྗེ་དམ་པའི་བཞགས་
 བྱའི་སྐབས་རྒྱ་མིའི་བཅོན་ཤུགས་རྗེ་ཆེར་ཕྱིན་ཏེ་གནངས་བཅ་དང་སང་བཅ་ཙམ་
 སྟན་སེང་གིས་བཅར་ཐབས་བྱས་པ། རིམ་པས་སང་བཅ་དང་། སྐབས་རེ་ད་
 ལྷ་རང་བཅར་ཆོག་པ་ལྷ་བ་ལྷ་བྱའི་རྟོས་མེད་གང་བྱུང་ལྷ་གི་ཡོད་འདུག དེས་
 མ་ཆད་སྐྱེ་ཆབ་ལྷེ་བམིན་པའི་གཤམ་འོག་ལས་བྱེད་མི་ལྷ་དུག་སྟོར་བརྩེབས་བཅར་
 ལྷ་བ་དང་། གསོལ་ང་ཞལ་ཏོག་ལ་ལོངས་སྟུང་དེ་གཟིམ་རྒྱུད་ནང་དུས་ལུན་རིང་
 པོ་བཅུད་དེ་ཐ་མག་འཐེན་པ་སོགས་ཡུལ་པའི་མཆོན་གནས་དང་གཞུང་གི་སྤར་
 སྟོན་སྟན་རྟོས་དང་མི་འཆོམས་པའི་རྒྱལ་སྟོན་བྱང་གསོད་ཅི་རིགས་ཀྱིས་སྟོང་ལ་
 ཆོར་མ་ཟུག་པ་ལྷ་བྱའི་ཏ་ཅང་མི་བཟོད་པའི་ཆོར་བར་གདོང་ལེན་གྱིས་ཁོང་ཆོ་
 བཅར་འབྲུལ་གསོལ་ང་ཞལ་ཏོག་བཏེགས་ནས་གཟིམ་སྟོམར་འཐེན་ཏེ་ཐུག་བཅ་
 མ་མེད་ས་པར་ནང་ལ་བཅར་མི་ཆོག་པར་ཕྱི་དེར་རྟོད་དགོས། མི་མང་པོ་བརྩེབས་
 གཅིག་དུ་བཅར་སྐབས་སྟོན་བྱུང་སྟུ་སྤར་འགལ་རྟེན་བཟོས་དོགས་སྟོས་ཀྱིས་མི་བཟོད་

པ་བསམ་བཞིན་སྐྱི་གཡའ་བའི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་ཡོང་ཚྱུང་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུང་
 གི་ཡོད། ཞང་རྗེ་དེ་ཉིད་ཅེ་མགོན་གནང་རིང་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་གསལ་སྤྱོད་དབྱིས་ཕྱིན་པར་གྲུབ་སྟེ་བཞུགས་ཏེ་གསལ་
 རྩོད་རྒྱགས་གནང་སྟེ་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་དང་། སེ་ར་
 ཐེག་ཆེན་སྤྱང་། དགའ་ལྷན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱང་སོ་སོར་ཆེབས་བསྐྱར་དམ་
 བཅའི་མང་དུ་སྒྲོལ་ག་རིམ་པར་བསྐྱངས། དེ་ནས་ ༡༧༥༧ ས་ཕག་ལྷ་ལྷན་
 སྒོན་ལམ་ཆེན་མོར་དགེ་འདུན་ཉི་ཁྲི་བཞུགས་བའི་ཆོགས་དབུས་སུ་ལྷ་རམས་དམ་
 བཞེས་མང་དུ་ཆེན་ལེགས་གྲུབ་ཀྱིས་ཤོད་ཆོས་ ༡༥ ཉིན་ནོར་སྤྱང་པོ་བྱང་དུ་
 ཆེབས་བསྐྱར་ཡེ་ཞབས་སོར་འཁོད། ཤོད་ཆོ་ ༡ ཆོས་ ༡༩ ཕྱི་ཆོ་ ༩ ཆོས་
 ༧ ཉིན་ནོར་སྤྱང་པོ་བྱང་དུ་བྱང་བཞེས་གྲུབ་འཕལ་མགོན་ཆེ་པ་ལྷས་སང་ཉིན་
 རྒྱ་མིའི་དམག་སྐར་དུ་ཆེབས་ཞབས་སུ་ཅེ་མགོན་གཉིས་འགྲོ་དགོས་གོ་བསྐྱར་བྱེད་
 ཅེས་གསུངས་ཏེ་ཅེ་མགོན་གཉིས་ཐེབས་གཏན་འཁེལ་སོང་ཡང་། སྤྱི་བྱར་དམག་
 སྐར་ནང་གདན་ཞུ་དང་། དེ་བཞིན་ཆེབས་ཞབས་བྱངས་བཅད། སྤྱི་སྤྱང་ལྷན་
 བཅར་མེ་ཆོག་པ་སོགས་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་རང་ཤེད་ཆད་བཀག་བྱེད་བབ་གང་ཐད་
 ནས་སྒྲོས་ཀྱིས་མི་བཟོད་པ་ཅི་བྱ་གཏོལ་བལ་ངང་འགག་དུ་མང་དེབ་འགོད་བཞིན་
 བཞུགས་སྐབས་ཅེ་མགོན་བར་ཞི་ངག་དབང་བཞུན་སྤྱོད་དང་། ཅེ་ཕུག་མཁན་
 རྒྱུང་རྒྱལ་མཆོན་ཆོས་འཕེལ། མཁན་རྒྱུང་རྟ་ར་བ་མདོ་རྒྱགས་མཐར་ཕྱིན། སྤྱི་
 སྤྱང་མདའ་དཔོན་རྟག་ལྷ་ཕུན་ཆོགས་བཀྱིས་བཅས་ཆང་མ་ཐུགས་ཁལ་ཅི་ཆོས་
 རྩ་རྟེན་གསུ་རུག་འཛོམས་གང་དགའ་ཅི་དུག་གསུང་བཞིན་པར་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱང་མདའ་
 དཔོན་ནས་ང་རང་དུ་ལྷ་རྒྱུ་དཔོན་ཐན་གོན་སན་ཐུག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། ཁོ་པས་
 བཟོད་གསལ་སང་ཉིན་ཡགོང་ས་ཆེན་པོ་འདི་ག་དམག་སྐར་དུ་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་

རྒྱུར་སྐྱེས་ལྷན་པའི་གཉིས་ལས་ལྷན་འབྲིང་མི་དགོས་པ་དང་། ཁོང་ཆེད་གོ་ལག་ཀྱང་
 དམག་སྐར་སྒོ་འབྲམ་ནས་བསྐྱེད་ཆུར་ཅིས་སྒྲོན་བྱེད་དགོས། རྒྱུ་འཁོར་མང་པོ་
 མིན་པར་ཉག་བརྒྱས་ཤེབས་དགོས། རྩོམ་བྱ་སྤྱིང་ག་ནས་ཅེ་པོ་བྲང་མདུན་སྐལ་
 བཟང་བམ་པ་བར་ཤོད་དམག་གིས་རུ་བསྐྱེགས་ཞུས། དེ་ནས་དམག་སྐར་བར་
 ཤེབས་ལམ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀར་རྒྱ་དམག་གིས་རུ་བསྐྱེགས་ཞུས་ཏེ་སྐལ་
 བཟང་བམ་པ་ནས་ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་ཤེབས་མཇུག་ཏུ་རྒྱ་དམག་རུ་ལོག་གི་དམག་
 སྐར་ནང་གདན་ཞུ་བྱ་བྱུར། སྐལ་བཟང་བམ་པ་བཀལ་ཏེ་རྒྱ་མིའི་དམག་སྐར་
 ཏེ་འབྲིས་སུ་ཤོད་མི་གང་བྱུང་ཡོང་ན་མི་འབྲིགས་པ་སོགས་བརྟོན་གྱི་འདུག་ཅེས་
 གསུངས་པ་དང་། དེར་ཡོད་སྐྱོན་མ་པ་དགོངས་ཚུལ་གཅིག་མཚུངས་གདན་ཞུ་
 བྱེད་ཡུལ་དམག་སྐར་ཡིན་པ་དང་། ཤོད་བབ་གང་ལ་གཞིགས་ཀྱང་སྒྲོས་འགན་
 བཟོད་ཐབས་བྲལ་ཏེ་ཐུགས་ཆབས་ཆེན་པོས་ཤེབས་བཤོལ་ཡོང་བའི་སྐྱེན་སེང་ཞུ་
 རྒྱུར་ཐག་བཅད། སྐྱོ་ལྷན་རྒྱས་མགོན་ཆེ་པ་ལྷའི་སར་བཅར་ཏེ་དེ་དོན་སྐྱེན་སེང་
 གནང་སྐྱོངས་ཞུ་སྐབས་སྐྱོ་པ་ལྷས་འདི་སྐོར་སྤྱི་མཐན་དགའ་བྲང་བརྒྱད་སྐྱེན་སེང་
 བྱུང་འདུག་པ་གལ་ཆེན་ཏན་གྱིས་ང་ཆོ་མཉམ་དུ་སྐྱོ་སྤྱི་མཐན་སར་བཅར་ལེགས་
 གསུངས་ཏེ་ལྷན་ཤེབས་སྐྱེན་སེང་གནང་། དེ་ནས་སྤྱི་ཁབ་མཐན་པོ་དགའ་བྲང་
 སྒོ་བཟང་རིག་འཛིན་དང་། མགོན་གཉེར་ཆེ་མོ་པ་ལྷ་བྱུང་བ་ལྷན་པོ་དང་ལྷན། རྒྱ་
 རྒྱུང་མདའ་དཔོན་ལྷན་ལྷ་ལྷན་ཆོགས་བཀྲིས་བཅས་ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་གཟིམ་རྒྱུང་
 དུ་བཅར་ཏེ་ཤེབས་བཤོལ་ཡོང་བའི་གསོལ་འདེབས་ཞུ་གནང་མཛད་ཀྱང་ལམ་
 འཕྲལ་བཀའ་བཞེས་མཐོབ་སྐབས་ཆེབས་བསྐྱེད་གནང་བྱུང་ང་ལ་ཐུགས་གཏན་
 འཁེལ་གཤིས། ཞང་རྩེ་ཅེ་མགོན་ཡེ་ཤེས་ལྷན་བྱུང་དང་། ཅེ་མགོན་བར་ཞི་
 ངག་དབང་བལྟན་སྐྱོང་ནམ་གཉིས་དེ་རྒྱུ་ལྷ་སར་ཤེབས་ཏེ་འབྲེལ་ཡོད་སོ་སོར་

སང་ཉིན་ཡ་གོང་ས་ཆེན་པོ་རྒྱ་མིའི་དམག་སྤར་ནང་གཟིགས་མོར་གདན་ཁུ་བྱེད་
 གྱི་ཡོད་སྐོར་བཀའ་མོལ་བྱུང་བ་གཅིག་ལས་གཉིས་དང་། གཉིས་ལས་བཞི་བྱས་
 ཏེ་ལྷ་སའི་ནང་བྱབ་བཅའ་ཕྱིན་ཏེ་སང་ཉིན་སྤོ་ནས་ལྷ་ཁོལ་མི་མང་ཕེབས་བཞོལ་
 གསོལ་འདེབས་ཁུ་བར་ཕྱར་བཅར་ནོར་གླིང་ཚུགས་རིའི་མཐའ་བསྐོར་དུ་ཕེབས་
 བཀག་ཁུ་ནས་བཅུད། དེ་ནས་བཀའ་ཤག་རྒྱན་རྒྱས་རྒྱ་མིའི་སར་དེ་རིང་ཆེབས་
 བསྐྱར་གནང་མ་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་གསུང་བར་ཕེབས། གཞུང་ཞབས་སེར་
 རྒྱ་དང་། གདན་སའི་མཁན་འཕུས། དམག་སྤར་ཁག་གི་རུ་བརྒྱ། དུང་གཏོགས།
 དང་སྤངས་མི་མང་གི་འཕུས་མི་བཅས་ཡོད་པའི་ནོར་གླིང་དུ་ཆོགས་འདུ་རྒྱས་
 འཛོམས་དང་། ཉིན་གཉིས་རྗེས་ནོར་གླིང་དུ་ཡ་སྐུའི་ཉིན་སྤར་ཁུ་ཕྱིགས་གྱི་སྤངས་
 འཛོན་གནང་མི་ཇ་དྲག་བཀའ་བཀོད་དམག་སྤྱི་ཁང་། ཁོལ་པར་ཁང་དུ་ཆོགས་
 འདུ་དྲག་བསྐྱས་བཅས་གྱི་ཆོགས་མི་འདེམས་བསྐོ་བྱུང་འདུགས་གནང་སྟེ་ཆོགས་
 ཆེན་མི་དགོས་པ་གནང་། ཁང་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱང་གོང་གསལ་ཆོགས་འཕུས་ཁོངས་
 འདེམས་ཐོན་ཆོགས་བཅར་གྱིས་བོད་ལྷ་ ༡ ཆོས་ ༥ རྒྱ་དྲོ་ཕོ་བྲང་གཟིམ་
 རྒྱུད་དུ་གནས་རྒྱུད་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྤྱན་འདྲན་གནང་བའི་བཀའ་ལུང་རི་གནང་
 སྐབས་དེར་མ་ཤེས་ཀྱང་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་རྗེས་གོ་བོས་སུ་ཉིན་གསུམ་གྱི་ནང་རྒྱུད་
 གདན་ཁུ་བྱས་ན་སྐྱུ་ཕྱར་འགལ་རྒྱུན་མེད་ཅེས་བཀའ་ལུང་ཕེབས་ལུགས་གང་ལྟར་
 དེ་ཉིན་ནང་དོན་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་ཕྱིགས་ཕེབས་གྲུབས་ལྷ་སྐྱོག་ཆེན་པོ་བཀའ་ཤག་
 ནས་མགོན་ཆེ་པ་ལྟར་འགན་དཀྱི་གནང་བ་ལྟར་ཐུགས་འགན་གཙང་བཞེས་གྱིས་
 ནོར་གླིང་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱི་རོལ་ཕྱིགས་བཞེར་རྒྱ་དམག་གིས་མཐའ་བསྐོར། ནང་
 ཁུལ་གསང་ཉུལ་གངས་གྱིས་མི་ལངས་པ་འགྲེམས་བརྩུགས་བྱས་པའི་དཀྱིལ་ནས་
 ཆོས་གསང་ཐབས་མཛད་བྱས་ཆོགས་རྒྱུད་རྒྱ་འཕུལ་ལྟ་བུས་སྐྱུ་ཕྱར་འགལ་རྒྱུན་

ཉེ་ཞིང་ཅམ་མེད་པར་འཕགས་ཡུལ་དུ་གདན་ཞུ་བྱུང་པ་འདི་ནི་སྐབས་དེའི་སྐབས་ཅན་
 ཞབས་ཞུ་བ་རྣམས་དང་། ལྷག་པར་མཁོན་ཆེ་མ་ལྷ་གང་དེའི་མཛད་རྒྱུ་ལ་གཞུང་
 རྒྱུ་རྒྱུ་འོས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད་ཅེས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཚུང་། བོད་ཟླ་
 ༡ ཆེས་ ༡ ཉིན་ཆོགས་འདུ་ལྷན་སྡེ་ནས་སྤྱད་ཆ་བ་སྒྲ་མ་སྒྲོ་བཟང་བཟུ་གིས་
 མཆོག་ཞོར་སྤྱང་དུ་འཕྲལ་ཕྱེས་དགོས་པའི་ཡིག་ཆུང་ཞིག་འབུལ་གནང་མཛད་
 སོང་བ་ཡིག་འབྲེ་མཁན་ཞང་རྒྱུ་ཉིད་དང་། ཡིག་ཆུང་འབུལ་བར་འགྲོ་མཁན་
 ཕྱག་དྲུང་ཞབས་སྤྱོད་ཆོས་འཕེལ་ལགས་ཡིན་འདུག་ཀྱང་སྤྱོད་སྒྲ་སངས་ཉིན་
 དྲུང་བཞེས་གོང་བཅར་ཆོག་པ་ཞུ་གནང་གིས་དུས་ཐོག་ཕྱེས་བཅར་གནང་སོང་
 ཡང་། སྐུ་མདུན་མདངས་རྒྱབ་ཆེབས་བསྐྱར་བྱུང་སྐབས་ཆེབས་ཞབས་ཁོངས་
 ལྷན་ཕྱེས་མ་བྱུང་ཅིང་། ཆེབས་བསྐྱར་སྐོར་གསང་བྱ་གིན་དུ་དམ་པས་བྱ་མེས་
 གོང་ས་ཆེན་པོ་ཞོར་སྤྱང་དུ་བཞུགས་འཇགས་ཡོད་ཤིག་གིས་བོད་ཟླ་ ༡ ཆེས་
 ༡༠ མཆོན་དཀྱིལ་ཚུང་ ༡ པ་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཆོས་ ༡༡ དགོང་ཕྱི་
 ཚུང་ ༢ བར་ཚྭ་གསལ་བཞི་མཆོམས་བརྒྱད་ནས་ཞོར་བུ་སྤྱང་གར་མེ་སྐྱོགས་ཁ་
 བསྐྱེགས་ཏེ་བར་མཆོམས་མེད་པར་བརྒྱབས། ཞང་རྒྱུ་ཉིད་ཕྱི་ཕྱི་ཚུང་ ༢
 པ་ཡོལ་ཅམ་ལ་ཞོར་བུ་སྤྱང་ག་ནས་ར་མ་སྒྲ་བྱ་ཁ་ཐོན་རྒྱུ་ལ་བརྒྱབས་ཏེ་སྤྱོད་
 ཁ་དང་འབྲུག་ཡུལ་བརྒྱད་བྱ་གར་ས་མཆོམས་ Buxa བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གསར་
 དུ་འབྱོར་དང་འབྱོར་བཞིན་གྱི་འགོ་འཛིན་དུ་རྫོང་དགོས་བཀའ་ཕྱེས་བཞིན་ལས་
 ཁྲར་ཞུས་ཏེ་ཟླ་གསུམ་སོང་རྒྱུ་ལ་སམ་ Missamari བོད་མི་བྲི་ཕྱག་འགའ་གས་
 བསྐྱེགས་གསོག་དང་། དེ་དྲུང་འབྱོར་བཞིན་པའི་འགོ་འཛིན་དུ་སྐོར་གཞུག་བཀའ་
 བྱ་སྤྱོད་ཕྱེས་བཀའ་དགོངས་འགན་ཁྲར་གནང་། དེ་རྒྱུ་ཞོར་སྤྱང་དུ་བོད་མི་བྲིན་
 ཆེ་འཆོ་བ་རང་འཆོར་འབྱོར་འཁོད་གྱི་འགོ་འཛིན་དང་། བལ་ཡུལ་ཁྲལ་གྱི་བོད་

མི་དོན་གཅོད། རེ་པ་ཅ་ལང་། ཉི་ལྔ། གྲུ་གིང་བཅས་གཞིས་ཆགས་ཁག་གསུམ་གྱི་གཞིས་སྤྱི། དེ་ནས་ཆོས་དོན་ཁང་དུ་གནས་སྡོས་ལས་ཁྲུ་ལོ་གསུམ་ལྟ་གནང་རྗེས་གཞུང་ལུགས་བསྐྱེད་ཡོད་ཁོངས་གངས་སྤྱིད་དུ་གཟིམ་ཤག་དང་ནས་ཐོགས་གསོལ་རས་སྒྲུབ་ཏེ་བཞུགས་འཇགས་སྐབས་ཀྱང་པོད་ཀྱི་དཔེ་མངོན་ཁང་ནས་སྤྱོད་མགོན་ཆེ་པ་ལྟར་པོད་ནང་རྒྱ་མི་སྤྲེལ་སྤྱོད་པོད་རྒྱ་སྤྱོད་དོན་གྱི་བྱང་རིམ་ཁག་དང་། ཡགོང་ས་ཆེན་པོ་ཞོར་བུ་སྤྱིང་ག་ནས་འཕགས་ཡུལ་དུ་གང་ན་ལྟ་གནང་སྤངས་སྐོར་དྲི་བ་དྲིས་ལན་གྲུབ་འཁོར་ནང་སྤྱོད་འཇུག་གནང་ཡོད་པ་ཕབ་བཤུད་དང་། དགེན་རྒྱ་མེད་རྒྱལ་ཆ་བ་རྩ་སྤྱིང་རིན་པོ་ཆེའི་མངོན་རྒྱལ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་དཔེ་མངོན་ཁང་ནས་ཐུགས་ཁྲུང་ཆེན་པོས་གང་སར་བཀའ་རྩུང་གནང་མཁས་ལ་བརྟེན་ཁང་རྗེ་བལ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ཞོར་ཡ་སྤྱབས་རྗེ་བདུད་འཛོམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡེལ་འགོ་མཁུན་བརྟེན་རིན་པོ་ཆེ། ཡབ་བྲལ་སངས་རྒྱས་དེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་ལ་རྒྱལ་ཟུར་རྩ་སྤྱིང་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མངོན་རྒྱལ་སྐོར་བཀའ་འདྲི་ཞུ་དགོས་བཀའ་མངགས་ལྟར་ཁྲུང་ས་མོ་སོར་རྒྱ་རྗེས་རིམ་བཅར་བཀའ་འདི་གནང་དཔེ་མངོན་དུ་གནས་སྟན་འབུལ་གནང་ཡོད་ཅིང་།

དེ་རྗེས་སྐར་དོན་གཉེན་འཕྲད་དང་སྤྱགས་བཤེ་སྤང་སྟེན་ཁང་གི་བཀའ་མངགས་པོད་ནང་གང་ཅིའི་གནས་བབ་དང་། གདན་ས་དགའ་ལྡན་ཙ་སྟོར་ཤེད་རྒྱུན་གར་ཐུག་སྐོར་ཁ་གསལ་ཁྲུང་ས་རྩུང་ཤེད་དགོས་གསུངས་དོན་ཕལ་ཆེར་ ༡༧༥༩ ལོར་ཡིན་ཆོད། དལ་ཡུལ་བརྒྱུད་པོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་འགྲམ་ནས་གཉའ་ནང་དུ་ཕེབས་འཁྱོར་མོ་ཏའི་བབས་ཚུགས་སུ་རྒྱ་མིའི་གསང་བའི་མི་རྣམས་སྟོན་བརྒྱུག་མཐའ་བསྐྱོར་གྱིས་ལམ་རོགས་མོ་ཏེ་ཁ་གསལ་གྱི་ཁྲིད་ནས་སྤྱོད་ཁང་ཡོད་སའི་མོ་ཏེ་དེར་མཇུག་མོ་བཙུགས་ཏེ་འདི་རེད་ཅེས་མོ་ཏའི་ནང་།

འདྲེལ་ནས་བྱེད་རང་མར་ཐོན་དགོས། བྱེད་རང་གི་ཉལ་ཆས་དངོས་པོ་གང་
 ཡོད་འདིར་བྱེད་ཤོག་ཅེས་སྒྲ་ལེན་ཁང་ཞིག་ནང་སྤང་བྱ་དཔག་མི་དང་བཅས་
 ཉིན་གསུམ་བཞག་རྗེས་ལྷ་ས་ནས་ཆེད་འབྱོར་མོ་ཏྲ་ཆུང་གསུམ་ཤིག་ནང་རྒྱ་ལས་
 བོད་སྐད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བྱེད་རང་སྐྱེ་མཉེལ་མ་སོང་ངམ་ཞེས་ལག་པ་བཏང་
 སྒྲ་མོ་ཏྲ་འདིའི་ནང་ཕྱེབས་དགོས་བཤད་དེ་ལྷ་ས་འདི་བྱང་ཤར་གསང་ཡིབ་བཙོན་
 ཁང་དུ་ཐད་ཀར་བཅུག་འདུག གཟིམ་ཆས་འཕྲོག་འཛིན་མོ་ཏྲའི་ཁ་ལོ་བས་
 ཀྱན་བདེ་སྦྱང་ནང་ཡོད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བྱ་མོ་རིག་འཛིན་ཆོས་སྦྱོན་སར་བསྐྱལ་
 ཏི་འདི་རྒྱ་གར་ནས་ཕྱེབས་པའི་དེ་སྤའི་གཞུང་ཞབས་རྩིང་པ་བགྲེས་སོང་ཞིག་
 འདུག་པ་དེས་འདིར་སྐྱེལ་དགོས་གསུངས་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་འདུག ཁོང་རང་
 གར་ཕྱེབས་འདི་སྐབས་ད་ལྷ་འདིར་ཕྱེབས་ཀྱི་རེད་ཅེས་ལན་གཞན་མེད་པར་
 བྱིར་ལོག་བྱིན་སྐབས་ཁང་རྗེ་ཕྱེབས་ཤིག་གིས་ག་སྒྲིག་ཕྱེབས་སྐྱག་ཞུས་ཀྱང་
 ཕྱེབས་རྒྱ་ལྷ་ཅི་འདི་ཅད་བྱེད་ཡུལ་ཡང་མེད་པར་དངངས་སྒྲག་ཅི་ཆེའི་ངང་
 གཞིས་ཀ་ཅེ་བར་འདི་ཅད་བྱེད་པར་བྱིན་འདུག་ཀྱང་ཅད་མ་ཆོད་ཅིང་། གཞིས་
 ཅེ་ནས་འགྲམ་དུ་ཁ་པར་གཏོང་སྐབས་ཉིན་གསུམ་རྗོན་འདི་ནས་ལྷ་སར་ཕྱེབས་
 སོང་ཞེས་ལན་འདེབས་བྱུང་བས་ཅི་བྱ་གཏོལ་བྲལ་ལྷ་སར་བྱིར་ལོག་ཆེ་གས་
 སོང་མཆམས་གསང་ཡིབ་བཙོན་ཁང་ནང་རྒྱ་གར་ནས་ཕྱེབས་པའི་བཙོན་པ་
 བགྲེས་སོང་ཞིག་ཡོད་ཡུགས་ཐོས་འཕྲལ་བཙོན་ཁང་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་འགྲོ་སྐངས་
 རྒྱང་མིག་མཐོང་ཙམ་བཙོན་ཁང་གི་ལྷགས་དྲའི་ནང་ནས་བྱི་སྒོར་གཟིགས་
 བཞགས་པ་མངལ་མཐོང་ལས་འཁྲིས་སུ་ངོ་ཐུག་བཀའ་མོལ་ཞུ་བའི་གོ་སྐབས་
 སྤྲད་མི་འདུག མཐར་བཙོན་ཁང་དུ་ཆེ་བ་བརྒྱད་ཙམ་སོང་མཇུག་ཉིན་གཅིག་
 རྒོད་བཀོལ་བཏང་སྟེ་ཀྱན་བདེ་སྦྱང་གཙུང་མོའི་སར་བསྐྱལ་འདུག་ཀྱང་དགྲང་

ན་དང་བཅོན་བཅུག་སྐྱེ་ངལ་གཉིས་འདྲམས་ཁར་འཕལ་རྒྱུན་བཤལ་སྐྱུག་གི་
རྒྱན་གཞིས་བདུན་ཕྱག་གཉིས་ཅམ་ལས་འཛོལ་བཞུགས་མ་ཐུབ་པར་སྐྱེ་ཆེད་འཕེན་
པ་རྒྱུགས་འདུག།

གཉེན་འཕྲད་དུ་ཕྱེབས་རྒྱུན་གཅིག་པོ་ལྟ་སར་གཏན་སྡོད་དེ་སྤེལ་ཞབས་ཕྱི་
གཉེར་པ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་གར་དུ་གཉེན་འཕྲད་ཡོང་སྟེ་བརྟེན་གསལ། སྐྱོད་དགྲའ་
ཡོ་མཐོ་ལ་ཞབས་ཕྱི་མེད་པར་སྐྱེ་རྒྱུ་མོང་སྟེ་ཞབས་སྐྱེ་ཁམས་མི་བདེ་བ་བྱུང་
ན་སྐྱེ་ངལ་ཆེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུར། ལྟ་སར་ཕྱེབས་ཆེ་སྦྱིད་རྒྱུག་འགྲིག་ངེས་བཞུགས་
ཡུལ་དང་། གསོལ་ཆས། ཞབས་ཕྱི་ལྷ་རྒྱུ་བཅས་ཁོང་རང་ནས་ཐབས་ཤེས་
ཞུས་ཆོག་ཐུགས་ཁྲལ་གཏན་ནས་མི་དགོས། ཅི་སྟེ་ལྟ་སར་གཏན་བཞུགས་
མ་མང་ད་ཀྱང་གཉེན་འཕྲད་དུ་ལན་གཅིག་ཕྱེབས་དགོས་ཞུས་པ་དང་། བོད་ནང་
སྐྱེ་མཆེད་ཀན་གསར་ེ་ཟུང་འཛོལ་བཞུགས་ཡོད་པ། བོད་ནང་ཁྱུག་ཅམ་ཕྱེབས་
འདུན་རྒྱུན་མར་འཆར་བ། དེ་ཡང་རང་ཉིད་གཞུང་ཞབས་ཀན་གསར་ལ་བརྟེན་
ནང་དོན་རྒྱན་གསང་ཞིག་མ་ཞུས་པར་རང་གར་ཕྱེབས་སྒོས་མ་བཟོད་པར་བདེ་
སྤང་ལས་ཁྲུངས་སུ་རྒྱན་གསང་གནང་འདུག་པས། སྐབས་དེའི་བདེ་སྤང་བྱུང་
ཆེ་སྒོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ནས་ཀྱང་སྐྱོད་ཁྱིད་རང་ཆོ་ལྟ་བུ་གཞུང་ཞབས་
བགེས་གསར་བོད་ནང་ཕྱེབས་མཁན་བྱུང་ཆེད་སྤེལ་གནས་སྤངས་གང་འདྲ་ཡོད་
པ་དང་། བསྟོར་བཞིག་ཇི་བཏང་། འདྲུགས་སྐྱུན་གསར་པ་ཇི་བྱས་ཆ་ཆང་
མཁྱེན་ཐུབ་པ་མ་ཟད། སྒོ་སྟོབས་དང་སེམས་བྱུགས་ལྡན་པའི་གཞིས་ལུས་
མང་ཆོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་དེ་དག་བཤད་འདོད་ཡོད་ཀྱང་འདིས་སྤྱིར་མེད་པའི་
མི་གསར་པར་སྐད་ཆ་བོད་མི་ཕོད་པ་དང་བོད་སྟོད་བརྟན་རག་གི་ཡོད་པ་མ་
རེད། ཁྱིད་རང་ཆོ་ཀན་རབས་རྣམས་ཕྱེབས་ཐུབ་ཆེད་ལྟ་བོད་ནང་ལས་གནས་

ཡོད་མེན་ལ་མ་སྟོས་པར་ཉམས་སྲོང་ལྡན་པའི་མི་སྣ་བགྲས་གས་མང་པོ་མངལ་
 ཏེ་ནང་དོན་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གསལ་པོར་མཐུན་བྱལ་པའི་དགེ་མཚན་
 དང་གཞུང་ལ་བྱུགས་པན་གསོས་པོ་ཡོང་གི་རེད།

ད་རེས་འདི་ནས་བཀའ་མངགས་ལུ་རྒྱ་ཁྱིམ་ལ་གདན་ས་དགའ་ལྡན་
 བསྟོར་བཞགས་བྱས་པའི་སྟོར་ཕྱི་རྒྱལ་དོ་སྣང་ཅན་མང་པོས་དྲི་བ་ཡང་ཡང་
 ཡོང་གི་འདུག་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བའི་ལས་འགུལ་
 སྐབས་སུ་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་ཆད་ལས་འདས་པའི་བསྟོར་བཞགས་བྱས་ལུགས་
 ཅམ་ལས་ཞིབ་ཆ་འབྲེལ་བཞིན་མི་བྱལ་པའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་འདུག་ན་སྟེ་
 ཉིད་ནས་དགའ་ལྡན་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་གསེབ་ཁག་ནང་དོ་ཕྱབས་ཀྱིས་
 ཅན་གས་ཡོད་ཆད་ལ་དགའ་ལྡན་སོགས་བསྟོར་བཞགས་སྐབས་རྒྱ་གཞུང་ནས་
 བཀོད་བྱས་གང་འདྲ་བཏང་ཡོད་མེད་ཐད་བྱུང་རིམ་ཞིབ་གསལ་བཀའ་འདྲི་
 གནང་རོགས་ཞེས་གསུངས་དོན་ཁས་ལེན་ཞུས་པ་གཉིན་འཕྲད་འགྲོ་རྒྱ་གཞན་
 འཁེལ་མཚམས་མངལ་ཁར་ཕྱབས་ན་བདེ་སྤྱང་ནས་སྟན་སེང་ཞུས་ཆོག་
 གསུངས་བྱུང་ཡང་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མངའ་འདོམས་ཅི་ཆེར་བརྟེན་མངལ་ཁ་ཞུ་
 བདེ་བྱས་པས་གནས་འགྲིགས། ད་ལྟ་དམིགས་བསལ་སྟན་སེང་ཞུ་རྒྱུ་མེད་སྟབས་
 སྒར་བོད་ནས་ཕྱིར་འཁོར་མཚམས་བོད་ནང་གི་གནས་ཚུལ་སྟན་སེང་ཆེད་
 མངལ་ཁ་ཞིག་སྐབས་འཇུག་གནང་རོགས་ཞུས་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་བྱུང་།
 སྤྱིར་གསུང་ཆད་ཐམས་ཅད་སེམས་ངེས་མི་འདུག་པ་མ་ཟད་ད་ས་ནས་ཕྱབས་
 ཐོན་གནང་སྐབས་ཁྱེ་ལི་བར་བདེ་སྤྱང་བྱུང་ཆེ་དང་ལྟན་དུ་བྱུང་འདུག་སྐབས་
 དེར་བལ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་གཙུང་མོ་མེ་ཏོག་དང་། བོད་ནས་གཉིན་འཕྲད་
 དུ་འགྲོར་བ་གཙུང་མོ་དངོས་བྱལ་གཡང་འཛོམས་གཉིས་ནས་ཞང་རྗེ་དམ་པར་

ཉིད་རང་གཞུང་ཞབས་སྒྲིལ་སྐབས་པོད་དུ་ཕེབས་ན་མུ་མིས་དོགས་འཆར་གྱིས་
 སྐྱོང་ལ་བཟོ་སྤྱོད་པས་གཉེན་འཕྲད་དུ་མ་ཕེབས་རོགས་ཞེས་ཡུ་ཚུགས་ཞུས་
 འདུག་པར། ང་ལས་བྱེད་ནས་ཡོལ་ཐོན་ཏེ་ལོ་མང་ཕྱིན་པ་ཕྱི་ནང་ཆང་མས་
 ཤེས་གསལ་ཡིན་ཙམ་གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་གསན་བཞེས་གནང་མི་
 འདུག དེ་བཞིན་བཙུན་གཙུང་དངོས་གྲུབ་ནས་ཀྱང་མུ་མིས་ངེ་བ་བྱས་ཆེ་དང་
 པོ་གང་གསུངས་པ་དེ་རང་བསྐྱར་རྒྱུ་གནང་མུ་མ་གཏོགས་ངེ་བ་བྱེད་མཁན་
 མི་འདྲ་བ་རིམ་སྒྲིལ་ཡོང་སྐབས་ཆོག་ལན་འདྲ་མིན་ནམ་ཡང་བསྐྱོན་མུ་ཡོད་
 མ་རེད་ཅེས་ཞུས་པར། ཁྱིད་ཀྱིས་ནམ་ཏྲོག་བསྐྱངས་ནས་ང་མི་ནས་པོར་སྒྲོབ་
 དཔོན་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་བཀའ་བཀྲོན་ཡང་གནང་སྐད་འདུག བལ་ཡུལ་
 ནས་ཕེབས་ཐོན་སྐབས་མོ་ཏེ་ནང་པོད་མི་གཅིག་མཉམ་དུ་བྱུང་འདུག་པ་ཕལ་
 ཆེར་སོ་ཉུལ་མི་དེ་མིན་ནམ་བསམ་པའི་དོགས་གཞི་ཆགས། འགམ་ནས་འགྲུལ་
 མི་སྤྱི་བྱངས་ཀྱི་དོ་པོ་བསྐྱོག་བཤེར་བྱས་ཀྱང་། ཞང་རྗེའི་གཟིམ་འཛོལ་བསྐྱོག་
 དགོས་ཞུས་མི་འདུག གཉེན་འཕྲད་རྒྱུ་འཁོར་བའས་ཚུགས་སུ་འཕྱོར་མཆོམས་
 བཀག་བསྐྱེལ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་སྐབས་གོང་གསལ་ལྟར་དང་། རྗེས་སུ་འབོག་
 འཛོལ་བསྐྱོགས་ཏེ་ཤེས་བྱ་གསར་དེ་བ་བཀའ་སྒྲོབ་འཁོར་པ་འགའ་ཤས་ཡོད་པར་
 དོ་སྐྱོང་དོགས་འདྲོགས་ཆེན་པོས་མིག་བྱིག་བྱིག་བྱེད་ཀྱིན་འདི་ཆོག་རེ་རེད་ཞུས་
 པར་པོད་ཡིག་ཆགས་པར་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་མ་ཤེས་ཙམ་སྒྲིག་རྒྱར་འབྱེར་
 ཡོང་པ་ཡིན་གསུངས་འདུག གསར་འཕྱོར་ཆོ་ཁག་གཅིག་ལ་གནང་བའི་བཀའ་
 སྒྲོབ་གསུང་དཔར་འཁོར་ཐག་གཅིག་འཕྲོགས་འབྱེར། ལྷ་ས་ནས་དཔོན་པོ་
 ཞིག་ཕེབས་རྒྱར་དེ་བར་འདིར་སྤྱོད་དགོས་ཞེས་མགོན་ཁང་ཞིག་དུ་སྤྱང་བྱ་
 དང་སྒྲགས་བཞག་རྗེས་ལྷ་ས་ནས་མོ་ཏེ་རྒྱུང་གས་དཀར་པོ་ཞིག་ནང་མུ་ལས་

བོད་སྐད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ལྷ་ས་འི་བྱང་ཤར་གསང་ཡིབ་བཙོན་ཁང་ནང་བཅུག
 འབེག་དེ་ཕུག་དུ་བསྐྱམས་ཡོད་པ་ལས། གཟིམ་ཆས་འཛོག་འཛེ་མཉམ་དུ་མ་
 བཞག་པར་ཕྱིར་འཁྱེར་ཁ་ལོ་བཤེས་ཀྱང་བདེ་སྤྱིང་ནང་གཙུང་མི་རིག་འཛིན་ཆོས་
 སྒྲོན་སར་བསྐྱལ་ཏེ་འདི་ལྟ་གར་ནས་ཤེབས་པའི་གཞུང་ཞབས་སྤྱིང་པ་རེད་ཟེར་
 བཞུས་སོང་ཞིག་འདུག་པ་དེས་འདིར་སྐྱེལ་རོགས་གསུངས་བྱུང་བཟོད་འདུག ཡར་
 ཤེབས་གསེལ་ཇ་ཞིག་མཆོད་དང་། ཁོང་ད་ལྷ་ག་པར་ཤེབས་སོང་ཞེས་བྲིས་པར།
 ཁྲོ་ཉམས་བྲེལ་འཚུབ་ལྷ་བྱས་ལན་གཞན་མེད་པར་ད་ལྷ་ཤེབས་ཀྱི་རེད་ཟེར་ནས་
 ལམ་སང་ལོག་འདུག བྱ་མོ་ཁོང་ཆོས་གྲ་སྒྲིག་ཤེབས་སྐྱུག་ཞུས་ཀྱང་དེ་རྒྱབ་ཙམ་
 དུ་མ་ཆོད་ཉིན་ཤས་སོང་ན་འང་ཤེབས་མཁན་མེད་སྟབས་ཅི་བྱ་གཏོལ་བྲལ་སྒོང་ལ་
 ཆོད་མེད་ངང་གཞིས་ཀ་ཅེ་བར་ཅད་དཔྱད་དུ་བསྐྱོད་དེ་གཞིས་ཅེ་ནས་འགམ་ལ་
 ཁ་པར་གཏོང་སྐབས་ལྷ་སར་ཤེབས་ཟིན་ལུགས་གོང་ཞུས་བཞིན་ཅད་དཔྱད་བྱེད་
 སའང་མེད་པར་ཕྱིར་ལོག བལ་ཡུལ་ནས་ཡོང་མཁན་ཞིག་གི་མདུན་ཇི་ཁེལ་
 དུ་ཡོད་པའི་གཙུང་མོ་མེ་ཏོག་བརྒྱད་གོང་གསལ་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ཕན་གཤམས་
 པ་བཞུན་དར་སར་འཁྱེར་བྱུང་། འདི་ནས་ལྷ་མོ་གཡུ་སྒྲོན་མ་སྤྱན་འདྲན་ཞུས་
 ཏེ། ཁང་ཇི་མཆོག་བོད་དུ་གཉེན་འཕྲད་ཤེབས་པ་འགམ་ནས་ཐོན་ཏེ་ལྷ་སར་སྤྱན་
 མཆེད་སར་ཤེབས་འཁྱེར་མ་བྱལ་པ་གར་ཡོད་ཇི་བྲས་ཤེས་མིན་དོན་དུ་འཆོ་
 བཞུགས་ཡོད་མེད་ལྷ་ས་དང་གཞིས་ཅེ་གར་ཡོད་ལུང་ཞུ་ཡུལ་བར་ད་ལྷ་སྐྱ་སའི་
 བྱང་ཤར་ཤོགས་སུ་འཆོ་བཞུགས་ཡོད་ཅེས་ཤེབས་པ་དང་། ལྷ་མིས་དོད་མ་བྲས་
 པ་ཐག་ཆོད་པས་དེ་སྐོར་ཐབས་ཤེས་ཇི་ལྷ་ས་བཟང་ཞུས་པར་དོད་མ་དུ་འཆུད་
 ཟིན་འདུག་པ་ད་ཀྱང་ཇི་དུ་འཚུབ་སྤོང་ཆེ་བས་འཇམ་མཁས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཐབས་ཤེས་
 ཐུབ་ན་མ་གཏོགས་རྩལ་པོ་འགྲོ་ས་མེད་ཅེས་ཤེབས། སྤྱོད་བཀྲོལ་ཡོང་དང་མི་ཡོང་

ཞུས་པར། རིང་མིན་གསལ་ཆ་ཞིག་ཡོང་ཞེས་ཐེབས་པ་ཆེ་ཤས་སོང་རྗེས་ལྷ་ས་
 ནས་ཡིག་འབྲོར་གསལ། ཉེ་ཆར་གསང་ཡིབ་བཅོན་ཁང་ནས་སྒྲིབ་བཀོལ་བཏང་
 བ་ཞིག་གིས་བརྗོད་རིགས་སུ་བཅོན་ཁང་དེར་རྒྱ་གར་ནས་ཐེབས་པའི་བགྲེས་སོང་
 ཞིག་འདུག་ཅེས་གོ་ཐོས་བྱུང་འཕྲུལ། གསོལ་ང་ཞལ་ལག་འབྱེར་ཏེ་བཅོན་ཁང་
 དེར་ཕྱིན་པས། གསོལ་ང་ཞལ་ལག་སྒྲིབ་བྱུང་པས་ཡར་འབྱེར་སོང་། བཅོན་
 ཁང་གི་ལྷགས་བྱེད་ནང་ནས་ཕྱི་སྒྲོར་རྒྱུང་མིག་གཟིགས་པ་མངལ་ཙམ་ལས།
 འབྲིས་སུ་མངལ་གདུགས་བཀའ་མོལ་ཞུ་བཅུག་མ་བྱུང་། དེ་མངུག་ཞལ་ལག་
 དང་ཆབས་ཅིག་སྐྱེ་འདུག་ནང་འངམ་བརྗེ་ལེན་ཞིག་ཕུལ་བུལ། དེ་ནས་ཆུ་བ་བརྒྱན་
 ཙམ་འགྲོ་སྐབས་ཉིན་གཅིག་སྒྲིབ་བཀོལ་བཏང་སྟེ་ཀྱན་བདེ་སྒྲིབ་བྱུ་མོ་རིག་ཆོས་
 སར་བསྐྱལ་འདུག་ཀྱང་བཅོན་བཞུགས་རིང་འཆོ་བའི་དཀའ་ངལ་དང་ཉེས་དུང་
 དག་པོ་བཏང་རིགས་མ་བྱུང་ཡང་། ཉེས་དུང་ལས་སྐྱུག་པ་ཉིན་ལྷ་རྩི་བ་བྱེད་
 མཁན་འདྲ་མིན་ཡོང་སྟེ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་འར་རྩུབ་གཤེད་ཤིག་ཆད་མེད་དང་། འགའ་
 ཤས་ཀྱིས་འངམ་པོའི་སྒྲོན་ས་ཐབས་བྱས་སྒྲ་ཆོགས་པས་བྱི་བ་ཅི་རིགས་གཏོང་བ།
 བདེ་སྐྱུང་ལས་ཁྲུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ། ན་ས་ནས་ཐུ་ཡི་བར་བདེ་སྐྱུང་བྱུང་
 ཆེ་ལྷན་བྱུ་ཡོང་པ། ནང་དོན་བཀོད་མངགས་ཇི་ཡོད་ཤོད་དགོས་ཞེས་དམིགས་
 བཀའ་བརྗོད་འདི་བྱས་འདུག་པར་བདེ་སྐྱུང་བྱུང་ཆེ་ང་ཆོད་སྐྱ་ལྷ་སར་རྫོད་བྱས་
 ནས་འདྲིས་འབྲེལ་ངོ་ཤེས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་དང་། རང་ཉིད་ཕྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་མི་
 ཤེས་པར་བརྟེན་བྱས་བསྐྱེན་སྤྱི་ཞུའི་ནང་ཐུགས་ཕན་གསོས་མིན་ནས་ཡོལ་གནང་
 སྟེ་ལོ་མང་ཕྱིན་ཟིན་པ། ད་ལམ་གཞུང་གི་ལས་དོན་འགན་ཁུར་རྩུབ་ནས་མེད་
 ཅེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་ཉིན་བསྐྱེད་བྱི་བ་བྱས་ཆོད་རིང་པོ་བཏང་
 སྟེ་དཀའ་སྒྲོག་བསུན་གཙུག་བཟོད་མཐོང་སྐྱགས་མེད་པ་འདི་བས་དུང་དེག་དག་པོ་

འདོད་པ་ཆོས་པར་བཏང་སྟེ་ཐག་གཅོད་སྟོན་བཀྲོལ་གང་མཉུར་གཏང་རོགས་
བྱས་ན་སྙམ་པ་བྱུང་ཞེས་གསུངས་འདུག།

ཡང་། ད་ལྟ་དུན་མུར་གཞིས་ཆགས་ནང་བཞུགས་པའི་ཙེ་བྱང་བལ་པོ་
ཡེ་ཤེས་བྱབ་བརྟན་ལགས་ཀྱིས་གསུངས་གསལ། ཁོང་རང་ཉིད་གཅིག་རེའོ་
ཆེར་འགྲོག་ཡོད་པས་ཕོགས་རེ་ཞིག་གི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱུང་དེར་ཡེ་ཤེས་རྩོན་གྱུབ་ལགས་
སྟེ་བཞུགས་བཞོན་འདུག་པ་རྗེས་དེད་ཀྱིས་བརྟན་པས་རེའོ་ཆེད་ནང་ཕྱིན་སོང་བའི་
མདུག་དུ་ཕྱིན་པས་རྗེ་བོ་རིན་པོ་ཆེད་སྟེ་མདུག་དུ་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྤྱར་ནས་
སྟོན་ལམ་ཙེ་གཅིག་དུ་བཏབ་ཅིང་འདུག་པས། ཡིན་མིན་སྟོང་གསལ་མ་ཆོད་པར་
མར་ཙམ་ཡོང་ནས་ཁ་མར་སྟོག་ཡེ་ཤེས་རྩོན་གྱུབ་ཅེས་སྐད་བརྒྱབས་པས། ཁོང་
ནས་ཕྱི་བརྟན་ཀྱིས་རོ་ཤེས་ཏེ་ལམ་སེང་མར་སྟོབས་བྱུང་། རྟོན་ས་གར་ཡོད་
གསུང་གི་འདུག་པར་སྤང་རག་ནང་ཡོད་པ་ཕེབས་རོགས་ཞུས་ཏེ་རྒྱ་ཞིག་བཅོས།
ཁ་ལག་གང་བཅོས་ཞུས་པར་མུ་རུལ་ཡོད་ན་བསྐྱལ་རོགས་གསུངས་བྱུང་། ཉིན་
དགུང་ཁ་ལག་བཅས་རྗེས་རྟོན་རྟོན་ངང་ཕན་ཚུན་སྤྱིད་རྒྱུག་ཁྱོང་ཆོར་བཤད་ནས་
ཕྱི་རྒྱུ་བར་བཟུང་། དགའ་ལྡན་དུ་འགྲོ་དགོས་མཉམ་དུ་ཡོང་རོགས་གསུངས་དོན་
གཞེས་ཉིན་དགའ་ལྡན་དུ་འགྲོ་བྱུང་། གཞེས་ཉིན་ཞོགས་པ་སྤྱི་པོར་ཀུན་གྱིང་
དུ་བྱུང་ཡོད་སར་སྐད་གཏོང་བར་འགྲོ་སྐབས་ཁོང་ཆོད་གདོང་ནག་རྩྭ་རྩྭ་བྲལ་
ཟིང་ཞིག་བྱེད་འདུག་པར་ཡེ་ཤེས་རྩོན་གྱུབ་ལགས་ཡོད་མེད་རྒྱུས་པར་ཁོང་ཁ་ས་
གཤེགས་སོང་བེར་བྱུང་བ་ང་རང་ཏ་ཙམ་ཁ་སྤྱིངས་པོ་ཞིག་བྱུང་ཞེས་དང་། ལར་
ནས་བྱ་མའི་བཅོན་ཁང་ནས་སྟོན་ཐོན་པོད་མི་མང་པོ་ཞིག་སྤྱི་ཆོགས་སྟེང་ཡུན་
རིང་འཆོ་གནས་མ་བྱབ་པའི་དོན་རྟེན་རིམ་ཙན་བྱུང་སོང་ཞེས་ཡེ་ཤེས་བྱབ་
བརྟན་ལགས་ནས་གསུངས་བྱུང་།

ཀྱི་མིའི་སོ་ཉལ་གྱིས་ཁང་རྗེ་དམ་པ་བོད་དུ་ཕྱེབས་མཁན་ཡིན་པ་ན་ས་
 རང་ནས་ཤེས་ཏེ་མོ་ཏྲ་གར་ཕྱེབས་དང་། རོགས་པ་སུ་ཡོད། མོ་ཏྲའི་བབས་
 རྒྱགས་སོ་སོར་སོ་པས་སོ་པར་ཅིས་སྒྲོད་རེས་ཀྱིས་ཉོག་འདུག་དོ་འགན་རེས་
 ཅན་ཐངས་ཡོད་ཆོད། དཔེར་ན། རྩེ་ལི་བར་བདེ་སྤང་དུང་ཆེ་རྩན་དུ་ཡོད་
 པ་དང་། བདེ་སྤང་ལས་ཁུངས་སུ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ། རྩེ་ལིའི་རྩམ་འཁོར་
 བབས་རྒྱགས་སུ་བསུ་མཁན་སུ་འབྱོར། འགམ་དུ་འཕོག་འཛོལ་བཞུག་བཤེར་
 མ་བྱས་ཀྱང་གཉའ་ནང་རྩམ་འཁོར་བབས་རྒྱགས་སུ་མོ་ཏྲ་ངོས་བཟུང་མཛུབ་
 རྩོན་བྱེད་བབ་ནམས་རིམ་བཞིན་སོ་པས་སོ་པར་ཅིས་སྒྲོད་བྱས་པའི་མངོན་
 རྟགས་གསལ་པོ་འདུག

རྩོ་མོ་གཡུ་སྒྲོན་མས་ཀྱང་བཀའ་ལུང་གསལ་བཅན་དེ་རྩ་བུ་གནང་བས་
 མ་ཆད། ཁང་རྗེ་རྒྱ་ཆེ་མ་བེན་པའི་ཅིས་འབྲས་ནང་གསལ་འབྲངས་རྟགས་
 རྩེ་ལི་ནས་རག་ལུག་མའི་རྩོན་པའི་རྒྱ་བརྒན་ཞིག་གཟུངས་འབུལ་ཞལ་གསེར་
 དང་རྒྱ་མའི་ན་བཟའ་བཅས་སྒྲོན་འབུལ་མཆོད་གཤོམ་སྟེང་བཞུགས་སུ་གསོལ་
 ཡོད་པ་ཉིན་གཅིག་དོན་གནད་གཞན་ཞིག་སྐོར་གཡུ་སྒྲོན་མར་ལུང་ཁྱར་བཅར་
 སྐབས། དེ་ཉིན་གྱི་ལུང་ཁྱར་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བཀའ་ལུང་དུ། བྱིད་རང་
 གི་མཆོད་གཤོམ་སྟེང་གི་རྒྱ་བརྒན་དེ་གངས་ཅན་མགོན་པོའི་ཐུག་དུ་ལམ་སང་
 ཡུལ་ཅིག་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། ཐུགས་སྒྲོན་རྗེས་འཛིན་གྱི་གནད་འགག་ཆེན་
 པོ་ཞིག་རེད་སྟེ་མ་ལམ་སང་རྒྱ་སྟེར་ཡིག་ཆང་བརྒྱད་གཡུ་སྒྲོན་མའི་བཀའ་ལུང་
 ཕྱེབས་དགོངས་རྩན་སང་གིས་འབྲངས་རྟགས་རྩོན་པའི་རྒྱ་བརྒན་གཟུང་
 དུ་འབུལ་ལམ་ཁུས་པ་བཅས་༥ ॥

ཅེ་དུང་བུམས་པ་ཡིན་ཏན་ལགས་ཀྱི་

སྐྱ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས།

༥ གུས་པ་ཅེ་དུང་མེར་བྱེས་བུམས་པ་ཡིན་ཏན་(༡༩༣༩-༢༠༠༣) རང་ལོ་
༡༥ མོན་སྐབས་མེར་བྱེས་མཁས་སྟན་གྱ་ཚང་ཁོངས་ཨེ་པ་ཁང་ཆོན་དུ་སླློག་
ཞུགས་བུས། ཨེ་པ་ཁང་ཆོན་དུ་ཞུགས་དགོས་དོན་ནི། མི་བརྒྱད་མཆོད་
ཁྲུངས་ངའི་པ་ལགས་ཨེ་པ་ཡིན་པར་ཁོང་གུས་པ་ཨེ་པ་ཁང་ཆོན་གྱི་ཐོབ་ཁྲུངས་
ཆགས་ཏེ་ཅེ་ཡིག་ཆང་ནས་སེ་ར་བླ་སྤྱིར་ཅེ་སྒོར་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་དམིགས་
སྒོའི་ཆོད་དུ་ཅེ་སྒོའི་གྲ་ཞེས་པར་སྒོའི་ཡུག་བརྒྱ་སྐབས་སེ་ར་བླ་སྤྱིར་ཡིག་ཆུང་
ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བླ་སྤྱི་ནས་སེ་རའི་གྲ་ཚང་བྱེས་སྤྲད་སྤགས་གསུམ་
གྱི་སྒྲ་ཆེན་ནམས་ཆོགས་འདུ་བསྐྱོང་སྟེ་གྲ་ཚང་སོ་སོར་ཅེ་སྒོའི་གྲ་ཆོད་དུ་
གྲ་པ་གཆོད་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་སྒོར་བཀའ་མོལ་གནང་གི་རེད། ཅེ་སྒོའི་གྲ་
འདི་བཞིན་རབ་བྱུང་ ༡༩ ལྷགས་ལུག་ ༡༢༥༡ ལོར་ཡུལ་མཆོག་སྐྱ་
ཐེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་སྐྱ་དུས་སྤྱི་ཆོད་འདུགས་བརྒྱུངས་པའི་
གཞུང་འཛིན་སེར་མོ་བའི་སྒོའི་གྲ་ཞེས་རེད། སེ་ར་ལ་གྲ་ཚང་བྱེས་སྤྲད་སྤགས་
གསུམ་ཡོད་པའི་གྲ་ཚང་རེ་ནས་སྒོའི་ཡུག་བཞི་ལྷ་སོགས་གཆོད་དགོས་པ་བཞིན་
ཆ་གསེས་ཀྱིས་གཏོང་བ་གནང་གི་ཡོད་ཅང་ང་ཆོའི་སྐབས་བྱེས་པ་གྲ་ཚང་ནས་
གྲ་ཡུག་གསུམ་གཏོང་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག་པ་ཁང་ཆོན་བརྒྱ་དུག་པན་ཚུན་
གོ་བརྒྱར་གནང་སྟེ་འགྲོ་རེས་འཁོར་དགོས་རེད། ང་ཆོའི་སྐབས་ཁང་ཆོན་

འགྲོ་རིམ་ཨེ་པ་ཁང་ཆན་འཁོལ་གྱི་ཡོད་ཅང་གསུམ་པ་གཏོང་སྤངས་དེ་ལྟར་དང་།
 ཁང་ཆན་གཞན་ནས་ཀྱང་གཏོང་སྤོལ་དེ་ལྟར་ཡོད། ཁང་ཆན་གྱི་བྲ་ཕྱག་ནང་
 ནས་ཕན་བྱེད་སྤྱང་གྲང་ཕ་རྒྱས་བཟང་བ་འདེམས་སྒྲག་གནང་སྐབས་ང་ཡང་
 འདེམས་ཁོངས་ཀྱི་མིང་ཐོའི་ནང་ཚུད་རྗེས་བྲ་ཆང་ལ་བཅར་ཏེ་ཁང་ཆན་གྱིས་
 འདེམས་གནང་ལྟར་དེའི་གནངས་ཉིན་ཅེ་ཡིག་ཆང་དུ་མི་བབ་སྤྱན་ལྷུང་བཅར་
 དགོས་པ་རེད་གསུངས། བྲ་ཆང་ཆེ་བྲས་བྲེས་སྤྲད་གཉིས་ནས་ཡིག་ཆང་
 ལ་བཅར་མཁན་ང་ཚོ་བྲ་ཕྱག་ངོ་མ་གསུམ་དང་། འདྲ་གསུམ་དགོས་པའི་
 ཁོངས་ང་རང་ངོ་མའི་བྲས་སུ་ཚུད་ཅིང་། རྒྱགས་པ་བྲ་ཆང་ཚུང་བྲས་ཡིན་
 པར་བརྟེན་བྲ་ཕྱག་གཉིས་བཅས་འདེམས་སྒྲག་ཟིན་པའི་གནངས་ཉིན་དེར་བྲ་
 ཕྱག་ནམས་བྲ་ཆང་གི་ལས་སྡེ་ཆབ་རིལ་དང་ལྟན་དུ་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལ་ངོ་བཅར་ལུས།
 དེ་ཉིན་ཡིག་ཆང་ལ་མི་བབ་སྤྱན་ལྷུང་འབྲིད་ཐོག་བྲ་ཕྱག་ཆོའི་མིང་ཐོ་ཕུལ་ཏེ་བྲ་
 ཆང་གིས་ངོ་སྤྲོད་མཆམས་སྦྱོར་གནང་གི་རེད། དེ་རྗེས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་སྒྲག་
 གི་གཟིམ་ཚུང་ཞལ་ཁྲའི་གཟིགས་མཐོང་དུ་ང་ཚོ་ངོ་མ་གསུམ་མདུན་དང་། འདྲ་
 གསུམ་དེའི་རྒྱབ་དུ་བང་བསྒྲིགས་ནས་བསྤྲད་དགོས་འདུག དེ་ནས་དུང་ཡིག་
 ཆེ་མོ་ཞིག་ནས་མིང་ཐོ་དེ་དག་ཡ་གོང་ས་མཆོག་ལ་སྤྱན་ལྷུང་འབུལ་གནང་
 སྐབས་གཟིམ་ཚུང་ཞལ་ཁྲ་ནས་གཟིགས་ཞིབ་གནང་སྟེ་མིང་ཐོའི་སྟེང་ཕྱག་
 རྒྱགས་གནང་བྲལ་རྗེས་དུང་ཡིག་ཆེ་མོ་ལྟན་རྒྱས་མིང་ཐོ་དེ་དག་བསྐྱམས་ནས་
 ཅེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁྲུངས་སུ་ཕྱིར་ཐེབས་ང་ཚོ་ཆང་མ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁྲུངས་
 ཀྱི་སྒོ་འགམ་དུ་བཅར་དགོས་ཀྱི་འདུག་པར་ཡིག་ཆང་གཉེར་པ་ལགས་ང་ཚོའི་
 སར་གཟིམ་སྒོའི་ཕྱིར་ཐེབས་ཏེ་ང་ཚོའི་ཁོངས་ནས་སུ་དང་སུར་ཕྱག་རྒྱགས་
 ལུལ་ཡོད་པ་དེའི་མིང་ཐོ་རྒྱགས་སྒྲིག་གནང་གི་འདུག ཕྱག་རྒྱགས་མ་ཐོབ་

པ་རྒྱལ་ས་དགོན་པར་རང་འཇགས་ལོག་དགོས་པ་དང་། ཕྱག་རྟགས་གནང་བ་
རྒྱལ་ས་གཟུང་སྐར་ཆོས་གྲངས་བཟང་བ་ཞིག་དང་སྐབས་བརྒྱུན་ཏེ་ཅེ་སྒྲོབ་གྲར་
བཅར་ཞུགས་དགོས་པའི་བཀའ་བྲུབ་གནང་སྟེ་ལ་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་གྲངས་
ཕྱགས་གཏན་ནམ་འཁེལ་གྱི་བདེ་ཐོ་རྒྱུས་སུ་གནང་གི་འདུག་པ་དེ་ཉིན་སྒྲོབ་ཕྱག་
གསར་པ་ཆང་མ་སྐབས་གཅིག་ཏུ་ཅེ་སྒྲོབ་གྲར་བཅར་བར་གཞུང་གནས་ནས་
གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་ལེབས་གིང་། སྒྲོབ་ཕྱག་གསར་པ་རྒྱལ་ས་དགོན་གན་
རྒྱལ་གཉིས་ལ་རྟེན་འབྱུང་མཇལ་དར་རེ་འབྲུལ་དགོས་རེད།

ཅེ་སྒྲོབ་གྲའི་སྒྲིག་ཆས་ཐད། སྒྲོབ་ཕྱག་ཆང་མ་རྒྱང་སྐབས་ཐོན་པ་དང་།
ཞུ་མོ་སོག་ཞུ། ཕྱུ་པ་སུ་ཕྱག་དམར་པོ། སྐར་ལྟ་ རྒྱ་གྱི་པོར་ལུབ་བཅས་
གཞི་མཚུངས་གྲོན་དགོས་པ་དང་། ཕྱུ་པར་ཟུར་ཏི་མ་གཏོགས་རྒྱུ་སུལ་བརྒྱས་
ཆོག་གི་མ་རེད། སྒྲོབ་གྲར་འགྲོ་རྒྱུར་ཆོས་གྲངས་གཏན་འཁེལ་ཏེ་སྒྲོབ་གྲར་
སྐབས་པའི་ཉིན་དང་པོར་ལམ་སང་བཞུགས་གཤམ་ལ་འཁོད་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་
མཆོན་དོན་དུ་གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་ལེབས་གྱི་རེད།

ཉིན་དང་པོའི་མཇུག་སྐར་དང་ཆོད་སྐབས་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་དགོན་གན་སུ་
དོ་དྲུང་ཡིག་ཆེན་མོ་ངག་དབང་དོན་གྲུབ་ཨ་གྱུག་ལགས་དང་། སྒྲིན་གྲོལ་
སྒྲིང་ནས་རིག་གནས་དགོན་གན་གཅིག་ཡོད་པ་ཁོང་རྒྱལ་གཉིས་བཞུགས་ཁྲིར་
འཁོད་པར་སྒྲོབ་ཕྱག་གསར་ཞུགས་རྒྱལ་ས་རྒྱལ་ས་རྟེན་འབྱུང་མཇལ་དར་རེ་སུལ་
ཏེ་ཆོགས་ཡོངས་ལ་གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་ལེབས་གྲུབ་མཆོམས་དེ་ཉིན་མཇུག་
སྐར་གྲུབ་རྟེ་སྒྲོབ་ཕྱག་གསར་རྟེང་ཆང་མ་གྲུང་སང་གཏོང་གནང་གིས་དེའི་སང་
ཉིན་ནས་སྒྲོབ་གྲར་ཞུགས་ཀྱིས་ཅེ་སྒྲོབ་གྲར་དང་དུ་གཏན་མཇུག་ཕྱུ་མ་གཏོགས་
རང་གར་གང་གྲུང་འགྲོ་ས་ཡོད་མ་རེད།

ཅེ་སྒྲོབ་གྲར་རང་ལོ་བཙུང་ལྡེ་སྤྲོད་ཐོག་མར་འདྲེལ་ཞུགས་ཀྱིས་བྲིན་
 ལོ་ལྡེ་རིང་བསྟན་པ་ཡིན། རང་ལོ་ཉི་ཤུར་སོན་སྐབས་ཅེ་སྒྲོབ་གཞུང་ལབས་
 ཁོངས་བསྐོས་གཞག་གནང་། གཞུང་ལབས་སུ་བསྐོས་གཞག་མ་གནང་གོང་སྒྲོབ་
 གྲར་སྟོད་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ཅེ་སྒྲོབ་གྲར་སྒྲོབ་ཕུག་མང་པོ་ཡོད་
 པ་ཐོག་མར་ཀ་ཁ་དང་། རྒྱུ་ལྷ་ལ། དེ་ནས་ཚུགས་རིང་། ཚུགས་ཐུང་།
 ཡིག་ཆུང་བཅས་ཀྱི་འབྲི་ཤོག་སྒྲོབ་སྟོན་རིམ་པར་གནང་གི་རེད། ཚུགས་ཐུང་
 གི་བྲིས་གནས་ལ་མ་སྒྲེབས་བར་དུ་སྒྲུག་ཁྲིག་འཆང་མི་ཆོག་སྒྲུག་ཁྲིག་ཅེས་
 པ་དངུལ་དང་ཚུགས་ཀྱིས་བཅོས་པའི་སྒྲུག་ཐུགས་སའི་སྟོད་ཅིག་སྟེད་པར་
 གཟེར་བ་དང་། ཀ་ཁ་ནས་ཚུགས་རིང་བར་གྱི་ཡིག་གནས་ཁག་གསུམ་པོ་
 སྒྲུག་ཅིལ་གྱིས་འབྲི་དགོས་པ་ལས་སྒྲུག་ཀྱིས་འབྲི་སྟོལ་མེད། ཡིག་གནས་ཚུགས་
 ཐུང་ལ་སྒྲེབས་ན་སྒྲུག་སེས་འབྲི་ཡི་རེད། སྒྲུག་སེས་སྒྲུག་ཁ་བཅོས་ཏེ་བཅོ་
 དེའི་བས་སྟོན་ནས་སྒྲུག་ཁྲིག་ནང་བཅུག་སྟེ་ཤེད་པར་བཏགས་ཀྱི་རེད།

སྒྲུག་ཁྲིག་དེ་དག་ཚུགས་དང་། ཟངས། ཏ་ཡང་སོགས་ལས་བཅོས་
 ཏེ་བཞོས་དཀྲོལ་ཅན་སྟིང་ཇེ་པོ་ཞི་དག་ཡོང་། དེ་ཆོའང་པོད་པའི་ལག་རྩལ་
 པ་ཁོ་ནས་བཅོ་ཡི་རེད། སྒྲུག་ཁྲིག་དེ་ཡིག་གནས་ཚུགས་ཐུང་ལ་སྒྲེབས་ན་
 མ་གཏོགས་བཏགས་སྟོལ་མེད། སྒྲོབ་གྲུ་བཙོས་དང་བསྟོད་ཆེན་པོས་དེ་ལ་རྒྱུང་
 རྒྱུད་དམར་པོར་ལྷས་མ་ལྷས་པའི་ཆབ་ཆབ་ཅིག་བཏགས་ཏེ་ཏ་ཅང་རྣང་བ་སྟོད་
 མདོག་ཁ་པོ་བྱེད་ཀྱི་རེད། སྒྲོབ་གྲུའི་སྟན་དར་འབུལ་རིམ་ནི། ང་ཆོའི་ཚུགས་
 སྟོད་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན། གཞི་རྩའི་ཡིག་ཆད་ཚུགས་ཐུང་རང་གི་ཐོག་
 འབྲི་དགོས་པ་དང་། ཆོགས་བཅད་ག་ཆོད་བྲིས་ཀྱང་དེ་དག་ཡིག་གཟུགས་
 ཡག་པོ་འབྲི་དགོས་པ་མ་ཟད། དེ་མཉམ་ནོར་འབྲུལ་མེད་པའི་སྟན་ཞུ་ཁམས་

གཙང་ཞིག་གིས་པར་སྤོང་མིང་བཀོད་དེ་མངལ་དར་ནང་མཛོད་ཅིག་ནང་
བསྐྱེལ་ནས་ཅེ་ཡིག་ཆང་དུ་འབྲུལ་དགོས། ཡིག་ཆང་ནས་སྟན་ཞུ་དེ་དག་གོ་རིམ་
གཞིར་གཞག་སྟོན་ལོ་འཁོར་ལྔ་མཆོད་ཆེན་མོ་དང་། ལོ་གསར། བརྒྱད་གཏོར་
བཅས་ཀྱི་མངའ་སྤྱོད་ཁག་གསུམ་ལ་རང་རང་མིང་མཆོས་སུ་འཁེལ་ཞབས་
སྟོན་བསྐྱོད་གཞག་གནང་སྟོན་ཡོད་པ་རེད།

ཅེ་སྟོབ་གྲུ་བྱིངས་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱེད་སྤྱི་ཞེ་མཆོད་དང་། ལོ་གསར། བརྒྱད་
གཏོར་གསུམ་ལ་མ་གཏོགས་ཞབས་སྟོན་བསྐྱོད་གཞག་གསར་མངལ་གནང་སྟོན་
མེད་ཅིང་། ཡང་ཅེ་སྟོབ་གྲུར་གཞུང་པ་དང་སྒྲེར་པ་ཞེས་ནང་གསེས་གཉིས་སུ་
ཕྱེ་བའི་གཞུང་ཞབས་མི་འགྲོ་གཞན་གཞག་ཆང་དང་སྒྲེར་པ་ཆེ་ཁག་ནས་ཅེ་སྟོབ་
གྲུ་མ་འགྲིམ་པར་ཅེ་སྟོར་གཞུང་ཞབས་ལ་འགྲོ་མཁན་དེ་འདྲའང་ཡོད་རེད།
ཁོང་ཆོའང་ཡིག་ཆང་བང་རིམ་བྱས་ནས་འགྲོ་དགོས། ཅེ་ཡིག་ཆང་སྟན་རྒྱས་
ནས་ཅེ་བྱུང་འོས་འདེམས་སྐབས་སྟོབ་སྤྱག་ནང་ནས་ལོ་ཆང་ཤེས་ཡོན་དྲག་
རིམ་ཅེ་སྟོར་ཞབས་ཁུར་འོས་ཁོངས་སུ་ཁྱེད་པའི་ཡིག་ཆུང་དོ་བདག་ལ་མེབས་
ན་ཡིག་ཆུང་དེའི་དགོངས་དོན་ཅེ་ཡིག་ཆང་དུ་འོས་བསྐྱར་དུ་ངོ་བཅར་ཞུ་དགོས་
པ་དང་། དེ་ཉིན་ཅེ་སྟོབ་གྲུ་བ་རྣམས་སུ་པ་དང་། སྟོན་ལྷ། རྒྱ་གྲི་ཤོར་ལྟ་བ་
བཅས་གསར་པ་ཞེ་ཅིག་གཟུང་མཆོར་སྤྱས་ནས་ཅེ་ཡིག་ཆང་དུ་བཅར་དགོས་
ཤིང་། དེ་བར་སྟོབ་གྲུའི་དགེ་ཆུན་ལ་སྟོབ་གྲུར་རྒྱན་བཅར་མི་དགོས་པའི་
དགོངས་ཞུ་བཀའ་འཁྲུལ་དང་འབྲེལ་དགོས་རེད། མི་བབ་སྤྱན་ཁུར་ཅེ་ཡིག་
ཆང་དུ་བཅར་སྐབས་མིང་ཐོ་ཅིས་བཤེར་གནང་སྟེ་གཟིམ་སྟོའི་འགག་དུ་བསྐྱག་
དགོས། རྒྱ་ངོ་རྣམ་པ་རྣམས་སྟོབ་སྤྱག་ཆོའི་མིང་ཐོ་དང་། ཡིག་ཆང་
དེ་དག་བསྐྱམས་ཏེ་གཟིམ་ཆུང་ལ་མེབས་ནས་ཡུལ་དབང་མཆོག་ལ་སྤྱན་

འབུལ་བྱ་ཡི་རེད། ང་ཚོ་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་གཟིམ་ཆུང་འལ་ཁྲའི་འོག་བང་
 རེམ་བྱས་ནས་སྡོད་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་གཟིམ་ཆུང་
 འལ་ཁྲའི་ནང་ནས་ང་ཚོར་སྤྱན་ཞིབ་བྱུང་པའི་བདེ་སྟོན་ཞིག་གནང་མཆོམས་
 ང་ཚོ་ཆང་མ་ཅེ་ཡིག་ཆང་གཟིམ་སྡོའི་མདུན་དུ་འགྲོ་དགོས། སྤྱི་རྒྱུ་པས་
 སྤྱི་མདུན་གྱིས་ཕྱག་རྟགས་གནང་བ་བསྐམས་ནས་ཡིག་ཆང་ལ་ཕེབས། ཡིག་
 ཆང་གཉེར་པས་གཞུང་འབས་སུ་ཆུད་པ་རྣམས་ཀྱི་མིང་ཐོ་ལྷགས་སྟོག་གནང་
 གི་རེད། ཅེ་སྟོབ་བྲ་བ་ཡིན་ཕྱིན་མི་བབ་སྤྱན་ཁྱུར་ཅེ་སྟོབ་བྲའི་སྒྲིག་ཆས་ཀྱི་ན་
 དགོས་པ་ལས་གཞན་བྲ་ཆས་ཞེ་ཅིག་ཀྱི་ན་དགོས། དེ་ནས་འབས་སྡོད་ལ་མ་
 ཆུད་པ་རྣམས་དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་ལོག་འགྲོ་དགོས་པ་དང་། ཆུད་པ་རྣམས་ཡིག་
 ཆང་གི་མདུན་དུ་སྤྱག་སྡོད་ཞུས་ཡོད་པར་ཡིག་ཆང་ནས་ཁྲེད་རང་ཚོ་འདི་ལོའི་
 འབས་སྡོད་གསར་པའི་ཁོངས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་དུས་ལྷ་མཆོད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ལྷ་
 མཆོད་ཉི་ཤུ་ལྟའི་ཞོགས་པར་གསར་མཇལ་སྟོན་དར་འབུལ་དགོས་པ་དང་།
 དེ་ཉིན་གསར་མཇལ་དངོས་གཞི་མཇུག་སྡོའི་སྐབས་མཇལ་དར་སོགས་བྲ་སྒྲིག་
 འབྲས་ཆང་དགོས་པའི་བཀའ་ཁྲུབ་གནང་གི་རེད། དེ་ནས་བཀའ་ཁྲུབ་གནང་
 བ་གཞིར་བཟུང་སོ་སོའི་སྤྱི་འགྲེ་སྤྱི་མཆུངས་ཀྱི་གསར་མཇལ་ཞུ་སྡོའི་བྲ་སྒྲིག་
 ཁྲེད་དགོས། གསར་མཇལ་ཞུས་ཟིན་མཆོམས་ཅེ་སྟོར་གྱི་འབས་ཞུ་བའི་བྲས་
 ཆགས་ཆར་པ་རེད་ལ་དེ་ནས་བཟུང་ཞོགས་པ་རྟག་པར་དུང་ཇར་བཅར་དགོས་
 པ་དང་། ཡང་དེའི་སྡོན་དུ་གསར་མཇལ་མཇུག་སྟོར་མ་བཅར་གོང་གི་ཁྲེད་སྟོ་
 མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ཐོག་མར་རང་སོའི་སྡོད་ཤག་ཅེ་དང་། ལྷ་ས་
 ཞོལ་ག་པར་ཡིན་རུང་སོ་སོའི་སྡོད་སའི་གཟིམ་ཆུང་ནང་རྟེན་འབྲེལ་ཆེད་
 བཞུགས་ཁྲི་རྒྱག་དགོས་པ་དང་། དེའི་འོག་དུ་འཛོལ་གདན་སུ་མ་བཅེགས་ཀྱི་

སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་བསྒྲིལ་པ་དེའི་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་ཡུང་བྱེད་ཀྱིས། མདུན་དུ་བྱི་ཚྭ་ག་བསྒྲིལ།
 བྱི་ཚྭ་ག་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་ཡུང་ལ་དཀར་མོ་གསལ་ཡོ་ཆས་རྣམས་བསྒྲིགས། དེ་ནས་
 མོང་གསལ་པ་དང་ས་གཞིའི་ཉིན་བཞུགས་ཁྲིའི་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་ཡུང་ནས་ཞོགས་པ་
 དུས་ཚོད་གང་ཅམ་རིང་གསལ་པ་ཇ་བཞེས་འབྲས་རིམ་བཞིན་བཏོགས་འབྲུལ་
 ལུས་ཏེ་ཏོག་ཅམ་འཁོར་གྱི་རེད། རང་གི་མཇུག་སྒྲིལ་དེ་དག་གྲུབ་རྗེས་དགའ་
 ཉེ་སྤྱི་དཀར་ཇི་ཡེ་བས་ཆང་མར་གསལ་པ་ཇ་བཞེས་འབྲས་དང་། རིམ་པས་ཞོགས་
 པའི་གསལ་ཆོགས་བཏོགས་གྱི་རེད། གསལ་ཆོགས་ལུལ་ཆར་བ་དང་། ཞོགས་
 པ་ལྷ་པོ་གྲུ་ཆས་གཟབ་གྱིན་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་ཡུང་གི་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་ཡུང་གི་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་
 གསལ་མཇུག་ལུ་བར་གཡོག་པོ་གཉིས་འབྲིད་དེ་བཅར་དགོས། ཁོང་གཉིས་
 ལའང་འགོ་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་ཡུང་གི་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་ཡུང་། རྣམ་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་ཡུང་། ལུ་མོ་སྤྱི་ལོ་
 ལུ་བཅས་གཞི་མཚུངས་གཡོགས་དགོས་རེད། དེ་བཞིན་མཚོད་མེ་དང་མཇུག་
 དར་འབྲེར་མཁན་གཡོག་པོ་རེ་བཅས་ཁྲོན་གཡོག་པོ་བཞི་དགོས་པ་ཁོང་ཆོ་
 ཆང་མར་ན་དང་ན་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་ཡུང་ཆ་ཆང་གཟབ་འབྲེར་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་ཡུང་། གཡོག་པོ་དང་
 རང་གི་ན་བཅས་ཕྱི་ལོ་གསལ་པ་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་ཡུང་གྱི་རེད། དེ་དུས་ཕྱི་ལོ་གསལ་ནས་ན་
 བཞིན་ཏེ་ཐོག་མར་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་ཡུང་གཡོག་པོ་ལག་ཁང་དུ་བསྒྲིལ་དེ་མཚོད་མཇུག་ལུས་
 ཐོག་རྗེ་པོ་རྣམ་གསལ་པ་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་ཡུང་གསལ་དང་གསལ་པོ་དང་ལུ་མོ་བཞེ་ལུས་ཏེ་ཞོགས་རྗེ་
 རིང་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་ཡུང་ཆོ་ཐོ་བྱེད་དུ་བཅར། དེའི་ལམ་བར་ལ་ཆུ་དང་། ཆུ་བ་འབྲེར་
 མཁན་རིགས་ཐུག་ཆོ་རྗེ་ཉིན་འབྲེལ་བཟང་བར་བཅིས་ཏེ་དཀར་ལ་གནང་སྤྱི་ལོ་
 དུལ་དང་མཇུག་དར་རེ་གཡོགས་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་ཡུང་། བཞིན་ན་རྣམས་རྗེ་རིང་སྤྱི་ལོ་
 དུ་བཞག་ནས་གསལ་མཇུག་ལུ་མོ་ཇི་གཡོག་རྗེ་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་ཡུང་ཆོ་ཐོ་བྱེད་དུ་
 བསྒྲིལ་ཅིང་ཅི་ཅི་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་གསལ་གདུང་ཆོ་ཐོ་སྤྱི་ལོ་ཁ་ཁ་ཡུང་མཚོད་

འབྲུལ་སྟན་གལ་འབྲུལ་གྱི་རེད། དེ་ནས་དྲུང་ཇ་མ་ཆོག་ས་བར་དུ་སྐྱུག་སྤོང་
 ལུ་དགོས། དྲུང་ཇ་ཆོག་ས་སྐབས་ཡགོང་ས་མཆོག་བཞུགས་ཁྲིར་ཡཞབས་
 སོར་འཁོད་འཕུལ་དེ་ཉིན་གྱི་གསར་མཇལ་ལུ་མཁན་ཆང་མ་བང་བསྐྱེགས་ནས་
 མཇལ་ཁར་གཏོང་བ་གནང་གི་རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སྐྱུ་མདུན་དུ་སྤེལས་
 པ་དང་ཕྱག་འཆའ་ཁིང་། མཇལ་དར་དང་མཇུལ་རྟེན་གསུམ་འདེགས་འབྲུལ་
 ལུས། བཞུགས་ཁྲིའི་འོག་དེར་རྒྱུང་གདན་ཞིག་བརྒྱབས་ཡོད་པའི་སྤྲོང་ཞབས་
 གསར་བ་རྒྱལ་ས་སྤོང་བརྒྱུག་སྟེ་གསོལ་ཇ་དང་། བཞེས་འབྲས་ཐེབས་པ་ལུས་
 ཆར་མཆམས་ཕྱག་འཆའ་ནས་ཕྱི་ལོགས་ལ་ཐོན་ཏེ་དུས་རྒྱུན་ཅི་དྲུང་དུ་ཀུས་
 མ་བཞུགས་ས་དེར་སོ་སོའི་མིང་མཆམས་གཤམ་འཛིན་གྱིས་སྤོང་དགོས་པ་ཡིན།
 དེར་གསོལ་ཇ་གཉིས་པ་ཐེབས་ནས་ཆང་མ་གྲོལ་དགོས་སྐབས་ནི་རིང་སྤང་
 ལ་ན་རྒྱལ་ས་སྤོང་གས་བསྐྱུག་ནས་བསྐྱུང་ཡོད་པར་བཞོན་ཏེ་སོ་སོའི་གཤམ་ལ་ལོག་འགྲོ་
 ཡི་རེད། གཤམ་ལ་ཕྱིར་སྤེལས་ནས་དགའ་དགའ་སྦྱིད་སྦྱིད་ངང་སྤོང་། ཉིན་
 དགུང་གསོལ་ཆོག་ས་ཕུལ་བྱུ་བ་མཆམས་དགའ་ཉེ་དེ་དག་ནས་རྟེན་འབྲེལ་
 མཇལ་དར་འབྲུལ་འཕྲོ་ཡོད་རིགས་ཕུལ། ཁོང་ཆོར་གསོལ་ཇ་བཞེས་ཏོག་
 དང་། གསོལ་ཆོག་ས་ཟབ་ཕུལ་གྱིས་དེ་ཉིན་གྱི་མཇུང་སྤོང་ཅམ་དང་། གཟིམ་
 གཤམ་གི་སྤོང་ཁར་རགས་རྒྱབ་པ་ཐོ་མོ་སོགས་སྤོང་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་སྟེ་ལ་
 ཡོད་པ་ཁོང་ཆོ་ཆང་མར་དུལ་སྤང་ཁྲ་བརྒྱ་ཅམ་དང་མཉམ་དུ་ཁ་བ་ཉགས་
 བཅས་སྤྱད་དེ་འདོད་སྤོང་ཆོམས་པ་བཞོད་གོས། གཤམ་ཏེ་རགས་སྤོངས་པ་རྒྱལ་
 འདོད་པ་མཆམས་ཆེ་བརྒྱར་དུ་སྤོང་གི་རེད། སྤར་ཡང་དུལ་དང་ཇ་ཆང་
 ཕན་བུ་ཁ་སྤོན་སྤྱད་ཆེ་ཁོང་ཆོས་བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་ཡོང་བའི་སྤོན་ལམ་བརྒྱབས་
 ཏེ་ལོག་འགྲོ་ཡི་རེད། དེ་ནས་ངོ་གཡོག་དང་བཅས་ན་བཞོན་ཏེ་བང་བསྐྱེགས་

ནས་སྐྱོང་དུང་ཡིག་ཆེ་མོ་བཞི་སོ་སོའི་གཟིམ་གྲག་དུ་ཐུགས་རྗེ་ལེགས་འབྲུལ་
 ཟུ་བར་བཅར་དགོས་པ་མ་ཟད། འབྲེལ་ཡོད་སྒྲ་དཔོན་ཁག་མངལ་ཁ་ཟུ་བ་
 སོགས་ཀྱང་བྱེད་སྲིད་བཅས་དེ་མུར་དུས་ཚོད་རྫོགས་འགྲོ་གི་རེད།

གསར་མངལ་ཟིན་པའི་སངས་ཉིན་ནས་བཟུང་འཆར་ཅན་ཞིགས་པ་ཚྱོད་ །
 པར་ཅེ་དུང་དཀྱུས་མའི་ཆས་གོས་གྲོན་ནས་དུང་ཇར་འགྲོ་དགོས་ཁར་ཅེ་དུང་
 གཞིན་པའི་གས་ཡིན་ན་ཅེ་པོ་བྱང་དུ་སྡོད་དགོས་པ་རེད། དེ་ནས་སོ་སོར་ལས་
 འགན་དམིགས་བསལ་བསྐྱོག་ཞག་འགན་དཀྱི་མ་གནང་བར་དུ་ཞིགས་པ་དུང་
 ཇར་ཕྱིན། དུང་ཇ་གྲོལ་མཆོམས་སོ་སོའི་གྲག་ལ་ལོག་འགྲོ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་
 དམིགས་བསལ་གང་ཡང་བྱེད་མི་དགོས་པ་བཅས་ཅེ་དུང་གི་ཐོག་མའི་བྱ་རིམ་
 དེ་ལྟར་རེད།

ང་རང་ལ་ཅེ་དུང་གི་གོ་གནས་དངོས་སུ་མ་གནང་གོང་ནས་ཅེ་ཡིག་ཆང་
 ཅན་དུ་ཡིག་འབྲི་བར་གོག་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིག་འབྲིར་བཅར་མུས་ཡིན་པ་དང་།
 སྤྱིར་བཏང་ཅེ་ཡིག་ཆང་གི་ལས་བྱེད་དུ་བསྐྱོག་ཞག་གནང་འཕྲལ་སངས་ཉིན་ནས་
 ལས་བཅར་ཟུ་རྒྱའི་སྟན་མེང་དང་སྐྱགས་ཡིག་ཆང་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་སྐྱོང་ལས་
 རྣམ་པར་གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་དང་གསོལ་ཆོགས་ཐེངས་གཅིག་འབྲལ་དགོས་
 ཀྱང་ང་ཆོའི་སྐབས་ཅེ་སྒོ་བ་གྲ་བ་ཁ་གས་གིག་ཅེ་ཡིག་ཆང་ཅན་ཡི་གེ་འབྲི་བར་
 དེ་གོང་ནས་བཅར་མུས་སོང་གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་དང་གསོལ་ཆོགས་ཕྱལ་
 དགོས་མ་བྱུང་། ལྟ་སར་རྒྱ་མི་མ་སྤེལས་གོང་ནས་ཕན་ཞབས་སྡོད་དུ་བསྐྱོ་
 གཞག་གནང་གྲུབ་སྟེ་ཕལ་ཆེར་ལོ་བདུན་བརྒྱད་རིང་ཞབས་སྡོད་གནང་མུས་ནས་
 ཅེ་ཡིག་ཆང་དུ་ལས་བྱར་བསྐྱོད་དེ་ལྟ་ས་རང་ལ་བརྟན། དེ་ནས་རིམ་པས་ལས་
 འགན་ཆེ་བ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་འགོ་པར་བསྐྱོག་ཞག་གནང་བ་འདི་ཕྱོགས་སུ་

མཆོན་ན་གཞིས་འགོ་བདེ་དོན་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཆོད། ཡངས་པ་ཅན་འགོ་བའི་བྱ་བ་ཁོངས་སུ་གན་ཁག་བཅུ་ཐམ་པ་ཡོད་པ་ཡངས་ཅན་ཆོ་བྱུག་ཀྱང་ཟེར་སྒྲིལ་འདུག གུས་པ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་འགོ་པར་བསྐྱོད་སྐབས་བོད་གཞུང་ལེགས་བཅོས་ལས་ཁུངས་ནས་ཀྱང་བྱ་བ་ཐོག་གཞིས་ཡོངས་ཐོག་གས་གཞུང་འཛིན་བུམ་པ་གསིབ་རྒྱགས་གནང་བའི་སྐབས་འཁེལ་བས་ཡངས་ཅན་ལ་ཐོག་གེད་པོན་ཟེར་བ་ཅེ་བྱང་གཅིག་གི་འགོ་བྱངས་དེ་དང་། སྤས་ཆང་ལྷ་མོ་ཟེར་བ་ཅེ་སྐྱར་གྱི་འགོ་བྱངས། ཡངས་ཅན་ལྷ་མོ་ཟེར་བ་མོད་སྐྱར་གྱི་འགོ་བྱངས་བཅས་གོང་གསལ་མེ་འགོ་ཁག་གསུམ་ཡངས་ཅན་འགོ་པར་གཅིག་ཚྭ་གས་ལྷ་སྒྲིལ་གྱིས་གུས་མི་གཅིག་ལ་ལས་འགན་ཁག་གསུམ་གནང་བ་དེ་དག་ཆང་མར་ལྷ་ཉིག་བྱ་བ་འདོམས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་དུས་གཡོག་པོ་དོ་ཆོད་ཆབ་དུ་གཏོང་གི་ཡོད། ང་མི་གཅིག་གིས་ས་ཁུལ་འདི་གསུམ་ནང་སྤེལ་བྱ་དང་། ལས་འགན་ཆ་ཆང་བྱས་ཏེ་ལོ་བཞི་ལྷག་བསྟར་པ་ཡིན། དེ་རྗེས་ཚྭ་བྱུག་ཁུལ་ལྷ་ཁང་གཞིས་སྤོད་དང་། སེཌ་ཐོང་། དོ་བ་ཐོང་། དར་མ་ཐོང་སོགས་ཚྭ་བྱུག་གི་ཐོང་སྒྲིལ་ག་རེ་མ་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར་ལྷ་ཁང་ཐོང་སྤོད་དུ་བསྐོས་གཞག་གནང་། ལྷ་ཁང་ཐོང་ནི་འབྲུག་ཡུལ་གྱི་ས་མཆོམས་སུ་ཡོད་གཤིས་དེར་ལོ་གཅིག་ཅུམ་བསྟར་ནས་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ནང་དུས་འགྱུར་བྱིང་འབྲུག་གིས་ཀྱང་གར་དུ་བྱོས་བྱོལ་ལ་ཡོང་དགོས་བྱུང་།

ཐོག་མར་བོད་ནས་སྤྱི་མདུན་སྤྱི་འཁོར་ནམས་ཀྱང་གར་དུ་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་འཆར་སྐབས་ཚྭ་བྱུག་ཁུལ་ཀྱི་མི་ཡོད་མེད་སོགས་འོན་ཏེ་བྱ་བྱེད་དང་། ང་ཆོ་སྤོད་ས་ལྷ་ཁང་ཁུལ་ཐེབས་ལམ་དངོས་གཞི་འཁེལ་མེད་ཀྱང་བཀའ་ཀྱང་དེ་ལྟར་འབྱོར་བར་བརྟེན་ང་ཆོས་ཆོད་བྱོད་འོན་ཏེ་སང་གིས་དར་མ་ཐོང་དང་།

གྱི་གུ་རྫོང་སོགས་ལ་བསྐྱོད་དེ་འོན་མེད་གང་ཐུབ་བྱས། ང་ཚོ་སྔོན་སའི་ལྷ་
ཁང་རྫོང་ས་ཆ་ཁྲག་ཀྱོག་ཡིན་པར་སོང་ང་ཚོ་རྫོང་ལ་བསྐྱོད་པ་རེད། ཡོང་
ས་མཆོག་གྱུ་གར་དུ་ཐེབས་གྲུབ་པའི་མཇུག་དུ་རིམ་བཞིན་ང་ཚོ་ཡང་འབྲུག་
བརྒྱུད་གྱུ་གར་དུ་བྱོས་བྱོལ་ཡོང་དགོས་བྱུང་། འབྲུག་དང་ལྷ་ཁང་རྫོང་གཉིས་
ཐག་ཉིད་བབ་བཅས་དེ་སྤྲོས་པམ་ཚུན་ཆོང་འབྲེལ་གང་ཆེ་ཡོད་པར་བརྟེན་ང་
རང་འབྲུག་ནས་བཅན་བྱོལ་ཡོང་སྐབས་ལྷ་ཁང་རྫོང་སྔོན་གནས་སྤངས་སྐྱོལ་
ཆགས་ཏེ་བ་ཆས་སྐབས་བདེ་ཞིག་བྱེལ་གཅིག་ལ་བཀའ་ནས་ཡོང་སྐབས་ལྷ་
ཁང་རྫོང་དཔོན་ཡིན་པ་ངོ་མེས་ཏེ་དམིགས་བསལ་གང་ཆེས་འབྲུག་གི་གཞུང་
ལམ་བརྒྱུད་དེ་བཏང་བའི་མཐུན་འགྱུར་གནང་བྱུང་། སྤྱིར་བཏང་བོད་མི་གཞན་
ནམས་དཀའ་ཉེན་རིམ་འཕྲད་ལ་མ་སྟོས་པར་འབྲུག་པས་ལམ་ཀྱོག་ཅི་རིགས་
བརྒྱུད་གཏོང་གི་ཡོད་ཀྱང་ང་རང་གཞུང་ལམ་ནས་བཏང་བས་མ་ཆད་རྩུན་ཅི་
རྫོང་སོགས་ནས་ཞལ་ལག་ཀྱང་གནང་སྟེ་སྐབས་བཅོ་གང་ཡག་གིས་འབྲུག་གི་
ལམ་གཞུང་ནས་བཏང་པ་ཡིན་ཅང་དགོང་ཕྱི་ས་ཆོགས་སོ་སོར་ཉལ་ས་དང་
སྔོན་སའང་ཐོབ་སྟེ་ Buxa མ་སྐྱེལ་བར་དུ་དེ་འདྲ་ཁོ་ན་བྱས་ཏེ་ཡོང་པ་
ཡིན། Buxa ཞེས་པ་འབྲུག་གི་ཉེ་འགྲམ་རང་ལ་ཡོད་སྐབས་བཅན་བྱོལ་
བོད་མིའི་ཚུགས་བབས་སའམ་འཛོམས་སའི་གསོག་སྒར་ཆེ་བ་ཞིག་ས་གནས་
དེར་ཆགས་པ་རེད།

གསོག་སྒར་དེ་ནི་མོ་ཏའི་བབས་ཚུགས་ལྷ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་ང་རང་
Buxa སྐྱེལ་མ་ཐག་དུ་གཞུང་ཞབས་གཅིག་སྐྱེལ་སོང་ཞེས་ལམ་སང་སྤྱི་
པའི་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་བྱུང་། Buxa འཕྱོར་བའི་གཞུང་ཞབས་ཆང་མ་
གོ་བསྐར་གནང་སྟེ་ཁ་གསུམ་གྱིས་སྟོབ་གྱའི་དགོ་ཆན་བྱས་ཏེ་སེར་སྤྱོ་ལོ་གཞིན་

ཚང་མར་སློབ་གྲྭ་ཞིག་ལམ་འཕལ་བཅུགས་ཏེ་དེར་ཡི་གེ་སློབ་མཁན་དགེ་ཆན་
 ལས་བཞོས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱང་སྤྱད། རུ་བཞི་སྐང་དུག་ཀྱང་དེ་དུས་ Buxa ཡོད་
 པ་རེད། Missamari སོགས་ས་ཕྱོགས་ཚང་མ་ནས་ལོ་ན་ཆུང་བ་མང་པོ་
 ཞིག་ Buxa སློབ་སྦྱང་གི་ཆེད་དུ་ཡོང་པ་རེད། དེ་དུས་རུ་བཞི་སྐང་དུག་
 གི་མི་སྣ་ཕལ་ཆེ་བ་ Buxa ཡོད་པ་དང་། དེ་མིན་མི་མང་དང་། སེར་
 འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་ཆོས་རྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་
 མང་པོའི་དགེ་འདུན་པ་དང་རང་རིགས་ལོ་ན་ཆུང་བ་ཡི་གེ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་
 ལ་ཀ་ཁ་སོགས་འབྲི་སྤངས་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡར་རྒྱས་དང་མི་ཉམས་
 བོང་འཕེལ་ཡོང་ཆེད་སློབ་སྦྱང་སྦྱོང་འགོ་རྒྱགས་པ་རེད། སྦྱང་བྱིང་དང་ཤོག་
 བུ་སོགས་ག་པར་བྲིས་ཀྱང་དེ་ལ་འབྲིགས་མ་འབྲིགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་མེད་པར་སློབ་
 སྦྱང་གང་ཡོང་སྤྱད་པ་དང་། རིམ་པས་སྐང་ཏོག་ཁྲལ་དུ་ལམ་བཟོའི་ལས་ཀའི་
 གོ་སྐབས་ཡོད་སྐབས་རུ་བཞི་སྐང་དུག་དང་པོ་ད་དམག་རྣམས་ས་ཆ་བསིལ་
 ཁྱད་ཀྱིས་སྐང་ཏོག་ལ་བཏང་པ་རེད། Buxa རུ་སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་
 སོགས་རིམ་པས་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་དགེ་འདུན་སློབ་གཉེར་བ་ཞལ་གྲངས་ ༡༥༠༠
 རྣམས་ཀྱི་བཞུགས་ཡུལ་དུ་ཀྱར་པ་ལྟར་ Buxa ཆོས་སྐར་ཐོས་བསམ་ཐར་
 འདོད་སྦྱིང་ཆགས་པ་རེད། གཞིན་སྐྱེས་མང་པོ་ཡོད་པ་ཁོང་རྣམ་ཚོར་ཡི་གེ་
 སློབ་མཁན་གས་སུ་ང་དང་། དེ་མིན་གཞུང་ཞབས་གཞན་ཁ་གསུལ་ཀྱང་ཡོད།
 དེ་འབྲ་བུས་ནས་ཆོས་ལུགས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་དགེ་འདུན་པ་ཚང་མ་སློན་
 ལམ་རྩན་དུ་རྒྱགས་ཀྱི་རེད། ང་རང་ ༡༩༥༩ ནས་ ༡༩༦༣ བར་ Buxa
 ཆོས་སྐར་རང་ལ་བསྐྱད་པ་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་སུ་གཞུང་གི་བཀའ་བྱ་འཁྱོར་བ་ལྟར་
 ར་སར་བཅར་དགོས་བྱུང་སྟེ་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་མངལ་ཁར་བཅར་སྐབས་

མ་སུ་རི་ནས་ད་སར་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་ཕྱིན་ཀྱང་
 ཐོག་མར་ལས་ཁུངས་ཁག་ལྔ་དབུ་འཕྲུགས་གནང་སྟེ་ཁུངས་སོ་སོའི་ངོ་ལས་
 རྣམས་ནས་ཕྱག་ལས་དབུ་འཕྲུགས་གནང་བཞིན་པའི་སྐར་བཞུགས་འདུག་པ་
 ང་རང་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་གི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཐོག་མའི་གསུ་བསྐྱོག་ཞག་གནང་
 བ་བཞིན་དེ་དུས་ང་ཆོ་ངོ་ལས་བཞི་ལས་མེད། དེ་དུས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཁག་
 ལྔ་ནི་ནང་སྤྱི་དང་། ཆོས་དོན། ཤེས་རིག་བཀའ་ཤག་བདེ་སྤྱང་བཅས་
 ཡིན་པ་ད་སར་སྐབས་སྐབས་ལས་ཁུངས་དེ་དག་བཀོད་སྒྲིག་དང་པོ་གནང་སྐྱོད་
 རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཤེས་རིག་གཙོ་འཛིན་ཀྱན་བདེ་སྤྱང་ང་ཇ་སག་འོད་ཟེར་
 རྒྱལ་མཆོན་དང་། དེའི་འོག་སྐྱོ་ཁེ་སྤྱད་ང་ཇ་སག་བསོད་ནམས་དབང་འདུས།
 དེའི་འོག་སྐྱོ་བྱུང་བ་རྣམས་ཉིན་ཕྱེད་ལགས། གཤམ་འོག་ལས་ཕྱེད་ང་རང་གཅིག་
 ཕུ་ལས་མེད། སྐབས་དེར་སྡེ་ཆ་ཆང་མར་ལས་ཕྱེད་ཉུང་ཞིང་ལས་ཁུངས་
 དང་ལས་ཤག་སོགས་དེང་དུས་ལྟ་བུ་རྒྱས་སྤྱོད་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། བོད་
 ཕྱག་བྲིམ་སྡེ་ཡང་ཚུགས་ཆར་ཅམ་རེད། བྱ་གསོ་ཁང་སྟེང་ལ་སྐྱོ་ངོ་བྱུང་བ་རྣམས་
 ཉིན་ཕྱེད་ལགས་ཀྱིས་དབུ་འཕྲུག་ལྟ་སྐྱོ་ཆེ་རིང་སྤྱོད་མ་དམ་པའི་ཕྱག་རོགས་
 གནང་བཞིན་པར་བརྟེན་བྱ་གསོ་ཁང་སྟེང་དང་ཤེས་རིག་དབང་འབྲེལ་བ་ཆགས་
 རས་བྱ་གསོ་ཁང་གི་འོག་ Kishor Niwas ཞེས་པའི་ཁང་པ་གསར་པ་དེ་
 གཡུར་ནས་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་དེའི་ནང་ཚུགས་པ་རེད། དེ་ལ་ཁང་མིག་
 ཆེ་བ་གཅིག་དང་། རྒྱུང་བ་བཞི་ལྔ་ཅམ་ཡོད་པར་རྒྱུང་བ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་
 ལས་ཁུངས་ཚུགས་པ་དང་། ཁང་མིག་གཉིས་ཅམ་ལ་སྐྱོ་ངོ་རྣམས་གཉིས་
 བཞུགས་ཤིང་། ཁང་མིག་ཆེ་བ་དེ་སྟོང་པར་བཞག་པ་རེད། ཁང་མིག་དེའི་
 རང་ཕྱོགས་མཐའ་ཁག་ནས་ཕུལ་འཁྱོར་བྱ་བྱུག་གསར་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་

ཕར་བཞེན་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་སྤྱ་གུ་ཡོང་རིམ་བཞིན་ཁང་མིག་ཆེ་བ་དེའི་ནང་
 བཞག་པ་དང་། ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲེལ་རོགས་རམ་གནང་སྟེ་ག་ལེ་
 ག་ལེར་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་པར་གྱུར་རྗེས་སྤྱ་གུ་ཡོང་མང་དུ་ཕྱིན་ནས་སྤྱ་གུ་ཉིས་
 བརྒྱ་སྐུམ་བརྒྱའི་བར་འཕྲོར་པ་རེད། དེར་བཞེན་རིམ་བཞིན་སློ་ཀྱན་བདེ་སྦྱང་
 ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་བཀའ་མིལ་ཞུས་ཏེ་མ་སུ་རིའི་སློབ་གྲྭ་རྒྱ་བསྐྱེད་གཏོང་
 ཐུབ་པ་བྱུང་སྟེ་སྤྱ་གུ་ ༥༠༠ ལྷག་བྱུང་བར་བཞེན་དོན་རྗེ་སྦྱང་དུ་གཏན་འཇགས་
 སློབ་གྲྭ་གསར་པ་ཞིག་བསྐྱར་དུ་བཙུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཞིང་། དེར་ཡང་སློབ་
 སྤྱུག་ ༥༠༠ བཅའ་ཏེ་ཡང་བསྐྱར་ཀ་སྤྲུག་དུ་སློབ་གྲྭ་ཞིག་བཙུགས་པ་རེད།
 རྒྱ་གར་དབུས་བོད་སློབ་འཛིན་སྦྱང་ཆོགས་པ་ནས་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲྭ་ཁག་
 གི་སློབ་གྲོན་ཆ་ཆང་རོགས་རམ་གནང་གི་ཡོད་ལྟ་བུས་མཇུག་དུ་སིམ་ལ་དང་
 སུན་ཅ་མ་རིར་ཡང་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲྭ་རེ་བཙུགས། དེ་ནས་ Mount
 Abu དང་། ཏལ་ཏོར་གཏན་སློབ་སོགས་གང་ལྟར་སྐབས་དེར་གཏན་འཇགས་
 སློབ་གྲྭ་ཆེ་ཁག་བདུན་ཅུ་མ་རིམ་པར་བཙུགས། དེ་བར་གུས་ནས་ཤེས་རིག་
 གི་ལས་བྱེད་བྱས་ནས་ལོ་བདུན་ཅུ་མ་ཕྱིན་པ་རེད། མཇུག་དུ་གུས་པར་ལས་
 རོགས་ལས་བྱེད་འགའ་ཤས་བྱུང་བ་དང་། གུས་ཀྱི་ལས་ཡུན་རིང་ལས་
 ཀ་ལམ་སྦྱོང་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་། དེ་ནས་སློ་ཀྱན་བདེ་སྦྱང་ཆོས་དོན་དུ་འཕྲོས་
 པ་དང་། སློ་ཁི་སྦྱང་གྲང་གཞན་ཞིག་དུ་འཕྲོས་ཏེ་ལས་བྱེད་པ་ལ་མོ་ཆེ་བ་རྗེ་
 པོ་ཐེབས་པ་རེད། ང་རང་ཡང་སྤྱ་སྦྱར་ཡིག་ཆ་དུ་བཅར་དགོས་བྱུང་བ་
 ལྟར་དེར་ལོ་དྲུག་རིང་ཞབས་ཞུས། སྐབས་དེར་སྤྱ་སྦྱར་བྱུང་ཆེ་སློ་ཏོར་བ་
 བཞུན་འཛིན་ཆོས་ཉིད་མཆོག་དང་། དབྱིན་བྱང་སྦྱང་སྤྲུག་སྐུ་དོན་གྲུབ་ལགས་
 གཉིས་ལས་མེད་ཅང་ལས་བྱེད་ཀྱང་ཞིང་ལས་དོན་ཞུ་སྟོ་མང་བས་ཡར་ལངས་

མར་ཉལ་ཙམ་ལས་ལས་ཁྲུངས་ནང་རྟག་བཅར་མགོ་བོ་འཁོར་ནས་རྫོད་དགོས་
 གྱི་ཡོད། གང་ལ་ཞེ་ན། སྐྱེ་སྤྱོད་ཡིག་ཆ་དང་དུ་མ་བྱུང་ས་ཁག་ཡོངས་ཀྱི་ཕྱི་
 རང་མང་ཆོག་ས་སེར་སྐྱེ་ཆང་མའི་ངོས་ནས་དགོངས་སྒོར་ཕྱག་བྲིས་ཀྱི་འབྲེལ་
 བ་ལྷ་མི་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཉིན་ལྟར་སྤྱག་ཐོག་སྟན་འཛུར་རྣམས་
 གྱི་ཡིག་ལན་གཏང་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་སྐྱབས་ལྷ་ཁག་ལ་བཀའ་ལན་སྦྱེལ་རྒྱུའི་
 རིགས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་ཡ་སྟན་སེང་རྒྱན་འབྲེལ་ལྷ་དགོས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་
 ཉིན་སྤང་ལས་དོན་ལ་མགོ་བོ་འཁོར་འགྲོ་གི་ཡོད། དེ་ནས་ལྷ་ལི་བོད་ཁང་
 གི་དངུལ་གཉེར་སྐྱེ་ཞབས་ཅེ་མགོན་ངག་དབང་རིག་ཁོ་ལ་ལགས་ན་སར་འཕྲོས་
 ཆབ་དངུལ་གཉེར་གསར་པ་གྲུས་ལ་བསྐྱོད་གཞག་སྦྱེལ་བར་བརྟེན་ལྷ་ལིར་ངོ་
 བཅར་ལྷས་ཏེ་ལས་ཡུན་ལོ་བཞི་ཙམ་རྫོད་རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཕྱིས་པ་གཅིག་
 ཡོད་པ་ཁོང་ནས་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ཕྱིས་དེབ་འགན་ཁུར་དང་། ངས་
 བོད་ཡིག་ཐོག་ཕྱིས་ཁྱ་བཞག་སྟེ་བོད་ཁང་གི་དངུལ་བརྒྱལ་འདོན་ཆང་མ་དངུལ་
 ཁང་དང་འབྲེལ་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཐོག་དངུལ་ལེན་སྐབས་དྲུང་ཆེའི་
 མིང་རྟགས་འཁོད་པའི་དངུལ་འཛིན་ལྷ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

ལྷ་ལིར་རྫོད་སྐབས་ཤེས་རིག་ཁོངས་གཏན་སློབ་རྣམས་ལ་སློབ་ཡོན་
 འབྲེལ་ཕྱོགས་ཐད་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་འགྱུར་བ་ཕན་བྱ་བཏང་སྟེ་སློབ་ཕྱག་
 རྣམས་སློབ་ཡོན་མེད་པར་གཏན་འཇགས་སློབ་གྲུར་འཛུལ་ལྷགས་བྱེད་མི་ཆོག་
 པ་ཆགས། ལྟར་སློབ་ལྷགས་བེན་པ་རྣམས་རང་འཇགས་ཡིན་ཀྱང་སྤྲད་ཀྱི་
 གསར་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་སློབ་ཡོན་འོས་འཆ་མས་ཤིག་ངེས་པར་དུ་འབྲེལ་
 དགོས་པ་རེད། གང་ལ་ཞེ་ན། རྒྱ་གར་བའི་ཕྱ་གྲུ་མང་པོ་དེ་ཙམ་ཡོད་པ་རྣམས་
 ལ་སློབ་ཡོན་གྱི་རིགས་རམ་མེད་པར་བརྟེན་རྒྱ་གར་མི་མང་ནས་གཞུང་ལ་

མངོད་ཀའི་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་ཆ་ཕྱན་བྱ་བུང་སྟེ་བོད་ཡུག་ནམས་ལ་འང་སྟོབ་
 ཡོན་འབྲུལ་དགོས་བཅོས་པར་བརྟེན་གཏན་འཇགས་སྟོབ་བྱ་ཁག་ནང་བྱ་སྤྱག་
 སྟོབ་འཇུག་གྲེད་སྤངས་དང་། སྟོབ་ཡུག་རེར་སྟོབ་ཡོན་ག་ཆོད་ཐོབ་མིན། སྟོབ་
 ཡུག་ག་ཆོད་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་ཕྱིས་བསྟོམས་སྐྱ་གར་གཞུང་ལ་ཕྱུལ་སྤངས་
 བད་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པའི་ལས་གྲེད་ཅིག་དགོས་མཁོ་བྱུང་དོན་ལྟར་དེ་སྐོར་
 ངས་ཕྱན་བྱའི་ཉམས་སྦྱོང་བསགས་ཟེན་པར་བརྟེན་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་དུ་བཅར་
 དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་བཅར་གྱིས་ལོ་ལྔའི་རིང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་
 སུ་ལས་ཁུར་ཁུས། དེ་རྗེས་ཀ་སྤྱག་བོད་མིའི་བདེ་དོན་དུ་བསྐྱོ་གཞག་གནང་
 སྟེ་ལས་ཁུར་ལོ་ལྔ་ཁུས་རིང་ས་གནས་སུ་མི་མང་གི་བདེ་སྤྱག་རེ་སྤྱུལ་བྱུང་
 མཆོམས་རོགས་རམ་བྱ་རྒྱ་དང་། གལ་ཆེ་ཤོས་ཀ་སྤྱག་ཉི་མོའི་སྟོབ་བྱར་རྩ་
 སྦྱང་ཁྱ་སྟོ། བོད་མི་ནང་ཁྱུ་ལ་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་འཆོ་གོས་གནས་མལ་གང་
 སར་བསམ་ཞིབ་བྱས་སྟོན། གཞན་ཡང་ས་གནས་སྐྱ་གར་དཔོན་རིགས་ལ་
 འབྲེལ་བ་ཁྱ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཁུས་ཏེ་ལམ་སྟོང་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་།

༡༩༥༩ རྒྱབས་བཅོལ་དུ་འབྱོར་པ་ནས་བཟུང་ད་བར་མི་ལོ་ ༣༣ ལྷག་
 ཅུམ་རིང་བོད་གཞུང་མང་གི་ཞབས་འདེགས་མི་དམན་ཅུམ་ལྷག་བསམ་ནམ་
 དག་གིས་ཁུས་པ་དང་། དེང་རྒྱབས་ཀྱང་ད་ས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མངོན་ཁང་དུ་སྤྱི་
 རྣམ་ལ་གོང་ས་ལ་རྒྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྤྱིག་གནང་རྒྱུའི་
 མང་གཞིར་སྟོན་པའི་བཀའ་ཆོས་སྐྱ་སྤྱད་གསུང་དཔེར་སྟེང་བཞུགས་ཁོངས་
 ནས་ཡི་དམ་བདེ་གསང་འཇིགས་གསུམ་གྱི་གསུང་ཆོས་ཁག་གཅིག་ཡིག་
 འབེབས་ཞབས་འདེགས་ཁུས་ཏེ་ད་ཕན་ལོ་ལྔ་ཅུམ་སོང་བ་བཅས།

༡༩༩༣ ཟླ་ ༡༣ ཆོས་ ༣༩ ཉིན་བོད་གཞུང་ཅེ་སྐོར་གཞུང་ཞབས་

བཞེས་ཡི་ལ་མེར་བྱས་བྱ་མས་པ་ཡིན་ཏན་ལགས་སུ་བོད་ནང་ལག་བཅོས་ཤོག་
བུ་འདྲ་མིན་ཇི་ཡོད་ཀྱི་མིང་དང་། དེ་དག་གི་ཐོན་ཁུངས། བོད་སྤྱི་དགནང་
ལྟངས། བོད་བཅོས་སྒྲག་ཆའི་རྣམ་གྲངས། རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་གར་སོགས་ནས་
ཐོན་པའི་སྒྲ་གུ་སི་སྒྲ་ག་དང་། རྩ་གས་སྒྲ་ག་ལ་སོགས་པ་བོད་སྤྱི་དགནང་ལྟངས།
༡༩༥༩ གན་བོད་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཁག་ཚུགས་ལྟངས་དང་། གཞུང་
འབྲེལ་ཡིག་ཆ་རི་ལྗང་ཅེ་ཆོག་སོགས་ཇི་ལྟར་བཅོ་ཡི་ཡོད་མེད། ཡུལ་ས་
མཆོག་ནས་ཕྱག་ཏུགས་སྒྲ་ག་དམ་ཁུ་ལྟངས། གཞུང་ཞབས་པ་མེར་སྐྱའི་ན་
བཟའ་དབྱར་ཆས་དང་། དགུན་ཆས། གཟའ་བཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར། གཞན་
ཡང་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་བཀའ་ཤག་དང་། ཡིག་ཆང་། ཅེས་ཁང་སོགས་སུ་
ཇོང་གཞིས་ཁག་ནས་གྲོད་ཡ་ཕན་ཚུན་ཁ་མཚུ་བྱ་གཏུགས་གནང་ལྟངས།
ཨ་བླ་ཏ་ཏ་ཤད་ཀྱི་སྒྲོར་སོགས་བཀའ་འདྲི་ལྷས་ལན་གཤམ་གསལ།

བོད་ཤོག

༥ བོད་ཤོག་སྒྲོར་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། ཅེ་ཡིག་ཆང་ལས་ཁུངས་
སུ་རྒྱན་མཁོའི་ཕྱག་ཤོག་ལ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་ཟླ་རེ་ཤོག་བུ་
ཇི་ཅམ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་ཅེ་ཡིག་ཆང་ནས་ཟླ་བུ་མཇོད་དུ་ངོ་སྤྱོད་
གནང་གི་རེད། ཅེ་པའི་ཤོག་བུ་ལེགས་ཤོས་དེ་ཀོང་པོ་སྐྱེམ་སྟོང་ནས་ཐོན་པའི་
སྐྱེམ་ཤོག་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། བོད་གཞུང་ཟླ་ཕྱག་ལས་ཁུངས་སུ་ཀོང་པོ་སྐྱེམ་
སྟོང་ཇོང་ནས་ཤོག་བུ་བཅོས་ཏེ་ཤོག་བུའི་ཁྲལ་འབུལ་ལམ་ཁུ་དགོས་པ་རེད།
བོད་ཀྱི་ཤོག་བུ་ཆང་མ་བྲེ་གཞིས་པ་བྱ་བཞི་ཅན་གྱི་སྒྲག་མ་གཏོགས་ད་ལྟའི་

ཀྱི་ཤོག་ནང་བཞིན་སྐབས་བདེའི་ཤོག་སྟེ་དེ་འདྲ་ཡོད་མ་རེད། བྲེ་ག་ཤོག་ཚད་
 ཆེན་པོ་ཞིང་ལྷན་ཡོད་ཅང་ཡི་གེ་འབྲི་སྐབས་སྟེ་བས་བརྒྱབས་ཏེ་དྲས་བརྒྱབ་ནས་
 བྲིས། ཡང་ཡིག་ཚང་ནང་ཤོག་བྲུག་ལ་ཆེ་ཤོས་སྦྱུང་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་
 ཞིང་ལ་ཁང་པའི་སྒྲིའི་ཆེ་ཆུང་ཅམ་དང་། རིང་ཐུང་དྲུགས་ལ་འདོམ་པ་གསུམ་
 ཅམ་བྲས་པའང་ཡོད། ཁ་ཤས་འདོམ་གཉིས་ཅན། ཡང་བྲེ་ག་ཞེས་པ་འདོམ་
 ཐུད་ཀ་ཅམ་བྲས་པའང་ཡོད་རེད། ཤོག་བྲུའི་ནང་ནས་ཡག་ཤོས་སྦྱུང་ཞེས་
 པ་དེ་ནི་སྦྱུང་སྟོང་རྫོང་ཁུལ་ནས་ཐོན་གྱི་རེད།

ལ་གོང་ས་སྐུ་ཕྱེང་ ༡༩ ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་དྲུས་སུ་བོད་དུ་ཤོག་དངུལ་
 གནད་ཐང་ཆེ་ཆུང་ཁ་ཤས་གསར་དུ་དཔར་འགྲེམས་གནང་ཡོད་པ་དེ་ཡང་སྦྱུང་
 སྟོང་རྫོང་ནས་ཐོན་པའི་ཤོག་བྲུའི་དཔར་དངུལ་དཔར་བསྐྱོན་པ་རེད། དེ་དྲུས་དངུལ་
 སྲང་བརྒྱའི་ལོར་དང་། ༧མ་ལཱ་བརྒྱའི་ལོར། དངུལ་སྲང་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷའི་ལོར།
 དངུལ་སྲང་བརྒྱ་ལོར། ལཱ་ལོར། དངུལ་སྲང་བདུན་དང་ཞི་ལྷའི་ལོར་སོགས་
 ཐོན་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྦྱུང་ཤོག་དེ་སྤུས་ཀ་ཡག་ཤོས་དང་། དེའི་སྟེང་ཡི་གེ་
 འབྲི་ཆེ་ཡལ་བཅའ་ནམ་ཡང་མི་འགྲོ་བར་ཤོག་བྲུ་འཁོད་སྟོམ་ཞིང་འབར་འབྱར་
 ཁྱོན་ནས་མེད་པ་དྲ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་རེད། ཤོག་བྲུ་དེ་བཟོ་བའི་རྒྱ་ཆ་གཙོ་
 བོ་ཤོག་བྲུ་གིང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པ་དང་། གིང་དེ་ཡོད་སའི་ལུང་པ་ཁག་ནས་
 སྦྱུང་སྟོང་རྫོང་ལ་ཤོག་གིང་ཕུལ་དགོས་རེད། སྦྱུང་སྟོང་རྫོང་ནས་བཟོས་པའི་
 ཤོག་བྲུའི་ལག་རྩལ་སྤུས་ཀ་ཡག་ཤོས་ཡིན་པར་བརྟེན་ཤོག་བྲུ་དེ་ནི་རྒྱ་བྲུ་
 ཅུ་ཆོག་གནང་རྒྱའི་རིགས་དང་། སྤྱག་དམ་བཀའ་ཡིག་སོགས་གལ་ཆེའི་ཡིག་
 རིགས་ལ་ཤོག་བྲུ་འདི་ཁོ་ན་ལེད་སྦྱོང་བྱེད་གྱི་རེད།

དེ་ནས་ཤོག་བྲུ་ཡང་གཉིས་པ་དྲུགས་ཤོག་ཟེར་བ་དེ་ཡང་རྩ་བའི་ཤོག་

བྱུང་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ཞིང་བྱག་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ལ་རིང་ཚད་དང་ཞིང་ལ་འདོམ་གཉིས་དང་། འདོམ་གང་བྱས་པ་འང་ཡོད་པ་དེ་དག་ཡིག་སྒྲིར་བཏང་རིགས་དང་། དཔུང་ཁ་འབྲི་རྒྱ་མོགས་ལ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རེད། དྲགས་ཤོག་དང་སྒྲིམ་ཤོག་གཉིས་ཤོག་ཚད་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་ཡིག་ཉུང་ཉུང་རིགས་འབྲི་རྒྱར་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཆེ་འཕྲོ་བརྒྱག་འཕྲོ་ཉན་དང་ཤོག་གྲོན་ཆེ་བར་བརྩིས་ཀྱི་རེད།

གསུམ་པ་ཞི་ཤོག་ཅེས་པ་ཀོང་པོ་ཞི་ཁ་རྫོང་གི་མངའ་ཁུལ་ནས་ཐོན་པའི་ཤོག་བྱ་བྲེ་ག་མ་ཞིག་ཡིན་པར་སོང་ཞི་ཤོག་ཅེས་མིང་ཐོགས་ཤིང་། དེ་ནི་སྒྲིར་བཏང་གི་ཤོག་བྱ་དཀྱུས་ཤོག་ལྟ་བུ་ཞིག་དུ་བརྩིས་ཀྱི་རེད།

དེ་ནས་རྫོང་ཤོག་ཟེར་བའི་ཤོག་བྱ་དེ་ཡག་པོ་ཞིང་བྱག་ཡོད་ཀྱང་ཡིག་ཆ་ཟིན་བྲིས་རྒྱག་རྒྱུའི་རིགས་ལ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་ཞི་ཤོག་དང་ཤོག་སྒྲིམ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་ཆ་འཛིག་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཀོང་པོ་རྫོང་ནས་ཐོན་གྱི་ཡོད་རེད། ཡང་རྫོང་ཁ་གསང་སྒྲགས་ཆོས་སྒྲིང་ཁུལ་ནས་ཐོན་པའི་གསང་ཤོག་ཅེས་པ་ཤོག་བྱ་དུ་ཅང་སྤེལ་པོ་ཞིག་ཡོད། སྒོ་སྒྲན་ཐང་རྒྱལ་པོ་ཡོད་པའི་ས་གནས་སྒོ་རྒྱ་མིག་བརྒྱ་ཅ་ཁུལ་ནས་ཐོན་པའི་སྒོ་ཤོག་ཅེས་པ་དེ་ནི་ཤོག་བྱ་ཆེན་པོ་མེད་ཀྱང་ཤོག་སྒྲིམ་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་མཆོ་རྒྱ་དང་མོན་ཁུལ་ནས་ཀྱང་ཤོག་བྱ་ལས་ཤོག་ཅེས་པ་ཞིག་ཐོན་གྱི་རེད། ཤོག་བྱའི་རིགས་རྣམས་གངས་དེ་ཅམ་ཡིན་པ་དང་།

ཀོང་གསལ་ཤོག་བྱ་དེ་དག་གི་ཐོན་ཁུངས་ས་གནས་རྣམས་ནས་སྒྲ་བྱང་ཕྱག་མཛོད་དམ་སྒྲ་ཕྱག་ལས་ཁུངས་སུ་ཤོག་ཁུལ་འབྲུལ་དགོས་པ་ཡིན། ཡིག་ཆང་ནས་སྒྲ་ཕྱག་དུ་ཤོག་བྱ་གཞོན་དགོས་མིན་ཡིག་ཆུང་རེ་གནང་ཞེ་སྒྲ་ཕྱག་ནས་ཡིག་ཆུང་ནང་གསལ་ལྟར་ཤོག་བྱ་རི་དགོས་འབྲུལ་གྱི་རེད། བོད་གཞུང་ལས་ཁུངས་ཁག་གིས་བོད་ཤོག་ཁོན་མ་གཏོགས་རྒྱ་ཤོག་ཅུ་བ་ནས་བེད་སྤྱོད་གནང་གི་མ་རེད།

གོང་འཁོད་ཤོག་ཕྱི་ཐོན་ཁྲུང་ས་ཡོད་པའི་རྫོང་སྤྱི་དག་ཤོག་ཕྱི་བཟོ་
གྲ་རྩ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ས་གནས་རྫོང་དཔོན་སོ་སོ་བརྒྱད་ཤོག་ཁྲལ་ལུལ་
མཁན་གཞུང་གི་མི་སེར་བསྟོན་མེད་རང་རེད།

སྤྱི་མ་ཤོག་ནི། སྤྱི་མ་རྫོང་རྫོང་གི་འོག་དང་། རོ་ཤོག་ནི། རོ་མོ་རྫོང་
གི་འོག་བཅས་རེད། རོ་མོ་རྫོང་ནས་ཐོན་པའི་ལུབ་ཤོག་ཟེར་བའི་ཤོག་བུ་སྤྲུམ་
ཆད་ཞེས་བ་དེ་ནི་གཞུང་ལ་འབུལ་མི་དགོས་པར་མི་མང་གིས་ཤེད་སྤྱོད་བྱེད་
རྒྱ་རེད། ཡང་དབུས་ཕྱོགས་སྤེལ་ཁྲལ་ནས་ཐོན་པའི་ཤོག་བུ་སྤེལ་ཤོག་ཅེས་
བ་དེ་ནི་ཡི་གེ་འབྲི་སྐབས་བཅུ་ལ་འགྲོ་བ་རེད། དེ་བཞིན་འབུག་ནས་ཐོན་པའི་
འབུག་ཤོག་ཅེས་བ་དང་། མོན་ནས་ཐོན་པའི་མོན་ཤོག་གཉལ་ནས་ཐོན་
པའི་གཉལ་ཤོག་བུ་ལུལ་ནས་ཐོན་པའི་བུར་ཤོག་སོགས་གང་རྒྱར་གཞུང་
ཡིག་ཁག་ཤོད་ཤོག་ཞེ་ཅིག་མ་གཏོགས་ཀྱི་ཤོག་རྫོང་ཤེད་སྤྱོད་གནང་སྟེ་མེད།
མི་མང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་འབྲི་གཏོང་གི་མཁོ་ཆེད་དུ་རྒྱ་གར་སོགས་ནས་ཐོན་
པའི་རྒྱ་ཤོག་ཐོན་གསར་སྤེལ་ཆོག་ཤེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རེད།

ཤོད་སྤྱོད་

༥ དེ་སྤྱི་ཤོད་གཞུང་གིས་སྤྱོད་ཆ་ནག་པོ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་སྤྱོད་ཆ་སྤོང་པོས་ཡི་
གེ་རྩ་བ་ནས་འབྲི་ཆོག་གི་མ་རེད་ལ་འབྲི་སྟེ་ཁྲོན་ནས་མེད། ཤོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆ་
ནག་པོའི་རྒྱ་ཆར་སྤྱོན་ཐལ་ཞེས་པ་སྤྱོན་མི་ཤིང་མེར་བསྐྱེགས་བཏང་བའི་དུ་རལ་
དང་། མཆོད་མེ་ལུལ་བའི་དུ་རལ་བསགས་པའི་སྤྱོན་ཐལ་ནམས་སྤྱོད་ཆའི་རྒྱར་
ཤེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད་རེད། སྤྱོན་ཐལ་དེ་དག་མཉམ་དུ་བསྐྱེས་ནས་ཡུན་རིང་

མཉེ་དགོས། ཤིང་གང་བྱུང་གི་སྒྲིབ་བས་སྒྲག་ཆའི་རྒྱ་ཆ་ཡོང་གི་མ་རེད། རྒྱུན་
 ཐལ་ལས་གྲུབ་པའི་པོད་གྱི་སྒྲག་ཆ་དེས་ཡིག་གིས་ཉེ་ལོ་མང་ཕྱིན་རུང་ཡིག་ཡལ་
 པའི་ལུགས་སྒྲིབ་མེད་པའི་བྱུང་ཆོས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཡོད། སྒྲག་ཆ་དེ་རྒྱུན་ཐལ་
 བྱང་གི་བ་ཤུན་ཟེར་པའི་ཤིང་ཁུ་རྒྱུང་སེར་ཞིག་དང་། ཀོ་བས་བཅོས་པའི་རྒྱུན།
 ཅེ་ཤིང་གི་གས་སྒྲག་པ། ཀ་པི་ཏ། ཤེལ་ཀ་ར། འབྲུ་གྲོའི་ཆོགས་མ་སྒྲིབས་སྒྲེ་
 ཁ་མང་པོ་སྒྲགས་ནས་བཅོས་པར་སོང་གར་སྒྲ་སྒྲིབས་པོ་མ་བྱུང་ཆོ་སྒྲག་ཁ་འགག་
 གི་རེད། རྒྱག་པར་ཤེལ་ཀ་ར་དང་། སྒྲག་པ། ན་གི། དབང་ལག་སྒྲིབས་གྱིས་
 སྒྲག་ཆར་དམ་ཆོ་སྦྱོང་ཅིང་འོད་རྒྱག་གི་ཡོད་ཀྱང་མངར་ཆ་མང་དྲགས་ཆོ་ཡིག་
 རྒྱར་འགྲོ་ཡི་རེད། རྒྱུར་བཏང་སྒྲེར་ཡིག་ཐལ་པ་དང་རྩ་སའི་སྒྲོབ་གྲུབས་ཀྱང་
 སྒྲག་ཆའི་ནང་དྲ་སོ་མ་སྒྲགས་གྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲག་
 ཆ་ཁག་ལ་དམིགས་བསལ་རྒྱ་ཆ་གོང་གསལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ལྟ་ཞིག་སྒྲགས་
 རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཆོ་མཉམ་བཞེས་ཆ་སྒྲིབས་ངེས་ལག་རྒྱུན་མན་ངག་རྩར་ཉི་མ་མང་
 པོའི་རིང་མཉམ་དགོས། དེ་ནས་རིལ་བུ་དོག་དོག་བཅོས་ཉེ་རྒྱུང་མཉམ་དུ་མཉམ་
 བསྐྱར་གྱིས་ཤེད་སྤྱོད་ཤེད་ཆོག་ཆགས་གྱི་རེད། སྒྲག་ཆ་སྒྲུས་ཀ་ཡག་ཤོས་དེ་
 ཅེ་ཡིག་ཆང་དང་། ཅིས་ཁང་། བཀའ་ཤག་སྒྲིབས་ཡས་མས་ཡིག་ཆང་ཁག་
 ནས་ཤེད་སྤྱོད་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་གི་ཡིག་འབྲེལ་བ་རྒྱུས་ནས་ཤོད་
 རྒྱག་མ་གཏོགས་ཕྱི་ཐོན་རྒྱ་གྲུ་ཕྱག་འདྲེན་གྱིས་གཞུང་ཡིག་ཅུ་བ་ནས་འབྲེལ་
 མེད། དེ་མིན་རྩ་སྒྲིབས་སྒྲུ་སྒྲེར་སོ་སོའི་ཡིག་རྒྱུས་ཤོད་ཤོག་དང་རྒྱ་གར་
 ནས་ཐོན་པའི་ཤོག་ཕྱིའི་རྒྱུ་གྲུ་ཕྱག་འདྲེན་གྱིས་འབྲེལ་ཤོད་སྤྱོད་ཤེད་པ་དང་
 དུས་རྒྱུར་གཅིག་མཚུངས་རེད། གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཡིག་དེ་དག་རྒྱ་ནག་ནས་ཐོན་
 པའི་རྒྱ་སི་དང་། འབྲས་རྒྱུངས་ནས་ཐོན་པའི་འབྲས་སི། འབྲག་ནས་ཐོན་པའི་

འབྲུག་སི་ཚོགས་གཉིས་མར་ཡིག་གཟུགས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གང་དགོས་ཀྱི་
 སྒྲུག་ཁ་བཅོས་ཏེ་འབྲི་བ་རེད། དེ་དག་ཚང་མ་སི་སྒྲུག་རྒྱ་ཆ་གཅིག་པ་རྩ་བུ་རེད།
 གལ་ཏེ་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲུག་ཆ་ཤེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས་ཤུང་རུང་ཤོད་ཀྱི་སྒྲུག་
 ཆ་དང་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཤེད་སྤྱོད་ཤེད་པ་རེད། གང་ལ་ཞེ་ན། རྒྱ་གར་གྱི་
 སྒྲུག་ཆར་སྤྱི་མཉམ་སྒྲུག་སྒྲུག་ཆེ་དཀར་པོ་ཆགས་རྒྱུར་ཤེད་སྤྱོད་གཏོང་མི་དགོས་
 པ་གཙོ་དོན་ཤེད་པ་དང་། ཤོད་ཀྱི་སྒྲུག་ཆར་གོང་གསལ་སྤྱོད་བསྐྱེད་མང་ཁར་
 ལག་རྒྱུན་བསྐྱར་ཆད་ཐོན་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་ལོ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་སོང་ཡང་ཡི་གེ་ཡལ་
 བཅུ་མི་འགྲོ་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་པ་རེད། གསེར་གྱི་སྒྲུག་ཆ་ནི་གསེར་བདུལ་
 མ་ལས་བཅོས་པ་ཞིག་དང་། དཔེ་མཛོད་ཁང་ནང་བཞུགས་པའི་ཕྱག་དཔེ་གསེར་
 བྱིས་རྒྱལ་ས་གསེར་བདུལ་མའི་སྒྲུག་ཆ་དང་། སྒྲུག་སི་སྒྲུག་འབའ་ཞིག་གིས་བྲིས་
 པ་ག་སྒྲུག་རེད། ཡིག་ཆར་སོགས་གང་དུ་འང་སྒྲུག་རིལ་ཕལ་པས་ཤོག་ཤུའི་སྤྱིང་
 ཡི་གེ་འབྲི་སྲོལ་མེད། སྒྲུག་རིལ་ནི་ཐོག་མར་ཡི་གེ་ཀ་ཁ་སོགས་སློབ་པའི་སྐབས་
 སློབ་ཕྱག་རྒྱུད་བ་ཆོས་ཤེད་སྤྱོད་ཤེད་པ་རེད། སྒྲུག་རིལ་གྱིས་ཡི་གེ་ཁྱུག་ཡིག་
 དང་རྒྱུགས་ཤུང་སོགས་ཇི་བཞིན་ཡོང་གི་མ་རེད། གཞུང་ཡིག་རྒྱལ་ས་གལ་ཆེན་
 པོར་བཏེན་ཁྱུག་དང་། རྒྱུགས་ཤུང་། ཡིག་རྒྱུད་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་འབྲི་དགོས་
 ཆང་མ་སི་སྒྲུག་ཁོ་ནས་མ་གཏོགས་ཕྱག་འདྲེན་གྱིས་འབྲི་ཡི་མ་རེད། དེ་ནས་གཞུང་
 འབྲེལ་གྱི་ཕྱག་བྲིས་དང་ལས་དོན་གང་འདྲ་ཞིག་གི་སྐོར་བཀའ་བསྐྱར་གནང་བའི་
 སྤྱིང་དོན་རྒྱལ་ས་སྤྱི་རྒྱལ་པས་ཟེན་བྲིས་ཁག་ཤོག་ཤུའི་སྤྱིང་དུ་མིན་པར་གིང་གིས་
 བཅོས་པའི་སམ་ཁ་ཞེས་པའི་སྤྱིང་སྤྱིང་མ་གིང་གིས་བཅོས་པའི་སྒྲུག་སྒྲུག་རགས་ཟེན་
 བསྐྱོན་གྱི་རེད། སྤྱིང་མ་གིང་དེ་དུ་ཅང་སྤྱིང་པོ་ཡིན་ཀྱང་གིང་རྒྱ་མཁྱེགས་པོ་སོང་
 སྐབས་ལས་སྤྱིང་སྒྲུག་ཁ་ཆག་གུམ་དུ་མི་འགྲོ་བས་སྤྱིང་མར་སྒྲུག་ཁ་བཅོས་

ཏེ་སམ་ཤེའི་སྤྲིང་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཤོག་བྱར་གཙང་འབྲི་རྒྱལ་དགོས་སོགས་
གི་བཀོད་ཁྲབ་སྤངས་འཛིན་ཡིག་ཚང་གཉེར་པས་གནང་གི་རེད།

དེ་སྤེའི་ལས་ཁུངས་ཚུགས་སྤངས།

༥ ༡༩༥༩ གོང་མོད་གཞུང་ལས་ཁུངས་ཚུགས་གྲོལ་གཉིས་ཀྱི་ཐད་ཞོགས་
པ་ཚུན་ ༩ པར་ཚུགས་པ་དང་། ༥ གོང་དོ་ཚུན་ ༥ པར་གྲོལ་འགྲོ་བའི་
གཏན་འབེབས་དུས་ཚོད་དེ་འདྲ་ཞིག་དང་། འོན་ཀྱང་སྐབས་སོ་སོར་ལས་
དོན་གལ་གནད་ལ་སྤོས་ཏེ་ཇ་དྲག་ཆེ་སྐབས་སྤྲོད་གོང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་
ཚུགས་གྲོལ་སྤྲོད་ཚུགས་ཕྱི་གྲོལ་བྱ་དགོས་རིགས་ངེས་པར་ཡོང་གི་རེད། གོང་
དུ་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་རྩ་བའི་ལས་ཁུངས་ཚུགས་གྲོལ་གྱི་དུས་ཚོད་དེར་
སང་དང་འགྲོ་སྤངས་གཅིག་མཚུངས་རེད།

ལས་ཁུངས་སྤྲོད་བཅད་བྱེད་ཚུལ་ཐད་ལས་ཁུངས་གྲོལ་སྐབས་ཡིག་ཚང་
གི་གཉེར་པ་ལགས་མཇུག་ཤོས་སུ་སྤྲོད་ཅིང་འབྲེལ་ཡོད་གད་པ་ཁང་གཉེར་
གིས་སྤོ་ཕྱགས་བརྒྱབས་ཏེ་སྤོ་ཕྱགས་དང་སྤོའི་སྤྲོད་དར་ཚོན་སྤྲོད་ལྟས་མ་
སྤྲོད་ཡིག་ཚང་གཉེར་པས་ལས་ཐམ་ཕབ་སྤོ་མཆོལ་དམར་པོ་བྱགས་ཐོག་
ཕྱག་ལྗེ་དང་ཕྱག་དམ་རྣམས་ཀོ་ཁྲུག་གཅིག་ནང་སྤྱགས་པའི་ཀོ་ཁྲུག་གི་ཁ་སྤོག་
ལྟས་མའི་སྤྲོད་ཡིག་ཚང་གཉེར་པ་ལགས་ཀྱི་སྤོར་དམ་ཕབ་སྤོ་གད་པས་ཉར་
ཆགས་ལུས་ཏེ་སང་ཞོགས་ལས་ཁུངས་གཟིམ་སྤོ་འབྲེད་སྐབས་གཉེར་པ་ལགས་
ཕེབས་འཕྲལ་གད་པ་ཁང་གཉེར་ནས་ཀོ་ཁྲུག་ཕྱག་དམ་སྤྲོན་མེད་སྤྲོན་ལུ་བརྩར་
ཏེ་ཕྱག་ལྗེ་རྣམས་ཕྱིར་བཏོན་གིས་གཟིམ་སྤོ་བྱེད་གོས་པའི་ལུགས་སྤོལ་རྒྱུ་
འཇགས་སུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན།

བོད་གཞུང་ཡིག་ཆ་གསལ།

༥ རྒྱུ་མ་བོད་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་དང་ཁག་ནང་ཡིག་ཆ་ཉར་ཆ་གསལ་གནང་སྤངས་
 ཐུང་། ལོ་མང་སོང་བའི་ཡིག་ཆ་རྙིང་པ་དང་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་དེང་དུས་
 རྒྱུ་མ་ཡིག་ཆ་འཛོག་ཡུལ་ལྷགས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱེད་དང་། ཡིག་རྫོང་(file)སོགས་མེད་
 ཅིང་། རྒྱུ་མ་མའི་བོད་ཀྱི་ཡིག་རྫོང་ཀོ་བ་དང་། རྒྱུ་མ་བྱུག་དང་རུང་གི་སྒྲུལ་ཐུང་། མཁོ་
 འབོག་སོགས་ནང་ཡིག་ཆ་རྒྱུ་མ་སྒྲུགས་ཀྱིས་ཡིག་གདང་ཞེས་ཡིག་ཆ་
 བསྒྲུལ་རྒྱུ་མ་ཁག་འགའ་ས་ཤིང་གི་གདང་བྱ་བ་དང་བའི་རྒྱུང་རིམ་འགའ་ལ་ཡིག་
 ཆ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་དཀར་ཆག་རེ་བྲིས་ཏེ་འགའ་འཛོག་གནང་སྤོལ་ཡོད། བྲིས་སུ་ལས་
 བྱེད་སོ་སོའི་ལོ་འཁོར་གཅིག་གི་ཡིག་ཆ་རས་ཕད་ནང་སྒྲུགས་ཏེ་ཡིག་གདང་རྒྱུ་
 ཆ་མ་འདྲེས་མེད་རས་ཕད་ཀྱི་ཁར་གདོང་འཛར་རྒྱུང་ལོ་ཁམས་ངོ་སྤྲོད་ཁ་ཡིག་
 བཀོད་དེ་བཞག་གི་རེད། གལ་སྲིད་ཡིག་ཆ་རྙིང་པ་གང་ཞིག་དགོས་མཁོ་བྱུང་
 ཆེ་ཡིག་སྒྲུའི་གདོང་འཛར་རྒྱུང་གི་ལོ་ཁམས་དང་ནང་གི་དཀར་ཆག་ལ་བརྟུན་ཏེ་
 བྱེད་སོ་སོས་སྒྲུང་ཆོག་དང་། རས་ཕད་དེ་དག་གི་ལོ་དུས་གང་ཡིན་ཤེས་ཏོགས་
 བདེ་སྤྲོད་ལོ་ཁམས་དང་བརྟུན་ཏེ་རས་ཆོན་སྒྲུའི་གདོང་འཛར་རེ་སྤྲོད་ཡོད་པ་
 རེད། གཞུང་ཡིག་རྒྱུ་མ་སྤོང་བོག་ལྷུ་འཁྱུག་ལྷོག་འབྲི་བ་ལས་དེང་སྐབས་
 ཀྱི་བོག་བྱ་རྒྱ་བོག་རྒྱུང་འབྲི་སྤོལ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་དང་། ཡིག་ཆ་འཛོག་ཡུལ་
 ཡིག་ཆ་གསལ་ཁང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞི་དག་ཡོད་པ་རེད།

རྩ་ཆོག་སོགས་གཞུང་ཡིག་

༥ གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཕྱག་བྲིས་སྤྲོད་དང་། རྒྱག་པར་རྒྱ་འབྲེམས་བཀའ་རྩ་དང་

རེ་སྐྱུང་ཅུ་ཆོག་སོགས་ཀྱི་ཅུ་བེན་གཏན་འཕེབས་བྱུང་ཤེས་ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་
 ཕྱག་རྟགས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་སྟོན་གནང་སྟངས་ནི། ལས་ཁྲུངས་གང་ཞིག་ནང་
 ལས་དོན་གསར་པ་ཞིག་དབྱ་འདྲུགས་གནང་གཏན་འཁེལ་མཆོམས་འབྲེལ་
 ཡོད་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་གཙོ་སྐྱོང་སྐྱོན་མ་པས་སམ་ཏའི་སྟེང་འཆར་གཞི་བེན་བྲིས་
 བཀོད་པ་གནང་གི་རེད། དཔེར་ན། གཞུང་བརྟེན་སྤྱང་མ་ཁག་གིས་འདི་
 ལོ་བརྟེན་སྤྱི་ལོ་དོན་དུ་ཞབས་རིམ་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱབ་དགོས་བཀའ་ལུང་
 སྤེབས་ཆོ། སྤྱོད་ལྷན་རྒྱས་ནས་བཀའ་ལུང་སྤེབས་དགོངས་གཞིར་བཟུང་ཞབས་
 རིམ་སྐྱབ་སྟེ་གཞི་རྒྱ་སྟེ་དགོས་དངུལ་ཆ་རྒྱ་སྤྱོད་ཐོག་བཀའ་བསྐྱར་
 གྱིས་སྐྱབ་སྤངས་བྱ་རིམ་དང་། དགོས་འབྱུ་དགོས་དངུལ་རིམ་འཐོབ་འཆར་
 གཞི་བཀོད་པའི་དགོས་དངུལ་རྣམས་གྲ་བཞི་སྟོན་འབྲུལ་ལས་ཁྲུངས་ནས་ཁྱས་
 ཆོག་པ་དང་། ཅུ་རྒྱུར་དགོས་འབྱུ་རྣམས་ཞབས་བརྟན་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་བཀའ་
 ཁོངས་ནས་འདོན་སྤྱི་འཆར་གཞི་སམ་ཏའི་སྟེང་བྲིས་ནས་སྐྱོན་མ་པ་ཕན་ཚུན་
 གོ་བསྐྱར་གནང་སྟེ་གཏན་འཕེབས་ཐག་ཆོད་བྱུང་མཆོམས་སམ་ཏའི་འཆར་
 བེན་རྣམས་ཤོག་སྟེང་དུ་ཕབ་སྟེ་ལྟ་དག་གནད་འདོངས་ཐོག་ནས་འཆར་གཞི་
 རོ་མ་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་འཇུས་མིན་གཏན་འཕེབས་བཀའ་འཁྲོལ་སྟན་འབུལ་
 ལྟ་དགོས་པ་རེད། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་འཆར་གཞིར་ཐུགས་ཞིབ་བསྐྱུངས་
 ཏེ་རྒྱས་བསྐྱར་སྟོན་འབྲི་བཀའ་བཙུངས་དང་འབྲེལ་གོང་གསལ་འཆར་གཞི་དེའི་
 དབྱར་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་ཞིབ་འདུག་སོང་ཞེས་ཞིབ་མཆོན་ཕྱག་རྟགས་
 འགོད་པ་གནང་གི་རེད། འཆར་གཞི་སྟན་ཤོག་དང་འགྲོ་སོང་འབྱུ་དངུལ་
 རིམ་དགོས་སྟོན་ཅིས་སྤུལ་བར་བཀའ་འཁྲོལ་ཐོན་པའི་འཆར་གསལ་ཞབས་རིམ་
 བསྐྱབ་སྤྱི་ལས་འགན་བསྐྱོ་གཞག་འགན་དཀྱི་སུར་སྤུལ་སོ་སོས་ཞབས་བརྟན་

གྱི་དགོས་འབྲུ་དགོས་དངུལ་ཐོག་ནས་འགྲོ་གྲོན་བཏང་བའི་ཕྱིས་ཁྲ་དང་སྐྱབ་
 གཞུང་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་སྟན་འབྲུལ་ཆོག་མཆན་ཐོན་མཆོམས་ཅེ་ཡིག་ཆང་
 ནས་འཆར་གསལ་དགོས་འབྲུ་དགོས་དངུལ་གྲ་བཞི་ལས་ཁྲངས་སོགས་གང་
 ནས་འདོན་དགོས་ཀྱི་ཁྲངས་སྲ་སྐྱག་དམ་འབྲུར་མའི་བཀའ་འཛིན་རེ་ཞུས་ཏེ་
 ཁྲངས་སོ་སོ་ནས་དངུལ་དངོས་ཞུ་བར་བཅར་དགོས་རེད། དེ་ཡང་ཞབས་
 རིམ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ལས་ཀ་དེ་སུ་ཞིག་ལ་འགན་དཀྱི་གནང་ཡོད་ཀྱང་བཀའ་འཛིན་
 དེའི་ནང་ཞབས་བཟན་འདི་དང་འདི་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དགོས་འབྲུ་དགོས་དངུལ་
 སློད་འཛིན་དེར་ཅེ་ཡིག་ཆང་གི་དམར་དམ་ཕབ་ཀྱི་རེད། དེ་ལྟར་བཀའ་འཛིན་
 དེའི་ཐོག་ནས་དགོས་འབྲུ་དགོས་དངུལ་ཞུས་ཏེ་ཞབས་བཟན་གྱི་ལས་འགན་
 འབྲེར་མི་དེས་ཞབས་བཟན་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཐོ་དང་ཕྱིས་ཁྲ་ཁམས་གཙང་བཟོ་
 དགོས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ལས་ཆོན་ཞིག་བསྐྱོད་གཞག་གནང་པའམ་ཡང་ན་
 སུ་ཞིག་ཡ་རིལ་བྱར་འགྲོ་ཆོག་པའི་བཀའ་འཁྲོལ་ཞུ་དགོས་ཀྱང་། དེའི་འཆར་
 གཞི་ཞིག་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་སྟན་འབྲུལ་ཞུས་ཏེ་ཡིག་ཆང་དུ་བཀའ་འཁྲོལ་
 ཐོན་དགོས་པ་དང་། ཡིག་ཆང་ནས་འཆར་གཞིའི་དགོངས་དོན་དོ་བདག་ལ་
 སློད་རྒྱུའི་བཀའ་འཁྲོལ་ཡིག་ཆ་བཟོས་པ་ཡིག་སྐྱོག་ནང་བླགས་ཏེ་སྐྱག་དམ་
 ཕབ་སྟེ་དོ་བདག་ལ་གནང་རྗེས་འཆར་གཞི་དེ་དག་གི་ངོ་འདྲ་ཡིག་ཆང་ནང་
 དཀར་ཆག་བཀོད་དེ་བླགས་ཉར་གནང་གི་རེད། ཅ་བའི་གཞུང་གི་ཕྱག་ལས་
 རྒྱུང་ཅག་རིགས་ཡིན་ན་ལས་དེ་མིན་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་དགོངས་སྐྱོར་འཆར་
 གཞི་རེ་སྤུལ་ཏེ་གཏན་འབེབས་གནང་བ་མ་གཏོགས་ཡིག་ཆང་ལྟན་རྒྱས་ནས་
 རང་གར་བཟོ་མས་བཀོད་ཀྱི་ཐག་གཙོད་གནང་ལམ་མེད།

ཕྱག་རྟགས་དང་སྐྱག་དམ།

༥ ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་རི་ཁྱུང་ཅ་ཆོག་སྐྱག་དམ་སྐྱུལ་སྤངས་ཀྱང་རི་དང་
 ཁྱུང་ཞེས་པ་ལུང་པའི་ས་བབ་ཀྱི་མིང་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཡུན་ཁ་བ་གངས་
 ཅན་འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་ཁྱུང་དུ་འཕགས་པའི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་སྒྲིལ་དུ་གྱུར་པ་རི་ཁྱུང་སྐྱམ་གཤེར་གཉིས་ལ་གནས་
 པའི་སྒྲིག་ཆགས་དབུགས་ཐོགས་སྤྱིའི་འཆོ་སྤང་དང་། ཞིང་འབྲོག་ཡུལ་ལུང་
 ནང་ཨར་ངག་ཆོམ་རྒྱན་མི་ཡོང་བ། དེ་བཞིན་རྒྱན་དུ་དུས་བདེ་ནི་འཇགས་
 ཡོང་ཐབས་སོགས་ལ་རི་རྒྱ་ཁྱུང་སྤོམ་ཅ་ཆོག་ཅེས་ལོ་རེ་བཞིན་རྒྱ་འབྲེམས་
 གནང་གི་རེད། ལུང་པ་གང་ཞིག་ནང་རི་དྲགས་ཕྱི་ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་
 ཆོག་མཆན་ཅ་ཆོག་ནང་གསལ་ཁ་ཡོད་ན་ལས་དེ་མིན་རི་དྲགས་རྒྱག་མཁན་
 རྣམས་ལ་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཉེས་པ་ཕོག་གི་རེད། ཡང་སོ་རྣམ་ཞིང་ལས་ཅ་
 བ་ནས་བྱ་ཡུལ་མེད་པའི་ལུང་པ་ཁ་གསལ་ནང་རི་དྲགས་མ་བརྒྱབ་ན་མང་ཆོགས་
 ཀྱི་འཆོ་བར་དཀའ་ངལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཁོང་ཆོས་རི་དྲགས་བརྒྱབ་ཆོག་པའམ་
 ཡང་ན་འཆོ་ཕོགས་འབྲུ་ཆ་གཞུང་གནས་ནས་གུན་གསལ་གསོལ་རས་གནང་
 ལམ་ཡོད་པ་རེད། ལོ་ལྟར་འཆར་ཅན་རི་ཁྱུང་ཅ་ཆོག་བཀྲམ་གནང་དགོས་
 ཅང་ལུང་པ་རེར་ཅ་ཆོག་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་ས་ཞེས་ཐོག་སྤྱིབས་རེ་ཆེད་མངགས་
 བཅོས་ཡོད་པ་དེར་ཅ་ཆོག་འགལ་སྐྱར་གྱིས་ཆང་མས་སྒྲིག་བདེ་བ་དང་། ཏ་གོ་
 བདེ་པའི་ཆེད་དུ་ཡི་གེ་འབྲུ་ཆ་ཞེ་ཅིག་འབྲི་གི་རེད། གལ་སྲིད་ཁྱུག་ཡིག་བྲིས་
 པ་ཡིན་ན་ཡི་གེ་ཁ་དང་ཕ་གཉིས་ནོར་བ་སོགས་གོ་ལོག་ཀ་ཀོར་ཡོང་གི་ཡོད་
 རྟེན་འབྲུ་ཆ་འབྲི་ཆེ་ཡིག་འབྲུར་ནོར་འབྲུལ་བཤད་ས་ཡོང་གི་མེད་པ་མ་ཟད།

ཚུགས་ཐུང་ལས་ཁྲོག་སྒྲ་བ་ཡོད་རེད། རི་ཁྱུང་ཙ་ཆོག་འགོད་རྒྱ་དེ་བཀའ་
 བཀའ་ཤོད་ཀྱི་ལས་འགན་ཡིན་པ་ལྟར་འཆར་ཅན་འཆར་གཞི་ཙ་ཟེན་བཅོས་དེ་
 བཀའ་བཀའ་ལ་སྒྱུན་འབྲལ་དང་། བཀའ་བཀའ་ནས་ཙེ་ཡིག་ཆང་བརྒྱད་ཡོག་
 ས་མཆོག་ལ་སྒྱུན་ཕུལ་གཟིགས་ཞིབ་དང་བཀའ་བཅོས་བྱུང་བ་སྒྱུན་སྒྲར་ཙེ་ཡིག་
 ཆང་བརྒྱད་བཀའ་བཀའ་ཤོད་ལ་ཡིག་ཆུང་དང་སྒྲགས་ཕྱིར་གནང་བཀའ་བཀའ་
 ཤོད་ནས་ཨེ་པ་ཡིག་འབྲི་བ་རྣམས་འཕྲལ་བཅར་དགོས་པའི་བདེ་ཐོ་ཤེབས་
 སྐབས་ཨེ་པ་ཡོན་བདག་གཉིས་བཅར་ནས་འཆར་ཅན་རི་ཁྱུང་ཙ་ཆོག་ལལ་
 གངས་ཇི་དགོས་བཀའ་མངགས་གནང་སྟེ་ཨེ་པ་ཡིག་འབྲི་བ་ཆོར་འགན་དཀྱི་
 གནང་གི་རེད། ཨེ་པ་ཡིག་འབྲི་བ་ཆོས་འབྲུ་ཆའི་ཐོག་ནོར་འབྲལ་མེད་པར་
 བྱིས་དེ་བཀའ་བཀའ་ཤོད་དུ་འབྲལ་ལམ་ཁྱུས་པར་ཞུ་དག་ནན་འདྲོངས་ཟིན་
 མཆོམས་སྒྲར་ཙེ་ཡིག་ཆང་དུ་ཕུལ་བར་ཡིག་ཆང་ནས་སྒྱུན་སེང་ཐོག་སྒྲག་དམ་
 ཞུ་དགོས་རེད། ཡོག་ས་མཆོག་གཟིམ་ཆུང་ནི་འོད་དུ་ལབས་སྟེགས་ཐོག་
 ཡལབས་སོར་འཁོད་པ་དང་དུང་ཡིག་ཆེ་མོ་རྣམ་པས་ཁྱུས་དག་ཟིན་པའི་རི་
 ཁྱུང་ཙ་ཆོག་རྣམས་སྒྱུན་སྒྲོན་དང་སྒྲགས་སྒྲག་དམ་ཐབ་ཞུ་ཟིན་པ་དང་སྒྲག་
 དམ་རིན་པོ་ཆེ་གཟིམ་ཆུང་དུ་གདན་ཞུས་དམ་སྒྲམ་གྱི་ཕུག་ལྗེ་ཙེ་ཡིག་ཆང་
 དུ་བསྒྲམས་ཤེབས་པ་ལས་ཡོག་ས་མཆོག་ནས་དམ་སྒྲམ་ཕུག་ལྗེ་གཟིམ་ཆུང་
 དུ་ཐུགས་ཉར་གནང་སྟོལ་མེད།

རི་ཁྱུང་ཙ་ཆོག་ཙམ་མ་ཟད་གཞུང་འབྲེལ་ཕུག་བྱིས་ཡིག་ཆ་གཞན་ལའང་
 ཕུག་དམ་གནང་དགོས་པ་དཔེར་ན། ལོ་གསར་སྐབས་བཀྱ་གྱིས་བདེ་ལེགས་
 གཏོང་རྒྱ་མོགས་ཆང་མ་ཚུགས་ཐུང་ག་སྟག་ཐོག་བྱིས་པ་གནང་གི་རེད། བྱིས་
 མཆོས་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་དང་། ཉི་འོག་གི་རྒྱལ་ཕྱན་འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་

པོ་དང་། མྱོ་རྒྱལ་པོ། མོན་ཁུལ་ན་དབང་སྒྲ་གཉེར། མེ་རག་སྒྲ་མ། ལ་དྲགས།
 འབྲུག་པ་སོགས་མདོར་ན་ལ་དྲགས་ཁུལ་རྒྱུང་པར་དེ་མི་མཛོད་པ་སོགས་དགོན་
 པ་ཆེ་ཁག་མི་འདྲ་བ་བཞི་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་ཆང་མར་གཞུང་གནས་ནས་དགྲུང་
 གསར་བཀའ་འཆོམས་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་རེ་ལོ་ལྟར་འཆར་ཅན་གཏོང་སྟོལ་
 ཡོད་པ་ཆང་མར་སྐྱུག་དམ་པའ་དགོས་སྟོས་མེད་ཐོག་ཡིག་ཚུགས་མུང་ག་ལྟག་
 འབྲི་དགོས་པ་རེད། གཞུང་བརྟེན་དག་ལྟེ་གཅོ་བོ་གནས་དགའ་གཉིས་དེ་
 གནས་ཚུང་དོན་རྒྱ་དབྱངས་སྤྱིང་དང་། དགའ་གདོང་དོན་རྒྱ་གསལ་བྱེད་སྤྱིང་
 གེ་ལོ་གསར་ལུང་ལྷ་ལའང་སྐྱུག་དམ་པའ་གྱི་རེད། ལུང་ལྷ་དེ་དག་ལྟེ་བས་
 ཇི་ལྟ་གྱི་སོར་བཞི་གསུམ་འབྲུག་ཐོག་ཤོག་དཀྲིས་ལྟ་རྒྱལ་དགོས། དེའི་སྤྱིང་
 རྒྱུ་མདུན་གཉིས་ཀར་སྐྱུག་དམ་རེ་དང་། དཀྲིས་ཀྱི་སྤྱིང་སྐྱུག་དམ་རྒྱུ་མདུན་
 ཏུ་བྱུག་དམ་གཉིས་པའ་གྱི་རེད། དེ་དག་བཀྲིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་བཀའ་འཆོམས་
 གནང་སྟོལ་གལ་ཆེན་པོར་བརྩི་བའི་དཔེ་མཆོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

ཁ་མཚུ་སྒྲོས་གྲུར་སྒྲོར།

༩ ལྟ་སའི་ས་ཁུལ་དུ་ཁ་མཚུ་ལྷ་གཏུགས་རྒྱལ་སྤངས་ནི། སྤྱིར་དགོན་སྡེ་
 ཁག་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སེར་མོ་བ་ཞེས་བཙོན་གྱི་ཡོད་པ་ལྟར་སེར་མོ་བ་སྤྱི་སྒྲོར་
 ཡོངས་ཀྱི་ཁ་མཚུའི་རིགས་བཀའ་ཤག་ལ་ལྷ་མི་དགོས་པར་སྤྱི་བྱུང་ཅེ་ཡིག་ཆང་
 ནས་བཀའ་ཞིབ་ཐག་གཅོད་བཅད་འབེབས་གནང་གི་རེད། དེ་བྱིངས་མི་སེར་
 སྤྱོ་བོ་གང་ཡིན་པ་ནམས་ཀྱི་གྲོད་གཞི་ཆེ་སྤྱ་མཐའ་དག་བཀའ་ཤག་དང་ཕྱིས་
 ཁང་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ཆོན་པར་ལྷ་དགོས་པ་ལས་ཅེ་ཡིག་ཆང་ལ་ལྷ་ཡི་མ་

རེད། དཔེར་ན། བཀའ་ཤག་ལ་ཞུ་གཏུགས་བྱས་པའི་དོན་ཀློན་གྱི་ནང་དུ་
 མཆོད་ཐེབས་ས་ཁང་སྐོར་ཡོད་ཆེ་བཀའ་ཤག་ནས་ཕྱེ་ཡིག་ཆང་ལ་བཀའ་བསྐྱར་
 གནང་གི་རེད། གང་ལགས་ཤེ་ན། ས་ཆ་འདི་སྐོར་མི་མང་དང་དགོན་སྡེ་
 འབྲེལ་བའི་ཁ་མཆུ་ཞིག་སོང་ཙང་དགོན་པའི་མཆོད་ཐེབས་འཛིན་སྐྱོང་ཐོག་
 འབྲེལ་བ་ཐོན་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱེ་ཡིག་ཆང་ནས་ཞིབ་གཏོད་གནང་གི་རེད། ཡང་ཆོས་
 གཞིས་དེ་ཕྱེ་ཡིག་ཆང་གི་ཁོངས་གཏོགས་མིན་ཆེ་ཐོག་མར་ཡིག་ཆང་ལ་བཅར་
 གུང་ཡིག་ཆང་ནས་བཀའ་ཤག་སོགས་ལ་གོ་བསྐྱར་གནང་གི་རེད། དེ་ཡང་
 ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མཁན་ཉིན་ལྟར་ལས་ཁུངས་སུ་བཅར་རྒྱུར་ཕྱེ་ཡིག་ཆང་དང་
 བཀའ་ཤག་སོགས་ལས་ཁུངས་ཁག་མང་པོ་ཡོད་པ། དཔེར་ན། ལྷ་སར་ཕྱེ་
 བོད་ལས་ཁུངས་ཁག་གཉིས་དང་། ཞོལ་པ་ལས་ཁུངས། གཉེར་ཆང་ལས་
 ཁུངས། བདེ་ཞིབ་ལས་ཁུངས། ལྷང་ཤག་ལས་ཁུངས་སོགས་ལས་ཁུངས་
 ཆོན་ཁག་སོ་སོར་ལས་འགན་མི་འབྲ་བ་སོ་སོར་ཡོད་རེད། ཁ་མཆུ་ཞུ་གཏུགས་
 དགོས་རིགས་ལས་ཁུངས་སོ་སོའི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་ཁུངས་ལ་གཞིགས་ཏེ་
 བཅར་དགོས་པ་མ་གཏོགས་སོ་སོའི་འདོད་པ་ལྟར་གང་བྱུང་རང་གར་བཅར་
 ན་མི་འགྲིག་ས། སེར་མོ་བའི་གནད་དོན་སྐོར་ཕྱེ་ཡིག་ཆང་ལ་བཅར་དགོས་
 པ་དང་། དེ་མིན་འབྲེལ་མེད་རིགས་ལས་ཁུངས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་མ་
 རེད། ཞུ་གཏུགས་བྱེད་མི་ཉིན་ལྟར་བཀའ་ཤག་དང་ཡིག་ཆང་སོགས་ལ་མང་
 པོ་བཅར་མཁན་ཡོད་པ་རེད། ཕྱེ་བོད་གཞུང་ཞབས་བྱུང་འཁོར་རྣམས་ཉིན་
 ལྟར་ཞིགས་པ་སྐྱེ་བྱུང་ཇ་ཚུགས་རྒྱ་དང་། དེ་ཉིན་གྱི་མཇུག་རིམ་དམིགས་
 འཕར་གང་ཡོད་བྱུང་བཞེས་མ་གྲུབ་བར་ཤེས་ཏོགས་མི་ཐུབ། བྱུང་ཇར་གསོལ་
 ཇ་སྐྱེ་གཉིས་སེབས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ནི་གྲུ་པ་ཚོགས་འཚོགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད།

བྱང་ཇའི་སྐབས་ནང་མ་མཁན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ཅེ་གཟིམ་ཆུང་ནང་དང་།
 དཀྱུས་མ་རྣམས་གཟིམ་ཆུང་གི་འགག་དུ་བཞུགས་གཤམ་དུ་འཁོད་ཀྱི་རེད། བྱང་
 ཇའི་རིང་ལས་ཁྲངས་སུ་བྱ་གདུགས་བྱེད་མཁན་ཇི་ཡོད་ལས་ཁྲངས་སྒོ་འགམ་
 དུ་བསྐྱག་སྡོད་ཀྱི་རེད། ལྷག་ཆོད་ ༧༡༠ ཙམ་ལ་བྱང་ཇ་གོ་ལ་ཏེ་སྒྲི་རྣམ་
 པ་སོ་སོའི་ལས་ཁྲངས་སུ་ཐེབས་ནས་ལྷག་ལས་དབུ་འཛུགས་གནང་གི་རེད།
 དེ་ནས་ཡིག་ཆང་གཉེར་པ་ལགས་ཡིག་ཆང་གཟིམ་སྒོའི་ཕྱིར་ཐེབས་ནས་དེར་
 ཡོད་བྱ་གདུགས་བྱ་མི་རྣམས་འཁྱོར་སྡེ་རིམ་ལ་གཞིགས་པས་ཁྱེད་རང་བཅར་
 འོན་ག་རེ་ཡིན་ནམ་ཞེས་འདྲི་ཅུད་གནང་བར་རང་རང་སོ་སོའི་ཡིག་ངག་གི་
 ལུ་ཅ་དང་། མཇལ་དར་རེ་ཐུལ་ནས་གནད་དོན་རྣམས་ལུས་ཏེ་ཡིག་ཆང་གཉེར་
 པ་ལགས་ནས་སྒྲི་ལྷན་རྒྱས་སར་གནས་ལུགས་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་སྤྲོ་སེང་
 ལུ་གནང་གིས་སྒྲི་རྣམ་པས་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ་དེ་རིང་ང་ཆོ་གནད་དོན་འདི་
 དང་འདིའི་སྒྲིར་བཀའ་མོལ་གནང་གི་ཡིན་གསུང་གི་རེད། དེ་རྗེས་ཡིག་ཆང་
 གཉེར་པ་ལགས་ནས་ད་རིང་ལུ་གདུགས་ཆེད་འདིར་འཁྱོར་བ་ཆོའི་ཁོངས་ནས་
 ཁྱེད་རང་གཉིས་སྒྲིར་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྱེད་གཉིས་བཞུགས་
 དགོས། དེ་བྱིངས་གནས་ཆང་སོ་སོར་ལོག་ཐེབས་ན་འགྲིགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་
 གསུང་ལན་གནང་གི་རེད།

དེ་ཉིན་བཀའ་ཅུད་བཀའ་བཅད་མ་ཐོན་པའི་ལུ་གདུགས་བྱ་མི་གཞན་
 རྣམས་ཉིན་ལྟར་ཡིག་ཆང་གཟིམ་འགག་ནང་ཨང་ཉན་དུ་ཉག་བཅར་ལུ་དགོས་
 རྒྱབས་ཁ་མཆུ་གདུགས་མི་མང་སྤང་ལུ་གདུགས་པ་འགའ་གས་ལ་བཀའ་འདྲི་
 ཙམ་གྱི་ཡར་བྱ་མར་གནང་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་བར་ཆེ་བ་མང་པོ་ལུས་དགོས་
 པའི་དོན་རྒྱུན་འཕྲད་སྤྲོད་པ་ཡིན། དེ་ནི་གཞི་རྩའི་བདེན་བརྟན་དབར་ཐག་

གཙོད་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ལུས་པ་མེན་པར་གཙོ་བོར་གྱོད་དོན་ཅན་ཞིབ་
 དང་བདེན་བརྟན་ཞིབ་འཇུག་གིས་དཔུང་འཆར་བཅོམ་དགོས་སོགས་ལ་ཡུན་
 འགོར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ་ཅེ་ཡིག་ཆང་དུ་སྐྱོ་རྣམ་པ་
 བཞི་མ་གཏོགས་མེད་ཅིང་། རྒྱུ་མ་གྲོལ་མཚམས་འཆར་ཅན་ཡིག་ཆང་ཆོགས་
 དུས་ཚུངས་ཕྱིད་ཀ་ཙམ་གནང་དགོས། རྒྱ་མཚན་གསུམ་པ་སྐྱོ་རྣམ་བཞི་ཡིག་
 ཆང་ལྟན་རྒྱས་གྲུབ་རྗེས་འཕར་མའི་ལས་བགོས་འགན་བཞེས་ཕྱག་ལས་གཞན་
 དག་ལ་རྟོག་འཇུག་བསྐྱོར་ཞིབ་དུ་ཕེབས་དགོས་སོགས་ཀྱི་གནད་དོན་དབང་
 གིས་བྱ་གཏུགས་པར་བཀའ་ཞིབ་གནང་སྐབས་ལས་ཁུངས་སུ་སྐྱོ་རྣམ་པ་བཞི་
 ལྟན་རྒྱས་ཞལ་འཛོམས་མ་གྲུབ་བར་ཁ་མཆུ་བ་རྣམས་ཕེབས་སྐྱག་ཁུས་ཏེ་རྫོང་
 རྒྱ་རེད། སྐབས་རེ་ལས་ཁུངས་གཞན་དག་དུ་ཕེབས་མི་དགོས་ཆེ་སྐྱོ་དུང་ཡིག་
 ཆེ་མོ་རྣམས་དགོང་དྲོ་ཚུངས་བཞི་པ་ལྔ་པ་བར་ཅེ་ཡིག་ཆང་རང་དུ་བཞུགས་སྐབས་
 ཕྱག་ལས་ཆེ་ཕྱ་ཇི་ཡོད་ཡིག་ཆང་གཉེར་པས་གོ་རིམ་སྟན་མེད་གིས་ཕྱག་བྲིས་
 ཟེན་བྲིས་བཀོད་དེ་སྟུན་འབུལ་ཞུས་པར་སྐྱོ་རྣམ་པས་འཐུས་མིན་ཞིབ་འཇུག་
 བཀའ་བསྐྱར་གྱིས་བཀའ་བཅེས་ཕེབས་ཆེ་རིམ་བཞིན་བསྐྱར་འབྲི་གཏན་
 འབེབས་ཐག་གཙོད་གནང་སྟེ། སྐྱོ་རྣམ་པས་གྱོད་ལ་ཕན་ཚུན་དབར་འདི་
 དང་འདི་ཞེས་ཐག་གཙོད་བཀའ་བཅད་ཕེབས་རྗེས་ཡང་བསྐྱར་འགྲིགས་མི་
 འགྲིགས་ཁྱེད་དང་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། ཕྱོགས་ཁ་གསུམ་གྱིས་བཀའ་
 བཅད་ཐག་གཙོད་ལ་འདོད་པ་མ་ཁེངས་པར་བདེན་ཅུང་ཡུ་ཚུགས་ཆ་བའི་
 རིགས་ནས་སྟན་ཁུ་ཡང་བསྐྱར་ཕུལ་ནས་ཁྱ་གཏུགས་བསྐྱར་མ་ཕྱིད་པ་དང་།
 ཡང་ཅེ་འགག་དང་བཀའ་གསུམ་ཅི་རིགས་བརྒྱད་ལྟར་མགོན་སྐྱག་ལོང་
 ས་མཆོག་ལ་བདེན་སྐྱོབ་གསོལ་འདེབས་ཁྱ་སྟེལ་ཡོད་པར་ལོང་ས་མཆོག་

ནས་གནད་དོན་འདི་སྐོར་རྒྱ་རྒྱུ་རིམ་གྱི་ཡིག་ཆ་དང་སྐོར་ལ་བཀའ་ཅད་
 སེམས་པར་འབྲེལ་ཡོད་ཅེ་ཡིག་ཆ་དང་སྐོར་ནས་འདི་བྱས་བྱུང་རིམ་སྒྲན་སེང་
 ལུས་ཏེ་སྒྲིལ་གྱར་བྱེ་བྲག་པར་བདེན་པམ་རྒྱུ་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་བཅད་ཡི་ཐོས་
 གྱུར་རིགས་ལ་བྲིམས་བདག་བྲིམས་གཅེས་ཀྱིས་བསྐྱར་བྱ་ཞིབ་གཅོད་བཀའ་
 ཕྱ་བསྐྱར་མ་སེམས་སྲིད་པ་དང་། གལ་སྲིད་བདེན་དོན་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྲིམས་
 ས་ཆོད་ཡོང་རང་ཤེད་བཀའ་གྲུ་ལོག་ལྟ་བུའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཆོ་བཟོ་བཅོས་
 གནད་རྒྱ་རྒྱ་ཞིག་ཡང་བསྐྱར་བྱེད་འཛོལ་ལ་གཞིགས་པས་བཀའ་ཉེས་སེམས་
 འོས་སྐོར་ཀྱིས་ཁ་མཆུ་འབྲུན་ཐག་ཆོད་པར་བྱས་ཡུན་རིང་བྱུང་རིམ་འགོར་
 ལ་མ་སྒྲིལ་པར་མཐའ་དོན་བྲིམས་ལུགས་ལྟར་གྱི་ཁ་མཆུ་གྲོད་འདུམས་བདེན་
 རྒྱུ་གན་འབྲེད་ཞལ་ཕྱེ་གཅོད་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་ཡུལ་
 ལུང་གཞན་ལྟར་གྲོད་ཡ་ཕན་ཚུན་སོ་སོས་ཁ་མཆུ་རང་ལ་འཐོབ་ཕྱིར་མི་ཆེན་
 དཔོན་ཆེན་སྐོར་ལ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྐོར་གྱིས་སྐོར་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་
 མངོན་གསལ་དོད་མིན་ཅིམ་ལས་སྐོར་གྱི་དེ་རིགས་ཕན་བྱ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད་
 ལ་ཁ་མཆུ་རྒྱལ་མཁན་དེས་ཁ་གསལ་འབྲེད་མིར་རོ་ཆེན་དང་ཁ་བདེ་བྲན་
 འབྲུལ་ཅན་གྱི་མི་སྣ་སྣ་འདྲེགས་ཀྱིས་ཁ་མཆུ་བརྒྱུན་སྤྲོགས་སུ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྟེ་
 གཅིག་གོས་ཡོད་པམ་དགོས་པ་རྒྱ་བྱུང་རྒྱུ་གཞིས་ས་ཁུལ་གང་སར་རེ་བྱུང་
 ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ས་ལྟ་བུ་ཡུལ་བའི་ཞལ་དཀར་འོག་བཀའ་
 བྲིམས་ཀྱི་མདུན་ས་དབུས་མར་དེ་རིགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་ཉུང་ལས་མངོན་
 གསལ་ཆེ་རིགས་མི་ཡོང་། དེ་མིན་སྒྲེར་སོ་སོའི་ངོས་ནས་ཐོབ་གོས་གནས་སྐྱར་
 ལྷ་རྒྱལ་སྐོར་པའི་གནད་དོན་དཔེར་ན་ངས་དབུལ་དང་དངོས་པོ་སྒྲིམ་འདི་ཅམ་
 འབྲུལ་གྱི་ཡིན་པས་བཀའ་སྒྲོན་བསྐྱོག་གཞན་གནད་རིགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཐབས་

འབྲུལ་སྤྱད་དེ་མགོ་འདྲེན་དང་ལྷོག་ཟ་རུལ་སྤངས་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་རིགས་ཕྱན་བྱ་
 ཡོང་གི་ཡོད། བཀའ་སློན་ལྟ་བུའི་ཞི་དྲག་མཐོ་རིམ་གྱི་གོ་ས་ལྷུ་ཡུལ་ནི། རྒྱལ་
 ཚབ་སྲིད་སྲིད་རིམ་བྱུང་གི་ཕྱག་མཛོད་རྩ་སྟག་ལྟ་བུ་མགོ་འདྲེན་དུ་བཅའ་ནས་
 འདོད་དོན་འབྱུང་བའི་ཞི་དྲག་གང་བཟང་བྱེད་མཁན་བྱུང་ཡོད་པ་དཔེར་ན།
 ལྟ་ས་བའི་གཞས་ཆོག་ནང་། ཉི་ཁྱེ་ཆུ་ལ་གཡུགས་སོང་། །སྤུ་བྲི་མེར་བསྐྱེགས་
 བཏང་སོང་། །ལྟ་བྲིས་ལྟག་སྒོ་འདོན་ནས། །ཤོ་བྱང་གསར་པར་སྐྱེབས་བཞག་
 ཅེས་སྒྲི་ཆོགས་ནང་དེ་ལྟར་ཤོད་སྟོལ་བྱུང་ཡོད། དེས་ན་བྲིམས་དཔོན་ཆུམས་
 ཀྱིས་བྲིམས་ལུགས་ཞལ་སྤེ་གཞི་བཟུང་ཐག་གཅོད་གཏན་འཁེབས་གནང་ཆེ་
 བྲིམས་ཐོག་གི་ལས་ཀ་དྲང་པོ་དྲང་བཞག་ལ་རྣོག་དྲ་དང་རྒྱབ་བཤད་ཡོང་གཞི་
 མེད་ཀྱང་སྐྱབས་འགར་ལས་ཀྱི་སྒྲ་མོ་བ་སོ་སོའི་ཆུམ་དཔྱོད་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་
 པས་བྲིམས་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་ལྷོག་ཟ་རུལ་སྤངས་ཀྱི་ནོར་འབྲུལ་ཕྱན་བྱ་ཡོང་
 བ་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མི་མང་སྲིད་
 ཀྱི་ཁ་རྒྱུན་བསྐྱབ་བྱར་ཡང་། “མི་ལ་རེ་དགོས་མ་གཏོང་། །དཔོན་ལ་ལྷུ་
 དགོས་མ་གཏོང་།” ཞེས་དཔོན་ལྷུ་བྲིམས་གཏུགས་ཀྱི་བྱ་བར་ལྷགས་མི་དགོས་
 པ་གཅོད་དོན་བྱེད་པའང་གོང་གསལ་གནད་དོན་ལ་ཐུག་པ་རེད་སྟེ། ༥

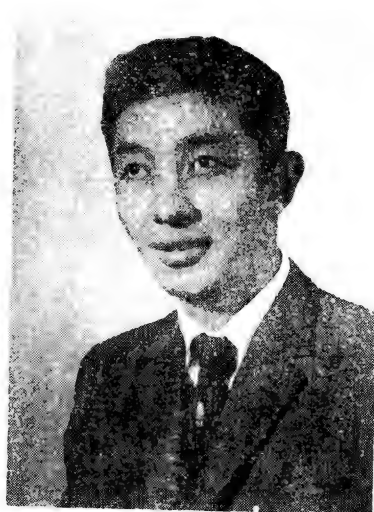
༡ བཀའ་བྱུང་ཕྱིང་རིང་ནས་ལྷ་ལྷན་གཞུག་ལག་ཁང་གི་འདྲ་བརྟན་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་
སྤྱན་འདུལ་སྐབས།

༢ རོར་གདན་དུ་དུས་འཁོར་བཀའ་དབང་རྗེས་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་འཇམ་དྭགས་མ་ཐན་
ཆུང་ལ་གཟིམ་ཆུང་མངལ་ཁ་ཕྱུལ་སྐབས།

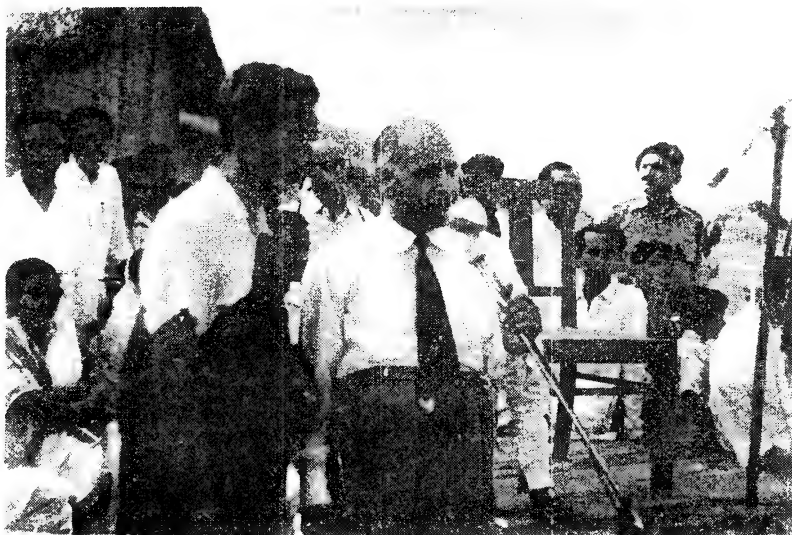

༩ ལྔ་ལ་རྒྱུ་ཕྱིར་ཡོང་ལྷ་ཁྱེད་ལོ་ཞིང་ལས་ཕྱིར་སྤྲུལ་ལས་གནང་སྐབས།

༡༠ ཕྱིར་ཡོང་གནམ་ཞལ་སྤྱི་མཐུན་སྒྲིབ་དང་ཡོད་ཀྱིས་དབུ་འཛིན་གནང་སྐབས།

༡༡ ཕྱིར་ཡོང་མི་མ་འཁོ་ཁྱི་ལྷ་དོན་གཅོད་སྤྲུལ་ལོགས་གནང་སྐབས།

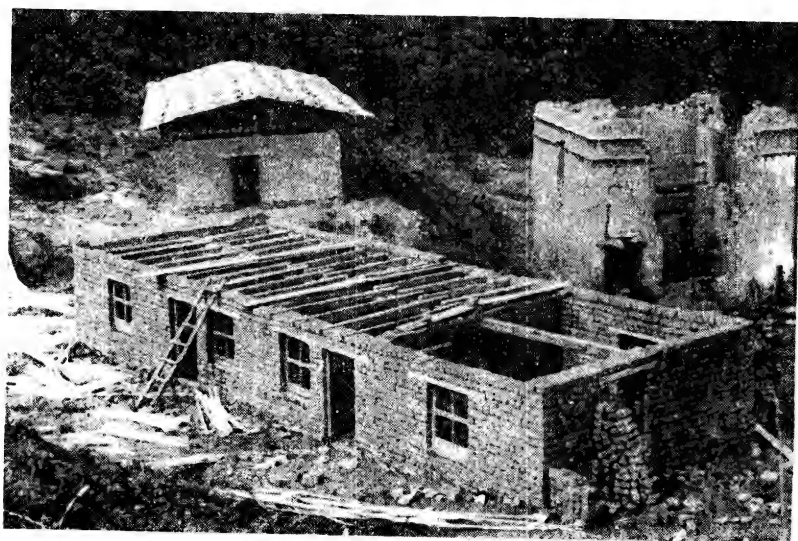
6 རྒྱ་པར་གཞིས་ལས་དབྱེ་འཛིན་ཀླུ་ལ་ས་ནེ་མན་སྐར་དུ་གཟིགས་སྒྲིེར་གསུང་བཤད་
བཅང་གྱུར་སྟེ།

7 རྒྱ་པར་མན་བཅེ་སྒྲིེར་ལག་གིས་བཞེ་གྲུ་ལོ་གོན་སྒྲིེར་རྒྱུ་གདན་ཁག་

༡ འབྲུག་དཀར་ཁྱེ་ས་ཀླན་ཕན་མིང་གཞིས་ཆགས་སློབ་ཤུག་ཆོལ་རུ་སྒྲིག ༡༩༧༧

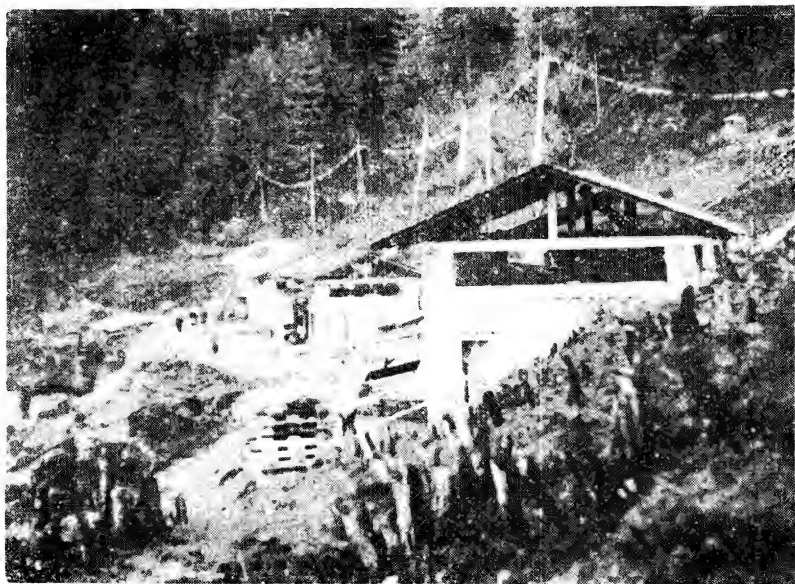
༢ འབྲུག་ཁ་ས་ཁར་འབྲུག་པའི་གྲང་ཆོ་སྒྲོང་ས་ཟིན་པའི་གྲང་རོ་བ་གཞིས་ཏེ་བོད་ལྷགས་ས་ཕག་གི་སྒྲོད་ཁང་གསར་བྱས་ཤིང་སྤངས།

༡༠ འབྲུག་ཁ་ས་ཁར་རྫོང་ཁང་གསར་རྒྱ་གཞི་ཤིང་ཆ་གཅོད་འབྲུག་གཞིག་སྒྲིག་གི་རྣམ་པ།

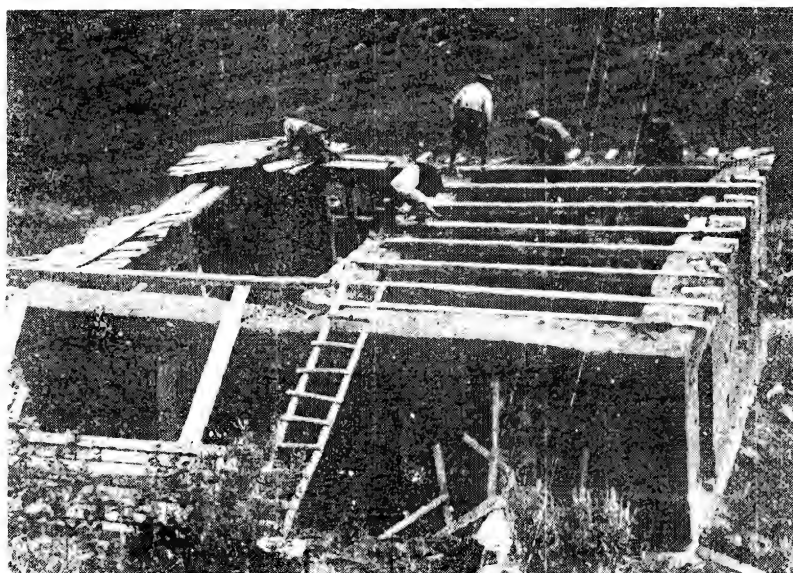
༡༡ འབྲུག་ཁ་ས་ཁ་གཞིས་ཆགས་སུ་རིང་ཚད་མེལ་ལེ་བདུན་རྩ་གཉིས་ནས་རི་བྲག་གཡང་གཟར་ལ་ཕྱགས་ཕྱར་བཏབ་སྤོང་ཤིང་གི་དགོ་པའི་ནང་འབྲུང་ཆུ་འདྲེན་སྤངས།

༡༡ འབྲུག་དཀར་ཁྱེ་ས་འོད་མེ་སར་གནིས་ཆགས་སྡེར་ཁང་ཁག་གཅིག་གི་པོད་དུའམ།

༡༢ འབྲུག་དཀར་ཁྱེ་ངང་དཀར་འོག་ཁུལ་གནིས་ཁང་པདྨ་སྡེམ་ཁག་ངམ།

༡༩ རྒྱ་གར་གྱི་ས་མཐོང་ཁང་གི་སྒྲིག་ཁྲིའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གཅིག་གི་ལོ་རྒྱུས་
ལ་ཁོ་ཁོ་ཅོག་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲིའི་

༡༠ རྒྱ་གར་གྱི་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁོ་ཁོ་ཅོག་གི་སྒྲིག་ཁྲིའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་གཅིག་གི་ལོ་རྒྱུས་
ལ་ཁོ་ཁོ་ཅོག་གི་སྒྲིག་ཁྲིའི་

༡༤ སྤང་རིང་ནས་འབྲུག་འཛིགས་མེད་ནང་གཞིས་ཆགས་སུ་ས་མེས་ཤེག་ཏར་མཁོ་འདོན་སྐབས་མི་མང་ནས་དགའ་བསུ་བྱས་པ།

༡༥ འབྲུག་ཁ་ས་ཁ་གཞིས་ཆགས་སུ་སྤང་རིང་ནས་ས་མེས་ཤེག་ཏར་མཁོ་འདོན་སྐབས་མི་མང་ནས་རྟེན་འབྲེལ་དགའ་བསུ་བྱས་པ།

༡༦ འབྲུག་རྒྱལ་ཁོང་མ་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཆལ་རིགས་འདེབས་རྩོལ་གྱི་ནུས་པ།

༡༧ འབྲུག་འཛིགས་མེད་ཅང་གཞིས་ཆགས་སུ་ཁྱ་གཤམ་གཞུང་གཞིས་ལས་ཁུངས་ཆེན་མོ་དང་
ཕུག་གིས་གྲུས་བསུའི་རུ་ཁྲིག

༣༠ འབྲུག་ཐིམ་ཕུ་ཡན་ལག་དོན་གཅིད་དགའ་བྱང་ཞལ་ཟུར་ངག་དབང་མཐར་སྡེ་ན་
ནས་མི་མང་ལ་སློབ་གསེབ་བཞུགས་སྤྱོད་གནང་བཞིན་པ།

༣༡ འབྲུག་ཁ་ས་ཁར་གནིས་ཆགས་ཁྲིམ་ཆང་སོ་སོར་སོ་ནམ་ལག་ཆ་བཞུགས་སྤྱོད་གནང་
བཞིན་པ།

༣༡ ཐེམ་ཕུ་དོན་ཁང་ཉི་འདབས་ཉིན་སློབ་འཛིན་ཁག་གཅིག་ནས་སྒར་སློབ་ཡིག་ཆད་
གཏོང་བཞིན་པ།

༣༢ འབྲུག་འཛིགས་མེད་ནང་གཞིས་ཆགས་ཉིན་སློབ་ནས་བོད་ཀྱི་ཁུལ་གྱི་བྲོ་གཞས་
འབྲུབ་སྟེན།

30 300 འདྲུག་དག་མ་དེ་མའི་གཞིས་འགོ་འཆི་མེད་མགོན་པོས་མེ་མང་པ་ཕྱོད་སྤྱད་སྤྱད་
དགོ་འགྲེམ་སྤྱི་འཆར་འགོད་གནང་བཞིན་པ།

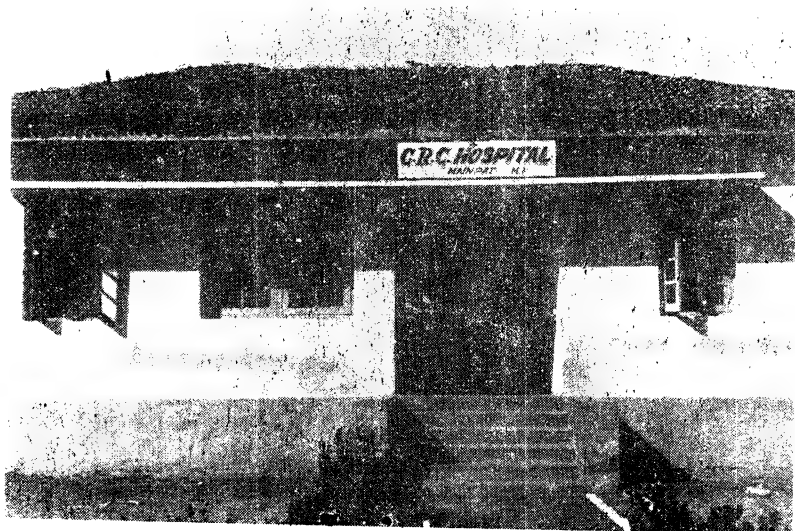
༡༩ ༡༩༧༧ ལོར་ཕྱང་ཁིང་རིམ་པའི་རིག་ཆ་མ་གཏོགས་ཞལ་འབྱུང་ས་པ་སྟེན་སྐབས།
 འབྲུག་མཁའ་ཁྱུ་མཐོང་ཉིན་སྟོང་གི་ཕུ་མོ་མེ་ཏོག་དང་བུ་མ་བྲ་གཉིས་ནས་བོད་ལྷགས་
 རྒྱུད་ཡིང་བོད་ཀྱིས་པ།

༢༡ འབྲུག་ཐོམ་ཕུདོན་ཁང་ནས་མི་མང་ལ་སྟེབ་གསེའི་ཆུ་དང་། གཤིང་། སྤྱར་
 རྒྱུད་མིགས་གནང་བཞིན་པ།

༡༧ ཡལེང་ས་མཆོག་དང་། རོགས་ཆོགས་དབུ་འཛིན་མན་སྲར་དུ་ཞབས་འཁོད་སྐབས་
ཕེབས་བསུ་བྱ་བཞིན་པ།

༡༨ མན་སྲར་ཕན་བདེ་སྤྱི་དགའི་ས་གནས་ཀྱི་སྒྲན་ཁང་།

༡༡ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལོ་ལྔ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩་ལོར་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཁོ་རྒྱུ་ལྟར་
 མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལོ་ལྔ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩་ལོར་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཁོ་རྒྱུ་ལྟར་
 མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ལོ་ལྔ་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩་ལོར་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཁོ་རྒྱུ་ལྟར་

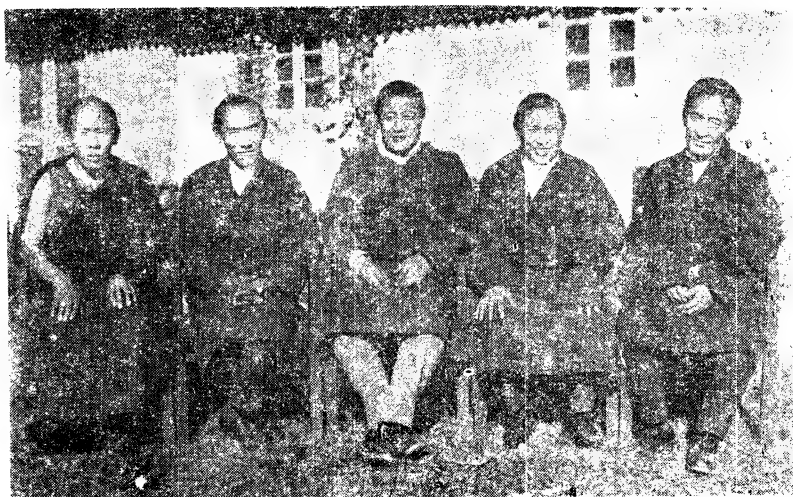
༡༩ མེས་པོ་མེ་ག་ཡན་རྒྱལ་འདུས་ཆོགས་ཆེན་སྐབས་དགའ་ལྗོན་ཟུར་ཁང་དང་། སྤང་
མོང་རྩ་རྒྱ། སི་རྒྱལ་སྤྱི་ཆོད་རྩན་བཞུགས། ༡༩༦༠

༢༠ དགའ་ལྗོངས་ཏེ་གནོངས་ལྷི་འཇུས་སྐབས་གཉིས་པའི་ཆོགས་གཙོ་གནང་སྐབས།

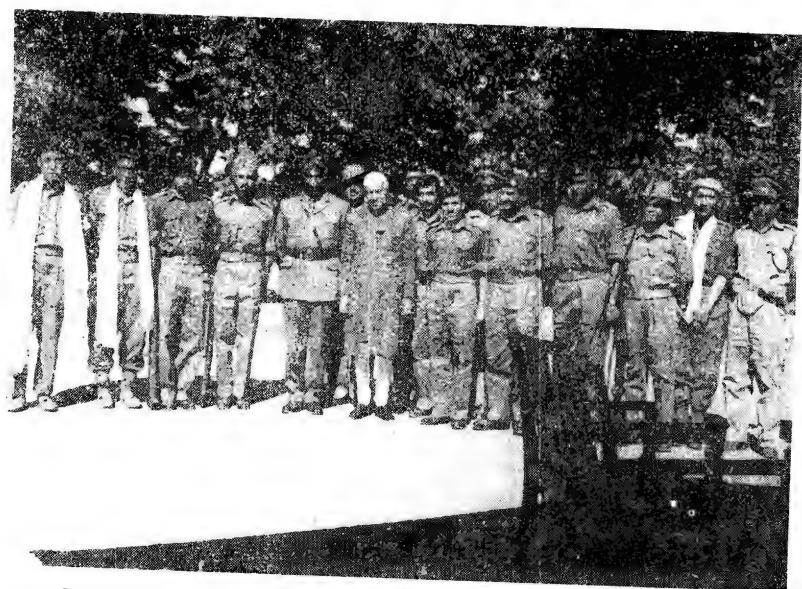
- ༡༥ བཀའ་ཟུར་ཆེ་དབང་ཏ་མཁུན་མཆོག་ལ་སྤྱོད་སྤྲུལ་གིས་འཆམས་འདྲི་བྱ་སྐབས།
 ༡༦ དང་སྤྱོད་འགོ་འཛིན་བམས་པ་དབང་འདུས་དང་། རྒྱ་ནི་ཆང་དོན་གྱུ་བསོགས་བྱ་པོར་
 དཔོན་རིགས་ཁྱེན་བཞུགས།

- ༡༧ ཆོགས་གཙོ་ཏ་མ་བཟང་པོ། བཀའ་ཁྱེན་དབང་འདུན་ནི་ཆེ། ཀུན་སྤྱོད་འོད་ཟེར་
 རྒྱུ་མཆན། ཆེ་དབང་ཏ་མཁུན། ཆོགས་གཙོ་ཏ་ཆེ་དབང་འཕྲིན་ལས།

११. ལུ་མ་ས་པ་པ་ཆེན་འགྲུས་པགས་ལྟོ་གནིས་འགོ་འཛིན་སྐབས་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་
འདུལ་ཆེས་ལས་གཞིར་གཞིགས་ནིར་བསྐྱེད་པ།

१२. སྤོར་ཆོན་པ་ཆེན་ཁོ་དར་ལུ་མ་ཆེན་དང་སྤོར་དམག་གྲར་དུ་གཞིགས་སྤོར་
སྐབས་ཤིང་མིགས་འགོ་དམག་ལྟོན།

༤༠ བཀའ་བྱུར་བྱུང་བ་ལྟན་ཉིན་བྱེད། ཅེ་དྲུང་བྱུང་བ་ལྟན་ཉི་མ་དང་བྱམས་པ་དབང་འདུས།

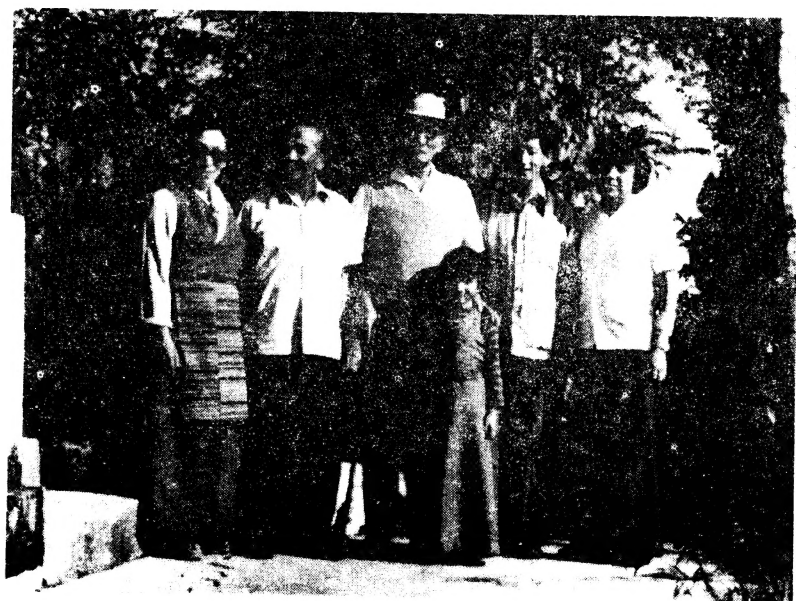
༤༡ བཀའ་བྱུར་བྱུང་བ་ལྟན་ཉིན་བྱེད་དང་བྱམས་པ་དབང་འདུས།

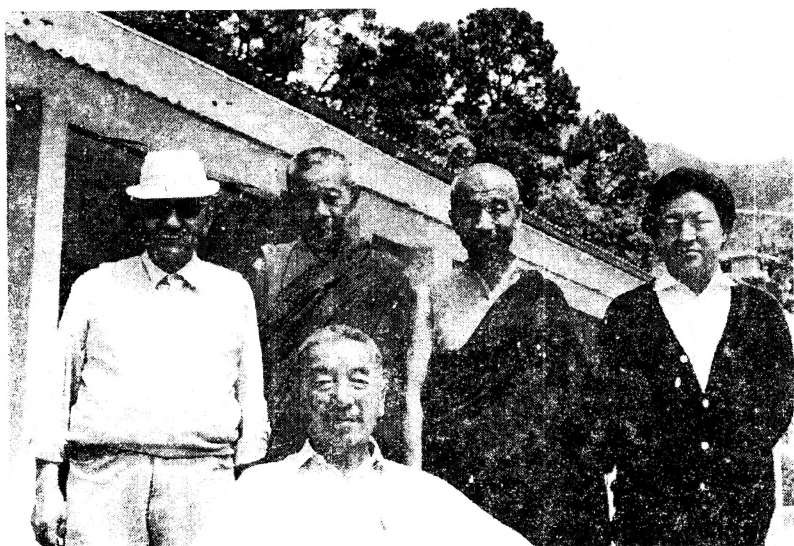
༤༢ གཡོན་ཅིས་དང་པོ་ཅེ་མགོན་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་གྲུབ་ལགས་སོགས་ ༡༩༥༡ ལོ་བོད་
ནས་ཀྱ་ནག་ཏུ་གཟིགས་སྒྲོར་ཕེབས་མི་གཞུང་ཞབས་ཁག་གཅིག

༧༩ འཇམ་དགྱིལ་མཁན་ཚུང་རྫོང་བཟང་ཁྱལ་མཆན་མཆོག་

༨༠ ཕྱག་མཛོད་ཀྱན་དགའ་ཁྱལ་མཆན་གཏན་ཞལ། འཇམ་དགྱིལ་མཁན་ཚུང་། བལ་
དོན་སྤྱོད་ཞབས་དབང་ཕྱག་ཆེ་རིང་། སྤྱག་ཤེགས་ངག་དབང་དགེ་ལེགས།

༩༩ རྒྱུན་ཁུལ་ལས་དབང་ཁུལ་བརྒྱུན་སངས་ཀྱིས། རྒྱ་ལྗོངས་ཁྱེད་ལྗོངས་བརྒྱུན་པའི་མེ་མོ་
མེ་མོ་ཁྱེད་ཀྱི་མེ་མོ། མེ་མོ་མེ་མོ་ཁྱེད་ལྗོངས་བརྒྱུན་པའི་མེ་མོ། དབང་ཁྱེད་ཀྱི་མེ་མོ།

༩༩ རྒྱུན་ཁུལ་ས་ཡོན་ཏན་དང་དཔེ་མཛོད་ལས་བྱེད་ཀྱི་མེ་མོ་ཁྱེད་ཀྱི་མེ་མོ། ༡༩༩༩

ངག་རྒྱུན་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཤེང་དཔར་འགྲེམས་ཟིན་རིགས།

- ༡ འབྲི་གུང་མཆམས་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཨ་མགོན་འིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར། (འབྲི་གུང་པ་ཆོས་འབྱོར།)
- ༢ ལྷ་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན། (མགོན་གཉིས་ཆེ་མོ་པ་ལྷ་གྲུབ་བསྟན་འོད་ཟེན།)
- ༣ ལྷིན་ཆོན་ལྷ་ཁང་པའི་ལྷ་ཆེའི་མཇུག་ཆེས་སྤེལ་བསྟན། (བདེ་མཁར་བ་འབྲིན་ལམས་རྣམ་རྒྱལ།)
- ༤ བོད་ལུགས་རྟེན་རྫས་ཁ་བཏགས་ཀྱི་སྒྲེང་པ། (སྒྲོ་བཟང་དོན་ཟེན། དབང་འདུད་ཆེ་རིང་། མངས་རྒྱུས་བསྟན་དར།)
- ༥ བོད་གཞུང་ཅེ་ཡིག་ཆང་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ལས་ཁུངས། ས་གཉིས་ལོགས་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུགས་བསྟེན། (སྤྲུལ་ཤར་གྲུབ་བསྟན་ཐར་པ།)
- ༦ བོད་ནང་དང་། འཛན་བྱོལ་དུ་ཡོང་སྐབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན། (ནང་ཆེན་འབྲོང་སྟོད་སྐལ་བཟང་།)
- ༧ མི་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁ་བྱང་ལས་བརྒྱམས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་དཀྱིད་ཉི་འོད་ཆོའི་དུས་ཚོད། (བར་ཁི་ཅེ་མགོན་ངག་དབང་བསྟན་སྒྲིང་།)
- ༨ རྩེར་རྩེར་ཁང་གི་གཡོག་ནས་བོད་ཀྱི་བཀའ་བློན་སྤྱི་པ་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ། (བཀའ་རྩེར་བདེ་སྒྲིང་དབང་འདུད་དོན་ཅེ།)
- ༩ པ་ལྷ་འི་མི་རྒྱུད་རིམ་པའི་སྤྱི་ཞུའི་བྱང་བ་བརྟེན་པ་སྒྲིང་པའི་གཏམ། (པ་ལྷ་ལོགས་དཔོན་དོན་ཅེ་དབང་འདུད།)
- ༡༠ མཁས་དབང་བར་ཁི་ཡབ་ཆེན་ཡུན་ཆོགས་དབང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་ཐར། (བར་ཁི་ཅེ་མགོན་ངག་དབང་བསྟན་སྒྲིང་།)
- ༡༡ མི་ཆེའི་ལོ་རྒྱུས་བོད་ཀྱི་བུ་མོ་ཁོས་བྱ་བ། (ཕྱིང་རིང་རིན་ཆེན་སྒྲིལ་མ།)
- ༡༢ འགྲུ་ལོག་གི་ལོ་རྒྱུས་གཉན་པོ་གཡུ་ཅེའི་བསང་དུད་སྟོད་ཆ། (འགྲུ་ལོག་དམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་།)
- ༡༣ འགྲུ་ལོག་གི་ལོ་རྒྱུས་གཉན་པོ་གཡུ་ཅེའི་བསང་དུད་སྟོད་ཆ། (འགྲུ་ལོག་དམ་ཆོས་དཔལ་བཟང་།)
- ༡༤ མི་ཆེའི་རིང་ཁི་དག་གི་སྤྱི་ཞུ་བསྟན་པའི་བརྟེན་བྱང་། (གྲུ་བཞི་བརྒྱད་པོན་སྐལ་བཟང་དགྲ་འདུལ།)
- ༡༥ མི་ཆེའི་སྒྲིང་ཆོར་གསལ་བར་བཤད་པ། (ཅེ་དུང་ཤར་ཅེ་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་བསྟན།)
- ༡༦ བཀའ་རྩེར་མི་ཆེའི་བྱང་རབས་གནད་བསྟན། (བཀའ་རྩེར་མཛད་སྤྱུགས་བསྟན་འཛིན།)
- * དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་རབ་བྱེད་དེབ་གཟུགས། (ཀིནྱི་སྤུལ་སྤུལ་བཏུས་བསྒྲིགས།)
- * བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སྒྲོབ་གཉིས་ཉམས་ཁིབ་བྱེད་པར་མཁོ་བའི་ལོ་ཆོགས་རེའུ་མིག་དཀྱིན་བོད་ཤར་ལྷུར། (རྒྱལ་ཅེ་དབང་འདུད་ཆེ་རིང་གིས་བསྒྲིགས།)